

Strategie území správního obvodu ORP Podbořany

v oblasti předškolní výchovy a základního školství, sociálních služeb,
odpadového hospodářství a turistiky a cestovního ruchu

Dokument je zpracován na období 2015 až 2024

Verze březen / 2015

Tento výstup byl financován z prostředků ESF prostřednictvím Operačního programu Lidské zdroje a zaměstnanost a státního rozpočtu ČR

Projekt Systémová podpora rozvoje meziobecní spolupráce v ČR v rámci území správních obvodů obcí s rozšířenou působností (číslo projektu: CZ.1.04/4.1.00/B8.00001)

1. Úvod.....	5
1.1. Základní informace o strategii	5
1.2. Stručná informace o městech a obcích správního obvodu	7
1.3. Kontext vzniku a existence strategie	8
1.4. Účel strategie – proč byla zpracována.....	8
1.5. Uživatelé strategie – komu strategie slouží.....	8
1.6. Vybrané relevantní významné strategické dokumenty.....	8
2. Profil (základní charakteristika) území správního obvodu a souhrnná SWOT analýza	10
2.1. Profil území správního obvodu.....	10
2.1.1. Identifikace správního obvodu	10
2.1.2. Stručná charakteristika území správního obvodu	12
2.1.3. Územní plánování obcí a kraje, širší vztahy území	30
2.1.4. Aktéři regionálního rozvoje	36
2.2. Souhrnná SWOT analýza území správního obvodu.....	37
3. Téma 1.: Školství.....	39
3.1. Analytická část: definice a analýza řešených problémů	39
3.1.1. Vymezení a zdůvodnění řešeného problému.....	39
3.1.2. Popis základního a předškolního vzdělávání správního obvodu (situační analýzy, finanční analýza), očekávaný vývoj	41
3.1.3. Analýza cílových skupin a analýza rizik.....	73
3.1.4. SWOT analýza oblasti školství	79
3.1.5. Souhrn výsledků analýz (analytické části)	80
3.2. Návrhová část pro oblast školství.....	82
3.2.1. Struktura návrhové části	82
3.2.2. Vize a problémové oblasti (okruhy)	85
3.2.3. Popis cílů v jednotlivých oblastech.....	90
3.2.4. Indikátory	93
3.3. Pravidla pro řízení strategie.....	96
3.3.1. Systém monitorování a hodnocení realizace strategie	96
3.3.2. Systém změn strategie	98
3.3.3. Akční plán	99
3.4. Závěr, postup zpracování a kontakty.....	100
3.4.1. Shrnutí	100
3.4.2. Popis postupu tvorby strategie	100
3.5. Přílohy.....	101

3.5.1.	Vazba na OP VVV - PO 3 a IROP – SC 2.4	101
	Seznam zkratk.....	101
4.	Téma 2.: sociální služby	102
4.1.	Analytická část: definice a analýza řešených problémů	102
4.1.1.	Vymezení a zdůvodnění řešeného problému.....	102
4.1.2.	Popis sociálních služeb ve správním obvodu (situační analýza, finanční analýza), očekávaný vývoj	104
4.1.3.	Finanční analýza	114
4.1.4.	Analýza cílových skupin a analýza rizik.....	115
4.1.5.	SWOT analýza oblasti sociálních služeb	122
4.1.6.	Souhrn výsledků analýz (analytické části)	123
4.2.	Návrhová část pro oblast sociálních služeb.....	125
4.2.1.	Struktura návrhové části	125
4.2.2.	Vize a problémové oblasti (okruhy)	127
4.2.3.	Popis cílů v jednotlivých oblastech.....	132
4.2.4.	Indikátory	136
4.3.	Pravidla pro řízení strategie.....	139
4.3.1.	Systém monitorování a hodnocení realizace strategie	139
4.3.2.	Systém změn strategie	141
4.3.3.	Akční plán	142
4.4.	Závěr, postup zpracování a kontakty.....	143
4.4.1.	Shrnutí	143
4.4.2.	Popis postupu tvorby strategie	143
4.5.	Přílohy.....	144
4.5.1.	Grafické výstupy zpracované v rámci analytické části	144
5.	Téma 3.: odpadové hospodářství	148
5.1.	Analytická část: definice a analýza řešených problémů	148
5.1.1.	Vymezení a zdůvodnění řešeného problému.....	148
5.1.2.	Popis odpadového hospodářství ve správním obvodu (situační analýza, finanční analýza), očekávaný vývoj	149
5.1.3.	Analýza rizik a další potřebné analýzy.....	200
5.1.4.	SWOT analýza oblasti odpadového hospodářství	209
5.1.5.	Souhrn výsledků analýz (analytické části)	210
5.2.	Návrhová část pro oblast odpadového hospodářství.....	212
5.2.1.	Struktura návrhové části	212
5.2.2.	Vize a problémové oblasti (okruhy)	215

5.2.3.	Popis cílů v jednotlivých oblastech.....	223
5.2.4.	Indikátory	230
5.3.	Pravidla pro řízení strategie.....	235
5.3.1.	Systém monitorování a hodnocení realizace strategie	235
5.3.2.	Systém změn strategie	237
	Akční plán	238
5.4.	Závěr, postup zpracování a kontakty.....	239
5.4.1.	Shrnutí	239
5.4.2.	Popis postupu tvorby strategie	239
5.5.	Přílohy k tématu 3.: odpadové hospodářství	240
6.	Téma 4: Turistika a cestovní ruch.....	267
6.1.	Analytická část definice a analýza řešených problémů	267
6.1.1.	Základní vymezení turistické oblasti jako destinace cestovního ruchu.....	267
6.1.2.	Analýza nabídky cestovního ruchu v turistické oblasti.....	275
6.1.3.	Charakteristika potenciálu a možnosti rozvoje MOS cestovního ruchu.....	299
6.1.4.	Analýza cílových skupin, analýza rizik.....	303
6.1.5.	SWOT analýza oblasti cestovního ruchu	312
6.1.6.	Souhrn výsledků analýz (analytické části)	314
6.2.	Návrhová část pro oblast volitelného tématu – turistika a cestovní ruch	316
6.2.1.	Stanovení vize, cílů a problémů při MOS v oblasti cestovního ruchu	316
6.2.2.	Vize a problémové oblasti (okruhy)	319
6.2.3.	Popis cílů v jednotlivých oblastech.....	326
6.2.4.	Indikátory	336
6.3.	Pravidla pro řízení strategie.....	343
6.3.1.	Systém monitorování a hodnocení realizace strategie	343
6.3.2.	Systém změn strategie	346
6.3.3.	Akční plán	347
6.4.	Závěr, postup zpracování a kontakty.....	348
6.4.1.	Shrnutí	348
6.4.2.	Popis postupu tvorby strategie	349
6.5.	Přílohy.....	349
7.	Závěr, kontakty.....	350
8.	Seznam příloh	352
8.1.	Seznam tabulek	352
8.2.	Seznam grafů	355
8.3.	Seznam mapových podkladů.....	355

1. Úvod

1.1. Základní informace o strategii

Tabulka 1: Základní informace o strategii

Název strategie	Strategie území správního obvodu ORP Podbořany v oblasti předškolní výchovy a základního školství, sociálních služeb, odpadového hospodářství a turistiky a cestovního ruchu
Kategorie strategie	Místní strategie (strategie správního obvodu ORP) tematického charakteru (pro oblast předškolní výchovy a základního školství, sociálních služeb, odpadové hospodářství a turistiky a cestovního ruchu)
Řešené území	Správní obvod ORP Podbořany
	Počet obyvatel správního obvodu: 15 996
	Počet obcí ve správním obvodu: 11
	Rozloha správního obvodu: 338 km ²
Názvy obcí správního obvodu	Města: Podbořany, Kryry, Vroutek, Blšany, Nepomyšl (městys)
	Obce: Blatno, Krásný Dvůr, Podbořanský Rohozec, Očihov, Lubenec, Petrohrad
Zadavatel strategie	Svaz měst a obcí České republiky v rámci projektu "Systémová podpora rozvoje meziobecní spolupráce v ČR v rámci správních obvodů obcí s rozšířenou působností"
Gestor tvorby strategie	Podbořany
Koordinátor tvorby strategie	Koordinátor meziobecní spolupráce ORP Podbořany Petr Slach
Rok zpracování strategie	2014 - 2015
Schvalovatel strategie	Setkání zastupitelů obcí SO ORP Podbořany
Forma a datum projednání / schválení	Projednání na setkání zastupitelů obcí dne 17. 6. 2014
Číslo a datum aktualizace	Zatím neproběhla aktualizace
Související legislativa	Zákon 128/2000 Sb. o obcích; Zákon č. 185/2001 Sb., o odpadech a o změně některých dalších zákonů; 2006/108 Sb. Zákon o sociálních službách; zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyš. odb. aj. vzdělávání)
Doba realizace strategie	2014-2023
Odpovědnost za implementaci	Setkání zastupitelů obcí SO ORP Podbořany
Kontext vzniku strategie	Strategie byla zpracována v rámci projektu "Systémová podpora rozvoje meziobecní spolupráce v ČR v rámci správních obvodů obcí s rozšířenou působností". Cílem projektu je posílit meziobecní spolupráci (MOS) v rámci právním řádem definovaného území správních obvodů obcí s rozšířenou působností (SO ORP).
	Projekt na území SO ORP Podbořany realizuje Svaz měst a obcí ČR ve spolupráci s městem Podbořany a se zapojenými obcemi v rámci SO.
	Strategie byla zpracována koordinátorem meziobecní spolupráce Petrem Slachem, analytickou projektu Ing. Lucíí Berouskovou, asistentkou Hanou Huňatovou DiS., a tématickou expertkou Simonou Gaschovou, za podpory metodického a analytického týmu SMO ČR a také spolupráce starostů a pověřených pracovníků úřadu zúčastněných obcí.

Stručný popis řešeného problému a obsahu strategie	V rámci projektu je zpracován souhrnný dokument, který obsahuje dílčí strategie ve 4 oblastech (3 povinné a 1 volitelná):
	1. předškolní výchova a základní vzdělávání,
	2. sociální služby,
	3. odpadové hospodářství,
	4. volitelné téma: turistika a cestovní ruch

Zdroj: ČSÚ (počty obyvatel, rozloha)

1.2. Stručná informace o městech a obcích správního obvodu

Ve správním obvodu je celkem 11 obcí, z toho 4 má statut města a statut městyso.

Tabulka 2: Obce správního obvodu dle abecedního pořadí

Znak	Údaje o obci	Znak	Údaje o obci
	Název obce: Blatno Počet obyvatel: 517 Zapojení do tvorby strategie: ano		Název obce: Blšany Počet obyvatel: 998 Zapojení do tvorby strategie: ano
	Název obce: Krásný Dvůr Počet obyvatel: 695 Zapojení do tvorby strategie: ano		Název obce: Kryry Počet obyvatel: 2 424 Zapojení do tvorby strategie: ano
	Název obce: Lubenec Počet obyvatel: 1 462 Zapojení do tvorby strategie: ano		Název obce: Nepomyšl Počet obyvatel: 407 Zapojení do tvorby strategie: ano
	Název obce: Očihov Počet obyvatel: 366 Zapojení do tvorby strategie: ano		Název obce: Petrohrad Počet obyvatel: 681 Zapojení do tvorby strategie: ano
	Název obce: Podbořanský Rohozec Počet obyvatel: 130 Zapojení do tvorby strategie: ano		Název obce: Podbořany Počet obyvatel: 6 405 Zapojení do tvorby strategie: ano
	Název obce: Vroutek Počet obyvatel: 1 911 Zapojení do tvorby strategie: ano		

Zdroj: MVČR (počet obyvatel)

1.3. Kontext vzniku a existence strategie

Strategie byla zpracována v rámci projektu "Systémová podpora rozvoje meziobecní spolupráce v ČR v rámci správních obvodů obcí s rozšířenou působností". Cílem projektu je posílit meziobecní spolupráci (MOS) v rámci právním řádem definovaného území správních obvodů obcí s rozšířenou působností (SO ORP).

Projekt na území SO ORP Podbořany realizuje Svaz měst a obcí ČR ve spolupráci s městem Podbořany a se zapojenými obcemi v rámci SO. Z toho důvodu je Svaz zadavatelem strategie a Město Podbořany je gestorem tvorby strategie. Koordinátorem strategie je koordinátor meziobecní spolupráce Petr Slach.

Strategie byla zpracována koordinátorem meziobecní spolupráce Petrem Slachem, analytičkou projektu Ing. Lucíí Berouskovou, asistentkou projektu Hanou Huňatovou, DiS. a tematickou expertkou Simonou Gaschovou za podpory metodického týmu svazu měst a obcí a především za informační podpory starostů a úředníků zúčastněných měst a obcí.

1.4. Účel strategie – proč byla zpracována

Účelem strategie je vymezit a definovat ve 4 oblastech možnosti meziobecní spolupráce ve správním obvodu ORP, a to včetně návrhu možných řešení. Strategie má sloužit též k hledání dobrých praxí a prostoru pro úspory nákladů nebo zvýšení kvality v těchto 4 oblastech pomocí meziobecní spolupráce.

1.5. Uživatelé strategie – komu strategie slouží

Strategie je určena obcím správního obvodu, jejich občanům, voleným orgánům a zřízeným či založeným organizacím. Slouží také představitelům organizací a subjektů v rámci daného území správního obvodu - mikroregionům, MAS, ziskovému i neziskovému sektoru. K uživatelům strategie mohou patřit též stát a jeho organizace.

1.6. Vybrané relevantní významné strategické dokumenty

V následující tabulce jsou uvedeny názvy vybraných významných strategických dokumentů včetně odkazu, kde je možné je získat. Nejsou zde uváděny všechny strategické dokumenty – u obcí jsou zmíněny jen ty, které mají značný přesah mimo území obce nebo jsou svým charakterem pro některé z témat klíčové. Jedná se o všechny dokumenty, které se vztahují k území SO ORP.

Tabulka 3: Relevantní významné strategické dokumenty

Č.	Název dokumentu	Kde jej lze získat
Stát		
1	Politika územního rozvoje	http://www.mmr.cz/cs/Stavebni-rad-a-bytova-politika/Uzemni-planovani-a-stavebni-rad/Koncepcie-Strategie/Politika-uzemniho-rozvoje-Ceske-republiky/Politika-uzemniho-rozvoje-CR-2008
2	Plán odpadového hospodářství ČR	http://www.mzp.cz/cz/plan_odpadoveho_hospodarstvi_cr
Kraj		
1	Zásady územního rozvoje	http://www.kr-ustecky.cz/zasady-uzemniho-rozvoje-usteckeho-kraje-dokumentace/ds-99030
2	Strategický plán kraje (strategie udržitelného rozvoje)	http://www.mmr.cz/getmedia/e0f5ffce-e394-4d0d-8f60-a7e5c5726091/Strategie-udrzitelneho-rozvoje-Usteckeho-kraje
3	Plán odpadového hospodářství kraje	http://www.kr-ustecky.cz/plan-odpadoveho-hospodarstvi-usteckeho-kraje/d-730235
4	Plán rozvoje vodovodů a kanalizací Ústeckého kraje	http://www.kr-ustecky.cz/plan-rozvoje-vodovodu-a-kanalizaci-usteckeho-kraje-prvkuk/d-828508
Mikroregiony, města a obce		
1	Strategie rozvoje obcí Podbořansko (2008-2015)	k dispozici na všech úřadech jednotlivých obcí
2	Strategický plán rozvoje města Podbořany (2007-2013)	MěÚ Podbořany
3	Povodňové plány obcí	K nahlédnutí na obecních a městských úřadech a některé zveřejňovány na internetových stránkách
4	Územní plány obcí a měst v ORP Podbořany	Územní plán jednotlivé obce v území ORP Podbořany je možné naleznout na internetových stránkách jednotlivého úřadu. Dále jsou možné k nahlédnutí v tištěné podobě na všech úřadech území nebo na internetových stránkách města Podbořany http://www.podborany.net/mestsky-urad/odbory-uradu/stavebni-a-vyvlastnovaci-urad-1/urad-uzemniho-planovani/uzemni-plany/?more=71

Zdroj: Vlastní šetření

Významné strategické dokumenty ohledně státu lze naleznout na internetových stránkách jednotlivých ministerstev. Téměř veškeré dokumenty lze naleznout na internetových stránkách měst a obcí na území ORP. V tištěné podobě jsou k nahlédnutí u referentů městských a obecních úřadů.

2. Profil (základní charakteristika) území správního obvodu a souhrnná SWOT analýza

2.1. Profil území správního obvodu

2.1.1. Identifikace správního obvodu¹

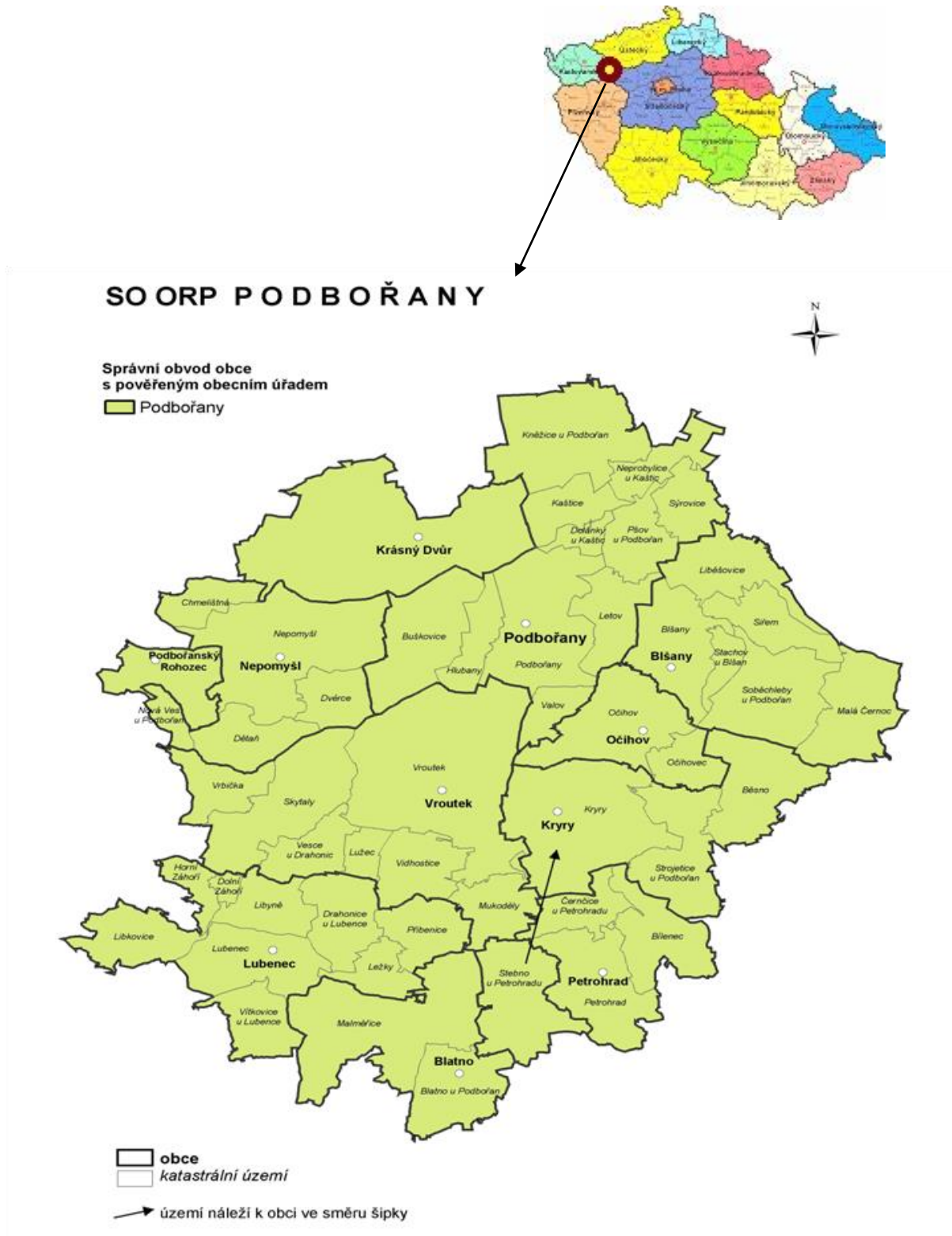
Správní obvod obce s rozšířenou působností Podbořany leží v jihozápadní části Ústeckého kraje. Rozloha mikroregionu Podbořanska činí téměř 338 km², čímž zaujímá 6,3 % Ústeckého kraje. Je nejméně osídleným správním obvodem v našem kraji, jeho hustota je 47 obyvatel/km². Obyvatelstvo žije převážně v menších obcích, v samotném sídle správního obvodu je soustředěno necelých 40 % obyvatel.

Mikroregion Podbořany tvoří celkem 11 obcí; z toho 4 města (Podbořany, Kryry, Vroutek, Blšany), 1 městyš (Nepomyšl) a 6 obcí (Blatno, Krásný Dvůr, Lubenec, Očihov, Petrohrad a Podbořanský Rohozec). Přirozeným centrem území je město Podbořany, a to z mnoha důvodů. Podbořany jsou nejlidnatějším městem mikroregionu (6 320 obyvatel), nachází se zde významný dopravní uzel v rámci území pro zajištění dálkových spojů, je zde provozováno jediné zařízení středního vzdělávání v mikroregionu (Gymnázium, SOU a SOŠ Podbořany) a nalezneme zde také významnou průmyslovou zónu Alpka, zajišťující zaměstnání mnoha obyvatelům Podbořanska.

ORP Podbořany hraničí s Karlovarským a Středočeským krajem, dále ho obklopují správní obvody Kadaň a Žatec. Na správní území Podbořanska zasahují některé významné přírodní celky. Podbořanská část Doupovských hor je z přírodovědeckého hlediska obdobou Českého středohoří. Rakovnická pahorkatina je na tomto území zastoupena Malměřickým lesem u Blatna. Četné archeologické nálezy na území tohoto správního obvodu dokládají, že jeho značná část byla osídlena již od nejstarších období pravěku. Podbořansko je především zemědělským krajem, který je charakteristický zejména pěstováním chmele.

¹ Zdroj: ČSÚ (Charakteristika správního obvodu ORP Podbořany)

Mapa č. 1: Administrativní členění správního obvodu

Zdroj: ČSÚ, Administrativní mapa správního obvodu Podbořany

2.1.2. Stručná charakteristika území správního obvodu

A. Obyvatelstvo a obce

Tabulka 4: Charakteristika území ORP

OBCE	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Počet obcí	11	11	11	11	11	11	11	11
Počet částí obcí	61	61	61	61	61	61	61	61
Počet katastrálních území	51	51	51	51	51	51	51	51
Počet obcí se statutem města	1	2	4	4	4	4	4	4
Počet obcí se statutem městyse	0	1	1	1	1	1	1	1
POZEMKY								
Výměra v tis. ha	33 769	33 767	33 768	33 771	33 769	33 766	33 763	33 763
zemědělská půda	23 126	23 071	23 022	22 978	22 839	22 698	22 537	22 475
lesní pozemky	7 056,9	7 062,4	7 061,3	7 056,4	7 106,3	7 114,3	7 147,3	7 160,6
zastavěné plochy	451,26	454,16	455,79	456,90	457,29	456,67	456,67	454,50
Hustota zalidnění (osoby/km ²)	46,90	47,04	47,51	47,94	47,85	47,64	46,92	46,61

Zdroj: ČSÚ, sčítání lidu

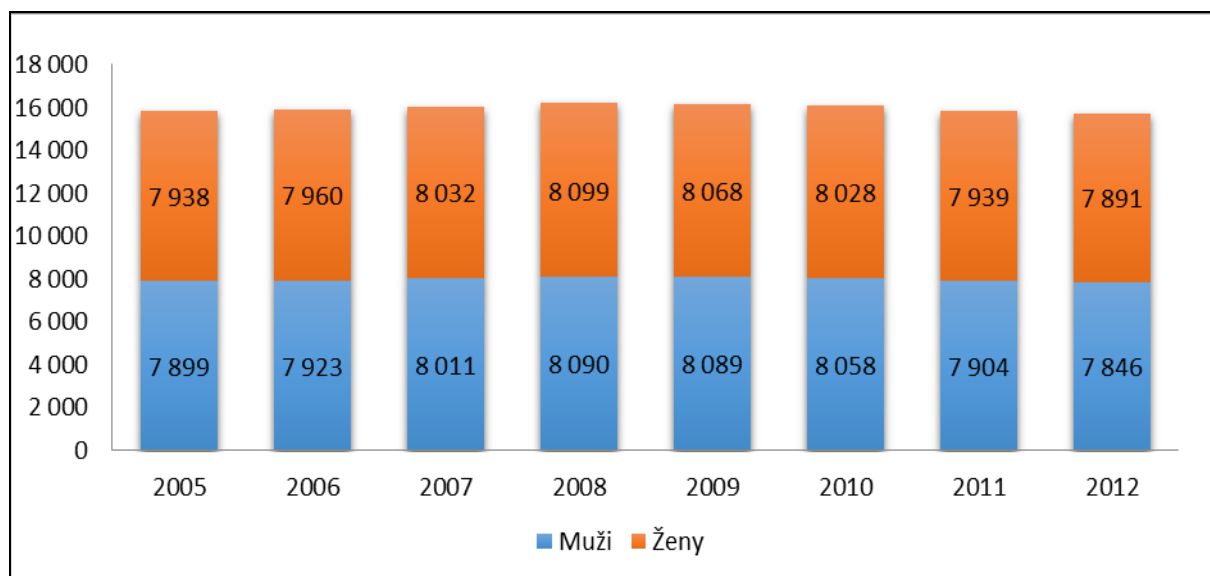
Jak si můžeme povšimnout v tabulce č. 4, formování obcí a jejich územní rozložení se v posledních letech téměř neměnilo. V ORP Podbořany se nachází 11 obcí, z toho v současné době 4 se statusem města (Podbořany, Vroutek, Blšany a Kryry), 1 se statusem městyse (Nepomyšl) a 6 se statusem obce (Blatno, Krásný Dvůr, Lubenec, Petrohrad, Podbořanský Rohozec a Očihov). Tyto obce se dělí na 61 místních částí, zahrnutých do 51 katastrálních území. Co se týče účelnosti pozemků v ORP Podbořany, největší zastoupení zde má zemědělská půda, vzhledem k povaze a tradici v území. Podbořansko je oblastí významnou především pro pěstování chmele a jiných zemědělských plodin a chovem dobytka. Ačkoliv jak si můžeme povšimnout v tabulce výše, ve sledovaném období docházelo ke zmenšování zemědělských ploch, a to téměř o 700 ha. Naopak ve stejném období docházelo k rozšiřování lesních ploch, a to o více než 100 ha. Myslivost a lesnictví zde v posledních letech začíná nabývat na významu.

Tabulka 5: Demografický vývoj obyvatel v území ORP

Vývoj počtu obyvatel		2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Počet obyvatel celkem		15 837	15 883	16 043	16 189	16 157	16 086	15 843	15 737
v tom:	muži	7 899	7 923	8 011	8 090	8 089	8 058	7 904	7 846
	ženy	7 938	7 960	8 032	8 099	8 068	8 028	7 939	7 891
Věkové skupiny									
v tom ve věku:	0 - 14	2 542	2 499	2 517	2 498	2 499	2 461	2 431	2 371
	15 - 64	11 137	11 144	11 284	11 389	11 324	11 280	11 037	10 910
	65 +	2 158	2 240	2 242	2 302	2 334	2 345	2 375	2 456
Průměrný věk (celkem)		39,12	39,49	39,59	39,78	39,99	40,27	40,61	41,02
Index stáří (65+ / 0 -14 v %)		84,89	89,64	89,07	92,15	93,40	95,29	97,70	103,58
Muži									
v tom ve věku:	0 - 14	1361	1328	1318	1313	1315	1284	1266	1227
	15 - 64	5686	5700	5808	5863	5853	5833	5685	5617
	65 +	852	895	885	914	921	941	953	1002
Průměrný věk		37,52	38,01	38,15	38,32	38,51	38,95	39,34	39,75
Index stáří (65+ / 0 -14 v %)		62,60	67,39	67,15	69,61	70,04	73,29	75,28	81,66
Ženy									
v tom ve věku:	0 - 14	1181	1171	1199	1185	1184	1177	1165	1144
	15 - 64	5451	5444	5476	5526	5471	5447	5352	5293
	65 +	1306	1345	1357	1388	1413	1404	1422	1454
Průměrný věk		40,72	40,98	41,02	41,23	41,47	41,58	41,88	42,29
Index stáří (65+ / 0 -14 v %)		110,58	114,86	113,18	117,13	119,34	119,29	122,06	127,10
Migrace (přírůstek na 1000 obyv.)									
celková		3,11	2,90	10,05	9,06	-1,98	-4,40	0,25	-6,71
přirozená		-1,65	0,19	0,38	0,99	-1,36	-1,61	-1,57	-2,15
stěhováním (mechanická)		4,75	2,71	9,67	8,07	-0,62	-2,79	1,83	-4,56

Zdroj: ČSÚ

Graf 1: Celkový počet obyvatel správního obvodu v letech 2005 až 2012

Zdroj: ČSÚ

Počet obyvatel a jeho struktura v území se odvíjí od funkční struktury v dané lokalitě (sociální vybavenost, dostupnost služeb, dopravní obslužnost, pracovní příležitosti, možnosti bydlení atd.). Závisí však také na historickém vývoji sídelní struktury ve sledovaném území.

Jak vidíme z grafu, podíl žijících mužů a žen na území mikroregionu je během sledovaného období téměř vyrovnaný. Celkový počet obyvatel se zvyšoval do roku 2008 a od roku 2009 se naopak snižoval. Důvodem může být ekonomická recese, která zasáhla Českou republiku koncem roku 2008, kdy významní zaměstnavatelé na Podbořansku museli kvůli nepříznivé ekonomické situaci propouštět velká množství zaměstnanců a tím se zmenšovaly šance na uplatnění nezaměstnaných osob. Část nezaměstnaných osob se pak musela přestěhovat za lepšími pracovními příležitostmi do jiných měst. Tuto teorii potvrzuje jak vývoj zaměstnanosti (tabulka č. 12) ve sledovaném období, tak i vývoj migrace obyvatelstva (tabulka č. 5), kde od roku 2009 můžeme vidět záporné hodnoty mechanické migrace.

B. Občanská a technická vybavenost obcí správního obvodu

Tabulka 6: Stručná charakteristika školství v území ORP

Typ zařízení	Hodnota	% z celkového počtu obcí má uvedené zařízení	Komentář
Počet obcí s MŠ	8	72,73	Téměř ve všech obcích ORP jsou MŠ. Tři obce MŠ nemají. Jedná se o obce Nepomyšl, Očihov a Podbořanský Rohozec.
Počet obcí se ZŠ jen 1 stupeň	1	9,09	Základní škola pouze s prvním stupněm se nachází v obci Petrohrad.
Počet obcí se ZŠ 1 i 2 stupeň	5	45,45	ZŠ se všemi stupni vzdělání se nacházejí v Krásném Dvoře, Kryrech, Vroutku, Lubenci a v Podbořanech.
Počet středních škol:	1	9,09	V celém ORP Podbořany je jen jedna střední škola, a to gymnázium. Od r. 2012 bylo sloučeno se SOŠ Podbořany.
-obory gymnázií	1	9,09	Obor gymnázia je možné vystudovat v Podbořanech. Místní gymnázium je nyní sloužené se SOŠ Podbořany.
-obory středních odborných škol a praktických škol	2	9,09	Na SOU v Podbořanech je možné vystudovat i maturitní obory jako jsou např.: obchodník, kuchař-číšník, strojírenství, atd.
-obory středních odborných učilišť a odborných učilišť	2	9,09	SOU Podbořany nabízí velké množství učebních oborů, např.: instalatér, opravář zemědělských strojů, automechanik, zámečnický, kuchař, prodavač, aj.
Počet základních uměleckých škol	1	9,09	ZUŠ sídlí ve Městě Podbořany a nabízí široký výběr kroužků pro děti a mládež.
Počet konzervatoří	0	0,00	
Počet jazykových škol	0	0,00	
Počet vyšších odborných škol	0	0,00	
Počet vysokých škol	0	0,00	

Zdroj: ČSÚ, RISY

Tabulka 7: Stručná charakteristika oblasti "kultura a sport" v území ORP

Typ zařízení	Hodnota	% z celkového počtu obcí má uvedené zařízení	Komentář
Veřejná knihovna vč. poboček	4	36,36%	
Stálá kina	3	27,27%	Město Podbořany nabízí možnost zhlédnutí zajímavých filmů několikrát do měsíce. Další menší kina se nacházejí v Lubenci a v Blšanech.
Divadlo	0	0,00%	
Muzeum (včetně poboček a samostatných památníků)	1	9,09%	Muzeum Podbořany není klasickým muzeem otevřeným denně. Jeho prohlídka je možná po telefonické předchozí domluvě.
Galerie (vč. poboček a výstavních sání)	0	0,00%	
Kulturní zařízení ostatní	18	90,91%	Každá obec se snaží svým občanům nabídnout co nejvíce kulturního vyžití. V ORP Podbořany se nachází poměrně velké množství kulturních zařízení. Pořádají se zde především plesy (myslivecké, rybářské a jiné) a drobné kulturní akce (oslavy).
Středisko pro volný čas dětí a mládeže	1	9,09%	Dům dětí a mládeže v Podbořanech nabízí mnoho kroužků pro zaplnění volného času dětí. Jedná se především o kroužek rybářský, taneční, výtvarný, keramika, flétna a také počítače. Velmi zajímavý je kroužek chovatelský, kde děti dojíždí do stájí v Buškovicích a starající se o koně. Pro děti jsou zde i v nabídce kroužky s výukou anglického a německého jazyka.
Koupaliště a bazény	2	18,18%	V ORP Podbořany se nacházejí 2 veřejná koupaliště. Tím větším je městské koupaliště v Podbořanech, které nabízí i sportovní vyžití jako je např. beachvoleyball nebo stolní tenis. Druhé koupaliště je v obci Krásný Dvůr. V areálu koupaliště je možné příjemné posezení s občerstvením.
-z toho kryté	0	0,00%	

Typ zařízení	Hodnota	% z celkového počtu obcí má uvedené zařízení	Komentář
Hřiště (s provozovatelem nebo správcem)	24	81,82%	Na celém území se nachází velký počet hřišť se správci. Většinou jsou správci dobrovolnými a za správcovství nepobírají žádnou odměnu. Síť hřišť je dostatečná pro sportovní vyžití.
Tělocvičny (vč. školních)	9	54,55%	Tělocvičny jsou většinou vybudovány při základních školách. Nejvíce tělocvičen se nachází ve městě Podbořany vzhledem k počtu škol.
Stadiony otevřené	2	18,18%	Největší otevřený stadion v ORP Podbořany je vybudován v Blšanech. Dříve sloužil pro prvoligová fotbalová utkání týmu FK Chmel Blšany.
Stadiony kryté	0	0,00%	
Zimní stadiony kryté i otevřené	0	0,00%	
Ostatní zařízení pro tělovýchovu (s provozovatelem nebo správcem)	9	36,36%	

Zdroj: ČSÚ, RISY

Tabulka 8: Stručná charakteristika "zdravotnictví" veřejného i soukromého charakteru v území ORP

Typ zařízení	Hodnota	% z celkového počtu obcí má uvedené zařízení	Komentář
Sdružená ambulantní zařízení	0	0,00%	
Detašované pracoviště sdruženého ambulantního zařízení	0	0,00%	
Ambulantní zařízení	1	9,09%	
Detašované pracoviště ambulantního zařízení	0	0,00%	
Samostatná ordinace (nebo detašované pracoviště) praktického lékaře pro dospělé	8	36,36%	Zástupci obcí se snaží udržet si praktického lékaře. Nejvíce jich sídlí ve městě Podbořany vzhledem k počtu obyvatel a dopravní dostupnosti z ostatních obcí.
Samostatná ordinace (nebo detašované pracoviště) praktického lékaře pro děti a dorost	5	27,27%	Nejvíce dostupných praktických lékařů pro děti a dorost opět nalezneme v Podbořanech (3). Opět jsou zde z důvodu počtu obyvatel a dobré dostupnosti z okolních obcí.
Samostatná ordinace (nebo detašované pracoviště) praktického lékaře - stomatologa	6	45,45%	Zubařů je na území ORP Podbořany dostatečné množství. Bohužel nevýhodou je stále fakt, že občané malých obcí musí za těmito specialisty dojíždět.
Samostatná ordinace (nebo detašované pracoviště) praktického lékaře - gynekologa	2	9,09%	Praktické lékaře - gynekology nabízí území ORP pouze v Podbořanech.
Zařízení lékárenské péče	2	9,09%	Do nejbližších lékáren mohou ostatní občané dojet do města Podbořany, kde je také nejvíce lékařů specialistů (kožní, gynekolog, zubní...) i obvodních.
Nemocnice	1	9,09%	Nemocnice se nachází ve městě Podbořany a je vedena jako soukromý subjekt (Medicina, s. r. o.).

Typ zařízení	Hodnota	% z celkového počtu obcí má uvedené zařízení	Komentář
Odborné léčebné ústavy	1	9,09%	Odborný léčebný ústav se nachází v obci Petrohrad. Poskytuje psychiatrickou lůžkovou péči a kapacitně nabízí 150 míst.
Léčebna pro dlouhodobě nemocné	0	0,00%	
Ostatní lůžková zařízení	1	9,09%	

Zdroj: ČSÚ, RISY

ORP Podbořany má vzhledem k velikosti území omezené množství poskytovaných služeb a možností volnočasových aktivit. Chybí zde např. bazénové centrum, které je vhodné nejen pro rekreaci, ale také pro sportovní vyžití, včetně možnosti obohacení tělesné výchovy pro žáky základních a středních škol. Mladší generace by jistě uvítala in-line dráhu nebo alespoň cyklostezku pro povznesení letní sportovní rekreace. Mnozí rodiče by uvítali také více dětských hřišť, zařízení jeslového typu, či jiné zařízení pro hlídání dětí do 3 let věku. Také zde chybí nízkoprahová centra.

C. Ekonomická situace území, struktura ekonomiky území a trh práce

Tabulka 9: Ekonomická aktivita obyvatel území ORP

		Celkem	muži	ženy	
Ekonomicky aktivní celkem		7 375	4 094	3 281	
v tom:	zaměstnaní	6 407	3 543	2 864	
	z toho podle postavení v zaměstnání	zaměstnanci	5 250	2 816	2 434
		zaměstnavatelé	161	113	48
		pracující na vlastní účet	525	383	142
	ze zaměstnaných	pracující důchodci	295	148	147
		ženy na mateřské dovolené	126	0	126
	nezaměstnaní	968	551	417	
Ekonomicky neaktivní celkem		7 494	3 320	4 174	
z toho	nepracující důchodci	3 717	1 499	2 218	
	žáci, studenti, učni	2 222	1 174	1 048	
Osoby s nezjištěnou ekonomickou aktivitou		1 078	610	468	

Zdroj: ČSÚ

Tabulka 10: Charakteristika dojíždění do škol a zaměstnání

Vyjíždějící do zaměstnání a škol		Celkem	
Vyjíždějící celkem		3 378	
v tom	vyjíždějící do zaměstnání	2 392	
	v tom	v rámci obce	734
		do jiné obce okresu	957
		do jiného okresu kraje	129
		do jiného kraje	533
		do zahraničí	39
	vyjíždějící do škol	986	
	v tom	v rámci obce	286
mimo obec		700	

Zdroj: ČSÚ

Tabulka 11: Charakteristika domácností

Hospodařící domácnosti podle typu				Hospodařící domácnosti
Hospodařící domácnosti celkem				6 415
v tom:	tvořené 1 rodinou			4 068
	v tom	úplné	bez závislých dětí	1 949
			se závislými dětmi	1 250
		neúplné	bez závislých dětí	397
			se závislými dětmi	472
	tvořené 2 a více rodinami			98
	domácnosti jednotlivců			1 979
	vícečlenné nerodinné domácnosti			270

Zdroj: ČSÚ

Tabulka 12: Charakteristika nezaměstnanosti v území ORP

NEZAMĚŠTNANOST	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Evidovaní uchazeči o zaměstnání	1 399	1 288	1 237	1 076	783	896	1 186	1 254	1 096
z toho (%): občané se zdravotním postižením	12,94%	14,21%	13,99%	15,24%	19,54%	15,51%	11,89%	13,00%	12,32%
z toho (%): absolventi	4,15%	5,51%	5,66%	5,58%	2,81%	4,13%	4,72%	5,82%	5,66%
z toho (%): osoby s délkou evidence nad 12 měsíců	36,03%	36,34%	39,29%	37,36%	39,34%	24,44%	22,85%	31,34%	36,68%
Volná pracovní místa	-	-	39	120	107	97	78	17	22
Počet uchazečů na 1 volné pracovní místo	-	-	31,7	9	7,3	9,2	15,2	73,7647	49,8
Míra nezaměstnanosti (%) za ORP	-	-	14,45	12,46	9,15	10,63	15,44	15,2	12,9

Zdroj: ČSÚ

Dle vývoje evidovaných uchazečů o zaměstnání jde vidět, že ekonomická situace v ORP Podbořany se do roku 2008 vyvíjela velmi příznivě a kopírovala tak trend ekonomického vývoje ČR. Koncem roku 2008 však do České republiky vstoupila ekonomická recese, což mělo za následek úbytek pracovních příležitostí a propouštění osob ze zaměstnání. Tyto jevy můžeme pozorovat také na území ORP Podbořany, kdy v roce 2009 došlo k navýšení počtu evidovaných uchazečů o zaměstnání o 32% oproti předchozímu roku a v roce 2010 ke zvýšení o dalších 6%. Až v roce 2011 vidíme opětovně zlepšení situace a snižování počtu evidovaných osob. Dále lze pozorovat, že velký podíl nezaměstnanosti tvoří nezaměstnanost dlouhodobá (tedy delší než 12 měsíců), která v některých letech dosahovala hodnoty téměř 40% z celkového počtu nezaměstnaných osob. Zhoršené příležitosti k pracovnímu umístění zde mají osoby zdravotně znevýhodněné, jejichž průměrný stav se v počtu evidovaných uchazečů průměrně pohybuje okolo 15%. Důvodem znevýhodněné pozice osob se zdravotním postižením na trhu práce může souviset se zemědělskou a průmyslovou výrobou, která zde na Podbořansku převládá a pro kterou je charakteristická fyzická zdatnost zaměstnanců těchto odvětví. Míra nezaměstnanosti v ORP Podbořany byla nejvyšší v roce 2009, ale nejméně příznivá situace na trhu práce nastala v roce 2010, kdy nebyly téměř žádné pracovní příležitosti a na jedno volné pracovní místo připadalo více jak 70 nezaměstnaných osob.

Tabulka 13: Charakteristika trhu práce v území ORP

EKONOMICKÉ SUBJEKTY SE SÍDLEM NA ÚZEMÍ ORP	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Ekonomické subjekty celkem (podle Registru ek. subjektů)	2796	2780	2771	2760	2783	2828	2793	2835	2905	2936
fyzické osoby celkem	1910	1899	1907	1900	1910	1924	2053	2119	2170	2180
z toho zemědělští podnikatelé	309	293	271	263	263	263	68	75	78	84
vyjádření v %	16,18	15,43	14,21	13,84	13,77	13,67	3,31	3,54	3,59	3,85
právnícké osoby celkem	411	421	420	424	441	467	513	529	544	557
z toho obchodní společnosti	104	105	105	111	115	118	130	134	140	143
vyjádření v %	25,30	24,94	25,00	26,18	26,08	25,27	25,34	25,33	25,74	25,67
Podíl ekonomických subjektů podle vybraných odvětví ek. činnosti (%)										
zemědělství, lesnictví a rybářství	15,09	14,71	14,18	13,95	13,94	13,47	7,34	7,76	7,99	8,34
průmysl celkem	10,84	11,12	10,97	10,98	10,53	10,82	12,14	12,52	11,98	11,51
stavebnictví	10,62	11,15	11,62	11,88	12,29	12,23	13,18	13,65	13,36	12,87
velkoobchod, maloobchod, opravy a údržba motorových vozidel	33,15	32,19	32,08	32,07	31,40	31,01	31,72	29,95	29,54	29,22

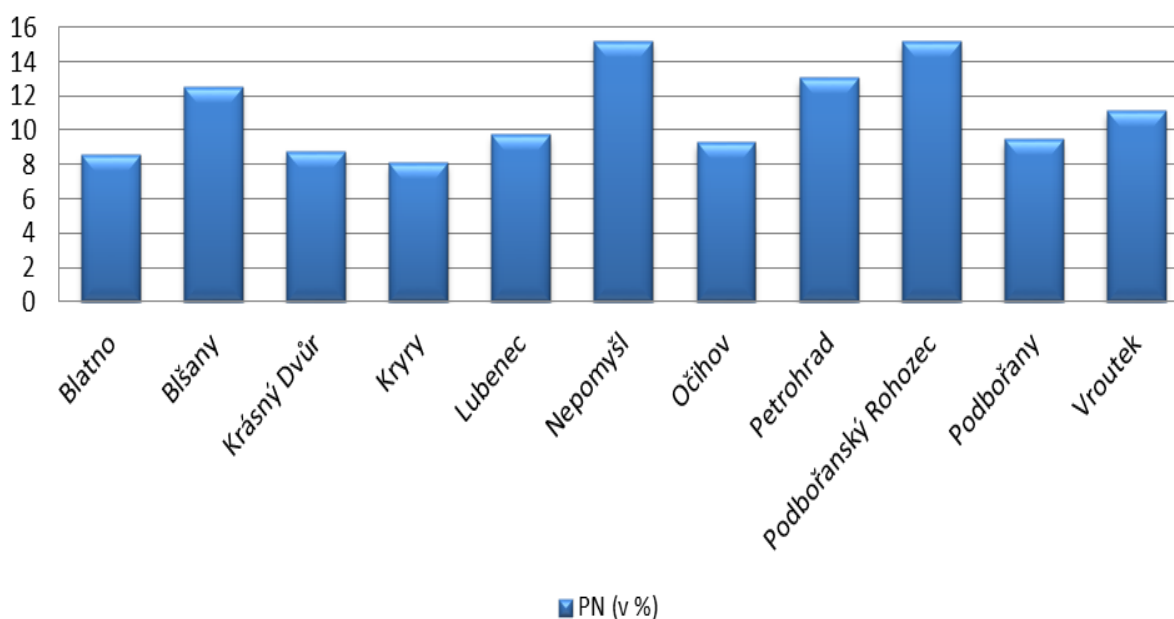
Zdroj: ČSÚ

Z tabulky č. 13 vidíme, že celkový počet ekonomických subjektů se od roku 2003 zvyšoval téměř na hodnotu tří tisíc. Z toho z počátku sledovaného období (v r. 2003) tvořily ekonomické subjekty fyzické osoby z 70% a právnické osoby z 15%. Na konci sledovaného období (v r. 2012) tvořily ekonomické subjekty z 74% fyzické osoby a z 19% právnické osoby, což svědčí o rozvoji fyzických i právních forem podnikání v mikroregionu Podbořanska. Z dat můžeme ale také pozorovat úpadek ekonomické aktivity v oblasti zemědělství, o kterém nás informuje úbytek téměř 73% podnikatelských subjektů během sledovaného období. Ve spodní části tabulky pak můžeme vysledovat, že kromě zemědělství se v daném období snížil také podíl ekonomických subjektů v odvětví "velkoobchod, maloobchod a údržba motorových vozidel" a to téměř o 4%. Naopak mírný nárůst subjektů zaznamenala odvětví průmyslu (o 0,7%) a stavebnictví (o více než 2%).

Mikroregion Podbořanska svou polohou spadá do Ústeckého kraje, což je kraj charakteristický největší mírou nezaměstnanosti v celé České republice (v r. 2013 = 11,47%) a zároveň spadá do okresu Louny, který je s mírou 10,9% třetím okresem s nejmenší mírou nezaměstnanosti v Ústeckém kraji. Samotný mikroregion Podbořanska má míru nezaměstnanosti ještě o něco nižší, než průměr okresu Louny, a to konkrétně 9,95%.

Na grafu níže můžeme pozorovat podíl nezaměstnaných osob v jednotlivých obcích mikroregionu za rok 2013. Nejmenší podíl nezaměstnaných byl zaznamenán ve městě Kryry (8,08%), obci Blatno (8,56%) a obci Krásný Dvůr (8,78%), naopak největší podíl nezaměstnaných osob vykazují obce Nepomyšl (15,21%), Podbořanský Rohozec (15,15%) a Petrohrad (13,4%). Tato data nám ukazují, že mezi obcemi existují velké rozdíly v míře nezaměstnanosti, které činí více než 7 p.b. mezi obcí s nejnižší a nejvyšší mírou nezaměstnanosti v ORP Podbořany.

Graf 2: Podíl nezaměstnaných osob v obcích ORP Podbořany v roce 2013

Zdroj: ČSÚ

D. Doprava

Silniční doprava

Oblastí Podbořanska procházejí dvě silnice první třídy - 1) hlavní tah automobilové dopravy (I/27) na trase Dubí - Most - Plzeň - Železná Ruda a také tah (I/6) na trase Praha - Karlovy Vary - Pomezí nad Ohří. Mikroregionem dále procházejí silnice II. a III. třídy. Silnice II. třídy č. 221 vede skrze mikroregion od západu na východ ve směru Podbořanský Rohozec - Podbořany - Svojetín, silnice č. 224 (Očihov - Podbořany - Kadaň) a silnice č. 228 (Pšov - Podbořany - Lubenec - Žlutice) jsou zhruba kolmé na tento směr. Další silnice III. třídy zajišťují dobrou dopravní obslužnost mezi jednotlivými obcemi a jejich místními částmi. Silnice jsou poměrně v dobrém stavu, výraznější úpravy by měly nastat v označení a úpravě vodících čar. Město Podbořany zrekonstruovalo v roce 2013 z financování Ústeckého kraje pozemní komunikaci v centru města. Nevýhodou hlavních tahů v mikroregionu je nákladní doprava, která svým hlukem a provozem obtěžuje obyvatele dotčených obcí.

Vlaková doprava

Mikroregionem prochází vlaková trať ve směru Most – Žihle, která prochází obcemi Podbořany-Vroutek-Kryry-Petrohrad (1x denně ve všední den) a trať ve směru Bílina – Plzeň, která prochází přes obce Podbořany-Vroutek-Kryry (7x denně ve všední den, 6x denně o víkendech a svátcích).

Autobusová doprava

Dálkové spojení je v mikroregionu pouze na trase Aš - Praha přes obce Lubenec a Petrohrad, a to 2krát denně, ostatní dálkové spoje jsou realizovány s přestupem v Žatci, kam jezdí spoje téměř každou hodinu ve všední den. Místní linky jsou realizovány Autobusovou dopravou s.r.o. Podbořany, a to ve směrech Lubenec-Vroutek-Podbořany, Blatno-Petrohrad-Kryry-Vroutek-Podbořany a Podbořanský Rohozec-Nepomyšl-Podbořany.

Spojení obcí mikroregionu je v pracovních dnech dostačující (vyjma brzkých ranních hodin a pozdních večerních hodin). Nedostatečný je ovšem počet víkendových a svátečních spojů, které jsou realizovány pouze z některých obcí, a to jen 3krát-4krát za den. Problém také vytváří špatná vzájemná návaznost dálkových spojů (mimo území ORP), kdy doba strávená na přestupu trvá průměrně 30 minut ve všední den. V posledních letech navíc docházelo k rušení některých dálkových spojů, proto je v současné době dostupnost mimo území mikroregionu Podbořanska značně komplikovanější; o to víc o víkendech a svátcích, kdy spoje téměř neexistují, a pokud ano, doba strávená na přestupu trvá v průměru 1 hodinu.

V mikroregionu (ani v jeho správním středisku – Podbořanech) není provozována žádná forma městské hromadné dopravy.

Ostatní druhy dopravy

Letecká doprava se v ORP Podbořany neprovozuje; nejbližší veřejné vnitrostátní letiště nalezneme ve městě Most - dostupnost cca 50 km; a veřejné mezinárodní letiště ve městě Karlovy Vary - cca 60 km. Lodní doprava zde také není zastoupena; nejbližší veřejný přístav nalezneme na Labské vodní cestě Ústí nad Labem - dostupnost cca 90 km.

E. Těžba nerostných surovin, průmyslová výroba a stavebnictví, řemesla a jiné drobné podnikatelské aktivity, komerční služby a maloobchodní sféra, inovace

Těžba nerostných surovin

Na území ORP Podbořany se nacházejí ložiska nerostných surovin. Jedná se převážně o kaolin s využitím pro keramický a papírenský průmysl a bentonit s využitím pro slévárenské účely, kde jejich převážná část je soustředěna do prostoru Nepomyšl – Podbořany – Krásný Dvůr. Mimo toto území je několik ložisek v jižní části mikroregionu (H. Záhoří, Lužec, Kryry, Černčice, Petrohrad.) Oblast Podbořansko poskytuje celostátně významnou surovinovou základnu kaolinu s významnou produkcí v současnosti a s ložiskovým potenciálem pro těžbu v dalších desetiletích. Oblast je z hlediska těžby kaolinu celostátně významným regionem. Významnou úlohu v těžbě nerostných surovin má firma Kaolin Hlubany, a.s. která se zabývá těžbou kaolinů, jílovitých zemin, slévárenských a technických písků.

Průmyslová výroba

Největší podíl na průmyslové výrobě na území ORP Podbořany mají firmy Lasselsberger, a.s. (zabývající se výrobou plochých keramických obkladů) sídlící na území města Podbořany a dále firmy, které se nacházejí v průmyslových zónách Hlubany, Alпка a Vroutecká. FTE automotive Czechia, s.r.o. (výroba hydraulických komponentů pro automobilový průmysl), Conta s.r.o. Candy (výroba ostatních elektrických zařízení – ledničky), Logit s.r.o. (zpracování syntetické kobercové příze) a Jozef Dvořák IZOPOL (výroba a zpracování pěnového polystyrenu EPS). V regionu se nacházejí další podniky, které se významnou měrou podílejí na zaměstnanosti obyvatelstva. Jsou to mimo jiné: AGC Flat Glass Czech a.s Kryry (zabývá se výrobou zrcadel a zpracováním plochého skla s širokým využitím v interiérech); Kempchen s.r.o. (výroba a prodej průmyslových těsnění a kompenzátorů); RAN s.r.o. Kryry (výroba zemědělských strojů, ocelových a hliníkových konstrukcí). Tyto firmy patří mezi významné zaměstnavatele v regionu.

Stavebnictví

V oblasti stavebnictví působí na území ORP Podbořany firmy, které se zabývají jak výstavbou a rekonstrukcí rodinných domů, bytů a průmyslových staveb, tak pozemním stavitelstvím. Mezi významné v této oblasti patří firmy např. PODHOLA – STAVEBNÍ FIRMA s.r.o.; STAVEBNÍ FIRMA – Ing. JÚNA; DAPO Podbořany, s.r.o.; STAVEBNÍ FIRMA – ŠILHÁNEK PAVEL, Šilhánek a syn, a.s. Stavitelství Archman s.r.o. a TOMAN – inženýrské sítě a.s.

Podniková sféra a komerční vybavenost

Území ORP Podbořany je pokryto poměrně širokým spektrem podnikatelských subjektů (OSVČ), kteří se zabývají řemeslnou výrobou a drobnými podnikatelskými aktivitami jako jsou truhlářská výroba, tesařství, zednické práce, zámečnické práce, instalatérské a topenářské práce, elektro práce včetně tvorby projektů apod.

Za nejlépe komerčně vybavenou obec na území ORP Podbořany můžeme označit město Podbořany, na jehož území se nachází dostatečný počet obchodů s běžným spotřebitelským sortimentem, jako jsou supermarkety PENNY MARKET, BILLA, COOP a další menší specializované prodejny, pekařství, řeznictví, květinářství, prodej autodoplňků a náhradních dílů, barvy-laky, železářství, prodej oděvů a obuvi. Nedostatek je specializovaných obchodů a služeb, za těmito dojíždí občané do okolních větších měst (Žatec, Kadaň, Chomutov, Louny). O dobré komerční vybavenosti můžeme hovořit také u obcí Kryry a Lubenec. Vybavenost ostatních obcí můžeme označit za základní.

F. Ekologická situace a ochrana životního prostředí, zemědělství a lesnictví

Mikroregion Podbořanska se nachází na jihozápadě Ústeckého kraje a je převážně oblastí s rozvinutou zemědělskou činností, zaměřenou především na pěstování chmele, ale i ostatních druhů zemědělských plodin. Obzvláště vlivem zemědělské činnosti dosahuje koeficient ekologické stability na Podbořansku hodnoty pouze 0,56², což značí „území intenzivně využívané, zejména zemědělskou velkovýrobou, oslabení autoregulačních pochodů v ekosystémech způsobuje jejich značnou ekologickou labilitu a vyžaduje vysoké vklady dodatkové energie“.³

Územní ochranu přírody dělíme dle zákona č. 114/1992 Sb. o ochraně přírody a krajiny na územní ochranu obecnou a územní ochranu zvláštní. Obecná ochrana přírody a krajiny představuje ochranu krajiny, rozmanitosti druhů, přírodních hodnot a estetických kvalit přírody, ale také ochranu a šetrné využívání přírodních zdrojů. Do obecné územní ochrany patří přírodní park a krajinný ráz, významný krajinný prvek, přechodně chráněná plocha a ÚSES - územní systém ekologické stability. V řešeném území se nacházejí: přírodní rezervace (Blatenský Vrch a Dětaný Chlum), přírodní památka (Háj Petra Bezruče u Petrohradu), významné krajinné prvky (Vrch Rubín u Podbořan, Park Lužec, Zámecký park Krásný Dvůr, lomy v Dětaní, Ruský kopec v Lubenci), přírodní park (Džbán) a územní systém ekologické stability. Severozápadní část Podbořanska zahrnuje chráněné území dle NATURA 2000 ptačí oblast Doupovské hory. Evropsky významnou lokalitou dle NATURA 2000 jsou také Soběchlebské terasy s výskytem Střevíčníku pantoflíčku.

G. Technická infrastruktura (elektroenergetika, plynárenství, teplárenství, dálkovody, telekomunikace, vodovody a kanalizace pro veřejnou potřebu, odpadové hospodářství, vodní hospodářství, ochrana před povodněmi a živelními pohromami)

Elektroenergetika

Na území ORP je veškeré elektrické napětí spravováno firmou ČEZ Distribuce, a. s. Tato společnost je provozovatelem distribuční soustavy a také zajišťuje distribuci elektrické energie jak pro domácnosti, tak pro ostatní podnikatelské subjekty a instituce na území. ČEZ není dodavatelem pro všechny subjekty a každá domácnost má možnost zvolit si jiného dodavatele elektrické energie.

Plynárenství

Společnost RWE je vlastníkem a správcem hlavního rozvodu plynu na celém území ORP. Každý má ovšem na výběr zvolit si svého dodavatele plynu. Skrz území ORP prochází plynovod Gazela, který je zde pouze veden, a obce na území z něj plyn nečerpají. Investorem a provozovatelem tohoto tranzitního plynovodu je společnost Net4Gas. V ORP Podbořany vedení začíná obcí Neprobylice a končí v obci Blatno.

² Koeficient ekologické stability (KES) je poměrové číslo, které stanovuje poměr ploch tzv. stabilních a nestabilních krajinných prvků

³ Metodická podpora regionálního rozvoje, Využití půdy; dostupné z: <http://www.regionálnírozvoj.cz/index.php/148.html>

Teplárství

Na území ORP se nenachází žádné teplárny. Město Podbořany zajišťuje vytápění z 3 kotelen. První kotelna sídlí u 1. Základní školy a vytápí 1. ZŠ, 2. ZŠ (T. G. Masaryka), ZŠ praktickou, školní jídelnu a budovu gymnázia. Druhá kotelna vytápí sídliště střed (ul. Kpt. Nálepky, ul. Dukelská) a třetí zásobuje částečně Alšovu ulici a Sídlíště Míru. Ostatní části města si řeší vytápění prostor sami, a to buď řešením vytápění elektrickou energií, plynem nebo tuhými palivy. V ostatních obcích na území ORP je řešen vytápění a ohřev vody stejným způsobem.

Produktovody

Skrz území je veden produktovod společnosti ČEPRO, a. s., který je chráněn ochranným pásmem. Slouží k přepravě pohonných hmot.

Telekomunikace

Hlavními dodavateli telekomunikačních služeb jsou ČEZ i. c. t. a Telefónica O2. Jsou obyvateli využívány především služby pevných linek (již v malém měřítku) a pro služby elektronické komunikace (internet). Za zmínku stojí společnosti IBG-NET, s. r. o. a GRAPE SC, a. s., kteří jsou významnými poskytovateli internetu na území Podbořanska. Občané dále využívají své mobilní operátory (především O2, Vodafone, T-Mobile), přes které využívají především mobilní služby a internet.

Vodovody a kanalizace pro veřejnou potřebu

Co se týče zásobování pitné vody, téměř do všech obcí na území ORP Podbořany je dnes zapojen vodovodní řád. Veškerou správu a komplexní servis v oblasti pitné vody a odkanalizování a čištění odpadních vod zajišťuje na celém území společnost Severočeské vodovody a kanalizace, a. s. (SČVK, a. s.). Obec Nepomyšl si však vodovodní řady spravuje sama. Bohužel kanalizace (ČOV) zatím nejsou vybudovány ve všech obcích v území. Každý vlastník nemovitosti si daný problém řeší sám, buď domácí čistítkou, nebo jímkou. Do budoucna se však plánuje postupné budování čistíren odpadních vod a zlepšení kanalizačního systému.

Ochrana před povodněmi

Některé části území ORP Podbořany byly v minulosti postiženy povodněmi. Dnes je na území ORP Podbořany vybudován informační povodňový systém, který hlásí aktuální povodňový stav a vyhodnotí stupeň ohrožení. U vodních toků na území jsou vybudována povodňová čidla, která monitorují danou situaci. Zástupci obcí jsou tímto včas informováni, že se blíží možné nebezpečí vylití potoků a mohlo by dojít k zaplavení území. Povodňová čidla a celkový informační povodňový systém byl vybudován za významné podpory Severočeského sdružení obcí.

H. Rekreace, památky a cestovní ruch

Památky

Největší dochovanou historickou památkou je zámek Krásný Dvůr, který má jedinečný park. Je modelovaný v anglickém přírodním slohu s rozmanitě členěným terénem. Patří mezi nejkrásnější parky v naší republice a vyniká nádhernými přírodními scenériemi. Je to zároveň nejvýznamnější a nejnavštěvovanější turistická památka na území Podbořanska. Nejvýznamnější památkou ve městě Kryry je kostel Narození P. Marie původně postaven v r. 1324. V letech 1905 – 1906 byla také v obci postavena Schillerova rozhledna, která je v současné době po rekonstrukci a opět přístupná veřejnosti. Blšany jsou proslulé prvotligovým fotbalem. V nedalekých Liběšovicích se nachází kaple Nejsvětější trojice z roku 1701. Sídelním městem správního obvodu je jediné město Podbořany. Z jeho historických památek bychom mohli uvést pozdně barokní kostel sv. Petra a Pavla na Bílém kopci, nebo Hlubanskou středověkou vodní tvrz. Zajímavé je také historické podzemí Podbořan z let 1820 až 1880, které bylo v roce 2001 prozkoumáno, bohužel kvůli narušení statiky města muselo být zasypáno. Rubín (352 m) je vrch v Čeradické plošině nad vsí Dolánky a 4 km severozápadně od Podbořan. Od roku 1993 je chráněný jako krajinný prvek. Vrch byl osídlen před čtyřmi tisíci lety. Archeologické výzkumy činí z Rubínu významné centrum oblasti a některé nálezy, například železná kování slovansko-avarského typu jsou největším souborem v ČR. V Malměřicích, spadajících pod obec Blatno, nalezneme kostel sv. Anny, který byl postaven mezi roky 1710-15 a o několik let později byly ke kostelu přistaveny sakristie, kaple Božího hodu a předsíň. V Blatně se dále nachází kostel zasvěcený sv. Michalovi z roku 1357 a Kaplička sv. Jiljí, která byla vybudována na počest lesníků a myslivců. V Drahonicích můžeme navštívit zdejší kapli Srdce Ježíšova, a v Ležkách kapli na návsi, kde také stojí socha Jana Nepomuckého, či nedaleké Kapucínské skály. Tyto místní části spadají pod obec Lubenec. Městys Nepomyšl zdobí zámek vzniklý z původní tvrze a Kostel sv. Mikuláše původně ze 14. století. Uprostřed obce Očihov se můžeme pokochat pohledem na kostel sv. Martina, morový sloup a kapličku. V místní části Petrohradu - Bílenci můžeme vidět kostel sv. Máří Magdalény z roku 1715 a nedaleko výklenkovou kapli. V Petrohradu pak můžeme navštívit spoustu významných turistických míst, jako jsou: zříceniny Petršpurku, kaple Všech svatých, zámek, sochy sv. Jana Nepomuckého a sv. Wolfganga a další. Na návsi města Vroutek se nám naskýtá pohled na barokní sousoší z roku 1711 s dominantní sochou Piety, západně od hlavní silnice se nachází kostel sv. Jakuba Většího z 20. let 13. století.

Rekreace

Městské letní koupaliště Podbořany se nachází v krásném zákoutí na okraji města Podbořan. Koupaliště bylo nově zrekonstruováno v roce 2007. Svým návštěvníkům nabízí velký bazén (50x25 m), dětský bazén (18x10 m), dětský koutek, 2 hřiště na plážový volejbal a občerstvení.

Letní koupaliště Krásný Dvůr svým návštěvníkům nabízí vodní nádrž 50 x 50 m s betonovým dnem a 3 skluzavkami (2 dětské, 1 větší), hřiště na plážový volejbal, travnaté odpočinkové plochy, sociální zázemí a občerstvení.

První Český Golf and Country Club Krásný Dvůr byl založen v roce 1993 jako občanské sdružení zájemců o golf jako o lidovou zábavu. Už od počátku se klub zaměřuje na budování příjemného prostředí pro zájemce, kteří chtějí svůj volný čas trávit v příjemném prostředí přírodního golfového hřiště v zámeckém parku Krásný Dvůr.

Kulturní dům. Do zdrojů zábavy v ORP Podbořany můžeme bezpochyby zařadit Kulturní dům Podbořany, kde sídlí zdejší kino. Kino vysílá několikrát do měsíce. Během roku se zde vystřídá i plno divadelních představení, které je obsazeno jak významnými herci, tak i herci amatéry. Několikrát do roka jsou zde také různá představení pořádaná školami, jak pro rodiče, tak pro ty, kteří se chtějí pobavit příjemnými scénkami dětí. V prostorách kulturního domu se také pořádají různé výstavy a malé prodejní stánky.

Sportovní rekreace

Kromě výše zmíněných rekreačních středisek se zde nachází také několik zařízení pro sportovní rekreaci jako např. Bowling Blšany, Kuželky Podbořany, Squash klub Podbořany a jiné sportovní resorty.

Jedním z významných sportovních zařízení je objekt TJ Tatran Podbořany. Zde je vybudováno nové hřiště s tenisovými kurty, ale také skateboardové hřiště. Dále je zde fotbalové hřiště s tribunami pro pořádání fotbalových utkání a pro trénink mladých fotbalistů. V areálu TJ Tatran se také nachází krytá tělocvična, kde se pořádají různé sportovní kroužky (aerobic, volejbal, sálová kopaná...). Občerstvení zde nabízí restaurace Kuželna, kde si mimo dobrého oběda a příjemných setkání s přáteli u večeře můžete zahrát kuželky na drahách, které jsou ve výborném technickém stavu.

V okolí Podbořan je i spousta menších fotbalových hřišť pro pořádání fotbalových zápasů a tréninků. Velmi pěknými hřišti se mohou pyšnit v Blšanech, Hlubanech, Buškovcích, ale i jiných částech Podbořanska.

Sportovní vyžití také nabízí multifunkční hřiště u zdejšího gymnázia, které nabízí nepřeberné množství sportovního vyžití, jak pro žáky, tak i veřejnost (např.: hrací plocha pro kolektivní sport, skok daleký, běh...). V areálu zdejšího učiliště je vybudováno sportovní zařízení, kde je umístěna tělocvična, která slouží i pro veřejnost. Mimo ní zde najdeme 2 hrací místa pro squash, saunu a malý bazének pro osvěžení po sauně.

2.1.3. Územní plánování obcí a kraje, širší vztahy území

Následující tabulka uvádí počty obcí s platným územním plánem a strategickým plánem (programem rozvoje obce nebo jiným koncepčním dokumentem řešící rozvoj) v rámci správního obvodu.

Tabulka 14: Územní a strategické plánování

Název údaje	Hodnota	% z celkového počtu obcí	Komentář
Počet obcí s platným územním plánem	11	100,00%	Všechny obce v ORP Podbořany mají platný územní plán. Některé mají novější verzi (včetně místních částí) a některé mají verzi starší, kterou v současné době aktualizují.
Počet obcí s plánem v přípravě	5	45,45%	Tyto obce mají platný stávající územní plán, ale již připravují nový.
Počet obcí se strategickým plánem (nebo programem rozvoje obce)	10	90,91%	Město Podbořany mělo platný strategický plán do roku 2013, ostatní obce postupovaly v tvorbě strategického plánu společně. Tento strategický plán má platnost do roku 2015.

Zdroj: ČSÚ

Mapa č. 2: SO ORP Podbořany

Se zásadami územního rozvoje (ZUR) kraje je možné se seznámit na webových stránkách příslušného krajského úřadu. Na ORP Podbořany se vztahují Zásady územního rozvoje Ústeckého kraje (<http://www.kr-ustecky.cz/zasady-uzemniho-rozvoje-usteckeho-kraje-dokumentace/ds-99030>). Politiku územního rozvoje (PUR) ČR 2008 nalezneme na stránkách Ministerstva pro místní rozvoj (<http://www.mmr.cz/cs/Stavebni-rad-a-bytova-politika/Uzemni-planovani-a-stavebni-rad/Koncepce-Strategie/Politika-uzemniho-rozvoje-Ceske-republiky/Politika-uzemniho-rozvoje-CR-2008>).

K dalším významným dokumentům z hlediska územního plánování patří:

1. Územní plány jednotlivých měst a obcí v ORP Podbořany (<http://www.podborany.net/mestsky-urad/odbory-uradu/stavebni-a-vyvlastnovaci-urad-1/urad-uzemniho-planovani/uzemni-plan/?more=71>).
2. Územně analytické podklady ORP Podbořany 2012 (<http://www.podborany.net/mestsky-urad/odbory-uradu/stavebni-a-vyvlastnovaci-urad-1/urad-uzemniho-planovani/uzemni-plan/?more=72#msg72>).

Z hlediska širších vztahů jsou v rámci územního plánování respektovány:

1. Plán rozvoje vodovodů a kanalizací Ústeckého kraje (<http://www.kr-ustecky.cz/plan-rozvoje-vodovodu-a-kanalizaci-usteckeho-kraje-prvkuk/d-828508>).

2. Komplexní pozemkové úpravy

Z územního plánování na úrovni obcí (územní plány jednotlivých obcí), kraje (zásady územního rozvoje) a státu (politika územního rozvoje) plynou následující významná omezení, příležitosti či limity:

Politika územního rozvoje:

- 1) E2 – koridor vedení 400 kW – Vítkov – Verněřov (v ORP Podbořany veden přes Nepomyšl, Podbořanský Rohozec, Vroutek, Lubenec). Koridor je veden až do Karlovarského kraje.
- 2) P4 – koridor plynovodu VVTL DN 1400 – plynovod Gazela je veden od Hory sv. Šebestiána přes Plzeňský kraj do Německa.
- 3) ORP Podbořany – území vykazující vyšší míru problémů zejména z hlediska udržitelného rozvoje území (Podbořansko zaměřeno spíše na zemědělství než na rozvoj průmyslu a zvýšení pracovních příležitostí).

Zásady územního rozvoje:

- 1) Rozvojová osa nemístního významu Petrohrad – Žatec – Havraň (NOS3) – stanovuje úkoly pro danou oblast – Blšany, Kryry, Očihov, Petrohrad, Podbořany. Řešení tří pilířů + propojenost území 1/27.
- 2) Specifická oblast Podbořansko (NSOB6) – stanovuje na území Podbořany pro Blatno, Blšany, Kr. Dvůr, Kryry, Lubenec, Nepomyšl, Očihov, Petrohrad, Podbořanský Rohozec, Vroutek nevyváženost udržitelného rozvoje (3 pilíře – sociální, ekonomický, životní prostředí).
- 3) Podpora pro R6 – zpřesňuje koridor silnic R. Na našem území je již vydáno rozhodnutí a na I. etapu je již vydáno stavební povolení (trasa Bošov – Lubenec).
- 4) Řešení přeložky 1/27 – vyřešeno územním plánem – Kryry, Očihov, Podbořany.
- 5) Cyklostezka Doupovská – trasa Měděnec, Kadaň, Rokle, Podbořanský Rohozec, Chýše. Cyklostezka respektována v územním plánu Podbořanského Rohozce.
- 6) E2 – koridor vedení 400kV – v územním plánu pro Podbořanský Rohozec je již koridor řešen. Pro Vroutek a Lubenec je zatím připraven návrh do nového územního plánu.
- 7) P4 – plynovod Gazela – je již vybudován v roce 2013.
- 8) Regionální biocentra – př. Dětaňský Chlum (RBC), Jelení skok, Viniční Vrch, Kličín (Kadaň, Žatec, Podbořany). Tato biocentra jsou již vymezena v územním plánu.
- 9) Nadregionální biokoridory – vyhláší je ministerstvo a jedná se o biokoridory K45 (Pustý zámek) a K 53 (Střela, Rabštejn, Pochvalovská stráž).

Shrnutí:

Limity v ORP Podbořany:

- tranzitní plynovod Gazela
- vedení produktovodu ČEPRO (vedení přes Kryry, Vroutek, Lubenec, Petrohrad)
- E2 koridor vedení 400 kW (vedení přes Nepomyšl, Podbořanský Rohozec, Vroutek, Lubenec)
- dobývací prostory
- ložisková území

Významná omezení:

- kulturní zařízení Krásný Dvůr (zámek a zámecký park)
- památková zóna Soběchleby
- přírodní památka Soběchlebské terasy
- přírodní park Jesenicko
- veškeré památky a inženýrské sítě

Příležitosti:

- vyrovnání tří pilířů (sociální, ekonomický a životní prostředí)
- přeložka 1/27 (Plzeň – Most)
- přeložka silnice 1/26 (Praha – Karlovy Vary - již se částečně realizuje)
- realizace sportovního areálu s golfovým hřištěm Lužec (pracovní příležitosti a rekreace)
- obchvat Podbořany – napojení na přeložku 1/27
- nové rozvojové plochy pro rodinné domy
- nové plochy pro průmyslovou výrobu (podpora zaměstnanosti – noví investoři)

Města i menší obce v ORP Podbořany se podílí na vytváření vazeb a vzájemně spolupracují, ať již mezi sebou nebo ve spolupráci s ostatními institucemi či společnostmi. Cílem sdružování je především dosáhnouti společných zájmů a cílů a vytváření, co nejlepšího zázemí pro občany.

Mimo jiné zde také vznikají vazby v mezinárodní spolupráci, které napomáhají k vytvoření dobrých vztahů mezi vedením zahraničních měst, výměně zajímavých zkušeností a stmelování českých a zahraničních dětí v rámci příměstských táborů či sportovních soustředění.

Nadregionální úroveň:

- 1) Dolní Poohří – destinační agentura, jejímž zakladatelem je především Ústecký kraj, dále města Žatec, Kadaň, Louny. Město Podbořany využívá jejich služeb především za účelem pozitivního propagování všech obcí Podbořanska. Agentura pracuje v rámci projektu Brána do Čech.
- 2) Regionální rozvojová agentura Ústeckého kraje, a.s. - je zaměřena na podporu a koordinaci hospodářského a sociálního rozvoje na území Ústeckého kraje. Pro ORP Podbořany tato agentura vypracovala Strategii rozvoje Svazku obcí Podbořanska (do r. 2015), pro Město Podbořany vypracovala studii obchvatu Podbořan. Dále jsou její služby využívány při pomoci získávání dotací (např. dotační poradenství).
- 3) SESO (Severočeské sdružení obcí) – zájmové sdružení obcí založené pro snazší vyjednávací schopnost se státem. Supluje činnost Svazu měst a obcí. V minulosti pomohlo SESO obcím Podbořanska vybudovat povodňová čidla, informační povodňový systém za významné finanční podpory a vypracovalo nové a překontrolovalo již vypracované povodňové plány pro jednotlivé obce.
- 4) SVS (Severočeská vodárenská spol.) – zaměřuje se na výstavbu a správu vodohospodářské všechny infrastruktury. Byla založena 458 severočeskými obcemi a městy, mezi něž byly rozděleny akcie. Severočeská vodárenská společnost převzala za své akcionáře odpovědnost za zásobování obyvatelstva pitnou vodou a za odvádění a likvidaci komunálních odpadních vod. Provozování vodohospodářského majetku ve vlastnictví Severočeské vodárenské společnosti je dlouhodobou smlouvou svěřeno provozní společnosti – Severočeským vodovodům a kanalizacím, a. s.
- 5) Skládky Vrbička, s. r. o. – založena 36 městy a obcemi. V ORP Podbořany jsou všechny obce a města zakládajícími členy. Byla založena za účelem blízkého svozu odpadu skládkování.
- 6) MAS Vladař – místní akční skupina sídlící ve Valči. ORP Podbořany s MAS spolupracuje v rámci Dobrovolného svazku obcí Podbořansko za účelem spolupráce obcí a podnikatelských subjektů a umožňuje tím lepší dostupnost k dotačním fondům. ORP Podbořany bude využívat spolupráci s touto MAS do roku 2020. MAS pomohla Městu Podbořany vybudovat dětské hřiště s velkým množstvím hracích prvků a také zajistit potřebné množství kontejnerů na zeleň a nosič na jejich odvoz v ORP Podbořany v rámci třídění biologického odpadu.
- 7) Euroregion Krušnohoří – Euroregion Krušnohoří/Erzgebirge je dobrovolným regionálním zájmovým sdružením měst a obcí okresů Chomutov, Most, Louny, Teplice a Litoměřice a jiných právnických osob, zaměřených na vzájemnou pomoc a spolupráci obcí a měst a dalších partnerů v severočeské oblasti, vymezené územím jmenovaných okresů, obcí a měst v okresech Mittelsachsen a Erzgebirgskreis ve Spolkové republice Německo, případně dalších, které o spolupráci v rámci sdružení požádají.

Město Podbořany je spolu s Krásným Dvorem členy tohoto sdružení a využívají spolupráce při čerpání finančních prostředků z dotačních fondů; a to především v rámci programu Cíl 3, který slouží mimo jiné pro čerpání peněz pro rozvoj turistiky (brožury o Podbořansku v českém a německém jazyce), pořádání sportovních akcí (Ohře 2013 – víkendový sjezd řeky Ohře pořádaný Sborem dobrovolných hasičů Podbořany pro české a německé děti) či financování odborného výzkumu (rašeliniště u Chomutova a Flájské přehrady).

Regionální úroveň:

1) Svazek obcí Podbořanska – svazek 11 obcí v ORP Podbořany, jehož cílem je zabezpečení úzké spolupráce mezi obcemi, řešení společných problémů, koordinace významných investičních akcí, zpracování společného rozvoje regionu, společná ochrana životního prostředí a rozvoj turistiky. Nejvýznamnějším společným projektem byl projekt pro vybudování cyklostezky. Řešení společných problémů řeší svaz operativně a zástupci jednotlivých obcí se scházejí dle potřeby.

Mezinárodní spolupráce:

- 1) Ehrenfriedersdorf – dlouholetá spolupráce s vedením radnice Města Podbořany spočívá především v navazování kontaktů, výměnné tábory pro české a německé děti, výměna odborných skupin (pedagogové a sociální pracovníci) a také JSDH (Jednotka sdružení dobrovolných hasičů Podbořany) pořádá výměnné programy s tamějšími hasiči pro děti s doprovodnými zábavnými akcemi.
- 2) Anaberg – opět spolupráce Podbořan v rámci příměstského tábora Annazweg, kam jezdí české děti za německými dětmi a tráví spolu čas na letním táboře.
- 3) Spalt - začínající spolupráce v rámci dobrých osobních vztahů s vedením Města Podbořany. Spolupráce spočívá ve výměnných pobytech dětí v rámci tábora a sportovního soustředění.
- 4) Russi – spolupráce s tímto italským městem vznikla na základě dobrých vztahů podbořanské radnice a vedení v místních zahraničních továrnách. České a italské děti mezi sebou hrají fotbal a každoročně se zástupci měst scházejí na slavnostech v Russi a vyměňují si názory a bohaté zkušenosti.
- 5) Gornsdorf – s tímto německým městem spolupracuje obec Lubenec. Společnými silami zajistili opravu fasády kostela sv. Vavřince v Lubenci (částečně z česko-německého fondu budoucnosti). Obce spolu každoročně pořádají výměnné pobyty.

Mezinárodní spolupráce a úzké vazby fungují zajisté i v jiných obcích území ORP (např. také v Kryrech, školy ve Vroutku). Většinou je to formou společných výletů a návštěv.

2.1.4. Aktéři regionálního rozvoje

Následující tabulka popisuje stručně klíčové aktéry rozvoje území správního obvodu.

Tabulka 15: Popis klíčových aktérů

Název údaje	Počet aktérů toho druhu	Komentář
Město Podbořany	1	Město Podbořany je obec s rozšířenou působností (obec III. stupně). Je centrem veškerého dění.
Ostatní obce SO	10	Všechny ostatní obce a města v ORP Podbořany. Pečují o rozvoj svého území a snaží se zajistit občanům potřebné zázemí.
Ústecký kraj	1	ÚK je zřizovatelem zdejšího gymnázia (dnes sloučené se SOŠ Podbořany), Hasičského záchranného sboru ÚK a Zdravotnické záchranné služby ÚK. Finančně podporuje ORP Podbořany a částečně se podílí na rozvoji území z vlastních finančních zdrojů.
Stát	1	Finanční podpora obcí a měst v ORP Podbořany. Z hlediska PÚR je přes území ORP Podbořany veden koridor vedení 400 kW (E2), koridor plynovodu Gazela (P4). Zajišťuje dopravní infrastrukturu přes R6.
Státní instituce	5	Finanční úřad; Úřad práce Louny (detašovaná pracoviště); Policie ČR, Česká pošta Podbořany, s. p.; VZP ČR, České dráhy.
Svazek obcí Podbořansko	1	Členy svazku jsou všechny obce na území ORP Podbořany (11) a byl založen za účelem řešení společných problémů a dosahování společných cílů (např. Cyklostezka).
MAS	1	MAS Vladař napomáhá k lepší dosažitelnosti na dotační zdroje. V minulosti např. vybudovala dětské hřiště a pomohla sehnat finanční prostředky na podporu třídění biologického odpadu (kontejnery a nosič na odvoz).
Významný zaměstnavatel	6	AGC Flat Glass Czech, a. s.; FTE automotive Czechia, s. r. o.; Lasselsberger, s. r. o., Logit, s. r. o.; IZOPOL DVOŘÁK, s. r. o., Kaolin Hlubany, a. s.
Škola	1	Gymnázium a Střední odborná škola Podbořany (příspěvková organizace).

Zdroj: Sběr dat na SO

2.2. Souhrnná SWOT analýza území správního obvodu

Tabulka 16: SWOT analýza

Silné stránky:	Slabé stránky:
1. nízké náklady na bydlení	1. vysoká míra nezaměstnanosti
2. dostatečné množství pozemků pro výstavbu rodinných domů a průmyslu (levné pozemky)	2. nutnost dojíždění za prací, vzděláním, kulturou
3. dobrá dostupnost sídel (krátká vzdálenost dojezdu do ostatních měst a obcí)	3. nevyvážená věková struktura obyvatelstva (odliv mladých lidí)
4. rozsáhlé zemědělství (tradiční pěstování chmele)	4. chybějící nemocniční zařízení a omezená specializovaná lékařská péče
5. dostatek denní rekreace (Rozhledna Kryry, památková zóna Krásný Dvůr, sportoviště TJ Tatran...)	5. nenaplnění tabulkových stavů bezpečnostních složek (nedostatek policejních hlídek, členů hasičského záchranného sboru atd.)
6. udržení stabilního počtu obyvatel	6. přítomnost sociálně vyloučených lokalit
7. dostatečná alokace školských zařízení (téměř ve všech obcích jsou dostupné)	7. nedostatečná dopravní obslužnost (málo dopravních spojení z malých obcí)
Příležitosti:	Hrozby:
1. příliv mladšího obyvatelstva (pozemky pro výstavbu rodinných domů)	1. zvyšující se odliv mladých lidí (stěhování za prací a lepšími podmínkami)
2. podpora cestovního ruchu a rekreace - dokončení cyklostezky - využití prostoru Kozince pro sportovní a rekreační účely - Doupovské hory (volnočasové aktivity) - vybudování naučné stezky - vybudování pěší stezky z města Podbořany do Krásného Dvora	2. stárnutí obyvatelstva (a s tím spojené zvyšující se nároky na sociální služby)
3. vybudování nových vodních ploch a oprava stávajících (zadržení vody v krajině - suchá oblast)	3. rušení státních institucí v ORP Podbořany (např. Finanční úřad) a posouvání za hranice území (obtížná dostupnost)
4. podpora středního a drobného podnikání	4. legislativa
5. obnova památek a podpora kulturních akcí	5. přistěhování sociálně vyloučených osob (z větších měst) z důvodu nižších nákladů na bydlení
6. dovybavení technickou infrastrukturou všechny obce (kanalizace atd.)	6. zvyšování kriminality na území ORP
7. výstavba R6 (snadná dostupnost do hl. města)	

Zdroj: Vlastní šetření

SWOT analýza byla tvořena za pomoci motivujících starostů, kteří mají výborný přehled o celém území, vzhledem k počtu let působících místní samosprávě. Mezi silné stránky v území Podbořany patří bezpochyby příjemné bydlení. ORP Podbořany je situováno na dobře alokovaném území, nabízí levné prodeje pozemků pro výstavbu nových domů, je zde krátká dojezdová vzdálenost z obcí do měst a obyvatelé mají možnost jezdit na malé výlety a poznávat hezké prostředí svého okolí. Velmi silnou stránkou je také snaha zástupců měst o zajištění co největšího zázemí pro své občany (obvodní lékaři, dostatečné množství základních a mateřských škol, pořádání kulturních akcí, zajištění pořádku a příjemného prostředí v obcích atd.). Mezi slabé stránky patří zejména vysoká nezaměstnanost, která ovšem zatěžuje většinu území České republiky, obzvláště pak Ústecký kraj. S tímto faktem je spojena problematika sociálně vyloučených obyvatel (nárůst kriminality, přítomnost sociálně vyloučených lokalit). Na území chybí dostatek specializovaných lékařů, za kterými obyvatelé dojíždějí do okolních ORP. Území Podbořanska má mnoho příležitostí ke zlepšení svého zázemí. Mezi největší příležitost se dá zařadit podpora cestovního ruchu, dále také obnova kulturních památek, ale také podpora kulturních akcí, kde se občané rádi scházejí. Důležité pro celé území ORP je výstavba silnice R6 a napojení na přeložku silnice I/27 (obchvat a napojení na průmyslovou zónu s jižní komunikací v Podbořanech). Dovybavení všech obcí technickou infrastrukturou zajistí příliv obyvatel. Mezi největší hrozby na území ORP patří především odliv mladých obyvatel; stěhují se především za práci a lepšími příležitostmi do větších měst. Atraktivitu území dále ohrožuje zvyšování kriminality, nárůst počtu sociálně vyloučených obyvatel a rušení poboček státních institucí (možné zrušení finančního úřadu, přesunutí katastrálního úřadu do vzdálených Loun atd.).

3. Téma 1.: Školství

3.1. Analytická část: definice a analýza řešených problémů

3.1.1. Vymezení a zdůvodnění řešeného problému

Vytváření podmínek pro rozvoj výchovy a vzdělávání je jednou z významných aktivit obce, kterou jí umožňuje zákon o obcích. Za tím účelem obec pro poskytování předškolního vzdělávání a plnění povinnosti zajistit podmínky pro předškolní vzdělávání v posledním roce před zahájením povinné školní docházky pro děti s trvalým pobytem na území obce zřizuje svou mateřskou školu, nebo se za určitých smluvních podmínek dohodne s jinou obcí, případně se svazkem obcí. Také pro základní vzdělávání buď zřizuje svoji základní školu, nebo se postará o plnění povinné školní docházky v základní škole zřizované jinou obcí nebo svazkem obcí. Oblast předškolního a základního vzdělávání se tak stává problémem, který nelze řešit pouze na území jedné obce. Jde o oblast, které se musí společně věnovat (např. i s ohledem na dojíždění za prací v celém spádovém regionu) jak malé obce tak střední a velká města.

Populační vlny se dlouhodobě promítnou do rozvoje regionálního školství a jednotlivých územních celků. Vzhledem k demografickému vývoji mají zejména malé obce problémy s udržením potřebného počtu dětí ve školách. Je zde silná tendence posílat děti do lépe vybavených městských škol nebo jde jenom o proces, kdy dítě jede do školy s rodičem do místa jeho pracoviště. Dojíždění se však stává palčivým problémem nejen pro obce, rodiče a děti, ale i pro nejbližší města, která nemají ve svých školách dostatečnou kapacitu. V okolí velkých měst a příměstských oblastech je akutní otázkou k řešení otázka přeplněnosti mateřských škol.

Ustanovení školského zákona také vymezuje povinnost obce zajišťovat ty výdaje škol a školských zařízení, které nejsou hrazeny ze státního rozpočtu. Obce jsou však často nuceny podporovat školy nad rámec svých povinností. Ač tedy nemají přímou povinnost na některé oblasti přispívat (např. platy pedagogických a nepedagogických pracovníků, školní pomůcky), hledají finanční prostředky ve svých někdy opravdu napjatých rozpočtech, aby školám v jejich svízelné situaci pomohly. Bohužel, ani úprava v rámci zákona o rozpočtovém určení daní zdaleka nezohledňuje náklady potřebné na zázemí pro vzdělávání, a tak se čím dál častěji objevuje rozdíl mezi tím, co by škola potřebovala, a tím, co jí obec může poskytnout v rámci svých finančních možností.

Pro kvalitu života obyvatel dané obce a území je důležitou oblastí také kultura a trávení volného času. Možnosti neformálních volnočasových aktivit a vlastní iniciativy obyvatel související s lokálními tradicemi se projevují spíše na venkově než ve velkých městech. Právě škola jako komunitní centrum zde sehrává velmi významnou roli.

Právě meziobecní spolupráce by mohla přinést odpověď na otázku, jakými cestami a prostředky lze z pohledu zřizovatelů nejen udržet optimálně dimenzovanou síť škol, ale především jak pozitivně působit na zvyšování kvality a vybavenosti škol a školských zařízení včetně ovlivňování a zlepšování jejich rozvoje a úrovně vzdělávání v nich. Díky této spolupráci může navíc docházet k přeměně škol na kulturní, společenská a komunitní centra svých lokalit, kdy škola získá prostor a podmínky pro svou kreativitu a jako otevřené společenské centrum naplní širší vzdělávací a volnočasovou nabídku nejen pro žáky školou povinné, ale také pro ostatní občany.

Meziobecní spolupráce může přispět k hledání nových řešení nejen v oblasti předškolní výchovy a základního školství s ohledem na kompetence obcí na úrovni území ORP. Jedná se o dlouhodobý proces budování důvěry a spolupráce v co nejvyšší míře mezi místní správou, školou, veřejností, společenskými skupinami a organizacemi o vytváření místního partnerství.

Zapojení jednotlivců i veřejnosti do dílčích záměrů rozvoje obce nebo regionu, propojení jejich ekonomických, sociálních a ekologických aspektů pak otevírá další možnosti rozvoje plnohodnotného života ve městech i na venkově.

3.1.1.1. Základní legislativa

- Zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon) ve znění pozdějších předpisů vymezuje kompetence a úkoly jednotlivých orgánů ve školství, a to jak orgánů samosprávy, tak i orgánů vykonávajících státní správu
- Zákon č. 562/2004 Sb., kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím školského zákona, ve znění pozdějších předpisů
- Zákon č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, upravuje předpoklady pro výkon činnosti pedagogických pracovníků, jejich pracovní dobu, další vzdělávání a kariérní systém. Vztahuje se na pedagogické pracovníky škol a školských zařízení, které jsou zapsány do rejstříku škol a školských zařízení a na pedagogické pracovníky v zařízeních sociálních služeb.
- Vyhlášky ke školskému zákonu
- Ostatní vyhlášky
- Vyhlášky k zákonu o pedagogických pracovnících
- Zákon č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, ve znění pozdějších předpisů upravuje tvorbu, postavení, obsah a funkce rozpočtů územních samosprávných celků, jimiž jsou obce a kraje a stanoví pravidla hospodaření s finančními prostředky územních samosprávných celků. Upravuje také zřizování nebo zakládání právnických osob územních samosprávných celků. Ustanoveními tohoto zákona se řídí také hospodaření dobrovolných svazků obcí, pokud tento zákon nestanoví jinak, a zřizování příspěvkových organizací v oblasti školství svazkem obcí.
- Zákon č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole ve veřejné správě a o změně některých zákonů (zákon o finanční kontrole), vymezuje uspořádání a rozsah finanční kontroly vykonávané mezi orgány veřejné správy, mezi orgány veřejné správy a žadateli nebo příjemci veřejné finanční podpory a uvnitř orgánů veřejné správy. Stanoví předmět, hlavní cíle a zásady finanční kontroly vykonávané podle tohoto zákona a podle zvláštních právních předpisů, pokud tak tyto předpisy stanoví.
- Zákon č. 552/1991 Sb., o státní kontrole, v platném znění, upravuje výkon státní kontroly v České republice.
- Zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů, stanoví v souladu s právem Evropské unie rozsah a způsob vedení účetnictví, požadavky na jeho průkaznost a podmínky předávání účetních záznamů pro potřeby státu
- Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů
- Zákon č. 129/2000 Sb., o krajích (krajské zařízení), ve znění pozdějších předpisů
- Zákon 243/2000 Sb., o rozpočtovém určení daní, ve znění pozdějších předpisů upravuje rozpočtové určení daně z přidané hodnoty, daní spotřebních, daní z příjmů, daně z nemovitostí a daně silniční.

3.1.2. Popis základního a předškolního vzdělávání správního obvodu (situační analýzy, finanční analýza), očekávaný vývoj

ORP Podbořany tvoří 11 obcí; z toho v pěti z nich se vyskytují samostatné mateřské školy (Blatno, Blšany, Kryry, Lubenec a 2 v Podbořanech + jedno detašované pracoviště), ve třech obcích se vyskytují samostatné základní školy (Kryry, Lubenec a 3 v Podbořanech) a ve třech obcích se vyskytují sloučené organizace mateřské a základní školy (Krásný Dvůr, Petrohrad a Vroutek). Tři zbývající obce jsou bez škol a školských zařízení (Nepomyšl, Očihov a Podbořanský Rohozec). Všechny školy a školská zařízení jsou provozována obcemi a nepůsobí zde žádný soukromý ani církevní subjekt. V Podbořanech navíc působí základní umělecká škola, která má své detašované pracoviště v obci Lubenec. Na území ORP Podbořany také působí 2 výchovné ústavy VÚ Buškovice a VÚ Pšov.

Každá obec, ve které se nachází škola či školské zařízení, si zajišťuje správu a spolupráci se školou či zařízením samostatně. V rámci DSO Podbořanska není oblast školství příliš diskutovaným tématem. Udržení škol v obci je pro představitele jednotlivých obcí prioritou, a to někdy na úkor nezaplňené kapacity škol, které pak mají výjimku z počtu žáků.

3.1.2.1. Obecné informace

Definice správního obvodu z pohledu předškolního a základního vzdělání

Z tabulky je patrné, že všechny školy a školská zařízení jsou provozovány obcemi, které mají více než 500 obyvatel. Mezi jiné zařízení jsou zahrnuty Speciální škola v Podbořanech, Základní umělecká škola v Podbořanech, Dům dětí a mládeže v Podbořanech, Výchovný ústav pro mládež Pšov - Podbořany a Výchovný ústav Buškovice - Podbořany. Celkem se tedy v mikroregionu nachází 20 vzdělávacích zařízení.

Tabulka 17: Definice správního obvodu ORP z pohledu předškolního a základního vzdělávání

Skupina obcí s počtem obyvatel pro správní obvod ORP Podbořany	do 199	200 až 499	500 až 999	1 000 až 1 999	2 000 až 4 999	5 000 až 9 999	celkem
2008/2009 - 2012/2013							
-Počet obcí	1	2	4	2	1	1	11
-Počet ZŠ – 1. a 2. stupeň	0	0	0	1	1	3	5
-Počet ZŠ – jen 1. stupeň	0	0	0	0	0	0	0
-Počet MŠ	0	0	2	1	1	2	6
-Gymnázia	0	0	0	0	0	1	1
- Sloučené organizace (ZŠ+MŠ, ZŠ+SŠ, atd.)	0	0	2	1	0	0	3
-Počet jiných zařízení	0	0	0	0	0	5	5
2007/2008							
-Počet obcí	1	2	4	2	1	1	11
-Počet ZŠ – 1. a 2. stupeň	0	0	1	1	1	3	6
-Počet ZŠ – jen 1. stupeň	0	0	0	0	0	0	0
-Počet MŠ	0	0	3	1	1	2	7
-Gymnázia	0	0	0	0	0	1	1
- Sloučené organizace (ZŠ+MŠ, ZŠ+SŠ, atd.)	0	0	1	1	0	0	2
-Počet jiných zařízení	0	0	0	0	0	5	5

Skupina obcí s počtem obyvatel pro správní obvod ORP Podbořany	do 199	200 až 499	500 až 999	1 000 až 1 999	2 000 až 4 999	5 000 až 9 999	celkem
2006/2007							
-Počet obcí	1	2	4	2	1	1	11
-Počet ZŠ – 1. a 2. stupeň	0	0	1	1	1	3	6
-Počet ZŠ – jen 1. stupeň	0	0	0	0	0	0	0
-Počet MŠ	0	0	2	1	1	2	6
-Gymnázia	0	0	0	0	0	1	1
- Sloučené organizace (ZŠ+MŠ, ZŠ+SŠ, atd.)	0	0	2	1	0	0	3
-Počet jiných zařízení	0	0	0	0	0	5	5
2005/2006							
-Počet obcí	1	2	4	2	1	1	11
-Počet ZŠ – 1. a 2. stupeň	0	0	1	1	1	3	6
-Počet ZŠ – jen 1. stupeň	0	0	0	0	0	0	0
-Počet MŠ	0	0	2	1	1	2	6
-Gymnázia	0	0	0	0	0	1	1
- Sloučené organizace (ZŠ+MŠ, ZŠ+SŠ, atd.)	0	0	2	1	0	0	3
-Počet jiných zařízení	0	0	0	0	0	5	5

Zdroj: ČSÚ, webové stránky MŠ a ZŠ, výroční zprávy

Popis změn v uváděných datech:

Koncem školního roku 2006/2007 ukončila činnost základní škola ze sloučené organizace v obci Blatno, které počtem obyvatel spadá do skupiny obcí s 500-999 obyvateli a na rok 2007/08 zůstala pouze MŠ.

V Krásném Dvoře, který počtem obyvatel spadá do skupiny obcí s 500-999 obyvateli došlo koncem roku 2007/08 ke sloučení MŠ a ZŠ. Tato sloučená organizace fungovala dál od školního roku 2008/09 v budově ZŠ. K jiné změně počtu škol a školských zařízení nedošlo, pouze ve městě Vroutek, který dříve spadal do skupiny 1000-1999 obyvatel, žilo v roce 2008-2009 více než 2000 obyvatel a tudíž sloučená organizace ZŠ a MŠ Vroutek přešla do skupiny s větším počtem obyvatel.

Ve školním roce 2010/2011 ke změně počtu škol a školských zařízení nedošlo, pouze ve městě Vroutek, který dříve spadal do skupiny 2000-4999 obyvatel, došlo opět ke snížení stavu obyvatelstva a tudíž sloučená organizace ZŠ a MŠ Vroutek přešla do skupiny s menším počtem obyvatel.

Tabulka 18: Počty škol/školských zařízení v jednotlivých obcích ORP

ORP Podbořany	celkem	z toho						
		MŠ	ZŠ	ZUŠ	SVČ	ZŠ speciální / se speciálními třídami	MŠ speciální / se speciálními třídami	gymnázia
celkem škol	14	9	8	1	1	1	0	1
Blatno	1	1	0	0	0	0	0	0
Blšany	1	1	0	0	0	0	0	0
Krásný Dvůr	1	1	1	0	0	0	0	0
Kryry	2	1	1	0	0	0	0	0
Lubenec	2	1	1	0	0	0	0	0
Nepomyšl	0	0	0	0	0	0	0	0
Očihov	0	0	0	0	0	0	0	0
Petrohrad	1	1	1	0	0	0	0	0
Podbořanský Rohozec	0	0	0	0	0	0	0	0
Podbořany	5	2	3	1	1	1	0	1
Vroutek	1	1	1	0	0	0	0	0

Zdroj: Výkazy MŠMT, webové stránky obcí, škol a školských zařízení

V Podbořanech fungují prakticky 3 mateřské školy, ale dvě z nich jsou vedené pod jedním ředitelstvím; MŠ Hlubanská provozuje také MŠ v ulici Žatecká 433, Podbořany.

V ORP Podbořany se nenachází žádný soukromý subjekt, provozující školu či školské zařízení, ani zde nepůsobí žádná církevní vzdělávací a jiná zařízení. Analýza je proto nezahrnuje.

Tabulka 19: Pracovníci ve školství SO ORP Podbořany

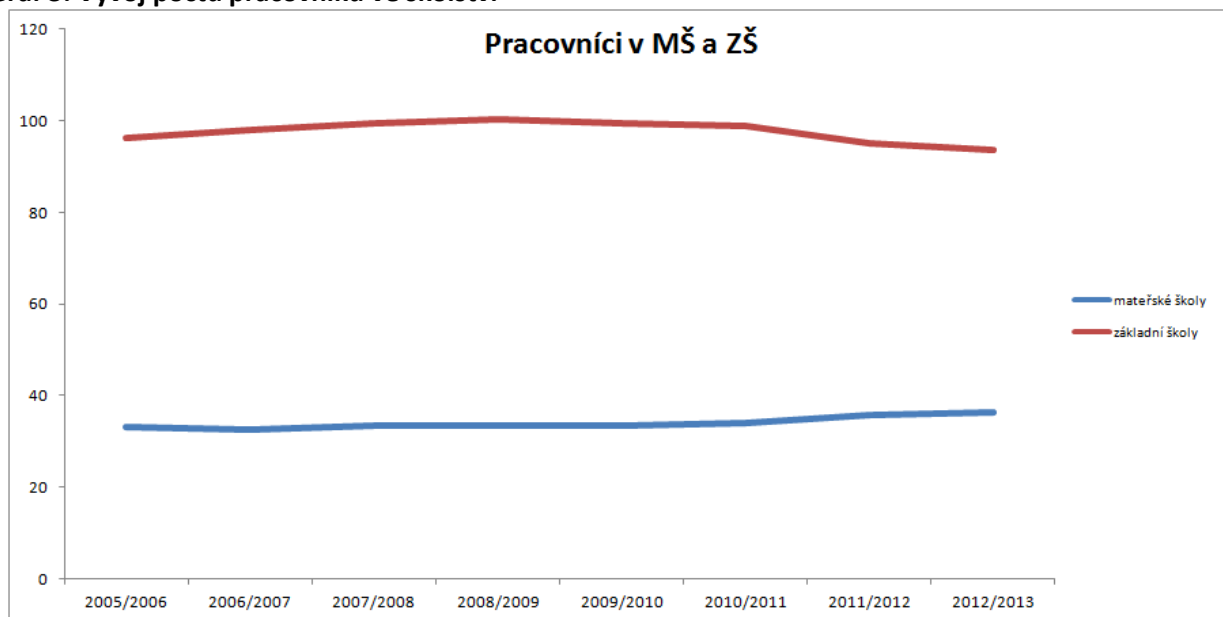
typ školy, zařízení	průměrný přepočtený počet pracovníků		
	celkem	z toho	
		pedagogů	nepedagogů
2012/2013			
mateřské školy	47,252	36,28	10,972
základní školy	120,561	93,581	26,98
základní umělecké školy	8,892	7,37	1,522
gymnázia	12,3	12,3	
mateřské školy pro děti se SVP	0	0	0
základní školy pro žáky se SVP	10,737	8,987	1,75
školní družiny a kluby	14,941	14,941	0
střediska pro volný čas dětí a mládeže	3	2	1
zařízení školního stravování	34,314	0	34,314
celkem rok 2012/2013	251,997	175,459	76,538

typ školy, zařízení	průměrný přepočtený počet pracovníků		
	celkem	z toho	
		pedagogů	nepedagogů
2011/2012			
mateřské školy	46,756	35,843	10,913
základní školy	121,677	95,155	26,522
základní umělecké školy	9,176	7,606	1,57
gymnázia	12,3	12,3	
mateřské školy pro děti se SVP	0	0	0
základní školy pro žáky se SVP	12,013	10,263	1,75
školní družiny a kluby	15,496	15,496	0
střediska pro volný čas dětí a mládeže	3	2	1
zařízení školního stravování	34,755	0	34,755
celkem rok 2011/2012	255,173	178,663	76,51
2010/2011			
mateřské školy	45,256	34,09	11,166
základní školy	127,849	99,008	28,841
základní umělecké školy	9,126	7,626	1,5
gymnázia	12,4	12,4	
mateřské školy pro děti se SVP	0	0	0
základní školy pro žáky se SVP	12,043	10,293	1,75
školní družiny a kluby	15,317	15,317	0
střediska pro volný čas dětí a mládeže	2	2	0
zařízení školního stravování	35,732	0	35,732
celkem rok 2010/2011	259,723	180,734	78,989
2009/2010			
mateřské školy	44,484	33,486	10,998
základní školy	127,386	99,501	27,885
základní umělecké školy	9,198	7,698	1,5
gymnázia	13,3	13,3	
mateřské školy pro děti se SVP	0	0	0
základní školy pro žáky se SVP	11,949	10,199	1,75
školní družiny a kluby	15,172	15,172	0
střediska pro volný čas dětí a mládeže	3	2	1
zařízení školního stravování	36,321	0	36,321
celkem rok 2009/2010	260,81	181,356	79,454
2008/2009			
mateřské školy	44,57	33,48	11,09
základní školy	128,307	100,186	28,121
základní umělecké školy	9,797	8,297	1,5
gymnázia	13,1	13,1	
mateřské školy pro děti se SVP	0	0	0
základní školy pro žáky se SVP	13,225	11,602	1,623
školní družiny a kluby	14,162	14,162	0
střediska pro volný čas dětí a mládeže	3	2	1
zařízení školního stravování	36,028	0	36,028
celkem rok 2008/2009	262,189	182,827	79,362

typ školy, zařízení	průměrný přepočtený počet pracovníků		
	celkem	z toho	
		pedagogů	nepedagogů
2007/2008			
mateřské školy	44,159	33,568	10,591
základní školy	126,976	99,386	27,59
základní umělecké školy	9,235	7,726	1,509
gymnázia	13,2	13,2	
mateřské školy pro děti se SVP	0	0	0
základní školy pro žáky se SVP	13,77	12,161	1,609
školní družiny a kluby	14,811	14,811	0
střediska pro volný čas dětí a mládeže	3	2	1
zařízení školního stravování	34,926	0	34,926
celkem rok 2007/2008	260,077	182,852	77,225
2006/2007			
mateřské školy	42,259	32,57	9,689
základní školy	126,108	98,034	28,074
základní umělecké školy	9,06	7,58	1,48
gymnázia	13	13	
mateřské školy pro děti se SVP	0	0	0
základní školy pro žáky se SVP	13,144	11,794	1,35
školní družiny a kluby	16,933	16,933	0
střediska pro volný čas dětí a mládeže	3	2	1
zařízení školního stravování	36,492	0	36,492
celkem rok 2006/2007	259,996	181,911	78,085
2005/2006			
mateřské školy	43,945	33,193	10,752
základní školy	125,79	96,37	29,42
základní umělecké školy	9,647	7,659	1,988
gymnázia	12,8	12,8	
mateřské školy pro děti se SVP	0	0	0
základní školy pro žáky se SVP	12,622	10,842	1,78
školní družiny a kluby	15,971	15,971	0
střediska pro volný čas dětí a mládeže	3	2	1
zařízení školního stravování	38,687	0	38,687
celkem rok 2005/2006	262,462	178,835	83,627

Zdroj: Výkaz MŠMT (P1-04)

Graf 3: Vývoj počtu pracovníků ve školství

Zdroj: Výkaz MŠMT (P1-04)

3.1.2.2. Základní vzdělávání

V mikroregionu Podbořany se nachází celkem 8 základních škol. Z toho 2 základní a 1 praktická základní škola v Podbořanech, 2 samostatné základní školy v Kryrech a Lubenci, a dále pak 3 sloučené organizace: MŠ+ZŠ ve Vroutku, MŠ+ZŠ (pouze první stupeň) v Petrohradu, MŠ a malotřídní ZŠ v Krásném Dvoře. Na území Podbořanska nejsou a ve sledovaném období ani nebyly provozovány žádné základní školy zřizované krajem, církví, či soukromými subjekty.

Tabulka 20: Počet ZŠ za ORP

Za ORP Podbořany	počet základních škol		
	celkem	úplné	neúplné
2007/2008 – 2012/2013			
obec	8	7	1
kraj	0	0	0
církev	0	0	0
Soukromá ZŠ	0	0	0
celkem	8	7	1
2006/2007			
obec	9	7	2
kraj	0	0	0
církev	0	0	0
Soukromá ZŠ	0	0	0
celkem	9	7	2
2005/2006			
obec	9	7	2
kraj	0	0	0
církev	0	0	0
Soukromá ZŠ	0	0	0
celkem	9	7	2

Zdroj: Výroční zprávy škol, Výkaz MŠMT (M3)

Koncem školního roku 2006/07 došlo ke zrušení základní školy ze sloučené organizace MŠ+ZŠ Blatno, kde základní škola byla pouze prvostupňová (tedy neúplná). V Blatně dále již další roky působila pouze mateřská škola, jako samostatná instituce. Počet ZŠ od školního roku 2007/08 zůstává dodnes nezměněn.

Tabulka 21: Počet malotřídních ZŠ v jednotlivých obcích ORP

ORP Podbořany Název obce	počet škol celkem	z toho					
		jednotřídní	dvoutřídní	trojtřídní	čtyřtřídní	pětítřídní	vícetřídní
celkem škol	3	0	1	0	0	0	2
Blatno	0	0	0	0	0	0	0
Blšany	0	0	0	0	0	0	0
Krásný Dvůr	1	0	0	0	0	0	1
Kryry	0	0	0	0	0	0	0
Lubenec	0	0	0	0	0	0	0
Nepomyšl	0	0	0	0	0	0	0
Očihov	0	0	0	0	0	0	0
Petrohrad	1	0	1	0	0	0	0
Podbořanský Rohozec	0	0	0	0	0	0	0
Podbořany	1	0	0	0	0	0	1
Vroutek	0	0	0	0	0	0	0

Zdroj: Výroční zprávy škol

Základní škola v Krásném Dvoře má sloučený 2. a 4. ročník do společné třídy a také 3. a 5. ročník do společné třídy, proto se zde nachází 7 tříd. Základní škola Praktická v Podbořanech je také školou malotřídní, neboť se zde nachází pouze 6 tříd. Spojené jsou 1., 2. a 3. třída a také 6. a 8. třída. V Petrohradě je sloučená mateřská a základní škola; základní škola má 4 ročníky, vyučované pouze ve dvou třídách. 1. a 2. ročník vyučovaný v jedné třídě a 3. a 4. ročník vyučovaný v druhé třídě.

Důvodem provozování malotřídních škol je nevyužitá kapacita těchto škol v jednotlivých třídách. Z poloviny naplněná kapacita třídy si žádá stejné personální obsazení jako třída plně obsazená. Spojením dvou tříd do jedné odpadne potřeba jednoho pedagogického pracovníka, což sníží náklady školy na provoz. Tímto způsobem je možné zajistit nákladovou udržitelnost školy, ovšem na úkor kvality výuky.

Tabulka 22: ZŠ zřizované v ORP obcích

školní rok	počet ZŠ	Samost. ZŠ	počet běžných tříd	počet speciálních tříd	počet žáků	úv. pedagog.	počet žáků na 1 pedag.	počet žáků na třídu	počet žáků na školu
2012/2013	8	5	64	6	1271	93,58	13,58	19,86	158,88
2011/2012	8	5	68	7	1298	95,16	13,64	19,09	162,25
2010/2011	8	5	69	7	1360	99,01	13,74	19,71	170
2009/2010	8	5	69	7	1409	99,50	14,16	20,42	176,13
2008/2009	8	5	69	7	1440	100,19	14,37	20,87	180
2007/2008	8	6	72	9	1513	99,39	15,22	21,01	189,13
2006/2007	9	6	74	8	1543	98,03	15,74	20,85	171,44
2005/2006	9	6	75	9	1587	96,37	16,47	21,16	176,33

Zdroj: Výkaz MŠMT (M3, P1-04), výroční zprávy škol

V ORP Podbořany se nacházejí školy a školská zařízení zřizovaná pouze obcemi a gymnázium sloučené se SOŠ zřizované krajem. Z tabulky výše vidíme, že počet žáků v základních školách se během sledovaného období snižoval, a to o více než 300 žáků. Počet tříd ve školách se také úměrně k tomu snižoval (o 11 tříd). Neúměrně k nastalé situaci se vyvíjel počet úvazků pedagogických pracovníků, který navzdory poklesu počtu žáků, uprostřed sledovaného období rostl. Ke konci období se však také snížil, ne však na zcela optimální úroveň. V rámci nákladové udržitelnosti školy do budoucna předpokládáme další snižování úvazků pedagogů.

Tabulka 23: Součásti základních škol v jednotlivých obcích ORP

Název obce	počet základních škol celkem	v nich součástí				
		ZŠ	MŠ	ŠD (ŠK)	ŠJ	Jiné
celkem	8	8	3	8	6	11
Blatno	0	0	0	0	0	0
Blšany	0	0	0	0	0	0
Krásný Dvůr	1	1	1	1	1	1
Kryry	1	1	0	1	1	2
Lubenec	1	1	0	1	1	1
Nepomyšl	0	0	0	0	0	0
Očihov	0	0	0	0	0	0
Petrohrad	1	1	1	1	1	1
Podbořanský Rohozec	0	0	0	0	0	0
Podbořany	3	3	0	3	1	5
Vroutek	1	1	1	1	1	1

Zdroj: Výkaz MŠMT (M3), weby zřizovatelů

Všechny základní školy provozují školní družinu a všechny školy (kromě dvou základních škol ve městě Podbořany) mají vlastní školní jídelnu. V Podbořanech provozuje školní jídelnu jediná škola (Husova), do které docházejí na jídlo žáci i z ostatních škol. Ke třem základním školám jsou přisloučené Mateřské školy a to konkrétně v Blatně, Petrohradě a Vroutku. Součástí některých základních škol jsou sportovní hřiště a areály, které jsou zařazeny v tabulce pod záložkou „jiné“.

Tabulka 24: Počty tříd a žáků v ZŠ zřizovaných obcí ve školním roce 2012/2013 v ORP

ORP Podbořany Název obce	počet škol	počet tříd	počet žáků	průměrný počet žáků na školu	průměrný počet žáků na třídu
celkem	8	74	1271	158,87	17,18
Blatno	0	0	0	0	0
Blšany	0	0	0	0	0
Krásný Dvůr	1	7	82	82	11,71
Kryry	1	10	225	225	22,50
Lubenec	1	9	175	175	19,44
Nepomyšl	0	0	0	0	0
Očihov	0	0	0	0	0
Petrohrad	1	4	19	19	4,75
Podbořanský Rohozec	0	0	0	0	0
Podbořany	3	35	632	211	18,06
Vroutek	1	9	138	138	15,33

Zdroj: Výkaz MŠMT (M3, P1-04), výroční zprávy škol

Z dat můžeme pozorovat, že největší koncentrace škol s velkým počtem tříd se nachází ve městě Podbořany, které jsou počtem obyvatel největším městem mikroregionu a tudíž i přirozeným centrem. Naopak v menších obcích nalezneme školy malotřídní, či neúplné, a to z důvodu malého počtu žáků navštěvující tyto školy. Největší průměrný počet žáků na třídu najdeme ve městě Kryry (22,5), naopak nejmenší průměrný počet žáků navštěvuje školu v Petrohradě (4,75). Data za rok 2012/13 jsou brána z výročních zpráv škol, proto je zaručena jejich stoprocentní aktuálnost a správnost.

Tabulka 25: Počet úplných a neúplných ZŠ v ORP

ORP Podbořany Název obce	počet škol	počet úplných škol	počet neúplných škol
celkem	8	7	1
Blatno	0	0	0
Blšany	0	0	0
Krásný Dvůr	1	1	0
Kryry	1	1	0
Lubenec	1	1	0
Nepomyšl	0	0	0
Očihov	0	0	0
Petrohrad	1	0	1
Podbořanský Rohozec	0	0	0
Podbořany	3	3	0
Vroutek	1	1	0

Zdroj: Výroční zprávy škol, Výkaz MŠMT (M3)

V obci Petrohrad se nachází neúplná škola, provozující pouze první stupeň školní docházky, a to ve čtyřech ročnících, ale pouze dvou třídách. Ostatní školy (ač některé malotřídní, či spojené s MŠ) jsou úplné. Neúplná škola může zajistit komfort rodičům a jejich potomkům, kdy v raném věku dítěte odpadne starost rodiče s dopravou dítěte do školy, nacházející se v jiné obci.

Tabulka 26: Údaje o pracovnících ZŠ zřizovaných obcemi v ORP

ORP Podbořany		fyzické osoby	přepočtení na plně zaměstnané	
		celkem	celkem	z toho ženy
celkem učitelé		109	95,4	83,3
v tom vyučující	na 1. stupni	46	44	42
	na 2. stupni	63	51,4	41,3

Zdroj: Výkaz MŠMT (R13-01)

V ORP Podbořany pracuje ve funkci pedagoga 109 osob, ne všechny však na plný úvazek. Pedagogičtí pracovníci jsou v mikroregionu zastoupeni převážně ženami, a to z 95% na prvním stupni a z 80% na druhém stupni základních škol.

Tabulka 27: Ostatní pedagogičtí pracovníci škol v ORP

ORP Podbořany		fyzické osoby		přepočtení na plně zaměstnané	
		celkem	z toho ženy	celkem	z toho ženy
asistenti pedagoga	pro žáky se zdravotním postižením	5	5	3,3	3,3
	pro žáky se sociálním znevýhodněním	0	0	0	0
psychologové		0	0	0	0
speciální pedagogové		0	0	0	0
výchovní poradci		8	7	0	0

Zdroj: Výkaz MŠMT (P1-04)

Na Podbořansku působí celkem 5 asistentů pedagoga pro žáky se zdravotním postižením a celkem 8 výchovných poradců. Je zde zaznamenána úplná absence speciálních pedagogů a psychologů, za kterými musí rodiče s dětmi v případě potřeby dojíždět mimo ORP. Vzhledem ke skutečnosti, že v posledních letech přibývá problémových žáků a dětí, které vyžadují speciální pomoc, bude v rámci výchovného ústavu v Buškovících zřízeno také středisko výchovné péče, kde budou s problematickými dětmi umět pracovat. Návrh a všechny dokumenty, potřebné k založení tohoto střediska, jsou již nyní v rukou MŠMT a čekají na schválení.

Tabulka 28: Počet škol a žáků na jednoho přepočteného pracovníka v ORP

školní rok	počet škol	počet žáků	počet učitelů (přepočtený stav)	počet žáků na jednoho přepočteného pracovníka
2012/2013	8	1 271	93,58	13,58
2011/2012	8	1 298	95,16	13,65
2010/2011	8	1 360	99,01	13,74
2009/2010	8	1 409	99,50	14,16
2008/2009	8	1 440	100,19	14,37
2007/2008	8	1 513	99,39	15,22
2006/2007	9	1 543	98,03	15,74
2005/2006	9	1 587	96,37	16,47

Zdroj: Výroční zprávy zřizovatele, Výkaz MŠMT (M3, P1-04)

Z těchto dat je zřejmé, že i když se počet škol od roku 2007 neměnil, počet žáků základních škol stále klesá. Přepočtený počet úvazků pedagogů je také klesající, ne však stejným tempem, jako počet žáků, a proto i hodnota počtu žáků na jednoho přepočteného pracovníka je také klesající (a to až o 3 žáky od počátku sledovaného období). Tyto změny nastaly vlivem demografického vývoje, kdy se snižoval počet narozených dětí. Žádná obec však nechce v místě rušit školu z důvodu obavy o odliv svých obyvatel.

Tabulka 29: Počet absolventů ZŠ v ORP

žáci, kteří ukončili školní docházku		2005/06		2006/07		2007/08		2008/09		2009/10		2010/11		2011/12		2012/13	
		běžné třídy	speciální třídy	běžné třídy	speciální třídy	běžné třídy	speciální třídy	běžné třídy	speciální třídy	běžné třídy	speciální třídy	běžné třídy	speciální třídy	běžné třídy	speciální třídy	běžné třídy	speciální třídy
v tom	v 1. – 5. ročníku	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	v 6. ročníku	1	0	0	0	1	0	1	0	0	0	0	0	0	0	2	0
	v 7. ročníku	2	0	8	0	1	0	4	0	1	0	4	1	0	1	8	0
	v 8. ročníku	3	1	5	3	10	1	12	1	11	1	10	1	4	0	10	3
	v 9. ročníku	164	12	173	8	164	14	172	11	149	10	139	6	162	11	110	9
	v 10. ročníku	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
žáci, kteří přešli do SŠ																	
v tom	z 5. ročníku	21	0	13	0	25	0	16	0	20	0	18	0	10	0	14	0
	ze 7. ročníku	0	0	0	0	0	0	2	0	0	0	1	0	0	0	1	0
žáci 1. r. s dodatečným odkladem PŠD		1	0	4	0	1	0	4	0	1	0	5	0	1	0	0	0

Zdroj: Výkaz MŠMT (M3)

Z tabulky můžeme pozorovat, že počet žáků, kteří ukončují školní docházku dříve, než v 9. ročníku, je relativně vysoký (v roce 2012/13 více než 15 %). Navíc i počet absolventů v jednotlivých letech je velmi proměnlivý. Nejmenší hodnoty byly zaznamenány ve školním roce 2012/2013, kdy z 9. ročníku vyšlo pouze 110 absolventů; největší hodnoty byly vykazovány ve školním roce 2006/2007, a to 173 absolventů 9. ročníku.

Dřívější ukončení školní docházky souvisí s problematickým chováním žáků, poruchou pozornosti, či také se specifickými poruchami učení. Z velké části se jedná opět o žáky, kteří potřebují speciální pomoc odborníků. Absence pedagogicko-psychologických pracovníků v ORP Podbořany může mít za následek zvyšování počtu absolventů s předčasně ukončenou školní docházkou.

Tabulka 30: Přehled škol pro žáky se speciálním vzdělávacími potřebami v ORP

	celkem	z toho zřízené			
		krajem	obcí	církví	soukromé
ředitelství celkem	1	0	1	0	0
z toho mateřská škola pro děti se zdravotním postižením	0	0	0	0	0
mateřská škola při zdravotnickém zařízení	0	0	0	0	0
základní škola pro žáky se zdravotním postižením	0	0	0	0	0
základní škola při zdravotnickém zařízení	0	0	0	0	0
základní škola praktická	1	0	1	0	0
základní škola speciální	0	0	0	0	0
přípravny stupeň základní školy speciální	0	0	0	0	0

Zdroj: Výkaz MŠMT (R13-01), výroční zprávy škol

V mikroregionu se nachází pouze 1 škola pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami, a to Základní škola praktická Podbořany. Tato škola je určena pro žáky, kteří se pro své rozumové nedostatky nemohou s úspěchem vzdělávat v běžných základních školách, ale také pro jedince s lehkým až středně těžkým mentálním handicapem, kombinovanými vadami a specifickými poruchami. Ostatní školy a zařízení pro děti se specifickými potřebami v ORP Podbořany nejsou provozovány, což na jednu stranu neizoluje tyto děti od běžného kolektivu, ale na druhou stranu nerespektuje jejich individuální potřeby.

Tabulka 31: Základní údaje o základním vzdělávání ve správním obvodu (1 i 2 stupeň ZŠ) v obcích ORP

Název údaje	Hodnota	% z celkového počtu
2012/2013		
Průměrný počet žáků ve třídě ZŠ zřizovaných		
- obcemi	18	100,00 %
- jinými subjekty	0	0
Průměrný počet žáků celkem	18	

Zdroj: Výkaz MŠMT (M3), výroční zpráva ZŠ

Vzhledem k tomu, že na Podbořansku není žádná soukromá ani církevní škola, 100% žáků je soustředěno do škol obecních. Počet žáků na třídu zůstává v průběhu sledovaného období (2005-2012) v průměru stejný (18 žáků na třídu; plus/mínus jeden žák). Není to sice mnoho, nicméně tento počet zajišťuje klidnější prostředí výuky a možnost individuálnějšího přístupu, než při velkém počtu žáků na 1 třídu.

Tabulka 32: Popis ZŠ v ORP za školní rok 2012/2013

Název ZŠ	Obec	Kapacita	Počet žáků	Volná místa	Využitá kapacita	Popis / komentář
Celkem za SO ORP		2 603	1 271	1 332	48,83 %	
Masarykova základní škola Lubenec	Lubenec	270	175	95	64,81 %	Masarykova ZŠ Lubenec je škola s 1. – 9. postupným ročníkem. V rámci vzdělávání je na škole integrovaná skupina žáků mentálně postižených a žáků s programem vzdělávání.
Základní škola a Mateřská škola Vroutek	Vroutek	400	138	262	34,50 %	Základní škola je školou úplnou, má 9 ročníků a dělí se na první a druhý stupeň. Součástí je školní družina, která má dvě oddělení, školní jídelna a výdejna a mateřská škola.
Základní škola Kryry	Kryry	510	225	285	44,12 %	ZŠ Kryry je příspěvkovou organizací, jejímž zřizovatelem je město Kryry. Subjekt sdružuje základní školu s 1.-9. stupněm, školní jídelnu a školní družinu.
Základní škola a Mateřská škola Krásný Dvůr	Krásný Dvůr	250	82	168	32,80 %	ZŠ a MŠ Krásný Dvůr je škola s třídami 1.-9. ročníku, přičemž kvůli nedostatku žáků jsou sloučeny 2. a 4. třída a 3. a 5. třída. Součástí školy je také školní družina a školní jídelna.
Základní škola T. G. Masaryka Podbořany	Podbořany	480	226	254	47,08 %	Základní škola T. G. M. je školou úplnou s třídami 1.-9. stupně a stupněm přípravné třídy. Součástí školy je školní družina a dům dětí a mládeže.
Základní škola Podbořany, Husova 276	Podbořany	540	346	194	64,07 %	ZŠ Podbořany, Husova 276, příspěvková organizace je plně organizovaná škola se 17 třídami 1. - 9. ročníku. Součástí školy je také školní družina a školní jídelna.
Základní škola a mateřská škola Petrohrad	Petrohrad	35	19	16	54,29 %	Základní škola Petrohrad je neúplná škola se 4 postupnými ročníky. Žáci pokračují v základním vzdělávání ve spádové Základní škole Kryry. Škola zajišťuje předškolní vzdělávání, základní vzdělávání, činnost školní družiny, činnost školní jídelny.
Základní škola praktická Podbořany	Podbořany	118	60	58	50,85 %	ZŠ praktická poskytuje vzdělávání žákům 1. a 2. stupně, kteří nemohou pro své rozumové nedostatky s úspěchem studovat na běžné základní škole. Součástí ZŠ je školní družina.

Zdroj: Výroční zprávy škol, webové stránky škol

Kapacity základních škol působících v SO ORP Podbořany jsou momentálně více než dostačující a možná až neúměrně vysoké k současným potřebám škol. Průměrně naplněná kapacita se pohybuje okolo 50 %, ne každá škola však takto naplněného stavu dosahuje. Optimalizace sítě škol by pomohla k dosažení ideálního stavu v naplnění kapacit škol a tím také k efektivnímu vynakládání finančních prostředků. To je však možné pouze za úzké a kvalitní spolupráce představitelů obcí, kteří v současné době rušení škol na svém území považují za politickou sebevraždu.

Tabulka 33: Očekávaný vývoj počtu žáků ZŠ ve správním obvodu v ORP

Počet žáků správního obvodu	Počet	Volná místa (kapacita – počet žáků)	Počet žáků / kapacita v %
Kapacita všech ZŠ k 30. 9. 2013	2 603	----	----
Známy nárůst nebo úbytek kapacity k 30. 9. 2018	2 603	----	----
Známy nárůst nebo úbytek kapacity k 30. 9. 2023	2 603	----	----
Počet žáků k 30. 9. 2012	1 274	1 329	48,94 %
Předpoklad ke konci roku 2018	1 386	1 217	53,25 %
Předpoklad ke konci roku 2023	1 427	1 176	54,82 %

Zdroj: ČSÚ (predikce vývoje počtu obyvatel), sběr na SO

Jak již bylo výše zmíněno, kapacita všech základních škol je více než dostatečná. Některé školy zdaleka nenaplní svoji kapacitu ani z 50 %. Nejméně naplněné školy z hlediska porovnání kapacity a počtu žáků jsou v obcích Krásný Dvůr (33 %), Vroutek (34,5 %) a Kryry (44 %). Žádná škola nehodlá do budoucna měnit kapacitu, současně ani žádná obec neuvažuje o uzavření některé ze škol. Pokud se naplní predikce Českého statistického úřadu o budoucím počtu vývoji obyvatel, bude se počet žáků v základních školách v následujících letech zvyšovat.

3.1.2.3. Předškolní vzdělávání

Následující tabulka ukazuje vývoj počtu mateřských škol, počtu běžných tříd a dětí, navštěvujících tyto školy. Všechny MŠ v SO ORP Podbořany jsou zřizované obcemi a jejich počet se v průběhu let neměnil. Měnil se pouze počet tříd v některých MŠ a v posledních 3 školních letech směrem nahoru.

Tabulka 34: Celkové počty MŠ dle zřizovatele v ORP

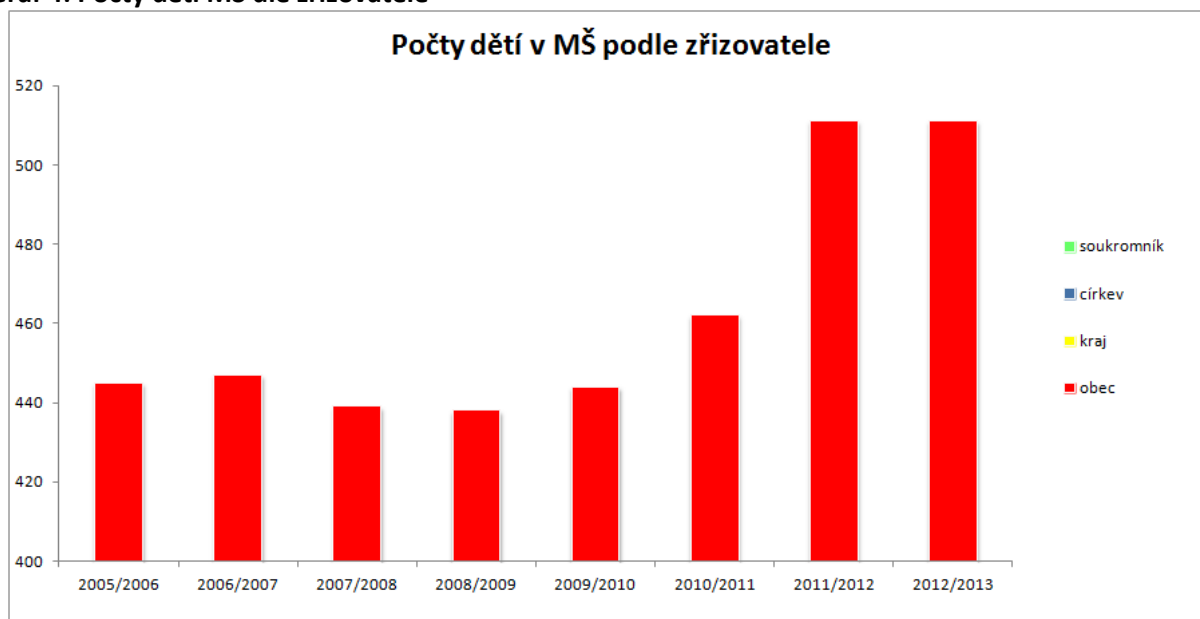
zřizovatel	počet MŠ	počet dětí celkem	počet běžných tříd	počet dětí v běžných třídách	počet speciálních tříd	počet dětí ve speciálních třídách
2012/2013						
obec	9	511	21	511	0	0
kraj	0	0	0	0	0	0
církev	0	0	0	0	0	0
soukromník	0	0	0	0	0	0
celkem:	9	511	21	511	0	0
2011/2012						
obec	9	511	21	511	0	0
kraj	0	0	0	0	0	0
církev	0	0	0	0	0	0
soukromník	0	0	0	0	0	0
celkem:	9	511	21	511	0	0
2010/2011						
obec	9	462	19	462	0	0
kraj	0	0	0	0	0	0
církev	0	0	0	0	0	0
soukromník	0	0	0	0	0	0
celkem:	9	462	19	462	0	0
2009/2010						
obec	9	444	18	444	0	0
kraj	0	0	0	0	0	0
církev	0	0	0	0	0	0
soukromník	0	0	0	0	0	0
celkem:	9	444	18	444	0	0
2008/2009						
obec	9	438	18	438	0	0
kraj	0	0	0	0	0	0
církev	0	0	0	0	0	0
soukromník	0	0	0	0	0	0
celkem:	9	438	18	438	0	0

zřizovatel	počet MŠ	počet dětí celkem	počet běžných tříd	počet dětí v běžných třídách	počet speciálních tříd	počet dětí ve speciálních třídách
2007/2008						
obec	9	439	18	439	0	0
kraj	0	0	0	0	0	0
církev	0	0	0	0	0	0
soukromník	0	0	0	0	0	0
celkem:	9	439	18	439	0	0
2006/2007						
obec	9	447	18	447	0	0
kraj	0	0	0	0	0	0
církev	0	0	0	0	0	0
soukromník	0	0	0	0	0	0
celkem:	9	447	18	447	0	0
2005/2006						
obec	9	445	18	445	0	0
kraj	0	0	0	0	0	0
církev	0	0	0	0	0	0
soukromník	0	0	0	0	0	0
celkem:	9	445	18	445	0	0

Zdroj: Výkaz MŠMT (S1-01), webové stránky zřizovatele

Jak si můžeme povšimnout z uvedených dat, v mikroregionu Podbořanska v posledních letech docházelo k nárůstu počtu dětí mateřských škol, a to obzvláště v posledních dvou letech, kdy se hodnota z roku 2010/11 zvýšila o 49 dětí v roce 2011/12. Počet tříd mateřských škol se od počátku sledovaného období také zvýšil, a to konkrétně o 3 třídy. Tato situace vypadá velice příznivě pro základní školy, které v současné době trápí nenaplněné kapacity a současné zvýšení počtu dětí v MŠ znamená přírůstek dětí v ZŠ v budoucích letech.

Graf 4: Počty dětí MŠ dle zřizovatele

Zdroj: Výkaz MŠMT (S1-01), webové stránky zřizovatele

MŠ v ORP

Tabulka 35: MŠ zřizované obcí

školní rok	počet MŠ	samost. MŠ	počet běžných tříd /speciál. tříd	počet dětí	úv. pedag.	počet dětí na 1 pedag. úvazek	počet dětí na třídu	počet dětí na školu
2012/2013	9	6	21	511	36,28	14,09	24,33	56,78
2011/2012	9	6	21	511	35,84	14,26	24,33	56,78
2010/2011	9	6	19	462	34,09	13,55	24,36	51,33
2009/2010	9	6	18	444	33,49	13,26	24,67	49,33
2008/2009	9	6	18	438	33,48	13,08	24,33	48,67
2007/2008	9	7	18	439	33,57	13,08	24,39	48,78
2006/2007	9	6	18	447	32,57	13,72	24,83	49,67
2005/2006	9	6	18	445	33,19	13,41	24,72	49,44

Zdroj: Výkaz MŠMT (S1-01, P1-04, R13-01), data u zřizovatele

Jak již bylo uvedeno výše, ke konci školního roku 2006/2007 došlo ke zrušení ZŠ ze sloučené organizace (ZŠ+MŠ) Blatno. Od roku 2007/08 fungovala tedy MŠ V Blatně jako samostatná organizace. Koncem tohoto roku však došlo ke sloučení ZŠ a MŠ v Krásném Dvoře, proto se od roku 2008/09 snížil opět počet samostatných MŠ. V ORP Podbořany není zřízena žádná mateřská škola krajem, církví, či soukromým subjektem.

Tím, že se zvyšuje počet dětí v MŠ a v posledních 3 letech docházelo k otevírání nových tříd v některých mateřských školách, zůstal počet dětí na třídu během sledovaného období téměř nezměněn.

Údaje o pedagogických pracovnících v MŠ v ORP

Tabulka 36: Údaje o pedagogických pracovnících v MŠ zřizovaných obcemi

školní rok	přepočtení pedagogové celkem	z toho nekvalifikovaní	% nekvalifikovaných
2012/2013	36,28	6,1	17 %
2011/2012	35,843	4,6	13 %
2010/2011	34,09	4,9	14 %
2009/2010	33,486	2,9	9 %
2008/2009	33,48	3,1	9 %
2007/2008	33,568	1,7	5 %
2006/2007	32,57	1	3 %
2005/2006	33,193	0,5	2 %

Zdroj: Výkaz MŠMT (S1-01, P1-04, R13-01), data u zřizovatele

Postupem let se mírně navýšoval počet úvazků pedagogů. Paradoxně však také docházelo k navýšování úvazků nekvalifikovaných pedagogů a to ze dvouprocentního podílu až na sedmnáctiprocentní podíl. Do konce roku 2014 však musí mít kvalifikaci každý pedagogický pracovník, proto do budoucna očekáváme zlepšení situace.

Tabulka 37: Popis MŠ v ORP v školním roce 2012/2013

Název MŠ	Obec	Kapacita	Počet dětí	Volná místa	Využitá kapacita	Popis / komentář
Celkem		547	511	36	94,7 %	
Mateřská škola Kryry	Kryry	90	80	10	88 %	V této MŠ je kapacita 90 dětí a je tvořena třemi třídami. Pracuje zde 5 pedagogů (vč. ředitelky školy). Škola nabízí logopedické hodiny a výuku anglického jazyka. Produkuje mnoho školních vzdělávacích programů pro co nejkvalitnější péči a vzdělávání dětí. Provozní doba je 6:00 - 16:30 hod.
Mateřská škola Lubenec	Lubenec	62	53	9	86 %	MŠ je tvořena dvěma třídami (dle věku dítěte). Je zde umožněn nástup nových dětí i během roku. V třídě pro starší děti funguje kroužek angličtiny, kroužek výtvarný a logopedický kroužek předškoláků. Provozní doba školy je 7:00 - 16:00 hod.
Mateřská škola Podbořany, Hlubanská 321	Podbořany	80	80	0	100 %	MŠ Hlubanská je mateřská škola s padesátiletou tradicí, se třemi třídami a s kapacitou 80 dětí. Děti jsou pod dohledem 6 pedagogů. Provozní doba MŠ je 6:00 - 16:30 hod.
Mateřská škola Podbořany, Bratří Čapků 795	Podbořany	90	84	6	93 %	Mateřská škola je tvořena třemi třídami, které navštěvuje 84 dětí. Je zde zaměstnáno 6 pedagogů. MŠ má možnost integrace handicapovaného dítěte, jelikož součástí MŠ je pohyblivá plošina pro přepravu handicapovaného a bezbariérové sociální zařízení. V roce 2009 prošla rozsáhlou rekonstrukcí. MŠ vede také zájmové kroužky (vč. základů anglického jazyka). Provozní doba MŠ je 6:00 - 16:00.
Základní škola a Mateřská škola Vroutek	Vroutek	75	66	9	88 %	MŠ Vroutek je mateřská škola spojená se ZŠ, která má kapacitu 75 dětí. Děti jsou rozmístěny ve 3 třídách podle věkového rozdělení pod dohledem celkem 6 učitelek. MŠ Vroutek přijímá děti již od 2 let věku.

Název MŠ	Obec	Kapacita	Počet dětí	Volná místa	Využitá kapacita	Popis / komentář
Základní škola a Mateřská škola Krásný Dvůr	Krásný Dvůr	50	48	2	92 %	MŠ Krásný Dvůr je dvoutřídní mateřská škola vedená 4 učitelkami, spojená se ZŠ. Děti zde mohou trávit čas od 6:00 - 15:30 a jejich denní program je upraven připraveným rozvrhem.
Základní škola a mateřská škola Petrohrad	Petrohrad	18	18	0	100 %	MŠ Petrohrad je jednotřídní mateřská škola (spojená se ZŠ), která je vedena 2 učitelkami. Děti zde mohou trávit svůj čas od 7-15:30 hod, kde je jejich denní program přibližně naplánován rozvrhem. Děti mají dostatek pohybových aktivit a socializačních činností.
Mateřská škola Blatno	Blatno	20	20	0	100 %	MŠ Blatno je jednotřídní mateřská škola s kapacitou 20 dětí, které jsou pod dohledem 2 učitelek. Otevírací doba MŠ je 6:30 - 16:00. Mateřská škola Blatno pro děti stanovuje měsíční programové cíle, zlepšující jejich dovednosti.
Mateřská škola Blšany	Blšany	37	37	0	100 %	MŠ Blšany je dvoutřídní mateřskou školou, její kapacita je 37 dětí a mohou ji navštěvovat děti ve věku zpravidla od tří do šesti respektive sedmi let. V první třídě jsou zpravidla děti od tří do čtyř let a druhou třídu navštěvují děti od čtyř do šesti let. Vybavení tříd je dosti bohaté a variabilní, aby mohlo uspokojit potřeby všech dětí. MŠ je vedená pod dohledem 3 vyučujících a řídí se podle vzdělávacího programu "Cesta za Duhou". Provoz mateřské školy probíhá od 6:00 - 16:00.
Mateřská škola Podbořany, Žatecká 443	Podbořany	25	25	0	100 %	MŠ Žatecká je detašované pracoviště MŠ Hlubanská. Tato jednotřídní MŠ má kapacitu 25 dětí, na které dohlíží 2 pedagogičtí pracovníci. Provozní doba je od 6:00 - 16:30 hod.

Zdroj: Webové stránky MŠ

Tabulka 38: Očekávaný vývoj počtu dětí v MŠ v ORP

Počet dětí v MŠ ve správním obvodu	Počet	Volná místa (kapacita – počet žáků)	Počet žáků / kapacita v %
Kapacita všech MŠ k 30. 9. 2013	583	----	----
Známy nárůst nebo úbytek kapacity k 30. 9. 2018	635	----	----
Známy nárůst nebo úbytek kapacity k 30. 9. 2023	635	----	----
Počet dětí v MŠ k 30. 9. 2013	505	78	86,62 %
Předpoklad počtu dětí v MŠ ke konci roku 2018	461	174	72,60 %
Předpoklad počtu dětí v MŠ ke konci roku 2023	416	219	65,51 %

Zdroj: ČSÚ (předpokládaný vývoj počtu obyvatel), sběr dat na SO

Kapacita mateřských škol na Podbořansku je zaplněna z necelých 95 %. Během roku 2014 dojde ke zvýšení kapacity MŠ Bratří Čapků v Podbořanech o 48 míst; tato mateřská škola má současnou kapacitu zaplněnou z 93 %. V roce 2014 bude rozšiřovat kapacitu také MŠ Blatno o 4 místa; její současná kapacita je zaplněna na 100 %. Další jiná rozšiřování kapacit nejsou známa. S plánovaným rozšířením kapacit jsou kapacity všech mateřských škol dostačující potřebám mikroregionu. Pokud se však v budoucnu naplní predikce demografického vývoje Českého statistického úřadu, budou mít některé mateřské školy problémy s naplněním tříd.

3.1.2.4. Zařízení jeslového typu

Mikroregion Podbořanska není vybaven žádným zařízením jeslového typu, ani mateřskými centry určenými pro hlídání dětí. Ve městě Podbořany funguje Rodinné a mateřské centrum Jonáš, které převážně poskytuje programy pro rodiče s dětmi (cvičení pro kojence, taneční a herní aktivity, přednášky, atd.), děti zde mohou však zůstat pouze pod dohledem rodičů. A dále také volnočasové rodinné centrum Duhový svět o.s., které se zaměřuje především na pořádání besed pro rodiče, pořádání společenských, kulturních a sportovních akcí pro veřejnost, fungování jako prostředník při získávání a předávání odborných poznatků o výchově a psychologii rodinného života mezi certifikovanými lektory a širokou veřejností. Také v Nepomyšli působí MC Jablíčko, které pořádá různé volnočasové aktivity pro rodiny s dětmi.

3.1.2.5. Ostatní - Jídelny, SVČ, družiny, kluby, výchovné ústavy

Školní družiny a kluby jsou vcelku hojně využívány, a to hlavně žáky prvního stupně, kteří mají ve využívání této služby přednost před staršími žáky. Stejně jako u základních a mateřských škol v ORP Podbořany, ani ostatní školská zařízení neprovozuje kraj, církev či soukromý subjekt.

Tabulka 39: Školní družiny a školní kluby v ORP zřizované obcemi

ŠD a ŠK zřizované obcemi	počet oddělení	počet zapsaných účastníků		
		z 1. stupně	z 2. stupně	celkem
Rok				
2012/2013	19	443	3	446
2011/2012	18	414	10	424
2010/2011	18	419	11	430
2009/2010	18	425	8	433
2008/2009	18	435	4	439
2007/2008	18	440	2	442
2006/2007	18	423	2	425
2005/2006	18	436	2	438

Zdroj: Výkaz MŠMT (Z2-01)

Počet oddělení školních družin a klubů zůstal během sledovaného období téměř nezměněn. Ve školním roce 2012/13 došlo k navýšení počtu oddělení o další oddělení v ZŠ Vroutek (z jednoho oddělení na dvě). Z tabulky je patrné, že cca 99% účastníků, navštěvujících školní družiny, jsou žáci prvního stupně základních škol.

Tabulka 40: Údaje o pedagogických pracovnících ŠD a ŠK v ORP

ŠK a ŠD zřizované	vychovatelé			ostatní pedagog. pracovníci		
	interní		externí	interní		externí
	fyzický stav	z toho ženy	fyzický stav	fyzický stav	z toho ženy	fyzický stav
krajem	0	0	0	0	0	0
obcemi	19	19	0	0	0	0
církví	0	0	0	0	0	0
soukromou osobou	0	0	0	0	0	0
celkem	19	19	0	0	0	0

Zdroj: Výkaz MŠMT (Z2-01)

Celkem v 19 odděleních školních družin a klubů působí 19 interních vychovatelů, externí vychovatelé nepůsobí v žádné družině, či klubu. Všechny vychovatelky jsou ženy. Průměrná hodnota je 23,5 žáka na 1 vychovatelku a tedy i na 1 oddělení školní družiny/klubu.

Tabulka 41: Počet ZUŠ podle zřizovatelů dle obcí v ORP

Název obce	z toho zřizovaných		
	krajem	obcemi	jiným zřizovatelem
Celkem	0	1	0
Blatno	0	0	0
Blšany	0	0	0
Krásný Dvůr	0	0	0
Kryry	0	0	0
Lubenec	0	0	0
Nepomyšl	0	0	0
Očihov	0	0	0
Petrohrad	0	0	0
Podbořanský Rohozec	0	0	0
Podbořany	0	1	0
Vroutek	0	0	0

Zdroj: Výkaz MŠMT (S24-01), weby zřizovatelů

V ORP Podbořany se nachází pouze jediná základní umělecká škola, zřizovaná městem Podbořany. Lidová škola umění Podbořany nabízí taneční, hudební a výtvarný obor, ale také vedlejší činnosti jako taneční kurzy od nejmenších až po dospělé. Kvůli ztíženému dojíždění dětí ze spádových obcí, otevřela škola v roce 2005 detašované pracoviště v obci Lubenec, kde provozuje hudební obor.

Tabulka 42: Údaje o pedagogických pracovnících ZUŠ v ORP

ZUŠ v obcích	pracovníci celkem	
	fyzické osoby	přepočtené osoby
celkem	11	7,8
Blatno	0	0
Blšany	0	0
Krásný Dvůr	0	0
Kryry	0	0
Lubenec	0	0
Nepomyšl	0	0
Očihov	0	0
Petrohrad	0	0
Podbořanský Rohozec	0	0
Podbořany	11	7,8
Vroutek	0	0

Zdroj: Výkaz MŠMT (P1-04)

Tabulka 43: Přehled středisek volného času podle zřizovatele v ORP

Název obce	z toho zřizovaných		
	krajem	obcemi	jiným zřizovatelem
Celkem	0	1	0
Blatno	0	0	0
Blšany	0	0	0
Krásný Dvůr	0	0	0
Kryry	0	0	0
Lubenec	0	0	0
Nepomyšl	0	0	0
Očihov	0	0	0
Petrohrad	0	0	0
Podbořanský Rohozec	0	0	0
Podbořany	0	1	0
Vroutek	0	0	0

Zdroj: Výkaz MŠMT (Z15-01)

Jako středisko volného času je registrován Dům dětí a mládeže v Podbořanech, který nabízí řadu kroužků a zájmových činností (např. různé druhy hudebních nástrojů, velké množství sportovních aktivit, ale také ruční práce, chovatelský kroužek, taneční a pohybové aktivity, šachy a jazykové kroužky).

Tabulka 44: SVČ zřizované obcemi v ORP

Název obce	počet zájmových útvarů (kroužků)	počet účastníků			
		žáci, studenti VOŠ	děti	ostatní	celkem
celkem	22	206	0	0	206
Blatno	0	0	0	0	0
Blšany	0	0	0	0	0
Krásný Dvůr	0	0	0	0	0
Kryry	0	0	0	0	0
Lubenec	0	0	0	0	0
Nepomyšl	0	0	0	0	0
Očihov	0	0	0	0	0
Petrohrad	0	0	0	0	0
Podbořanský Rohozec	0	0	0	0	0
Podbořany	22	206	0	0	206
Vroutek	0	0	0	0	0

Zdroj: Statistická ročenka MŠMT, Výkaz MŠMT (Z15-01)

Dům dětí a mládeže nabízí spoustu různých aktivit, které rok od roku rozšiřují svůj rozsah. V současné době už jich zařízení nabízí dokonce 24 a s rozšiřováním bude nadále pokračovat. Již v blízké době má být otevřen další kroužek - digitální fotografování. V mikroregionu toto však není jediné mimoškolní vyžití, které mohou děti navštěvovat. Mnoho základních škol nabízí také různé druhy kroužků, a to většinou v době navazující po vyučovacích hodinách. Nejsou však vedené jako střediska volného času.

Tabulka 45: Údaje o pracovnících SVČ v ORP

SVČ v ORP	pedagogičtí pracovníci				ostatní pracovníci			
	celkem	interní		externí	celkem	interní		externí
		fyzický stav	přepoč. stav	fyzický stav		fyzický stav	přepoč. stav	fyzický stav
celkem	14	2	2	12	1	1	1	0
Blatno	0	0	0	0	0	0	0	0
Blšany	0	0	0	0	0	0	0	0
Krásný Dvůr	0	0	0	0	0	0	0	0
Kryry	0	0	0	0	0	0	0	0
Lubenec	0	0	0	0	0	0	0	0
Nepomyšl	0	0	0	0	0	0	0	0
Očihov	0	0	0	0	0	0	0	0
Petrohrad	0	0	0	0	0	0	0	0
Podbořanský Rohozec	0	0	0	0	0	0	0	0
Podbořany	16	2	2	12	2	1	1	0
Vroutek	0	0	0	0	0	0	0	0

Zdroj: Výkaz MŠMT (Z15-01)

Vidíme, že Dům dětí a mládeže v Podbořanech zaměstnává nastálo pouze 2 pedagogické pracovníky a jednoho nepedagogického pracovníka. Zbýlých 12 pedagogických pracovníků zde působí pouze externě.

Tabulka 46: Školní jídelny zřizované obcemi v ORP

	počet ŠJ a výdejen	počet stravovaných celkem	celkem počet stravovaných žáků	z toho v		cílová kapacita kuchyně
				MŠ	ZŠ	
celkem	14	1 800	1297	510	887	2 534
Blatno	1	49	20	20	0	70
Blšany	1	63	37	37	0	74
Krásný Dvůr	1	173	129	48	81	170
Kryry	2	324	179	80	199	607
Lubenec	2	217	175	52	123	370
Nepomyšl	0	0	0	0	0	0
Očihov	0	0	0	0	0	0
Petrohrad	1	46	37	18	19	58
Podbořanský Rohozec	0	0	0	0	0	0
Podbořany	4	722	575	189	386	935
Vroutek	2	206	145	66	79	250

Zdroj: Statistická ročenka školství MŠMT, Výkaz MŠMT (Z17-01)

Jak je vidět z tabulky, o stravování v jídelnách mateřských a základních škol je obrovský zájem, a to nejen mezi žáky. Z mateřských škol se v jídelně stravuje celých 99,8% žáčků. Ze základních škol se chodí do školních jídelen stravovat 70,8 % žáků. Zbýlé osoby, chodící se stravovat do školních jídelen, kteří však nepatří mezi žáky, tvoří 27,9 % strávníků z celkového počtu návštěvníků jídelen.

Tabulka 47: Údaje o pracovnících ve školních jídelnách dle zřizovatelů v ORP

školní jídelny zřizované	pracovníci celkem	
	fyzické osoby	přepočtené osoby
krajem	0	0
obcemi	42	33,3
církví	0	0
soukromé	0	0

Zdroj: Výkaz MŠMT (Z17-01)

Ve 14 jídelnách škol je zaměstnáno 42 fyzických osob, což tvoří zhruba 3 fyzické osoby na jedno stravovací zařízení. Ne všichni zaměstnanci však pracují na plný úvazek; v přepočteném počtu úvazků vychází cca 2,4 přepočteného zaměstnance na jedno stravovací zařízení.

3.1.2.6. Výchovné ústavy

V ORP Podbořany se nacházejí 2 výchovné ústavy a to přímo v místních částech města Podbořany (Buškovice a Pšov). Oba ústavy se zabývají reedukací chlapců ve věku 15-19 let.

Výchovný ústav a středisko výchovné péče Pšov

Je významné etopedické zařízení, které se specializuje nejenom na realizaci ústavní nebo ochranné výchovy, ale také na léčbu závislostního chování v rámci Výchovně léčebného programu. V rámci Střediska výchovné péče také díky mnohaletým zkušenostem nabízí odborné poradenství a pomoc při řešení potíží. Činnost VÚ a SVP Pšov zajišťuje 20 zaměstnanců. Základním posláním zařízení je reedukace chlapců ve věku 15-18 (resp. 19), podle ročního plánu, který je sestaven a schválen pedagogickou radou VÚ. Součástí zařízení je také školní jídelna, která zajišťuje stravování dětí, pedagogických a nepedagogických pracovníků.

Tabulka 48: Kapacity jednotlivých oddělení VÚ Pšov

Název	Kapacita	Poznámka
Oddělení ústavní výchovy	24 lůžek	3 výchovné skupiny
Oddělení ochranné výchovy	16 lůžek	2 výchovné skupiny
Středisko výchovné péče	20 míst ve stacionáři	6-8 týdenní program
Výchovně léčebný program	8 lůžek	1 výchovná skupina

Zdroj: VÚ Pšov, www.vupsov.cz

Výchovný ústav Buškovice

Výchovný ústav, střední škola a školní jídelna se nachází v bývalém lounském okrese v malé vesničce 3 km západně od Podbořan. Jsou zde přijímáni chlapci ve věku od 15 do 18 popř. do 19 let, a to na základě předběžného opatření, nařízené ústavní nebo uložené ochranné výchovy z DÚ, VÚ, DDŠ popř. DD. Výchovný ústav je zařazen v síti Diagnostického ústavu, Lublaňská 33, Praha 2. Klienti umístění ve výchovném ústavu jsou děti ohrožené sociálně patologickými jevy, často s kriminální zkušeností. Většina klientů trpí závažnými poruchami chování, učení a trpí různými druhy závislostí, z nichž nejběžnější je závislost na drogách.

Kapacita ústavu je 60 dětí, kteří jsou rozděleni do 7 výchovných skupin na 5 samostatných budovách - Škola, Fara, Domeček, Vila a Brána. Každá výchovná skupina má dva stálé vychovatele a dva až tři asistenty vychovatele.

VÚ Buškovice nabízí svým klientům a klientům VÚ Pšov možnost středního vzdělávání s výučním listem a to v oborech lesnické práce, stavební práce, tesařské práce, zednické práce a zahradnická výroba.

Tabulka 49: Kapacity výchovného ústavu, střední školy a školní jídelny Buškovice

Název	Kapacita žáků
Střední škola	86
Výchovný ústav	60
Školní jídelna	70

Zdroj: VÚ Buškovice, www.vubuskovice.cz

Součástí VÚ Buškovice by do budoucna mělo být i nově zřízené koedukované Středisko výchovné péče. Toto středisko, které by bylo být pro chlapce i dívky, by umožňovalo ambulantní poradenství i denní stacionář s možností internátního pobytu. Středisko výchovné péče může pomoci řešit problémy dětí se začleněním do kolektivu, dětí s logopedickými problémy, či dětí s problémovým chováním již v raném stádiu a zamezí tím hromadění drobných problémů, které mohou u těchto dětí přerůst v závažné poruchy chování. Již dnes umí v místním výchovném ústavu v Buškovících pracovat s kleptomany, drobnými zloději, lehkými narkomany a dětmi z problematických rodin. Také pomáhají řešit šikanu ve školách.

Veškeré podklady pro vznik střediska výchovné péče jsou již v rukou MŠMT a nyní se čeká na pouze na jejich schválení.

3.1.2.7. Financování

Tabulka 50: Celkové provozní výdaje ve správním obvodu na ZŠ, MŠ a jiná zařízení zřizovaných obcemi

ZŠ/MŠ/jiné	2008	2009	2010	2011	2012
ZŠ (1. i 2. stupeň)	10 332 648	10 737 410	12 323 909	10 499 050	11 631 519
ZŠ (jen 1. stupeň)	0	0	0	0	0
MŠ	4 378 303	4 757 302	4 627 273	5 088 195	4 710 302
Sloučené organizace (ZŠ+MŠ)	5 181 400	5 283 000	6 542 000	5 862 750	6 495 700
Jiné	530 000	580 000	570 000	486 000	525 000
Celkem	20 422 351	21 357 712	24 063 182	21 935 995	23 362 521

Zdroj: Sběr dat z SO

Kompletní finanční informace se nám podařilo získat jen od roku 2008. Finanční prostředky vynaložené na provoz jsou zjištěné od zřizovatelů jednotlivých škol a školských zařízení (pouze výdaje hrazené z příspěvků zřizovatele). Do jiných zařízení jsme zahrnuli pouze ZUŠ Podbořany. Dům dětí a mládeže Podbořany je přísloučen pod ředitelství Základní školy T. G. Masaryka a nelze oddělit provozní výdaje samostatně za jednotlivý subjekt. V obci Petrohrad sídlí ZŠ pouze s 1.stupněm, ale je přísloučená s MŠ, je tedy zahrnuta do kolonky "sloučené".

Tabulka 51: Finanční prostředky poskytnuté ze státního rozpočtu na přímé výdaje ve školství školám a školským zařízením zřízených obcemi v ORP v tis. Kč

rok	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
mzdové prostředky celkem	54 724,4	58 198,0	60 276,0	59 765,7	62 518,2	62 448,4	66 276,6	65 091,1
z toho	platy	54 312,3	57 649,0	59 935,0	59 363,4	62 243,0	61 962,3	64 681,7
	ostatní osobní náklady	412,1	549,0	340,9	402,3	275,2	486,1	409,4
související odvody a ostatní neinvestiční výdaje	21 701,2	23 236,9	23 820,3	23 222,8	23 736,7	23 113,5	24 113,4	24 659,7
neinvestiční výdaje celkem	76 425,6	81 434,9	84 096,2	82 988,6	86 254,9	85 561,9	90 390,0	89 750,8

Zdroj: Sběr dat z SO

Data jsou získána z MěÚ Podbořany, nezahrnují však prostředky z ESF.

Tabulka 52: Ukazatele nákladovosti na přímé náklady ve vzdělávání v roce 2013 v ORP

druh školy, školského zařízení	přímé náklady na vzdělávání celkem (v Kč)	z toho náklady na jednotku výkonu* (v Kč)	
		celkové náklady	ONIV
předškolní vzdělávání	18 011 669	25 700	506
základní školy	53 877 039	31 009	1 276
gymnázia	x	x	x
stravování MŠ, ZŠ	7 565 593	3 629	44
školní družiny a kluby	5 698 503	9 320	81
základní umělecké školy	3 359 269	13 387	101
využití volného času	1 238 709	3 808	40
celkem použité finanční prostředky	89 750 782	86 854	2 048

Zdroj: Sběr dat z SO

Hodnoty pro tabulku s ukazateli nákladovosti jsou získané z SO ORP Podbořany, vyjadřují normativní financování (na žáka) a nejsou zde zahrnuty prostředky z ESF. Data za gymnázium v Podbořanech se nám nepodařilo zjistit, neboť jeho provozovatelem je kraj a instituce samotná nám neposkytla požadované informace.

Tabulka 53: Financování z RUD v jednotlivých obcích ORP v roce 2013

Název obce	v Kč	
	Finanční prostředky z RUD	Celkové skutečné náklady
Celkem	13 728 000	26 234 387
Blatno	160 000	770 000
Blšany	296 000	4 349 940
Krásný Dvůr	1 040 000	1 794 000
Kryry	2 440 000	4 475 930
Lubenec	1 824 000	4 023 843
Nepomyšl	0	0
Očihov	0	0
Petrohrad	296 000	1 020 674
Podbořanský Rohozec	0	0
Podbořany	6 568 000	26 039 900
Vroutek	1 104 000	9 800 000

Zdroj: Fin prostředky z RUD, výpočet dle metodik SMO ČR, celk. skutečné náklady sběr dat z SO

Město Blšany v loňském roce vynaložilo vysoké množství finančních prostředků na investici do zdejší mateřské školy. Na budově MŠ bylo provedeno zateplení pláště a výměna oken. V loňském roce i město Vroutek nechalo zateplit budovu MŠ a byly vyměněny okna, a to z prostředků získaných z dotace. Město Podbořany v loňském roce zahájilo investiční akce a v letošním roce pokračuje na realizaci úsporných opatření zdejších škol (zateplení pláště a výměna oken a dveří). Realizace úspor je částečně hrazena z dotace.

V následující tabulce jsou uvedeny předpokládané investiční výdaje v jednotlivých obcích na příští období.

Tabulka 54: Nezbytné investiční potřeby obcí v ORP týkající se ZŠ do roku 2023

Obec	Název a popis investice	Odhadovaný rok	Orientační částka	Poznámka
celkem			77 000 000	
Lubenec	Zateplení ZŠ	2014	11 000 000	
Lubenec	Výměna oken v MŠ	2015	2 500 000	
Lubenec	Rekonstrukce střech v MŠ	2016	4 200 000	
Kryry	Rekonstrukce sociálních zařízení MŠ	2015-2016	3 000 000	
Kryry	Školní hřiště rekonstrukce ZŠ	2015 - 2017	5 000 000	
Kryry	Oprava rozvodů ÚT ZŠ Kryry a plynové kotelny	2016 - 2017	20 000 000	
Krásný Dvůr	Zateplení budovy a výměna oken	2020	20 000 000	
Petrohrad	Zateplení budovy ZŠ	2014-2015	2 000 000	
Podbořany (1. ZŠ)	Nová dlažba na chodbách hlavní budovy	2015	300 000,00	
Podbořany (1. ZŠ)	Podlaha ve velké tělocvičně	2014 - 2015	1 000 000,00	
Podbořany (1. ZŠ)	Revitalizace budovy 1. stupně (výměna oken a dveří, zateplení pláště, vybudování vazníkové střechy)	2014-2015	6 000 000,00	1/2 budovy ZŠ Praktická
Podbořany (ZŠ T. G. M.)	Nátěr a oprava střechy	2016-2018	500 000,00	
Podbořany (ZŠ T. G. M.)	Generální oprava ústředního topení	2015-2019	1 500 000,00	
Podbořany (1. ZŠ)	Revitalizace budovy (výměna oken a dveří, zateplení pláště, vybudování vazníkové střechy)	2014-2015	6 000 000,00	1/2 budovy 1. ZŠ
Podbořany (1. ZŠ)	Kompletní rekonstrukce kanalizace	2017	1 000 000,00	

Zdroj: Sběr dat z SO

Do budoucna by mnoho škol na území ORP potřebovalo dostatek finančních prostředků na investiční akce. Tyto investice především zahrnují zateplení budov a výměnu oken pro zajištění co největších úspor provozních nákladů. Města a obce však průběžně investují do pravidelných údržeb a nezbytných oprav školských zařízení, aby předešly mimořádným výdajům, které by zatížily obecní pokladnu. Předpokládaná celková částka investičních akcí je odhadována na 77 mil. Kč.

3.1.3. Analýza cílových skupin a analýza rizik

Tabulka 55: Analýza cílových (dotčených) skupin

Název dotčené skupiny	Očekávání dotčené skupiny	Rizika spojené se skupinou	Způsob komunikace	Opatření
Rodiče, kteří mají děti v MŠ, ZŠ	<ul style="list-style-type: none"> - Kvalita a jistá úroveň výuky, - individuální přístup pedagogů k žákům, - nabídka mimoškolních aktivit (kroužky), - dobrá vzájemná spolupráce s vedením školy a s pedagogy, - příjemné prostředí pro výuku, - minimální možná finanční náročnost na stravování a pomůcky, - technická vybavenost školy, - možnost využití služeb specialistů (logoped, pedagogicko-psychologický pracovník atd.), - vhodné vzdělávací programy, - možnost individuálně řešit problémové chování potomků s odborníky 	<ul style="list-style-type: none"> - Nespolupráce a špatný přístup ke vzdělávání dítěte, - nepřiměřené nároky na pedagogy, - nezájem o vzdělávání a prospěch dítěte, - podkopávání autority pedagogů 	<ul style="list-style-type: none"> - Rodičovské schůzky, - osobní kontakt, - individuální konzultace, - školní informační systém, - telefon 	<ul style="list-style-type: none"> - Zlepšení komunikace mezi rodiči a školou, - zvýšení uvědomělosti rodičů, - zainteresovat sociální pracovníky a poradce, - zřízení psychologicko-poradenského centra
Rodiče – zájem o MŠ, ZŠ	<ul style="list-style-type: none"> - Dostatečná kapacita ZŠ a MŠ, - kvalita výuky a pedagogů, - možnost nahlédnutí do výukových programů, - technická vybavenost, - lokální dostupnost školských zařízení (příp. dopravní dostupnost) 	<ul style="list-style-type: none"> - Klamné informace o prestiži školy, - vysoké nároky na ZŠ/MŠ, - přihlašování dětí na zápis do více MŠ najednou 	<ul style="list-style-type: none"> - Dny otevřených dveří, - osobní návštěva zařízení, - informativní schůzka, - reference ostatních rodičů, - webové stránky 	<ul style="list-style-type: none"> - Zvýšení prezentace ZŠ a MŠ (webové stránky)

Název dotčené skupiny	Očekáváníí dotčené skupiny	Rizika spojené se skupinou	Způsob komunikace	Opatření
Děti v MŠ a žáci v ZŠ	<ul style="list-style-type: none"> - Dobrý kolektiv ve třídách, - příjemný přístup pedagogů, - technická vybavenost, - nabídka mimoškolních aktivit, - dostatečné možnosti školních výletů a aktivit pro stmelování kolektivu (lyžařské výcviky, školy v přírodě atd.), - děti v MŠ: hrát si a objevovat, - žáci v ZŠ: škola hrou, názornost výuky 	<ul style="list-style-type: none"> - Záškoláctví, problematické chování, - šikana, rasismus, - nezáměr o vzdělávání, - neopatrnost (úrazy), - nerespektování pedagogů, - rušení výuky, - špatná prezentace školy - nevhodným chováním na veřejnosti 	<ul style="list-style-type: none"> - Osobní kontakt škola-žák a rodič-škola, - školní časopis, - žákovská knížka/notýsek, - školní informační systém 	<ul style="list-style-type: none"> - Preventivní programy, - besedy žáků s třídními učitelkami, - školská rada, - Doporučení k odborníkovi (pedagogicko-psychologický poradce)
Pedagogové a další zaměstnanci	<ul style="list-style-type: none"> - Dobré pracovní podmínky a prostředí, - podpora ze strany vedení školy, - spolupráce a dobré chování ze strany žáků, - dobrá spolupráce s rodiči, - finanční ohodnocení (včetně benefitů) 	<ul style="list-style-type: none"> - Psychické přepětí, - nekvalitní výuka, - nezáměr o problémy dětí a žáků, - autokratický přístup k žákům, - sexuální deviace 	<ul style="list-style-type: none"> - pedagogická rada, - porady 	<ul style="list-style-type: none"> - Prověřování zaměstnanců při vstupním pohovoru, - důraz na reference, - setkávání zástupců z jiných škol (výměna zkušeností), - pravidelná školení, - zlepšení pracovních podmínek
Představitelé obce, která má ZŠ, MŠ	<ul style="list-style-type: none"> - Dostatek finančních zdrojů na udržení dobrého technického stavu budov, - naplněné kapacity škol, - optimalizace nákladů, - prestiž školy, - udržení školských zařízení 	<ul style="list-style-type: none"> - Nedostatečné finance na provoz, - nenaplněné kapacity, legislativa, - nedostatečná dopravní obslužnost 	<ul style="list-style-type: none"> - Výroční zprávy škol, - jednání se zástupci škol 	<ul style="list-style-type: none"> - Meziobecní spolupráce, - využívání dotačních titulů, - pravidelné kontroly školských zařízení
Představitelé obce, kde škola ZŠ nebo MŠ není	<ul style="list-style-type: none"> - Zajištění dopravní obslužnosti do obcí, kde škola je, - pokud možno - zřízení vlastního zařízení 	<ul style="list-style-type: none"> - nezajištění dopravní obslužnosti 	<ul style="list-style-type: none"> - jednání s obcemi, - které ZŠ a MŠ mají 	<ul style="list-style-type: none"> - Meziobecní spolupráce
Ostatní zřizovatelé (mimo obce)	<ul style="list-style-type: none"> - Naplněné kapacity škol, - dobrá alokace zařízení, - optimalizace nákladů, - prestiž školy, - udržení školských zařízení 	<ul style="list-style-type: none"> - Nedostatečné finance na provoz, - nenaplněné kapacity, - legislativa, - nedostatečná dopravní obslužnost, - rušení školských zařízení 	<ul style="list-style-type: none"> - Výroční zprávy škol, - jednání se zástupci škol, - komunikace s obcí, ve které je zařízení provozováno 	<ul style="list-style-type: none"> - Čerpání dotačních titulů, - motivovat spolupráci ze strany obce, - propagace školského zařízení

Název dotčené skupiny	Očekávání dotčené skupiny	Rizika spojené se skupinou	Způsob komunikace	Opatření
Partneři škol (sponzoři, sdružení rodičů, NNO,...)	<ul style="list-style-type: none"> - Prestiž školy, - kvalita výuky, - dobrá prezentace školy, - naplněnost školy, - propagace sponzorů školou 	<ul style="list-style-type: none"> - Ukončení spolupráce, - nedostatečná iniciativa 	<ul style="list-style-type: none"> - Webové stránky, - setkávání, - workshopy 	<ul style="list-style-type: none"> - Zvýšení iniciativy škol o partnerství
Kraje	<ul style="list-style-type: none"> - Kvalita škol a jistá úroveň výuky, - naplněné kapacity škol, - dobrá alokace, - dobrá dopravní obslužnost, - finanční optimalizace nákladů 	<ul style="list-style-type: none"> - Nedostatečná podpora 	<ul style="list-style-type: none"> - Setkávání se zástupci škol 	<ul style="list-style-type: none"> - Vzájemná spolupráce a komunikace se zřizovateli škol
Stát	<ul style="list-style-type: none"> - Kvalita škol a jistá úroveň výuky, - naplněné kapacity škol, - dobrá alokace, - dobrá dopravní obslužnost, - finanční optimalizace nákladů 	<ul style="list-style-type: none"> - Nedostatečné finanční zdroje, - změny legislativy 	<ul style="list-style-type: none"> - Výroční zprávy, - prostřednictvím zákonů a vyhlášek 	<ul style="list-style-type: none"> - Tvorba legislativy s ohledem na skutečný stav
Média	<ul style="list-style-type: none"> - Náměty pro konečné spotřebitele, - možnost získání úplných informací o zařízení 	<ul style="list-style-type: none"> - Negativní reklama školských zařízení, - neúplné či chybné informace 	<ul style="list-style-type: none"> - Spolupráce škol s médii, - osobní kontakt, - rozhovory 	<ul style="list-style-type: none"> - Zajištění fungujících komunikačních kanálů

Zdroj: Vlastní šetření – skupinový brainstorming

Nejvýznamnější dotčenou skupinou z oblasti předškolního a základního vzdělávání jsou samozřejmě rodiče, mající děti v MŠ a ZŠ, ale také žáci navštěvující tyto instituce. Rodiče (ať už ti, kteří mají děti v MŠ a ZŠ, nebo ti, kteří se o tyto možnosti teprve zajímají) mají největší zájem na kvalitě výuky, atraktivnosti výukových programů, individuálním přístupu pedagogů k žákům a celkově na vhodném prostředí pro vzdělávání aj., protože tato očekávání hrají významnou roli pro úspěšný start a přípravu na další vzdělávání jejich potomků. Samozřejmě se skupinou rodičů jsou také spojena jistá rizika, jako jsou: nezájem o vzdělávání a školní aktivity potomků, špatná či žádná spolupráce se školou (neúčast na třídních schůzkách, pozdní vyzvedávání dětí z MŠ atd.), či získání pocitu, že pedagog na sebe přebírá starost o výchovu dítěte. Těmto rizikům lze alespoň částečně předejít, pokud škola bude apelovat na spolupráci s rodiči, či případně (ve výjimečných případech) zainteresuje sociální pracovníky a poradce.

Žáci naopak od školy očekávají příjemný přístup pedagogů, alespoň trochu zábavnou formu výuky a s tím spojenou technickou vybavenost školy, dostatek mimoškolních aktivit a kolektivních akcí (lyžařské výcviky, školy v přírodě, poznávací výlety atd.). Bohužel i mezi žáky nalezneme určitá rizika, a to jak v jejich vzájemném vztahu (šikana, problémové chování, rušení výuky, příp. rasismus), tak také ve vztahu ke škole (negativní reprezentace školy nevhodným chováním na veřejnosti, nerespektování pedagogů, záškoláctví). Tato rizika však nejvíce může minimalizovat výchova rodičů a vedení dětí ke slušnému chování. Ale ani škola by při zjištění těchto problémů neměla být lhostejná a měla by realizovat jistá opatření, jako je například pravidelné setkání pedagoga s žáky (za účelem řešení interních problémů), doporučení problémového žáka k odborníkům (psycholog, či pedagogicko-psychologický poradce) a v nezbytných případech také postih žáka.

Jak je z analýzy cílových skupin (a riziky s nimi spojenými) vidět, nejdůležitější je kooperace a vzájemný soulad subjektů škola - žák- rodič. Pokud jsou tyto vazby a vztahy v souladu, stává se polovina rizik pouze nevýznamnou hrozbou. Bohužel nikdy není vše ideální, a proto by se každá škola měla snažit tyto vazby navázat, či posílit tak, aby minimalizovala všechna hrozící rizika na minimum.

Registr rizik oblasti školního a předškolního vzdělávání

Následující tabulka se bude riziky spojenými s předškolním a základním vzděláváním zabývat ještě podrobněji.

Rizika jsou rozdělena do pěti oblastí – finanční rizika (souvisí se způsobem financování), organizační rizika (týká se například rozmístění škol, demografie, chování obcí a kraje), právní rizika (legislativa), technická rizika (např. stav budov, vybavení), věcná rizika (souvisejí věcně s řešeným tématem – např. se týkají kvality škol). Hodnocení významnosti rizik je založeno na hodnocení očekávané pravděpodobnosti výskytu jednotlivých rizik a jejich dopadu (materiálního i nemateriálního) na dosažení cílů strategie.

Pravděpodobnost (v tabulce sloupec „P“) i dopad (v tabulce sloupec „D“) – hodnotí se na škále 1 až 5: hodnota 1 představuje velmi malý dopad (resp. velmi malou pravděpodobnost) a hodnota 5 velmi velký dopad (resp. velmi vysokou pravděpodobnost). Pravděpodobnost je v níže uvedené tabulce v několika případech uvedena v rozsahu (např. 1 až 5). Rozsah byl zpracovateli vzorového příkladu zvolen proto, že se to významně týká místních podmínek v daném ORP. Pro konkrétní území je nutné napsat jednoznačné číslo. Významnost rizika pak bude součinem pravděpodobnosti a dopadu. Hodnota významnosti se bude pohybovat mezi 1 a 25.

Vlastníci jednotlivých rizik (tj. instituce odpovědné za řízení a monitorování daného rizika – tj. průběžné přehodnocování významnosti rizik a identifikaci reálného výskytu dané rizikové události).

Tabulka 56: Analýza rizik - registr rizik v oblasti

Skupina rizik	Hodnocení rizika			Název opatření ke snížení významnosti rizika	Vlastník rizika
	P	D	V		
Finanční riziko					
Nedostatek financí na běžný provoz a opravy	3	5	15	Optimalizace nákladů, energetický audit, zavedení motivačních systémů	Obec zřizující ZŠ, MŠ
Nedostatek financí na investice a vybavení	4	4	16	Tvorba rezervních fondů, průběžné revize a opravy, využití dotačních titulů z EU	Obec zřizující ZŠ, MŠ
Nedostatek financí na platy	1	5	5	Tvorba rezervních fondů, optimalizace pedagogického sboru v závislosti na počet žáků	Stát
Organizační riziko					
Špatné rozmístění ZŠ, MŠ v rámci území	1	3	3	Mapování území, meziobecní spolupráce	Obce daného území
Nedostatek dětí / příliš mnoho dětí (nepříznivý demografický vývoj)	5	4	20	Optimalizace sítě škol	Obce daného území
Rušení dopravních spojů zajišťující dopravu dětí do a ze ZŠ, MŠ	4	5	20	Smlouva s dopravní společností, zřízení školních spojů v rámci meziobecní spolupráce	Obce, kraj
Nezájem či neochota obcí na spolupráci	4	4	16	Zamezení rivality mezi zastupiteli obcí	Obce daného území
Nevhodně stanovené normativy na ZŠ a MŠ ze strany kraje	4	5	20	Jednání s příslušnými orgány kraje, tvorba normativů ve spolupráci se zřizovateli	Obce daného území
Právní riziko					
Změna legislativy, která povede k vynuceným investicím (např. zpřísnění hygienických předpisů)	4	4	16	Uvědomění si dopadů při změnách legislativy	Obce daného území
Reformy, které zhorší podmínky pro kvalitní výuku	3	5	15	Uvědomění si dopadů při změnách legislativy	Obce daného území

Skupina rizik	Hodnocení rizika			Název opatření ke snížení významnosti rizika	Vlastník rizika
Technické riziko					
Špatný technický stav budov ZŠ, MŠ	2	5	10	Využití fondů z EU a dotačních titulů, průběžné opravy, plánování investic	Obec zřizující ZŠ, MŠ
Zastaralé či nevyhovující vybavení	2	3	6	Využití fondů z EU a dotačních titulů, plánování investic, průběžná obnova zařízení	Obec zřizující ZŠ, MŠ
Věcné riziko					
Špatné řízení školy	3	5	15	Vysoká náročnost výběrového řízení, meziškolní spolupráce	Obec zřizující ZŠ, MŠ
Nízká kvalita výuky	2	4	8	Průběžné školení pedagogů, zapojení do vzdělávacích programů, dohled vedení škol (průběžné inspekce)	Konkrétní ZŠ, MŠ
Nezájem rodičů o umístění dětí do konkrétní ZŠ, MŠ	3	4	12	Budování prestiže školských zařízení, dny otevřených dveří, prezentace nabídky výuky a vzdělávacích programů na webových stránkách	Konkrétní ZŠ, MŠ
Personální rizika (aprobovanost, fluktuace, věk, atd.)	3	4	12	Umožnění vzdělávání při zaměstnání, dobré pracovní podmínky	Konkrétní ZŠ, MŠ

Zdroj: Vlastní šetření, skupinový brainstorming

Největším rizikem na malých obcích, jaké jsou součástí ORP Podbořany, je zabezpečení dostatečného množství financí na provoz a udržení školských zařízení. Obzvláště když vezmeme v potaz demografický vývoj posledních let, který nebyl k naplnění kapacit základních škol zcela příznivý. V současné době základní školy některých obcí fungují na výjimku z počtu žáků, je proto velmi finančně náročné je udržet v provozu a k tomu vyhradit další finanční zdroje na investice a vybavení těchto škol. Nejvíce rizikové hodnoty však najdeme v riziku organizačním. Zde je zahrnut již výše zmiňovaný demografický vývoj, ale také např. špatné dopravní spojení mezi jednotlivými obcemi, které by mohlo nabývat na významu ve chvíli, kdy by došlo k rušení některých školských zařízení. Reálné riziko můžeme pozorovat i v nespolupráci jednotlivých obcí, které vzájemně zaujmají postoj spíše konkurenční, než kooperující. Posledním vysoce hodnoceným organizačním rizikem je nevhodné stanovení normativů ze strany kraje, neboť pro menší školy, které zde na území převládají, je těžší splňovat tyto normativy, než pro školy velké a provozované ve větších městech. Každá obec na území, provozující své školské zařízení dělá vše proto, aby toto zařízení udržela v provozu a zabránila tím případnému odlivu rodin s dětmi do oblastí s lepší dostupností základních a mateřských škol.

3.1.4. SWOT analýza oblasti školství

Silné stránky:	Slabé stránky:
Dobrá dostupnost mateřských a základních škol	Klesající počty žáků v ZŠ (15-20%)
Dobry stav budov a vybavení škol	Vysoké náklady na energie a provoz
Možnost navazujícího studia v ORP (Gymnázium a SOŠ Podbořany)	Chybějící zařízení pro děti od 0-3 let
Dostatečná kapacita základních a mateřských škol	Malé zapojení škol do přeshraniční spolupráce
Kvalifikovaný pedagogický personál	Legislativa (časté změny)
Široká nabídka kroužků a mimoškolních aktivit (v DDM i ve školách)	Některé obce mají výjimku z počtu žáků
Spolupráce a zapojení škol v kulturním dění	Malý počet přípravných tříd (v ORP Podbořany jen 1)
Zvyšující se počty žáků v MŠ	Spojování tříd z důvodu úspory finančních prostředků
Kulturní a veřejné prezentace škol	Nedostatečná finanční motivace pro začínající pedagogy
Webové prezentace většiny ZŠ a MŠ v ORP	Vzrůstající psychická náročnost pedagogických procesů
Zapojení se všech ZŠ v ORP do operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost	
Příležitosti:	Hrozby:
Úspora nákladů (zateplení budov, výměna oken, atd.)	Nedostatek financí (zavírání škol z důvodu nevyužití kapacity a finanční náročnosti)
Čerpání dotačních fondů	Rušení základních škol praktických (plošná inkluze)
Podpora zřízení pedagogicko-psychologického centra	Klesající tendence žáků základních škol
Rozšíření činnosti rodinných mateřských center, či zřízení zařízení jeslového typu	Nárůst počtu žádostí o odklad do ZŠ v celém ORP Podbořany
Upřesnění legislativy (jasnost a přehlednost)	Konkurence mezi obcemi (rivalita v udržitelnosti ZŠ a MŠ)
Zavedení školních autobusů	Nestabilita legislativy (náročnost)
Přípravné třídy pro sociálně znevýhodněné (zavedení ve větším měřítku)	Nevyužití školních jídelen (pokles strážníků)
Využívání výměnných programů s partnerskými obcemi v zahraničí (vzájemná spolupráce, výměna zkušeností v dané oblasti)	
Možnosti vedlejších (ziskových) činností	

Zdroj: Vlastní šetření

Na Podbořansku je síť školských zařízení více než dostatečná. ZŠ má 6/11 obcí a MŠ má dokonce 8/11 obcí. Proto nejsilnější stránkou ORP shledáváme dostupnost mateřských a základních škol. Slabou stránkou naopak je, že hustota sítě školských zařízení jde na úkor slabého zaplnění kapacit, obzvláště pak u základních škol, které jsou v průměru zaplněny pouze z 50 %. S klesajícím počtem žáků v ZŠ také souvisí skutečnost, že se zvyšují náklady na provoz v přepočtu na žáka. Problémem je také úplná absence zařízení pro děti od 0-3 let věku, které by pomohlo dřívějšímu zapojení některých rodičů zpět do pracovního procesu. Největší příležitostí pro zdejší školská zařízení je především

úspora nákladů na provoz investicemi do zateplování a také čerpání různých dotačních titulů, díky kterým se mohou školy a školská zařízení udržet v provozu a budovat jistou prestiž školy a kvalitu výuky. Zde ale vyvstává otázka, zda je tato příležitost možná řešit pomocí meziobecní spolupráce. Naopak největší aktuální hrozbou pro mikroregion Podbořanska je vysoká nákladovost škol (především základních), kdy hrozí jejich uzavírání a již v dnešní době fungují na výjimku z počtu žáků. Děti z dotčených obcí by pak musely být svázeny do okolních vzdělávacích zařízení.

3.1.5. Souhrn výsledků analýz (analytické části)

V ORP Podbořany se nachází poměrně široká síť škol a školských zařízení. Téměř v každé obci v území je zřízena alespoň mateřská škola. Samostatnou mateřskou školu bez přísloučené základní školy mají v Blšanech, Blatně, Kryrech, Lubenci a také v Podbořanech, kde jsou mateřské školy 3 (samostatná MŠ Bratří Čapků, a dále Hlubanská a Žatecká se společným ředitelstvím). Samostatné základní školy jsou provozovány ve městě Kryry, v Lubenci a v Podbořanech (2 základní školy + základní škola Praktická). Sloučené organizace (MŠ + ZŠ) jsou provozovány v obci Krásný Dvůr, Petrohradě a ve Vroutku. V Krásném Dvoře je základní škola tzv. malotřídní, to znamená, že se zde třídy slučují pro společnou výuku. V obcích Nepomyšl, Očihov a Podbořanský Rohozec nejsou zřízeny žádné školy a školská zařízení z důvodu malého počtu trvale žijících obyvatel. Základní ani mateřské školy by zde nebyly dostatečně naplněny.

Všechny obce v území ORP mají snahu o zachování stávajících škol (či alespoň MŠ), aby mohly zajistit dostatečné zázemí pro své občany. Na úkor toho se však základní školy na celém území v průměru kapacitně naplní pouze z poloviny, což má za následek relativně vysoké náklady na provoz škol. Tento problém zatěžuje především malé obce, kde z obecního rozpočtu odejde rok od roku více finančních prostředků na provoz škol. Dle demografického vývoje je však zřejmé, že počet žáčků nastupujících do prvních tříd by se měl v následujících letech zvyšovat.

Na rozdíl od základních škol provozovaných na Podbořansku, mateřské školy svojí kapacitu naplňují téměř z 90%. Průměr zvyšují především mateřské školy v Podbořanech, Blatně a Petrohradě. Proto se do budoucna plánuje také rozšíření kapacit v území (MŠ Bratří Čapků 48 a MŠ Blatno 4 místa). Pokud se ovšem naplní predikce českého statistického úřadu o vývoji počtu narozených dětí, bude žáčků mateřských škol do budoucna spíše ubývat.

Kromě základních a mateřských škol se zde mimo jiné nachází Základní umělecká škola (ZUŠ) Podbořany, Dům dětí a mládeže Podbořany při ZŠ T. G. Masaryka a také v území sídlí 2 výchovné ústavy. V Lubenci je zřízeno odloučené pracoviště ZUŠ Podbořany, kde se vyučuje hudební obor. Dům dětí a mládeže zřízený v Podbořanech nabízí také mnoho kurzů pro mladé. Z počtu 24 kroužků si určitě každý vybere, co je mu blízko.

Výchovné ústavy sídlící v Buškovcích a Pšově slouží pro chlapce do věku 18 let (výjimečně 19 let). V Buškovcích je navíc při výchovném ústavu zřízena střední škola, která nabízí dvou a tříleté učební obory se zaměřením na stavební práce, zednické práce, zahradnickou výrobu, lesnické práce a truhlářské a tesařské práce. V Pšově se nachází zařízení také pouze pro chlapce a nabízí mimo jiné i poradny pro rodiče.

Z analýz je tedy zřejmé, že ORP Podbořany je nabídkou vzdělávacích zařízení vcelku dobře vybavené. Mateřské a základní školy jsou vhodně alokovány tak, že ani děti a žáci z malých obcí nemusejí daleko dojíždět. Mezi kladné body zahrnujeme také fakt, že mateřské a základní školy zaměstnávají kvalitní personál a nabízejí výborné podmínky pro vzdělání pomocí vzdělávacích

programů. Pro děti a žáky jsou připravovány různé projekty zaměřené na určité téma (Recyklohraní – třídění a sběr odpadu, Den Země...), sportovní dny, výměnné pobyty (s příhraničními městy v Německu) a mnoho dalších aktivit, které zpestřují dny strávené ve škole. Mateřské a základní školy se také aktivně zapojují do akcí pořádaných pro veřejnost (vystoupení v kulturních zařízeních pro rodinné příslušníky, vystoupení na kulturních akcích pořádaných v obcích či kulturní zpestření pro klienty v domově pro seniory).

Silnou stránkou Podbořanska je také působnost krajem zřízeného gymnázia a SOŠ. Zde je nepřehledné množství, jak technických oborů, tak i těch podnikatelských. Studenti se mohou rozhodnout, zda chtějí vystudovat studijní nebo učební obor. Ve škole se vyučuje mimo jiné i autoškola pro žáky i veřejnost. Škola nabízí během školního roku možnost ubytování pro studenty ze vzdálenějších lokalit; v době prázdnin internát slouží k ubytování pro veřejnost (rekreace). Celý školní areál je velmi dobře vybaven pro volnočasové aktivity. K dispozici je squash, sauna, posilovna, ale také tělocvična.

V území je nabízena poměrně široká škála různých kroužků a kurzů pro mimoškolní aktivity a to nejen mateřských a základních školách, ale především prostřednictvím DDM a ZUŠ.

Celý systém škol a školských zařízení se ovšem potýká i s několika podstatnými problémy. Po důkladném mapování situace v území ORP bylo zjištěno, že stále největším problémem ohrožujícím dostatečnou nabídku kvalitních škol jsou finance. Dostatek finančních prostředků je jedním z nejdůležitějších faktorů ovlivňujících správný chod vzdělávacího zařízení. Jsou nezbytné pro lepší vybavení učeben, na podporu různých vzdělávacích programů, pořádání vzdělávacích výletů, ale také pro vyšší finanční ohodnocení pedagogů.

Obce jako zřizovatelé se snaží co nejvíce minimalizovat náklady na provoz zařízení realizací úsporných opatření, a to především zateplováním objektů, výměnu oken a dveří, případně výměnou střechy. Vzhledem k finanční náročnosti se zástupci obcí snaží získávat různé dotační tituly a dodatečné finanční prostředky, zejména od ministerstva pro místní rozvoj.

Základní školy, mateřské školy, ale i ostatní školská zařízení (ZUŠ, DDM) v území mají snahu o zajištění prostředků i z jiných zdrojů než pouze z příspěvků zřizovatele a státního rozpočtu. Shánějí sponzorské dary, zapojují se do různých soutěží (např. MŠ Hlubanská Podbořany vloni vyhrála v soutěži s BOBÍKem částku 100 000,- Kč), žádají o finance z dotačních fondů na úhradu vzdělávacích programů a investic. Těm „větším“ se získávání prostředků daří, ovšem ty menší by díky nedostatku financí mohly být do budoucna velmi ohroženy.

S problémem financování souvisí i spojování tříd za účelem zavedení úsporných opatření, což do jisté míry ohrožuje kvalitu poskytovaného vzdělávání. Také problém s nedostatečnou nabídkou nové pracovní síly je úzce spjat s problematikou financování. Nedostatečné finanční ohodnocení nemotivuje mladé pedagogy k hledání pracovních příležitostí ve školství.

Dalším problémem je bezesporu častá změna legislativy a její nejasnost. S tím je spojována i zvýšená administrativa a zatíženost pedagogů a řídicích orgánů škol při zpracování různých výkazů. Legislativní náročnost se také projevuje při snaze získat dodatečné finanční prostředky z dotačních titulů, ať na investice, či na vzdělávací programy, které by mateřské a základní školy chtěly pro své žáky zrealizovat.

Bezesporu velikým problémem, který zatěžuje celý školský systém, je psychická náročnost v pedagogických procesech. Na pedagogy jsou kladeny stále zvyšující se nároky ze stran vedení, rodičů, ale především studentů, kteří vyžadují více trpělivosti, energie a snahy o poskytnutí co nejlepšího vzdělání.

Vhodnou příležitostí do budoucna pro zatraktivnění vzdělávacích institucí na území Podbořanska a zároveň prostor pro meziobecní spolupráci, je udržení a prohloubení partnerských vztahů škol s příhraničními městy, aby si mohli zástupci obcí a škol vyměňovat své zkušenosti a děti si mohly lépe cvičit cizí jazyk a najít nové přátele.

Další příležitostí, vyplývající z potřeb území, je zvýšení kapacity, či zavedení nové přípravné třídy (tzv. nultého ročníku). V území ORP Podbořany (konkrétně na Základní škole T. G. Masaryka v Podbořanech) je přípravná třída již zřízena. Třída je omezena kapacitou 15 žáků, která je v současnosti plně obsazena, a jsou zde evidovány další neuspokojené požadavky na umístění žáků.

Po důkladné analýze a zmapování území ORP Podbořany lze konstatovat, že vybavenost škol a školských zařízení si stojí na poměrně dobré úrovni. Zástupci obcí a samozřejmě zástupci škol se snaží poskytnout co nejlepší zázemí pro občanskou vybavenost – přítomnost mateřské či základní školy v dané obci a zajištění co nejkvalitnějšího vzdělání pro mládež. Nicméně riziko případného zrušení vzdělávacího zařízení v některých obcích je stále aktuální.

3.2. Návrhová část pro oblast školství

3.2.1. Struktura návrhové části

Návrhová část je součástí Souhrnného dokumentu, který byl zpracován v rámci projektu "Systémová podpora rozvoje meziobecní spolupráce v ČR v rámci správních obvodů obcí s rozšířenou působností". Byla zpracována realizačním týmem ve spolupráci se zástupci obcí SO ORP s podporou motivujících starostů.

V předchozích krocích byla zpracována analytická část pro téma „školství“, na jejímž základě byly připraveny Nástinu opatření. Návrhová část staví na všech dosud realizovaných aktivitách. Cílem návrhové části je reagovat na konkrétní potřeby území zjištěné analýzami a zároveň sloužit jako nástroj pro zefektivnění procesů v území. Pro rozvoj meziobecní spolupráce je nutné nastavit společnou vizi, dále rozpracovanou do úrovně cílů v nadefinovaných problémových oblastech v oblasti školství.

Provedená analýza je stěžejním, nikoli však jediným vstupem pro definování návrhové části. Formulace vize byla navržena realizačním týmem jako podklad pro další diskusi zástupců dotčených obcí. Metodou brainstormingu a následnou diskusí o jednotlivých variantách byla zformulována vize meziobecní spolupráce ve správním obvodu ORP. Vize je formulována jako žádoucí budoucí stav meziobecní spolupráce. Je souhrnná pro spolupráci obcí v ORP pro všechna řešená témata, nikoli pouze pro téma školství.

Na základě analytické části (zejména SWOT analýzy) a následně zpracovaných Nástinů opatření a s ohledem na definovanou vizi byly realizačním týmem navrženy problémové okruhy, které byly podrobeny ověření ve fokusních skupinách. Fokusní skupiny byly složeny ze zástupců 8 obcí z území ORP Podbořany a odborníkem na danou oblast – referentkou odboru MHS za oblast školství. Jejich odborné názory byly klíčové pro upřesnění výstupů, které vzešly z analýzy dat, a obohatily tak pohled na téma školství.

Stěžejním bodem návrhové části je definování cílů ve vymezených problémových tématech. Cíle byly podrobně popsány a byla navržena opatření k realizaci cílů. Pro sledování úrovně naplňování definovaných cílů byla nastavena sada indikátorů umožňující periodicky monitorovat pokrok při plnění cílů a případně přijímat opatření ke zlepšení žádoucího výsledku.

Návrhová část Souhrnného dokumentu je strukturována standardně dle principů strategického řízení. Základní „střechou“ návrhové části je vize. Jejím formulováním je deklarováno, že území ORP bude usilovat o její naplnění. Následně se vize rozpadá do problémových okruhů, které budou naplňovány prostřednictvím sady několika málo cílů.

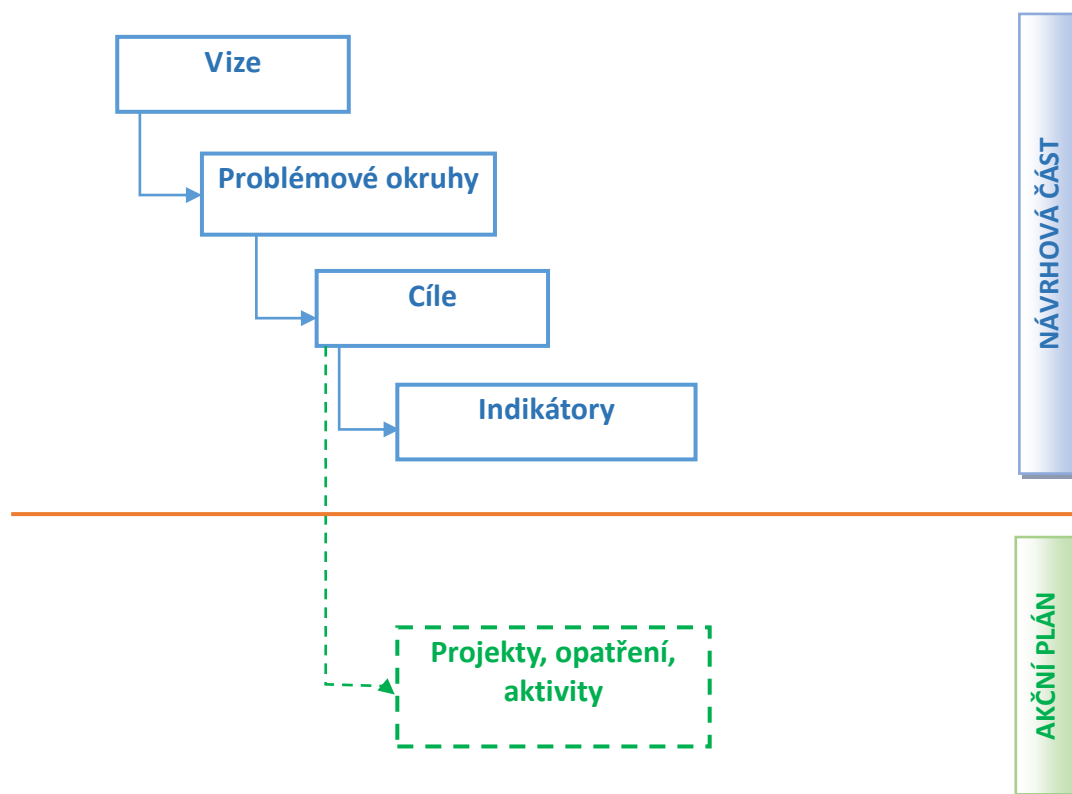
Jednotná vize poskytuje celkový rámec všem subjektům zapojeným do činnosti vymezeného území. Měla by udržet společné směřování všech zapojených subjektů od nejvyšších úrovní hierarchie až po nejnižší úroveň. Umožní lépe přenášet pravomoci na výkonné pracovníky a zároveň zajistit jednotnou filosofii, pro kterou jsou dílčí činnosti vykonávány. Bez vize by chyběl jasně vyjádřený směr, kterým se chceme vydat. Vize je formulována jako budoucí stav, kterého chceme realizací strategického řízení dosáhnout. Jedná se o společnou představu, jak by měly obce v území v budoucnu spolupracovat. Respektuje přání a potřeby místních občanů.

V podmínkách projektu je vize souhrnná pro spolupráci obcí v ORP pro všechna řešená témata, nikoli pouze pro téma předškolního a základního vzdělávání. Vzhledem k zaměření projektu směřuje ke všem povinným tématům a ke zvolenému volitelnému tématu. Staví na silných stránkách identifikovaných ve SWOT analýze.

Vedle určení budoucího směřování vývoje může vize také sloužit jako marketingový nástroj území. Je doplněna o slogan, který bude využíván pro propagaci území jako celku dovnitř (občanům, politikům, školám, podnikatelům) a navenek (turistům, potenciálním investorům, složkám veřejné správy).

První verze struktury problémových okruhů byla vytvořena realizačním týmem na základě provedených analytických kroků a zpracovaných Nástinů opatření. Návrh problémových okruhů byl ověřen ve fokusních skupinách. Následně byly vytvořeny popisy cílů. Byli určeni garanti (správci) jednotlivých cílů, kteří zpracovali návrhy popisů, které byly podrobeny vnitřnímu připomínkovému řízení. Realizační tým jednotlivé cíle vzájemně porovnal, sjednotil jejich strukturu a úroveň detailnosti. Byl kladen důraz na vzájemnou provázanost cílů a jejich doplňkovost. Součástí tohoto procesu bylo také nastavení indikátorů, jimiž bude plnění cílů sledováno a hodnoceno.

Grafické znázornění vztahů mezi vizí, problémovými oblastmi, cíli a indikátory je zobrazeno v následujícím obrázku.

Struktura problémových oblastí a cílů v tématu „Předškolní a základní vzdělávání“ je uvedena v níže uvedeném schématu.

Vize meziobecní spolupráce:			
Mikroregion Podbořansko je ORP, která má fungující síť školských zařízení, stará se o duševní a kulturní rozvoj dětí a mládeže, a nabídkou svých služeb a volnočasových aktivit dbá na jejich individuální potřeby. Efektivně, ekologicky a ekonomicky nakládá s odpady, především díky zvyšování podílu separace znovu využitelných složek odpadu. S podporou komunitního plánování vytváří ucelené sociální zázemí v souladu s potřebami obyvatel. Obce Podbořanska intenzivně využívají svého potenciálu pro rozvoj cestovního ruchu a společně budují kvalitní infrastrukturu pro aktivní využití volného času.			
Předškolní a základní vzdělávání	Neúčast většiny obcí SO ORP Podbořany na přeshraniční spolupráci	Absence zařízení pro děti 0-3 let věku	
	Podpora zapojení obcí a škol do přeshraniční spolupráce prostřednictvím výměny informací	Zřízení zařízení pro děti 0-3 let věku	Vytvoření pracovních míst pro zaměstnance v zařízení pro děti do 3 let věku

Návrhová část byla zpracována ve druhém pololetí roku 2014.

3.2.2. Vize a problémové oblasti (okruhy)

Podbořansko – Spojme se pro dobré věci

Vize:

Mikroregion Podbořansko je ORP, která má fungující síť školských zařízení, stará se o duševní a kulturní rozvoj dětí a mládeže, a nabídkou svých služeb a volnočasových aktivit dbá na jejich individuální potřeby. Efektivně, ekologicky a ekonomicky nakládá s odpady, především díky zvyšování podílu separace znovu využitelných složek odpadu. S podporou komunitního plánování vytváří ucelené sociální zázemí v souladu s potřebami obyvatel. Obce Podbořanska intenzivně využívají svého potenciálu pro rozvoj cestovního ruchu a společně budují kvalitní infrastrukturu pro aktivní využití volného času.

Problémový okruh 1 - Absence zařízení pro děti do 3 let věku (zařízení jeslového typu)

Věcné argumenty

Jak je již zřejmé z výsledku analýz, na celém území ORP Podbořany není k dispozici zařízení pro děti do 3 let věku. Na území sice působí mateřská centra, ty však nejsou vybavena a přizpůsobena pro hlídání dětí.

Po konzultaci s vedením mateřských škol a sběru informací zveřejněných na webových stránkách bylo zjištěno, že některé MŠ nabírají děti již od 2 let věku, což § 34 školského zákona umožňuje. Zákon ukládá, že „předškolní vzdělávání je organizováno pro děti ve věku zpravidla od tří do šesti let“, což nevylučuje, že není možné vzít do MŠ dítě mladší tří let. Není to ovšem zcela automatické. K tomu je nutné vzít v potaz psychomotorický vývoj dítěte a zhodnotit jej. Se schopností nástupu dítěte do MŠ dává souhlas také lékař. Následně je dítěti upraven vzdělávací program dle jeho potřeb.

V případě zřízení zařízení jeslového typu bude možnost nástupu všech dětí s věkem nižším 3 let (0-3 let), které netrpí většími psychickými či fyzickými obtížemi. Navíc by mohlo dojít také k odlehčení kapacit některých mateřských škol, neboť jak bylo zjištěno, průměrná kapacita všech MŠ na území ORP je zaplněna téměř z 90 % (viz tabulka). Některé mateřské školy sice nejsou zcela naplněny, i přesto je však jejich návštěvnost velmi vysoká a dochází tak k odmítnutí nástupu některých dětí pro nedostatečnou kapacitu. Přičemž s nižším věkem uchazeče je toto riziko pochopitelně vyšší.

Tabulka 57: Přehled mateřských škol na území ORP Podbořany a jejich kapacity

Název MŠ	Obec	Kapacita	Počet žáků	Volná místa	Využitá kapacita
Celkem		583	511	72	89,80%
Mateřská škola Kryry	Kryry	90	80	10	88%
Mateřská škola Lubenec	Lubenec	62	53	9	86%
Mateřská škola Podbořany, Hlubanská 321	Podbořany	80	80	0	100%
Mateřská škola Podbořany, Bratří Čapků 795	Podbořany	90	84	6	93%
Základní škola a Mateřská škola Vroutek	Vroutek	75	66	9	88%
Základní škola a Mateřská škola Krásný Dvůr	Krásný Dvůr	50	48	2	92%
Základní škola a mateřská škola Petrohrad	Petrohrad	18	18	0	100%
Mateřská škola Blatno	Blatno	20	20	0	100%
Mateřská škola Blšany	Blšany	73	37	36	51%
Mateřská škola Podbořany, Žatecká 443	Podbořany	25	25	0	100%

Zdroj: Výkaz MŠMT

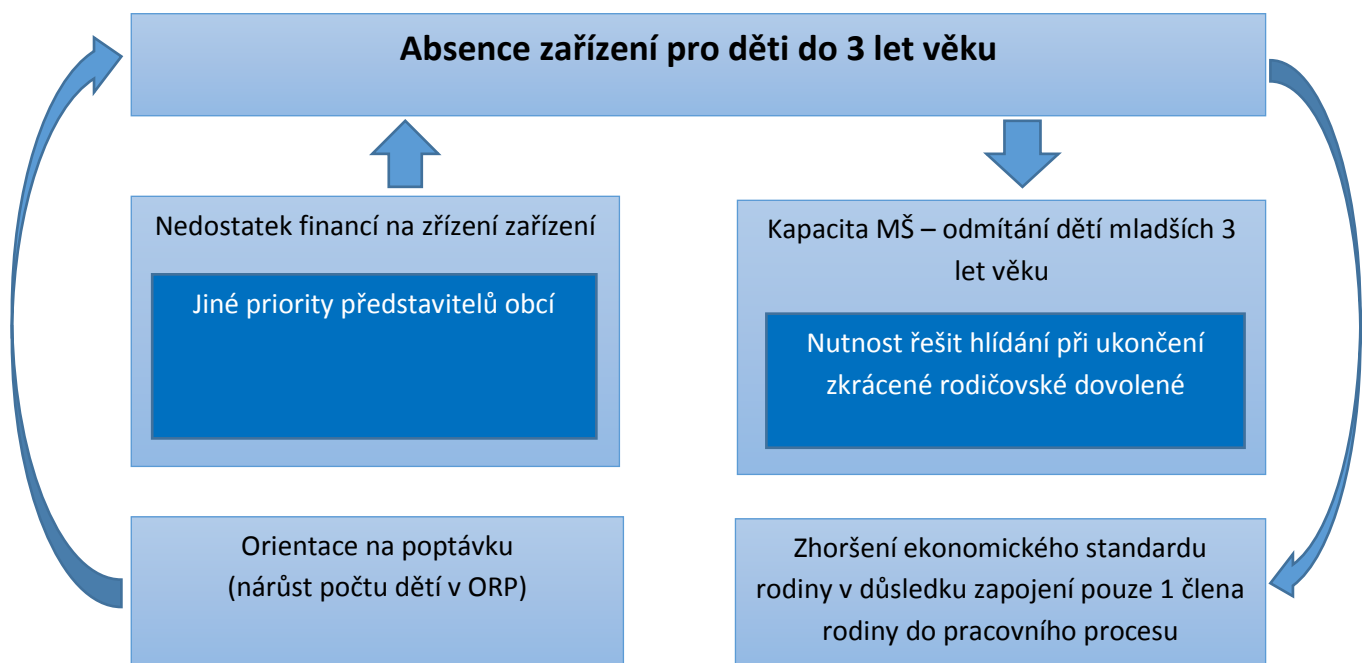
Příčiny problému

Na území ORP Podbořany byly dětské jesle zřízeny kolem 60. let minulého století. V roce 1993 musely být zavřeny z důvodu nenaplněné kapacity a vysokých nákladů na provoz tohoto zařízení. Do dnešní doby nebylo toto téma hlouběji diskutováno, převážně z důvodu nedostatku finančních prostředků na zřízení zařízení pro děti do tří let a následný provoz. Potřeba tohoto zařízení v území v posledních letech ale stoupá, a proto se k jeho realizaci nyní pozitivně staví většina představitelů obcí v území.

Důsledky neřešení problému

Zřízení zařízení pro děti od 0 – 3 let věku, které budou dostupné pro všechny občany obcí ve správním obvodu Podbořan, by umožnilo dřívější zapojení druhého rodiče do pracovního procesu, což může pomoci rodině zajistit udržitelný životní standard, který by se v případě absence tohoto zařízení musel snížit.

Někteří rodiče čerpají rodičovskou dovolenou pouze dva roky a následně musí řešit problém s hlídáním dítěte, pokud by nemohlo nastoupit do MŠ, ať již z důvodu naplněné kapacity, či negativního posouzení lékaře o nástupu dítěte do MŠ. To má důsledky opět ekonomické ať již pro rodinu (musí hradit finančně náročné hlídání), či pro stát (rodič zůstane doma s dítětem a pobírá podporu). Je proto vhodné těmto situacím předcházet zřízením výše zmíněného zařízení, které budou moci rodiče se svými ratolestmi využívat.

Problémový okruh 2 - Neúčast většiny obcí ORP Podbořany na přeshraniční spolupráci

Věcné argumenty

Na území ORP Podbořany se přeshraniční spolupráce již realizuje. Město Podbořany a obec Lubenec mají svá partnerská města, se kterými každoročně pořádají návštěvy a také výměnné pobyty dětí a žáků. Město Podbořany udržuje kontakty s městy Ehrenfriedersdorf, Anaberg a také Spalt. Podbořanské děti jezdí na přeshraniční tábor do Annazwergu a německé děti, pak jezdí do České republiky, kde je pro ně naplánován týdenní program. V loňském roce se pořádal také sjezd řeky Ohře, který pro české a německé děti připravil SDH Podbořany. Financování tohoto projektu proběhlo z Cíle 3. V této spolupráci pak dochází i ke komunikaci mezi pracovními skupinami, kde si pedagogové či sociální pracovníci vyměňují své zkušenosti a názory.

Město Lubenec spolupracuje s Městem Gornsdorf. Představitelé se spolu každoročně scházejí, pořádají výměnné pobyty a společnými silami opravili kostel sv. Vavřince v Lubenci (částečně z česko-německého fondu budoucnosti).

Podpora spolupráce na národní, nadnárodní i lokální úrovni funguje jako prostředek formální i neformální mezistátní spolupráce a výměny. Je tak vytvořen model rozvoje území prostřednictvím přeshraniční spolupráce, který je budován na lokálních aktivitách všestranného partnerství.

Přeshraniční spolupráce je dobrá především v rámci vzdělávání dětí a mládeže. Spolu se zahraničními účastníky si mohou zdokonalit jazyk, ale také navštívit zajímavá místa, poznat odlišné kultury aj. Mimo výměnných pobytů pro žáky základních škol je zde příznivá výměna informací a zkušeností ze stran představitelů obcí či jejich zaměstnanců. Rozšíření přeshraniční spolupráce proto přinese užitek všem zúčastněným obcím, což může napomoci rozvoji území také v oblasti cestovního ruchu.

Příčiny problému

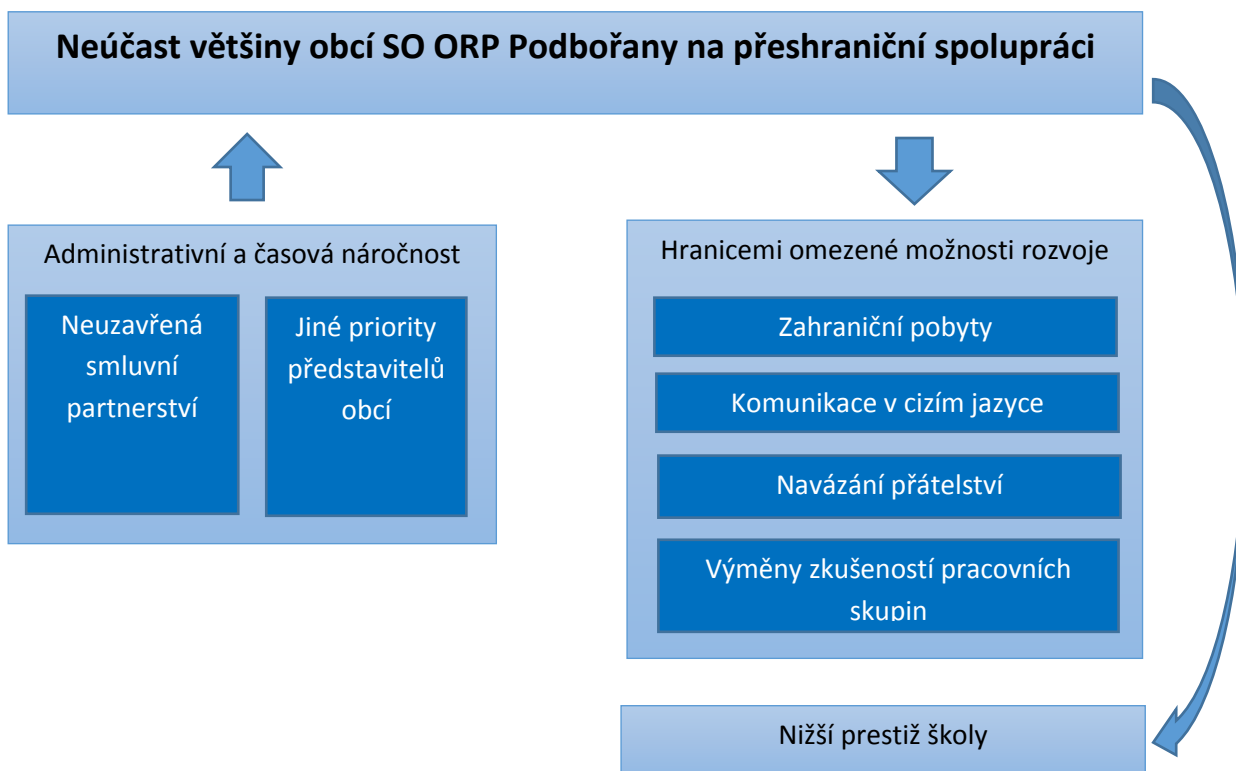
Hlavním důvodem proč přeshraniční spolupráce nefunguje ve všech obcích, je fakt, že nemají zahraničního partnera, se kterým by navázaly smluvní vztah. Bez smlouvy nemohou čerpat dotace na různé akce, výlety pro žáky ZŠ, či výměnné pobyty pro pracovní skupiny.

Další příčina spočívá v administrativní a časové náročnosti zajištění přeshraniční spolupráce. Zastupitelé menších obcí mají mnoho práce se zajištěním běžné správy obce a málo zaměstnanců, kteří by ve své časové tísní mohli řešit navíc zpracování projektů pro přeshraniční spolupráci.

Důsledky neřešení problému

Nezapojení se některých obcí a škol do přeshraniční spolupráce nepřináší negativní důsledky. Žáci škol v těchto obcích však budou ochuzeni o spoustu zážitků rozvíjejících jejich osobnost a možnost jejich rozvoje v rámci základního vzdělávání zůstane omezena pouze na české podmínky. Je možné, že někteří rodiče budou vnímat školu jako méně prestižní před těmi, které do přeshraniční spolupráce zainteresované jsou.

Přeshraniční spolupráce je příjemným zpestřením jak pro žáky, tak pro představitele obcí. Společně mohou dosáhnout lepších úspěchů (např. oprava kostela v Lubenci) či vybudování nových zařízení, pořádat výměnné pobyty pro děti a žáky, zlepšit tím jejich jazykovou vybavenost, zajistit hezké vzpomínky na zahraniční pobyty, ale také jim pomoci najít nové přátele.

3.2.3. Popis cílů v jednotlivých oblastech

Problémový okruh 1	Absence zařízení pro děti do 3 let věku
Cíl 1.1.	Zřízení zařízení pro děti do 3 let věku
Popis cíle	Na území ORP Podbořany je zaznamenána úplná absence zařízení pro děti do 3 let věku. Jedním z důvodů proč tomu tak je, je fakt, že některé mateřské školy nabírají děti mladší 3 let, jak umožňuje zákon. Do mateřských škol však lze vzít jen děti starších 2 let, které lékař ustanoví jako způsobilé. Musí se vzít v potaz psychomotorický vývoj dítěte či zvládnutí základních návyků (určitá samostatnost). Toto ne všechny děti splňují a rodiče, kteří již musí nastoupit do zaměstnání, řeší tento problém zajištěním nákladného hlídání, či musí nástup do zaměstnání odložit, což je může přivést do tíživé finanční situace. Kapacita mateřských škol také není neomezená. Ve větších obcích jsou mateřské školy zcela naplněny a průměrně využitá kapacita mateřských škol v ORP Podbořany se pohybuje okolo 95 %. To znamená, že do MŠ se přednostně přijmou děti tříleté a mladší děti až ve chvíli, pokud zbydou volná místa. Vzhledem k tomu, že do současnosti rostl počet narozených dětí, problém umístění ratolestí mladších 3 let nabýval na významu. Vhodným řešením je proto zřízení zařízení pro děti 0-3 let.
Hlavní opatření	<p>A.1 Legislativní opatření</p> <ul style="list-style-type: none"> - zřízení zařízení v souladu s legislativními požadavky, vč. následné péče a stravování dítěte - rozhodnutí o organizačním zařazení zařízení - vytvoření provozního řádu <p>B.1 Finanční opatření</p> <ul style="list-style-type: none"> - zajistit finanční prostředky na zřízení a provoz zařízení ve stávajících prostorách - ošetřit systém financování všemi obcemi na zřízení a provoz (smluvní opatření) <p>C.1 Analýza poptávky</p> <ul style="list-style-type: none"> - předběžná analýza využitelnosti zařízení - analýza zájmu o zřízení zařízení ze strany soukromých subjektů <p>C.2 Věcná opatření</p> <ul style="list-style-type: none"> - předem zajistit kvalifikovaný personál - zajištění stravování dětí (jídlna) <p>D.1 Technické opatření</p> <ul style="list-style-type: none"> - přizpůsobení budovy a příslušných prostor na provoz zařízení (vč. jídelny)
Název indikátorů k hodnocení cíle	1/1.1. Počet dětí ve věku 0-3 let umístěných do zřízeného zařízení
Správce cíle	Starosta města Podbořany

Problémový okruh 1	Absence zařízení pro děti do 3 let věku
Cíl 1.2	Vytvoření nových pracovních míst v rámci zřízení zařízení pro děti do 3 let věku
Popis cíle	Na území ORP Podbořany je zaznamenána úplná absence zařízení pro děti do 3 let věku. Jedním z důvodů proč tomu tak je, je fakt, že některé mateřské školy nabírají děti mladší 3 let, jak umožňuje zákon. Vhodným řešením je proto zřízení zařízení pro děti 0-3 let. V rámci cíle zřízení tohoto zařízení je zapotřebí zaměstnat adekvátní počet kvalifikovaných zaměstnanců. Tito zaměstnanci by měli dle zákona splňovat určitá kritéria, a to především vzdělání, bezúhonnost, zdravotní způsobilost či dosažení plnoletosti. K menším dětem (mladších 3 let) je potřeba dle zákona více personálu, než je tomu v mateřských školách. S tímto souvisí také problém financování. Řešením financování zaměstnanců v tomto zařízení by bylo zajišťováno z financí obce, či z fondů na podporu lidských zdrojů a zaměstnanosti.
Hlavní opatření	<p>A.1 Legislativní opatření</p> <ul style="list-style-type: none"> - vypracovat a uzavřít pracovní smlouvy se zaměstnanci v souladu s platnou legislativou <p>B.1 Finanční opatření</p> <ul style="list-style-type: none"> - zajištění finančních prostředků na mzdy a benefity - zajištění financí na školení zaměstnanců <p>B.2 Ekonomická analýza</p> <ul style="list-style-type: none"> - předběžná analýza poptávky kvůli zaměstnání optimálního množství zaměstnanců <p>C.1 Administrativní zajištění (personalistika)</p> <ul style="list-style-type: none"> - smluvně zajistit správu administrativy (výplata mezd, odvody pojištění, založení zaměstnaneckých karet a spisů) - administrativně zajistit případné čerpání dotačních titulů (žádosti, následné vyúčtování) - výběr kvalifikovaných zaměstnanců (výběrové řízení)
Název indikátorů k hodnocení cíle	1/1.2 Počet zaměstnaných kvalifikovaných pracovníků
Správce cíle	Starosta města Podbořany

Problémový okruh 2	Neúčast většiny obcí SO ORP Podbořany na přeshraniční spolupráci
Cíl 2.1	Podpora zapojení obcí a škol do přeshraniční spolupráce prostřednictvím výměny informací
Popis cíle	<p>V současné době několik málo obcí na území ORP Podbořany spolupracuje s německými městy a školami. Spolupráce spočívá v návštěvách zástupců partnerských měst, výměnou zkušeností, vzájemných návštěv pracovních skupin, ale především formou výměnných pobytů českých a německých žáků. Přeshraniční spolupráce však nefunguje ve všech obcích v území. Důvodem je především nedostatek financí, časová a administrativní náročnost na tuto činnost, ale také absence partnerského města v zahraničí.</p> <p>Řešením v rámci meziobecní spolupráce pro správné fungování a zavedení přeshraniční spolupráce v obcích, kde ještě zavedena není, je pravidelné setkávání a vzájemná kooperace představitelů obcí DSO Podbořanska. Na těchto setkáních by si zástupci obcí sdělovali rady a zkušenosti související s náležitostmi pro zavedení a administraci přeshraniční spolupráce, ale také s podáváním žádostí o dotace aj.</p> <p>V rámci poskytování a výměny informací mezi zástupci obcí a školami v území je také možné zřídit informační systém či diskusní fórum. Na tomto portále by si zainteresované subjekty mohly vyměňovat názory, důležité informace a řešit aktuální problémy spojené s administrací celého projektu. Existuje již mnoho účetních portálů, které takto fungují, ale žádné speciálně zaměřené na dotace a přeshraniční spolupráci.</p> <p>Rozšíření přeshraniční spolupráce do obcí v celém území umožní žákům vycestovat do zahraničí, poznávat cizí zemi a kulturu zdokonalovat se v cizím jazyce.</p>
Hlavní opatření	<p>B.1 Finanční opatření</p> <ul style="list-style-type: none"> - společné financování informačního systému či webových stránek <p>C.1 Věcná opatření</p> <ul style="list-style-type: none"> - vytvoření pracovní skupiny - zapojení do pracovních skupin zástupce škol - zajištění aktuálních informací o přeshraniční spolupráci - určení správce informačního systému či webových stránek <p>C.2 Technické opatření</p> <ul style="list-style-type: none"> - vybudování informačního systému či webových stránek
Název indikátorů k hodnocení cíle	<p>2/2.1</p> <p>Počet nově zapojených škol do přeshraniční spolupráce</p>
Správce cíle	Starosta města Podbořany

3.2.4. Indikátory

Problémový okruh		Absence zařízení pro děti 0-3 let věku		
Číslo indikátoru	1			
Název indikátoru	ZŘÍZENÍ ZAŘÍZENÍ PRO DĚTI DO 3 LET VĚKU (ANO/NE)			
Měrná jednotka	Počet			
Správce měřítka	Starosta města Podbořany			
Roky	2013	2017	2020	
Plán		1	1	
Skutečnost	0			
Popis měřítka:	Na území ORP Podbořany je evidována absence zařízení pro děti do 3 let věku, přestože poptávka po tomto zařízení vzrůstá. Zřízením tohoto zařízení v přirozeném centru území (městě Podbořany) bude tato problematika vyřešena.			
Metodika a výpočet:	Indikátor bude splněn při vzniku a zařazení organizační složky			
Zdroj čerpání dat:	SO ORP Podbořany			

Cíl		Zřízení zařízení pro děti do 3 let věku		
Číslo indikátoru	1/1.1			
Název indikátoru	POČET DĚTÍ VE VĚKU 0-3 LET UMÍSTĚNÝCH DO ZAŘÍZENÍ			
Měrná jednotka	Počet			
Správce měřítka	Starosta města Podbořany			
Roky	2013	2017	2020	
Plán		20	15	
Skutečnost	0			
Popis měřítka:	Řešení problému absence zařízení pro umístění dětí 0-3 let věku spočívá především ve zřízení tohoto zařízení za pomoci meziobecní spolupráce. Indikátorem pro měření úspěšnosti bude počet umístěných dětí, mladších 3 let, do již zřízeného zařízení.			
Metodika a výpočet:	Absolutní počet umístěných dětí 0-3 let věku do zřízeného zařízení			
Zdroj čerpání dat:	Výkaz ředitelství organizační složky, pod kterou bude zařízení zařazeno, SO ORP Podbořany			

Cíl	Vytvoření nových pracovních míst pro zaměstnance v zařízení pro děti do 3 let věku		
Číslo indikátoru	1/1.2		
Název indikátoru	POČET ZAMĚSTNANÝCH KVALIFIKOVANÝCH PRACOVNÍKŮ		
Měrná jednotka	Počet		
Správce měřítka	Starosta města Podbořany		
Roky	2013	2017	2020
Plán		3	3
Skutečnost	0		
Popis měřítka:	Pro vznik zařízení pro děti do 3 let věku je nutno zaměstnat adekvátní množství kvalifikovaných pracovníků, jejichž počet bude odvozen od poptávky po této službě. Poptávka bude dále závislá na demografickém vývoji v ORP Podbořany. Minimální množství kvalifikovaných pracovníků v dětských skupinách je 3.		
Metodika a výpočet:	Počet přihlášených dětí na následující školní rok do zařízení, podložené zápisem dítěte k docházce		
Zdroj čerpání dat:	Výkazy organizační složky		

Problémový okruh	Neúčast většiny obcí SO ORP Podbořany na přeshraniční spolupráci		
Číslo indikátoru	2		
Název indikátoru	PODÍL ZAPOJENÝCH OBCÍ DO PŘESHraniční SPOLUPRÁCE		
Měrná jednotka	%		
Správce měřítka	Starosta města Podbořany		
Roky	2013	2017	2020
Plán		57%	71%
Skutečnost	43%		
Popis měřítka:	Školy jsou do přeshraniční spolupráce zapojeny nejčastěji prostřednictvím partnerství jednotlivých obcí se zahraničními partnery (obcemi). Je proto důležité, aby aktivita pro zapojení do přeshraniční spolupráce vzešla ze strany obecních úřadů, a to ve spolupráci s obecními školami. Pro progresi v řešení problematiky nedostatečné přeshraniční spolupráce bude indikátorem podíl zapojených obcí se ZŠ do přeshraniční spolupráce.		
Metodika a výpočet:	Počet zapojených obcí (ve kterých se nachází ZŠ) do přeshraniční spolupráce ku celkovému počtu obcí se ZŠ (7).		
Zdroj čerpání dat:	SO ORP Podbořany, ředitelství ZŠ		

Cíl	Podpora zapojení obcí a škol do přeshraniční spolupráce prostřednictvím výměny informací		
Číslo indikátoru	2/2.1		
Název indikátoru	POČET NOVĚ ZAPOJENÝCH ŠKOL DO PŘESHraniČNÍ SPOLUPRÁCE		
Měrná jednotka	Počet		
Správce měřítka	Starosta města Podbořany		
Roky	2013	2017	2020
Plán		4	5
Skutečnost	3		
Popis měřítka:	<p>Již 3 školy na území ORP Podbořany jsou zapojeny do přeshraniční spolupráce. Vzhledem k tomu, že přeshraniční spolupráce přináší pro žáky základních škol samá pozitiva, je naším cílem zapojit do této aktivity co nejvíce škol z území mikroregionu Podbořanska. Indikátorem naplnění cíle bude přírůstek nově zapojených škol do přeshraniční spolupráce.</p>		
Metodika a výpočet:	Absolutní počet nově zapojených škol do přeshraniční spolupráce		
Zdroj čerpání dat:	Výroční zprávy škol, SO ORP Podbořany		

3.3. Pravidla pro řízení strategie

3.3.1. Systém monitorování a hodnocení realizace strategie

Pro řízení strategie bude ustaven **manažer strategie**. Manažer zodpovídá za celkovou koordinaci všech aktivit souvisejících s jejím řízením. Je zodpovědný za to, že se se schválenou strategií bude pracovat, že zodpovědné subjekty budou usilovat o její naplnění a že se bude vyhodnocovat, zda se daří přispívat k plnění stanovených cílů.

Manažer strategie je výkonnou a koordinační jednotkou, ale pro výkon své činnosti potřebuje součinnost orgánů, které mohou rozhodovat. Tím je **řídící skupina**. Řídící skupina činí klíčová rozhodnutí při naplňování strategie, zejména týkající se jejích změn a úprav, ale také schvalování akčního plánu. Řídící skupina schvaluje vyhodnocení strategie a přijímá opatření vyplývající ze závěrů hodnocení.

Složení řídící skupiny	
Manažer strategie	Tajemník DSO Podbořany
Člen	Starosta obce Blatno
Člen	Starosta města Blšany
Člen	Starosta obce Krásný Dvůr
Člen	Starosta města Kryry
Člen	Starosta obce Lubenec
Člen	Starosta městysu Nepomyšl
Člen	Starosta obce Očihov
Člen	Starosta obce Petrohrad
Člen	Starosta obce Podbořanský Rohozec
Člen	Starosta města Podbořany
Člen	Starosta města Vroutek

Pro řízení strategie jsou důležití **správci cílů**. Správce cíle není osoba, která by měla za úkol daný cíl samostatně zrealizovat. Jeho rolí je hlídat, aby se na plnění cíle nezapomnělo. Je to osoba, která bude v území iniciovat kroky směřující k plnění cíle, bude komunikovat s ostatními subjekty v území, bude dbát nad tím, aby se do budoucích akčních plánů dostávaly konkrétní kroky, které přispějí k plnění cíle, bude kontrolovat, že do příslušného rozpočtu budou zahrnuty prostředky určené k plnění cíle. Ostatní subjekty v území však mají společnou povinnost spolu s gestorem aktivně usilovat o plnění cíle. Správce cíle také bude v následujících letech sledovat prostřednictvím indikátorů, zda je cíle dosahováno. V další budoucí spolupráci bude tuto informaci poskytovat ostatním městům a obcím a společně budou hledat další řešení k přibližování se stanovenému cíli.

Správci cílů		
Číslo cíle	Název cíle	Správce cíle
1.1	Absence zařízení pro děti do 3 let věku	Starosta města Podbořany
1.2	Vytvoření nových pracovních míst v zařízení pro děti do 3 let věku	Starosta města Podbořany
2.1	Podpora zapojení obcí a škol do přeshraniční spolupráce prostřednictvím výměny informací	Starosta města Podbořany

Gestoři indikátorů jsou osoby, které zodpovídají za zjištění hodnot indikátoru v souladu se stanovenou definicí a metodikou výpočtu. Dodávají podklady příslušnému správci cíle.

Gestoři indikátorů		
Číslo indikátoru	Název indikátoru	Gestor indikátoru
1	Zřízení zařízení pro děti do 3 let věku (ANO/NE)	Starosta města Podbořany
1/1.1	Počet dětí ve věku 0-3 let umístěných do zařízení	Starosta města Podbořany
1/1.2	Počet zaměstnaných kvalifikovaných pracovníků	Starosta města Podbořany
2	Podíl zapojených obcí do přeshraniční spolupráce	Starosta města Podbořany
2/2.1	Počet nově zapojených škol do přeshraniční spolupráce	Starosta města Podbořany

Strategie bude naplňována především projekty zařazenými do každoročně schvalovaného akčního plánu (viz kapitola 3.3.3 souhrnného dokumentu). Projekty zařazené do akčního plánu by pak měly naplňovat stanovené cíle.

Naplňování strategického dokumentu musí být měřeno a pravidelně vyhodnocováno. Pro jednotlivé cíle byly nastaveny indikátory a k nim nastavená metodika – tj. způsob sledování a vyhodnocování daného indikátoru. Ke každému indikátoru je také nastaven jeho správce (gestor), který je zodpovědný za sledování jeho vývoje a porovnání s cílovou hodnotou.

Tabulka uvádí hlavní zodpovědnosti v procesu implementace strategie.

Činnost v rámci implementace	Zodpovědná osoba/subjekt	Termín
Koordinace implementačních aktivit	manažer strategie	průběžně
Návrh projektů do akčního plánu	správci cílů	každoročně v 1.-3. čtvrtletí
Výběr projektů do akčního plánu	řídící skupina	každoročně dle termínů přípravy rozpočtu
Předložení akčního plánu ke schválení na následující rok	manažer strategie	každoročně dle termínů přípravy rozpočtu
Vyhodnocení indikátorů za předchozí rok	gestoři indikátorů	každoročně v 1. čtvrtletí
Vyhodnocení plnění akčního plánu za předchozí rok	manažer s využitím podkladů od gestorů indikátorů a správců cílů	každoročně v 1.-2. čtvrtletí
Projednání vyhodnocení indikátorů a plnění akčního plánu za předchozí rok	řídící skupina	každoročně v 2. čtvrtletí

3.3.2. Systém změn strategie

V průběhu realizace Strategie může dojít k objektivní potřebě dílčí změny tj. ve formě úpravy cíle, či indikátoru. Tato potřeba může být způsobena jak vnějšími (např. rozhodnutí vlády, či EU), tak vnitřními (potřeba změny vyvstane při průběžném monitorování cílů Strategie) faktory. Rozhodnutí, zda je nutné některé části Strategie upravit bude následovat každoročně po vyhodnocení indikátorů za předchozí rok a po vyhodnocení akčního plánu. Pokud se ukáže, že realizací projektů nedošlo k uspokojivému vývoji příslušného indikátoru, je nutné blíže zanalyzovat příčiny takového vývoje. Nejedná-li se o neočekávané vnější vlivy (povodeň, hospodářská krize apod.), pak může být příčina buď na straně chybně nastaveného cíle či přiřazeného indikátoru, anebo na straně nefunkčnosti projektu vzhledem ke stanovenému cíli. V obou případech je nutné, aby správce cíle navrhl opatření ke změně. Může se jednat buď o návrh vhodnějšího typu projektu do akčního plánu, nebo o přeformulování cíle. Takovou změnu je nutno důkladně prodiskutovat s dotčenými subjekty (ideálně v rámci fokusní skupiny) a následně změnu navrhnout řídicí skupině. Řídící skupina rozhodne o schválení či neschválení změny.

3.3.3. Akční plán

Akční plán je dokumentem, jehož cílem je upřesnit strategický plán v krátkodobém časovém horizontu. Akční plán ze strategického plánu vychází a určuje, jakými konkrétními kroky či projekty budou naplňovány příslušné cíle uvedené ve strategickém plánu. Akční plán se zpracovává vždy na následující rok.

U každé aktivity musí být zřejmé, k naplnění jakého cíle přispívá. Sestavování akčního plánu musí být v souladu se strategickým plánem, ale také s připravovaným rozpočtem na následující rok⁴. Projekty zařazené do akčního plánu musí být kryty rozpočtem nebo jiným (externím) zdrojem financování. Pokud nebude k projektům vybraným do akčního plánu jednoznačně přiřazen zdroj financování, budou z akčního plánu vyřazeny.

Proces přípravy akčního plánu je třeba vnímat jako **proces dlouhodobý a opakovaný**, postupující celým kalendářním rokem. Příprava akčního plánu probíhá souběžně s přípravou rozpočtu (dobrovolného svazku obcí nebo rozpočtů jednotlivých měst a obcí). Nejprve dochází ke sběru podnětů na realizaci projektů od jednotlivých měst a obcí. Následně dochází k výběru těch aktivit, které je z věcného, časového a finančního hlediska možné realizovat v příštím roce. Nakonec dochází k přijetí rozhodnutí o přehledu konkrétních aktivit zařazených do akčního plánu pro následující rok.

V prvním pololetí roku, který následuje pro realizaci akčního plánu, by mělo dojít k jeho vyhodnocení.

Příklad harmonogramu procesů při přípravě, realizaci a vyhodnocení akčních plánů

Čtvrtletí	Rok 2015				Rok 2016				Rok 2017				Rok 2018	
	1.	2.	3.	4.	1.	2.	3.	4.	1.	2.	3.	4.	1.	2.
Akční plán na r. 2016														
Příprava		■												
Realizace					■									
Vyhodnocení									■					
Akční plán na r. 2017														
Příprava						■								
Realizace									■					
Vyhodnocení													■	

⁴ V případě, že se meziobecní spolupráce odehrává na bázi dobrovolného svazku obcí, musí být akční plán v souladu s rozpočtem svazku. Pokud probíhá spolupráce na smluvním základě, pak je potřeba, aby všechny aktivity uvedené v akčním plánu byly financovatelné (a tedy zahrnuté v rozpočtu) z rozpočtů jednotlivých zapojených obcí.

3.4. Závěr, postup zpracování a kontakty

3.4.1. Shrnutí

Za oblast školství byly z výsledků analytické části identifikovány především 2 problémové okruhy; prvním je absence zařízení, kam mohou matky umístit své ratolesti ve věku 0-3 let a druhý spočívá v nedostatečném zapojení škol do přeshraniční spolupráce. Absence zařízení pro děti 0-3 let věku bude řešena 2 konkrétními cíli, a to zřízením zmiňovaného zařízení v přirozeném centru území (městě Podbořany) a vytvořením pracovních míst pro kvalifikované pracovníky v daném zařízení. Naplnění těchto cílů bude sledováno prostřednictvím stanovených indikátorů. Druhá problémová oblast bude řešena podporou zapojení obcí (a škol jimi zřizovaných) do přeshraniční spolupráce prostřednictvím výměny informací s obcemi, které své školy do přeshraniční spolupráce zapojeny mají. Indikátorem pro naplnění daného cíle bude počet nově zapojených škol do přeshraniční spolupráce. Účelem tohoto cíle je podpořit informovanost a co nejvíce zjednodušit proces zapojování škol a obcí do přeshraniční spolupráce.

3.4.2. Popis postupu tvorby strategie

Tvorba návrhové části strategie byla zahájena během měsíce srpna, kde byla jako první pracovníkem pro analýzy a strategie společně s asistentkou projektu zformulována vize mikroregionu a odsouhlasena všemi starosty na zasedání DSO Podbořanska. Dalším krokem bylo během měsíce září z analytické části stanovit problémové okruhy, které mohou být v oblasti školství řešeny pomocí meziobecní spolupráce zúčastněných obcí. Tyto okruhy byly navrženy pracovníkem pro analýzy a strategie společně s asistentkou projektu, následně odsouhlaseny a připomínkovány ze strany starostů na setkání představitelů obcí v polovině měsíce září. Stanovené problémové okruhy byly projednány s referentkou odboru MHaS MěÚ Podbořany za oblast školství a následně byly nastíněny cíle, které by byly vhodným řešením stanovených problémových okruhů. Tyto cíle byly předneseny na setkání pracovní skupiny, skládající se ze starostů obcí ORP Podbořany, připomínkovány a odsouhlaseny v polovině měsíce října. Na základě zvolených cílů byla během měsíce listopadu nastavena vhodná měřítko (indikátory), kterými bude v budoucnu měřena naplněnost cílů. Na schůzi zástupců obcí, která proběhla v druhé polovině měsíce listopadu, byly tyto indikátory projednány a následně byli z řad starostů zvoleni gestoři jednotlivých cílů, kteří se postarají o kontrolu při budoucím plnění navržených záměrů.

3.5. Přílohy

3.5.1. Vazba na OP VVV - PO 3 a IROP – SC 2.4

Vazba na Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání (OP VVV) - prioritní osa 3 (PO 3) Rovný přístup ke kvalitnímu předškolnímu, primárnímu a sekundárnímu vzdělávání

Na základě jednání s Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy – odborem přípravy Operačního programu Výzkum, vývoj a vzdělávání - najdou uplatnění některé výstupy souhrnných dokumentů projektu meziobecní spolupráce v podporovaných oblastech a aktivitách prioritní osy 3 „Rovný přístup ke kvalitnímu předškolnímu, primárnímu a sekundárnímu vzdělávání“, jako např. podpora budování kapacit pro inkluzivní vzdělávání, vytváření kapacit pro rozvoj základních pre/gramotností v mateřských a základních školách, podpora budování kapacit pro pedagogický leadership na úrovni školy a území včetně rozvoje spolupráce školy, rodičů a mimoškolního vzdělávání, nebo podpora krajského akčního plánování s vazbou na místní akční plány.

Vazba na Operační program Integrovaný regionální operační program (IROP) – specifický cíl 2.4

Uplatnění najdou některé výstupy souhrnných dokumentů projektu meziobecní spolupráce a to zejména v oblastech budování infrastruktury mateřských škol, podpora krajského akčního plánování s vazbou na místní akční plány s potřebami rozvoje infrastruktury pro podporu polytechnického vzdělávání nebo připojení k internetu, a nebo konektivita celých škol.

Seznam zkratk

MŠ	Mateřská škola
ZŠ	Základní škola
SŠ	Střední škola
VÚ	Výchovný ústav
DSO	Dobrovolný svazek obcí
SO ORP	Správní obvod obce s rozšířenou působností
ESF	Evropský sociální fond
MŠMT	Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy
DDM	Dům dětí a mládeže
ZUŠ	Základní umělecká škola
ŠK	Školní klub
SVČ	Středisko volného času

4. Téma 2.: sociální služby

4.1. Analytická část: definice a analýza řešených problémů

4.1.1. Vymezení a zdůvodnění řešeného problému

Z pohledu obcí je zajištění sociální péče jednou z významných aktivit, kterou v rámci výkonu samostatné působnosti plní. Tato oblast je velmi široká, finančně náročná a je neustále kladen důraz na zvyšování kvality těchto služeb. Co se týče financování, veřejné zdroje zcela určitě nebudou přibývat, zatímco počet uživatelů těchto služeb bude, vzhledem k demografickému vývoji, spíše narůstat.

Při reformě veřejné správy, konkrétně při ukončení činnosti okresních úřadů k 31. 12. 2002, například převzaly mnohé obce zřizovatelské kompetence k části pobytových zařízení pro seniory a osoby se zdravotním postižením. Do dnešní doby se neustále potýkají s financováním těchto zařízení. V rámci sociální reformy bylo také přeneseno břemeno zajištění poskytování sociálních služeb ve zvýšené míře na obce, a to bez dostatečného finančního zajištění.

Vývoj společnosti a demografický vývoj vyžadují kvalitativní změnu sociálních služeb a flexibilitu jejich spektra. Takto zásadní a rozsáhlé změny vyžadují dlouhodobá koncepční řešení, která berou v úvahu i širší souvislosti. Z tohoto důvodu je oblast sociálních služeb vhodným tématem pro spolupráci obcí. Společně lze nastavit efektivnější systém nejen z pohledu ekonomického, ale také humánního.

Meziobecní spolupráce na tomto poli může přinést vhodné strategie k řešení sociální problematiky, může vhodným způsobem podpořit přirozený rozvoj regionu – místního území. Obec je v této oblasti nejen v postavení poskytovatele a subjektu, který finančně přispívá ostatním poskytovatelům sociálních služeb, ale také koordinátora spolupráce s neziskovým sektorem, podnikatelskými strukturami a zájmovými sdruženími. Vhodně nastavenými strategiemi, programy, projekty je možné předejít sociální exkluzi některých skupin obyvatel, podpořit sociální začlenění již vyloučených skupin a saturovat oprávněné potřeby cílových skupin.

Nezanedbatelným bonusem spolupráce v regionu může být rozvoj tzv. sociální ekonomiky, jejíž koncept přináší nová a moderní řešení aktuálních témat, kterými jsou například integrace osob sociálně vyloučených, rozvoj místních zdrojů apod. Jeden z předpokladů, z nichž sociální ekonomika vychází, je, že stát není schopen finančně ani organizačně zajistit všechny sociální potřeby občanů. Sociální ekonomika je sociálně odpovědná, podporuje sociální soudržnost, směřuje k boji proti chudobě a sociální exkluzi.

Vzhledem k finanční náročnosti a proměnlivosti požadavků na spektrum sociálních služeb je žádoucí, aby byla vytvořena optimální síť sociálních služeb v regionu odpovídající skutečným potřebám. V této oblasti je celá řada problémů a témat, které je vhodné řešit společně, v rámci meziobecní spolupráce. Nemusí se však vždy jednat přímo o sociální služby ve smyslu zákona o sociálních službách, neoddiskutovatelný přínos je i v rozvoji služeb návazných či souvisejících. Smyslem projektu rozvoje meziobecní spolupráce není tvorba komunitních plánů rozvoje sociálních služeb nebo jejich nahrazování. Cílem je najít vhodné téma pro meziobecní spolupráci, které přispěje k místnímu rozvoji, aniž by byly narušeny již funkční principy či schémata.

Základní legislativa

V roce 2006 byly schváleny zákony, které zásadním způsobem transformovaly sociální oblast a poskytování sociálních služeb v ČR. V současné době je poskytování sociálních služeb v České republice upraveno těmito základními právními předpisy:

- 108/2006 Sb., o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů, kterým jsou upraveny podmínky poskytování pomoci a podpory fyzickým osobám v nepříznivé situaci prostřednictvím sociálních služeb a příspěvku na péči. Kromě toho zákon upravuje podmínky pro vydání oprávnění k poskytování sociálních služeb, výkon veřejné správy v této oblasti, včetně kontroly kvality poskytovaných sociálních služeb, předpoklady pro výkon činností v sociálních službách a předpoklady pro výkon povolání sociálního pracovníka.
- vyhláška MPSV č. 505/2006 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů, v níž je mj. stanoven rozsah úkonů poskytovaných v rámci základních činností u jednotlivých druhů sociálních služeb, maximální výše úhrad za poskytování některých sociálních služeb, způsob hodnocení schopnosti zvládat základní životní potřeby, obsah a hodnocení plnění standardů sociálních služeb atd.

4.1.2. Popis sociálních služeb ve správním obvodu (situační analýza, finanční analýza), očekávaný vývoj

Sociální služby jsou služby určené osobám, či určitým skupinám osob, které se ocitly v nepříznivé životní situaci. Zařízení, ve kterých se těchto služeb občanům dostává, je mnoho a je tedy jen na možnostech a schopnostech dané obce zajistit svým občanům jejich optimální poskytování a dostupnost. V následujících tabulkách bude provedena hloubková analýza registrovaných sociálních služeb na území ORP Podbořany a poté budou zhodnoceny výsledky s přihlédnutím k charakteristice sledovaného území.

Tabulka 58: Počet jednotlivých typů zařízení sociálních služeb sídlících na území ORP (Registr MPSV) za rok 2012

Druh zařízení sociálních služeb	
Centra denních služeb	0
Denní stacionáře	0
Týdenní stacionáře	0
Domovy pro osoby se zdravotním postižením	0
Domovy pro seniory	1
Domovy se zvláštním režimem	1
Chráněné bydlení	0
Azylové domy	0
Domy na půl cesty	0
Zařízení pro krizovou pomoc	0
Nízkoprahová denní centra	0
Nízkoprahová zařízení pro děti a mládež	0
Noclehárny	0
Terapeutické komunity	0
Sociální poradny	1
Sociálně terapeutické dílny	0
Centra sociálně rehabilitačních služeb	0
Pracoviště rané péče	0
Intervenční centra	0
Služby následné péče	0
Ostatní	6
celkem	9

Zdroj: Registr poskytovatelů soc. služeb

Poskytování sociálních služeb v ORP Podbořany má poněkud slabé zastoupení. Důvodem však může být i fakt, že mnoho potřebných sociálních služeb a zařízení je provozováno v nedalekém městě Žatec (15 km dojezdové vzdálenosti od města Podbořany), či v Kadani (20 km dojezdové vzdálenosti z města Podbořany). V dojezdové vzdálenosti do 1 hodiny se také nachází hlavní město Praha, která má vysoké zastoupení sociálních služeb.

V ORP se nachází domov pro seniory v Podbořanech, který od roku 2013 provozuje také domov se zvláštním režimem a poskytuje odlehčovací služby (což v poskytnutém registru není uvedeno); dále pak domov se zvláštním režimem ve Vroutku a sociální poradna Svazu tělesně postižených, Louny. Do položky "ostatní" jsou zařazeny: Pečovatelské služby měst Blšany, Podbořany a obce Lubenec; dále pak sociální služby poskytované ve zdravotnických zařízeních lůžkové péče v psychiatrické léčebně Petrohrad a soukromém zdravotním středisku Medicina s.r.o. v Podbořanech a sociálně aktivizační služby pro seniory a OZP poskytované Svazem tělesně postižených v ČR o.s. v Podbořanech.

Tabulka 59: Počet jednotlivých typů zařízení sociálních služeb působících v rámci ORP (resp. poskytujících služby pro obyvatele ORP) - Skutečný stav 2014

Druh zařízení sociálních služeb	
Centra denních služeb	0
Denní stacionáře	0
Týdenní stacionáře	0
Domovy pro osoby se zdravotním postižením	0
Domovy pro seniory	1
Domovy se zvláštním režimem	2
Chráněné bydlení	0
Azylové domy	0
Domy na půl cesty	0
Zařízení pro krizovou pomoc	0
Nízkoprahová denní centra	0
Nízkoprahová zařízení pro děti a mládež	0
Noclehárny	0
Terapeutické komunity	0
Sociální poradny	0
Sociálně terapeutické dílny	0
Centra sociálně rehabilitačních služeb	0
Pracoviště rané péče	0
Intervenční centra	0
Služby následné péče	0
Ostatní	6
celkem	9

Zdroj: Sběr dat na SO

Tabulka 60: Zařízení sociálních služeb se sídlem mimo ORP, která v ORP působí

pořadové číslo	název zařízení	typ zařízení	zřizovatel zařízení	sídlo zařízení (ORP)
1.	Svaz tělesně postižených, ORG Louny	Sociálně aktivizační služby pro seniory a OZP	svaz	Louny
2.	Charita Most	Sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi	církev	Žatec

Zdroj: Sběr dat na SO

V ORP Podbořany působí několik sociálních zařízení:

Domov pro seniory v Podbořanech (ul. Nádražní 933, 441 01 Podbořany) je příspěvkovou organizací, která zároveň působí jako domov se zvláštním režimem, poskytující také odlehčovací služby. V domově jsou poskytovány pobytové, stravovací, zdravotní služby a sociální služby (služby jsou sestaveny na míru dle potřeb jednotlivce). Od roku 2013 domov funguje také jako domov se zvláštním režimem, sloužící k řešení nepříznivé sociální situace seniorů od 60 let, kteří trpí stařeckou demencí, Alzheimerovou chorobou a jinými typy demencí, jejichž situace vyžaduje pravidelnou pomoc, případně dohled jiné osoby a lze ji řešit pomocí aktuální nabídky služeb. Také zde poskytují od roku 2013 odlehčovací službu, která slouží výhradně k řešení nepříznivé sociální situace žadatele, o nějž v jeho přirozeném sociálním prostředí pečuje blízká nebo jiná fyzická osoba.

Domov se zvláštním režimem ve Vroutku (ul. Kryská 102, 439 82 Vroutek) je příspěvkovou organizací, poskytující sociální služby pro osoby s Alzheimerovou chorobou, stařeckou a ostatními typy demencí, kteří jsou ve starobním, případně plném invalidním důchodu a je jim nad 55 let věku. Organizace v rámci svých aktivit poskytuje služby, jako jsou pomoc při zvládnutí běžných úkonů péče o vlastní osobu, zprostředkování kontaktu se společenským prostředím, sociálně terapeutické činnosti, aktivizační činnosti, pomoc při uplatňování práv, oprávněných zájmů a obstarávání osobních záležitostí atd.

Medicina s.r.o. (Valovská 533, 441 01 Podbořany) je soukromé zdravotní lůžkové zařízení poskytující mimo jiné i služby následné péče. Nemocnice přijímá klienty přeložením z lůžka nemocnice všech oddělení, dále na doporučení praktického či odborného lékaře i z domova. Provozuje lůžka ošetrovatelská, sociální, kde je možnost ubytování (např. po dobu dovolené), při onemocnění člena rodiny apod. Ošetrovatelská lůžka jsou hrazena zdravotními pojišťovnami, sociální městskými úřady s doplatkem klienta, ubytování klientem.

Pod záložku "Ostatní" jsme zařadili následující zařízení:

Ubytovny - ubytovny s registrací, kde je poskytováno sociální bydlení pro sociálně slabé, kteří jsou evidováni na úřadu práce (ÚP) nebo pobírají důchod. Sociálně slabší jedinci mají nárok (mimo jiné) na příspěvek na ubytování, ze kterého se "nájemné" ubytoven hradí v celkové výši.

- **Hotel Slunce** (Masarykovo náměstí 32, 441 01 Podbořany)
- **Dům Keramiky** (Masarykovo náměstí 34, 441 01 Podbořany)
- **Pečovatelská služba měst Blšany, Podbořany a obce Lubenec**
- **Psychiatrická léčebna Petrohrad**, poskytující sociální služby v lůžkových zařízeních ústavní péče

Kromě výše uvedených sociálních služeb zde působí organizace, které sídlí mimo území ORP:

Svaz tělesně postižených, o. s. Louny, která v prostorech Městského úřadu v Podbořanech poskytuje a plánuje sociálně aktivizační služby pro seniory, sociální poradenství a provozuje zde také půjčovnu rehabilitačních a kompenzačních pomůcek. V rámci sociálně aktivizační služby pro seniory pořádají společenská setkání, rekonvalescenční pobyty, návštěvy bazénů a jiné společné akce. Každý rok pořádají pro klienty i několikadenní výlety; v loňském roce navštívili památkovou oblast Český Krumlov, kde zavítali do divadla a prošli si "Stezku v korunách stromů". V Podbořanech pořádají kroužky zaměřené na ruční výrobu předmětů. Tyto výrobky pak prodávají na různých příležitostných akcích jako je např. Prvomájový průvod v Kryrech. V loňském roce připravili již dvacátý Vánoční večer (24.12.), kam chodí osamocení klienti, ale i manželské páry, kteří nechtějí být na Vánoce sami.

Jako doplňkovou službu nabízí SENIOR TAXI, kde mají zatím k dispozici jeden vůz s jedním řidičem, který rozváží klienty spíše pro oblast Loun a Žatce. Druhou doplňkovou službou je mimo jiné i půjčování kompenzačních pomůcek, prodej baterií do naslouchadel, čištění naslouchadel, brýlí a jiné.

Charita Most se sídlem v Žatci (Volyňských Čechů 329, 438 01 Žatec) poskytuje sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi. Konkrétním cílem je podpora a pomoc rodinám s dětmi, jejichž vývoj je následkem dlouhodobě nepříznivé sociální situace ohrožen patologickými jevy. Instituce nabízí podporu rodičům v případě, kdy si již sami se svými problémy nevědí rady. Pro ORP Podbořany jsou přiděleni 2 sociální pracovníci, kteří dochází do 10 rodin a pomáhají jim s hospodařením v domácnosti s finančním poradenstvím a jinou problematikou.

Tabulka 61: Počet jednotlivých typů sociálních služeb – Registr MPSV 2012

Druh sociální služby		
Služby sociální péče	Sociální poradenství	1
	Osobní asistence	0
	Pečovatelská služba	3
	Tísňová péče	0
	Průvodcovské a předčitatelské služby	0
	Podpora samostatného bydlení	0
	Odlehčovací služby	0
	Centra denních služeb	0
	Denní stacionáře	0
	Týdenní stacionáře	0
	Domovy pro osoby se zdravotním postižením	0
	Domovy pro seniory	1
	Domovy se zvláštním režimem	1
	Chráněné bydlení	0
	Sociální služby poskytované ve zdravotnických zařízeních ústavní péče	2
Služby sociální prevence	Raná péče	0
	Telefonická krizová pomoc	0
	Tlumočnické služby	0
	Azylové domy	0
	Domy na půl cesty	0
	Kontaktní centra	0
	Krizová pomoc	0
	Intervenční centra	0
	Nízkoprahová denní centra	0
	Nízkoprahová zařízení pro děti a mládež	0
	Noclehárny	0
	Služby následné péče	0
	Sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi	0
	Sociálně aktivizační služby pro seniory a osoby se zdravotním postižením	1
	Sociálně terapeutické dílny	0
	Terapeutické komunity	0
	Terénní programy	0
	Sociální rehabilitace	0

Zdroj: Registr poskytovatelů soc. služeb

Z tabulky je patrné, že mikroregion Podbořany nabízí sociální služby a zařízení převážně pro seniory a osoby, trpící různými typy demencí a psychickými problémy. Zbylé rizikové či sociálně vyloučené skupiny zde přílišnou pomoc nenajdou a musejí se svými problémy zaměřit do okolních ORP.

Od roku 2013 se v Podbořanech v rámci domova pro seniory provozuje domov se zvláštním režimem a odlehčovací služba, které však nejsou v poskytnutých datech uvedené.

Tabulka 62: Počet jednotlivých typů sociálních služeb působících v rámci ORP (resp. poskytující služby pro obyvatele ORP) – Skutečný stav 2014

	Druh sociální služby	
Služby sociální péče	Sociální poradenství	0
	Osobní asistence	0
	Pečovatelská služba	3
	Tísňová péče	0
	Průvodcovské a předčitatelské služby	0
	Podpora samostatného bydlení	0
	Odlehčovací služby	1
	Centra denních služeb	0
	Denní stacionáře	0
	Týdenní stacionáře	0
	Domovy pro osoby se zdravotním postižením	0
	Domovy pro seniory	1
	Domovy se zvláštním režimem	2
	Chráněné bydlení	0
Sociální služby poskytované ve zdravotnických zařízeních ústavní péče	2	
Služby sociální prevence	Raná péče	0
	Telefonická krizová pomoc	0
	Tlumočnické služby	0
	Azylové domy	0
	Domy na půl cesty	0
	Kontaktní centra	0
	Krizová pomoc	0
	Intervenční centra	0
	Nízkoprahová denní centra	0
	Nízkoprahová zařízení pro děti a mládež	0
	Noclehárny	0
	Služby následné péče	0
	Sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi	1
	Sociálně aktivizační služby pro seniory a osoby se zdravotním postižením	1
	Sociálně terapeutické dílny	0
	Terapeutické komunity	0
	Terénní programy	0
Sociální rehabilitace	0	

Zdroj: Sběr dat na SO

Jak můžeme pozorovat, tabulka č. 62 se v poskytování některých služeb liší od tabulky č. 61 (tzn. dat z registru poskytovatelů sociálních služeb).

Prvním rozdílem je působnost Svazu tělesně postižených o.s. (Louny), která sice jedenkrát týdně působí v ORP Podbořany, kde poskytuje sociálně aktivizační služby a sociální poradenství, nicméně tato organizace zde sídlo oficiálně nemá, proto ji nemůžeme řadit přímo do našeho ORP.

Druhým rozdílem v datech jsou údaje za domov pro seniory v Podbořanech, který kromě domova pro seniory funguje od roku 2013 také jako domov se zvláštním režimem a zároveň jako poskytovatel odlehčovací služeb.

Tabulka 63: Počet zařízení sociálních služeb dle zřizovatele

Druh služby	typ sociální služby	zřizovatel					
		MPSV	kraj	obec	církev	FO	jiný
Služby sociální péče	Sociální poradenství						1
	Pečovatelská služba			3			
	Domovy pro seniory			1			
	Domovy se zvláštním režimem			1			
	Sociální služby poskytované ve zdravotnických zařízeních ústavní péče					1	1
Služby sociální prevence	Sociálně aktivizační služby pro seniory a osoby se zdravotním postižením						1
Celkem		0	0	5	0	1	3

Zdroj: Registr poskytovatelů soc. služeb

Pozn.: Tabulka výše obsahuje pouze zařízení sociálních služeb, zastoupené na území ORP Podbořany.

Nejčastějšími zřizovateli sociálních služeb v mikroregionu jsou především obce, a to konkrétně u těchto zařízení: domov s pečovatelskou službou města Podbořany, pečovatelská služba města Blšany a pečovatelská služba obce Lubenec, domov pro seniory města Podbořany a domov se zvláštním režimem ve městě Vroutek.

Jako soukromý subjekt zde vystupuje zdravotní zařízení Medicina s.r.o., která poskytuje sociální služby v zařízeních ústavní péče.

Jako zřizovatele do sloupce "Jiný" jsme zařadili Svaz tělesně postižených o.s. Louny, který vznikl jako jeden svaz ze čtyř nástupnických organizací Svazu invalidů v roce 1990 a je zaregistrován pod Ministerstvem vnitra ČR. Svaz zde poskytuje Sociálně aktivizační služby pro seniory a OZP a také sociální poradenství.

Do kolonky "ostatní" a zřizovatel kraj jsme zařadili psychiatrickou léčebnu Petrohrad, která je příspěvkovou organizací Ústeckého kraje a poskytuje sociální služby poskytované ve zdravotnických zařízeních ústavní péče.

Tabulka 64: Přehled financování zařízení sociálních služeb v roce 2012

Druh služby	finanční prostředky							Celkem
	dotace MPSV	dotace kraj	dotace obec	příspěvek zřizovatele	úhrady uživatelů	sponzorské dary	jiné finanční zdroje	
Domovy pro seniory	5 410 000	0	0	2 000 000	18 954 471	269 410	1 255 944	27 889 825
Domovy se zvláštním režimem	2 410 463	0	0	400 000	9 407 151	0	1 673 020	13 890 634
Sociální poradny	0	0	20 000	0	0	45 000	129 000	194 000
Ostatní:								
Sociálně aktivizační služby pro seniory a OZP	0	0	0	0	0	45 000	75 000	120 000
Soc. služby poskytovaná ve zdravotnických zařízeních lůžkové péče	0	0	0	0	128 853	0	8 957	137 810
Pečovatelská služba (3x)	18 000	0	0	1 921 478	773 306	0	0	2 712 784
Celkem za všechna zařízení	7 838 463	0	20 000	4 321 478	29 263 781	359 410	3 141 921	44 945 053

Zdroj: Sběr dat u zřizovatelů zařízení

Tabulka výše obsahuje pouze služby, zřízené na území ORP Podbořany, vyjma společnosti Medicina s.r.o., poskytující sociální služby ve zdravotnických zařízeních ústavní péče, která jako soukromý subjekt odmítla poskytnout finanční údaje, proto není možné jí zobrazit v tabulkách. Do položky "ostatní" jsou zařazeny finanční zdroje ze sociálních služeb: Pečovatelské služby měst Blšany, Podbořany a obce Lubenec; dále pak Sociální služby poskytované ve zdravotnických zařízeních lůžkové péče v psychiatrické léčebně Petrohrad a Sociálně aktivizační služby pro seniory a OZP poskytované Svazem tělesně postižených v ČR o.s. v Podbořanech.

Financování sociálních služeb je velmi nákladné, a je proto zcela zřejmé, že není možné financovat poskytované služby pouze z jednoho zdroje. Z tabulky vidíme, že u služeb, které zákon povoluje hradit z úhrad uživatelů, tvoří tento zdroj financí největší podíl. U služeb, které tímto způsobem financovat dle zákona nelze, hrají významnou roli sponzorské dary a jiné finanční zdroje (např. příjmy z charitativních akcí a prodeje vyrobených předmětů). Poskytované služby na území ORP Podbořany se však také neobejdou bez příspěvků zřizovatele a dotací z MPSV. Dotace z kraje nepřijímá žádný druh sociální služby působící na území.

Tabulka 65: Kapacita zařízení sociálních služeb

	pobytová			ambulantní				terénní		
	Klienti	kontakty	lůžka	klienti	kontakty	lůžka	hovory	klienti	kontakty	lůžka
Domovy pro seniory			115							
Domovy se zvláštním režimem			50							
Sociální poradny				1						
Pečovatelská služba Blšany								20		
Pečovatelská služba Podbořany								100		
Pečovatelská služba Lubenec				20				20		
Soc. služby poskytované ve zdravotnických zařízeních lůžkové péče – Psychiatrická léčebna Petrohrad			15							
Soc. služby poskytované ve zdravotnických zařízeních lůžkové péče – Medicina s.r.o.			40							

Zdroj: Registr poskytovatelů sociálních služeb

Kapacity většiny zařízení a služeb jsou využívána na 80% a více, domov pro seniory a domov se zvláštním režimem jsou využity dokonce na 98%. Jiné než výše uvedené sociální služby v ORP Podbořany nejsou provozovány.

Tabulka 66: Terénní a ambulantní služby pro seniory a osoby se zdravotním postižením – příjmy z úhrad uživatelů a výdaje v roce 2012

	Pečovatelská služba	Domov pro seniory	Domov se zvláštním režimem	Soc. služby poskytované ve zdravotnických zařízeních lůžkové péče
Příjmy z úhrad uživatelů	773 654	18 954 471	9 407 151	128 853
Výdaje	2 647 639	28 426 871	12 301 463	738 519
Podíl úhrad uživatelů služeb na celkových výdajích na službu	29,22%	66,68%	76,47%	17,45%

Zdroj: Sběr dat u zřizovatelů soc. služeb

V tabulce výše jsou uvedené všechny služby v ORP Podbořany, které mohou být hrazeny z úhrad uživatelů, kromě sociálních služeb poskytovaných ve zdravotnických zařízeních lůžkové péče společnosti Medicina s.r.o., která odmítla poskytnout finanční údaje. Ostatní sociální služby, které jsou provozované na území Podbořanska, nesmějí být dle zákona O sociálních službách (108/2006 Sb.) poskytovány za úhradu.

Úhrady uživatelů tvoří významný finanční zdroj při poskytování sociálních služeb, přesto však mnohdy nejsou dostačující pro zajištění spolehlivého chodu dané služby a je nutné doplnit je ostatními finančními zdroji.

Tabulka 67: Počet uživatelů (klientů) v zařízeních sociálních služeb v roce 2012

Druh sociální služby			
	Děti a mládež do 18 let	dospělí	
		muži	ženy
Sociální poradny	0	23	397
Domovy pro seniory	0	24	89
Domovy se zvláštním režimem	0	23	26
Pečovatelská služba	0	36	77
Aktivizační služby pro seniory a OZP	0	38	286
Sociální služby ve zdrav. zařízeních lůžkové péče (PL Petrohrad)	0	3	1

Zdroj: Vlastní šetření- rozhovor se zřizovateli soc. služeb a zařízení

Z tabulek můžeme pozorovat, že pokud je na území některá ze sociálních služeb již zřízena, je poněkud hojně využívána. Domov pro seniory v Podbořanech byl v roce 2012 využitý na 98% (kapacita byla 115 míst a obsazených bylo 113 míst), kapacita domova se zvláštním režimem ve Vrutku byla využita také na 98% (kapacita 50 míst, využito 49 míst). Sociální poradna Svazu tělesně postižených obsloužila v témže roce 420 klientů.

Soc. služby ve zdravotnických zařízeních lůžkové péče, které poskytuje psychiatrická léčebna Petrohrad, slouží pouze pro pacienty léčebny, kteří mohou být propuštěni do domácího ošetřování, ale nemají se kam vrátit, proto byla za rok 2012 využita pouze 4 klienty. Společnost Medicina s r.o., poskytující soc. služby ve zdravotnických zařízeních lůžkové péče zde není zahrnuta, neboť neposkytlá údaje.

Tabulka 68: Počet nákladů na uživatele sociálních služeb v zařízeních sociálních služeb v r. 2012

Druh zařízení sociálních služeb	Celkové náklady (100 %)	Průměrné náklady na uživatele/den ambulantní služby	Průměrné náklady na uživatele/den terénní služby	Průměrné náklady na uživatele/den pobytové služby
Domovy pro seniory	28 426 871,0	0,0	0,0	677,2
Domovy se zvláštním režimem	12 301 463,0	0,0	0,0	687,8
Sociální poradny	194 000,0	9,1	0,0	0,0
Soc. služby v zařízeních ústavní péče	738 519,0	0,0	0,0	1 307,0
Aktivizační služby pro seniory a OZP	120 000,0	7,3	0,0	0,0
Pečovatelská služba	2 648 089,0	70,0	58,3	0,0

Zdroj: Sběr dat u zřizovatelů soc. služeb

Největší náklady jsou vynakládány na provoz domova pro seniory v Podbořanech, což je velké pobytové zařízení, dimenzované pro 115 osob, ve kterém funguje personální zabezpečení 24 hodin denně a musí být vybaveno vhodným zařízením pro dostatečnou péči o klienty. Vysoké náklady jsou proto zcela opodstatněné. Jako druhé nejvíce nákladné zařízení, je identifikován domov se zvláštním režimem ve Vroutku, který je dimenzován na kapacitu 50 osob. Také zde funguje personální zabezpečení 24 hodin denně, potřeba vybavení vhodným zařízením. Průměrné náklady na uživatele na den jsou u obou zařízení téměř totožné, což svědčí o podobné nákladovosti obou zařízení.

Nejnákladnější služba na uživatele na den je sociální služba v zařízení ústavní péče v psychiatrické léčebně Petrohrad, a to z důvodu nezaplňené kapacity této služby a tudíž i rozpočítaných vyšších nákladů za uživatele na provoz.

Dobrovolnická služba sociální péče v ORP Podbořany

V 15 km vzdáleném Žatci působila do roku 2012 organizace o. s. Schody Žatec, která fungovala také na dobrovolnickém způsobu. Prováděla terénní programy a služby na pomoc drogově závislým, a to i pro město Podbořany a okolí. K 1. 1. 2012 organizace ukončila činnost a tyto služby v oblasti drogové problematiky začala poskytovat organizace "MOST K NADĚJI", sídlící ve 40 km vzdáleném městě Most, která ovšem pro mikroregion Podbořanska v současné době již nepůsobí. Jiné dobrovolnické programy zde nejsou realizovány, ačkoliv jejich potřeba v území vzrůstá.

4.1.3. Finanční analýza

Tabulka 69: Běžné výdaje obcí na sociální služby v ORP Podbořany (v tis. Kč)

	2007	2008	2009	2010	2011	2012
431 Sociální poradenství	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
432 Sociální péče a pomoc dětem a mládeži	45,9	47,8	44,2	40,4	25,5	4,5
433 Sociální péče a pomoc manželstvím a rodinám	0,0	0,0	0,0	11,9	0,0	0,0
434 Sociální rehabilitace a ostatní sociální péče a pomoc	0,0	0,0	2 482,5	1 938,0	992,1	438,4
435 Služby sociální péče	8 239,4	8 002,6	7 690,3	7 443,5	7 160,2	7 233,0
437 Služby sociální prevence	0,0	5,0	0,0	0,0	0,0	1 153,4
Celkem	8 285,3	8 055,4	10 217,0	9 433,8	8 177,7	8 829,3

Zdroj: Ministerstvo financí, výdaje obcí

Běžné výdaje obcí v mikroregionu Podbořany na sociální služby jsou vynakládány především na služby sociální péče (82% výdajů v roce 2012), dále na služby sociální prevence (13% v roce 2012; které však obce vynaložily v takové výši pouze jediný rok) a sociální rehabilitaci a ostatní sociální péči a pomoc (5% v roce 2012), jež jsou od roku 2009 klesající. Nulové výdaje obce realizují na sociální poradenství, sociální péči a pomoc manželstvím a rodinám a klesající výdaje jsou zaznamenány také v oblasti sociální péče a pomoc dětem a mládeži.

4.1.4. Analýza cílových skupin a analýza rizik

Tabulka 70: Analýza cílových (dotčených) skupin

Č.	Název dotčené skupiny	Očekávání dotčené skupiny	Rizika spojená se skupinou	Způsob komunikace	Opatření
1.	Poskytovatelé soc. služeb	<ul style="list-style-type: none"> - Potřebné množství fin. prostředků na udržení provozu, - dostatek klientů, - finanční podpora radnice kraje i státu, - možnost čerpání dotačních titulů, - zájem o službu, - odbornost zaměstnanců a nadšení pro práci, - zajištění kvalitního personálu 	<ul style="list-style-type: none"> - Nedostatek fin. prostředků, - nedostatečná kvalita poskytnutých služeb, - neprofesionální jednání zaměstnanců, - provoz prodělečných aktivit, - absence potřebných soc. služeb a zařízení 	<ul style="list-style-type: none"> - Prezentace na obcích, - webové stránky, - prezentace v periodikách, - prezentace na internetu, - veletrhy, - setkání 	<ul style="list-style-type: none"> - Předběžná analýza území před zavedením služby, - jasná legislativa pro poskytování služeb a zavedení standardů, - kontrola zařízení vyššími orgány
2.	Příjemci soc. služeb	<ul style="list-style-type: none"> - Kvalita poskytnutých služeb, - finanční dostupnost, - lokální dostupnost, - kvalifikovanost personálu 	<ul style="list-style-type: none"> - Neochota hradit služby, - problematické chování klientů (k personálu, či ostatním uživatelům), - vysoké nároky na služby 	<ul style="list-style-type: none"> - Doporučení, - osobní kontakt, - telefon 	<ul style="list-style-type: none"> - Individuální přístup, - dostatečná komunikace s personálem, - zvýšení informovanosti o soc. službě/zařízení předem, aby nedošlo k mylnému očekávání
3.	Potenciální zájemci o služby	<ul style="list-style-type: none"> - Kvalita poptávaných služeb, - dostupnost služeb (finanční, lokální), - možnost službu vyzkoušet, či prohlédnout zařízení 	<ul style="list-style-type: none"> - Nízké povědomí potenciálních klientů o možnostech soc. služeb, - vysoké nároky na služby, - špatná informovanost a negativní postoj k dané službě 	<ul style="list-style-type: none"> - Recenze od uživatelů, - webové stránky, - telefon, - osobní kontakt, - informační letáky a brožury (např. u lékaře), - informace z periodik, - den otevřených dveří 	<ul style="list-style-type: none"> - Zvýšení informovanosti (viz způsob komunikace)

Č.	Název dotčené skupiny	Očekávání dotčené skupiny	Rizika spojená se skupinou	Způsob komunikace	Opatření
4.	Rodinní příslušníci uživatelů	<ul style="list-style-type: none"> - Kvalitní služby a dobré zacházení s příslušníky, - finanční nenáročnost, - možnost návštěv, - lokální dostupnost, - dobrá komunikace s vedením zařízení 	<ul style="list-style-type: none"> - Nepřiměřené požadavky na služby, - negativní postoj k personálu, - nízká informovanost o poskytnuté službě, - nezájem o rodinné příslušníky v zařízeních 	<ul style="list-style-type: none"> - Osobní návštěva, - telefon, - email, - poštovní korespondence 	<ul style="list-style-type: none"> - Zvýšení informovanosti o službě/zařízení, - vřelá komunikace s poskytovateli, - zájem poskytovatelů o udržení vztahů klientů s rodinnými příslušníky (časté návštěvy, milé jednání, atd.)
5.	Zaměstnanci v soc. službách	<ul style="list-style-type: none"> - Finanční ohodnocení, - dobré pracovní podmínky, - neagresivní chování klientů, - možnosti školení, - adekvátní přístup zaměstnavatele, - spolupráce mezi kolegy 	<ul style="list-style-type: none"> - Slabé sociální citění, - náročná administrativa, - nedostatečná motivace spojená s finančním ohodnocením, - neadekvátní chování (ke klientům, k zaměstnavateli) 	<ul style="list-style-type: none"> - Osobní kontakt, - prezentace služby na veřejnosti i mezi známými, - veletrhy, - setkání 	<ul style="list-style-type: none"> - Školení zaměstnanců, - prověřovat zaměstnance i jejich kvalifikaci, - péče o zaměstnance (benefity), - vytvoření dobrých pracovních podmínek
6.	Obce, města	<ul style="list-style-type: none"> - Zajištění finančních prostředků (fondy EU, MPSV), - uspokojení poptávky vlastních občanů, - schopnost monitorovat služby na území, - optimalizace nákladů na služby, - zájem občanů o služby, - opora v legislativě, - kvalita služeb 	<ul style="list-style-type: none"> - nedostatek financí, - nezájem o vytváření soc. služeb (jiné priority), - nejasné kompetence obcí, - volba špatné lokality zařízení 	<ul style="list-style-type: none"> - Komunikace mezi obcemi, - komunikace s poskytovateli, - komunikace s odborníky, - dotazníkové šetření (mapování situace pro zájem o danou službu), - zahrnutí do strategie 	<ul style="list-style-type: none"> - Prosazování společných zájmů, - meziobecní spolupráce, - pravidelné informace od poskytovatelů soc. služeb (výroční zprávy), - mapování a kontrola služeb, - kontrola ekonomické hospodárnosti

Č.	Název dotčené skupiny	Očekávání dotčené skupiny	Rizika spojená se skupinou	Způsob komunikace	Opatření
7.	Kraj	<ul style="list-style-type: none"> - Dostatečné zajištění služeb dle potřeb obyvatelů kraje, - lokální dostupnost a optimalizace, - ekonomická hospodárnost 	<ul style="list-style-type: none"> - Nedostatečné financování soc. zařízení, - nedostatečná spolupráce s obcemi, - špatná alokace zařízení a služeb, - nehospodárné zacházení s finančními zdroji, - nereálná očekávání, - nevyjasněné kompetence krajů a obcí 	<ul style="list-style-type: none"> - Monitoring zařízení a služeb, - setkávání zastupitelů krajů a obcí, - komunikace s odborníky a zástupci poskytovatelů 	<ul style="list-style-type: none"> - Podpora obcí ze strany kraje, - podpora státu, - jasná legislativa, prosazování společných zájmů, - komunitní plánování, - pravidelná informovanost
8.	Stát	<ul style="list-style-type: none"> - Dostatečná nabídka služeb na území ČR, - vhodná alokace služeb, - optimální přerozdělení fin. prostředků ze státní pokladny, - zajištění soc. minima pro občany, - jasná legislativa 	<ul style="list-style-type: none"> - Nevhodná alokace zdrojů (finančních), - nepoměr aktivních (prevence) a pasivních (dávky) výdajů státu, - nejasná legislativa, - vrchnostenský přístup státu, - nedostatečná komunikace státu a kraji a obcemi 	<ul style="list-style-type: none"> - Komunikace se zástupci obcí, krajů, - komunikace s poskytovateli, - uveřejňování nových informací a změn (na MPSV a MF) 	<ul style="list-style-type: none"> - Jasně vymezení kompetencí, - optimalizace výdajů, - prosazování společných zájmů
9.	Média	<ul style="list-style-type: none"> - Možnost získání úplných informací o zařízení či službě, - vyhrazení prostoru pro propagaci, - náměty pro konečné spotřebitele 	<ul style="list-style-type: none"> - Negativní prezentace, - neúplné či chybné informace 	<ul style="list-style-type: none"> - Spolupráce poskytovatelů s médii (rozhory...) 	<ul style="list-style-type: none"> - Zajištění fungujících komunikačních kanálů mezi médii a zřizovateli
10.	Partneři poskytovatelů (dárci, sponzoři aj.)	<ul style="list-style-type: none"> - Propagace sponzorů na veřejnosti, - účelnost darů 	<ul style="list-style-type: none"> - Vysoké očekávání na protislужbu, - přerušení spolupráce, - negativní zásahy do vedení a rozhodování 	<ul style="list-style-type: none"> - Osobní setkání dárců a poskytovatelů, - dny otevřených dveří, - prezentace 	<ul style="list-style-type: none"> - Motivace ke spolupráci, - vymezení rolí
11.	Zájemci o práci v sociálních službách (studenti)	<ul style="list-style-type: none"> - Pracovní uplatnění, - dobré finanční ohodnocení, - uznání společnosti 	<ul style="list-style-type: none"> - Finance, - nemožnost uplatnění, - psychické vyhoření 	<ul style="list-style-type: none"> - Workshopy, - dny otevřených dveří, - osobní návštěvy zařízení 	<ul style="list-style-type: none"> - Vstup do podvědomí lidí, - zvýšení informovanosti o potřebách služeb

Zdroj: Vlastní šetření (skupinový brainstorming)

Existuje mnoho cílových (dotčených) skupin, kterých se dotýká problematika poskytování sociálních služeb. Nejvýznamnějšími skupinami jsou samozřejmě poskytovatelé a příjemci sociálních služeb. Očekávání těchto dvou skupin jsou tvořena ve vzájemném souladu a návaznosti. Poskytovatelé očekávají, že budou moci zajistit dostatek financí na provoz dané služby, či zařízení, že bude o tuto službu ze strany klientů zájem a vždy seženou dostatečný počet kvalifikovaného personálu. Příjemci zase očekávají finanční a lokální dostupnost služby, ale také jejich kvalitu a ochotu zaměstnávaného personálu. Tato očekávání jsou téměř totožná také u skupiny potenciálních zájemců o službu. S každou výše uvedenou skupinou osob jsou spojena jistá rizika, která mohou nastat při nepředvídatelném chování dané skupiny. Největší riziko je spojeno s financováním sociálních služeb (počáteční náklady na zřízení a provozní náklady zařízení či služby) a také s jejich samotnou existencí (efektivní alokace a dostupnost potřebných služeb). Tato rizika však lze zmírnit komunitním plánováním, spoluprací jednotlivých obcí a předběžným mapováním a dotazováním v území o potřebnosti jednotlivých služeb.

Tabulka 71: Analýza rizik

Č.	Skupina rizik	Název rizika	Hodnocení rizika			Název opatření ke snížení významnosti rizika	Vlastník rizika
			P	D	V = P.D		
1.	Finanční riziko	Nedostatek finančních prostředků měst a obcí	2	4	8	optimalizace nákladů	města, obce
		Nedostatek financí na provoz poskytovatelů služeb	3	4	12	optimalizace nákladů, předběžná finanční analýza, získat sponzory, finanční podpora měst a obcí	obec, je-li zřizovatel; zřizovatelé služeb; stát; poskytovatel
		Nedostatek financí na investice a vybavení	4	3	12	využití fondů EU a jiných dotačních titulů (MMR, MPSV), získání sponzorů, veřejné sbírky	obec, je-li zřizovatel; zřizovatelé služeb; poskytovatel
		Nedostatek financí na mzdy a platy	1	5	5	Podpora měst a obcí, finance od sponzorů, zorganizování doplňkových výdělečných činností	Poskytovatel, zřizovatel
		Neochota příjemců služeb hradit služby	4	4	16	smluvní opatření, změna systému výběru plateb	Poskytovatel
		Neschopnost zařízení zajistit si fin. zdroje doplňkovými aktivitami	3	1	3	podpora doplňkových aktivit ze strany zřizovatelů	Zřizovatel, poskytovatel
		Neschopnost využití dotačních titulů	4	3	12	zjednodušení administrativy pro žádosti o dotace, zvýšení iniciativy poskytovatelů služeb o dotace	Zřizovatel, obec, je-li zřizovatel
		Náročnost financování bezplatných služeb	2	3	6	zajištění finančních prostředků od státu, EU, či obcí	Zřizovatel, obec, je-li zřizovatel
		Nevyjasněnost způsobu financování	3	4	12	Jasně vymezení kompetencí mezi státem, kraji a obcemi, prosazování spol. zájmů	Zřizovatel, obec, je-li zřizovatel
		Nedostatek financí na školení soc. pracovníků	4	3	12	zajištění finančních prostředků od státu, EU, či obcí; vyhrazení prostředků na začátku období (na vzdělávání zaměstnanců)	Zřizovatel, obec, je-li zřizovatel
Nepředpokládané výdaje (obnova zařízení, opravy)	4	5	20	Tvorba rezervních fondů, žádosti o účelové investiční dotace	Zřizovatel, obec, je-li zřizovatel		

Č.	Skupina rizik	Název rizika	Hodnocení rizika			Název opatření ke snížení významnosti rizika	Vlastník rizika
			P	D	V = P.D		
2.	Organizační riziko	Nedostatek kvalifikovaných pracovníků v soc. službách	3	4	12	Zajištění přiměřeného finančního ohodnocení	Zřizovatel, obec, je-li zřizovatel
		Zajištění nedostatečného množství sociálních služeb	4	4	16	Zajištění dodatečných finančních zdrojů (dotace, příspěvky); meziobecní spolupráce; spolupráce obcí, krajů i státu	města, obce, kraj, stát
		Špatná alokace provozovaných zařízení	3	5	15	komunitní plánování; předběžné průzkumy o potřebnosti soc. zařízení; strategické plánování	kraj, města, obce
		Nespolupráce obcí	5	4	20	Meziobecní spolupráce; programy pro rozšíření meziobecní spolupráce; potlačování rivality mezi obcemi	obce
		Nespolupráce a malá provázanost provozovaných zařízení	2	4	8	Pravidelná setkání poskytovatelů služeb, vzájemná komunikace	zřizovatel
3.	Právní riziko	Zpřísnění požadavků na zřizovatele (změna legislativy vedoucí k navýšení investic)	4	5	20	Zmírnění nároků na zřizovatele obsažených v legislativě	EU, stát
		Splnění všech náležitostí při čerpání dotačních titulů	5	5	25	Snížení administrativní zátěže, úprava legislativy	Poskytovatel
		Nevhodné reformy či změny v zákonech	4	5	20	Méně časté změny legislativy	EU, stát
4.	Technické riziko	Špatný technický stav zařízení	2	4	8	Častější revize, průběžné opravy a kontroly zařízení	Zřizovatel, obec, je-li zřizovatel
		Špatný technický stav budov a nevyhovující prostory	2	5	10	Průběžné rekonstrukce a údržba budov	Zřizovatel, obec, je-li zřizovatel
5.	Věcné riziko	Nespokojenost občanů s množstvím a alokací poskytnutých služeb	4	4	16	Komunikace zastupitelů s občany; dotazníková šetření, průběžný monitoring	Zřizovatel, obec, je-li zřizovatel
		Nízká kvalita konkrétní služby, či zařízení	3	4	12	Poskytování služeb v co nejvyšší možné kvalitě; častější kontroly z kontrolních a dozorčích orgánů	poskytovatel
		Slabá informovanost veřejnosti o službách	3	4	12	Propagační akce, letáky, webové prezentace, osobní kontakt, dny otevřených dveří	zřizovatel, poskytovatel

Č.	Skupina rizik	Název rizika	Hodnocení rizika			Název opatření ke snížení významnosti rizika	Vlastník rizika
			P	D	V = P.D		
		Nízká kvalita personálu	2	5	10	Péče o zaměstnance (školení, vhodné pracovní podmínky), přísnější výběrová řízení, kontrola pracovního výkonu pracovníků	poskytovatel
		Nezájem obcí a měst o zřizování nových zařízení a poskytování sociálních služeb	4	4	16	Meziobecní spolupráce, zájem radnice o podporu osob ohrožených soc. vyloučením	města, obce

Zdroj: Vlastní šetření

Z tabulky lze analyzovat různé skupiny rizik, které mohou nastat při zřizování a poskytování sociálních služeb v území ORP Podbořany. Nejvíce zastoupenou skupinu tvoří rizika finanční, neboť poskytování sociálních služeb není pro obce levnou záležitostí a už vůbec ne záležitostí ziskovou, nýbrž spíše nezbytnou pro zajištění sociálního zázemí svých občanů. Problematika financování sociálních služeb trápí především malé obce, které nemají rozpočet v takové výši, aby si samy mohly financování těchto služeb dovolit. Tato rizika mohou být řešena pomocí meziobecní spolupráce (finanční spolupráce více obcí při zřizování a poskytování služby), připravením vhodného zázemí (např. uvolnit prostory) pro soukromý subjekt, či využitím dotačních titulů z MPSV a EU. Bohužel s financováním a především čerpáním dotačních titulů jsou spojena také rizika právní, a to konkrétně legislativní náročnost a nepřehlednost při žádání o dotační tituly. Leckdy jsou administrativní nároky tak vysoké a proces dobývání dotací tak zdlouhavý, že zástupci obcí raději od této varianty financování ustoupí, či ji vůbec nepodniknou. Stejně tak je náročné sledovat neustálé změny a zpřísňování legislativy ze strany zákonodárců ČR a EU, které upravují standardy a požadavky v poskytování sociálních služeb a provozu zařízení sociální péče. Při změnách legislativy často dochází k navýšení nákladů a investic nezbytných pro dodržení nových norem a požadavků, což finančně zatěžuje zřizovatele těchto služeb. Lze usoudit, že právní a finanční aspekty mohou nejvíce ovlivnit četnost a rozsah poskytovaných služeb v území ORP Podbořany a pokud by v budoucnu došlo ke snížení administrativní náročnosti při dobývání dotačních titulů, jistě by bylo možné síť sociálních služeb rozšířit.

4.1.5. SWOT analýza oblasti sociálních služeb

Silné stránky	Slabé stránky
1. Dostačující nabídka pobytových služeb pro seniory (Domov pro seniory) a osoby trpící demencí (Domov se zvláštním režimem)	1. Nedostatečné financování sociálních služeb, nedostatečné finanční prostředky malých obcí
2. Finanční podpora radnice v městech	2. Vysoká míra nezaměstnanosti
3. Odbornost sociálních pracovníků	3. Existence sociálně vyloučených lokalit
4. Poradenské služby pro OZP	4. Pečovatelská služba nepokrývá celé ORP
5. Působnost terénních soc. pracovníků na obci	5. Nedostatek terénních sociálních pracovníků
6. Dostupné ambulantní psychiatrické služby	6. Nulové realizace dobrovolnických programů
7. Možnost využití odlehčovací služby v domově pro seniory Podbořany	7. Prevence kriminality (nedostatečné personální obsazení v rámci PČR v ORP)
8. Sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi (Charita Most)	8. Nízké povědomí obyvatel o možnostech sociální péče a pomoci
	9. Chybějící služby: <ul style="list-style-type: none"> - Terénní programy (např. pro drogově závislé – prevence, pomoc) - Finanční poradenství (hospodaření s penězi, zadlužování) - Bezbariérové bydlení - Nízkoprahová centra - Sociální rehabilitace (začlenění do normálního života) - Psycholog - Krizové byty pro oběti domácího násilí (anebo poradenství) - Zařízení pro začlenění vyloučených osob z psychiatrických léčen
Příležitosti	Hrozby
1. Čerpání financí z dotačních fondů	1. Nejasná či ohrožující legislativa (stálé změny, zmatečnost)
2. Jasná pravidla pro poskytování a fungování služeb - legislativa	2. Financování služeb (nedostatek finančních prostředků)
3. Meziobecní spolupráce	3. Politická podpora státu
4. Komunitní plánování	4. Snižování počtu soc. služeb
5. Demografický vývoj "stárnutí populace" (roste počet potenciálních klientů)	5. Slabá motivace osob pro práci v soc. službách (finanční ohodnocení)
6. Zájem regionálních politiků	6. Nízká podpora samospráv (obec, kraj)
7. Udržení stávajících soc. služeb	7. Dlouhá doba vyřizování příspěvku na péči
8. Zajištění a rozšíření vzdělávacích programů pro soc. pracovníky	8. Nárůst počtu osob ohrožených soc. vyloučením
9. Zvýšený zájem o čerpání služeb	9. Ekonomické faktory - nízké důchody, platy, zadluženost klientů služeb
10. Vhodná medializace	10. Exekuce příjmů klientů
11. Zvýšení informovanosti obyvatel	
12. Veřejné mínění (zlepšení vnímání seniorů a lidí s hendikepou)	
13. Podpora preventivních programů	
14. Spolupráce pracovníků obcí s poskytovateli soc. služeb	

Zdroj: Vlastní šetření

SWOT analýza za ORP Podbořany v oblasti sociálních služeb byla řešena za pomoci vedoucího pracovníka sociálního odboru a referentky sociálního odboru MěÚ Podbořany. Po zmapování vybavenosti území sociálními službami a zařízeními vyplynulo, že nejsilnější stránkou Podbořanska je bezpochyby péče o seniory a osoby trpící různými typy demencí. Zařízení fungující v této oblasti sociálních služeb mají výbornou úroveň a v posledních letech u některých z nich docházelo k rozšiřování počtu poskytovaných služeb, či rozšiřování kapacit. Naopak slabou stránku sledujeme v poznatku, že na území mikroregionu docházelo v posledních letech k rušení programů na pomoc drogově závislým, ale také absenci dobrovolnických programů a služeb na pomoc osobám ohrožených sociálním vyloučením, které se na území hojně vyskytují. Podbořansko trpí absencí mnoha sociálních služeb, které by zde byly v malém, či větším měřítku potřebné. Je však těžké posoudit, jak velké zastoupení sociálních služeb, či zařízení má být v tak malém území, jako je Podbořansko, provozováno a udržováno. Největšími hrozbami pro ORP jsou bezpochyby finance, a to konkrétně jejich nedostatek na poskytování sociálních služeb, ale také nárůst počtu osob ohrožených sociálním vyloučením. Příležitostí pro zlepšení situace v ORP by mohlo být zlepšení meziobecní spolupráce a čerpání dotací. Ovšem i tato příležitost je spojena se zvýšenou administrativní zátěží a přísnou legislativou, která tvoří překážky v jejím využití.

4.1.6. Souhrn výsledků analýz (analytické části)

Analýzou a mapováním území Podbořanska byla zjištěna nedostatečná vybavenost území v oblasti sociálních služeb. Je zřejmé, že vzhledem k velikosti území není možné poskytovat všechny typy služeb, nicméně zde chybí i služby, které by vzhledem k charakteristice území byly opodstatněné a za kterými jsou občané v současnosti nuceni dojíždět do sousedních ORP (či ještě dál).

Nejvýznamnější silnou stránkou území je přítomnost domova pro seniory a pečovatelské služby. Velmi dobře vybaven (i co do kvality služeb) je Domov pro seniory (DPS) v Podbořanech. Zřizovatelem je město, které na něj pravidelně každý rok přispívá. V DPS Podbořany byl od roku 2013 zaveden také domov se zvláštním režimem (se zaměřením na klienty s Alzheimerovou chorobou) a odlehčovací služba. Neméně důležitý je provoz domova se zvláštním režimem ve Vrutku, který nabízí také velmi kvalitní péči o klienty s různými typy demencí. Kapacita obou zařízení je téměř zaplněna (98%). Vzhledem k demografickému vývoji na Podbořansku, kdy přibývá starších lidí a zvyšuje se index stáří, by bylo vhodné rozšířit kapacitu těchto zařízení, či zřídit nové.

Poskytování a provozování pečovatelské služby je na Podbořansku sice zastoupeno, ne však natolik, aby pokrylo celé území ORP. Tyto služby se provozují v Podbořanech, v Lubenci a v Blšanech (jen terénní). V Podbořanech a v Lubenci jsou vybudována bytová zařízení, kde je pečovatelská služba poskytována ambulantně. V Blšanech je vytvořeno jedno pracovní místo terénní pracovníce. Pečovatelská služba je v celém území poměrně hojně využívána a v příštích letech bude počet obyvatel, kteří budou tuto pomoc potřebovat, ještě přibývat. Možným řešením by bylo alespoň navýšení počtu terénních pracovníků, kteří by za klienty dojížděli do jejich domovů a zajistili klientům základní péči.

Dalším, velmi důležitým pozitivem, je poskytování sociální aktivizační služby (SAS) pro seniory a osoby se zdravotním postižením. Tuto službu zde poskytuje Svaz tělesně postižených Louny, který pro klienty pořádá nepřeborné množství akcí (výlety, rekondescenční pobyty atd.). Jako doplňkovou službu nabízí i prodej a půjčovnu kompenzačních pomůcek. Zaměstnanci poskytující tyto služby dojíždějí pravidelně každý týden na MěÚ Podbořany, kam za nimi klienti docházejí.

V území jsou v malém měřítku také zastoupeny sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi, které provozuje Charita Most se sídlem v Žatci. Pravidelně sem dojíždějí 2 pracovníci, kteří mají na starosti 10 rodin a pomáhají jim zvládat běžné životní situace.

Společnost MEDICINA, s. r. o. sídlí v Podbořanech a v rámci sociální činnosti poskytuje sociální službu provozovanou ve zdravotnických zařízeních lůžkové péče. Tuto službu nabízí i Psychiatrická léčebna Petrohrad, a to s kapacitou až 15 míst.

Po zmapování území v oblasti sociálních služeb a po rozhovorech se zaměstnanci, zastupující sociální činnost, jsme dospěli k závěru, že zde chybí služby, které by zde vzhledem k charakteru území měly své opodstatnění.

V obcích Podbořanska je naměřena nezanedbatelně vysoká míra nezaměstnanosti, se kterou jsou spojeny negativní společenské jevy (sociální deprivace, psychické potíže, alkoholismus atd.), které vyvolávají následnou potřebu sociálních služeb. Částečným řešením této situace by mohlo být zapojení aktivizačních služeb pro rodiny s dětmi a zvyšování finanční gramotnosti občanů (učit je, jak správně hospodařit s penězi a tím zamezit zadlužení rodin). Tyto služby částečně zvládají pokrýt dva pracovníci z výše zmíněné Charity Most, ale pro potřeby ORP Podbořany je rozsah těchto služeb silně nedostačující. Na Podbořansku postrádáme přechodné azylové bydlení pro oběti domácího násilí, které může být také spojené se sociální deprivací.

Sociální rehabilitace osob může být úzce spojená se sociálně aktivizačními službami. Tato služba není potřeba jen pro osoby se špatným zdravotním stavem, ale také pro osoby, které opustily psychiatrickou léčebnu (ať již z důvodu vyléčení z jisté závislosti, či zlepšení psychického stavu) a potřebují začlenit do normálního života. Pro tyto osoby zde bohužel není žádné centrum či chráněná dílna (a to ani v blízkém okolí), která by jim mohla nabídnout nové pracovní příležitosti a adaptovat tyto osoby pro normální život.

Na území ORP Podbořany se nachází několik sociálně vyloučených lokalit (např. v Libyni a Buškovících), které se postupem času rozrůstají. Existence těchto lokalit má za následek zvýšený výskyt sociálně patologických jevů, kterým může být předcházeno poskytováním aktivizačních sociálních služeb, zavedením programů drogové prevence a zvýšením prevence proti kriminalitě. Důležitá je ale také pomoc lidem, kteří již se se závislostí potýkají. Ti jsou nebezpeční jak pro sebe, tak i pro své okolí.

Pro zvýšení prevence kriminality spojené s narůstajícím počtem sociálně nepřizpůsobivých bude nutno do budoucna také najít řešení. Již dnes se plánuje zvýšení počtu policistů a zavedení kamerového systému pro kontrolu obecního pořádku.

V rámci zlepšení sociální činnosti existuje mnoho služeb, které by zde mohly být nabízeny a po kterých je vyvíjena poptávka. Největší překážkou v jejich poskytování je především nedostatek financí – na zřízení služby, zajištění provozních nákladů, mezd zaměstnanců atd., neboť zřízení a provoz sociální služby, či zařízení je velmi nákladná záležitost. Možné řešení je v čerpání dotačních titulů, ať již od MPSV, či EU, shánění sponzorů nebo zajištění doplňkových aktivit. Dalším důvodem, který může zapříčinit nezřízení dané služby v území, je přísná a stále se měnící legislativa. Celková administrativní náročnost a přísná zákonná omezení vedou k negativnímu postoji obcí i soukromých subjektů při zřizování sociálních služeb.

Řešením nedostatku sociálních služeb by mohlo být také oslovení soukromého subjektu, či meziobecní spolupráce. Pomocí komunitního plánování a pravidelných setkání stávajících sociálních pracovníků s vedením měst by mohlo být docíleno efektivní alokace, zjištění potřebnosti a následné zavedení sociálních služeb v ORP Podbořany.

4.2. Návrhová část pro oblast sociálních služeb

4.2.1. Struktura návrhové části

Návrhová část je součástí Souhrnného dokumentu, který byl zpracován v rámci projektu "Systémová podpora rozvoje meziobecní spolupráce v ČR v rámci správních obvodů obcí s rozšířenou působností". Byla zpracována realizačním týmem ve spolupráci se zástupci obcí SO ORP s podporou motivujících starostů.

V předchozích krocích byla zpracována analytická část pro téma „Sociální služby“, na jejímž základě byly připraveny Nástinu opatření. Návrhová část staví na všech dosud realizovaných aktivitách. Cílem návrhové části je reagovat na konkrétní potřeby území zjištěné analýzami a zároveň sloužit jako nástroj pro zefektivnění procesů v území. Pro rozvoj meziobecní spolupráce je nutné nastavit společnou vizi, dále rozpracovanou do úrovně cílů v nadefinovaných problémových oblastech v oblasti sociálních služeb.

Provedená analýza je stěžejním, nikoli však jediným vstupem pro definování návrhové části. Formulace vize byla navržena realizačním týmem jako podklad pro další diskusi zástupců dotčených obcí. Metodou brainstormingu a následnou diskusí o jednotlivých variantách byla zformulována vize meziobecní spolupráce ve správním obvodu ORP. Vize je formulována jako žádoucí budoucí stav meziobecní spolupráce. Je souhrnná pro spolupráci obcí v ORP pro všechna řešená témata, nikoli pouze pro téma sociálních služeb.

Na základě analytické části (zejména SWOT analýzy) a následně zpracovaných Nástinů opatření a s ohledem na definovanou vizi byly realizačním týmem navrženy problémové okruhy, které byly podrobeny ověření ve fokusních skupinách. Fokusní skupiny byly složeny ze zástupců 8 obcí z území ORP Podbořany a odborníky na danou oblast – vedoucím pracovníkem sociálního odboru a referentkou sociálního odboru. Jejich odborné názory byly klíčové pro upřesnění výstupů, které vzešly z analýzy dat, a obohatily tak pohled na téma sociálních služeb.

Stěžejním bodem návrhové části je definování cílů ve vymezených problémových tématech. Cíle byly podrobně popsány a byla navržena opatření k realizaci cílů. Pro sledování úrovně naplňování definovaných cílů byla nastavena sada indikátorů umožňující periodicky monitorovat pokrok při plnění cílů a případně přijímat opatření ke zlepšení žádoucího výsledku.

Návrhová část Souhrnného dokumentu je strukturována standardně dle principů strategického řízení. Základní „střechou“ návrhové části je vize. Jejím formulováním je deklarováno, že území ORP bude usilovat o její naplnění. Následně se vize rozpadá do problémových okruhů, které budou naplňovány prostřednictvím sady několika málo cílů.

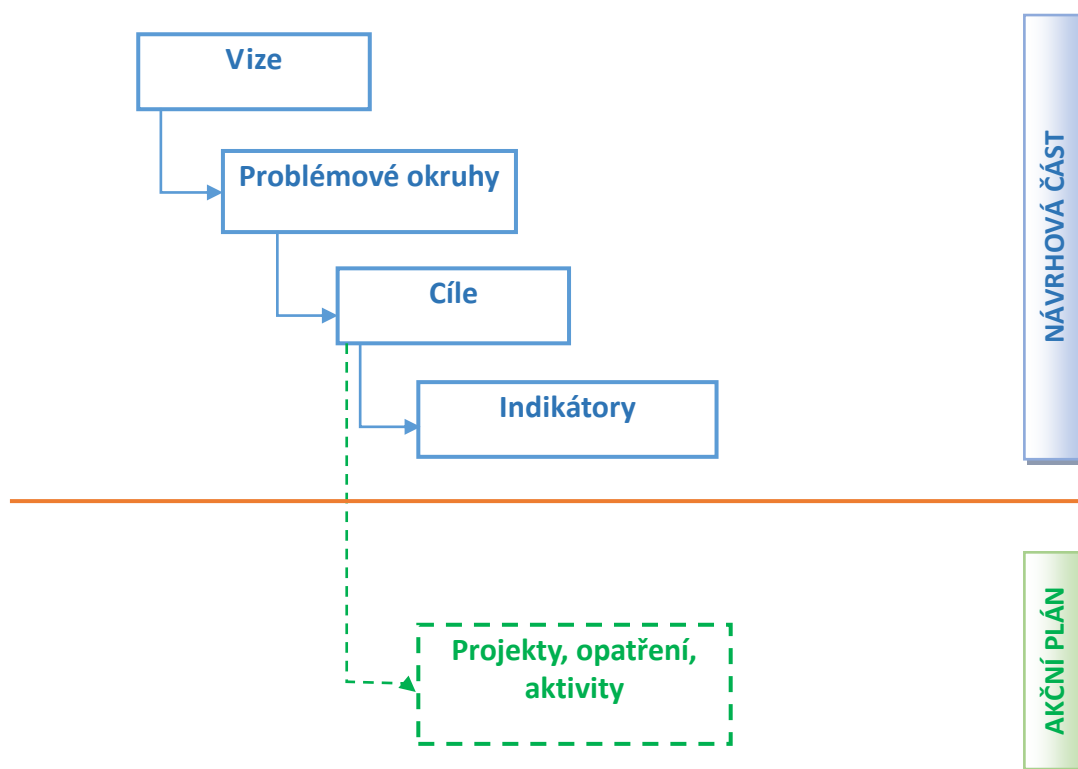
Jednotná vize poskytuje celkový rámec všem subjektům zapojeným do činnosti vymezeného území. Měla by udržet společné směřování všech zapojených subjektů od nejvyšších úrovní hierarchie až po nejnižší úroveň. Umožní lépe přenášet pravomoci na výkonné pracovníky a zároveň zajistit jednotnou filosofii, pro kterou jsou dílčí činnosti vykonávány. Bez vize by chyběl jasně vyjádřený směr, kterým se chceme vydat. Vize je formulována jako budoucí stav, kterého chceme realizací strategického řízení dosáhnout. Jedná se o společnou představu, jak by měly obce v území v budoucnu spolupracovat. Respektuje přání a potřeby místních občanů.

V podmínkách projektu je vize souhrnná pro spolupráci obcí v ORP pro všechna řešená témata, nikoli pouze pro téma sociálních služeb. Vzhledem k zaměření projektu směřuje ke všem povinným tématům a ke zvolenému volitelnému tématu. Staví na silných stránkách identifikovaných ve SWOT analýze.

Vedle určení budoucího směřování vývoje může vize také sloužit jako marketingový nástroj území. Je doplněna o slogan, který bude využíván pro propagaci území jako celku dovnitř (občanům, politikům, školám, podnikatelům) a navenek (turistům, potenciálním investorům, složkám veřejné správy).

První verze struktury problémových okruhů byla vytvořena realizačním týmem na základě provedených analytických kroků a zpracovaných Nástinů opatření. Návrh problémových okruhů byl ověřen ve fokusních skupinách. Následně byly vytvořeny popisy cílů. Byli určeni garanti (správci) jednotlivých cílů, kteří zpracovali návrhy popisů, které byly podrobeny vnitřnímu připomínkovému řízení. Realizační tým jednotlivé cíle vzájemně porovnal, sjednotil jejich strukturu a úroveň detailnosti. Byl kladen důraz na vzájemnou provázanost cílů a jejich doplňkovost. Součástí tohoto procesu bylo také nastavení indikátorů, jimiž bude plnění cílů sledováno a hodnoceno.

Grafické znázornění vztahů mezi vizí, problémovými oblastmi, cíli a indikátory je zobrazeno v následujícím obrázku.

Struktura problémových oblastí a cílů v tématu „Sociální služby“ je uvedena v níže uvedeném schématu.

Vize meziobecní spolupráce:				
Mikroregion Podbořansko je ORP, která má fungující síť školských zařízení, stará se o duševní a kulturní rozvoj dětí a mládeže, a nabídkou svých služeb a volnočasových aktivit dbá na jejich individuální potřeby. Efektivně, ekologicky a ekonomicky nakládá s odpady, především díky zvyšování podílu separace znovu využitelných složek odpadu. S podporou komunitního plánování vytváří ucelené sociální zázemí v souladu s potřebami obyvatel. Obce Podbořanska intenzivně využívají svého potenciálu pro rozvoj cestovního ruchu a společně budují kvalitní infrastrukturu pro aktivní využití volného času.				
Sociální služby	Absence komunitního plánu na území ORP Podbořany	Nedostatečná síť sociálních služeb na území ORP Podbořany		
	Vytvoření společného komunitního plánu SO ORP Podbořany	Oslovit a zainteresovat OPS či soukromé subjekty	Společná propagace sociálních služeb obcí ORP Podbořany	Společné využívání nouzových bytů

Návrhová část byla zpracována ve druhém pololetí roku 2014.

4.2.2. Vize a problémové oblasti (okruhy)

Podbořansko – Spojme se pro dobré věci

Vize:

*Mikroregion Podbořansko je ORP, která má fungující síť školských zařízení, stará se o duševní a kulturní rozvoj dětí a mládeže, a nabídkou svých služeb a volnočasových aktivit dbá na jejich individuální potřeby. Efektivně, ekologicky a ekonomicky nakládá s odpady, především díky zvyšování podílu separace znovu využitelných složek odpadu. **S podporou komunitního plánování vytváří ucelené sociální zázemí v souladu s potřebami obyvatel.** Obce Podbořanska intenzivně využívají svého potenciálu pro rozvoj cestovního ruchu a společně budují kvalitní infrastrukturu pro aktivní využití volného času.*

Problémový okruh 1 - Absence komunitního plánu na území ORP Podbořany

Věcné argumenty

Z analytické části dokumentu vyplynulo, že na území ORP Podbořany je neucelená nabídka sociálních služeb. Služby jsou poskytovány zcela nekoordinovaně a mnohdy nedokáží pokrýt celé území. Kromě Komunitního plánu Ústeckého kraje a Katalogu sociálních služeb Ústeckého kraje zde neexistuje žádný dokument, který by mapoval síť sociálních zařízení na území ORP Podbořany a analyzoval potřebnost a využitelnost jednotlivých zařízení a služeb v návaznosti na skutečné potřeby občanů.

Dalším důvodem pro zavedení komunitního plánování je přilákání soukromých subjektů a dobrovolnických sdružení, které by pomohly zaplnit neuspokojenou poptávku na trhu sociálních služeb. Z analytické části je zřejmé, že v posledních letech zde nebyl realizován žádný dobrovolnický program a ani působení ostatních organizací, sídlících mimo území ORP, zde není nijak hojně zastoupeno.

Kromě výše zmíněných důvodů je podstatný také fakt, že Podbořansko a Teplicko jsou jediná ORP, která v Ústeckém kraji dodnes komunitně neplánují.

Příčiny problému

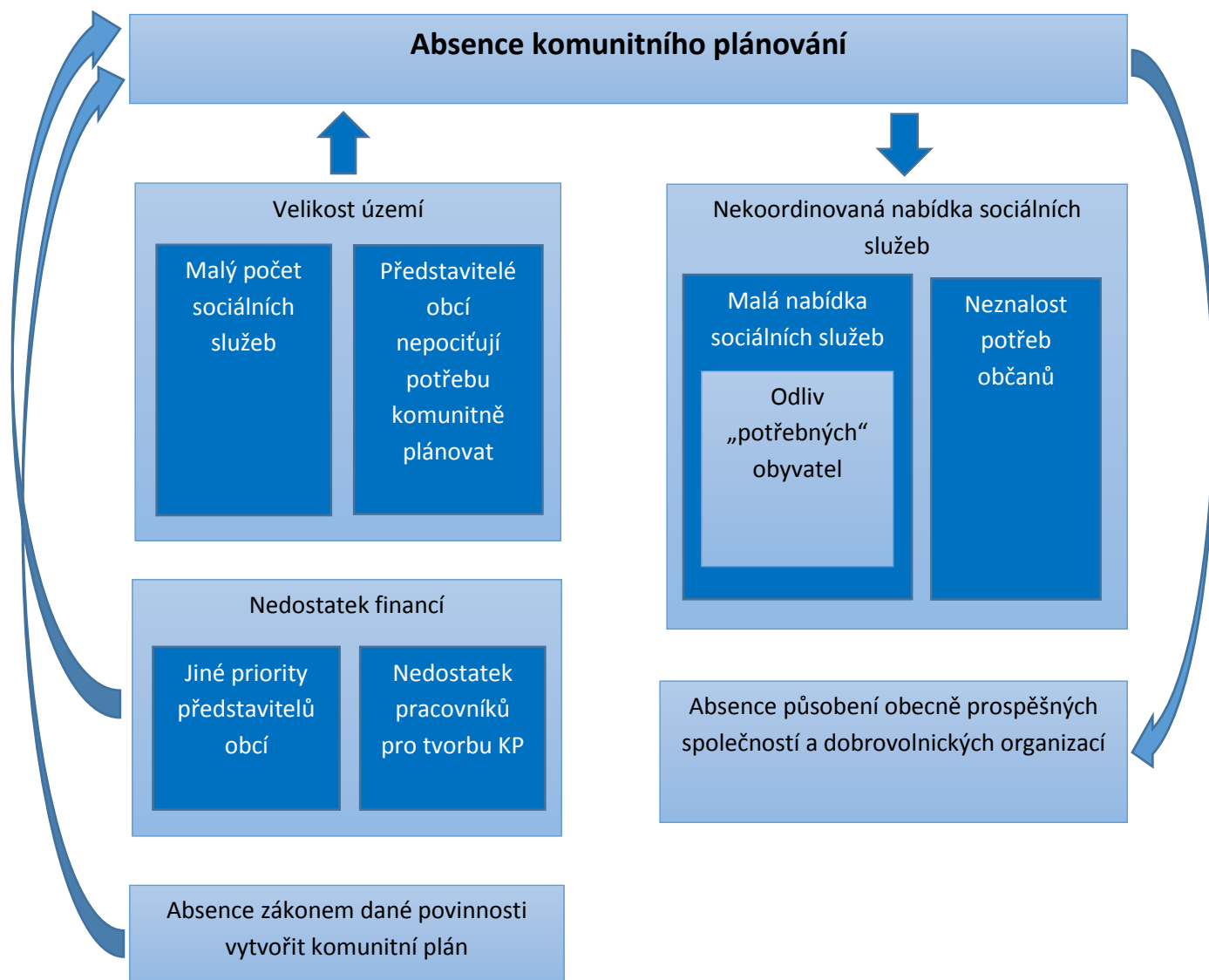
Hlavními důvody absence komunitního plánování je nedostatek volných finančních prostředků a slabá potřeba komunitně plánovat kvůli velikosti území a počtu sociálních služeb. Území ORP Podbořany má necelých 16 tis. obyvatel, přičemž přirozené centrum území - město Podbořany, má pouhých 6 405 obyvatel. Na celém území působí celkem 9 sociálních služeb a zařízení. Město Podbořany proto dosud nemělo potřebu komunitně plánovat a o možnosti zavedení komunitního plánu v rámci DSO Podbořanska se donedávna zatím nediskutovalo.

Komunitní plánování není zákonem nařízeno, ani na obce není vyvíjen tlak nadřízenými orgány na jeho zavedení. Proto obce volné finanční prostředky investují do aktivit, které občanům přinesou bezprostřední užitek. Komunitní plánování patří mezi aktivity, jejichž pozitivní efekty se často objevují v delším časovém horizontu, a proto nejsou představiteli obcí příliš preferovány.

Důsledky neřešení problému

V současné době není zřejmé, zda sociální služby nabízené na území ORP Podbořany vyhovují poptávce obyvatel, či zda je jejich poskytování a provoz efektivní. Mnoho občanů, nacházejících se ve složité životní situaci, musí za pomoci dojíždět mimo území ORP. To může ve výsledku zapříčinit odliv obyvatel do míst, kde jsou tyto služby dostupné. Také může docházet k sociálnímu vyloučení osob, které si sami pomoc nemohou vyhledat, či je pro ně vhodná služba příliš daleko na to, aby ji aktivně využívaly.

Dá se říci, že samotná absence komunitního plánování nemusí mít bezprostředně negativní dopad. Jeho existence však může přinést pozitivní výsledky v podobě ušetřených nákladů při efektivním poskytování (a zároveň využívání) služeb, zamezení duplicitního zřizování sociálních zařízení, uspokojení poptávky občanů po službách, přilákání soukromých subjektů, které vyplní mezeru na trhu sociálních služeb, kooperaci jednotlivých subjektů v území v rámci setkání pracovních skupin a jistě mnoho dalších pozitiv.

Problémová oblast 2 - Nedostatečná síť sociálních služeb na území ORP Podbořany

Věcné argumenty

ORP Podbořany je poměrně malé území, ve kterém žije kolem 16 tisíc obyvatel. Nacházejí se zde mimo jiné i sociálně vyloučené lokality, sociálně slabí jedinci i rodiny, stárnoucí populace, mladí delikventi, ale i osoby, které jsou odkázány na pomoc ostatních. Síť sociálních služeb, která zde funguje, je zaměřená spíše na stárnoucí občany a osoby s psychickými poruchami. Ostatní jedinci (oběti domácího násilí, osoby ohrožené závislostí nebo závislé na návykových látkách, sociálně slabší, osoby se zdravotním postižením, osoby v krizi, nezaměstnaní atd.) musejí pomoc hledat v okolních větších městech (Kadaň, Žatec, Most, Rakovník). Toto řešení je však mnohdy velmi problematické, neboť vyžaduje čas, peníze a často také změnu známého prostředí za zcela jiné a neznámé. Je proto třeba využít společné úsilí obcí k podpoře vzniku nových sociálních služeb a zařízení, ale také realizaci dobrovolnických programů, které pomohou řešit situaci v území.

Příčiny problému

Některé (obzvláště menší) obce nemají dostatek finančních prostředků, aby si sociální služby pro své občany mohly dovolit financovat z vlastních zdrojů. Navíc zřizovat nákladné služby pro několik málo občanů je neefektivní a pro malé obce téměř neracionální řešení. Zřizování a financování sociálních služeb navíc není pro představitele obcí prioritou.

Absence komunitního plánu může být také dalším důvodem pro chybějící sociální služby v území, neboť je zde slabá interakce mezi potenciálními uživateli (poptávkou) a představiteli obcí, či jinými soukromými subjekty (nabídkou). Osoba v krizové situaci se snaží nastalou událost řešit svépomocí, i když toto řešení není zrovna v souladu s jejími potřebami. Zástupci obcí, úřady ani obecně prospěšné organizace pak neregistrují následný tlak na vznik zmíněné služby.

Důsledky neřešení problému

Pokud úroveň a četnost sociálních služeb zůstane do budoucna nezměněna, přestože zde vzniká potřeba na jejich zřízení a využití, je možné, že začne docházet k sociálně negativním jevům, jako jsou např. nárůst nezaměstnanosti, nárůst kriminality, prohlubování nepříznivé sociální situace „postižených“ osob aj. V delším časovém horizontu pak může docházet k nespokojenosti obyvatel a k jejich následnému odlivu z území do míst, kde jsou tyto služby dostupné.

4.2.3. Popis cílů v jednotlivých oblastech

Problémový okruh 1	Absence komunitního plánu na území ORP Podbořany
Cíl 1.1	Vytvoření společného komunitního plánu SO ORP Podbořany
Popis cíle	Výsledky analytické části poukazují na fakt, že na území ORP Podbořany není ucelená nabídka sociálních služeb. Služby jsou poskytovány zcela nekoordinovaně a mnohdy nedokáží pokrýt celé území. Kromě Komunitního plánu Ústeckého kraje a Katalogu sociálních služeb Ústeckého kraje zde neexistuje žádný dokument, který by mapoval síť sociálních zařízení na území SO ORP Podbořany a analyzoval potřebnost a využitelnost jednotlivých zařízení a služeb v návaznosti na skutečné potřeby občanů. Jako vhodné řešení této situace se pro obce ORP Podbořany jeví spolupráce při tvorbě komunitního plánu, který by řešil problematiku sociálních služeb v širším měřítku a který by pomohl ke zkvalitnění komunikace a koordinace aktivit mezi poskytovateli a zřizovateli služeb.
Hlavní opatření	<p>A.1 Zahájení schvalovacího procesu</p> <ul style="list-style-type: none"> - Projednání a schválení záměru statut. orgánem <p>B.1 Zdroje financování</p> <ul style="list-style-type: none"> - Zajištění finančních prostředků a možností zdrojů financování (dotační tituly) - Smluvní zajištění úhrady finančního podílu ze všech obcí <p>C.1 Zahájení procesu realizace</p> <ul style="list-style-type: none"> - Vytvoření pracovní skupiny, či zadání externímu dodavateli - Oslovení a zainteresování dotčených subjektů - Vytvoření harmonogramu procesu realizace
Název indikátorů k hodnocení cíle	1/1.1 Společné vytvoření komunitního plánu (ANO/NE)
Správce cíle	Vedoucí odboru sociálního a zdravotního MěÚ Podbořany

Problémový okruh 2	Nedostatečná síť sociálních služeb na území SO ORP Podbořany
Cíl 2.1	Oslovit a zainteresovat OPS či soukromé subjekty
Popis cíle	Z výsledku analýz vyplynulo, že na území SO ORP Podbořany je nedostatečná síť sociálních služeb; v některých obcích je úplná absence terénní pečovatelské služby, není zde zřízen azylový dům pro matky s dětmi, nouzové byty pro osoby, které se ocitly v nežádoucích životních situacích, bezbariérové byty, nízkoprahová centra, terénní programy (pro drogově závislé), programy sociální rehabilitace a finančního poradenství, služby psychologa aj. Obce a města SO ORP Podbořany nejsou však dostatečně velké a finančně vybavené na to, aby si tyto služby zajistily samostatně dle potřeby. Naopak existují organizace (obecně prospěšné společnosti), které by mohly rozšířit pole své působnosti i do oblasti Podbořanska, ale nemají informace o potřebě jejich služeb v území. V rámci DSO Podbořanska je proto možné řešení zpracování analýzy poptávky občanů obcí Podbořanska po sociálních službách a následné předložení vybraným OPS, se kterými bude možné nalézt vhodné řešení.
Hlavní opatření	<p>A.1 Smluvní opatření</p> <ul style="list-style-type: none"> - Uzavření předběžné smlouvy o spolupráci a stanovení podmínek poskytování služeb <p>B.1 Analýza poptávky</p> <ul style="list-style-type: none"> - Analýza poptávky po sociálních službách (tvorba komunitního plánu) <p>B.2 Finanční analýza</p> <ul style="list-style-type: none"> - Analýza možností financování a spoluúčasti <p>C.1 Výběr nejvhodnějšího provozovatele soc. služeb</p> <ul style="list-style-type: none"> - Výběr okruhu vhodných organizací a subjektů jako potenciálních poskytovatelů sociálních služeb - Určení vhodného jednatele za DSO Podbořansko a oslovení vybraných potenciálních poskytovatelů
Název indikátorů k hodnocení cíle	2/2.1 Počet oslovených subjektů
Správce cíle	Starosta města Vroutek

Problémový okruh 2	Nedostatečná síť sociálních služeb
Cíl 2.2	Společná propagace sociálních služeb obcí SO ORP Podbořany
Popis cíle	Každá obec SO ORP Podbořany, která poskytuje či provozuje sociální služby, si jejich propagaci zajišťuje sama, pomocí vlastních webových stránek, či informací na obcích. Občané pak nemají ucelené informace o dostupných službách v celém území, případně i mimo něj. Nežádoucí životní situace si pak řeší svépomocí a ne se zcela uspokojivým výsledkem. V zájmu zvýšení informovanosti obyvatel DSO Podbořanska o všech dostupných sociálních službách je vhodným řešením sjednotit propagační materiály a dát je k dispozici na webové stránky mikroregionu Podbořanska, webové stránky jednotlivých obcí a ve fyzické podobě pak do zdravotnických a sociálních zařízení, na úřady, případně na jiná, vhodná místa.
Hlavní opatření	<p>A.1 Smluvní opatření</p> <ul style="list-style-type: none"> - Vypracování návrhu smlouvy (popř. jiné vhodné formě dohody) všech obcí o společném postupu a systému financování <p>B.1 Finanční opatření</p> <ul style="list-style-type: none"> - Zajištění finančních prostředků <p>C.1. Marketingová strategie</p> <ul style="list-style-type: none"> - Sjednocení a sběr informací o sociálních službách - Určení odpovědné osoby, příp. vytvoření pracovní skupiny - Vytvoření časového harmonogramu prací - Tisk a rozmístění brožur, umístit informace na webové stránky
Název indikátorů k hodnocení cíle	2/2.2 Počet vydaných tiskovin
Správce cíle	Starosta města Vroutek

Problémový okruh 2	Nedostatečná síť sociálních služeb
Cíl 2.3	Společné využívání nouzových bytů
Popis cíle	Na území ORP Podbořany se nacházejí větší obce (Podbořany, Kryry, Lubenec), které disponují tzv. nouzovými byty. To jsou byty zařízené a soustavně neobydlené, které slouží pro ubytování osob, nacházejících se v nepříznivé životní situaci (osoby, které přišly o bydlení díky povodni, požáru, či musely z jiných důvodů opustit své současné bydliště). Tyto byty nejsou standardní registrovanou sociální službou, ale mohou sloužit jako náhradní řešení místo azylových domů, či ubytoven. V současné době obce disponující nouzovými byty, poskytují toto řešení pouze svým občanům. Obce, které žádné nouzové byty nevlastní, nemohou toto řešení svým občanům nabídnout. V rámci společného postupu obcí mikroregionu Podbořanska je proto vhodné řešení podpořit vznik a údržbu takovýchto bytů a zároveň uzavřít společenskou smlouvu o možnosti využívání nouzových bytů všemi občany obcí DSO Podbořany, kteří se ocitnou v nepříznivých životních situacích.
Hlavní opatření	<p>A.1 Smluvní opatření</p> <ul style="list-style-type: none"> - Nastavení podmínek využívání bytů občany - Smluvní stanovení podmínek spolupráce a odpovědnosti obcí - Stanovení odpovědnosti za škodu <p>B.1 Finanční opatření</p> <ul style="list-style-type: none"> - Zajistit zdroje financování na opravy, údržbu a vybavení - Analyzovat možné zdroje financování při zřízení nových bytů <p>C.1 Věcná opatření</p> <ul style="list-style-type: none"> - Zajistit vyhovující technický stav bytů a zařízení
Název indikátorů k hodnocení cíle	2/2.3 Počet obcí zapojených do smluvní dohody
Správce cíle	Starosta města Vroutek

4.2.4. Indikátory

Problémový okruh		Absence komunitního plánu na území ORP Podbořany		
Číslo indikátoru	1			
Název indikátoru	PODÍL ZAPOJENÝCH OBCÍ DO KOMUNITNÍHO PLÁNOVÁNÍ			
Měrná jednotka	%			
Správce měřítka	Vedoucí odboru sociálního a zdravotního MěÚ Podbořany			
Roky	2013	2017	2020	
Plán		100%	100%	
Skutečnost	0			
Popis měřítka:	Vzhledem k malé velikosti jádrové obce území ORP Podbořany je vhodné, aby komunitní plán vznikl ve spolupráci co největšího množství obcí ORP. Měřítkem úspěšnosti při splnění cíle je podíl zapojených obcí z celkového počtu obcí ORP (11). Předpokladem je, že se do komunitního plánování zapojí 100% obcí.			
Metodika a výpočet:	Procento zapojených obcí do komunitního plánu ku celkovému počtu obcí.			
Zdroj čerpání dat:	Komunitní plán, SO ORP Podbořany			

Cíl		Vytvoření společného komunitního plánu na území ORP Podbořany		
Číslo indikátoru	1/1.1			
Název indikátoru	SPOLEČNÉ VYTVOŘENÍ KOMUNITNÍHO PLÁNU (ANO/NE)			
Měrná jednotka	Počet			
Správce měřítka	Vedoucí odboru sociálního a zdravotního MěÚ Podbořany			
Roky	2013	2017	2020	
Plán		1	1	
Skutečnost	0			
Popis měřítka:	Komunitní plán je důležitým dokumentem při koordinaci a poskytování sociálních služeb na území ORP Podbořany. Jeho vytvořením dojde ke zkvalitnění a zefektivnění již provozovaných služeb a zařízení na území, ale také k analýze poptávky po službách a možnosti vytvoření nových sociálních služeb. Tvorbu komunitního plánu budeme sledovat pomocí plnění harmonogramu prací, který se stanoví na prvním setkání pracovní skupiny.			
Metodika a výpočet:	Vytvořený dokument			
Zdroj čerpání dat:	SO ORP Podbořany			

Problémový okruh	Nedostatečná síť sociálních služeb na území ORP Podbořany		
Číslo indikátoru	2		
Název indikátoru	POČET POSKYTOVANÝCH SOCIÁLNÍCH SLUŽEB NA ÚZEMÍ ORP PODBOŘANY - ZVÝŠIT		
Měrná jednotka	Počet		
Správce měřítka	Starosta města Vroutek		
Roky	2013	2017	2020
Plán		13	15
Skutečnost	11		
Popis měřítka:	V současné době je na území ORP Podbořany provozováno 9 místních sociálních služeb a zařízení a 2 sociální služby se sídlem mimo území ORP. Spektrum sociálních služeb však zcela nenaplnuje potřeby občanů v území, a proto je vhodným řešením zvýšit počet poskytovaných sociálních služeb. Indikátorem pro identifikaci zlepšení současné situace bude zvýšení počtu těchto služeb na území mikroregionu Podbořanska.		
Metodika a výpočet:	Zvýšení absolutního počtu subjektů, provozujících sociální službu na území ORP Podbořany oproti základnímu období (roku 2013)		
Zdroj čerpání dat:	Registr sociálních služeb (MPSV), odbor sociální a zdravotní MěÚ Podbořany, SO ORP Podbořany		

Cíl	Oslovit a zainteresovat obecně prospěšné společnosti, neziskové organizace či soukromé subjekty		
Číslo indikátoru	2/2.1		
Název indikátoru	POČET OSLOVENÝCH SUBJEKTŮ		
Měrná jednotka	Počet		
Správce měřítka	Starosta města Vroutek		
Roky	2013	2017	2020
Plán		5	10
Skutečnost	0		
Popis měřítka:	Na území ORP Podbořany je nedostatečná síť sociálních služeb, která je zároveň nepřizpůsobená poptávce převažujících cílových skupin. Obce však nemohou tyto sociální služby financovat z vlastních zdrojů, proto je potřeba zainteresovat do problematiky OPS, neziskové organizace a soukromé subjekty, a to postupem času alespoň 5-10 vhodně určených, dle předběžné analýzy.		
Metodika a výpočet:	Absolutní počet subjektů oslovených k případné spolupráci		
Zdroj čerpání dat:	Komunitní plán Ústeckého kraje, registr MPSV		

Cíl	Společná propagace sociálních služeb obcí ORP Podbořany		
Číslo indikátoru	2/2.2		
Název indikátoru	POČET VYDANÝCH TISKOVIN		
Měrná jednotka	Ks		
Správce měřítka	Starosta města Vroutek		
Roky	2013	2017	2020
Plán		1 000	2 000
Skutečnost	0		
Popis měřítka:	<p>Obce ORP Podbořany, provozující sociální služby či obce, ve kterých sociální služby poskytuje soukromá organizace, společně připraví propagační materiály, obsahující souhrnné informace o sociálních službách v rámci zvýšení informovanosti obyvatel. Měřítkem při plnění tohoto cíle bude počet vydaných tiskovin.</p>		
Metodika a výpočet:	Počet vydaných tiskovin bude vykazován v účetnictví DSO Podbořanska		
Zdroj čerpání dat:	DSO Podbořany		

Cíl	Společné využívání nouzových bytů		
Číslo indikátoru	2/2.3		
Název indikátoru	POČET OBCÍ ZAPOJENÝCH DO SMLUVNÍ DOHODY		
Měrná jednotka	Počet		
Správce měřítka	Starosta města Vroutek		
Roky	2013	2017	2020
Plán		6	11
Skutečnost	0		
Popis měřítka:	<p>Na území ORP Podbořany je ve 4 obcích provozováno 6 nouzových bytů, které jsou k dispozici pro občany dané obce, jenž se ocitli v nepříznivé životní situaci. V rámci meziobecní spolupráce se představitelé obcí shodli na vzájemné spolupráci při využívání těchto bytů všemi občany z území mikroregionu Podbořanska. Indikátorem při dosažení zmiňovaného cíle bude počet obcí, které se smluvně zavázaly k podmínkám při využívání nouzových bytů svými občany.</p>		
Metodika a výpočet:	Absolutní počet obcí, které se zapojily do smluvní dohody o využívání a poskytování nouzových bytů		
Zdroj čerpání dat:	SO ORP Podbořany		

4.3. Pravidla pro řízení strategie

4.3.1. Systém monitorování a hodnocení realizace strategie

Pro řízení strategie bude ustaven **manažer strategie**. Manažer zodpovídá za celkovou koordinaci všech aktivit souvisejících s jejím řízením. Je zodpovědný za to, že se se schválenou strategií bude pracovat, že zodpovědné subjekty budou usilovat o její naplnění a že se bude vyhodnocovat, zda se daří přispívat k plnění stanovených cílů.

Manažer strategie je výkonnou a koordinační jednotkou, ale pro výkon své činnosti potřebuje součinnost orgánů, které mohou rozhodovat. Tím je **řídící skupina**. Řídící skupina činí klíčová rozhodnutí při naplňování strategie, zejména týkající se jejích změn a úprav, ale také schvalování akčního plánu. Řídící skupina schvaluje vyhodnocení strategie a přijímá opatření vyplývající ze závěrů hodnocení.

Složení řídící skupiny	
Manažer strategie	Tajemník DSO Podbořany
Člen	Starosta obce Blatno
Člen	Starosta města Blšany
Člen	Starosta obce Krásný Dvůr
Člen	Starosta města Kryry
Člen	Starosta obce Lubenec
Člen	Starosta městysu Nepomyšl
Člen	Starosta obce Očihov
Člen	Starosta obce Petrohrad
Člen	Starosta obce Podbořanský Rohozec
Člen	Starosta města Podbořany
Člen	Starosta města Vroutek

Pro řízení strategie jsou důležití **správci cílů**. Správce cíle není osoba, která by měla za úkol daný cíl samostatně zrealizovat. Jeho rolí je hlídat, aby se na plnění cíle nezapomnělo. Je to osoba, která bude v území iniciovat kroky směřující k plnění cíle, bude komunikovat s ostatními subjekty v území, bude dbát nad tím, aby se do budoucích akčních plánů dostávaly konkrétní kroky, které přispějí k plnění cíle, bude kontrolovat, že do příslušného rozpočtu budou zahrnuty prostředky určené k plnění cíle. Ostatní subjekty v území však mají společnou povinnost spolu s gestorem aktivně usilovat o plnění cíle. Správce cíle také bude v následujících letech sledovat prostřednictvím indikátorů, zda je cíle dosahováno. V další budoucí spolupráci bude tuto informaci poskytovat ostatním městům a obcím a společně budou hledat další řešení k přibližování se stanovenému cíli.

Správci cílů		
Číslo cíle	Název cíle	Správce cíle
1.1	Vytvoření společného komunitního plánu na území ORP Podbořany (ANO/NE)	Vedoucí odboru sociálního a zdravotního
2.1	Oslovit a zainteresovat obecně prospěšné společnosti, neziskové organizace či soukromé subjekty	Starosta města Vroutek
2.2	Společná propagace sociálních služeb obcí ORP Podbořany	Starosta města Vroutek
2.3	Společné využívání nouzových bytů	Starosta města Vroutek

Gestoři indikátorů jsou osoby, které zodpovídají za zjištění hodnot indikátoru v souladu se stanovenou definicí a metodikou výpočtu. Dodávají podklady příslušnému správci cíle.

Gestoři indikátorů		
Číslo indikátoru	Název indikátoru	Gestor indikátoru
1	Počet obcí zapojených do komunitního plánování	Vedoucí odboru sociálního a zdravotního
1/1.1	Společné vytvoření komunitního plánu (ANO/NE)	Vedoucí odboru sociálního a zdravotního
2	Počet poskytovaných sociálních služeb na území ORP Podbořany - zvýšit	Vedoucí odboru sociálního a zdravotního
2/2.1	Počet oslovených subjektů	Vedoucí odboru sociálního a zdravotního
2/2.2	Počet vydaných tiskovin	Starosta města Vroutek
2/2.3	Počet obcí zapojených do smluvní dohody	Starosta města Vroutek

Strategie bude naplňována především projekty zařazenými do každoročně schvalovaného akčního plánu (viz kapitola 4.3.3 souhrnného dokumentu). Projekty zařazené do akčního plánu by pak měly naplňovat stanovené cíle.

Naplňování strategického dokumentu musí být měřeno a pravidelně vyhodnocováno. Pro jednotlivé cíle byly nastaveny indikátory a k nim nastavená metodika – tj. způsob sledování a vyhodnocování daného indikátoru. Ke každému indikátoru je také nastaven jeho správce (gestor), který je zodpovědný za sledování jeho vývoje a porovnání s cílovou hodnotou.

Tabulka uvádí hlavní zodpovědnosti v procesu implementace strategie.

Činnost v rámci implementace	Zodpovědná osoba/subjekt	Termín
Koordinace implementačních aktivit	manažer strategie	průběžně
Návrh projektů do akčního plánu	správci cílů	každoročně v 1.-3. čtvrtletí
Výběr projektů do akčního plánu	řídící skupina	každoročně dle termínů přípravy rozpočtu
Předložení akčního plánu ke schválení na následující rok	manažer strategie	každoročně dle termínů přípravy rozpočtu
Vyhodnocení indikátorů za předchozí rok	gestoři indikátorů	každoročně v 1. čtvrtletí
Vyhodnocení plnění akčního plánu za předchozí rok	manažer s využitím podkladů od gestorů indikátorů a správců cílů	každoročně v 1.-2. čtvrtletí
Projednání vyhodnocení indikátorů a plnění akčního plánu za předchozí rok	řídící skupina	každoročně v 2. čtvrtletí

4.3.2. Systém změn strategie

V průběhu realizace Strategie může dojít k objektivní potřebě dílčí změny tj. ve formě úpravy cíle, či indikátoru. Tato potřeba může být způsobena jak vnějšími (např. rozhodnutí vlády, či EU), tak vnitřními (potřeba změny vyvstane při průběžném monitorování cílů Strategie) faktory. Rozhodnutí, zda je nutné některé části Strategie upravit bude následovat každoročně po vyhodnocení indikátorů za předchozí rok a po vyhodnocení akčního plánu. Pokud se ukáže, že realizací projektů nedošlo k uspokojivému vývoji příslušného indikátoru, je nutné blíže zanalyzovat příčiny takového vývoje. Nejedná-li se o neočekávané vnější vlivy (povodeň, hospodářská krize apod.), pak může být příčina buď na straně chybně nastaveného cíle či přiřazeného indikátoru, anebo na straně nefunkčnosti projektu vzhledem ke stanovenému cíli. V obou případech je nutné, aby správce cíle navrhl opatření ke změně. Může se jednat buď o návrh vhodnějšího typu projektu do akčního plánu, nebo o přeformulování cíle. Takovou změnu je nutno důkladně prodiskutovat s dotčenými subjekty (ideálně v rámci fokusní skupiny) a následně změnu navrhnout řídící skupině. Řídící skupina rozhodne o schválení či neschválení změny.

4.3.3. Akční plán

Akční plán je dokumentem, jehož cílem je upřesnit strategický plán v krátkodobém časovém horizontu. Akční plán ze strategického plánu vychází a určuje, jakými konkrétními kroky či projekty budou naplňovány příslušné cíle uvedené ve strategickém plánu. Akční plán se zpracovává vždy na následující rok.

U každé aktivity musí být zřejmé, k naplnění jakého cíle přispívá. Sestavování akčního plánu musí být v souladu se strategickým plánem, ale také s připravovaným rozpočtem na následující rok⁵. Projekty zařazené do akčního plánu musí být kryty rozpočtem nebo jiným (externím) zdrojem financování. Pokud nebude k projektům vybraným do akčního plánu jednoznačně přiřazen zdroj financování, budou z akčního plánu vyřazeny.

Proces přípravy akčního plánu je třeba vnímat jako **proces dlouhodobý a opakovaný**, postupující celým kalendářním rokem. Příprava akčního plánu probíhá souběžně s přípravou rozpočtu (dobrovolného svazku obcí nebo rozpočtů jednotlivých měst a obcí). Nejprve dochází ke sběru podnětů na realizaci projektů od jednotlivých měst a obcí. Následně dochází k výběru těch aktivit, které je z věcného, časového a finančního hlediska možné realizovat v příštím roce. Nakonec dochází k přijetí rozhodnutí o přehledu konkrétních aktivit zařazených do akčního plánu pro následující rok.

V prvním pololetí roku, který následuje pro realizaci akčního plánu, by mělo dojít k jeho vyhodnocení.

Příklad harmonogramu procesů při přípravě, realizaci a vyhodnocení akčních plánů

Čtvrtletí	Rok 2015				Rok 2016				Rok 2017				Rok 2018	
	1.	2.	3.	4.	1.	2.	3.	4.	1.	2.	3.	4.	1.	2.
Akční plán na r. 2016														
Příprava														
Realizace														
Vyhodnocení														
Akční plán na r. 2017														
Příprava														
Realizace														
Vyhodnocení														

⁵ V případě, že se meziobecní spolupráce odehrává na bázi dobrovolného svazku obcí, musí být akční plán v souladu s rozpočtem svazku. Pokud probíhá spolupráce na smluvním základě, pak je potřeba, aby všechny aktivity uvedené v akčním plánu byly financovatelné (a tedy zahrnuté v rozpočtu) z rozpočtů jednotlivých zapojených obcí.

4.4. Závěr, postup zpracování a kontakty

4.4.1. Shrnutí

Návrhová část za oblast sociálních služeb vychází především z výsledků předchozích analýz a ze zjištěných potřeb území. Hlavním nedostatkem a také prvním problémovým okruhem je absence komunitního plánu, na který navazuje problémový okruh č. 2 – nedostatečné pokrytí území ORP Podbořany sítí sociálních služeb. Řešením absence komunitního plánu, a také stanoveným cílem v oblasti sociálních služeb, je jeho vytvoření. Tento cíl by měl být také základním kamenem k řešení problémového okruhu č. 2. Nedostatečná síť sociálních služeb na území ORP bude dále řešena pomocí oslovení a zainteresování OPS (obecně prospěšných společností), či jiných soukromých subjektů. V rámci provázanosti sociálních služeb v území jsou dále stanoveny 2 cíle; společná propagace sociálních služeb v území a společné využívání nouzových bytů všemi obcemi ORP Podbořany. Všechny výše stanovené cíle by měly pomoci řešit nežádoucí životní situace co nejširšího spektra občanů zmíněného území. Naplňování těchto cílů bude měřeno řadou indikátorů uvedených výše v tabulkovém přehledu. Každý cíl a indikátor má stanoveného svého gestora, který bude sledovat, z jaké míry je daný cíl naplněn.

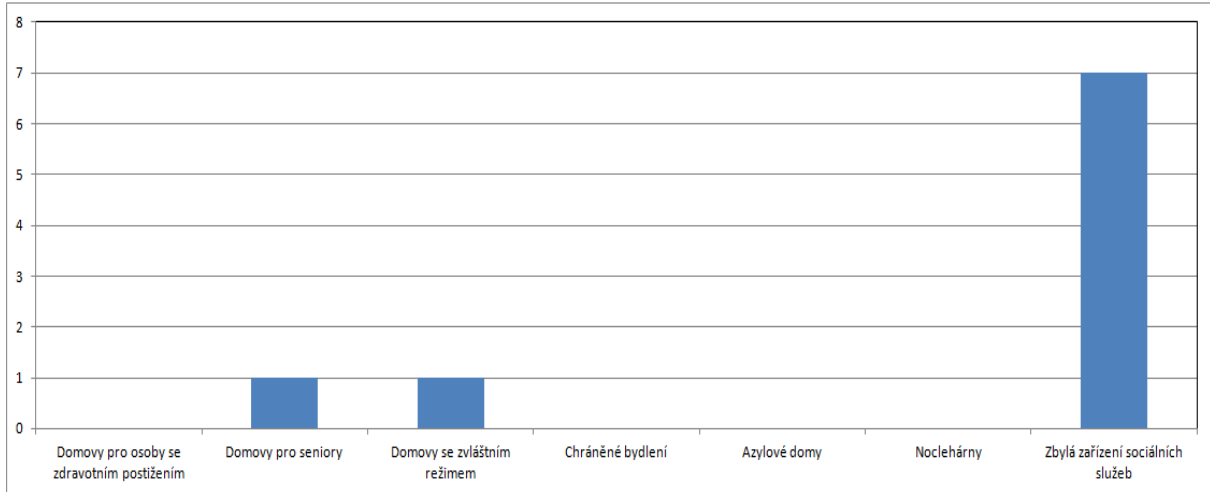
4.4.2. Popis postupu tvorby strategie

Tvorba návrhové části strategie byla zahájena během měsíce srpna, kde byla jako první pracovníkem pro analýzy a strategie společně s asistentkou projektu zformulována vize mikroregionu a odsouhlasena všemi starosty na zasedání DSO Podbořanska. Dalším krokem bylo během měsíce září z výsledků analytické části stanovit problémové okruhy, které mohou být v oblasti sociálních služeb řešeny pomocí meziobecní spolupráce zúčastněných obcí. Tyto okruhy byly navrženy pracovníkem pro analýzy a strategie společně s asistentkou projektu, následně odsouhlaseny a připomínkovány ze strany starostů na setkání představitelů obcí v polovině měsíce září. Stanovené problémové okruhy byly projednány s vedoucím pracovníkem odboru sociálního a zdravotního MěÚ Podbořany a následně byly nastíněny cíle, které by byly vhodným řešením stanovených problémových okruhů. Tyto cíle byly předneseny na setkání pracovní skupiny, skládající se ze starostů obcí ORP Podbořany, připomínkovány a odsouhlaseny v polovině měsíce října. Na základě zvolených cílů byla během měsíce listopadu nastavena vhodná měřítka (indikátory), kterými bude v budoucnu měřena naplněnost cílů. Na schůzi zástupců obcí, která proběhla v druhé polovině měsíce listopadu, byly tyto indikátory projednány a následně byli z řad starostů zvoleni gestoři jednotlivých cílů, kteří se postarají o kontrolu při budoucím plnění navržených záměrů.

4.5. Přílohy

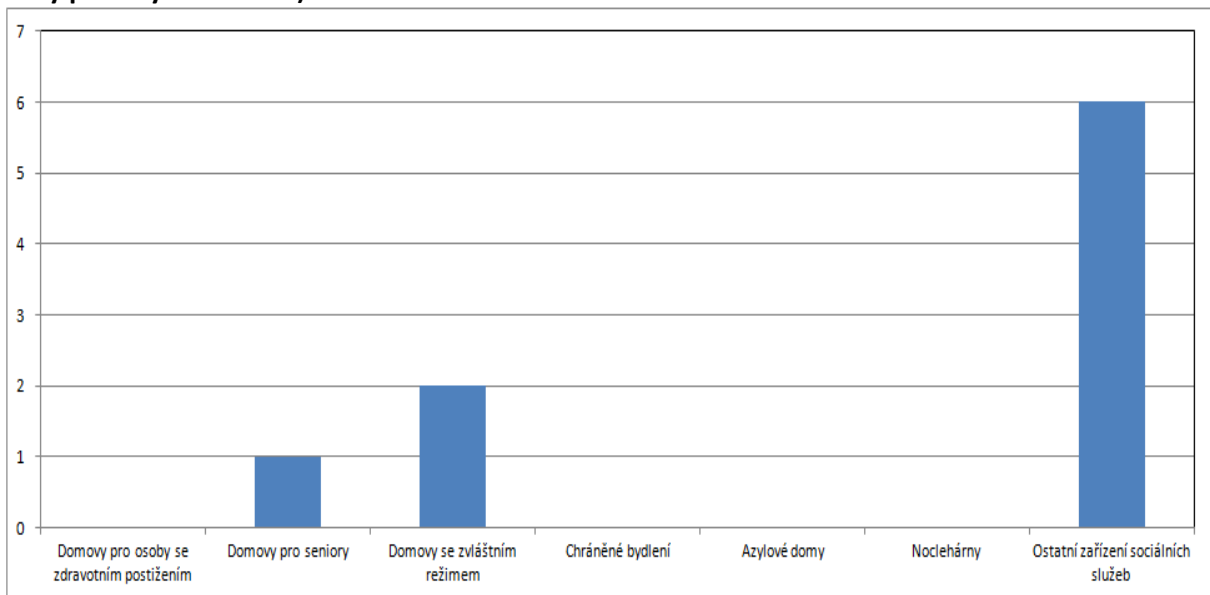
4.5.1. Grafické výstupy zpracované v rámci analytické části

Graf 5: Počet vybraných typů zařízení sociálních služeb sídlících v rámci ORP

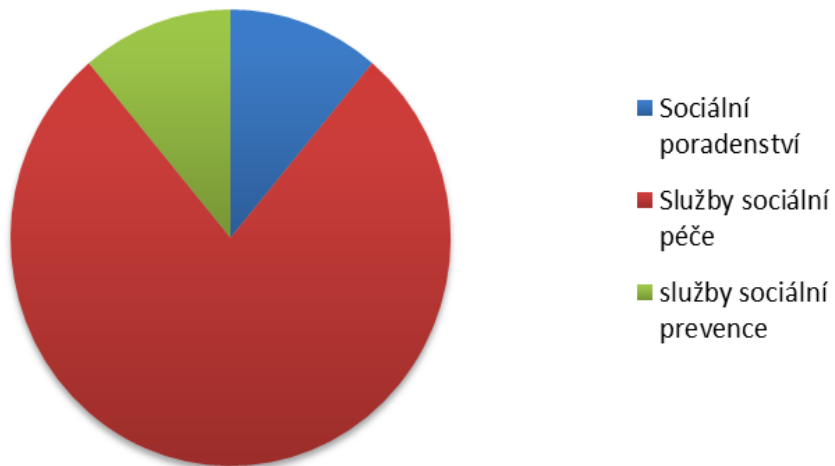
Zdroj: Registr poskytovatelů sociálních služeb

Graf 6: Počet vybraných typů zařízení sociálních služeb působících v rámci ORP (resp. poskytujících služby pro obyvatele ORP)

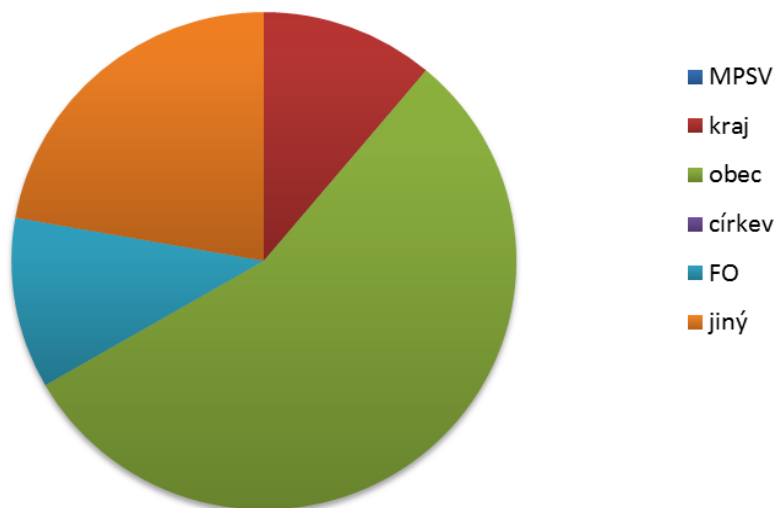
Zdroj: Sběr dat na SO

Graf 7: Počet vybraných typů sociálních služeb v rámci ORP

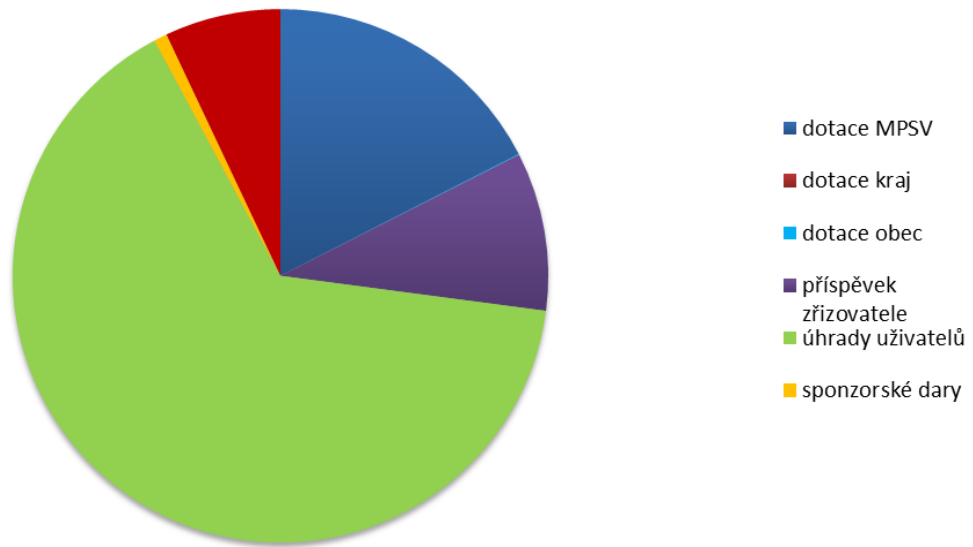
Zdroj: Registr poskytovatelů sociálních služeb

Graf 8: Podíl zařízení sociálních služeb v ORP dle zřizovatele

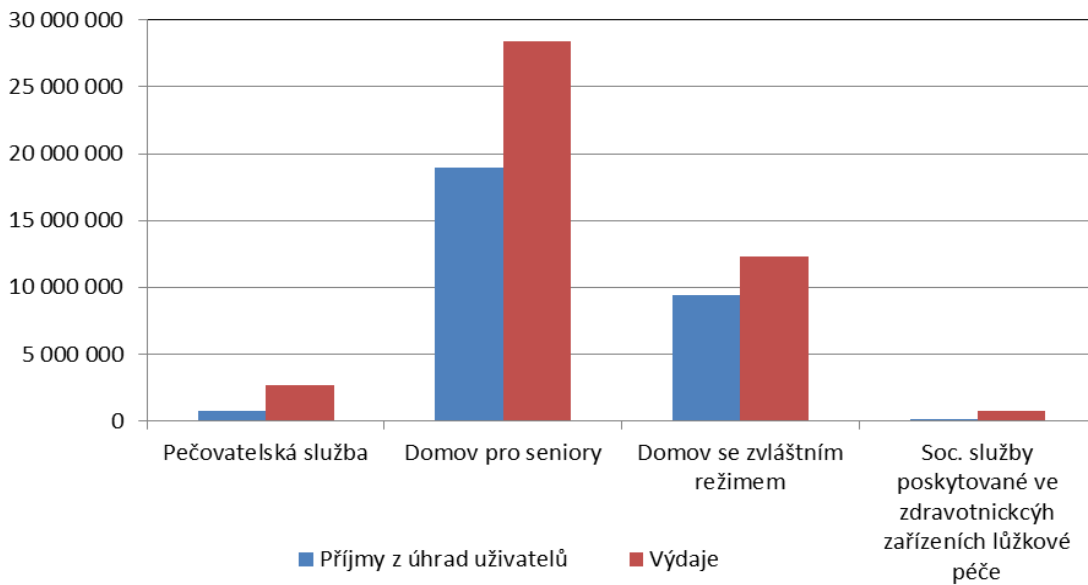
Zdroj: Registr poskytovatelů sociálních služeb

Graf 9: Podíl financování zařízení sociálních služeb v ORP

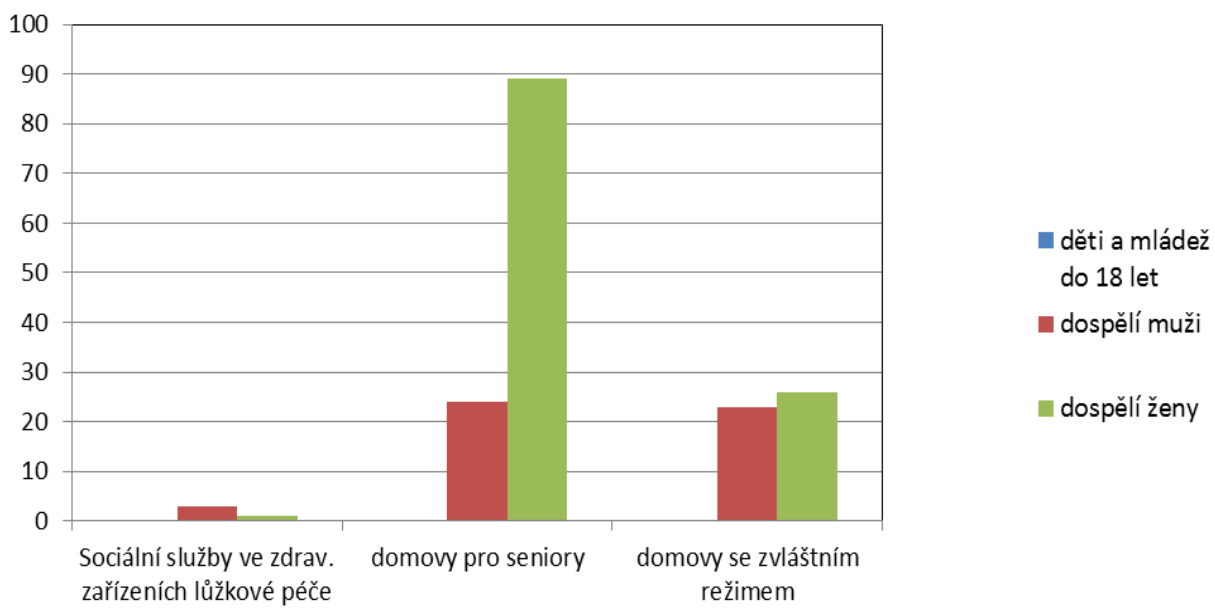
Zdroj: Sběr dat u zřizovatelů

Graf 10: Podíl příjmů z úhrad uživatelů na celkových výdajích v rámci terénních a ambulantních služeb pro seniory a osoby se zdravotním postižením

Zdroj: Sběr dat u zřizovatelů

Graf 11: Počet uživatelů (klientů) ve vybraných zařízeních sociálních služeb v roce 2012

Zdroj: Sběr dat u zřizovatelů

5. Téma 3.: odpadové hospodářství

5.1. Analytická část: definice a analýza řešených problémů

5.1.1. Vymezení a zdůvodnění řešeného problému

Odpadové hospodářství je jednou z mnoha problematik, které v současné době většina obcí a měst řeší v samostatné působnosti. Jedná se hlavně o povinnosti obcí a měst jako původců odpadů a také povinnosti při zajištění nakládání s odpady, zajištění jeho financování a mnohé další. Obce jsou podle zákona o odpadech původci odpadů od jejich občanů. Mají tedy povinnosti při zajištění svozu odpadů, zajištění sběrných míst pro odkládání odpadů, zajištění veškerých nádob na odpad (i tříděný), zajištění dalšího nakládání s odpadem apod.

Obce a města mají povinnost zajistit nakládání s:

- odpady pocházejícími od občanů, žijících na jejich území,
- odpady vzniklémi při jejich samotné činnosti,
- odpady pocházejícími od malých firem a živnostníků, kteří jsou zapojeni do jejich systému odpadového hospodářství.

Nakládání s odpady hradí obce z finančních prostředků, zahrnutých v jejich rozpočtech (příjmy z poplatků od občanů, příjmy od živnostníků, zapojených do systému odpadového hospodářství obce, odměny za zajištění tříděného sběru (EKO-KOM, a. s.), odměny za zajištění zpětného odběru výrobků (kolektivní systémy) apod.

Obce jsou samosprávnými subjekty, které mají širokou míru pravomocí v nastavení systému svého odpadového hospodářství a v oblasti nakládání s odpady. Meziobecní spolupráce by mohla být dobrým nástrojem ke zlepšení komunikace v území, propojení jednotlivých potřeb obcí, společnému řešení problémů, úspoře finančních prostředků a v neposlední řadě k posunu v naplňování cílů Plánu odpadového hospodářství ČR.

Základní legislativa

Výčet nejdůležitějších právních předpisů ČR, souvisejících s problematikou odpadového hospodářství, je uveden níže.

- Zákon č. 185/2001 Sb., o odpadech a o změně některých dalších zákonů, v platném znění
- Zákon č. 477/2001 Sb., o obalech a o změně některých zákonů, v platném znění
- Vyhláška č. 381/2001 Sb., kterou se stanoví Katalog odpadů, v platném znění
- Vyhláška č. 383/2001 Sb., o podrobnostech nakládání s odpady, v platném znění
- NV č. 197/2003 Sb., o Plánu odpadového hospodářství České republiky
- Vyhláška č. 294/2005 Sb., o podmínkách ukládání odpadů na skládky a jejich využívání na povrchu terénu, v platném znění
- Vyhláška č. 341/2008 Sb., o podrobnostech nakládání s biologicky rozložitelnými odpady, v platném znění
- Vyhláška č. 352/2005 Sb., o podrobnostech nakládání s elektrozařízeními a elektroodpady, v platném znění
- Vyhláška č. 376/2001 Sb., o hodnocení nebezpečných vlastností odpadů, v platném znění
- Vyhláška č. 384/2001 Sb., o nakládání s PCB, v platném znění

- Vyhláška č. 237/2002 Sb., o podrobnostech způsobu provedení zpětného odběru některých výrobků, v platném znění
- Vyhláška č. 352/2008 Sb., o podrobnostech nakládání s autovraky, v platném znění

5.1.1.1. Identifikace problémů

ORP Podbořany tvoří celkem 11 obcí, které jsou v oblasti odpadového hospodářství autonomní. Každá obec si zajišťuje svoz odpadů dle svých možností a schopností, bez ohledu na ostatní obce z ORP a tedy i s menší vyjednávací silou. Největšími problémy v území jsou: vysoké náklady na svoz odpadu (obzvláště separovaného), veliká odlišnost těchto nákladů v jednotlivých obcích, nízký podíl separovaného odpadu, vysoké procento neuhrazených místních poplatků, tvorba a výskyt černých skládek a neexistence některých typů zařízení na zpracování odpadů (třídící linky, zařízení pro energetické využití odpadu atd.).

5.1.1.2. Svazky obcí, které již spolupracují v oblasti odpadového hospodářství na území ORP a typ spolupráce

Všech 11 obcí ORP Podbořany (současně s dalšími 25 obcemi z okolních ORP) vložilo svůj finanční podíl při zřizování zdejší Skládky Vrbička s.r.o., nacházející se na území mikroregionu. Obce jsou tedy podílníky této skládky. Přestože těchto 11 obcí založilo společně dobrovolný svazek obcí Podbořanska, v oblasti odpadového hospodářství v širším měřítku nespolečně spolupracují. Jak již bylo zmíněno výše, každá obec si vybírá svojí svozovou společnost sama, ale všechny tyto společnosti mají dle smlouvy povinnost svážet odpad na obcemi zřízenou skládku.

Jako další drobné formy spolupráce v oblasti OH můžeme uvést založení sběrného dvora (v r. 2013) ve městě Kryry, které město založilo ve spolupráci s obcemi Petrohrad a Očihov. Občané těchto tří lokalit zde mohou uložit až 500 kg odpadu/osobu zdarma.

5.1.2. Popis odpadového hospodářství ve správním obvodu (situační analýza, finanční analýza), očekávaný vývoj

Náklady obcí na 1 tunu svezeneho komunálního a separovaného odpadu a za nakládání s ním lze jen stěží přesně určit a porovnat, neboť každá obec si cenu svozu smluvně sjednává se svozovou společností sama. V některých případech se cena odvíjí od velikosti nádoby a četnosti svozu, jindy je účtována za tunu svezeneho odpadu, či je placena paušálně jedenkrát měsíčně (nehledě na četnost svozu a hmotnosti odpadu). V následujících tabulkách lze porovnat rozdíly v nákladech na svoz a uložení komunálního a tříděného odpadu, které jsme vypočítali na základě dat poskytnutých z účetních záznamů zúčastněných obcí. Jedná se konkrétně o náklady za svoz a uložení komunálních a separovaných odpadů za rok 2013 v jednotlivých obcích přepočtené na tuny a na občana (2. a 3. sloupec), a dále pak produkce odpadů přepočtená na občana (4. sloupec). Tato data však mají pouze orientační charakter a jejich vypovídací hodnota není zcela přesná⁶.

⁶ Konkrétní rozdíly u jednotlivých obcí mohou vznikat v případech, kdy některé obce započítávají do směsného komunálního odpadu také objemný odpad (zatímco jiné obce jej vykazují zvlášť) či pokud do nákladů za jednotlivé druhy odpadů obce započítávají i jiné náklady, než pouze na svoz a uložení (např. údržba nádob, náklady za vývoz veřejných odpadkových košů, aj.) obce započítávají i jiné náklady, než pouze na svoz a uložení (např. údržba nádob, náklady za vývoz veřejných odpadkových košů aj.)

Tabulka 72: Přepočtené ceny a produkce smíšeného komunálního odpadu v ORP Podbořany (v r. 2013)

SKO ORP Podbořany (2013)	Kč/tunu	Kč/občana	Kg/občana
Minimum	1 522	276,48	130,41
Maximum	3 625	852,36	720,32
Medián	1 936	733,25	348,50
Průměr	2 263	631,54	357,10
SKO ČR (2012)	Kč/tunu	Kč/občana	Kg/občana
Minimum	166,10	53,70	50,00
Maximum	11 961,30	1 466,40	599,80
Medián ČR (2012)	2 364,30	506,00	212,90
Průměr ČR (2012)	2 548,50	529,50	207,80

Zdroj: Sběr dat na SO, Hodnocení nákladů na hospodaření s komunálními odpady v obcích ČR (2013, Praha)

Jak vidíme z tabulky výše, přepočtené náklady na svoz a uložení komunálního odpadu se velmi odlišují (a to až o 2 100 Kč/tunu mezi obcemi s nejnižšími a nejvyššími náklady za svoz a uložení SKO). Vysoké přepočtené náklady některých obcí mohou být odrazem neefektivního poskytování svozových služeb, což do četnosti svozů či systému jejich financování (na vině mohou být ale i rozdíly dle vzdálenosti k zařízením k nakládání s odpady, velikosti svozové oblasti, počtu kontejnerů, započítávání i jiných služeb, atd.). Řešením této situace by mohla být meziobecní spolupráce, díky které by se zvýšila vyjednávací schopnost kooperujících obcí při jednání se svozovou společností o ceně, či systému financování (ceny za tunu, místo za svoz, či paušální platby). Formou meziobecní spolupráce by mohlo být také zavedení vlastních technických služeb dobrovolného svazku obcí, které by zajišťovaly svoz odpadů pro všechny zúčastněné obce, a to obzvláště v případě, pokud se tyto obce nedohodnou s žádnou stávající svozovou společností na optimalizaci cen.

Náklady přepočtené na občana jednotlivých obcí za svoz a uložení komunálních odpadů se pohybují kolem průměrné částky 600 Kč. Medián přepočtených nákladů však vykazuje relativně vysokou hodnotu, což znamená, že je v ORP malý počet obcí s nízkými náklady přepočtenými na občana. Náklady jsou přepočtené dle počtu obyvatel s trvalým bydlištěm, nehledě na věk obyvatel a počet domácností.

Pokud se zaměříme na přepočtenou produkci komunálního odpadu na jednoho občana, vidíme, že rozdíl vyprodukovaného SKO v jednotlivých obcích se pohybuje v rozmezí téměř 600 kg na občana. Takto velké rozpětí hodnot je ovlivněno výkaznictvím jednotlivých obcí, z nichž některé zahrnují do komunálního odpadu také objemný odpad, zatímco jiné jej vykazují zvlášť. Vypočtené hodnoty proto nejsou zcela přesné.

Tabulka 73: Přepočtené ceny a produkce separovaného odpadu v ORP Podbořany (v r. 2013)

ORP Podbořany (2013)	Kč/tunu	Kč/občana	Kg/občana
Minimum	3 304	50,68	14,91
Maximum	12 222	427,76	55,38
Medián	5 515	144,29	21,12
Průměr	6 079	161,87	25,64
ČR (2012)	Kč/tunu	Kč/občana	Kg/občana
Minimum	250,6	10	1,8
Maximum	28 131	497,3	190,8
Medián	4 517,30	132	30,1
Průměr	4 678,60	148,8	31,8

Zdroj: Sběr dat na SO (za rok 2013), ISPOP, Data ČR (2012) - Hodnocení nákladů na hospodaření s komunálními odpady v obcích ČR

I v této tabulce vidíme obrovské rozdíly v nákladech na svoz a nakládání se separovaným odpadem (SO) přepočtené na jednotky. Rozdíl v nákladech na tunu svezeneho separovaného odpadu u obcí s nejnižšími a nejvyššími náklady tvoří bezmála 9 000 Kč. Průměrná cena za tunu SO se přitom v České republice v roce 2012 pohybovala okolo hodnoty 4 678 Kč⁷, což je přesně o 1 400 Kč méně, než je průměr v ORP Podbořany v roce 2013. Je možno říci, že s vyššími náklady obcí za svoz separovaného odpadu je vykázáno větší množství tříděného komunálního odpadu na občana, což se následně pozitivně projeví v příjmech obcí za zpětný odběr. Není to však pravidlem, a tak vysoké náklady na tunu svezeneho separovaného odpadu některých obcí mohou být odrazem malého podílu vytríděné složky z odpadu komunálního, či nepřiměřených cen svozových společností. Svoz ne zcela naplněných sběrných nádob se promítne jak do ceny za tunu svezeneho odpadu, tak také do nižšího příjmu obcí za zpětný odběr obalových odpadů. Netřídění odpadu navíc zatěžuje kapacitu zdejší skládky. Obce mohou pomoci v otázce třídění odpadu zavedením opatření, jako jsou např.: vhodná alokace sběrných nádob, poučení občanů o výhodách třídění, či finanční motivace. Na cenu svezeneho separovaného odpadu může mít také vliv vzdálenost třídících zařízení (v průměru 35 km), do kterých je svážen vyseparovaný odpad svozových společností, působících v ORP Podbořany. Možným návrhem řešení by bylo vybudování třídící linky na zdejší skládce, které se již do budoucna plánuje.

V tabulce můžeme vidět také rozmezí produkce separovaného odpadu přepočtené na občana v jednotlivých obcích. Medián produkce SO České republiky v roce 2012 byl 30,1 kg na občana⁸, což v porovnání s ORP Podbořany (21,12 kg/občana) právě potvrzuje nízký podíl separace, se kterým se zde na území setkáváme. A to i přesto, že na území ORP probíhají preventivní programy ve školských zařízeních (na gymnáziu, v 7 ZŠ a 4 MŠ) jako např. recyklohraní, nebo ekoškola.

⁷ Zdroj: Studie IURMO, str. 6, dostupné z: http://www.institut-urmo.cz/images/Hodnoceni%20nakladu%20na%20hospodareni%20s%20KO%20v%20obcich%20CR%20za%20rok%202012_F2.pdf

⁸ Zdroj: Studie IURMO, str. 6

Jak již bylo zmíněno, v ORP Podbořany si každá obec zajišťuje svoz odpadu sama. Každá obec si sama sjednává smlouvu se svozovou společností (resp. společnostmi), a to za individuálních podmínek a cen. Každá obec si také samostatně vyhláškou upravuje výši poplatku za svoz komunálního odpadu na občana, či nádobu. S ostatními druhy odpadů (kromě komunálních a separovaných) je nakládáno v obcích prostřednictvím sběrných dvorů, sběrných míst, či kontejnerů na různé druhy odpadů (textil, elektro atd.)

Obec Blatno:

V obci Blatno zajišťuje svoz směsného komunálního odpadu Autocentrum V&K Lubenec s.r.o., který jej vozí na skládku do Vrbičky a svoz tříděného odpadu zajišťuje firma Becker Bohemia s.r.o. Kralovice, která vozí tříděný odpad na svou třídící linku do Kralovic. Blatno je provozovatelem svého dočasného úložiště odpadu.

Obec Blšany:

V obci Blšany zajišťuje svoz komunálního i tříděného odpadu firma Marius Pedersen a.s., směsný komunální odpad firma sváží na skládku Vrbička, tříděný odpad sváží na třídící linku společnosti Ekoselect, a.s do Chomutova. Cena svozu se odvíjí od jeho četnosti a velikosti nádoby. Blšany provozují své sběrné místo.

Obec Krásný Dvůr:

Obec využívá svozové společnosti Skládky Vrbička s.r.o. na komunální odpad, na tříděný odpad využívá firmy Marius Pedersen a.s., která tříděný odpad sváží na třídící linku společnosti Ekoselect, a.s. do Chomutova. Cena svozu se odvíjí od velikosti kontejneru, četnosti svozu a komodity. V Krásném Dvoře je provozováno sběrné místo a do budoucna je plánováno předělat jej na sběrný dvůr, na jehož vybavení si obec Krásný Dvůr zažádala o finanční podporu v rámci prioritní osy 4 OPŽP.

Město Kryry:

Město Kryry využívá služeb firmy Marius Pedersen a.s. a to jak na svoz směsného komunálního odpadu, tak i na svoz tříděného odpadu. Směsný odpad sváží firma na skládku Vrbička, tříděný odpad sváží na třídící linku společnosti Ekoselect, a.s. do Chomutova. Město Kryry má vlastní sběrný dvůr, který provozuje ve spolupráci s obcí Petrohrad a obcí Očihov. Na sběrný dvůr je možno svážet plasty, sklo, papír, bioodpad, zeminu, suť a ostatní odpady, vyjma nebezpečných. Na projekt sběrného dvora město Kryry čerpalo podporu v rámci prioritní osy 4 OPŽP.

Obec Lubenec:

V obci je využíváno svozu firmy Becker Bohemia s.r.o. a to jak na směsný komunální odpad, tak i na tříděný odpad. Cena je odvozena dle druhu svezeneho odpadu. Směsný komunální odpad sváží firma na skládku Vrbička a tříděný odpad sváží na svou třídící linku do Kralovic. V Lubenci je také provozován sběrný dvůr, na který mohou občané svážet pneumatiky, sklo, plasty, objemný odpad, ostatní odpad a některé druhy nebezpečných odpadů. Na projekt sběrného dvora obec Lubenec čerpala podporu v rámci prioritní osy 4 OPŽP.

Městys Nepomyšl:

Obec využívá svozové společnosti Skládka Vrbička s.r.o. na komunální odpad, společnost Lukra Lubenec na objemný odpad a na tříděný odpad využívá firmy Marius Pedersen a.s., která tříděný odpad sváží na třídící linku společnosti Ekoselect, a.s. do Chomutova. Cena svozu se odvíjí od množství kontejnerů. Na území Nepomyšle je provozována Skládka Vrbička, proto je Nepomyšl osvobozena od poplatku za uložení odpadu na skládce. V Nepomyšli je také provozováno sběrné místo.

Obec Očihov:

Obec využívá na směsný komunální odpad i na tříděný odpad firmu Marius Pedersen a.s., cena se odvíjí dle velikosti nádoby a četnosti vývozu. Firma sváží směsný komunální odpad na skládku Vrbička, tříděný odpad sváží na třídící linku společnosti Ekoselect, a.s. do Chomutova. Dále obec využívá firmu Jan Bouška na svoz velkoobjemových kontejnerů a firmu Becker Bohemia s.r.o. na svoz nebezpečného odpadu. Společně s obcí Petrohrad využívá svozový dvůr v Kryrech.

Obec Petrohrad:

Obec využívá svozovou společnost Marius Pedersen a.s., a to jak na směsný komunální odpad, objemný odpad i odpad tříděný. Cena je stanovena za vývoz dle velikosti nádoby a četnosti vývozu. Směsný komunální odpad firma sváží na skládku Vrbička, tříděný odpad sváží na třídící linku společnosti Ekoselect, a.s. do Chomutova. Obec Petrohrad provozuje 3 sběrná místa a spolupracuje s městem Kryry na provozu sběrného dvora v Kryrech.

Obec Podbořanský Rohozec:

Obec využívá svozové společnosti Skládka Vrbička s.r.o. na komunální odpad, na tříděný odpad využívá firmy Marius Pedersen a.s., která tříděný odpad sváží na třídící linku společnosti Ekoselect, a.s. do Chomutova. Cena svozu se odvíjí od velikosti kontejneru a četnosti svozu.

Město Podbořany:

Město využívá služeb svozové společnosti Marius Pedersen a.s. na komunální i tříděný odpad. Cena svozu komunálního odpadu je smluvní a platí se paušálně jedenkrát za měsíc, nehledě na množství vyvezených nádob. Cena svozu tříděného odpadu se odvíjí od velikosti kontejneru a svezené komodity. Směsný komunální odpad firma sváží na skládku Vrbička, tříděný odpad sváží na třídící linku společnosti Ekoselect, a.s. do Chomutova. Dále město využívá služeb svozové společnosti Jaromír Bouška, která sváží objemný odpad na skládku Vrbička. Podbořany provozují také svůj sběrný dvůr, v rámci kterého je nakládáno i s kovovými odpady, elektroodpady, zářivkami, pneumatikami atd.

Město Vroutek:

Město využívá svozovou společnost Marius Pedersen a.s. na směsný i komunální odpad, cena se odvíjí dle velikosti nádoby a četnosti vývozu. Firma sváží směsný komunální odpad na skládku Vrbička a tříděný odpad sváží na třídící linku společnosti Ekoselect, a.s. do Chomutova. Pro svoz velkoobjemových kontejnerů město využívá služeb firmy Lukra Lubenec. Město Vroutek také provozuje své sběrné místo.

Přehled využití svozových společností na komunální a separovaný odpad

PŘEHLED SVOZOVÝCH SPOLEČNOSTÍ NA SKO PŘEHLED SVOZOVÝCH SPOLEČNOSTÍ NA TKO

■ Marius Pedersen a.s.

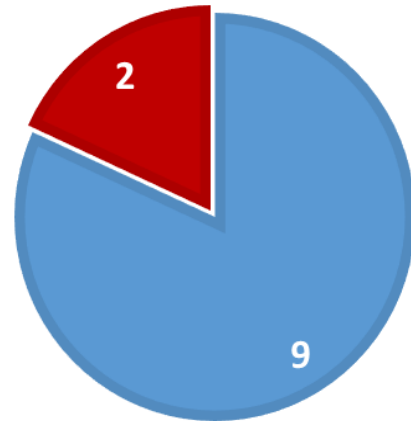
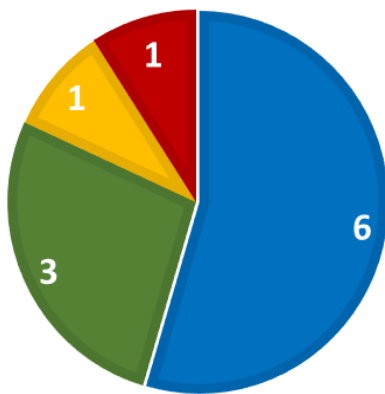
■ Skládka Vrbička s.r.o.

■ Marius Pedersen a.s.

■ Becker Bohemia s.r.o.

■ Autocentrum V & K Lubenec s.r.o.

■ Becker Bohemia s.r.o.

Tabulka 74: Přehled nakládání s jednotlivými druhy odpadů v obcích SO ORP Podbořany

	Obec	Nebezpečný odpad	Komunální odpad	Separovaný odpad	Objemný odpad	BRKO
Blatno	Svozová spol.	- Becker Bohemia, s. r. o.	- V+K autocentrum Lubenec	- Becker Bohemia, s. r. o.	- Lukra, spol. s r. o.	- Botep +
	Sběr	- odvoz od občanů a skladování na dočasném uložišti odpadu	- popelnice - modré pytle (především pro chalupáře)	- kontejnery (1100 l)	- velkokapacitní kontejnery	- přímo v areálu spol. Botep +
	Četnost svozu	- cca 2x ročně	- 1x týdně - 1x za 14 dní	- dle potřeby	- dle potřeby	- dle potřeby
	Vlastnictví nádob a svozové techniky	- nádoby ve vlastnictví obce	- v pronájmu	- EKO-KOM	- 2x velkokapacitní kontejnery v zápůjčce od Lukry Lubenec - obec nevlastní techniku na svoz odpadu	- nádoby nejsou potřeba, sběr a svoz je prováděn přímo do areálu spol. Botep +
	Zpětný odběr	x	x	- PET, sklo, papír, textil	x	x
Blšany	Svozová spol.	- Marius Pedersen, a. s.	- Marius Pedersen, a. s.	- Marius Pedersen, a. s.	- Marius Pedersen, a. s.	- Skládky Vrbička, s. r. o.
	Sběr	- do kontejnerů na sběrné místo (Blšany č. p. 56)	- popelnice - zelené pytle (35 – 40,- kč) - jednorázový vývoz (50,- kč)	- kontejnery (1100 l a 240 l) - pytle (žluté na plasty a oranžové na náp. kartony)	- velkokapacitní kontejnery	- popelnice (240 l) - možnost odvoz i velkoobjemový kontejner
	Svoz	- cca 2x ročně	- 1x týdně - 1x za 14 dní - kombinovaný (v závislosti na ročním období)	- 1x měsíčně (sklo) - 1x za 14 dní (papír, plasty)	- dle potřeby	- 1x týdně
	Vlastnictví nádob a svozové techniky	- velkokapacitní kontejner v pronájmu	- v pronájmu od Marius Pedersen, a. s.	- Ekocom - Marius Pedersen, a. s. - obec	- 4 ks kontejnerů v pronájmu - obec nevlastní techniku na svoz odpadu	- v pronájmu od Skládky Vrbička, s. r. o.
	Zpětný odběr	x	x	- PET, plasty, nápojové kartony, sklo, papír	x	x

	Obec	Nebezpečný odpad	Komunální odpad	Separovaný odpad	Objemný odpad	BRKO
Krásný Dvůr	Svozová spol.	- Marius Pedersen, a. s.	- Skládky Vrbička, s. r. o.	- Marius Pedersen, a. s.	- Skládky Vrbička, s. r. o.	- Skládky Vrbička, s. r. o.
	Sběr	- do kontejnerů na sběrné místo (Krásný Dvůr č. p. 137)	- popelnice - kontejnery (1100 l)	- popelnice - kontejnery (1100 l) - pytle (žluté na plasty a oranžové na náp. kartony)	- velkokapacitní kontejnery - na sběrné místo	- popelnice (120 l a 220 l) - kontejnery
	Svoz	- 2x ročně	- 1x týdně	- 1x týdně plasty - 1x za 14 dní papír - 1x měsíčně sklo	- 1x týdně malý kontejner	- 1x týdně
	Vlastnictví nádob a svozové techniky	- nádoby ve vlastnictví obce	- část ve vlastnictví obyvatel - většina Skládky Vrbička, s. r. o.	- EKO-KOM - Marius Pedersen, a. s. - obec	- nádoby ve vlastnictví obce - obec nevlastní techniku na svoz odpadu	- v pronájmu od Skládky Vrbička, s. r. o.
	Zpětný odběr	x	x	- PET, plasty, nápojové kartony, sklo, papír	x	x
Kryry	Svozová spol.	- Marius Pedersen, a. s.	- Marius Pedersen, a. s.	- Marius Pedersen, a. s.	- nově Marius Pedersen, a. s. - Město Kryry	- obec
	Sběr	- sběrný dvůr	- popelnice - kontejnery (1100 l)	- kontejnery (1100 l) - pytle (žluté na plasty a oranžové na náp. kartony)	- velkokapacitní kontejnery - na svozový dvůr	- občané BRKO sváží na sběrný dvůr - 2 kontejnery
	Svoz	- cca 2x ročně	- 1x týdně	- 1x týdně (vše) - pytle se sváží na svozový dvůr a dle potřeby sváží Marius Pedersen, a. s.	- dle potřeby	- svoz na místní kompostárnu - 2 kontejnery sváženy na Skládku Vrbička
	Vlastnictví nádob a svozové techniky	- velkokapacitní kontejnery ve vlastnictví města	- nádoby v pronájmu	- nádoby v pronájmu	- 8 ks velkoobjemových kontejnerů vlastní město - vlastní hydraul. přepravní podvozek pro svoz velkoobj. kontejnerů	- 2 ks kontejnerů (dotované z MAS Vladař) ve vlastnictví obce
	Zpětný odběr	- elektrozařízení (Elektrowin, a. s.) - zářivky (Ekolamp) - tonery a baterie	x	- PET, plast, nápojové kartony, sklo, papír	x	x

	Obec	Nebezpečný odpad	Komunální odpad	Separovaný odpad	Objemný odpad	BRKO
Lubeneč	Svozová spol.	- Becker Bohemia, s. r. o.	- Becker Bohemia, s. r. o.	- Becker Bohemia, s. r. o.	- Lukra s. r. o. Lubenec	- Becker Bohemia, s. r. o.
	Sběr	- sběrný dvůr (nádoby)	- popelnice - kontejnery (1100 l) - černé pytle pro chataře (od Becker Bohemia, s. r. o.)	- kontejnery (1100) - pytle	- sběrný dvůr - velkoobjemové kontejnery	- sběrný dvůr - kontejnery (MAS Vladař)
	Svoz	- 2x ročně	- 1x týdně - 1x za 14 dní	- 1x za 14 dní.	- dle potřeby	- dle potřeby - sváží si obec sama (uložení Lukra, s. r. o.)
	Vlastnictví nádob a svozové techniky	- velkokap. kontejnery ve vlastnictví obce - nádoby na el. odpad (Asekol, a. s., Elektrowin, a. s.)	- pronájem od Becker Bohemia, s. r. o.	- Becker Bohemia, s. r. o. - EKO-KOM	- v pronájmu - obec nevlastní techniku na svoz odpadu	- 4 ks kontejnerů ve vlastnictví obce (dotace MAS Vladař) - popelnice (240 l) - vl. svoz. technika
	Zpětný odběr	- drobný elektroodpad (Asekol, a. s., Elektrowin, a. s.)	x	- PET, plasty, sklo, papír, nápojové kartony	x	x
Nepomyšl	Svozová spol.	- Marius Pedersen, a. s.	- Skládka Vrbička, s. r. o.	- Marius Pedersen, a. s.	- Lukra s. r. o. Lubenec	- Skládka Vrbička, s. r. o.
	Sběr	- mobilní sběr (žádné nádoby nejsou potřeba)	- popelnice - kontejnery (1100 l)	- kontejnery (1100 l) - pytle (žluté na plasty a oranžové na náp. kartony)	- velkokapacitní kontejnery - 3x Nepomyšl, 1x Dvorce	- popelnice (240 l a 110 l) - kontejner (dotace MAS Vladař)
	Svoz	- 2x ročně	- 1x týdně - 1x za 14 dní - kombinovaný	- 1x týdně - 1x za 14 dní (v menších obcích)	- cca 1x za měsíc	- 1x týdně - Skládka Vrbička, s. r. o.
	Vlastnictví nádob a svozové techniky	- žádné nejsou	- obec - Skládka Vrbička, s. r. o. (nové)	- nádoby v pronájmu (EKO-KOM, a. s.)	- 4 velkokapacitní kontejnery - obec nevlastní techniku na svoz odpadu	- Skládka Vrbička, s. r. o. - kontejner obce (dotace MAS Vladař)
	Zpětný odběr	- drobný elektroodpad (Asekol, a. s.) - lednice, žárovky (Marius Pedersen, a. s.) - tonery	x	- PET, plasty, sklo, papír, nápojové kartony	x	x

Obec		Nebezpečný odpad	Komunální odpad	Separovaný odpad	Objemný odpad	BRKO
Očihov	Svozová spol.	- Becker Bohemia, s. r. o.	- Marius Pedersen, a. s.	- Marius Pedersen, a. s.	- Bohemia Becker, s. r. o.	- Skládka Vrbička, s.r.o.
	Sběr	- sběrné místo (Očihov č. p. 7)	- popelnice - kontejnery (1100 l) - pytle (120 l - 55,- Kč, 60 l - 30,- Kč)	- kontejnery - pytle (žluté na plasty a oranžové na náp. kartony)	- možný svoz od občanů - velkokapacitní kontejnery na sběrném místě	- velkokapacitní kontejner MAS Vladař
	Svoz	- 2x ročně	- 1x týdně - 1x za 14 dní	- 1x za 2 měsíce (sklo) - 1x měsíčně (papír) - 1x za 14 dní (plasty)	- dle potřeby - firma Jaromír Bouška	- dle potřeby
	Vlastnictví nádob a svozové techniky	- nádoby ve vlastnictví obce	- nádoby v pronájmu	- nádoby v pronájmu	- obec vlastní velkokapacitní kontejnery - obec nevlastní techniku na svoz odpadu	- kontejner obce (dotace MAS Vladař)
	Zpětný odběr	x	x	- PET, plasty, nápojové kartony, sklo, papír	x	x
Petrohrad	Svozová spol.	- Marius Pedersen, a. s.	- Marius Pedersen, a. s.	- Marius Pedersen, a. s.	- Marius Pedersen, a. s.	- Skládka Vrbička, a. s.
	Sběr	- na sběrná místa (Petrohrad, Bílenec, Černčice)	- popelnice - kontejnery	- kontejnery (1100 l) - pytle (žluté na plasty a oranžové na náp. kartony)	- velkokapacitní kontejnery - sběrná místa	- velkokapacitní kontejnery (MAS Vladař)
	Svoz	- 2x ročně	- 1x týdně - 1x za 14 dní - kombinovaný	- 1x za 14 dní - 1x měsíčně (pytle svezené obcí na sběrné místo), následný odvoz (Marius Pedersen, a. s.)	- cca 1x měsíčně	- dle potřeby
	Vlastnictví nádob a svozové techniky	- nádoby ve vlastnictví obce	- v pronájmu	- v pronájmu (EKO-KOM)	- pronájem (Marius Pedersen, a. s.) - obec nevlastní techniku na svoz odpadu	- kontejner obce (dotace MAS Vladař)
	Zpětný odběr	- akubaterie (zajišťují školy) - tonery (zajišťuje škola)	x	- PET, plasty, nápojové kartony, sklo, papír	- textil (dle potřeby)	x

Obec		Nebezpečný odpad	Komunální odpad	Separovaný odpad	Objemný odpad	BRKO
Podbořanský Rohozec	Svozová spol.	-Marius Pedersen, a. s.	- Skládka Vrbička, s. r. o.	- Marius Pedersen, a. s.	- Sládka Vrbička, s. r. o	- Skládka Vrbička, s. r. o. - Zápotocký, s.r.o.
	Sběr	- sběr zajištěn	- popelnice	- kontejnery	- velkokapacitní kontejnery	- popelnice (120 l a 240 l) - velkokapacitní kontejnery
	Svoz	- 2x ročně	- 1x týdně	- 1x za 14 dní	- dle potřeby	- 1x týdně
	Vlastnictví nádob a svozové techniky	x	- v pronájmu	- v pronájmu - malá část obce	- zapůjčené - obec nevlastní techniku na svoz odpadu	- Skládka Vrbička, s. r. o.
	Zpětný odběr	x	x	- PET, sklo, papír	x	x
Podbořany	Svozová spol.	Marius Pedersen, a. s.	Marius Pedersen, a. s.	Marius Pedersen, a. s.	- firma Jaromír Bouška	- Skládka Vrbička, s. r. o.
	Sběr	- na svozový dvůr	- popelnice - kontejnery (1100 l)	- kontejnery (1100 l) - svozový dvůr	- velkokapacitní kontejnery na svozovém dvoře, občasně uložen na malých obcích	- popelnice (120 l a 240 l) - svozový dvůr
	Svoz	- cca 2x ročně	- 1x týdně (popelnice) - 1x za 14 dní (kontejnery)	-1x týdně - 1x za 14 dní (ze svozového dvora)	- dle potřeby	- 1x týdně
	Vlastnictví nádob a svozové techniky	- nádoby ve vlastnictví města	- ve vlastnictví občanů	- EKO-KOM - Marius Pedersen, a. s. - obec	- město - obec nevlastní techniku na svoz odpadu	- Skládka Vrbička, s. r. o.
	Zpětný odběr	- drobný el.odpad + televizory (Asekol, a. s.) - el.odpad (Elektrowin, a. s.) - žárovky a žárovky (Ekolamp)	x	- PET, plasty, nápojové kartony, sklo, papír	- textil	x

Obec		Nebezpečný odpad	Komunální odpad	Separovaný odpad	Objemný odpad	BRKO
Vroustek	Svozová spol.	- Marius Pedersen, a. s.	- Marius Pedersen, a. s.	- Marius Pedersen, a. s.	- Skládka Vrbička, s. r. o.	- Skládka Vrbička, s. r. o.
	Sběr	- na místo určené k dočasnému ukládání odpadu	- popelnice - kontejnery 1100 l - bílé pytle (pro chalupáře)	- kontejnery 1100 l - pytle (žluté na plasty a oranžové na náp. kartony)	- velkokapacitní kontejnery - 2x ročně i v obcích	- popelnice (120 l a 240 l) - kontejnery (dotace MAS Vladař) - na místo urč. k dočas. ukládání odpadu
	Svoz	-2x ročně	- 1x týdně - kombinovaný u podnikatelů	- 1x za 14 dní	- cca 2x ročně	- 1x týdně
	Vlastnictví nádob a svozové techniky	- pronájem nádob od Marius Pedersen, a. s.	- pronájem od Marius Pedersen, a. s.	- pronájem od Marius Pedersen, a. s. a Ekocom, a. s.	- města - město nevlastní techniku na svoz odpadu	- Skládka Vrbička, s. r. o.
	Zpětný odběr	- zářivky a žárovky (Ekolamp) - drobný elektroodpad (Elektrowin, a. s.) - tonery (cart4future) - televizory, monitory (Asekol, a. s.)	x	- PET, sklo, plasty, nápojové kartony - papír (Suroviny Švarc, s. r. o.)	- textil	x

Zdroj: Sběr dat na SO ORP Podbořany

Nakládání s odpady:

Nebezpečný odpad:

Všechny obce na území ORP Podbořany (11) řeší nakládání s nebezpečným odpadem. Svoz je zajištěn dle legislativy minimálně 2x ročně. 5 obcí (Kryry, Lubenec, Nepomyšl, Podbořany, Vroutek) využívají systém zpětného odběru, a to především u elektrospotřebičů. V menších obcích je produkce elektrospotřebičů, zářivek, žárovek či akubaterií tak nízká, že není ekonomicky efektivní sběr těchto komodit zajišťovat (pořizovat nové kontejnery apod.). Nádoby jsou většinou ve vlastnictví obce.

Komunální odpad:

Sběr komunálního odpadu je řádně zajištěn ve všech obcích v území a prováděn prostřednictvím klasických nádob jako jsou popelnice (110 l, 120 l) a kontejnery (1 100 l), ale v některých obcích je zaveden také pytlový sběr komunálního odpadu, který využívají nejen chalupáři, ale i občané, kteří mají velmi nízkou produkci odpadu a nechtějí platit celý vývoz popelnice. Cena pytlů se pohybuje v rozmezí od 35 – 55,- Kč/ks za jednorázový svoz. Svoz KO je zajištěn 1x týdně i 1x za 14 dní podle potřeb obyvatel. I přesto, že se obce snaží řešit svoz KO efektivně, každoroční náklady na svoz tohoto odpadu jsou relativně vysoké. V návrhové části bude tato problematika řešena pomocí cíle: „Výběr společného dodavatele služeb pro svoz komunálního a separovaného odpadu včetně společné administrace těchto činností“.

Separovaný odpad:

Občané ve všech obcích v území mají možnost třídít odpad. Každá obec zajišťuje dostupnost nádob na separovaný odpad, ale také barevné pytle pro třídění samostatných PET, plastů a nápojových kartonů. Z analytické části dokumentu vyplývá, že produkce separovaného odpadu v území je poměrně malá v porovnání k průměrné produkci ČR. Nádoby na tříděný odpad jsou většinou v pronájmu od společnosti Ekokom a. s., či Marius Pedersen a. s.

V následující tabulce je zobrazen přehled možností třídění jednotlivých složek odpadu v obcích ORP Podbořany. Občané mají možnost separace buď do sběrných nádob a kontejnerů, či odpad uložit na sběrné dvory a místa (není v tabulce rozlišeno).

Tabulka 75: Možnosti separace jednotlivých složek odpadu v obcích ORP Podbořany (současný stav)

	Papír	Plast	Sklo	Nápojové kartony	Bioodpad	Textil	Elektroodpady	Kovy	Hliníkové obaly
Blatno	✓	✓	✓	x	✓	✓	x	x	x
Blšany	✓	✓	✓	✓	✓	✓	x	x	x
Krásný Dvůr	✓	✓	✓	✓	✓	x	✓	x	x
Kryry	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	x	x
Lubenec	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
Nepomyšl	✓	✓	✓	✓	✓	x	✓	x	x
Očihov	✓	✓	✓	✓	x	✓	✓	x	x
Petrohrad	✓	✓	✓	✓	✓	✓	x	x	x
Podbořany	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	x
Podbořanský Rohozec	✓	PET	✓	x	x	x	x	x	x
Vroutek	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	x	x

Zdroj: Sběr dat na SO

Ve všech obcích ORP Podbořany mohou lidé třídit 3 základní složky odpadu – papír, plast a sklo. Bioodpad a nápojové kartony mohou občané třídit v 9/11 obcí, textil v 8/11 obcí, elektrozařízení v 7/11 obcí, kov ve 2/11 obcí a nejméně tříděnou komoditou jsou hliníkové obaly, kde vybavení k separaci tohoto druhu odpadu nalezneme pouze v 1 obci.

Objemný odpad:

Svoz objemného odpadu je zajištěn ve všech obcích v území. Občané i v menších obcích mají možnost využít svozu objemného odpadu a to způsobem, kdy jsou v předem stanovených termínech v obcích umístěny velkoobjemové kontejnery. Občané mají také možnost objemný odpad odvézt na sběrná místa, dvory či na dočasná uložiska odpadu. Velkokapacitní kontejnery mají obce buď v pronájmu a či některé v osobním vlastnictví.

Biologicky rozložitelný odpad:

Sběr a svoz bioodpadu je pro obce velmi aktuálním tématem. Většina obcí v území začala nakládání s tímto druhem odpadu řešit v průběhu roku 2014, kdy zavedla sběr bioodpadu s týdenním intervalem svozu. 73 % obcí využívá služeb svozové společnosti Skládka Vrbička s.r.o., která slouží jako překladiště pro firmu Bohemia Becker s.r.o.; ta bioodpad sváží na vlastní kompostárnu do Kralovic. Obce využívající služeb Skládky Vrbička s.r.o., mají sběrné nádoby v pronájmu od této společnosti. Některé obce mají sběrné nádoby (kontejnery) na bioodpad financované z prostředků MAS Vladař. Obec Kryry bioodpad sváží na vlastní kompostárnu (nízkokapacitní do 150 t odpadu), která je součástí nově vybudovaného sběrného dvora.

Sběr a svoz bioodpadu je od dubna roku 2015 vyřešen ve všech obcích SO ORP Podbořany dle platné legislativy. Vzhledem k tomu, že obce zajišťují hromadný sběr a svoz bioodpadu, není v žádné z obcí řešeno či finančně podporováno domácí kompostování.

Kovy:

Mobilní sběr kovových odpadů žádná obec v současné době neprovádí. Všechny vyprodukovaný kovový odpad v území je svážen do výkupen, které jsou v území hojně provozovány soukromými subjekty. Občané mají možnost zanechat kovový odpad na sběrných dvorech.

Technika na svoz odpadu:

V současné době vlastní techniku na svoz odpadu zatím jen obec Kryry, a to hydraulický přepravní podvozek pro svoz objemného odpadu. Ostatní obce vlastní jiná přepravní vozidla na svoz odpadu, a to především traktory s vlekem či multicar. Kuka vůz nevlastní žádná obec v území.

5.1.2.1. Sběrné dvory na území ORP, současný stav

Tabulka 76: Sběrné dvory na území ORP

Č.	Provozovatelé zařízení	Adresa provozu na území ORP			Roční maximální kapacita [t]	Průměrně využitá roční kapacita [t]	Provozovatel/vlastník (O, S)	Poznámky
		Ulice a číslo popisné	Obec	ZÚJ				
1.	Sběrný dvůr odpadů Lubenec	Podbořanská 51	439 43 Lubenec	566438	730,00	160,00	O	
2.	Sběrný dvůr Podbořany	Mlýnská	441 01 Podbořany	566616	Není známa	816,41	O	Roční maximální kapacita dvora není známa, neboť byl založen již v roce 1993. Sběrný dvůr se vyváží dle jeho naplnění a to 2-3 krát do měsíce. Tzn. kapacita dvora je cca 30 tun.
3.	Sběrný dvůr Kryry	Hlavní 54	439 81 Kryry	566934	1200,00	neznámá	O	Sběrný dvůr Kryry je otevřen od poloviny roku 2013 a dosud není naplněn (cca z 20 %). Proto není průměrně využitá kapacita známa.

Zdroj: Vlastní šetření

5.1.2.2. Sběrná místa na území ORP, současný stav

Tabulka 77: Sběrná místa na území ORP

Č.	Provozovatelé zařízení	Adresa provozu na území ORP			Roční maximální kapacita [t]	Průměrně využitá roční kapacita [t]	Provozovatel /vlastník (O, S)	Poznámky
		Ulice a číslo popisné	Obec	ZÚJ				
1.	Sběrné místo u č.p. 102 Nepomyšl	Sběrné místo u č.p. 102	439 71, Nepomyšl	566501	Není	150,00	O	roční max. kapacita není známa, sběrné místo je vyváženo podle potřeby po zaplnění
2.	Blšany č.p. 56	Blšany č.p. 56	439 88, Blšany	566021	100,00	74,15	O	
3.	Dočasné úložiště odpadu Blatno		439 84, Blatno	566004	50,00	27,00	O	
4.	Krásný Dvůr č.p. 137	Krásný Dvůr 137	439 72, Krásný Dvůr	566306	45,00	30,50	O	
5.	Petrohrad, U sušárny	Petrohrad - U sušárny	439 85, Petrohrad	566560	není	27,00	O	4,5t je max. kapacita kontejneru po naplnění, tato kapacita je ročně využita v průměru 6x
6.	Petrohrad, Černčice - č.p. 8	Černčice - č. p. 8	440 85, Petrohrad	566560	není	27,00	O	4,5t je max. kapacita kontejneru po naplnění, tato kapacita je ročně využita v průměru 6x
7.	Sběrné místo u č. p. 7 Očihov	Očihov - č. p. 7	43987, Očihov	566527	není	30,00	O	roční max. kapacita není známa, sběrné místo se vyváží dle potřeby po zaplnění
8.	Místo určené k dočasnému ukládání odpadu Vroutek	Vroutek - Kostelní 192	439 82, Vroutek	566934	3 000,00	250,00	O	Maximální kapacita sběrného místa je 250 t odpadu, po zaplnění se sběrné místo vyváží. Vývoz je možný maximálně 1x měsíčně, proto je roční maximální kapacita 12x250t odpadu. Sběrné místo se však zaplní cca 1x ročně

Č.	Provozovatelé zařízení	Adresa provozu na území ORP			Roční maximální kapacita [t]	Průměrně využitá roční kapacita [t]	Provozovatel /vlastník (O, S)	Poznámky
		Ulice a číslo popisné	Obec	ZÚJ				
9.	Bílenec - Za kostelem	Bílenec - Za kostelem	441 85, Petrohrad	566560	není	27,00	O	4,5t je max. kapacita kontejneru po naplnění, tato kapacita je ročně využita v průměru 6x
10.	Textil Koutecký	ul. V Tůni (parkoviště u Penny)	441 01, Podbořany	566616	není	9,71	S	Kontejner pro sběr textilu
11.	Ekolamp	Mlýnská	441 01, Podbořany	566616	není	-	S	Kontejner pro sběr použitých zářivek a svítidel (cca 1000 ks uvedených světelných zdrojů, jejichž hmotnost činí cca 50 - 100 kg). Průměrně využitou kapacitu se nepodařilo zjistit
12.	Elektrowin, a.s.	Mlýnská	441 01, Podbořany	566616	není	10,60	S	Drobné elektrozařízení, kontejner umístěný v areálu svozového dvora
13.	Asekol - sběr nebezpečného odpadu	Mírová u č. p. 615	441 01, Podbořany	566616	není	0,50	S	Kontejner pro sběr elektrozařízení o velikosti 1300 l
14.	Asekol - sběr nebezpečného odpadu	Komenského ul.	441 01, Podbořany	566616	není	0,50	S	Kontejner pro sběr elektrozařízení o velikosti 1300 l
15.	Asekol - sběr nebezpečného odpadu	ul. V Tůni (parkoviště u Penny)	441 01, Podbořany	566616	není	0,50	S	Kontejner pro sběr elektrozařízení o velikosti 1300 l; průměrně využitá kapacita za všechny 3 sběrná místa firmy Asekol je 1,46 t

Zdroj: Vlastní šetření

Sběrnými dvory či místy je vybaveno 10 z 11 obcí.

Sběrné dvory mají 3 z 11 obcí - Podbořany, Lubenec a Kryry. Sběrný dvůr v Kryrech byl založen ve spolupráci s obcemi Petrohrad a Očihov. Sběrné dvory jsou vyprazdňovány většinou dle potřeby, po naplnění sběrných nádob a vyváženy dle druhu odpadu příslušnou svozovou společností, se kterou má obec uzavřenou smlouvu či vlastními svozy na místa k tomu určená.

Sběrná místa či dočasná úložiště odpadu má 7 z 11 obcí - Blatno, Blšany, Krásný Dvůr, Nepomyšl, Očihov a Petrohrad, který má dokonce 3 sběrná místa.

Jediná obec, ve které se nenachází žádné z výše zmíněných vybavení, je Podbořanský Rohozec, který má pouhých 160 obyvatel.

Síť sběrných míst a dvorů je tedy na počet obyvatel a velikost obcí dostatečná v ORP Podbořany a snižuje tak i možnost výskytu černých skládek. Zařízení jsou kapacitně dimenzována vždy pro potřeby občanů dané obce.

5.1.2.3. Výkupny odpadů na území ORP, současný stav

Tabulka 78: Výkupny odpadů na území ORP

Č.	Provozovatelé zařízení	Adresa provozu na území ORP			Roční maximální kapacita [t]	Průměrně využitá roční kapacita [t]	Provozovatel/vlastník (O, S)	Poznámky
		Ulice a číslo popisné	Obec	ZÚJ				
1.	KOVOŠROT GROUP CZ, a.s.	Vroutecká 854	441 01, Podbořany	566616	1 500,00	534,18	S	Výkup kovového odpadu, šrotu a elektrozařízení
2.	Petr Sochor	Petrohrad 56	439 85, Petrohrad	566560	232,00	120,00	S	Průměrně využitá kapacita je 100 tun železa a 20 tun papíru
3.	Zdeněk Eisenhammer	Hlavní 192	439 81, Kryry	566314	2 000,00	1 800,00	S	Výkup kovového odpadu a šrotu
4.	VODEST, s.r.o.	Vidhostická 457	439 82, Vroutek	566934	500,00	-	S	Likvidace autovraků, průměrně využitá roční kapacita není známa, maximální roční kapacita je 40 autovraků, cca 500 t
5.	GOODMETAL, s.r.o.	5. května	439 81, Kryry	566314	6 000,00	-	S	Výkup železa a barevných kovů, průměrně využitou roční kapacitu nebylo možné zjistit z důvodu nesdílnosti subjektu
6.	Vilém Jungbauer	Podbořanská 29	439 83, Lubenec	566438	4 800,00	4 116,00	S	Výkup a zpracování kovového odpadu, šrotu a elektrozařízení
7.	Milan Stojko	Husova 223	439 82, Vroutek	566934	2 400,00	200,00	S	
8.	AZS 98, s.r.o.	Areál bývalé skládky u Kafilérie	441 01, Podbořany	566616	22 000,00	389,00	S	Výkup a recyklace stavebního odpadu, suti a výrobní recyklátů (společnost AZS 98 není výkupnou v pravém slova smyslu, neboť se za uložení stavebního odpadu platí; plní tedy spíše funkci skládky)
9.	Tomáš Zutis	Pšov	441 01, Podbořany	566616	78,00	223,00	S	Výkup kovového odpadu

Zdroj: Vlastní šetření

Výkupny na území ORP se zaměřují především na výkup kovošrotu, barevných kovů, druhotných surovin a pak dále jednotlivé firmy se zaměřením na výkup autovraků a stavebních materiálů a suti. Kapacity těchto výkupen jsou často obtížně zjistitelné vzhledem k faktu, že se jedná o soukromé subjekty, které nejsou ochotny poskytovat údaje. Nicméně z poskytnutých dat lze usoudit, že roční kapacity nebývají zcela naplněny a vyhovují tedy potřebám obyvatel Podbořanska. Nejrozšířenější vykupovanou komoditou v oblasti je kovošrot; výkupny tohoto druhu existují v 5 z 11 obcí, z toho nejvíce se vykupuje kovošrot v Lubenci a Podbořanech. Výkupna autovraků a recyklační centrum stavebního materiálu jsou zařízení, která jsou svého druhu jediná na území ORP, proto jsou kapacitně dimenzována pro celé území Podbořanska.

5.1.2.4. Třídící linky v blízkosti území ORP, současný stav

Tabulka 79: Třídící linky v blízkosti území ORP

Č.	Provozovatelé zařízení	Adresa provozu mimo území ORP			Roční maximální kapacita [t]	Průměrně využitá roční kapacita [t]	Provozovatel/vlastník (O, S)	Poznámky
		Ulice a číslo popisné	Obec	ZÚJ				
1.	Technické služby, s.r.o. Postoloprty	Tyršova 626	439 42, Postoloprty	566624	500,00	-	O	Na této třídící lince je možno třídít: PET lahve, sklo a papír. Průměrně využitá kapacita je neznámá, vzhledem k nesdílnosti subjektu
2.	Becker Bohemia, s.r.o.	Nádražní 878	331 41, Kralovice	559075	3500,00	-	S	Třídící linka se především zaměřuje na separovaný odpad jako je papír, plast či nápojové kartony. Průměrně využitá kapacita je neznámá, vzhledem k nesdílnosti subjektu
3.	LKT saaz trade s.r.o.	Masarykova 351	438 01, Žatec	566985	-	-	S	Třídírna textilu, kapacity vzhledem k nesdílnosti subjektu nejsou známy

Zdroj: Vlastní šetření

5.1.2.5. Koncová zařízení (třídící linky pro separovaný odpad, využívané obcemi území ORP), současný stav

Tabulka 80: Koncová zařízení (třídící linky pro separovaný odpad, využívané obcemi území ORP)

Č.	Provozovatelé zařízení	Adresa provozu			Výčet všech obcí území ORP, která využívají tato koncová zařízení	Provozovatel /vlastník (O, S)	Poznámky
		Ulice a číslo popisné	Obec	ZÚJ			
1.	Becker Bohemia, s.r.o.	Nádražní 878	331 41, Kralovice	559075	Lubenec, Blatno	S	Mimo ORP Podbořany
2.	Ekoselect, a.s	Na Moráni 1336	430 04, Chomutov	562971	Blšany, Krásný Dvůr, Kryry, Nepomyšl, Očihov, Petrohrad, Podbořanský Rohozec, Podbořany, Vroutek	S	Svoz tříděného odpadu firmy Marius Pedersen a.s. z Podbořanska; leží mimo ORP Podbořany

Zdroj: Vlastní šetření

Na území ORP Podbořany se do dnešní doby nenachází žádná třídící linka, přestože se zde odpad třídí.

Svozová společnost Becker Bohemia s.r.o., kterou využívají obce Lubenec a Blatno, sváží separovaný odpad na vlastní třídící linku do Kralovic, svozová společnost Marius Pedersen a.s., kterou využívají zbylé obce (Blšany, Krásný Dvůr, Kryry, Nepomyšl, Očihov, Petrohrad, Podbořanský Rohozec, Podbořany, Vroutek), sváží separovaný odpad na třídící linku společnosti Ekoselect a.s. v Chomutově.

Sít třídících linek je pro současné potřeby dostatečná, ne však zcela vhodně umístěná vzhledem k alokaci ORP, neboť dojezdová vzdálenost svozových vozů na třídící linky se pohybuje průměrně okolo 35 km, což se pak může negativně odrazit na cenách svezeneho odpadu.

5.1.2.6. Zařízení pro nakládání s BRO

Tabulka 81: Zařízení pro nakládání s BRO na území ORP

Č.	Provozovatelé zařízení	Adresa provozu na území ORP			Roční maximální kapacita [t]	Průměrně využitá roční kapacita [t]	Provozovatel /vlastník (O, OK, S)	Poznámky
		Ulice a číslo popisné	Obec	ZÚJ				
1.	Skládka Vrbička (překladiště)	Partyzánská 93	441 01, Podbořany	566616	-	-	S, O (Překladiště)	Od roku 2014 začala společnost Skládka Vrbička s.r.o. nakládat s bioodpadem. Samotná skládka bude sloužit pouze jako překladiště, kde si bioodpad svezí společnost Becker Bohemia, s.r.o. Společnost rozmístila do 7 obcí, s nimiž uzavřela smlouvu, kontejnery na bioodpad. Maximální kapacita není známa, neboť areál skládky slouží pouze jako překladiště.
2.	Úložiště biologického odpadu Kryry	Náměstí Míru 166	439 81, Kryry	566934	150,00	120,00	O (Komunitní kompostárna)	V rámci sběrného dvora funguje místo, kam se odkládají zbytky veřejné zeleně a biologický odpad soukromých osob. Po rozložení se využívá na hnojení veřejných ploch.
3.	Úložiště biologického odpadu Podbořany	Areál bývalé skládky u Kafilérie	441 01, Podbořany	566616	150,00	100,00	O (Komunitní kompostárna)	V areálu bývalé skládky je úložiště bioodpadu, kam se ukládá biologický rozložitelný odpad a zbytky veřejné zeleně. Vzniklý kompost se dále zpracovává pro hnojení veřejných ploch

Zdroj: Vlastní šetření

Tabulka 82: Zařízení pro nakládání s BRO v blízkosti územní jednotky ORP

Č.	Provozovatelé zařízení	Adresa provozu mimo území ORP			Roční maximální kapacita [t]	Průměrně využitá roční kapacita [t]	Provozovatel/vlastník (O, OK, S)	Poznámky
		Ulice a číslo popisné	Obec	ZÚJ				
1.	FEMME a.s.	Bezděkov 116	438 01, Žatec	566985	3 500,00	3 000,00	S	Kompostárna
2.	Skládka Tušimice a.s.	Zásada u Kadaně 7	432 01, Kadaň	563102	5 000,00	-	S	Kompostárna
3.	Becker Bohemia, s.r.o.	Nádražní 878	331 41, Kralovice	559075	3000,00	-	S	Kompostárna
4.	REGENT PLUS Žlutice spol. s. r. o.	Žizkov 13	364 52, Žlutice	555762	16 500,00	-	S	BPS zemědělské
5.	AGRO ENERGO a.s.	Areál žihelského statku	331 65, Žihle	559695	-	-	S	BPS zemědělské
6.	MATERNA BIOPLYN s.r.o.	Výškov u Počerad	440 01, Výškov	566951	11 265,00	-	S	BPS zemědělské
7.	ELTOP Tarpo Kněževs	Pražská 346	270 01, Kněževs	541877	-	-	S	BPS zemědělské

Zdroj: Vlastní šetření

Tabulka 83: Koncová zařízení (zařízení pro nakládání s BRO z obcí řešeného území ORP), současný stav

Č.	Provozovatelé zařízení	Adresa provozu			Výčet všech obcí území ORP, která využívají tato koncová zařízení	Provozovatel/vlastník (O, OK, S)	Poznámky
		Ulice a číslo popisné	Obec	ZÚJ			
1.	REGENT PLUS Žlutice spol. s. r. o. (Kompostárna)	Žizkov 13	364 52, Žlutice	555762	Petrohrad	S	Koncové zařízení se nachází mimo území ORP
2.	Becker Bohemia s.r.o.	Nádražní 878	331 41 Kralovice	559075	Blšany, Krásný Dvůr, Kryry, Nepomyšl, Petrohrad, Podbořany, Vroutek	S	Koncové zařízení pro obce, kterým sváží bioodpad Skládka Vrbička s.r.o., sídlící mimo ORP Podbořany.

Zdroj: Vlastní šetření

Nakládání s BRO v mikroregionu Podbořany nebylo do dnešní doby příliš rozšířené, nicméně v současné době se k nakládání s tímto druhem odpadu začíná více přistupovat. Město Podbořany a Kryry nakládá s BRO pouze v rámci vlastní potřeby a využití, kde má na svém území vyhrazen prostor pro "přirozené kompostování" bez speciálního zařízení. Kompost dále využívá pro hnojení veřejných ploch pokrytých zelení.

Na místní skládce ve Vrbičce se od počátku roku 2014 zavedl svoz bioodpadu. Vrbička s.r.o. umístila do 7 obcí, s nimiž uzavřela smlouvu (Blšany, Krásný Dvůr, Kryry, Nepomyšl, Petrohrad, Podbořany, Vroutek) kontejnery na bioodpad, jejichž obsah sváží na překladiště skládky Vrbička. Z překladiště skládky odebírá bioodpad firma Becker Bohemia s.r.o., která jej sváží do své kompostárny v Kralovicích. Všechny sběrné nádoby v těchto obcích jsou v soukromém vlastnictví Skládky Vrbička s.r.o. a jejich svoz je realizován 1x týdně.

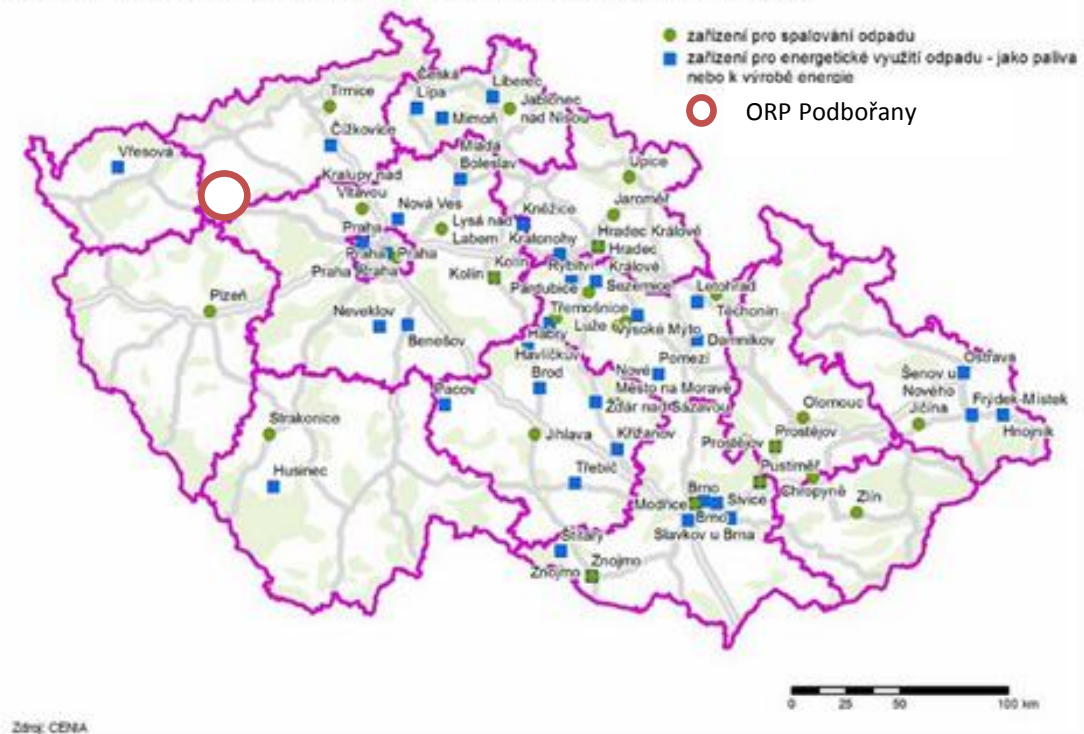
V rámci prioritní osy 4 OPŽP si zažádaly město Vroutek a obec Krásný Dvůr o finanční podporu na systém svozu bioodpadů, který chtějí v budoucnu realizovat. Město Podbořany si zažádalo o finanční podporu na pořízení techniky pro svoz bioodpadu, který bude svážet na svou komunitní kompostárnu. Všechny zmíněné žádosti byly schváleny k financování.

5.1.2.7. Spalovny a zařízení pro energetické využití odpadů (ZEVO) na území ORP, současný stav

Obce ORP Podbořany nakládají s odpadem pouze prostřednictvím skládkování a separace, nevyžívají však spalovny ani zařízení k energetickému využití odpadů. Málokterá obec v území uvažuje o této možnosti využívání odpadů. Důvodem může být i malé pokrytí zařízeními pro energetické využití v ČR od Prahy na západ území, jak ukazuje mapa. Nejbližší ZEVO se nachází cca v 80 km vzdálenosti od centra Podbořanska. Nutno však dodat, že nastane-li v budoucnu zákaz či omezení skládkování, budou se muset obce o tuto možnost využívání odpadů zabývat více.

Mapa č. 3: Rozmístění spaloven a zařízení pro energetické využití odpadu na území ČR v roce 2012

Obr.: Rozmístění spaloven odpadů nakládajících s odpady v technologickém procesu k 23. 10. 2012

5.1.2.8. Sklárky odpadů provozované na území ORP a okolí

Tabulka 84: Sklárky odpadů provozované na území ORP, současný stav

Č.	Provozovatelé zařízení	Adresa provozu na území ORP			Typ sklárky z hlediska ukládaných odpadů (OO, NO, IO)	Stav sklárky	Provozovatel /vlastník (O, S)	Poznámky
		Ulice a č. p.	Obec	ZÚJ				
1.	Sklárka Vrbička, s.r.o.	Partyzánská 93	441 01 Podbořany	566616	OO, IO	Sklárka bude zaplněna cca do roku 2022	S, O	Sklárka Vrbička je provozována soukromou osobou, ale obce mají do této sklárky vložen finanční podíl. Všechny obce ORP Podbořany (11) využívají sklárku Vrbička jako koncové zařízení pro nakládání s KO.

Zdroj: Vlastní šetření

Tabulka 85: Nejbližší sklárky odpadů v blízkosti územní jednotky ORP, současný stav

Č.	Provozovatelé zařízení	Adresa provozu			Typ sklárky z hlediska ukládaných odpadů (OO, NO, IO)	Stav sklárky	Provozovatel/vlastník (O, S)	Poznámky
		Ulice a č. p.	Obec	ZÚJ				
1.	Sklárka Tušimice a.s.	Zásada u Kadaně 7	Kadaň, 432 01	563102	OO, IO, NO	Otevřená, zaplněno 64%	S	Kapacita sklárky je 56300 t
2.	ZITAS - TKO spol. s r.o.	Stružná	Karlovy Vary, 364 72	555592	OO	Celková kapacita 772 594 m ³ IV. Etapa naplněna na 80 %, příprava V. etapy	S	sklárka TKO
3.	Celio a.s.	Litvínov 7	Litvínov	567256	OO, IO, NO	Otevřená	S	skládkový komplex Celio

Zdroj: Vlastní šetření

Tabulka 86: : Další zařízení pro nakládání s odpady v území ORP a v blízkosti územní ORP, současný stav

Č.	Provozovatelé zařízení	Adresa provozu			Specifikace typu dalších zařízení pro nakládání s odpady	Provozovatel/vlastník (O, S)
		Ulice a č. p.	Obec	ZÚJ		
1.	VAPO, s r.o.	Žatecká 660	Podbořany	566616	Kafilérie	S

Zdroj: Vlastní šetření

Na území ORP Podbořany se nachází skládka Vrbička, náležící pod území obce Nepomyšl. Skládka je sice provozována soukromou osobou, ale protože je založena jako spol. s r. o., finanční podíl do ní mají vloženi také obce (celkem 36 obcí; i mimo ORP Podbořany), které služby skládky Vrbička využívají. Na skládku je možno ukládat všechny druhy odpadů, vyjma nebezpečných; z rozkládajících se odpadů se zde využívá skládkový bioplyn na výrobu elektrické energie. V areálu skládky se od roku 2014 začalo nakládat s bioodpady a do budoucna se počítá i s vybudováním třídící linky. Rok pořízení však není dosud znám. Současný stav skládky Vrbička je zatím vyhovující pro potřeby obcí. Na zdejší skládku svázejí směsný komunální odpad všechny obce ORP Podbořany. Ostatní výše uvedené skládky, provozované mimo území ORP, se nacházejí v dojezdové vzdálenosti do 50 km z oblasti Podbořanska. Síť skládek odpadů sledujeme tedy dostatečnou a vyhovující potřebám ORP Podbořany.

Jako další zařízení pro nakládání s odpady (a to konkrétně s odpady živočišného původu) na území ORP je provozována kafilerie VAPO, s.r.o. Toto zařízení zde má své náležité opodstatnění především kvůli hojně zastoupené živočišné zemědělské výrobě s dlouholetou tradicí.

5.1.2.9. Doplnující informace - černé skládky odpadu a ekologické zátěže, současný stav na území ORP

Černé skládky se na území ORP Podbořany vyskytují vcelku v hojném počtu, ale malém rozsahu. Některé z nich se vyskytují i na pozemcích soukromých osob, které zde již nemají trvalý pobyt a je proto obtížné jejich odstranění a pozdější vymáhání nákladů. Města i obce se snaží černé skládky průběžně likvidovat, a to každá obec sama za sebe, na svém území, z vlastního rozpočtu, vždy po podání stížnosti či návrhu občanů.

Obce či města mohou stíhat původce odpadu. Udělovat jim pokuty či jinak postupovat dle zákona o přestupcích. Toto řešení situace připadá v úvahu pouze v případě, že je původce odpadu znám, což ve většině případů tak není. Je také velmi těžké dosvědčit, že daný obyvatel je „zakladatel“ černé skládky a případně ho postihnout či zajistit, aby na své náklady odpad odstranil. V případě, že je skládka zřízena na soukromém pozemku, obec na své náklady skládku zlikviduje a může po majiteli pozemku či objektu požadovat finanční náhradu, a to až ve výši nákladů na odstranění.

Ústecký kraj patří mezi oblasti s největším počtem starých ekologických zátěží. Na území kraje se nachází 566 takových lokalit. Na samotném Podbořansku situace není tak znepokojivá, zde se nachází kolem 15 zmapovaných ekologických zátěží. Databázi SEZ provozuje pro Ministerstvo životního prostředí agentura CENIA v současnosti pod názvem Systém evidence kontaminovaných míst (SEKM). Databáze je neustále doplňována a aktualizována v rámci projektu Národní inventarizace kontaminovaných míst. Na adrese <http://kontaminace.cenia.cz> k nalezení mapová aplikace s označením kontaminovaných míst.

5.1.2.10. Produkce ostatních odpadů (dále jen OO) a produkce nebezpečných odpadů (dále jen NO) za období 2008-2012

Tabulka 87: Produkce OO a NO za období 2008-2012

Hmotnostní ukazatele a popis stavu plnění cílů POH ČR - difference oproti roku 2000	DZ pro produkci odpadů 2000	2008	2009	2010	2011	2012
Produkce odpadů [t]						
Produkce ostatních odpadů (OO)	51 563,15	62 132,47	50 310,52	28 638,83	26 625,01	37 178,90
Produkce nebezpečných odpadů (NO)	2 576,03	1 495,76	1 570,51	1 427,91	2 010,42	1 470,23
Celková produkce (OO a NO)	54 483,83	63 628,23	51 881,03	30 066,74	28 635,43	38 649,13

Zdroj: Databáze GROUP ISOH (MŽP)

Cíle POH vážící se k danému tématu

Snižování měrné produkce odpadů nezávisle na úrovni ekonomického růstu.

Snížení měrné produkce NO o 20 % do roku 2010 ve srovnání s rokem 2000 s předpokladem dalšího snižování.

Celková produkce odpadů na Podbořansku má i přes zvýšení hodnoty v roce 2012 klesající trend. Nutno konstatovat, že se u ostatních odpadů nejedná přímo o snížení produkce jako takové, ale o změnu ve výkaznictví odpadů (viz odpady z prvovýroby v zemědělství a kaly z odpadních vod, jak bude analyzováno v následujících tabulkách). V porovnání produkce odpadů s ekonomickou situací v České republice, kterou v roce 2009 postihl počátek hospodářské recese lze konstatovat, že produkce odpadů na Podbořansku není vázána na ekonomickou situaci ČR.

V posledních pěti letech produkce nebezpečného odpadu na území ORP Podbořany kolísá s mírně rostoucím trendem, proto potenciál k dalšímu snižování do budoucna prozatím nevidíme.

Výkyvy v celkové produkci OO i NO ovlivňuje zejména výrobní a podniková činnost a také průmysl.

Tabulka 88: Celková a měrná produkce ostatních, nebezpečných a všech odpadů, jejichž původcem je obec, rok 2012

Územní jednotka	Počet obyvatel k 31.12.2012 (ČSÚ)	Celková produkce NO [t]	Měrná produkce NO [kg/obyv.]	Celková produkce OO [t]	Měrná produkce OO [kg/obyv.]	Celková produkce všech odpadů (NO+OO) [t]	Měrná produkce všech odpadů (NO+OO) [kg/obyv.]
ORP Podbořany	15 737	182,45	11,59	10 346,65	657,47	10 529,09	669,07
Ústecký kraj	826 764	9 729,62	11,77	474 709,62	574,18	484 439,25	585,95

Zdroj: Databáze ISOH (MŽP, CENIA)

V tabulce č. 88 je zobrazena produkce odpadů za rok 2012, vyprodukovaných v obcích (tedy odpadů od obcí a jejich občanů). Produkce všech odpadů od obcí tvoří 27,24 % z celkové produkce odpadů, vyprodukovaných v celém území ORP všemi původci odpadů. Produkce nebezpečných odpadů od obcí tvoří 12,41 % z produkce nebezpečných odpadů vyprodukovaných všemi původci v ORP. Z těchto hodnot je patrné, že 72,76 % z celkové produkce odpadů bylo vyprodukováno právníckými osobami a podnikatelskými subjekty, které působí na území ORP. Největší množství nebezpečných odpadů pochází z produkce soukromých subjektů, působících ve výrobním průmyslu (mezi nejvýznamnější producenty patří FTE Automotive Czechia s.r.o., Logit s.r.o., Conta s.r.o. aj.) a z likvidace autovraků na území ORP Podbořany (Vodest s.r.o.).

Jak je z tabulky zřejmé, v porovnání s průměrnými hodnotami za Ústecký kraj vykazuje ORP nižší měrnou produkci nebezpečných odpadů a vyšší měrnou produkci ostatních odpadů, které byly vyprodukovány v obcích. Z hlediska měrné produkce všech odpadů se ORP pohybuje nad průměrnou hodnotou za kraj. V porovnání s průměrnými hodnotami za celou ČR vykazuje území ORP o 0,55 kg nižší hodnoty měrné produkce nebezpečných odpadů a o 126,26 kg vyšší hodnoty měrné produkce všech odpadů, které byly vyprodukovány obcemi.

5.1.2.11. Produkce odpadů podle jednotlivých skupin Katalogu odpadů a vyhlášky č. 352/2008 Sb. o podrobnostech nakládání s elektrozařízeními a elektroodpady, v platném znění na území ORP za období 2008-2012

Tabulka 89: Produkce odpadů dle jednotlivých skupin Katalogu odpadů

Číslo skupiny odpadů	Název skupiny odpadů	Produkce jednotlivých druhů odpadů [t]				
		2008	2009	2010	2011	2012
01	Odpady z geologického průzkumu, těžby, úpravy a dalšího zpracování nerostů a kamene	0,00	0,00	3,99	0,00	0,00
02	Odpady z prvovýroby v zemědělství, zahradnictví, myslivosti, rybářství a z výroby a zpracování potravin	24 541,78	19 514,31	112,09	154,60	1 882,50
03	Odpady ze zpracování dřeva a výroby desek, nábytku, celulózy, papíru a lepenky	0,00	0,00	0,03	0,18	0,43
04	Odpady z kožedělného, kožešnického a textilního průmyslu	51,14	56,60	36,16	42,73	44,97
05	Odpady ze zpracování ropy, čištění zemního plynu a z pyrolytického zpracování uhlí	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
06	Odpady z anorganických chemických procesů	23,48	23,07	11,05	29,35	13,08
07	Odpady z organických chemických procesů	0,50	59,10	221,29	242,06	131,54
08	Odpady z výroby, zpracování, distribuce a používání nátěrových hmot (barev, laků a smaltů), lepidel, těsnicích materiálů a tiskařských barev	72,97	74,72	26,14	12,14	15,66
09	Odpady z fotografického průmyslu	0,00	0,00	0,00	0,00	0,01
10	Odpady z tepelných procesů	3 487,63	1 773,46	2 604,42	2 664,45	4 980,16
11	Odpady z chemických povrchových úprav, z povrchových úprav kovů a jiných materiálů a z hydrometalurgie neželezných kovů	2,22	7,92	9,93	219,24	11,37
12	Odpady z tváření a z fyzikální a mechanické úpravy povrchu kovů a plastů	1 314,91	1 208,81	1 316,45	1 067,35	713,47
13	Odpady olejů a odpady kapalných paliv (kromě jedlých olejů a odpadů uvedených ve skupinách 05 a 12)	132,94	48,77	129,56	101,91	86,38

Číslo skupiny odpadů	Název skupiny odpadů	Produkce jednotlivých druhů odpadů [t]				
		2008	2009	2010	2011	2012
14	Odpady organických rozpouštědel, chladiv a hnacích médií (kromě odpadů uvedených ve skupinách 07 a 08)	0,37	12,69	0,39	0,20	0,33
15	Odpadní obaly, absorpční činidla, čisticí tkaniny, filtrační materiály a ochranné oděvy jinak neurčené	1 641,46	756,88	779,47	696,56	698,74
16	Odpady v tomto katalogu jinak neurčené	1 125,92	250,06	324,46	326,92	245,98
17	Stavební a demoliční odpady (včetně vytěžené zeminy z kontaminovaných míst)	9 035,96	19 309,47	15 097,5	13 150,30	19 901,8
18	Odpady ze zdravotní nebo veterinární péče a /nebo z výzkumu s nimi souvisejícího (s výjimkou kuchyňských odpadů a odpadů ze stravovacích zařízení, které bezprostředně nesouvisí se zdravotní péčí)	34,34	33,38	28,85	25,13	65,53
19	Odpady ze zařízení na zpracování (využívání a odstraňování) odpadu, z čistíren odpadních vod pro čištění těchto vod mimo místo jejich vzniku a z výroby vody pro spotřebu lidí a vody pro průmyslové účely	12 663,9	549,19	651,39	1 085,44	1 384,60
20	Komunální odpady (odpady z domácností a podobné živnostenské, průmyslové odpady a odpady z úřadů) včetně složek z odděleného sběru	9 498,69	8 202,59	8 713,52	8 816,32	8 472,65
50	Odpady vzniklé z elektroodpadů	0,00	0,00	0,00	0,55	0,00
Celková produkce odpadů [t]		63 628,2	51 881,03	30 066,7	28 635,4	38 649,1

Zdroj: Databáze GROUP ISOH (MŽP), <http://isoh.cenia.cz/groupisoh/>

Nejvýznamnější skupinou odpadů zastoupenou na Podbořansku je skupina č. 17 - Stavební a demoliční odpady (včetně vytěžené zeminy z kontaminovaných míst). Odpadů této skupiny se na území ORP v roce 2012 vyprodukovalo 19 902 t, což je 220 % vyprodukovaného odpadu této skupiny z roku 2008. Důvodem vysoké produkce stavebních odpadů jsou mimo jiné rozsáhlé rekonstrukce a obnovy obytných částí měst a obcí, které byly v posledních letech uskutečňovány, ale především také likvidace objektu vojenských kasáren, které byly zdemolovány ve dvou etapách (2009 a 2012) a rozprodány do rukou soukromníků, kteří si zde stavěli rodinné domy, podniky a sklady.

Vliv na množství těchto odpadů má také přítomnost recyklačního centra stavebních materiálů (AZS 98, s.r.o.) na území ORP. V letech 2010 a 2011 byl zaznamenán pokles produkce stavebních odpadů, a to zejména z důvodu ekonomické recese, kdy docházelo k poklesu investic do stavebnictví a rekonstrukčních prací.

Druhou nejvíce zastoupenou skupinou v produkci odpadů v ORP Podbořany, je skupina s č. 20 - Komunální odpady (odpady z domácností a podobné živnostenské, průmyslové odpady a odpady z úřadů) včetně složek z odděleného sběru. Produkce této skupiny odpadů byla v roce 2008 největší (9 500 t) a po zbytek sledovaného období se pohybovala kolísavě kolem hodnoty 8 500 t. Vývoj produkce tohoto typu odpadu je těžko identifikovatelný a závisí především na spotřebě obyvatel a fyzických či právnických subjektů, působících na Podbořansku.

Další významnou skupinu vyprodukovaných odpadů tvoří skupina odpadů č. 02 - Odpady z prvovýroby v zemědělství, zahradnictví, myslivosti, rybářství a z výroby a zpracování potravin. Tato skupina měla v roce 2008 největší zastoupení (24 541,8 t), důvodem prudkého poklesu v roce 2010 byla změna evidence, kdy se složka odpadu s kódem 02 01 06 (Zvířecí trus, moč a hnůj (včetně znečištěné slámy), kapalné odpady), přestala považovat za odpad, ale začala být brána jako využitelný vedlejší živočišný produkt. Vzhledem k tomu, že Podbořansko je převážně zemědělskou oblastí, tvořila tato podskupina odpadu do roku 2010 největší podíl produkce skupiny odpadů s číslem 02. V roce 2012 je odpadem č. 020106 opět nakládáno, ovšem pouze v množství 1 560 t.

Další významnou skupinou odpadů, poměrně hojně zastoupenou na území Podbořanska, je skupina č. 10 - Odpady z tepelných procesů. Produkce této skupiny odpadů byla v roce 2012 největší ze sledovaného období (téměř 5 000 t). Největší složku této skupiny odpadů tvoří odpad s číslem 10 11 12 (Odpadní sklo neuvedené pod číslem 10 11 11), a to 66 % skupiny odpadů z tepelných procesů (3 289 t). Důvodem může být působnost průmyslového závodu pro výrobu skla (ACG Glass Europe v Kryrech), která je původcem skleněného odpadu.

Poslední skupinou odpadů, která je svou produkcí na Podbořansku také významná, je skupina č. 19 - Odpady ze zařízení na zpracování (využívání a odstraňování) odpadu, z čištění odpadních vod pro čištění těchto vod mimo místo jejich vzniku a z výroby vody pro spotřebu lidí a vody pro průmyslové účely. V roce 2008 bylo vyprodukováno 12 664 t tohoto druhu odpadu, největším podíl v této skupině tvoří odpad č. 19 08 05 (Kaly z čištění komunálních odpadních vod), a to téměř z 96 %. V roce 2009 došlo k prudkému poklesu produkce odpadu právě v této složce, a to díky Vyhlášce č. 341/2008 Sb., "O podrobnostech nakládání s biologicky rozložitelnými odpady a o změně vyhlášky č. 294/2005 Sb., o podmínkách ukládání odpadů na skládky a jejich využívání na povrchu terénu a změně vyhlášky č. 383/2001 Sb., o podrobnostech nakládání s odpady (vyhláška o podrobnostech nakládání s biologicky rozložitelnými odpady)", ve které bylo upraveno, že upravené kaly se mohou využívat jako hnojivo na povrchu terénu a to i pro zemědělské půdy, pokud nepřekračují limity vybraných rizikových látek a prvků.

V roce 2012 už odpady ze zařízení na zpracování tvořily pouze 11 % produkce roku 2008, z toho největší zastoupení v této skupině měly železné kovy (odpad č. 19 12 02; 46 %).

5.1.2.12. Celková produkce odpadů na území ORP (produkce KO a produkce směsného komunálního odpadu (dále jen SKO)) za období 2008-2012

V následující části o produkci odpadů, jejichž původcem je obec (hodnocení produkce KO a SKO, separovaných odpadů) se objevují data ze dvou databází. Hodnoty jsou vyjádřeny z Informačního systému odpadového hospodářství (ISOH) MŽP a z databáze společnosti EKO-KOM, a.s. Tyto databáze vznikají rozdílným způsobem sběru dat, jejich výpočtu a kontrolních mechanismů.

Do ISOH se informace sbírají komplexně, tedy za všechny odpady vyprodukované v území ČR, včetně způsobů nakládání s těmito odpady, jednou ročně, dle ohlašovací povinnosti stanovené zákonem č. 185/2001 Sb., o odpadech, v platném znění. Databáze tvořena prostřednictvím ohlášených údajů, ke kterým jsou vytvořeny dle dané metodiky dopočty odpadů těch subjektů, které nemají ohlašovací povinnost nebo ohlašovací povinnost nesplnily apod. Co se týče výpočtu produkce odpadů, data z ISOH jsou sečtena z produkce obcí (způsob nakládání A00 a AN60) a od všech občanů (způsob nakládání BN30, partner = občan obce), kteří odevzdali odpad v zařízení k tomu určeným (tedy ve sběrných dvorech, sběrných místech, výkupnách odpadů apod.). Dále jsou v produkci započítány odpady od subjektů, zapojených do systému sběru a nakládání s odpady obce (tzn. malých firem a živnostníků). Kontrolní mechanismy probíhají v několika stupních (kontroly vykazovaných množství předávaných odpadů, výkyvy v časové řadě apod.) nad veškerým objemem ohlášených dat (od všech ohlašovatelů) a v časové řadě.

Informace sdělované společností EKO-KOM, a.s. především za účelem řízení systému zpětného odběru obalů, včetně stanovení finančních odměn obcím, se sbírají čtvrtletně formou Výkazu o celkovém množství a druzích komunálního odpadu vytríděných, využitých a odstraněných obcí. Jedná se o veškeré odděleně sbírané využitelné komunální odpady, se kterými obec nakládá v rámci svého systému odpadového hospodářství (sběrná síť nádob, pytlový sběr, sběrné dvory, sběrná místa, výkupny, školní sběry, mobilní sběry apod.) Na rozdíl od databáze ISOH získává EKO-KOM, a.s. údaje od všech obcí v ČR jednotlivě (více než 97 % obcí ČR). Databáze EKO-KOM tedy nepracuje s dopočtenými údaji jako ISOH, ale s absolutními údaji za všechny obce. Dalším podkladem pro hodnocení je Dotazník o nakládání s komunálním odpadem v obci, se zaměřením na tříděný sběr, který se sbírá jednou ročně. Kontrolní mechanismy poté v databázi probíhají nad sbíranými daty o produkci jednotlivých druhů vytríděných odpadů a nad vybranými daty, např. o směsném komunálním odpadu (tedy v užším výběru dat, než u MŽP) v časové řadě.

V rámci hodnocení produkce odpadů od obcí lze použít obě databáze, ty však vykazují některé odlišnosti kvůli výše zmíněným faktům. Odlišnost je dána zejména množstvím odpadů vykazovaných do ISOH při výkupu odpadů (zejména kovy, částečně papír). Je ale potřeba poznamenat, že výkup odpadů je v praxi velmi obtížně kontrolovatelný a obce nemohou žádným zásadním způsobem ovlivňovat nebo plánovat nakládání s odpady, které jsou předmětem komerčního prodeje.

Tabulka 90: Celková produkce komunálních odpadů na území ORP za období 2008-2012

Produkce odpadů [t]	2008	2009	2010	2011	2012
Celková produkce odpadů	63 628,23	51 881,03	30 066,74	28 635,43	38 649,13
Celková produkce KO	11 101,81	8 926,01	9 473,62	9 489,33	9 148,23
Celková produkce SKO	6 556,99	6 964,06	6 322,23	6 598,33	6 446,95

Zdroj: Databáze GROUP ISOH (MŽP); ČSÚ (Počet obyvatel)

Cíle POH vážící se k danému tématu

Snižování měrné produkce odpadů nezávisle na úrovni ekonomického růstu.

Celková produkce odpadů v ORP má skutečně klesající průběh, jak bylo určeno cíli plánu odpadového hospodářství. Výjimkou je rok 2012, kdy se celková produkce odpadů opět mírně zvýšila; důvodem může být právě druhá etapa demolice kasáren u Podbořan a rekonstrukce sídliště střed včetně opravy komunikace v Podbořanech, neboť velký podíl na zvýšení produkce odpadů má právě stavební odpad. Produkce směsného komunálního odpadu ovšem kolísá od jednoho roku ke druhému, průměrně se však v období pohybuje kolem hodnoty 6 500 tun. Směsný komunální odpad tvoří v průměru 70 % celkové produkce komunálního odpadu. Dále (viz příloha č. 4) vidíme při pohledu přepočtené produkce KO a SKO na obyvatele kolísání hodnot v jednotlivých letech. Z uvedených dat je tedy velmi obtížné určit trend, ve kterém se bude pohybovat produkce v budoucích letech.

Tabulka 91: Celková a měrná produkce komunálního a směsného komunálního odpadu, jehož původcem je obec, rok 2012

Územní jednotka	Počet obyvatel k 31.12.2012	Celková produkce KO (20+1501) [t]	Měrná produkce KO [kg/obyv.]	Celková produkce SKO (200301) [t]	Měrná produkce SKO [kg/obyv.]	Měrná produkce SKO [kg/obyv.]
Zdroj dat	ČSÚ	MŽP, CENIA	MŽP, CENIA	MŽP, CENIA	MŽP, CENIA	EKO-KOM, a.s.
ORP Podbořany	15 737	7 696,04	489,04	5 553,05	352,87	274,70
Ústecký kraj	826 764	308 947,74	373,68	183 100,71	221,47	206,01

Zdroj: Databáze ISOH (MŽP, CENIA), EKO-KOM, a.s.

V tabulce č. 91 je zobrazena produkce komunálních odpadů (KO) za rok 2012, vyprodukovaných v obci (tedy odpadů od obcí a jejich občanů). Produkce KO od obcí tvoří 84,13 % celkové produkce KO v území ORP. Produkce SKO z obcí tvoří 86,13 % z celkové produkce SKO vyprodukovaných v celém území ORP všemi původci odpadů. Z těchto hodnot je patrné, že 15,87 % z celkové produkce KO bylo vyprodukováno právníckými osobami a podnikatelskými subjekty, které působí na území ORP a nejsou zapojeni do systému sběru a nakládání s KO obce, tyto odpady se tedy zařazují do odpadu podobného komunálnímu.

Vyhodnotíme-li data z ISOH, měrná produkce KO od obcí v ORP je ve srovnání s průměrnou hodnotou za kraj vyšší. Měrná produkce SKO je ve srovnání s průměrnou hodnotou za kraj vyšší. V porovnání s průměrnými hodnotami za celou ČR vykazuje území ORP o 119,44 kg vyšší hodnoty měrné produkce KO a o 142,62 kg vyšší hodnoty měrné produkce SKO, které byly vyprodukovány v obcích. Pokud porovnáme hodnoty z databáze ISOH a hodnoty vykazované společností EKO-KOM, a.s., ty se liší kvůli způsobu sběru a výpočtu dat, jak je popsáno výše. Odlišnost je dána zejména tím, že v hodnotách z ISOH započítání producenti odpadů (malé firmy a živnostníci), kteří jsou zapojeni do systému sběru a nakládání s odpady v obci.

5.1.2.13. Celková produkce KO na území ORP za období 2008-2012 podrobně

V této části analýzy vycházíme z dat v tabulce přílohy č. 2 (str. 244) k odpadovému hospodářství (Celková produkce KO na území ORP za období 2008-2012 podrobně). SO ORP Podbořany je oblast se zaměřením převážně na zemědělskou a méně pak na průmyslovou výrobu a maloobchodní sféru. Produkce odpadu pochází především od obyvatel mikroregionu a z několika větších průmyslových závodů, nacházejících se na území ORP. Není proto překvapením, že největší zastoupení ve skupině odpadů ORP Podbořany má Směsný komunální odpad (č. 200301), jehož produkce se během sledovaného období pohybuje kolísavě kolem 6 500 t.

Další významně produkovanou komoditou jsou kovové odpady, jejichž produkce v roce 2009 poklesla na necelých 400 t a v roce 2010 vzrostla na více než 1 500 t, od tohoto roku produkce opět klesala. Na území ORP Podbořany se nachází několik výkupen kovových odpadů. Největší producenti kovových komunálních odpadů jsou soukromé osoby (občané), které nosí do výkupen kovový odpad.

V posledních letech se v mikroregionu zvyšuje produkce "Vyřazeného elektrického a elektronického zařízení neúvedeného pod čísly 200121, 200123 a 200135". V roce 2012 bylo vyprodukováno 344,71 t, což je téměř pětinašobek hodnoty z roku 2008.

Čtvrtou a pátou nejvíce produkovanou složku komunálního odpadu tvoří Plastové obaly (č. 150102) a Papírové a lepenkové obaly (č. 150101). Trend produkce těchto druhů odpadů významně ovlivňuje podnikatelská sféra, která produkuje velké množství obalových odpadů. Na vývoji hodnot mohl mít také podíl "boom" ve třídění odpadů, který nastal na Podbořansku v roce 2008, když společně s osvětou o třídění ve školách bylo rozmístěno velké množství kontejnerů na tříděný odpad, které bezúplatně poskytla firma EKO-KOM. Tento boom však již v roce 2009 opadl kvůli nenaplněnému očekávání obyvatel o snížení cen svozu komunálního odpadu.

5.1.2.14. Separovaný sběr odpadů na území ORP za období 2008-2012

Tabulka 92: Separovaný sběr odpadů na území ORP za období 2008-2012

Produkce odpadů [t]	Katalogové číslo tříděného odpadu	2008	2009	2010	2011	2012
Papír	150101, 200101	444,23	301,00	272,80	302,08	295,87
Sklo	150107, 200102	90,71	84,11	81,54	96,16	111,78
Plast	150102, 200139	648,33	266,28	400,79	335,82	339,05
Nápojové kartony	150105	2,02	2,30	3,38	4,11	3,93
Celkem separovaný sběr		1 185,30	653,68	758,51	738,17	750,63

Zdroj: Databáze GROUP ISOH (MŽP), <http://isoh.cenia.cz/groupisoh/>

V ORP Podbořany je převažující produkovanou složkou separovaného sběru odpadů plast, potom papír, méně sklo a nejméně produkovanou složkou jsou pak nápojové kartony. Plast je nejvíce zastoupenou složkou separovaných odpadů z důvodu hojného výskytu plastových obalů u spotřebního zboží. Vývoj hodnot produkce separovaného odpadu může být ovlivněn zvláště nepříznivou ekonomickou situací, která zapříčinila pokles výroby v podnikatelské sféře, která oblast tříděného sběru odpadů velmi ovlivňuje. Od roku 2010 se množství tříděného odpadu příliš nemění, a to ani v porovnání s celkovou produkcí komunálního odpadu a pohybuje se v průměru okolo hodnoty 750 t. Na území mikroregionu se třídí, kromě již výše zmíněných složek odpadu, také elektrozařízení (společnosti Asekol, s.r.o. a Elektrowin, a.s.), lepenkové obaly (Suroviny Švarc - Most), použité zářivky a žárovky (Ekolamp), textil (Koutecký, s.r.o.), kovy (ve sběrnách a sběrných dvorech), pneumatiky (Marius Pedersen a.s.) a stavební materiály (firma AZS 98, s.r.o.).

Tabulka 93: Celková a měrná produkce separovaného sběru odpadu, jehož původcem je obec (evidovaná a dopočtená produkce vytříděných odpadů), rok 2012

Územní jednotka	ORP Podbořany	Počet obyvatel k 31.12.2012 (ČSÚ)	Celková produkce za ORP [t]	Měrná produkce za ORP [kg/obyv.]	Měrná produkce za kraj [kg/obyv.]
Papír	(150101, 200101)	15 737	144,26	9,17	26,69
Plast	(150102, 200139)		82,90	5,27	12,77
Sklo	(150107, 200102)		109,16	6,94	12,78
Nápojové kartony	(150105)		3,93	0,25	0,37
Kovy	(200140, 150104)		1 099,21	69,85	47,95

Zdroj: Databáze ISOH (MŽP, CENIA)

V tabulce č. 93 je zobrazena produkce tříděného sběru za rok 2012, vyprodukovaného v obcích (tedy odpadů od obcí a jejich občanů). Údaje pochází z Informačního systému odpadového hospodářství (ISOH). Produkce papíru od obcí tvoří 48,76 %, produkce skla tvoří 97,66 %, produkce plastů tvoří 24,45 % a produkce nápojových kartonů tvoří 99,24 %, z celkové produkce těchto odpadů, vyprodukovaných v celém území ORP všemi původci odpadů. Z těchto hodnot je patrné, že většinu vyříděných odpadů vyprodukovaných na území ORP tvoří odpady od právnických osob a podnikatelských subjektů (zejména obalové odpady).

Měrná produkce papíru je ve srovnání s průměrnou hodnotou za kraj nižší. Měrná produkce plastů je ve srovnání s průměrnou hodnotou za kraj nižší. Dále pak měrná produkce skla je ve srovnání s průměrnou hodnotou za kraj nižší. Měrná produkce nápojových kartonů je ve srovnání s průměrnou hodnotou za kraj nižší. Měrná produkce kovů je ve srovnání s průměrnou hodnotou za kraj vyšší. Z hlediska porovnání jednotlivých druhů tříděného odpadu jsou hodnoty za ORP vzhledem k průměrným hodnotám za ČR nižší u papíru, skla, plastů, nápojových kartonů a vyšší u kovů. Průměrné hodnoty měrné produkce vyříděných odpadů v ČR jsou u papíru 29,96, skla 10,96, plastů 10,01, nápojových kartonů 0,28 a kovů 40,61 kg/obyv. Třídění v ORP je tedy ve srovnání s krajskými a celorepublikovými průměry na horší úrovni.

Tabulka 94: Měrná produkce separovaného sběru odpadu ze systému organizovaného obcí, rok 2012

Územní jednotka	ORP Podbořany	Počet obyvatel k 31.12.2012 (ČSÚ)	Měrná produkce za ORP [kg/obyv.]	Měrná produkce za kraj [kg/obyv.]
Papír	(150101, 200101)	15 737	7,24	17,63
Plast	(150102, 200139)		4,97	7,66
Sklo	(150107, 200102)		6,38	7,85
Nápojové kartony	(150105)		0,24	0,13
Kovy	(200140, 150104)		45,84	29,95

Zdroj: EKO-KOM, a.s.

V tabulce č. 94 je zobrazena produkce tříděného sběru za rok 2012, jehož producentem je obec (tedy odpadů od obcí a jejich občanů) podle databáze EKO-KOM, a.s., která popisuje výsledky tříděného sběru organizovaného obcí. Při porovnání údajů z databáze ISOH a EKO-KOM, a.s. se některé hodnoty liší. Důvod spočívá v různých metodách výpočtu jednotlivých měrných produkcí, kdy je v produkci odpadů z ISOH počítáno s veškerými vyříděnými odpady na území ORP včetně těch, které byly odevzdány občany obce mimo systém sběru odpadů obce (jedná se především o výkupny, které nejsou zapojeny do systému sběru odpadů obce). V hodnotách ze zdroje EKO-KOM, a.s. jsou započítány jen ty odpady, které byly vyříděny v rámci systému sběru odpadů organizovaných obcí. Největší rozdíly vykazují komodity papír a kovy, jak je vidět z porovnání s tabulkou výše, což de facto potvrzuje hypotézu o rozdílu hodnot způsobeného produkcí odpadů od občanů z výkupu, které nefungují v rámci systému obce.

Porovnáním hodnot z databáze EKO-KOM, a.s. lze zjistit, že měrná produkce papíru je ve srovnání s průměrnou hodnotou za kraj nižší. Měrná produkce plastů je ve srovnání s průměrnou hodnotou za kraj nižší. Dále pak měrná produkce skla je ve srovnání s průměrnou hodnotou za kraj nižší. Měrná produkce nápojových kartonů je ve srovnání s průměrnou hodnotou za kraj vyšší. Měrná produkce kovů je ve srovnání s průměrnou hodnotou za kraj vyšší. Z hlediska porovnání jednotlivých druhů tříděného odpadu jsou hodnoty měrné produkce tříděných odpadů vzhledem k průměrným hodnotám za celou ČR nižší u papíru, skla, plastů, nápojových kartonů a vyšší u kovů. Přičemž průměrné hodnoty měrné produkce vytríděných odpadů v ČR jsou u papíru 18,08, skla 10,97, plastů 9,72, nápojových kartonů 0,32 a kovů 19,98 kg/obyv. Třídění v ORP je tedy ve srovnání s krajskými a celorepublikovými průměry na horší úrovni, což potvrzuje i předcházející tabulka.

Tabulka 95: Produkce odděleného sběru využitelných komodit KO podle velikostních skupin obcí v kraji, rok 2013

Popisky řádků	Papír [kg/obyv.]	Plast [kg/obyv.]	Sklo [kg/obyv.]	Nápojový karton [kg/obyv.]	Kov [kg/obyv.]	Celkový součet [kg/obyv.]
Ústecký kraj	18,26	8,01	8,18	0,14	26,72	61,31
(0 až 500 obyv. včetně)	9,97	13,13	12,69	0,17	1,40	37,36
(501 až 1000 obyv. včetně)	9,73	11,54	11,70	0,21	2,67	35,84
(1001 až 4000 obyv. včetně)	11,38	9,91	9,68	0,15	3,02	34,14
(4001 až 10000 obyv. včetně)	15,30	6,60	7,78	0,15	44,02	73,84
(10001 až 20000 obyv. včetně)	16,98	6,76	7,22	0,14	30,81	61,92
(20001 až 50000 obyv. včetně)	14,89	7,55	7,26	0,08	6,19	35,98
(50001 až 100000 obyv. včetně)	28,01	6,67	6,90	0,13	49,92	91,63
Celkový součet - ČR	18,2	10,1	11,1	0,3	17,6	57,3

Zdroj: EKO-KOM, a.s.

Z hlediska velikostních skupin obcí v Ústeckém kraji produkují nejméně tříděného odpadu občané v obcích od 1001 do 4000 obyvatel (v ORP Podbořany do této skupiny spadají města Kryry, Vroutek a obec Lubenec). Nejvíce odpadu vytrídí občané v obcích od 50 000 do 100 000 obyvatel. Této velikostní skupině neodpovídají v ORP Podbořany žádná města. Co se týče hustoty sběrné sítě, má v ORP hodnotu 126 obyvatel na jedno průměrné sběrné hnízdo (obsahuje kontejner na papír, plast a sklo). Sběrná síť je v porovnání s průměrnou hodnotou v kraji na lepší úrovni, přičemž hustota sběrné sítě v Ústeckém kraji je 160 obyvatel na jedno průměrné sběrné hnízdo a průměrná hodnota za ČR je 148 obyvatel na jedno průměrné sběrné hnízdo. V porovnání podobných ORP dle počtu obyvatel v kraji (např. ORP Varnsdorf, ORP Bílina) vykazuje ORP Podbořany vyšší hustotu sběrné sítě. Lze tedy říci, že hustota sběrné sítě v ORP je nadprůměrná.

5.1.2.15. Identifikace pěti hlavních druhů BRO na území ORP za období 2008-2012

Tabulka byla sestavena na základě identifikovaných pěti množstevně nejvíce zastoupených druhů BRO za rok 2012 na území ORP (vyjma: 150101 papírové a lepenkové obaly, 200101 papír a lepenka, s výjimkou papíru s vysokým leskem a odpadu z tapet, 200301 směsný komunální odpad a 200307 objemný odpad).

Tabulka 96: Pět hlavních druhů BRO na území ORP

Katalogové číslo odpadu	Název druhu biologicky rozložitelného odpadu	Produkce jednotlivých druhů odpadů [t]				
		2008	2009	2010	2011	2012
020106	Zvířecí trus, moč a hnůj (včetně znečištěné slámy), kapalné odpady, soustřeďované odděleně a zpracovávané mimo místo vzniku	14759,00	14352,00	0,00	0,00	1560,00
170201	Dřevo	32,88	1,88	0,00	0,00	381,59
190805	Kaly z čištění komunálních odpadních vod	12116,00	125,50	351,33	337,25	210,26
020103	Odpad rostlinných pletiv	9620,00	5050,00	0,00	0,00	148,00
200108	Biologicky rozložitelný odpad z kuchyní a stravoven	42,54	40,35	53,27	43,75	41,20

Zdroj: Databáze GROUP ISOH (MŽP), <http://isoh.cenia.cz/groupisoh/>

Vzhledem k tomu, že ORP Podbořany je převážně zemědělskou oblastí s běžným typem ploch občanské vybavenosti a bytové zástavby, nejrozšířenějšími typy odpadů skupiny BRO jsou: "Zvířecí trus, moč a hnůj (včetně znečištěné slámy), kapalné odpady, soustřeďované odděleně a zpracovávané mimo místo vzniku" (020106), "Kaly z čištění komunálních odpadních vod" (190805), "Odpad rostlinných pletiv" a méně pak "BRO z kuchyní a stravoven" (200108) a "Dřevo" (170201). Produkce odpadu č. 020106 je na území mikroregionu nejrozšířenější, ovšem od roku 2009 se tento typ odpadu přestal považovat za odpad a začal být brán jako využitelný vedlejší živočišný produkt, který (pokud je plně využit), nemusí být ohlašován. To samé platí u složky odpadu č. 020103 Odpad rostlinných pletiv.

Druhou nejvíce zastoupenou složkou BRO představovaly v roce 2008 Kaly z čištění komunálních vod. V roce 2009 došlo k prudkému poklesu produkce odpadu právě v této složce, a to díky vyhlášce č. 341/2008 Sb., "O podrobnostech nakládání s biologicky rozložitelnými odpady a o změně vyhlášky č. 294/2005 Sb., o podmínkách ukládání odpadů na skládky a jejich využívání na povrchu terénu a změně vyhlášky č. 383/2001 Sb., o podrobnostech nakládání s odpady (vyhláška o podrobnostech nakládání s biologicky rozložitelnými odpady)", ve které bylo upraveno, že upravené kaly se mohou využívat jako hnojivo na povrchu terénu a to i pro zemědělské půdy, pokud nepřekračují limity vybraných rizikových látek a prvků.

5.1.2.16. Podíl biologicky rozložitelného komunálního odpadu (dále jen BRKO) na celkové produkci BRO na území ORP za období 2008-2012

Tabulka 97: Podíl biologicky rozložitelného komunálního odpadu (dále jen BRKO) na celkové produkci BRO na území ORP za období 2008-2012

Produkce BRO a BRKO [t]	2008	2009	2010	2011	2012
Celková produkce BRO	44 208,13	27 426,59	7 589,87	7 584,47	9 292,47
z toho celková produkce BRKO	7 251,67	7 638,99	7 018,81	7 018,34	6 774,03
Podíl BRKO na celkové produkci BRO	16,40	27,85	92,48	92,54	72,90
Počet obyvatel v území ORP	16 189	16 157	16 086	15 843	15 737
Měrná produkce BRO	2 730,75	1 697,51	471,83	478,73	590,49
Měrná produkce BRKO	447,94	472,80	436,33	442,99	430,45

Zdroj: Databáze GROUP ISOH (MŽP); ČSÚ (Počet obyvatel)

Cíl POH

Snížit maximální množství biologicky rozložitelných komunálních odpadů (dále jen BRKO) ukládaných na skládky tak, aby podíl této složky činil v roce 2010 nejvíce 75 % hmotnostních, v roce 2013 nejvíce 50 % hmotnostních a výhledově v roce 2020 nejvíce 35 % hmotnostních z celkového množství BRKO vzniklého v roce 1995. Cíl ve smyslu, že když se bude třídit více BRO a BRKO, bude jednodušší jeho materiálové využití.

V tabulce č. 97 (Podíl biologicky rozložitelného komunálního odpadu (dále jen BRKO) na celkové produkci BRO na území ORP za období 2008-2012) jsou do produkce BRKO zahrnuty takové druhy komunálních odpadů, které jsou biologicky rozložitelné nebo v sobě zahrnují určitý podíl biologicky rozložitelné složky. Jedná se o katalogová čísla 200101, 200108, 200110, 200111, 200125, 200138, 200201, 200301, 200302, 200307. Tato skupina BRKO je ve výpočtech zahrnuta jako součást BRO (tedy druhy odpadů zahrnuté jako komunální biologicky rozložitelné odpady příp. odpady v sobě zahrnující určitý podíl biologicky rozložitelné složky a dále katalogová čísla BRO z jiných skupin katalogu odpadů (např. zemědělství, potravinářství apod.). Tato tabulka zobrazuje souhrnnou produkci BRKO, bez ohledu na obsah biologicky rozložitelné složky v odpadu. Přepočtení na obsah biologicky rozložitelné složky odpadu bylo provedeno podle Zpracování metodiky matematického vyjádření soustavy indikátorů OH a je uvedeno v Příloze č. 2 - Celková produkce KO na území ORP za období 2008-2012 podrobně. Data v této tabulce (č. 97) primárně vystihují, jaký podíl zaujímají z celkové produkce BRO odpady komunální (tzv. BRKO). Zavedené systémy sběru BRKO v obcích, kde se produkce odpadů dostává do evidence (tj. vyjma domácího kompostování a komunitního kompostování v obcích), se pak odrážejí jako evidovaná produkce pod katalogovým číslem 200201 - biologicky rozložitelný odpad (viz Příloha č. 2 - Celková produkce KO na území ORP za období 2008-2012 podrobně). V souvislosti s cíli POH ČR (Snížit maximální množství biologicky rozložitelných komunálních odpadů (dále jen BRKO) ukládaných na skládky tak, aby podíl této složky činil v roce 2010 nejvíce 75 % hmotnostních, v roce 2013 nejvíce 50 % hmotnostních a výhledově v roce 2020 nejvíce 35 % hmotnostních z celkového množství BRKO vzniklého v roce 1995) je žádoucí zvyšování využití BRKO, čímž se sníží podíl BRKO ukládaného na skládky. Zvýšením produkce BRKO (zejména 200201) dojde k lepšímu třídění a jednoduššímu materiálovému využití těchto odpadů. Interpretace dat se odvíjí rovněž od zavedených systémů domácího a komunitního kompostování, kdy nárůst odpadu 200201 nemusí být patrný.

Díky omezení vykazování znovu využitelných biologických složek odpadu, jejichž produkci zde na Podbořansku ovlivňuje především rozsáhlá zemědělská činnost, je v roce 2010 a 2011 podíl BRKO na BRO 92% a téměř 73% v roce 2012. Tento fakt velmi ovlivňuje také měrnou produkci BRO na obyvatele, která se po roce 2009 rapidně snížila.

Pokud se zaměříme na produkci BRKO, vidíme, že se celková produkce od roku 2009 pomalu snižuje. Když však tuto produkci přepočteme na jednoho obyvatele, zjistíme, že v roce 2011 se měrná produkce BRKO na obyvatele opět zvýšila oproti předchozímu roku.

Tabulka 98: Celková a měrná produkce biologicky rozložitelného komunálního odpadu a odpadu kat. č. 20 02 01 - biologicky rozložitelný odpad, jehož původcem je obec, rok 2012

Územní jednotka	Počet obyvatel k 31.12.2012 (ČSÚ)	Celková produkce BRKO (vybrané kódy sk. 20*) [t]	Měrná produkce BRKO [kg/obyv.]	Celková produkce biologicky rozložitelného odpadu (200201) [t]	Měrná produkce biologicky rozložitelného odpadu (200201) [kg/obyv.]
ORP Podbořany	15 737	5 811,72	369,30	7,41	0,47
Ústecký kraj	826 764	249 410,57	301,67	14 397,61	17,41

Zdroj: Databáze ISOH (MŽP, CENIA)

V tabulce č. 98 je zobrazena celková a měrná produkce biologicky rozložitelných komunálních odpadů (BRKO) a odpadu katalogového čísla 20 02 01 - biologicky rozložitelný odpad, jehož původcem je obec, za rok 2012. Produkce BRKO od obcí tvoří 85,79 % celkové produkce BRKO v území ORP vyprodukovaných všemi původci. Z těchto hodnot je patrné, že 14,21 % z celkové produkce BRKO bylo vyprodukováno právníky osobami a podnikatelskými subjekty, které působí na území ORP a nejsou zapojeni do systému sběru a nakládání s KO obce. Měrná produkce BRKO, vyprodukovaného obcemi, je v porovnání s krajskou hodnotou vyšší. Co se týče měrné produkce odpadu 20 02 01, ta je v porovnání s krajskou hodnotou nižší. V porovnání s průměrnými hodnotami za celou ČR vykazuje území ORP o 81,15 kg vyšší hodnoty měrné produkce BRKO a o 16,94 kg nižší hodnoty měrné produkce odpadu 20 02 01, které byly vyprodukovány v obcích. Na měrné hodnoty BRKO a odpadu 20 02 01 má vliv zavedený systém komunitního kompostování a systém třídění BRKO v domácnostech a na sběrných dvorech a sběrných místech. Systém komunitního kompostování snižuje měrnou produkci BRKO na obyvatele. Systém komunitního kompostování je zaveden v obcích Podbořany a Kryry. Co se týče vlivu zavedeného systému třídění BRKO, ten zvyšuje měrnou produkci BRKO a obzvláště pak odpadu 20 02 01 na území ORP. Tento systém je zaveden téměř ve všech obcích.

5.1.2.17. Nakládání s odpady celkově na území ORP za období 2008-2012

Data v následujících tabulkách identifikují nakládání s odpady, které je ohraničeno územní jednotkou správního obvodu ORP. Hodnoty tedy odrážejí pouze množství odpadů, využitých, či odstraněných na území ORP, a to v zařízeních k tomuto určených a situovaných pouze na území ORP. Z dat proto nelze odvozovat komplexní nakládání s odpady z území ORP zvláště v situacích, kdy se odpad využívá nebo odstraňuje mimo území ORP, ve kterém byl vyprodukován. Toto platí pro všechny tabulky, týkající se nakládání s odpady, uvedené níže.

Tabulka 99: Nakládání s odpady na území ORP za období 2008-2012

Hmotnostní ukazatele a popis stavu plnění cílů POH ČR - diference oproti roku 2000		DZ pro produkci, využití a skládkování odpadů 2000	2008	2009	2010	2011	2012
Hlavní způsoby nakládání s odpady [t]							
Využití	Materiálové využití	13 978,22	26 564,70	38 002,43	11 348,20	13 223,50	13 863,80
	Podíl materiálového využití odpadů z celkové produkce [%] ↓						
		27,70	44,22	75,95	41,36	50,94	41,20
	Energetické využití	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Celkem vybrané způsoby využití	13 836,90	26 564,70	38 002,43	11 348,20	13 223,50	13 863,80
Podíl využití odpadů z celkové produkce [%] ↓							
		25,40	41,75	73,25	37,74	46,18	35,87
Celková produkce odpadů		54 483,83	63 628,23	51 881,03	30 066,74	28 635,43	38 649,13
Odstranění	Skládkování	74 927,25	39 409,92	37 577,05	25 725,24	26 509,85	27 704,94
	Spalování		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Jiné uložení		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Celkem vybrané způsoby odstranění		39 409,92	37 577,05	25 725,24	26 509,85	27 704,94

Zdroj: Databáze GROUP ISOH (MŽP), <http://isoh.cenia.cz/groupisoh/>

Cíle POH vážící se k danému tématu

Zvýšit využívání odpadů s upřednostněním recyklace na 55 % všech vznikajících odpadů do roku 2012.

Snížit hmotnostní podíl odpadů ukládaných na skládky o 20 % do roku 2010 ve srovnání s rokem 2000 a s výhledem dalšího postupného snižování.

Na území ORP Podbořany dochází při nakládání s odpady pouze k materiálovému využití odpadů, či k jejich skládkování. Jiné způsoby se na území nevyužívají, neboť v ORP není provozováno žádné zařízení pro spalování, či energetické využití odpadů. U materiálového využití odpadů na území SO ORP Podbořany se ve velkém objemu využívají zejména cihly, zemina a kamení, uložené jako technologický materiál na zajištění skládky, kovy k recyklaci či zvířecí trus a hnůj na aplikaci do půdy. Trend podílu materiálového využití z celkové produkce je rostoucí vzhledem k datové základně z roku 2000. Pozitivní informací je také fakt, že odstranění odpadů skládkováním na území ORP kleslo na 37 % hodnoty roku 2000. Příležitostí pro další snižování množství odpadu uloženého na skládku je třídění odpadu u původce a pořízení třídící linky na skládku Vrbička, což by zvýšilo podíl materiálového využití odpadu v ORP Podbořany. Dále i zvýšení podpory separace odpadů ze strany měst a obcí přímo u původců odpadu a případná finanční motivace by mohla podíl odpadu ukládaného na skládky snížit.

5.1.2.18. Nakládání s komunálními odpady (dále jen KO) a se směsným komunálním odpadem (dále jen SKO) na území ORP za období 2008-2012

Tabulka 100: Nakládání s KO a SKO na území ORP za období 2008-2012

Hmotnostní ukazatele a popis stavu plnění cíle POH ČR - difference oproti roku 2000		Způsob nakládání	DZ pro produkci a využití KO 2000	2008	2009	2010	2011	2012
Nakládání s odpady [t]								
KO	Využití	Materiálové využití	376,54	154,72	108,47	4 005,14	2 303,35	1 504,19
		Podíl materiálového využití KO z celkové produkce KO [%] ↓						
			5,68	1,39	1,22	42,28	24,27	16,44
		Energetické využití	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
		Celkem vybrané způsoby využití	346,07	154,72	108,47	4 005,14	2 303,35	1 504,19
		Podíl celkového využití KO z celkové produkce KO [%] ↓						
		5,22	1,39	1,22	42,28	24,27	16,44	
	Celková produkce KO [t]		6 626,46	11 101,81	8 926,01	9 473,62	9 489,33	9 148,23
	Odstranění	Skládkování		33 951,32	30 566,10	23 248,44	24 479,91	25 701,82
		Spalování		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Jiné uložení			0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
Celkem vybrané způsoby odstranění			33 951,32	30 566,10	23 248,44	24 479,91	25 701,82	
SKO	Využití	Materiálové využití		0,00	0,00	0,00	0,00	0,72
		Energetické využití		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
		Celkem vybrané způsoby využití		0,00	0,00	0,00	0,00	0,72
	Odstranění	Skládkování		27 678,89	26 025,75	21 811,73	22 512,96	22 975,94
		Spalování		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
		Jiné uložení		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
		Celkem vybrané způsoby odstranění		27 678,89	26 025,75	21 811,73	22 512,96	22 975,94

Zdroj: Databáze GROUP ISOH (MŽP), <http://isoh.cenia.cz/groupisoh/>

CÍL POH

Zvýšit materiálové využití KO na 50 % do roku 2010 ve srovnání s rokem 2000.

Na území ORP Podbořany dochází při nakládání s odpady pouze k materiálovému využití komunálních odpadů, či k jejich skládkování. Jiné způsoby se na území nevyužívají, neboť zde není provozováno žádné zařízení pro spalování, či energetické využití odpadů. Materiálově se využívá vytříděná složka komunálního odpadu a zbylý směsný komunální odpad se odstraňuje skládkováním na místní skládce Vrbička.

Materiálové využití komunálního odpadu je zde vykázáno obzvláště díky nakládání s biologicky rozložitelnými komunálními odpady (78 %), dále se na materiálovém využití podílí vyřazené elektrické a elektronické spotřebiče a také sběrný, působící na území ORP Podbořany, které vykupují papír a lepenkové obaly. Podíl materiálového využití na území SO ORP Podbořany by se mohl výrazně zvýšit po vybudování třídící linky na skládce Vrbička, o kterém se již v současné době diskutuje.

Celková produkce komunálního odpadu má za posledních 5 let mírně klesající trend, ale při porovnání množství produkce KO v roce 2012 došlo k téměř desetinásobnému zvýšení hodnoty oproti hodnotě z roku 2008. Z dat v tabulce lze říci, že veškerý SKO vyprodukovaný na území SO ORP byl odstraněn skládkováním.

5.1.2.19. Nakládání se separovaným sběrem na území ORP za období 2008-2012

Tabulka 101: Nakládání se separovaným sběrem na území ORP za období 2008-2012

Nakládání se separovaným sběrem [t]	Katalogové číslo tříděného odpadu	Způsob nakládání s jednotlivými komoditami	2008	2009	2010	2011	2012
Papír	150101, 200101	Materiálové využití	0,56	0,17	0,00	0,86	0,41
		Energetické využití	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
		Odstranění	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Sklo	150107, 200102	Materiálové využití	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
		Energetické využití	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
		Odstranění	0,60	1,01	1,88	26,01	13,23
Plast	150102, 200139	Materiálové využití	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
		Energetické využití	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
		Odstranění	11,89	5,81	5,54	0,00	3,60
Nápojové kartony	150105	Materiálové využití	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
		Energetické využití	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
		Odstranění	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

Zdroj: Databáze GROUP ISOH (MŽP), <http://isoh.cenia.cz/groupisoh/>

Na území ORP Podbořany se z výše uvedených složek separovaného odpadu materiálově využívá převážně papír, a to ve firmě KOVOŠROT GROUP, a.s., která zajišťuje recyklaci druhotných surovin. Trend materiálového využití papíru je v průběhu let rostoucí. Jiné komodity z výše uvedených v ORP materiálově využívány nejsou a jsou pouze ve větším (sklo), či menším (plast) množství odstraňovány, což je bohužel častější variantou. Se separovanými odpady se nakládá převážně mimo území, protože jsou svozovými společnostmi odváženy na dotřídovací zařízení do okolních ORP (do měst Kralovice a Chomutov), kde se s odpadem dále nakládá (prodej, zpracování).

5.1.2.20. Nakládání s biologicky rozložitelným odpadem (dále jen BRO) a s biologicky rozložitelným komunálním odpadem (dále jen BRKO) na území ORP za období 2008-2012

Tabulka 102: Nakládání s BRO a BRKO na území ORP za období 2008-2012

Hmotnostní ukazatele a popis stavu plnění cíle POH ČR - difference oproti roku 1995		Způsob nakládání	DZ pro skládkování BRKO 1995	2008	2009	2010	2011	2012	
Nakládání s BRO a BRKO [t]									
BRO	Využití	Materiálové využití		21 299,56	19 502,17	100,00	5,98	1 709,13	
		Energetické využití		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
	Odstranění	Skládkování (původní hmotnost odpadu)		29 313,62	27 307,10	23 074,20	24 026,39	25 207,79	
		Spalování		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
		Jiné uložení		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
BRKO	Využití	Materiálové využití		120,25	100,17	100,00	5,82	1,13	
		Energetické využití		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
	Odstranění	Skládkování	Původní hmotnost odpadu		29 313,62	27 307,10	23 074,20	24 026,39	25 207,79
			Hmotnost odpadu přepočtená na obsah biologicky rozložitelné složky v odpadu	12 878,06	23 538,83	21 927,60	18 528,58	19 293,19	20 241,86
		Měrné skládkování - pro porovnání s cílem POH (přepočteno na obsah biologicky rozložitelné složky v odpadu)	148,00	1454,00	1357,16	1151,85	1217,77	1286,26	
		Měrné skládkování BRKO přepočtené na obsah biologicky rozložitelné složky [kg.obyv. ⁻¹] ↓							
		Spalování		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
		Jiné uložení		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
Počet obyvatel v území ORP				16 189	16 157	16 086	15 843	15 737	

Zdroj: Databáze GROUP ISOH (MŽP); ČSÚ (Počet obyvatel)

Cíle POH

Snížit maximální množství biologicky rozložitelných komunálních odpadů (dále jen BRKO) ukládaných na skládky tak, aby podíl této složky činil v roce 2010 nejvíce 75 % hmotnostních, v roce 2013 nejvíce 50 % hmotnostních a výhledově v roce 2020 nejvíce 35 % hmotnostních z celkového množství BRKO vzniklého v roce 1995. Data se váží k cíli ve smyslu, že když se bude třídít více BRO a BRKO, bude jednodušší jeho materiálové využití, anebo když se sníží produkce BRO a BRKO, nebude jej již tolik ukládáno na skládky.

Z dat v tabulce můžeme sledovat, že celková produkce BRO, určeného k materiálovému využití, se v průběhu let 2008-2010 snížila, za což můžeme vděčit uznání odpadu z rostlinných pletiv, zvířecích vedlejších produktů a kalů z odpadních vod jako druhotně využitelných surovin, které slouží dál ke hnojení a zúrodnování zemědělské půdy. Přesto však tento druh odpadu v průběhu let tvořil nejvýznamnější složku BRO, určené k materiálovému využití.

Samotná produkce BRKO se v průběhu let téměř nemění a není závislá na změně produkce BRO. Nakládání s BRO a BRKO výrazně ovlivňuje započítání SKO a objemného odpadu do BRO i BRKO, a proto v území převládá odstranění těchto odpadů skládkováním. Směsný komunální odpad tvořil v roce 2012 91 % BRO a objemný odpad v tomtéž roce tvořil 8,8 % BRO odstraněného skládkováním.

Z tabulky je také možno pozorovat, že na Podbořansku nedochází k jinému nakládání s BRO a BRKO, než je skládkování a materiálové využití, což je dáno neexistencí zařízení pro energetické využití, spalování či jiné uložení odpadu na území SO ORP Podbořany.

Z cíle POH vidíme, že trend odstraňování BRKO skládkováním by měl být v ideálním případě klesající. V případě území SO ORP Podbořany však lze vývoj těchto hodnot pozorovat do roku 2010 jako klesající a od roku 2011 opět jako rostoucí, z čehož vyplývá, že stanoveného cíle omezení skládkování BRKO se zde nedaří plnit. Dle hodnotící zprávy Ústeckého kraje⁹ lze usuzovat, že se nejedná pouze o problém lokální, ale při nejmenším o problém celokrajový. Jedním z hlavních důvodů, proč se tyto hodnoty nedaří snižovat je, že pro odstraňování směsného komunálního odpadu neexistuje ekonomicky přijatelná alternativa a jak tato zpráva uvádí: „*beze změny legislativy v odpadovém hospodářství však nelze razantnější odklonění od skládkování směsných komunálních odpadů, a tedy snížení BRKO ukládaných na skládky, očekávat*“. Lze proto předpokládat, že nastávající legislativní změny budou směřovány právě k naplnění tohoto cíle.

⁹ Hodnotící zpráva o plnění Plánu odpadového hospodářství Ústeckého kraje za rok 2012, Burian T., Kailová R., Kárová Z., 2013; str. 16-19

5.1.2.21. Náklady na odpadové hospodářství v letech 2010-2012 v území ORP

Tabulka 103: Náklady na odpadové hospodářství v letech 2010-2012 v území ORP

Paragraf	Název	Náklady v Kč/rok		
		2010	2011	2012
3721	Sběr a svoz nebezpečných odpadů	173 760	166 160	145 900
3722	Sběr a svoz komunálních odpadů	11 078 080	11 157 840	11 656 950
3723	Sběr a svoz ostatních odpadů (jiných než nebezpečných a komunálních)	354 650	388 090	481 000
3724	Využívání a zneškodňování nebezpečných odpadů	5 200	0	0
3725	Využívání a zneškodňování komunálních odpadů	815 040	947 950	1 139 520
3726	Využívání a zneškodňování ostatních odpadů	466 810	456 810	751 690
3727	Prevence vzniku odpadů	0	0	0
3728	Monitoring nakládání s odpady	0	0	0
3729	Ostatní nakládání s odpady	0	815 510	8 060
Celkové náklady		12 893 540	13 932 360	14 183 120

Zdroj: Ministerstvo financí, výdaje obcí

Při pohledu na tabulku výdajů obcí za odpadové hospodářství vidíme, že v ORP Podbořany dochází k jejich postupnému zvyšování během sledovaného období a to téměř ve všech položkách, vyjma využívání a zneškodňování nebezpečných odpadů a sběru a svozu nebezpečných odpadů. Vzhledem k faktu, že k největšímu navýšení výdajů dochází u položek sběr a svoz komunálních a ostatních odpadů, bylo by vhodné zamyslet se nad možnostmi snížení těchto nákladů (např. volba jiné svozové společnosti, upravení smluvních podmínek se stávající svozovou společností atd.). Na rostoucí výdaje těchto položek mají však také vliv rostoucí ceny energií, pohonných hmot, odstraňování černých skládek (a jejich zvyšující se četnost) a nakládání s objemnými odpady, kterých díky spotřebitelské aktivitě stále přibývá. Z tabulek je také patrné, že zde obce nerealizují žádné výdaje na monitoring nakládání s odpady, ani na prevenci vzniku odpadů, což může být také důvodem pro nízký poměr vyprodukovaného separovaného odpadu a téměř stagnující hodnoty v produkci komunálních odpadů.

5.1.3. Analýza rizik a další potřebné analýzy

a) Analýza cílových (dotčených) skupin

Analýza slouží k definování jednotlivých cílových skupin (dotčených či zainteresovaných), zjištění jejich předpokládaných očekávání a k definování rizik spojených s těmito skupinami a s jejich očekáváním. Dále pak slouží k nalezení vhodného způsobu komunikace a nalezení případných opatření k minimalizaci rizik při zapojení těchto cílových skupin.

Tabulka 104: Analýza cílových (dotčených) skupin

Č.	Název dotčené skupiny	Očekávání dotčené skupiny	Rizika spojená se skupinou	Způsob komunikace	Opatření
1.	Občané a ostatní subjekty (podnikatelé) obce	<ul style="list-style-type: none"> - Nízký poplatek za svoz komunálního odpadu, - spolehlivost svozové společnosti, - nabídka pronájmu nádob na odpad, - možnost odvozu objemného odpadu, - dostupnost kontejnerů na tříděný odpad, - malá vzdálenost kontejnerů od bytových jednotek, - zajištění údržby kontejnerů, - udržení čistoty u kontejnerů, - likvidace černých skládek obcí, - udržování čistoty obce 	<ul style="list-style-type: none"> - Neplacení poplatků za svoz, - tvorba černých skládek, - netřídí odpad, - nedodržování zákona, - tvoří nepořádek ve městech 	<ul style="list-style-type: none"> - Osvěta o třídění odpadů (letáky, brožury, informace na úřední desce, na kontejnerech), - komunikační kanály, - webové stránky měst, - regionální TV, - osobní kontakt s úředníky 	<ul style="list-style-type: none"> - Ukládání pořádkových pokut, - fungující technické služby v obcích, - zajištění dostatečného množství kontejnerů a třídících nádob, - kontrola pořádku ve městech, - mapování černých skládek

Č.	Název dotčené skupiny	Očekávání dotčené skupiny	Rizika spojená se skupinou	Způsob komunikace	Opatření
2.	Obce, města	<ul style="list-style-type: none"> - Nízké náklady na svoz a sběr komunálního odpadu, - vysoké odměny za zpětný odběr, - spolehlivost svozové společnosti, - občané udržující pořádek, - dostatečné množství kontejnerů, - využití kontejnerů na tříděný odpad, - občané platící včasně poplatky za vývoz 	<ul style="list-style-type: none"> - Neoptimalizované náklady a příjmy z odpadového hospodářství, - nedostatek finančních zdrojů, - nedodržování legislativy, - nastavení přemrštěných poplatků za svoz, - nedodržování cílů POH 	<ul style="list-style-type: none"> - Vyhlášky, - oznámení na úřední desce, - webové stránky obcí, - setkávání představitelů obcí, - řádná výběrová řízení při výběru dodavatelů služeb (prvotní nabídka) 	<ul style="list-style-type: none"> - Efektivní systém pro výběr a vymáhání poplatků, - mapování a kontrola stavu a alokace kontejnerů, - POH, - optimalizace nákladů na služby, - využívání dotačních titulů, - meziobecní spolupráce, - čerpání příkladů dobré praxe
3.	Svozové společnosti	<ul style="list-style-type: none"> - Řádně uzavřené a platné smlouvy s obcemi, - dodržování plateb a smluvních podmínek odběratelů, - solidní jednání s odběrateli, - maximalizace zisku 	<ul style="list-style-type: none"> - Monopol firmy na území, - zdražování služeb, - nedodržování smluvních podmínek, - nekvalitně odvedená práce, - neudržování vlastních odpadových nádob, - porušování zákona, - zastaralá svozová technika 	<ul style="list-style-type: none"> - Běžné komunikační kanály, - webové stránky, - účast na výběrových řízeních 	<ul style="list-style-type: none"> - Změna svozové společnosti (pokud možno), - úprava smlouvy/smluvních podmínek se svozovou společností, - meziobecní spolupráce
4.	Majitelé zařízení na uložení či zpracování odpadu v ORP	<ul style="list-style-type: none"> - Využívání zařízení obcemi a svozovými společnostmi, - nízké poplatky za pronájem pozemku, - maximalizace zisku, - stabilní legislativa, - dodržení smluvních podmínek ze strany uživatelů 	<ul style="list-style-type: none"> - Uzavření zařízení z důvodu naplněné kapacity, - nedodržení smluvních podmínek, - zamořování okolního prostředí, - vysoké ceny za uložení a zpracování odpadu, - nedodržení legislativy 	<ul style="list-style-type: none"> - Osobní jednání, - webové stránky, - formální setkání se zástupci měst a majiteli ostatních zařízení, - valná hromada (skládka Vrbička - obce jsou podílníky) 	<ul style="list-style-type: none"> - Výhodná smlouva obou smluvních stran, - častá komunikace se zástupci obcí, - založení fondu na pozdější rekultivaci krajiny, - pravidelné kontroly inspekce životního prostředí

Č.	Název dotčené skupiny	Očekávání dotčené skupiny	Rizika spojená se skupinou	Způsob komunikace	Opatření
5.	EU, stát	<ul style="list-style-type: none"> - Dobré hospodaření obcí, - dodržování cílů POH, - plnění zákonů, - přispívání a snaha obcí k udržování dobrého životního prostředí a likvidaci černých skládek 	<ul style="list-style-type: none"> - Stále se měnící legislativa, - přísná legislativa zvyšující náklady obcí, - přílišná administrativa při podávání žádosti o dotaci, - slabá právní opora při vymáhání poplatků obcemi na občanech 	<ul style="list-style-type: none"> - Legislativa, - POH, - skrze média 	<ul style="list-style-type: none"> - Jasně vymezená legislativa, - zjednodušení systému poskytování dotací
6.	Provozovatelé sběrných zařízení a výkupny odpadů	<ul style="list-style-type: none"> - Využívání zařízení (dostatečné množství zákazníků), - návratnost investic, - maximalizace zisku, - prodej odpadu za příznivé ceny (kovošrot, plasty atd.), - nízká konkurence, - podpora radnice 	<ul style="list-style-type: none"> - Nedodržení legislativy, - narušování rázu prostředí obce (nepořádek v objektu), - neúmyslná podpora krádeží, - možné znečištění životního prostředí 	<ul style="list-style-type: none"> - Provozní řád, - webové stránky, - výkaznictví, - osobní kontakt 	<ul style="list-style-type: none"> - Zpřísnění legislativy (zamezení odběru odcizených předmětů), - obecně závazné vyhlášky, - dostačující kontroly (inspekce životního prostředí, policie atd.)
7.	Velké průmyslové a zemědělské podniky	<ul style="list-style-type: none"> - Spolehlivost svozové společnosti, - spolehlivost zaměstnanců při třídění a nakládání s opady (třídící kontejnery), - návratnost nákladů za třídění odpadu, - opora v legislativě 	<ul style="list-style-type: none"> - Nedodržení legislativy, - možné znečištění životního prostředí 	<ul style="list-style-type: none"> - Standardní komunikační kanály 	<ul style="list-style-type: none"> - Jasná legislativa, - kontroly úřadů
8.	Škola	<ul style="list-style-type: none"> - Spolupráce s MŠMT v programu recyklování, - podpora měst, - zapojení se sběrných společností do osvěty na školách, - aktivita žáků ve věci třídění odpadu, - odměny za zapojení se do projektu třídění odpadu 	<ul style="list-style-type: none"> - Nedostatečná iniciativa vedení školy v zapojení do programu 	<ul style="list-style-type: none"> - Webové stránky, - přednášky - propagační materiály, - setkání zástupců projektu s vedením školy 	<ul style="list-style-type: none"> - Dostatečná motivace a odměny, - podpora ze strany státu i kraje, - dostatečné množství vypsaných projektů, do kterých se mohou školy zapojit

Zdroj: Vlastní šetření

Subjektů spojených s odpadovým hospodářstvím může být nespočetně mnoho, neboť každý jedinec a každý subjekt je původcem odpadu a tudíž zainteresovaný do problematiky odpadového hospodářství (OH). Je těžké určit, která skupina má zde největší význam, neboť od původců odpadu ke koncovým zařízením pro nakládání s odpady vede mnoho neméně důležitých „mezičlánků“ (přes obce, které zabezpečují systém svozu odpadů, stát a EU vydávající legislativu o OH, svozové společnosti, až po technické služby, které udržují čistotu měst a obcí). Jako hlavní cílové skupiny v odpadovém hospodářství jsme identifikovali obce, jejich představitelé, občany a dále společnosti, které poskytují služby v oblasti odpadového hospodářství.

Nejpočetnější cílovou skupinou jsou zřejmě původci odpadu (občané obcí a podnikatelské subjekty působící na území ORP). Tato skupina očekává zajištění kvalitních služeb (svoz odpadů) za co nejmenší náklady (místní poplatky), dále pak možnosti alternativních způsobů odstraňování odpadů jako je svoz objemných odpadů, možnost využití sběrného dvora či místa, dostatečné množství a dobrou alokaci nádob na separovaný odpad a čisté prostředí ve městech a obcích. Samozřejmě s původci odpadů jsou spojena jistá rizika, jako tvorba černých skládek, působení nepořádku na veřejných prostranstvích, neplacení místního poplatku za svoz odpadů aj. Těmto rizikům lze předcházet pomocí zajištění vhodného a ekonomicky efektivního systému svozu odpadů, dobré alokaci sběrných nádob a kontrolou obecního pořádku spojené s řádnými postihy při jeho nedodržování.

Tato opatření jsou blízce provázána s kompetencemi měst a obcí, které zajišťují vhodný systém svozu odpadů – volí svozovou společnost (jakožto vhodného dodavatele služeb), zajišťují adekvátní počet a rozmístění sběrných nádob, rozhodují o četnosti svozu, vedou výkaznictví, odstraňují na vlastní náklady černé skládky a usilují o ekonomickou efektivnost mezi příjmy a náklady za odpadové hospodářství. Ne vždy je ale těmto atributům věnován dostatečný zájem a pozornost a tudíž nejsou plněny na 100 %. Každá obec má také jisté závazky a povinnosti dané legislativou vrcholových orgánů (např. cíle POH), které by měla plnit a které mohou působit zvýšení nákladů na odpadové hospodářství obcí. Obce mají mnoho možností, jak předcházet nežádoucím situacím, a to především pomocí preventivních opatření jako jsou: tvorba plánu odpadového hospodářství, nastavení efektivního systému výběru poplatků (možnost platit ve více splátkách), mapování a kontrola stavu sběrných nádob, ale také meziobecní spolupráce, díky které mohou obce využít větší vyjednávací síly na snížení cen služeb svozových společností či hromadně financovat zařízení na zpracování, sběr či separaci odpadu (aktuálně se řeší potřeba třídící linky), jako se to již povedlo u zdejší skládky Vrbička.

b) Analýza rizik – registr rizik v oblasti

Definice rizika je převzata z Metodiky přípravy veřejných strategií: Riziko je nebezpečí vzniku události, která může negativně ovlivnit dosažení stanovených cílů. Jedná se o budoucí událost, která má náhodnou povahu (tj. může, ale nemusí nastat a mít negativní dopad) a není ani nemožná, ani jistá. Riziko spojujeme s negativními vlivy, nepříznivými dopady a ztrátami a chápeme jej jako synonymum nebezpečí, hrozby, úskalí a nejistoty. Protipólem rizika je příležitost, která je spojována s příznivými vlivy a dopady.

Hodnocení významnosti rizik je založeno na hodnocení očekávané pravděpodobnosti výskytu jednotlivých rizik a jejich dopadu (materiálního i nemateriálního) na dosažení cílů strategie. Pravděpodobnost (v tabulce sloupec „P“) i dopad (v tabulce sloupec „D“) se hodnotí na škále 1 až 5: hodnota 1 představuje velmi malý dopad (resp. velmi malou pravděpodobnost) a hodnota 5 velmi velký dopad (resp. velmi vysokou pravděpodobnost). Významnost rizika je součinem pravděpodobnosti a dopadu. Hodnota významnosti se pohybuje mezi hodnotou 1 a 25. Vlastníci jednotlivých rizik jsou osoby odpovědné za řízení a monitorování daného rizika (průběžné přehodnocování významnosti rizik a identifikace reálného výskytu dané rizikové události).

Tabulka 105: Analýza rizik (registr rizik v oblasti odpadového hospodářství)

Č.	Skupina rizik	Název rizika	Hodnocení rizika			Název opatření ke snížení významnosti rizika	Vlastník rizika
			P	D	V = P.D		
1.	Finanční riziko	Nedostatek financí na zajištění běžného provozu systému odpadového hospodářství	1	5	5	Optimalizace systému svozu, Tvorba rozpočtu, Stanovení vyhovujících smluvních podmínek, Výběr místního poplatku za OH	Obce
		Neplacení místního poplatku a pokut občany a původci komunálního odpadu	4	3	12	Změna systému výběru poplatků, Možnost placení poplatku ve více splátkách, Zpřísnění postihů za neplacení, Termíny plateb zveřejňovat v místním tisku	Obce
		Zvyšující se výdaje na svoz komunálního a separovaného odpadu	4	4	16	Vhodný výběr svozové společnosti, Úprava smluvních podmínek, Podpora třídění a zajištění zpětného odběru	Obce
		Nedostatek financí na vybavení (odpadové nádoby)	2	4	8	Tvorba rozpočtu a finančních rezerv, Pravidelná údržba	Obce, svozové společnosti

Č.	Skupina rizik	Název rizika	Hodnocení rizika			Název opatření ke snížení významnosti rizika	Vlastník rizika
			P	D	V = P.D		
2.		Nedostatek financí na investice (třídící linky, svozové vozy atd.)	4	3	12	Využívání dotačních titulů, Meziobecní spolupráce, Tvorba fondů na investice	Obce, svozové společnosti, majitelé zařízení na ukládání a sběru odpadu
		Mimořádné výdaje (odstranění černých skládek a odpadu po živelných pohromách)	3	5	15	Tvorba finančních rezerv, Prevence vzniku mimořádných událostí, Ukládání pořádkových pokut (černé skládky)	Obce
		Vysoké ceny za uložení a zpracování odpadu	3	4	12	Úprava smluvních podmínek, Meziobecní spolupráce, Volba provozovatele s nejnižší cenovou nabídkou	Obce, soukromé subjekty
	Organizační riziko	Nespolehlivost svozové společnosti	2	4	8	Volba vhodné svozové společnosti, Postih za nedodržení smluvních podmínek, Ukončení spolupráce s nespolehlivou společností	Obce
		Nespolupráce obcí	5	4	20	Meziobecní spolupráce, Společný tlak zástupců obcí na svozové společnosti, Potlačení konkurence mezi obcemi	Obce
	Neexistence zařízení odpadového hospodářství (spalovny, recyklační linky)	5	3	15	Vybudování zařízení v blízkosti území, Využití dotačních titulů, Spolupráce obcí s velkými podniky při vybudování zařízení, Opora v legislativě	Stát, kraje, obce	
	Špatné rozmístění zařízení (sběrné dvory, sběrná místa)	2	4	8	Plán odpadového hospodářství, průběžné mapování a alokace sběrných míst	Obce	
	Nedostatečný zájem obcí o vliv odpadů na životní prostředí	3	5	15	Kontroly inspekce životního prostředí, Legislativní opatření	Stát	

Č.	Skupina rizik	Název rizika	Hodnocení rizika			Název opatření ke snížení významnosti rizika	Vlastník rizika
			P	D	V = P.D		
		Uzavření zařízení z důvodu naplněné kapacity	4	5	20	Vybudování třídícího zařízení, Rozšíření kapacity, Volba alternativních forem zpracování odpadu,	Obce, svozové společnosti, majitelé zařízení na ukládání a sběru odpadu
		Špatná dostupnost svozového vozu ke sběrným nádobám	4	4	16	Zajištění dobré dopravní dostupnosti ke sběrným nádobám	Obce, svozové společnosti
3.	Právní riziko	Nedodržování zákona původci odpadu	4	5	20	Kontrola, Udělování pořádkových pokut,	Obce
		Nedodržování zákona svozovými společnostmi a zařízeními pro nakládání s odpady	3	5	15	Kontrola, inspekce, Dostupná legislativní opatření,	Obce, stát
		Nedodržování cílů POH	5	4	20	Sledování cílů a následná kontrola ze strany obcí, Budování opatření pro dodržování cílů, Navrhování reálných cílů POH	Obce, stát
		Nedostatečná právní podpora při vymáhání poplatku na občanech	4	5	20	Změna legislativy	Obce
		Změny legislativy vedoucí ke zvýšení výdajů obcí a majitelů zařízení	5	5	25	Upozornění na dopady při změnách legislativy	Obce, majitelé zařízení
		Korupce	2	5	10	Zvýšená kontrola vrcholových orgánů	Obce
4.	Technické riziko	Nevyhovující technický stav zařízení	2	4	8	Pravidelná kontrola a servisní údržba	Obce, svozové společnosti
		Nedostatečná údržba sběrných nádob	4	2	8	Možné uložení pokut, Zavedení opatření do smluvních podmínek	Obce, svozové společnosti

Č.	Skupina rizik	Název rizika	Hodnocení rizika			Název opatření ke snížení významnosti rizika	Vlastník rizika
			P	D	V = P.D		
5.	Věcné riziko	Vandalismus	5	2	10	Možné uložení pokut, Zvýšení dohledu policie nad obecním pořádkem	Obce
		Tvorba černých skládek	5	4	20	Možné uložení pokut, Zvýšení dohledu policie nad obecním pořádkem, Optimální alokace sběrných míst a svozových dvorů	Obce
		Zamořování prostředí obce	3	3	9	Možné uložení pokut, kontrola úředníků	Obce
		Neúmyslná podpora nezákonné činnosti při existenci výkupen	5	3	15	Legislativní opatření, Zavedení povinnosti zaznamenávání identifikačních údajů	Obce, majitelé zařízení
		Narušení rázu prostředí obce	3	3	9	Možné uložení pokut, kontrola úředníků	Obce
		Možné znečišťování životního prostředí	3	5	15	Legislativní opatření, Možné uložení pokut, Kontrola úředníků a dozorčích orgánů	Obce, stát

Zdroj: Vlastní šetření

Nejpočetnějšími skupinami rizik jsou rizika finanční a organizační. Finanční rizika jsou na Podbořansku převážně spojena s vysokými náklady na svoz komunálního a separovaného odpadu, mimořádnými náklady na odstranění černých skládek, nedostatkem financí na investice do odpadového hospodářství a hrozbou neplacení místního poplatku za OH občany. Největšími organizačními riziky jsou především nespolupráce obcí v oblasti OH, což má za následek zvýšení významnosti rizik finančních (kooperace obcí by pomohla snížit náklady a zvýšit volné finanční prostředky na investice), ale také hrozba uzavření zdejší skládky (ať už z důvodu legislativních omezení, či zaplnění kapacity).

Nejvýznamnější hodnoty rizik nalezneme ve skupině rizik právních. Zde je největší hrozbou změna legislativy, vedoucí ke zvýšení výdajů obcí (viz např. zákaz skládkování, či různé limity a omezení). Zdejší obce se také často potýkají s neplacením místního poplatku občany (jak již bylo řečeno výše), kterého se nemohou právně domoci, což se odráží na vyšších nákladech za odpadové hospodářství těchto obcí. S tím (a také s tvorbou černých skládek) souvisí nedodržování zákona původci odpadu, čemuž by mohlo být předcházeno udělováním pořádkových pokut a zvýšením dohledu a kontroly nad dodržováním zákona.

Rizik spojených s odpadovým hospodářstvím je celá řada, a protože se jedná o odvětví, které je pro obce finančně nejvíce náročné, veškerá zde uvedená rizika vedou ve výsledku k navýšení nákladů v této oblasti. Je proto vhodné jim předcházet všemi dostupnými prostředky.

5.1.4. SWOT analýza oblasti odpadového hospodářství

SWOT analýza slouží k identifikaci silných a slabých stránek daného území (vnitřní vlivy z hlediska území), příležitostí a rizik (vnější vlivy z hlediska území). Na základě SWOT analýzy je komplexně vyhodnocena situace na území ORP

Silné stránky	Slabé stránky
1. Přítomnost skládky na území ORP	1. Relativně vysoké ceny za nakládání s komunálními a separovanými odpady
2. Dostatečné pokrytí území kontejnery na tříděný odpad	2. Absence zařízení na separaci odpadu na území ORP
3. Dobrá síť sběrných dvorů a míst	3. Malý podíl separované složky komunálních odpadů
4. Systém svozu komunálního odpadu	3. Malá informovanost občanů v problematice separace
5. Možnost třídění ostatních druhů separovaného odpadu (elektroodpad, textil, žárovky atd.) na území ORP	4. Černé skládky
6. Zavedené programy informující o separaci odpadu ve zdejších školách (recyklohraní, ekoškola)	5. Občané neplatí poplatky za svoz a nakládání s odpady
	6. Úplná absence zařízení pro spalování a energetické využití odpadu na území ORP a okolí
Příležitosti	Hrozby
1. Vybudování třídící linky na skládce Vrbička	1. Naplnění a uzavření skládky v ORP
2. Využití fondu EU a různých dotačních titulů	2. Zpřísnění a změny legislativy
3. Meziobecní spolupráce	3. Zamezení skládkování (plánované na r. 2024)
4. Výběr jednotného dodavatele služeb OH všemi obcemi (zvýšení vyjednávací pozice)	4. Vysoké náklady na odstranění černých skládek
5. Čerpání příkladů dobré praxe z jiných ORP	5. Nenaplnění cílů POH v ORP
6. Využívání alternativních forem využití a odstraňování odpadů mimo skládkování	6. Současný systém sběru kovů (nepřímá podpora nelegálních činností)
7. Zvýšení povědomí obyvatel o separaci odpadu	

Zdroj: Vlastní šetření

SWOT analýza za odpadové hospodářství v ORP Podbořany byla sestavena z dat a informací získaných za celou dobu analyzování odpadového hospodářství na území Podbořanska. Silnou stránkou, i když trochu kontroverzní, sledujeme přítomnost skládky na území, díky které jsou ceny za svoz příznivější než v okolních ORP, ve kterých se skládka nenachází. Naopak velmi slabou stránkou, i přes rozšířenou a dobře alokovanou síť sběrných míst a dvorů, je tvorba černých skládek a relativně vysoké procento občanů neplatících za svoz komunálního odpadu, což samozřejmě vede k rostoucím výdajům obcí na odpadové hospodářství.

Příležitostí, pro zmírnění slabého materiálového využití odpadů na území ORP by bylo již plánované vybudování třídící linky na zdejší skládce, což by mohlo v budoucnu vést i ke zlevnění cen svozu tříděného odpadu a větší prosperitě skládky, ve které mají obce svůj finanční podíl. S tím souvisí také využití fondu EU a čerpání dotačních titulů, které umožňují čerpání finančních prostředků na zařízení, snižující zátěž odpadového hospodářství na životní prostředí. Naopak velkou hrozbou je úprava a zpřísnění legislativy, díky které by (mimo jiné) mohlo docházet i k uzavírání skládek, což by znamenalo zánik jediného zařízení pro odstraňování odpadů v území ORP Podbořany.

5.1.5. Souhrn výsledků analýz (analytické části)

Problematika odpadového hospodářství patří mezi oblasti, které nejvíce zatěžují obecní pokladnu a o to více, když si každá obec zajišťuje její řešení samostatně. Obce spadající do ORP Podbořany v oblasti odpadového hospodářství příliš nespolupracují. Hlavní formou spolupráce bylo v minulosti založení skládky Vrbička, kdy tyto obce společně s dalšími 25 obcemi z okolních ORP vložily svůj finanční podíl do vzniku společnosti Skládka Vrbička s.r.o. Obce mají smluvně danou povinnost svážet odpad na tuto skládku a to různými svozovými společnostmi. Pro svoz komunálních odpadů nejčastěji využívají společnosti Marius Pedersen, a.s., Skládka Vrbička s.r.o. a dále pak Becker Bohemia, s.r.o. a Autocentrum V&K Lubenec. Na svoz objemného odpadu využívají obce služeb firmy Jaromír Bouška a Lukra Lubenec. Tříděný odpad sváží pouze společnosti Marius Pedersen, a. s. a z malé části také Becker Bohemia, s. r. o.

Skládka Vrbička je jediným zařízením pro ukládání směsného komunálního odpadu nacházející se v ORP Podbořany. Hlavním nedostatkem a zároveň příležitostí do budoucna je vybudování třídící či dotřídňovací linky na této skládce, což by mělo za následek zvýšení podílu separované složky z komunálních odpadů (který je v současnosti v porovnání s průměrem ČR velmi malý) a zároveň by došlo k oddálení zaplnění kapacity skládky na uložení odpadu. Vybudování třídící linky by s velikou pravděpodobností zlevnilo také svoz separovaného odpadu, který se v současnosti sváží do 35 km vzdálených lokalit (Kralovice, či Chomutov). Tato poměrně velká dojezdová vzdálenost se samozřejmě odráží na ceně svezeního separovaného odpadu. Obce si celkově stěžují na vysoké náklady za nakládání s komunálními odpady, které v porovnání s příjmy z odpadového hospodářství značně převažují. Současně se také setkávají s neplacením povinného místního poplatku (jehož výši si každá obec určuje samostatně) občany. Obě tyto skutečnosti mají za následek zvýšené náklady obcí za doplatky na jednotlivé občany.

Vyjma vysokých vynaložených finančních prostředků na nakládání s odpady je obec zatěžována přítomností černých skládek, které se náhodně tvoří po celém území. Tyto skládky pak obce na své náklady likvidují. Tvorba černých skládek je však neopodstatněná, protože v území ORP Podbořany je poměrně hustá síť sběrných dvorů a sběrných míst, kam mohou občané omezenou část odpadu bezplatně svážet. Sběrný dvůr se nachází ve městě Podbořany, obci Lubenec a městě Kryry, který je provozován ve spolupráci s obcemi Petrohrad a Očihov. Ostatní obce mají alespoň sběrná místa, nebo pořádají sběrné dny.

Další stinnou stránkou území Podbořanska, jak již bylo zmíněno výše, je malý podíl vyseparované složky komunálních odpadů, i přes dostatečné pokrytí celého území sběrnými nádobami na tříděný odpad. Občané jsou velmi málo informováni o výhodách třídění, ať už se jedná o menší zatížení životního prostředí, či ušetření finančních prostředků obcí. Zvýšení informovanosti, či zavedením určitých bonusů (např. snížení místního poplatku při vytřídění dostatečného množství separovaných složek odpadu) by bylo řešením pro zvýšení efektivity separace. V dnešní době se osvěta ve třídění odpadu zavádí především na školách. Školy se zapojují do projektů na třídění odpadu a také na ochranu přírody. Zavádění těchto projektů je skutečně efektivní neboť děti, které si uvědomují důležitost a ekonomické výhody separace, pak tyto návyky přenášejí na své rodinné příslušníky.

Kromě třídění klasického odpadu (papír, sklo, plasty) mohou občané na území Podbořanska třídít také žárovky, textil, drobná elektrozařízení a od letošního roku je možno třídít i odpad biologický. (V některých obcích jsou rozmístěny kontejnery na BRKO, který bude svážen na překladiště skládky Vrbička, odkud bude odvážen společností Bohemia Becker, s. r. o. na

kompostárnu do Kralovic.). Na celém území ORP se zatím nenachází oficiální zařízení pro zpracování BRO (kompostárna). Pouze města Podbořany a Kryry mají malé obecní komunitní kompostárny s kapacitou do 150 t.

Velký význam na území ORP Podbořany má recyklační centrum stavební sutě a stavebních materiálů společnosti AZS 98, s. r. o. Své opodstatnění měla především v době demolice kasáren v Podbořanech, při výstavbách nových domů a rekonstrukci města-střed Podbořany, kdy zpracovávala velké množství stavebních sutí. Přítomnost tohoto centra do jisté míry pomáhá předcházet tvorbě černých skládek. Malé množství stavební sutě a stavebního odpadu mohou občané svážet také na sběrné dvory v území, či sběrná místa.

Neméně důležitá je poměrně hustá síť výkupu odpadu (především kovového), která se na území Podbořanska nachází. Největší problém s nimi spojený je nepřímá podpora nelegální činnosti, především odkupem kradených komodit. Finanční odměna je pro občany (většinou pro ty sociálně nepřizpůsobivé) snadná vidina zisku a neohlížejí se na fakt, že tímto způsobí škodu několikanásobně vyšší, než je jejich profit. Řešení tohoto problému však vyžaduje plošnou změnu legislativy, která by zpřísnila podmínky výkupu železného odpadu a kovů.

Z výstupů analýz je patrné, že situace na Podbořansku v oblasti odpadového hospodářství není zcela ideální. Proto zde shledáváme potenciál pro implementaci meziobecní spolupráce, která by zajistila určitou míru ekonomické efektivity při řešení zjištěných problémů a nedostatků v této oblasti.

5.2. Návrhová část pro oblast odpadového hospodářství

5.2.1. Struktura návrhové části

Návrhová část je součástí Souhrnného dokumentu, který byl zpracován v rámci projektu "Systémová podpora rozvoje meziobecní spolupráce v ČR v rámci správních obvodů obcí s rozšířenou působností". Byla zpracována realizačním týmem ve spolupráci se zástupci obcí SO ORP s podporou motivujících starostů.

V předchozích krocích byla zpracována analytická část pro téma „Odpadové hospodářství“, na jejímž základě byly připraveny Nástinu opatření. Návrhová část staví na všech dosud realizovaných aktivitách. Cílem návrhové části je reagovat na konkrétní potřeby území zjištěné analýzami a zároveň sloužit jako nástroj pro zefektivnění procesů v území. Pro rozvoj meziobecní spolupráce je nutné nastavit společnou vizi, dále rozpracovanou do úrovně cílů v nadefinovaných problémových oblastech v oblasti odpadového hospodářství.

Provedená analýza je stěžejním, nikoli však jediným vstupem pro definování návrhové části. Formulace vize byla navržena realizačním týmem jako podklad pro další diskusi zástupců dotčených obcí. Metodou brainstormingu a následnou diskusí o jednotlivých variantách byla zformulována vize meziobecní spolupráce ve správním obvodu ORP. Vize je formulována jako žádoucí budoucí stav meziobecní spolupráce. Je souhrnná pro spolupráci obcí v ORP pro všechna řešená témata, nikoli pouze pro téma odpadového hospodářství.

Na základě analytické části (zejména SWOT analýzy) a následně zpracovaných Nástinů opatření a s ohledem na definovanou vizi byly realizačním týmem navrženy problémové okruhy, které byly podrobeny ověření ve fokusních skupinách. Fokusní skupiny byly složeny ze zástupců 8 obcí z území ORP a odborníka na danou oblast - jednatele Skládky Vrbička s.r.o. Jejich odborné názory byly klíčové pro upřesnění výstupů, které vzešly z analýzy dat, a obohatily tak pohled na téma odpadového hospodářství.

Stěžejním bodem návrhové části je definování cílů ve vymezených problémových tématech. Cíle byly podrobně popsány a byla navržena opatření k realizaci cílů. Pro sledování úrovně naplňování definovaných cílů byla nastavena sada indikátorů umožňující periodicky monitorovat pokrok při plnění cílů a případně přijímat opatření ke zlepšení žádoucího výsledku.

Návrhová část Souhrnného dokumentu je strukturována standardně dle principů strategického řízení. Základní „střechou“ návrhové části je vize. Jejím formulováním je deklarováno, že území ORP bude usilovat o její naplnění. Následně se vize rozpadá do problémových okruhů, které budou naplňovány prostřednictvím sady několika málo cílů.

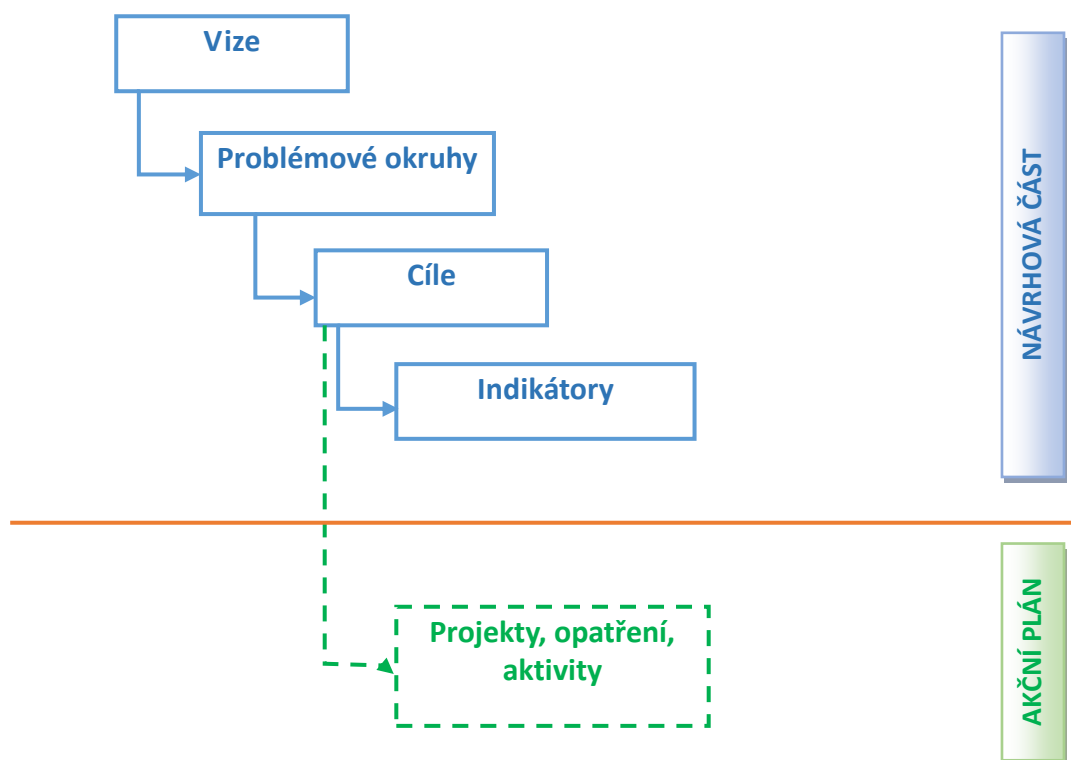
Jednotná vize poskytuje celkový rámec všem subjektům zapojeným do činnosti vymezeného území. Měla by udržet společné směřování všech zapojených subjektů od nejvyšších úrovní hierarchie až po nejnižší úroveň. Umožní lépe přenášet pravomoci na výkonné pracovníky a zároveň zajistit jednotnou filosofii, pro kterou jsou dílčí činnosti vykonávány. Bez vize by chyběl jasně vyjádřený směr, kterým se chceme vydat. Vize je formulována jako budoucí stav, kterého chceme realizací strategického řízení dosáhnout. Jedná se o společnou představu, jak by měly obce v území v budoucnu spolupracovat. Respektuje přání a potřeby místních občanů.

V podmínkách projektu je vize souhrnná pro spolupráci obcí v ORP pro všechna řešená témata, nikoli pouze pro téma odpadového hospodářství. Vzhledem k zaměření projektu směřuje ke všem povinným tématům a ke zvolenému volitelnému tématu. Staví na silných stránkách identifikovaných ve SWOT analýze.

Vedle určení budoucího směřování vývoje může vize také sloužit jako marketingový nástroj území. Je doplněna o slogan, který bude využíván pro propagaci území jako celku dovnitř (občanům, politikům, školám, podnikatelům) a navenek (turistům, potenciálním investorům, složkám veřejné správy).

První verze struktury problémových okruhů byla vytvořena realizačním týmem na základě provedených analytických kroků a zpracovaných Nástinů opatření. Návrh problémových okruhů byl ověřen ve fokusních skupinách. Následně byly vytvořeny popisy cílů. Byli určeni garanti (správci) jednotlivých cílů, kteří zpracovali návrhy popisů, které byly podrobeny vnitřnímu připomínkovému řízení. Realizační tým jednotlivé cíle vzájemně porovnal, sjednotil jejich strukturu a úroveň detailnosti. Byl kladen důraz na vzájemnou provázanost cílů a jejich doplňkovost. Součástí tohoto procesu bylo také nastavení indikátorů, jimiž bude plnění cílů sledováno a hodnoceno.

Grafické znázornění vztahů mezi vizí, problémovými oblastmi, cíli a indikátory je zobrazeno v následujícím obrázku.

Struktura problémových oblastí a cílů v tématu „Odpadové hospodářství“ je uvedena v níže uvedeném schématu.

Vize meziobecní spolupráce:							
<p><i>Mikroregion Podbořansko je ORP, která má fungující síť školských zařízení, stará se o duševní a kulturní rozvoj dětí a mládeže, a nabídkou svých služeb a volnočasových aktivit dbá na jejich individuální potřeby. Efektivně, ekologicky a ekonomicky nakládá s odpady, především díky zvyšování podílu separace znovu využitelných složek odpadu. S podporou komunitního plánování vytváří ucelené sociální zázemí v souladu s potřebami obyvatel. Obce Podbořanska intenzivně využívají svého potenciálu pro rozvoj cestovního ruchu a společně budují kvalitní infrastrukturu pro aktivní využití volného času.</i></p>							
Odpadové hospodářství	Absence zařízení na separaci odpadu na území ORP Podbořany		Nízký podíl separovaného odpadu			Velká rozdílnost cen jednotlivých obcí za sběr a svoz komunálního a separovaného odpadu	
	Zřízení zařízení na separaci odpadu na skládce Vrbička	Podpora svozu separovaného odpadu na třídící zařízení všemi obcemi ORP Podbořany	Zavedení pytlového sběru do všech obcí s vhodným typem zástavby	Optimalizace sběrné sítě separačních nádob	Osvěta obyvatel o separaci odpadu	Výběr společného dodavatele služeb	Spolupráce při přípravě strategie k nakládání s odpadem

Návrhová část byla zpracována ve druhém pololetí roku 2014.

5.2.2. Vize a problémové oblasti (okruhy)

Podbořansko – Spojme se pro dobré věci

Vize:

*Mikroregion Podbořansko je ORP, která má fungující síť školských zařízení, stará se o duševní a kulturní rozvoj dětí a mládeže, a nabídkou svých služeb a volnočasových aktivit dbá na jejich individuální potřeby. **Efektivně, ekologicky a ekonomicky nakládá s odpady, především díky zvyšování podílu separace znovu využitelných složek odpadu.** S podporou komunitního plánování vytváří ucelené sociální zázemí v souladu s potřebami obyvatel. Obce Podbořanska intenzivně využívají svého potenciálu pro rozvoj cestovního **ruchu** a společně budují kvalitní infrastrukturu pro aktivní využití volného času.*

Problémový okruh 1 - Absence zařízení na separaci odpadu na území ORP Podbořany

Věcné argumenty

Na celém území ORP Podbořany se nenachází zařízení na separaci či dotřídování odpadů. V současné době svozové společnosti sváží separovaný odpad do (v průměru) 35 km vzdálených zařízení, což se odráží na ceně za svoz odpadu. Všechny obce na území ORP (11) jsou podílníci společnosti Skládky Vrbička, s. r. o., kde již bylo zřízení třídícího zařízení v minulosti diskutováno, ale dosud nedošlo k realizaci tohoto záměru. Vybudování třídícího zařízení by přineslo nemalé finanční úspory v podobě ušetřených nákladů za svoz a případně i zlevňování služeb. Pokud by zařízení zároveň sloužilo jako třídící zařízení směsného komunálního odpadu odváženého na skládku, došlo by tímto ke zvýšení podílu vyseparovaného odpadu, který by se následně mohl prodávat či zpětně odebírat (příp. obojí). Tím by také došlo k omezování množství odpadu ukládaného na skládku. S momentálním využitím skládky a intenzitou svozu směsného komunálního odpadu se kapacita zdejší skládky naplní do roku 2022, proto je již dnes nezbytné zvažovat alternativní formy nakládání s odpady.

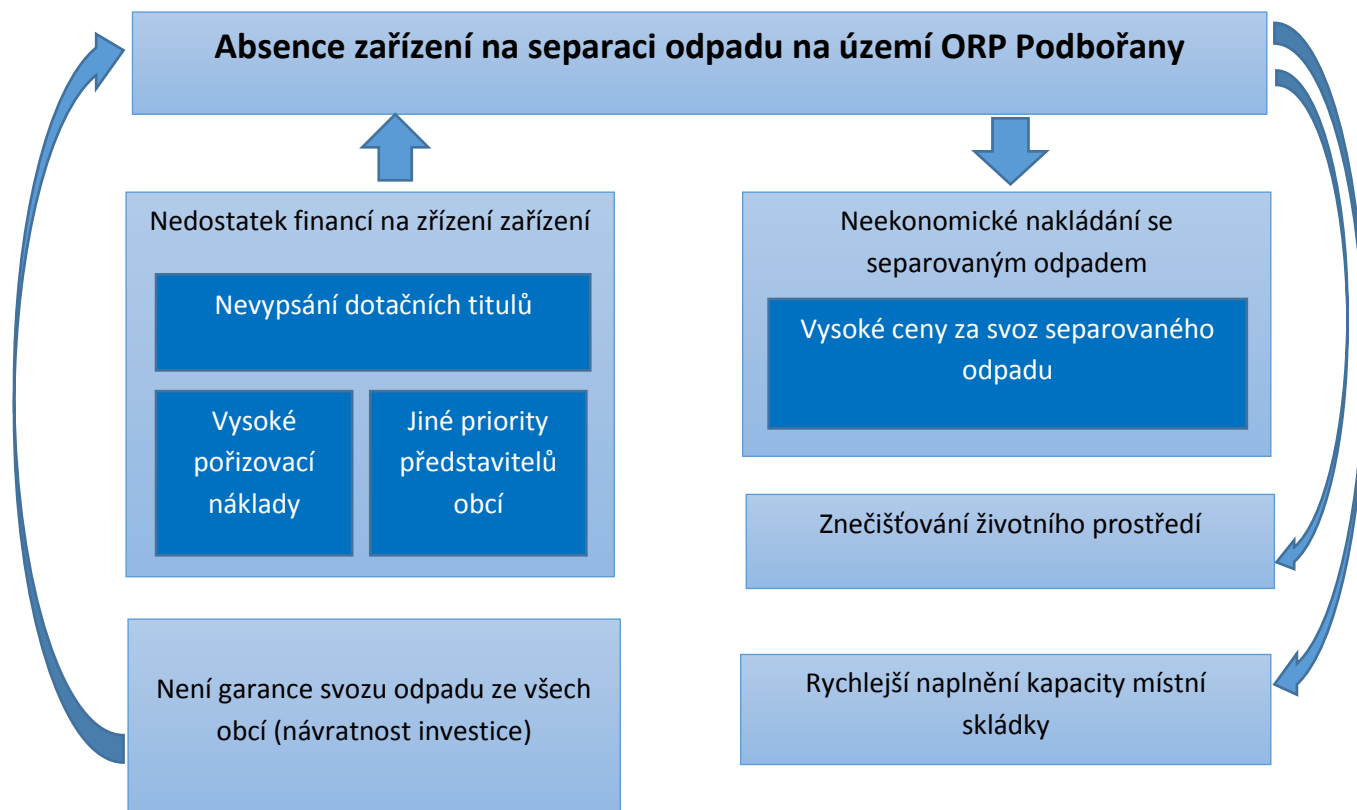
Příčiny problému

Zřízení zařízení na separaci odpadu je finančně velmi náročné. O řešení tohoto problému se diskutovalo již dříve, kdy byla nabídnuta pomoc ze strany soukromé společnosti, která by třídící linku zřídila na vlastní náklady s podmínkou získání alespoň poloviny finančních prostředků z dotačních titulů. Vzhledem k tomu, že v minulém období nebyly vypsány dotační tituly na požadované třídící zařízení, nebylo toto řešení realizováno. Vedení Skládky Vrbička, s. r. o. v současné době zvažuje alternativy zřízení třídícího zařízení, což je ovšem podmíněno nutností svozu komunálních odpadů většiny ze všech (36) podílníků skládky Vrbička. Pouze tímto opatřením bude docíleno jisté návratnosti investice do tohoto zařízení.

Důsledky neřešení problému

Jak již bylo zmiňováno, kapacita skládky Vrbička bude zaplněna přibližně v roce 2022 a bude nutno řešit, jak dále nakládat s vyprodukovaným odpadem. Vybudováním třídící linky se zpomalí zaplňování skládky a prodejem vyseparovaných složek komunálního odpadu dojde k pokrývání vynaložených nákladů, což se po dosažení jejich návratnosti může promítnout i do snížení nákladů obcí za odebírané služby.

Na skládkování odpadu bude mít také vliv plánovaná změna legislativy, jež udává, že od roku 2024 bude na skládky zakázáno ukládat směsný komunální odpad a recyklovatelné a využitelné odpady stanovené prováděcím právním předpisem. Proto bude do budoucna potřeba podporou separace a zařízení na separaci určených snížit množství produkovaného směsného komunálního odpadu na minimum a vytvořit v obcích takové podmínky, které zároveň umožní optimalizovat náklady při nakládání s komunálními odpady.

Problémový okruh 2 - Nízký podíl vyseparovaného odpadu na území ORP Podbořany

Věcné argumenty

Jak vidíme v tabulce níže, SO ORP Podbořany vykazuje podprůměrné hodnoty měrné produkce vyseparovaných složek odpadu oproti průměru Ústeckého kraje i průměru ČR. A to i přes to, že hustota sběrné sítě je více než dostatečná, občané málo třídí, jsou informováni slabě či vůbec o tom, který odpad patří do jakého kontejneru a často do sběrných nádob na tříděný odpad vyhodí i odpad komunální.

Tabulka 106: Měrná produkce separovaného odpadu v porovnání s měrnou produkcí Ústeckého kraje a České republiky

Územní jednotka	ORP Podbořany	Počet obyvatel k 31.12.2012 (ČSÚ)	Měrná produkce za ORP [kg/obyv.]	Měrná produkce za kraj [kg/obyv.]	Měrná produkce za ČR [kg/obyv.]
Papír	(150101, 200101)	15 737	7,24	17,63	18,8
Plast	(150102, 200139)		4,97	7,66	9,72
Sklo	(150107, 200102)		6,38	7,85	10,97
Nápojové kartony	(150105)		0,24	0,13	0,32

Zdroj: EKO-KOM

Obce mohou se separovaným odpadem nakládat samostatně (prodejem separovaných složek), zvolit systém zpětného odběru, či zkombinovat oba způsoby nakládání. Ať už obce zvolí jakoukoliv variantu, vždy mají ze separace nezanedbatelný zisk. Každá obec by proto měla usilovat o to, aby podíl separovaného odpadu byl na jejím území co nejvyšší.

Dalším důvodem, proč usilovat o zvýšení podílu separace, je vliv na životní prostředí a s tím spojené i neudržitelné zaplňování kapacity zdejší skládky. Se současným systémem sběru a svozu odpadů bude kapacita skládky zaplněna do roku 2022, nehledě na plánované změny v legislativě o zákazu či omezení skládkování odpadu. Zvýšením podílu tříděného odpadu dojde ke snížení množství komunálního odpadu ukládaného na skládku.

Příčiny problému

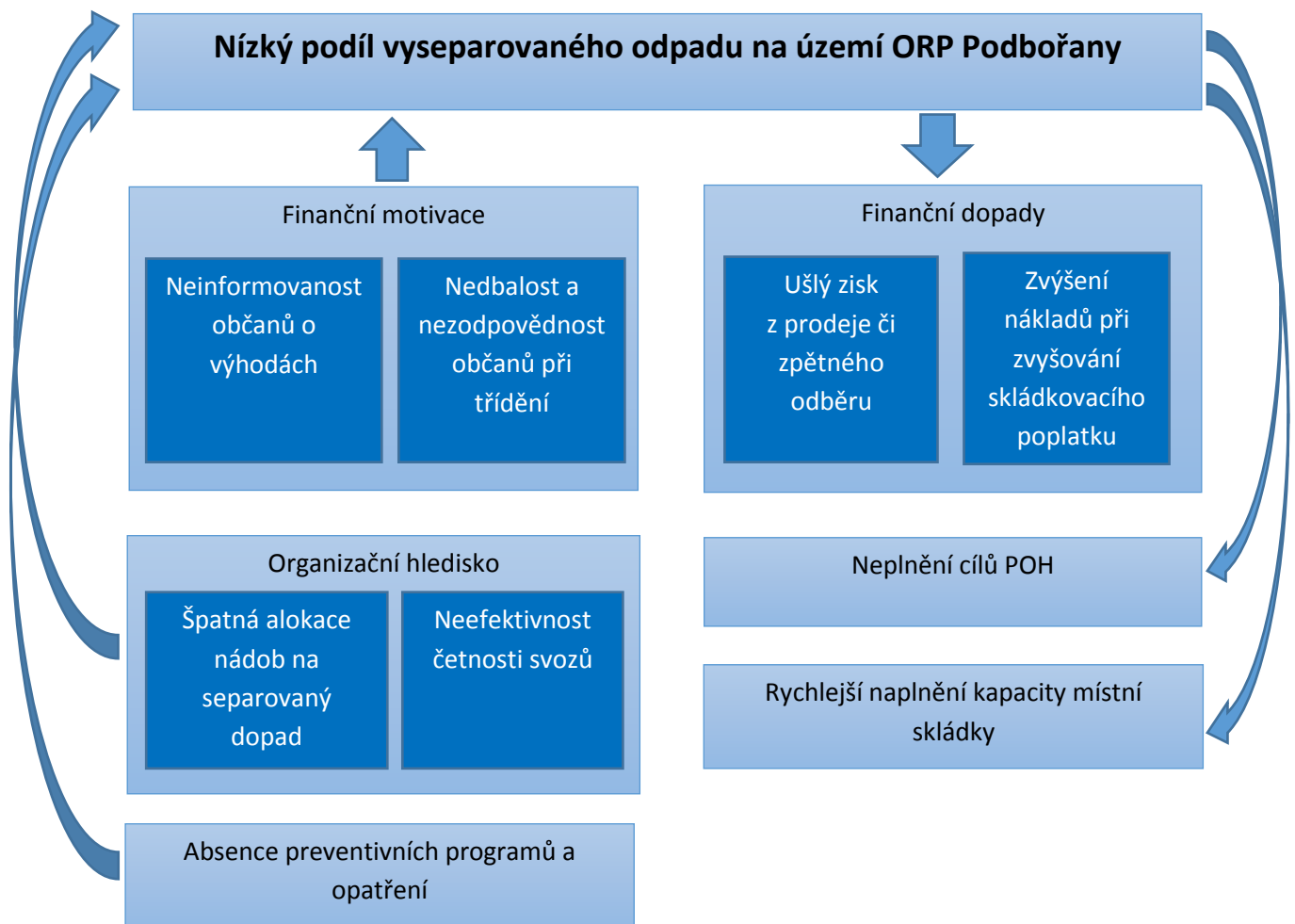
Příčinou nízkého podílu separace odpadu je nedbalost, nezodpovědnost a neinformovanost zdejších obyvatel, kteří třídění odpadu nepřidělují větší význam. Vzhledem k tomu, že obyvatelé nemají bezprostřední užitek ani žádná finanční zvýhodnění z třídění odpadu, nepřisuzují tomuto aktu žádná pozitiva a vidí v něm spíše ztrátu času a prostředků.

Na vině také může být neefektivní rozmístění kontejnerů na tříděný odpad a četnost jejich svozu, kdy se na některých místech vyvázejí poloprázdné nádoby a na místech frekventovanějších (centra měst a obcí, sídliště) dochází k přeplňování nádob dříve, než dojde k jejich vyvezení. Příčinou může být také špatně zvolený systém sběru v některých lokalitách s roztroušenou zástavbou.

Důsledky neřešení problému

V případě, že nedojde ke změně ve smýšlení občanů o významu třídění odpadu, nebude SO ORP Podbořany schopen do budoucna plnit vytýčené cíle POH ČR o zvýšení využití podílu separovaných složek odpadu.

Jak již bylo zmíněno výše, nejenže bude docházet k rychlejšímu zaplňování místní skládky, ale také obce budou implicitně přicházet o zisk z prodeje, či zpětného odběru separovaného odpadu. Tím také dojde k prodražování 1 tuny komunálního odpadu, jehož hmotnost bude vyšší o nevytříděnou složku odpadu. Obyvatelé obcí pak budou mít menší naději na snížení místního poplatku za provoz systému shromažďování, sběru přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů, či dokonce může s rostoucími náklady dojít ke zvýšení tohoto poplatku. K prodražování skládkování také povede zvyšování poplatku za odstraňování odpadu (skládkovací poplatek), které bude v následujících letech probíhat.

Problémový okruh 3 – Velká rozdílnost cen jednotlivých obcí za sběr a svoz komunálního a separovaného odpadu

Věcné argumenty

Finanční analýza nákladů za svoz komunálního a separovaného odpadu prokázala, že ceny za svoz a nakládání s odpadem jsou díky autonomnímu jednání obcí při volbě vhodného dodavatele služeb vcelku odlišné (viz tabulka). Všechny obce na území ORP Podbořany (11) jsou spolupodílníci společnosti Skládky Vrbička; ne všechny obce však její služby využívají. Pokud by všechny obce v území využívaly jednoho dodavatele na určitou službu, mohly by díky zvýšení vyjednávací pozice sjednat lepší podmínky a ceny, a tím tak ušetřit finanční prostředky.

Tabulka 107: Přepočtené náklady na svoz komunálního odpadu ORP Podbořany za rok 2013 a porovnání s daty produkce ČR v roce 2012

SKO ORP Podbořany (2013)	Kč/tunu	Kč/občana	Kg/občana
Minimum	1 017	276,50	130,41
Maximum	3 625	852,36	720,31
Medián ¹⁰	1 872	733,25	348,50
Průměr	2 098	631,54	357,10
SKO ČR (2012)	Kč/tunu	Kč/občana	Kg/občana
Minimum	166,10	53,70	50,00
Maximum	11 961,30	1 466,40	599,80
Medián ČR (2012)	2 364,30	506,00	212,90
Průměr ČR (2012)	2 548,50	529,50	207,80

Zdroj: Data pro ORP - Data ze systému ISPOP, sběr dat na SO; Data pro ČR: Studie IURMO¹¹

Tabulka 108: Přepočtené náklady na svoz separovaného odpadu ORP Podbořany za rok 2013 a porovnání s daty produkce ČR v roce 2012

ORP Podbořany (2013)	Kč/tunu	Kč/občana	Kg/občana
Minimum	3 304,00	50,68	14,91
Maximum	12 222,00	427,76	55,38
Medián	5 515,00	144,29	21,12
Průměr	6 078,80	161,87	25,64
ČR (2012)	Kč/tunu	Kč/občana	Kg/občana
Minimum	250,6	10	1,8
Maximum	28 131	497,3	190,8
Medián	4 517,30	132	30,1
Průměr	4 678,60	148,8	31,8

Zdroj: Data pro ORP - Data ze systému ISPOP, sběr dat na SO; Data pro ČR: Studie IURMO

Vysvětlivka: Medián je hodnota, jež dělí řadu vzestupně seřazených výsledků na dvě stejně početné poloviny

¹¹ Dostupné z: [http://www.institut-](http://www.institut-urmo.cz/images/Hodnoceni%20nakladu%20na%20hospodareni%20s%20KO%20v%20obcích%20CR%20za%20rok%202012_F2.pdf)

[urmo.cz/images/Hodnoceni%20nakladu%20na%20hospodareni%20s%20KO%20v%20obcích%20CR%20za%20rok%202012_F2.pdf](http://www.institut-urmo.cz/images/Hodnoceni%20nakladu%20na%20hospodareni%20s%20KO%20v%20obcích%20CR%20za%20rok%202012_F2.pdf)

Při možnosti úspory finančních prostředků za svoz separovaného odpadu je největší bariérou nízký podíl separovaného odpadu vyprodukovaného na území ORP Podbořany. Zvýšením vyseparované složky odpadu by došlo k návratu části vynaložených finančních prostředků za prodej tříděného odpadu či jeho zpětný odběr (viz řešení problémového okruhu „Nízký podíl vyseparovaného odpadu na území ORP Podbořany“).

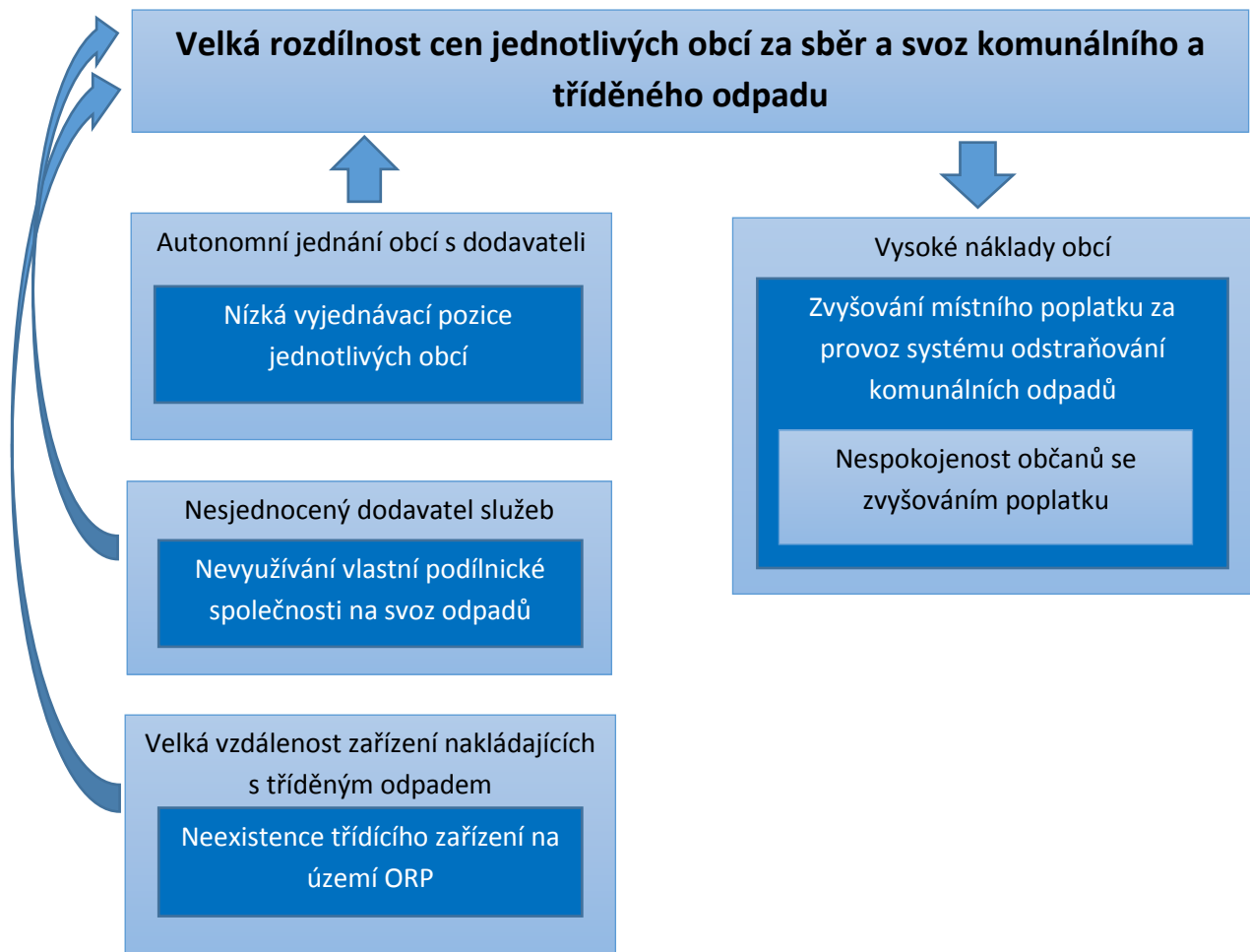
Příčiny problému

Velkým nedostatkem je řešení služeb svozu a nakládání s odpady (včetně doplňkových služeb) každou obcí samostatně. Každá obec si jako samostatný subjekt zvolí svou svozovou společnost, která jim nabídne služby za určitou cenu; svozová společnost s nabídkou nejnižších cen dle výběrového řízení vítězí. Společným jednáním při výběru dodavatele by obce mohly zvýšit svou vyjednávací pozici a dosáhnout tak příznivějších cen při svozu směsného i tříděného odpadu.

Dalším důvodem, proč jsou ceny za svoz separovaného odpadu relativně vysoké, je velká dojezdová vzdálenost svozových vozů k třídícím zařízením. Nejbližší se totiž v průměru nachází v cca 35 km vzdálených lokalitách (Kralovice, Chomutov). Možným řešením je tedy vybudování třídící linky na skládce Vrbička, která by jako podílnická společnost všech členských obcí nakládala se separovaným odpadem (prodejem či zpětným odběrem) v rámci území ORP Podbořany.

Důsledky neřešení problému

V oblasti odpadového hospodářství dochází k prolínání všech zmíněných problémových oblastí. Pokud se nebude řešit problematika optimalizace nákladů za svoz a uložení odpadu a dalších souvisejících služeb, budou obce nuceny každý rok vydávat ze svého rozpočtu nemalé finanční prostředky na tyto služby. Případně bude docházet k navýšování místního poplatku, což bude mít vliv také na spokojenost obyvatel obcí. S tím také souvisí nedbalost občanů při třídění odpadu, kdy se odpad určený k separaci dostane do směsného komunálního odpadu, čímž dojde k navýšení výdajů za uložení SKO na skládku, která se bude stále více a rychleji zaplňovat.

5.2.3. Popis cílů v jednotlivých oblastech

Problémový okruh 1	Absence zařízení na separaci odpadu na území SO ORP Podbořany
Cíl 1.1	Podpora vzniku zařízení na separaci odpadu na skládce Vrbička
Popis cíle	<p>Analýza dat za odpadové hospodářství ukazuje, že sběr a svoz separovaného odpadu na území ORP Podbořany je pro obce finančně velmi nákladnou záležitostí. Jedním z hlavních důvodů finanční náročnosti je relativně velká vzdálenost zařízení, určených na svoz separovaného odpadu. Na území mikroregionu Podbořanska se v současné době žádné zařízení na separaci odpadu nenachází.</p> <p>Vybudováním třídící linky na místní skládce, která by sloužila jak k dotřídování separovaného odpadu, tak také k separaci směsného komunálního odpadu, by došlo nejen k redukci nákladů na svoz separovaného odpadu, ale také ke zvýšení podílu vyseparované složky z SKO, který je na skládku obcemi svážen. Skládka Vrbička je svým umístěním a určením vhodným místem, kam lze zmíněné zařízení umístit, a to již z několika důvodů. Na skládce se nacházejí volné prostory pro umístění třídící linky, všechny obce ORP Podbořany jsou podílníky Skládky Vrbička s.r.o. a svůj směsný komunální odpad na skládku sváží. Z vyseparované složky by skládka měla dodatečný zisk, což by zajistilo potřebnou finanční návratnost celé investice.</p>
Hlavní opatření	<p>A.1 Legislativní opatření</p> <ul style="list-style-type: none"> - Vyřízení potřebných povolení a žádostí - Zpracování analýzy vlivu na ŽP (EIA) <p>A.2 Ekonomická analýza</p> <ul style="list-style-type: none"> - Analýza finanční návratnosti - Analýza nákladovosti <p>B.1 Finanční opatření</p> <ul style="list-style-type: none"> - Analýza možností financování (dotace, granty) - Zajištění finančních prostředků na realizaci projektu <p>C.1 Smluvní opatření</p> <ul style="list-style-type: none"> - Uzavření smluv o svozu separovaných odpadů - Harmonogram ukončování stávajících smluv <p>C.2 Nastavení parametrů svozu separovaného odpadu</p> <ul style="list-style-type: none"> - Stanovení potřebné infrastruktury pro svoz SO <p>C.3 Věcná opatření</p> <ul style="list-style-type: none"> - Zpracování projektové dokumentace (zadání externímu dodavateli) - Výběr vhodného dodavatele - Příprava a realizace společného výběrového řízení
Název indikátorů k hodnocení cíle	1/1.1 Vznik zařízení na separaci odpadu na skládce Vrbička (ANO/NE)
Správce cíle	Jednatel Skládky Vrbička s.r.o.

Problémový okruh 1	Absence zařízení na separaci odpadu na území ORP Podbořany
Cíl 1.2	Podpora svozu separovaného odpadu na třídící zařízení všemi obcemi ORP Podbořany
Popis cíle	Na území ORP Podbořany figurují 2 společnosti, které obcím svážejí separovaný odpad. Tyto společnosti jej dále odvázejí do přibližně 35 km vzdálených zařízení, což má negativní vliv na cenu za svoz separovaného odpadu. Zřízení vlastního třídícího zařízení na území ORP Podbořany je relativně nákladná investice, která předpokládá jistou finanční návratnost. Bez jistoty finanční návratnosti, spočívající v účasti obcí z ORP Podbořany a nedalekých obcí z okolních ORP na tomto záměru, by se investice do třídícího zařízení nemohla uskutečnit. Je proto nezbytné předběžně připravit kalkulaci úspor jednotlivých obcí oproti současné situaci a smluvně ošetřit vztah o budoucím využití třídícího zařízení tak, aby návratnost vynaložené investice byla předem zabezpečena. Pouze při zajištění dostatečného využití třídícího zařízení lze stanovit optimální ceny za poskytnuté služby a konkurovat tak cenovým nabídkám stávajících svozových společností.
Hlavní opatření	A.1 Smluvní opatření <ul style="list-style-type: none"> - Uzavření předběžné smlouvy o svozu separovaných odpadů - Stanovení harmonogramu o ukončování stávajících smluv B.1 Ekonomická analýza <ul style="list-style-type: none"> - Finanční analýza úspor jednotlivých obcí oproti současné situaci C.1 Věcná opatření <ul style="list-style-type: none"> - Zvolit kompetentní osobu určenou pro jednání s představiteli obcí
Název indikátorů k hodnocení cíle	1/1.2 Počet obcí, které se smluvně zavázaly ke svozu separovaného odpadu na nově vybudované zařízení.
Správce cíle	Jednatel Skládky Vrbička s.r.o.

Problémový okruh 2	Nízký podíl separovaného odpadu
Cíl 2.1	Zavedení pytlového sběru ve vhodné zástavbě do všech obcí
Popis cíle	<p>Ve většině měst a obcí na území ORP Podbořany je zaveden pytlový sběr separovaného odpadu. Tento typ sběru je osvědčeným systémem jak podpořit sběr separovaného odpadu. Občané pytle s vytríděným odpadem ukládají vedle svých nádob na komunální odpad a tyto pytle jsou následně svezeny technickou službou v daném městě či obci. Tento sběr umožní lidem třídít odpad takřka v pohodlí jejich domova. Výhodou tohoto systému sběru je jednoduchost a tudíž větší ochota třídít. Další důvodem proč zavést pytlový sběr je kvalita, resp. čistota vytríděného odpadu. Každá rodina či obyvatel vytrídí do svého pytle přesně ten odpad, na který je daný pytel určen a nebude častěji docházet k mísení odpadu, jako je tomu nyní ve veřejných třídících nádobách. S vytríděným odpadem z pytlového sběru může obec následně nakládat dle svého uvážení. Využít systém zpětného odběru, separovaný odpad přímo prodat, či kombinovat oba způsoby nakládání a inkasovat tak dodatečný zisk.</p> <p>Zavedením pytlového sběru odpadu do všech obcí a místních částí s vhodnou zástavbou je právě řešením, jak zvýšit podíl separovaného odpadu. Obce, které již pytlový sběr zaveden mají, se mohou podělit o své zkušenosti při zavádění tohoto systému s obcemi, které se pro pytlový sběr separovaného odpadu teprve rozhodnou. Tím bude podpořena ekonomická efektivnost a časová nenáročnost celé akce.</p> <p>ORP Podbořany je ideální lokalitou pro zavedení pytlového sběru odpadu, neboť převládajícím typem zástavby v území jsou rodinné domy.</p>
Hlavní opatření	<p>A.1 Legislativní opatření</p> <ul style="list-style-type: none"> - Změna obecně závazné vyhlášky na zavedení systému sběru separovaného odpadu <p>B.1 Finanční opatření</p> <ul style="list-style-type: none"> - Předběžná cost-benefit analýza - Zajištění finančních prostředků na pytle pro separovaný odpad - Zajištění finančních prostředků na systém svozu pytlů <p>C.1 Věcná opatření</p> <ul style="list-style-type: none"> - Stanovení termínu jednání obcí - Zajištění dodavatele pytlů na separovaný odpad - Informování obyvatel s tímto systémem a následná realizace - Stanovení systému nakládání se separovaným odpadem <p>C.2 Technická opatření</p> <ul style="list-style-type: none"> - Zajištění techniky na svoz pytlů - Vyhrazení sběrného místa na uložení pytlů
Název indikátorů k hodnocení cíle	2/2.1 Počet zapojených obcí do systému pytlového sběru
Správce cíle	Starosta obce Krásný Dvůr, starosta obce Nepomyšl

Problémový okruh 2	Nízký podíl separovaného odpadu
Cíl 2.2	Optimalizace sběrné sítě separačních nádob
Popis cíle	<p>Výsledky analýz ukazují, že území ORP Podbořany vykazuje nízký podíl separované složky odpadu. Jednou z příčin může být nevhodně uzpůsobený systém sběru separovaného odpadu. Občané méně třídí i z důvodu, že se třídící nádoby nacházejí v poměrně velké vzdálenosti od jejich bydliště. Ochota obyvatel třídít je přitom nepřímo úměrná vzdálenosti, kterou musí kvůli separaci absolvovat.</p> <p>Dalším důvodem je mnohdy špatně nastavený harmonogram svozu, kdy jsou nádoby na tříděný odpad zcela zaplněny a lidé nemají vyseparovaný odpad kam odkládat. Ten nakonec skončí mezi komunálním odpadem.</p> <p>Také rozšíření sortimentu sběrných nádob by bylo jedním z řešení pro zvýšení podílu separovaného odpadu. Ve většině obcí a měst se nebezpečný odpad odkládá na sběrné dvory, sběrná místa, či se sbírá mobilním sběrem. Rozšířením sběrných nádob, například o nádoby na BRKO, kartony, textil, tonery, baterie, plechovky a jiné, by se podíl tohoto odpadu zvýšil.</p> <p>Hlavním cílem je optimalizovat síť sběrných nádob na separovaný odpad a zefektivnit jejich alokaci a systém svozu v závislosti na typu zástavby v obcích. Dále pak v obcích rozšířit sortiment těchto nádob na ostatní druhy komodit, nejen základní tříděný odpad (papír, plast, sklo), ale také o elektrozařízení, textil a příp. nápojové kartony.</p>
Hlavní opatření	<p>A.1 Legislativní opatření</p> <ul style="list-style-type: none"> - Smluvní zajištění o pronájmu třídících nádob s dodavatelem <p>B.1 Finanční opatření</p> <ul style="list-style-type: none"> - Vyhrazení finančních prostředků na realizaci optimalizace sítě separačních nádob <p>C.1 Věcná opatření</p> <ul style="list-style-type: none"> - Monitoring správné alokace třídících nádob - Studie optimalizace sběrné sítě - Administrativa s tímto spojená <p>C.2 Technická opatření</p> <ul style="list-style-type: none"> - Realizace optimalizace sítě třídících nádob - Obohatit sortiment třídících nádob (BRKO, kartony, textil, tonery, baterie atd.)
Název indikátorů k hodnocení cíle	<p>2/2.2</p> <p>Počet obcí zapojených do optimalizace sběrné sítě separačních nádob</p>
Správce cíle	Starosta obce Krásný Dvůr, starosta obce Nepomyšl

Problémový okruh 2	Nízký podíl separovaného odpadu
Cíl 2.3	Osvěta obyvatel o separaci odpadu
Popis cíle	<p>Z výsledku analýz vyplývá, že území ORP Podbořany vykazuje nízký podíl separovaného odpadu, oproti průměrným hodnotám ČR. Jedním z hlavních důvodů tohoto jevu je fakt, že občané nejsou zcela poučeni o správnosti a efektivitě třídění odpadu. Vhodným cílem ke zlepšení stávající situace je zavedení programu pro osvětu obyvatel na podporu separace v obcích ORP Podbořany. Občané by se touto cestou dozvěděli, jak správně třídit a jaké výhody třídění odpadu přinese. Jednou z největších motivací je motivace finanční, kdy se zvýšením objemu separovaného odpadu, sníží množství komunálního odpadu, což umožní snížit místní poplatek za svoz KO. Občané by se touto formou měli také dozvědět o systému zpětného odběru. Další motivací je šetrnost k životnímu prostředí, kdy občané budou seznámeni s faktem, že čím více odpadu vytrídí, tím pomaleji dojde k zaplnění zdejší skládky. Dřívější zaplnění skládky by se také do budoucna negativně odrazilo na ceně za svoz komunálního odpadu, kdy se bude muset odpad svážet do vzdálenějších skládek.</p> <p>Ke zlepšení situace je vhodné společně vytvořit propagační a informační materiály, bannery, spoty. Zahájit spolupráci s firmou EKO-KOM, a. s. a místními subjekty, zabývající se odpadovým hospodářstvím, při pořádání seminářů ve školách a na školeních. Zavedení ekovýchovy do všech škol ORP Podbořany.</p>
Hlavní opatření	<p>A.1 Smluvní opatření</p> <ul style="list-style-type: none"> - Uzavření smlouvy o spolupráci se zainteresovanými subjekty <p>B.1 Finanční analýza</p> <ul style="list-style-type: none"> - Analýza úspory nákladů při zvýšení podílu separovaného odpadu a snížení podílu komunálního odpadu <p>B.2 Finanční opatření</p> <ul style="list-style-type: none"> - Volba systému společného financování propagačních materiálů - Finanční zajištění realizace projektu <p>C.1 Věcná opatření</p> <ul style="list-style-type: none"> - Zainteresovat soukromé subjekty působící v odpadovém hospodářství a školy - Společně zpracovat informační brožury či letáky s informacemi o výhodách třídění - Zainteresovat místní tisk (informace o výhodách) - Inspirovat se příklady dobré praxe
Název indikátorů k hodnocení cíle	<p>2/2.3</p> <p>Počet obcí zapojených do společné informační kampaně</p>
Správce cíle	Starosta obce Krásný Dvůr, starosta obce Nepomyšl

Problémový okruh 3	Velká rozdílnost cen jednotlivých obcí za sběr a svoz komunálního a separovaného odpadu
Cíl 3.1	Výběr společného dodavatele služeb pro svoz komunálního a separovaného odpadu včetně společné administrace těchto činností
Popis cíle	Na území ORP Podbořany působí 4 svozové společnosti svážející komunální odpad a 2 společnosti svážející separovaný odpad. Každá obec v rámci ORP má uzavřenou vlastní smlouvu s konkrétní svozovou společností na zajištění svozu komunálního, separovaného a objemného odpadu. Pro svoz SKO 6 obcí využívá firmu Marius Pedersen a.s., 3 obce firmu Skládka Vrbička s.r.o., 1 obec firmu Becker Bohemia s.r.o. a 1 obec firmu Autocentrum V&K Lubenec. Pro svoz SO 9 obcí využívá služeb firmy Marius Pedersen a.s. a 2 obce využívají služeb firmy Becker Bohemia s.r.o. Pro svoz VO využívají obce služeb všech výše zmíněných firem. Z výsledků analýzy odpadového hospodářství vypracovaného RT projektu PMOS vyplývá, že rozdíly ve výši plateb za poskytované služby jsou poměrně velké. Největší rozdíly jsou v cenách za svoz separovaného odpadu. Společným jednáním při výběru dodavatele obce zvýší svou vyjednávací pozici a dosáhnout tak optimalizace cen za svoz SKO, SO a VO a současně vzniknou podmínky pro jednotnou administraci těchto činností, což s sebou nese významné snížení nákladů (např. na přípravu výběrového řízení).
Hlavní opatření	<p>A.1 Legislativní opatření</p> <ul style="list-style-type: none"> - Zpracování návrhu společné smlouvy - Zpracování rozboru stávajících smluv, prověřit reálné možnosti jejich ukončení <p>B.1 Ekonomická analýza</p> <ul style="list-style-type: none"> - Rozbor ekonomické výhodnosti jednotlivých stávajících smluv - Zpracování variant řešení pro snížení cen <p>C.1 Výběr svozové společnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - Porovnání nabídek od stávajících poskytovatelů - Příprava a realizace společného výběrového řízení <p>C.2 Věcná opatření</p> <ul style="list-style-type: none"> - Sestavení pracovní skupiny ze zástupců obcí - Pověření kompetentní osoby pro jednání se svozovými společnostmi
Název indikátorů k hodnocení cíle	3/3.1 Počet obcí realizujících společnou poptávku a nákup služeb v OH
Správce cíle	Starosta obce Krásný Dvůr, starosta obce Nepomyšl

Problémový okruh 3	Velká rozdílnost cen jednotlivých obcí za sběr a svoz komunálního a separovaného odpadu
Cíl 3.2	Spolupráce obcí při přípravě strategie k nakládání s odpadem (vzhledem k možnému zákazu skládkování v roce 2024)
Popis cíle	Vzhledem k blížícímu se termínu zákazu skládkování komunálního a využitelného odpadu je důležité, aby se představitelé obcí začali zabývat tvorbou strategie, která řeší nakládání s výše uvedenými druhy odpadů alternativními způsoby. Formou meziobecní spolupráce v rámci DSO Podbořansko dosáhnou představitelé obcí potřebnou efektivitu při přípravě strategie. Jedním z možných řešení je vybudování zařízení na separaci a následné zpracování odpadů na Skládce Vrbička s. r. o., ve které má všech 11 obcí z území podíl, a to vlastními silami, nebo ve spolupráci s externím investorem. Obce se budou společně podílet na případném financování a rozložení administrativní zátěže spojené s tvorbou strategie. Dalším krokem k přípravě strategie je úzká spolupráce s krajem při přípravě systému nakládání se zbytkovým (směsným) komunálním odpadem a přípravou POH, kde budou muset být zahrnuty alternativní způsoby nakládání s odpady. Ústecký kraj nedisponuje zařízením pro energetické využití odpadů, proto předpokládáme, že zde v území bude kladem větší důraz na separaci a následnou recyklaci odpadu.
Hlavní opatření	<p>A.1 Legislativní opatření</p> <ul style="list-style-type: none"> - Příprava na zavedení legislativních změn a jejich zabudování do strategie - Zavedení legislativních změn ve formě vyhlášek <p>B.1 Ekonomická analýza</p> <ul style="list-style-type: none"> - Analýza nákladů na zpracování strategie <p>B.2 Finanční opatření</p> <ul style="list-style-type: none"> - Zpracování variant řešení (financování obcemi, externí dodavatel) - Zvolit systém financování nákladů na tvorbu strategie - Vyhodnocení nabídek od externích dodavatelů <p>C.1 Věcná opatření</p> <ul style="list-style-type: none"> - Sestavení pracovní skupiny ze zástupců obcí - Stanovení termínu jednání zástupců obcí a tvorba harmonogramu přípravy strategie - Zahájení spolupráce s krajem a ustanovení kompetentní osoby určené pro jednání s krajem
Název indikátorů k hodnocení cíle	3/3.2 Počet zapojených obcí do přípravy strategie
Správce cíle	Starosta obce Krásný Dvůr, starosta obce Nepomyšl

5.2.4. Indikátory

Problémový okruh		Absence zařízení na separaci odpadu na území ORP Podbořany		
Číslo indikátoru	1			
Název indikátoru	POČET OBCÍ Z SO ORP PODBOŘANY ZAPOJENÝCH DO PROJEKTU			
Měrná jednotka	Počet			
Správce měřítka	Starosta obce Krásný Dvůr			
Roky	2013	2017	2020	
Plán		11	11	
Skutečnost	0			
Popis měřítka:	Na území ORP Podbořany chybí zařízení na zpracování separovaného odpadu. Separovaný odpad se pak sváží do vzdálených lokalit, což se negativně odráží na ceně. Zapojením všech obcí z území do realizace projektu zřízení zařízení na separaci odpadu dojde k rozdělení nákladů a jeho dřívější realizaci. Protože jsou obce ORP Podbořany podílníky Skládky Vrbička s.r.o., na jejímž pozemku by zařízení mělo v budoucnu vzniknout, předpokládáme účast všech obcí z území.			
Metodika a výpočet:	Počet obcí, které se zapojily do realizace projektu			
Zdroj čerpání dat:	Výroční zprávy Skládky Vrbička s.r.o., SO ORP Podbořany			

Cíl		Zřízení zařízení na separaci odpadu na skládce Vrbička		
Číslo indikátoru	1/1.1			
Název indikátoru	ZŘÍZENÍ ZAŘÍZENÍ NA SKLÁDCE VRBIČKA			
Měrná jednotka	(ANO/NE)			
Správce měřítka	Starosta obce Krásný Dvůr			
Roky	2013	2017	2020	
Plán		1	1	
Skutečnost	0			
Popis měřítka:	Zástupci obcí ORP Podbořany se dohodli na hledání společného řešení při zřízení zařízení na separaci odpadu na skládce Vrbička, jehož současná absence zvyšuje náklady na svoz separovaného odpadu těchto obcí. Indikátor naplnění cíle bude určovat, zda bylo zařízení vybudováno, či nikoliv.			
Metodika a výpočet:	Vybudované zařízení na separaci odpadu			
Zdroj čerpání dat:	Výroční zpráva Skládky Vrbička s.r.o., SO ORP Podbořany			

Cíl	Podpora svozu separovaného odpadu na třídící zařízení všemi obcemi ORP Podbořany		
Číslo indikátoru	1/1.2		
Název indikátoru	POČET OBCÍ, KTERÉ SE SMLUVNĚ ZAVÁZALY KE SVOZU SEPAROVANÉHO ODPADU NA NOVĚ VYBUDOVANÉ ZAŘÍZENÍ		
Měrná jednotka	Počet		
Správce měřítka	Jednatel Skládky Vrbička s.r.o.		
Roky	2013	2017	2020
Plán		11	11
Skutečnost	0		
Popis měřítka:	Pro realizaci projektového záměru o vybudování zařízení na separaci odpadu je nutno předem smluvně opatřit svoz separovaného odpadu od obcí ORP Podbořany na nově vznikající zařízení na skládce Vrbička. Jen za účasti všech obcí z území bude zaručena jistá návratnost investice. Indikátorem bude počet obcí, které se smluvně zaváží ke svozu separovaného odpadu na vzniklé zařízení. Vzhledem k podílnictví obcí ve společnosti Skládka Vrbička s.r.o. předpokládáme maximální účast.		
Metodika a výpočet:	Absolutní počet obcí smluvně zapojených do svozu separovaného odpadu na nově vzniklé zařízení na skládce Vrbička.		
Zdroj čerpání dat:	Výroční zprávy Skládky Vrbička s.r.o., SO ORP Podbořany		

Problémový okruh	Nízký podíl separovaného odpadu		
Číslo indikátoru	2		
Název indikátoru	ZVÝŠIT MNOŽSTVÍ SEPAROVANÉHO ODPADU NA OBYVATELE		
Měrná jednotka	Kg/obyvatele		
Správce měřítka	Jednatel Skládky Vrbička s.r.o.		
Roky	2013	2017	2020
Plán		28,00	32,00
Skutečnost	25,64		
Popis měřítka:	Území ORP Podbořany vykazuje nižší měrné hodnoty separovaného odpadu (Kg/obyvatele), než je průměr ČR. V rámci problémového okruhu budou nastaveny taková opatření, která by měla vést ke zvyšování měrné hodnoty separovaného sběru na obyvatele v kg/obyvatele separovaného odpadu v území ORP tak, aby se hodnota přibližovala průměrným hodnotám ČR.		
Metodika a výpočet:	Celková produkce separovaného odpadu (papír (150101, 200101), plast (150102, 200139), sklo (150107, 200102) a nápojové kartony (150105)) v kg ku počtu obyvatel v území SO ORP Podbořany		
Zdroj čerpání dat:	Obce SO ORP Podbořany, ISPOP, ČSÚ, IURMO		

Cíl	Zavedení pytlového sběru ve vhodné zástavbě do všech obcí		
Číslo indikátoru	2/2.1		
Název indikátoru	POČET ZAPOJENÝCH OBCÍ DO SYSTÉMU PYTLOVÉHO SBĚRU		
Měrná jednotka	Počet		
Správce měřítka	Starosta obce Krásný Dvůr, starosta městysu Nepomyšl		
Roky	2013	2017	2020
Plán		11	11
Skutečnost	8		
Popis měřítka:	Zavedením pytlového sběru do všech obcí v území ORP Podbořany se zvýší podíl separovaného odpadu, jak se již osvědčilo u obcí se zavedeným pytlovým sběrem. Tímto indikátorem zjistíme procentuální pokrytí obcí v území, kde je již pytlový sběr separovaného odpadu zaveden. K adekvátnímu dosažení cíle je zapotřebí 100% pokrytí této služby, tedy zavedení do všech obcí.		
Metodika a výpočet:	Absolutní počet zapojených obcí ORP Podbořany do systému pytlového sběru separovaného odpadu		
Zdroj čerpání dat:	Obce SO ORP Podbořany		

Cíl	Optimalizace sběrné sítě separačních nádob		
Číslo indikátoru	2/2.2		
Název indikátoru	POČET OBCÍ ZAPOJENÝCH DO OPTIMALIZACE SBĚRNÉ SÍTĚ SEPARAČNÍCH NÁDOB		
Měrná jednotka	Počet		
Správce měřítka	Starosta obce Krásný Dvůr, starosta městysu Nepomyšl		
Roky	2013	2017	2020
Plán		11	11
Skutečnost	0		
Popis měřítka:	Optimalizace sběrné sítě separačních nádob je jedním z vhodných řešení, jak zvýšit množství separované složky odpadu. Tímto indikátorem zjistíme počet zapojených obcí do realizace optimalizace. Ideálním budoucím stavem je počet 11 obcí, tedy zapojení všech obcí v území ORP Podbořany.		
Metodika a výpočet:	Absolutní počet zapojených obcí do optimalizace		
Zdroj čerpání dat:	SO ORP Podbořany		

Cíl		Osvěta obyvatel o separaci odpadu		
Číslo indikátoru	2/2.3			
Název indikátoru	POČET OBCÍ ZAPOJENÝCH DO SPOLEČNÉ INFORMAČNÍ KAMPANĚ			
Měrná jednotka	Počet			
Správce měřítka	Starosta obce Krásný Dvůr, starosta městysu Nepomyšl			
Roky	2013	2017	2020	
Plán		11	11	
Skutečnost	0			
Popis měřítka:	Vytvořením společné informační kampaně a zapojením co největšího počtu obcí do tohoto projektu by došlo ke zvýšení množství vyseparovaného odpadu. Občané by byli nejen řádně informováni o správnosti a smyslu separace, ale také by byli informováni o vyprodukovaném množství odpadu a systému zpětného odběru obalů a výrobků. Indikátorem cíle bude počet zapojených obcí do realizace informační kampaně.			
Metodika a výpočet:	Absolutní počet zapojených obcí SO ORP Podbořany do informační kampaně			
Zdroj čerpání dat:	Obce SO ORP Podbořany			

Problémový okruh		Velká rozdílnost cen jednotlivých obcí za sběr a svoz komunálního a separovaného odpadu		
Číslo indikátoru	3			
Název indikátoru	NÁKLADY JEDNOTLIVÝCH OBCÍ NA SVEZENOU TUNU KOMUNÁLNÍHO A SEPAROVANÉHO ODPADU - OPTIMALIZOVAT			
Měrná jednotka	%			
Správce měřítka	Starosta obce Krásný Dvůr, starosta městysu Nepomyšl			
Roky	2013	2017	2020	
Plán		98%	95%	
Skutečnost	100%			
Popis měřítka:	Obce SO ORP Podbořany jsou zatíženy vysokými náklady za svoz separovaného a komunálního odpadu. V přepočtu na tuny svezeného odpadu se náklady jednotlivých obcí diametrálně liší. V rámci řešení tohoto problémového okruhu byly zvoleny takové cíle, které by měly vést v budoucnu ke snížení nákladů. Indikátorem úspěšnosti těchto cílů bude postupné snížení nákladů na jednu tunu svezeného odpadu.			
Metodika a výpočet:	Roční náklady jednotlivých obcí na tunu svezeného separovaného odpadu a svezeného a uloženého komunálního odpadu porovnané k základnímu období (r. 2013). => Procentuální změna nákladů k základnímu období			
Zdroj čerpání dat:	ISPOP, rozpočty obcí SO ORP Podbořany			

Cíl	Výběr společného dodavatele služeb pro svaz komunálního a separovaného odpadu		
Číslo indikátoru	3/3.1		
Název indikátoru	POČET OBCÍ REALIZUJÍCÍCH SPOLEČNOU POPTÁVKU A NÁKUP SLUŽEB V OH		
Měrná jednotka	Počet		
Správce měřítka	Starosta obce Krásný Dvůr, starosta městysu Nepomyšl		
Roky	2013	2017	2020
Plán		6	11
Skutečnost	0		
Popis měřítka:	Společným postupem všech obcí v ORP Podbořany při výběru dodavatele služeb odpadového hospodářství dojde ke zvýšení vyjednávací schopnosti zúčastněných obcí na maximum. Jako celek tvoří ORP dostatečně zajímavou lokalitu pro cenové vyjednávání s dodavatelem služeb OH. Čím více obcí se do této aktivity zapojí, tím je větší šance na získání výhodnějších cenových nabídek. Indikátorem proto bude počet zapojených obcí.		
Metodika a výpočet:	Absolutní počet zapojených obcí ORP Podbořany do výběru společného dodavatele		
Zdroj čerpání dat:	SO ORP Podbořany		

Cíl	Spolupráce obcí při přípravě strategie k nakládání s odpadem (vzhledem k možnému zakazu skládkování v roce 2024)		
Číslo indikátoru	3/3.2		
Název indikátoru	POČET ZAPOJENÝCH OBCÍ DO PŘÍPRAVY STRATEGIE		
Měrná jednotka	Počet		
Správce měřítka	Starosta obce Krásný Dvůr, starosta městysu Nepomyšl		
Roky	2013	2017	2020
Plán		3	11
Skutečnost	0		
Popis měřítka:	Všechny obce, které jsou součástí ORP Podbořany, sváží svůj směsný komunální odpad na místní skládku ve Vrbičce, kde odpad zůstává uložen. Z důvodu absence třídící linky a zařízení k energetickému využití odpadů zde nedochází k jinému nakládání s SKO. Vzhledem k předpokládanému zakazu skládkování odpadu, které je predikováno na rok 2024, je do budoucna nutná spolupráce obcí při přípravě strategie k nakládání s odpadem. Indikátorem naplnění cíle bude počet zapojených obcí do přípravy strategie.		
Metodika a výpočet:	Absolutní počet zapojených obcí z SO ORP Podbořany do přípravy strategie		
Zdroj čerpání dat:	SO ORP Podbořany		

5.3. Pravidla pro řízení strategie

5.3.1. Systém monitorování a hodnocení realizace strategie

Pro řízení strategie bude ustaven **manažer strategie**. Manažer zodpovídá za celkovou koordinaci všech aktivit souvisejících s jejím řízením. Je zodpovědný za to, že se se schválenou strategií bude pracovat, že zodpovědné subjekty budou usilovat o její naplnění a že se bude vyhodnocovat, zda se daří přispívat k plnění stanovených cílů.

Manažer strategie je výkonnou a koordinační jednotkou, ale pro výkon své činnosti potřebuje součinnost orgánů, které mohou rozhodovat. Tím je **řídící skupina**. Řídící skupina činí klíčová rozhodnutí při naplňování strategie, zejména týkající se jejích změn a úprav, ale také schvalování akčního plánu. Řídící skupina schvaluje vyhodnocení strategie a přijímá opatření vyplývající ze závěrů hodnocení.

Složení řídící skupiny	
Manažer strategie	Tajemník DSO Podbořany
Člen	Starosta obce Blatno
Člen	Starosta města Blšany
Člen	Starosta obce Krásný Dvůr
Člen	Starosta města Kryry
Člen	Starosta obce Lubenec
Člen	Starosta městysu Nepomyšl
Člen	Starosta obce Očihov
Člen	Starosta obce Petrohrad
Člen	Starosta obce Podbořanský Rohozec
Člen	Starosta města Podbořany
Člen	Starosta města Vroutek

Pro řízení strategie jsou důležití **správci cílů**. Správce cíle není osoba, která by měla za úkol daný cíl samostatně zrealizovat. Jeho rolí je hlídat, aby se na plnění cíle nezapomnělo. Je to osoba, která bude v území iniciovat kroky směřující k plnění cíle, bude komunikovat s ostatními subjekty v území, bude dbát nad tím, aby se do budoucích akčních plánů dostávaly konkrétní kroky, které přispějí k plnění cíle, bude kontrolovat, že do příslušného rozpočtu budou zahrnuty prostředky určené k plnění cíle. Ostatní subjekty v území však mají společnou povinnost spolu s gestorem aktivně usilovat o plnění cíle. Správce cíle také bude v následujících letech sledovat prostřednictvím indikátorů, zda je cíle dosahováno. V další budoucí spolupráci bude tuto informaci poskytovat ostatním městům a obcím a společně budou hledat další řešení k přibližování se stanovenému cíli.

Správci cílů		
Číslo cíle	Název cíle	Správce cíle
1.1	Zřízení zařízení na skládce Vrbička	Jednatel Skládky Vrbička s.r.o.
1.2	Podpora svozu separovaného odpadu na třídící zařízení všemi obcemi ORP Podbořany	Jednatel Skládky Vrbička s.r.o.
2.1	Zavedení pytlového sběru ve vhodné zástavbě do všech obcí	Starosta obce Krásný Dvůr, starosta městysu Nepomyšl
2.2	Optimalizace sběrné sítě separačních nádob	Starosta obce Krásný Dvůr, starosta městysu Nepomyšl
2.3	Osvěta obyvatel o separaci odpadu	Starosta obce Krásný Dvůr, starosta městysu Nepomyšl
3.1	Výběr společného dodavatele služeb pro svoz komunálního a separovaného odpadu	Starosta obce Krásný Dvůr, starosta městysu Nepomyšl
3.2	Spolupráce obcí při přípravě strategie k nakládání s odpadem (vzhledem k možnému zákazu skládkování v roce 2024)	Starosta obce Krásný Dvůr, starosta městysu Nepomyšl

Gestoři indikátorů jsou osoby, které zodpovídají za zjištění hodnot indikátoru v souladu se stanovenou definicí a metodikou výpočtu. Dodávají podklady příslušnému správci cíle.

Gestoři indikátorů		
Číslo indikátoru	Název indikátoru	Gestor indikátoru
1	Počet obcí z ORP Podbořany zapojených do projektu	Starosta obce Krásný Dvůr
1/1.1	Zřízení zařízení na skládce Vrbička (ANO/NE)	Jednatel Skládky Vrbička s.r.o.
1/1.2	Počet obcí svážející separovaný odpad na nově vybudované zařízení	Jednatel Skládky Vrbička s.r.o.
2	Zvýšit podíl separovaného odpadu na obyvatele	Starosta obce Krásný Dvůr, starosta městysu Nepomyšl
2/2.1	Počet zapojených obcí do systému pytlového sběru	Starosta obce Krásný Dvůr, starosta městysu Nepomyšl
2/2.2	Počet obcí zapojených do optimalizace sběrné sítě separačních nádob	Starosta obce Krásný Dvůr, starosta městysu Nepomyšl
2/2.3	Počet obcí zapojených do společné informační kampaně	Starosta obce Krásný Dvůr, starosta městysu Nepomyšl
3	Náklady jednotlivých obcí na svezenu tunu komunálního a separovaného odpadu - snížit	Starosta obce Krásný Dvůr, starosta městysu Nepomyšl
3/3.1	Počet obcí realizujících společnou poptávku a nákup služeb v OH	Starosta obce Krásný Dvůr, starosta městysu Nepomyšl
3/3.2	Počet zapojených obcí do přípravy strategie	Starosta obce Krásný Dvůr, starosta městysu Nepomyšl

Strategie bude naplňována především projekty zařazenými do každoročně schvalovaného akčního plánu (viz kapitola 5.3.3 souhrnného dokumentu). Projekty zařazené do akčního plánu by pak měly naplňovat stanovené cíle.

Naplňování strategického dokumentu musí být měřeno a pravidelně vyhodnocováno. Pro jednotlivé cíle byly nastaveny indikátory a k nim nastavená metodika – tj. způsob sledování a vyhodnocování daného indikátoru. Ke každému indikátoru je také nastaven jeho správce (gestor), který je zodpovědný za sledování jeho vývoje a porovnání s cílovou hodnotou.

Tabulka uvádí hlavní zodpovědnosti v procesu implementace strategie.

Činnost v rámci implementace	Zodpovědná osoba/subjekt	Termín
Koordinace implementačních aktivit	manažer strategie	průběžně
Návrh projektů do akčního plánu	správci cílů	každoročně v 1.-3. čtvrtletí
Výběr projektů do akčního plánu	řídící skupina	každoročně dle termínů přípravy rozpočtu
Předložení akčního plánu ke schválení na následující rok	manažer strategie	každoročně dle termínů přípravy rozpočtu
Vyhodnocení indikátorů za předchozí rok	gestoři indikátorů	každoročně v 1. čtvrtletí
Vyhodnocení plnění akčního plánu za předchozí rok	manažer s využitím podkladů od gestorů indikátorů a správců cílů	každoročně v 1.-2. čtvrtletí
Projednání vyhodnocení indikátorů a plnění akčního plánu za předchozí rok	řídící skupina	každoročně v 2. čtvrtletí

5.3.2. Systém změn strategie

V průběhu realizace Strategie může dojít k objektivní potřebě dílčí změny tj. ve formě úpravy cíle, či indikátoru. Tato potřeba může být způsobena jak vnějšími (např. rozhodnutí vlády, či EU), tak vnitřními (potřeba změny vyvstane při průběžném monitorování cílů Strategie) faktory. Rozhodnutí, zda je nutné některé části Strategie upravit bude následovat každoročně po vyhodnocení indikátorů za předchozí rok a po vyhodnocení akčního plánu. Pokud se ukáže, že realizací projektů nedošlo k uspokojivému vývoji příslušného indikátoru, je nutné blíže zanalyzovat příčiny takového vývoje. Nejedná-li se o neočekávané vnější vlivy (povodeň, hospodářská krize apod.), pak může být příčina buď na straně chybně nastaveného cíle či přiřazeného indikátoru, anebo na straně nefunkčnosti projektu vzhledem ke stanovenému cíli. V obou případech je nutné, aby správce cíle navrhl opatření ke změně. Může se jednat buď o návrh vhodnějšího typu projektu do akčního plánu, nebo o přeformulování cíle. Takovou změnu je nutno důkladně prodiskutovat s dotčenými subjekty (ideálně v rámci fokusní skupiny) a následně změnu navrhnout řídící skupině. Řídící skupina rozhodne o schválení či neschválení změny.

Akční plán

Akční plán je dokumentem, jehož cílem je upřesnit strategický plán v krátkodobém časovém horizontu. Akční plán ze strategického plánu vychází a určuje, jakými konkrétními kroky či projekty budou naplňovány příslušné cíle uvedené ve strategickém plánu. Akční plán se zpracovává vždy na následující rok.

U každé aktivity musí být zřejmé, k naplnění jakého cíle přispívá. Sestavování akčního plánu musí být v souladu se strategickým plánem, ale také s připravovaným rozpočtem na následující rok¹². Projekty zařazené do akčního plánu musí být kryty rozpočtem nebo jiným (externím) zdrojem financování. Pokud nebude k projektům vybraným do akčního plánu jednoznačně přiřazen zdroj financování, budou z akčního plánu vyřazeny.

Proces přípravy akčního plánu je třeba vnímat jako **proces dlouhodobý a opakovaný**, postupující celým kalendářním rokem. Příprava akčního plánu probíhá souběžně s přípravou rozpočtu (dobrovolného svazku obcí nebo rozpočtů jednotlivých měst a obcí). Nejprve dochází ke sběru podnětů na realizaci projektů od jednotlivých měst a obcí. Následně dochází k výběru těch aktivit, které je z věcného, časového a finančního hlediska možné realizovat v příštím roce. Nakonec dochází k přijetí rozhodnutí o přehledu konkrétních aktivit zařazených do akčního plánu pro následující rok.

V prvním pololetí roku, který následuje pro realizaci akčního plánu, by mělo dojít k jeho vyhodnocení.

Příklad harmonogramu procesů při přípravě, realizaci a vyhodnocení akčních plánů

Čtvrtletí	Rok 2015				Rok 2016				Rok 2017				Rok 2018	
	1.	2.	3.	4.	1.	2.	3.	4.	1.	2.	3.	4.	1.	2.
Akční plán na r. 2016														
Příprava		■												
Realizace					■									
Vyhodnocení									■					
Akční plán na r. 2017														
Příprava						■								
Realizace									■					
Vyhodnocení													■	

¹² V případě, že se meziobecní spolupráce odehrává na bázi dobrovolného svazku obcí, musí být akční plán v souladu s rozpočtem svazku. Pokud probíhá spolupráce na smluvním základě, pak je potřeba, aby všechny aktivity uvedené v akčním plánu byly financovatelné (a tedy zahrnuté v rozpočtu) z rozpočtů jednotlivých zapojených obcí.

5.4. Závěr, postup zpracování a kontakty

5.4.1. Shrnutí

V oblasti odpadového hospodářství byly z výsledků analytické části definovány 3 problémové okruhy, vhodné pro řešení pomocí meziobecní spolupráce. Prvním je absence zařízení na separaci odpadu na území ORP Podbořany, kde byly stanoveny 2 primární cíle; zřízení zařízení na separaci odpadu a podpora svozu separovaného odpadu na třídící zařízení všemi obcemi. Druhým problémovým okruhem je vykazovaný nízký podíl separovaného odpadu oproti průměrným hodnotám ČR. Tento okruh bude řešen pomocí 3 stěžních opatření; zavedením pytlového sběru separovaného odpadu do všech obcí; optimalizací sběrné sítě separačních nádob a osvětou obyvatel o separaci odpadu. Dalším identifikovaným problémovým okruhem, jak již vyplynulo ze SWOT analýzy, byly vysoké ceny za svoz komunálního a separovaného odpadu. Prvním cílem, který by pomohl k řešení této situace, je výběr společného dodavatele služeb pro svoz komunálního a separovaného odpadu a tudíž i zvýšení vyjednávací pozice obcí. Druhým cílem je spolupráce obcí při přípravě strategie k nakládání s odpadem v případě, že dojde k zákazu skládkování, plánovaného na rok 2024. Naplňování těchto cílů bude měřeno řadou indikátorů uvedených výše v tabulkovém přehledu. Každý cíl a indikátor má stanoveného svého gestora, který bude sledovat z jaké míry je daný cíl naplněn.

5.4.2. Popis postupu tvorby strategie

Tvorba návrhové části strategie byla zahájena během měsíce srpna, kde byla jako první pracovníkem pro analýzy a strategie společně s asistentkou projektu zformulována vize mikroregionu a odsouhlasena všemi starosty na zasedání DSO Podbořanska. Dalším krokem bylo během měsíce září z výsledků analytické části stanovit problémové okruhy, které mohou být v oblasti odpadového hospodářství řešeny pomocí meziobecní spolupráce zúčastněných obcí. Tyto okruhy byly navrženy pracovníkem pro analýzy a strategie společně s asistentkou projektu, následně odsouhlaseny a připomínkovány ze strany starostů na setkání představitelů obcí v polovině měsíce září. Stanovené problémové okruhy byly projednány s jednatelem Skládky Vrbička s.r.o. a motivujícími starosty a následně byly nastíněny cíle, které by mohly být vhodným řešením stanovených problémových okruhů. Tyto cíle byly předneseny na setkání pracovní skupiny, skládající se ze starostů obcí ORP Podbořany, připomínkovány a odsouhlaseny v polovině měsíce října. Na základě zvolených cílů byla během měsíce listopadu nastavena vhodná měřítka (indikátory), kterými bude v budoucnu měřena naplněnost cílů. Na schůzi zástupců obcí, která proběhla v druhé polovině měsíce listopadu, byly tyto indikátory projednány a následně byli z řad starostů zvoleni gestoři jednotlivých cílů, kteří se postarají o kontrolu při budoucím plnění navržených záměrů.

5.5. Přílohy k tématu 3.: odpadové hospodářství

Seznam zkratk

BRKO	biologicky rozložitelný komunální odpad
BRO	biologicky rozložitelný odpad
CENIA	Česká informační agentura životního prostředí
ČR	Česká republika
ČSÚ	Český statistický úřad
DZ	datová základna
EU	Evropská unie
ISSaR	Informační systém statistiky a reportingu
KO	komunální odpad
MOS	meziobecní spolupráce
MŽP	Ministerstvo životního prostředí
NO	nebezpečný odpad
OH	odpadové hospodářství
OO	ostatní odpad
OPŽP	operační program životního prostředí
ORP	obec s rozšířenou působností
PO	prioritní osa
PrO	odpady pocházející z průmyslu
POH	Plán odpadového hospodářství
SC	specifický cíl
SKO	směsný komunální odpad
SO	separovaný odpad
ŽP	životní prostředí

Vzhledem k dostupnosti datových zdrojů v oblasti odpadového hospodářství nebylo možno pracovat v časové řadě 2008 až 2012 s daty o produkci a nakládání s odpady, které pochází pouze od obcí a jejich občanů. Proto tabulky obsahují data o produkci a nakládání s odpady jak od obcí a jejich občanů, tak od firem a společností, produkcí odpady v ORP. Měrné produkce na obyvatele ORP jsou pak počítány z produkce jednotlivých druhů odpadů od obcí i firem a společností. Nejsou tedy ukazatelem, znázorňujícím, kolik odpadů produkuje občan jako takový, ale spíše odrazem míry produkce jednotlivých druhů odpadů za celé ORP, vyjádřené na jednoho obyvatele.

Hodnoty datové základny za rok 1995 a 2000 (v tabulkách zkráceně „DZ“) za území ORP jako správní celek neexistují. Vzhledem k tomu, že do roku 2001 neexistoval současný Katalog odpadů, byla datová základna stanovena pouze teoreticky na základě výpočtu. Důvodem přepočtu datové základny za území ORP je fakt, že relevantní data (konkrétní datové základny pro porovnání s Plánem odpadového hospodářství České republiky (dále jen POH ČR) za roky 2000 a 1995 jsou veřejně dostupná pouze za celou ČR. Datová základna pro území ČR byla proto upravena přepočtovým koeficientem daným poměrem průměrné produkce odpadů na území ORP za roky 2008 až 2012 vůči průměrné produkci odpadů za ČR za roky 2008 až 2012. Vzhledem k provedeným přepočtům datové základny a metodice získání dat je hodnocení z hlediska plnění cílů POH ČR pouze ORIENTAČNÍM UKAZATELEM. Datová základna pro území ORP je tedy hypotetickým odhadem pro prodloužení časového trendu a možnosti porovnání hodnot v delší časové řadě. Tyto orientační hodnoty byly vypočteny pouze pro potřeby tohoto projektu a nelze s nimi porovnávat plnění cílů POH ČR. Vypočtená hodnota datové základny území ORP se nemusí přibližovat skutečné situaci v letech 1995 a 2000. Dále je důležité připustit, že zvolené vymezení území (ORP) je pro hodnocení plnění cílů POH ČR nevyhovující (zvláště pak pro hodnocení nakládání s odpady). Jsou proto vždy slovně hodnoceny jen trendy, které se projevují v období 2008-2012.

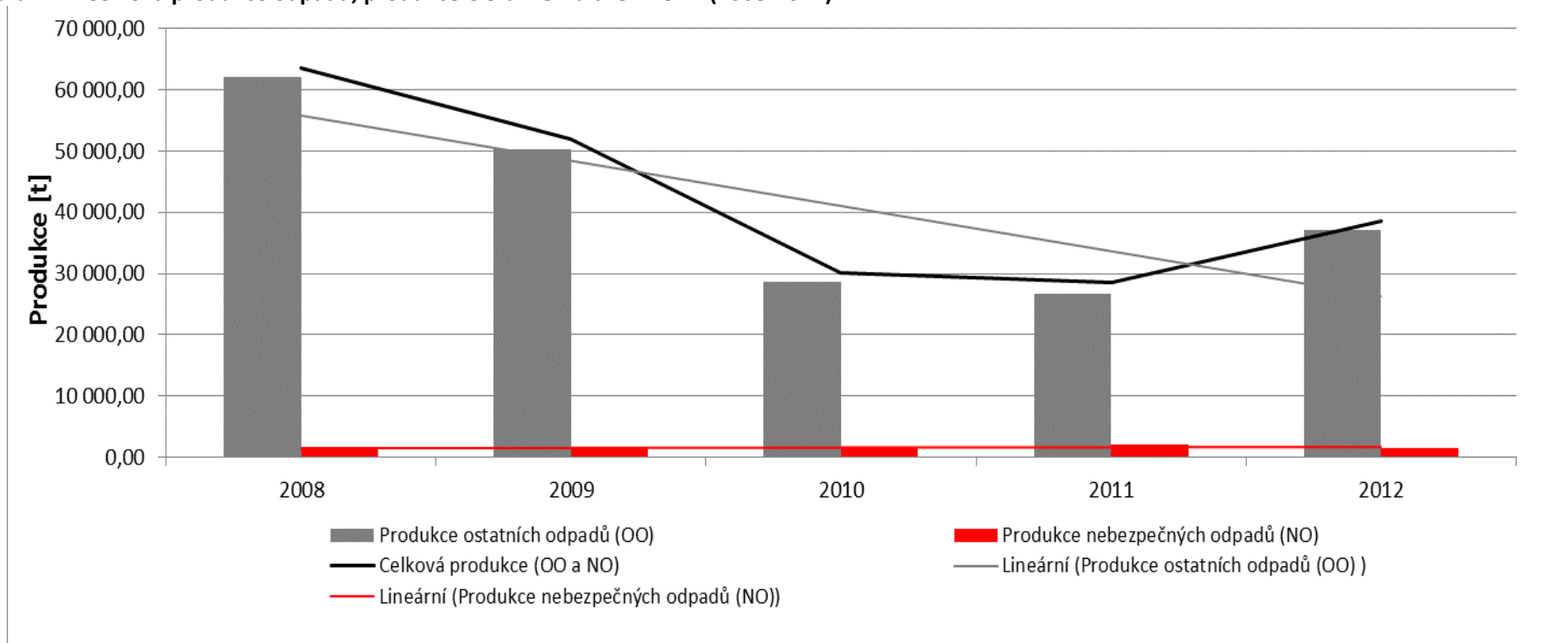
5.5.1.

Příloha 1 - Produkce ostatních odpadů (OO) a produkce nebezpečných odpadů (NO) za období 2008-2012

Hmotnostní ukazatele a popis stavu plnění cílů POH ČR - difference oproti roku 2000	DZ pro produkci odpadů 2000	2008	2009	2010	2011	2012	Podíl produkce jednotlivých let k datové základně 2000 [%] ↓				
							2008	2009	2010	2011	2012
Produkce odpadů [t]											
Produkce ostatních odpadů (OO)	51 563,15	62 132,47	50 310,52	28 638,83	26 625,01	120,50	97,57	55,54	51,64	72,10	67,56
Produkce nebezpečných odpadů (NO)	2 576,03	1 495,76	1 570,51	1 427,91	2 010,42	58,06	60,97	55,43	78,04	57,07	57,93
	Změna produkce NO oproti DZ 2000 [%] →							-41,94	-39,03	-44,57	-21,96
Celková produkce (OO a NO)	54 483,83	63 628,23	51 881,03	30 066,74	28 635,43	116,78	95,22	55,18	52,56	70,94	66,69
	Změna produkce odpadů oproti DZ 2000 [%] →							16,78	-4,78	-44,82	-47,44
Měrné produkce odpadů na obyvatele [kg.obyv.⁻¹]		2008	2009	2010	2011	2012					
Počet obyvatel v území ORP		16 189	16 157	16 086	15 843	15 737					
Měrná produkce všech odpadů (OO a NO)		3 930,34	3 211,06	1 869,12	1 807,45	2 455,94					
Měrná produkce OO		3 837,94	3 113,85	1 780,36	1 680,55	2 362,52					
Měrná produkce NO	300,20	92,39	97,20	88,77	126,90	93,43					
Podíl měrné produkce NO k DZ 2000 [%] →		30,78	32,38	29,57	42,27	31,12					
Změna měrné produkce NO oproti DZ 2000 [%] →		-69,22	-67,62	-70,43	-57,73	-68,88					

Zdroj: Databáze GROUP ISOH (MŽP), <http://isoh.cenia.cz/groupisoh/>

Graf 12 - Celková produkce odpadů, produkce OO a NO na území ORP (2008-2012)

Zdroj: Databáze GROUP ISOH (MŽP), <http://isoh.cenia.cz/groupisoh/>

Příloha 2 - Celková produkce KO na území ORP za období 2008-2012 podrobně

Katalogové číslo odpadu	Název druhu odpadu	Kategorie odpadu	Produkce jednotlivých druhů odpadů [t]				
			2008	2009	2010	2011	2012
200101	Papír a lepenka (BRKO)	O	64,49	54,76	69,00	93,33	98,97
200102	Sklo	O	40,76	33,31	39,56	43,23	50,20
200108	BRO z kuchyní (BRKO)	O	42,54	40,35	53,27	43,75	41,20
200110	Oděvy (BRKO)	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
200111	Textilní materiály (BRKO)	O	1,45	1,40	0,76	0,58	9,25
200113*	Rozpouštědla	N	0,01	0,00	0,00	0,03	0,04
200114*	Kyseliny	N	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
200115*	Zásady	N	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
200117*	Fotochemikálie	N	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
200119*	Pesticidy	N	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
200121*	Zářivky a jiný odpad obsahující rtuť	N	0,57	0,13	0,16	0,10	0,84
200123*	Vyřazená zařízení obsahující chlorfluoruhlodíky	N	1,23	1,21	0,05	0,05	0,12
200125	Jedlý olej a tuk (BRKO)	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
200126*	Olej a tuk neuvedený pod číslem 200125	N	0,17	0,12	0,12	0,04	0,12
200127*	Barvy, tiskařské barvy, lepidla	N	0,48	0,32	0,17	0,25	0,46
200128	Barvy, tiskařské barvy, lepidla a pryskyřice neuvedené pod číslem 200127	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
200129*	Detergenty obsahující nebezpečné látky	N	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
200130	Detergenty neuvedené pod číslem 200129	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
200131*	Nepoužitelná cytostatika	N	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

Katalogové číslo odpadu	Název druhu odpadu	Kategorie odpadu	Produkce jednotlivých druhů odpadů [t]				
			2008	2009	2010	2011	2012
200132*	Jiná nepoužitelná léčiva neuvedená pod číslem 200131	N	0,00	0,00	0,00	0,01	0,33
200133*	Baterie a akumulátory, zařazené pod čísla 160601, 160602 nebo pod číslem 160603 a netříděné baterie a akumulátory obsahující tyto baterie	N	0,06	0,12	0,00	0,00	0,03
200134	Baterie a akumulátory neuvedené pod číslem 200133	O	0,00	0,00	0,00	0,01	0,00
200135*	Vyřazené elektrické a elektronické zařízení obsahující nebezpečné látky neuvedené pod čísly 200121 a 200123	N	2,54	1,98	0,00	1,56	0,00
200136	Vyřazené elektrické a elektronické zařízení neuvedené pod čísly 200121, 200123 a 200135	O	51,91	4,87	16,94	271,07	344,71
200137*	Dřevo obsahující nebezpečné látky	N	0,00	0,25	0,00	0,00	0,00
200138	Dřevo neuvedené pod číslem 200137 (BRKO)	O	0,00	0,00	0,00	85,82	0,00
200139	Plasty	O	28,74	28,69	17,80	19,20	20,48
200140	Kovy	O	745,22	384,32	1 537,40	1 451,44	1 076,89
200141	Odpady z čištění komínů	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
200199	Další frakce jinak blíže neurčené	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
200201	Biologicky rozložitelný odpad (BRKO)	O	123,28	103,60	101,30	0,00	8,35
200202	Zemina a kameny	O	1 321,29	99,10	69,25	0,00	15,38
200203	Jiný biologicky nerozložitelný odpad	O	0,00	4,96	0,00	0,00	0,00
200301	Směsný komunální odpad (BRKO)	O	6 556,99	6 964,06	6 322,23	6 598,33	6 446,95
200302	Odpad z tržišť (BRKO)	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
200303	Uliční smetky	O	9,64	4,22	10,92	9,02	189,01

Katalogové číslo odpadu	Název druhu odpadu	Kategorie odpadu	Produkce jednotlivých druhů odpadů [t]				
			2008	2009	2010	2011	2012
200304	Kal ze septiků a žump	O	44,40	0,00	0,00	0,00	0,00
200306	Odpad z čištění kanalizace	O	0,00	0,00	2,33	0,00	0,00
200307	Objemný odpad (BRKO)	O	462,93	474,82	472,24	196,53	169,31
200399	Komunální odpady jinak blíže neurčené	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
150101	Papírové a lepenkové obaly	O	379,74	246,23	203,80	208,75	196,91
150102	Plastové obaly	O	619,60	237,59	382,99	316,63	318,57
150103	Dřevěné obaly	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
150104	Kovové obaly	O	0,00	0,00	0,00	0,19	0,00
150105	Kompozitní obaly	O	2,02	2,30	3,38	4,11	3,93
150106	Směsné obaly	O	526,87	167,42	107,69	68,79	72,99
150107	Skleněné obaly	O	49,95	50,79	41,98	52,93	61,58
150109	Textilní obaly	O	6,46	0,00	0,00	0,24	0,00
150110*	Obaly obsahující zbytky nebezpečných látek nebo obaly těmito látkami znečištěné	N	18,45	19,05	20,19	23,38	21,28
150111*	Kovové obaly obsahující nebezpečnou výplňovou hmotu (např. azbest) včetně prázdných tlakových nádob	N	0,04	0,03	0,08	0,00	0,33
Celková produkce KO			11 101,81	8 926,01	9 473,62	9 489,33	9 148,23
Celková produkce BRKO (vybrané kódy ze sk. 20), původní hmotnost odpadu [t]			7 251,67	7 638,99	7 018,81	7 018,34	6 774,03
Hmotnost BRKO přepočtená na obsah biologicky rozložitelné složky v odpadu [t]			3 517,63	3 684,96	3 400,49	3 449,49	3 300,79

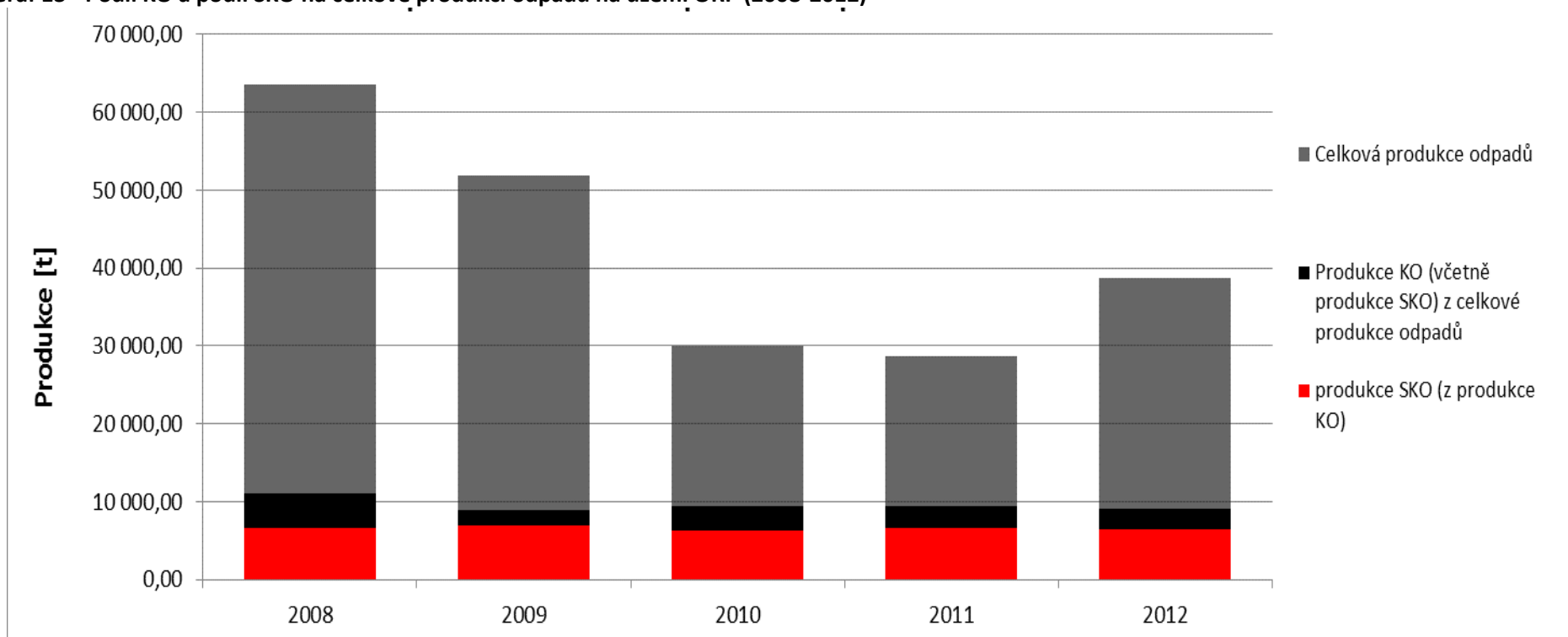
Zdroj: Databáze GROUP ISOH (MŽP), <http://isoh.cenia.cz/groupisoh/>

Příloha 3 - Celková produkce odpadů na území ORP (produkce KO a produkce směsného komunálního odpadu (SKO)) za období 2008-2012

Produkce odpadů [t]	2008	2009	2010	2011	2012	Meziroční změna [%] ↓			
						2008/2009	2009/2010	2010/2011	2011/2012
Celková produkce odpadů	63 628,23	51 881,03	30 066,74	28 635,43	38 649,13	-18,46	-42,05	-4,76	34,97
Celková produkce KO	11 101,81	8 926,01	9 473,62	9 489,33	9 148,23	-19,60	6,13	0,17	-3,59
Celková produkce SKO	6 556,99	6 964,06	6 322,23	6 598,33	6 446,95	6,21	-9,22	4,37	-2,29
Podílové ukazatele [%]	2008		2009		2010		2011		2012
Podíl KO na celkové produkci odpadů	17,45		17,20		31,51		33,14		23,67
Podíl SKO na produkci KO	59,06		78,02		66,74		69,53		70,47
Měrné produkce odpadů [kg.obyv.-1]	2008		2009		2010		2011		2012
Počet obyvatel v území ORP	16 189		16 157		16 086		15 843		15 737
Měrná produkce KO	685,76		552,45		588,94		598,96		581,32
Měrná produkce SKO	405,03		431,02		393,03		416,48		409,67

Zdroj: Databáze GROUP ISOH (MŽP), <http://isoh.cenia.cz/groupisoh/>

Graf 13 - Podíl KO a podíl SKO na celkové produkci odpadů na území ORP (2008-2012)

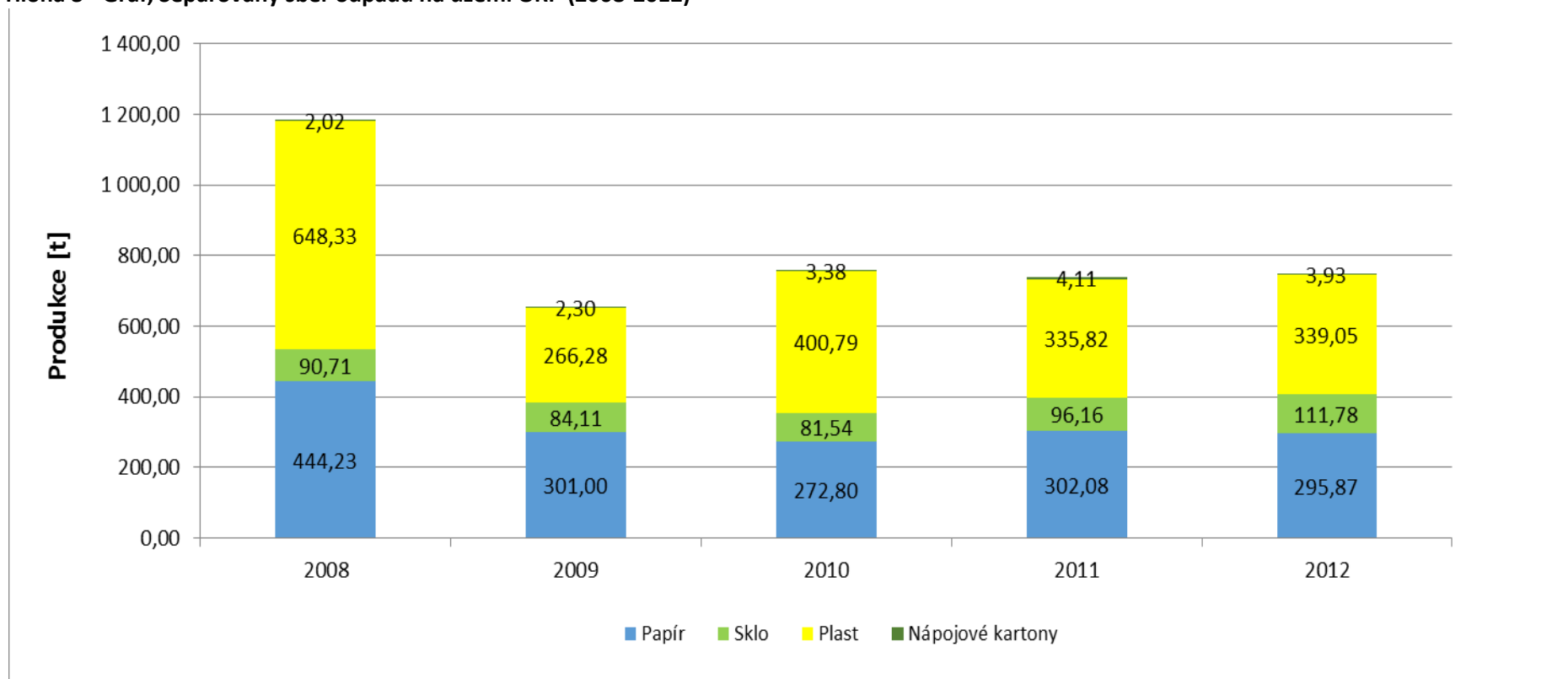
Zdroj: Databáze GROUP ISOH (MŽP);

Příloha 2 - Separovaný sběr odpadů na území ORP za období 2008-2012

Produkce odpadů [t]	Katalogové číslo tříděného odpadu	2008	2009	2010	2011	2012	Meziroční změna [%] ↓			
							2008/2009	2009/2010	2010/2011	2011/2012
Papír	150101, 200101	444,23	301,00	272,80	302,08	295,87	-32,24	-9,37	10,73	-2,06
Sklo	150107, 200102	90,71	84,11	81,54	96,16	111,78	-7,28	-3,05	17,92	16,25
Plast	150102, 200139	648,33	266,28	400,79	335,82	339,05	-58,93	50,52	-16,21	0,96
Nápojové kartony	150105	2,02	2,30	3,38	4,11	3,93	13,86	47,04	21,43	-4,43
Celkem separovaný sběr		1 185,30	653,68	758,51	738,17	750,63	-44,85	16,04	-2,68	1,69
Měrné produkce odpadů [kg.obyv.-1]		2008	2009	2010	2011	2012				
Počet obyvatel v území ORP			16 189	16 157	16 086	15 843	15 737			
Měrná produkce tříděného papíru			27,44	18,63	16,96	19,07	18,80			
Měrná produkce tříděného skla			5,60	5,21	5,07	6,07	7,10			
Měrná produkce tříděného plastu			40,05	16,48	24,92	21,20	21,54			
Měrná produkce tříděných nápojových kartonů			0,12	0,14	0,21	0,26	0,25			
Měrná produkce tříděného odpadu			73,22	40,46	47,15	46,59	47,70			

Zdroj: Databáze GROUP ISOH (MŽP); ČSÚ (Počet obyvatel)

Příloha 3 - Graf, Separovaný sběr odpadů na území ORP (2008-2012)

Zdroj: Databáze GROUP ISOH (MŽP);

Příloha 4 - Celková produkce BRO na území ORP za období 2008-2012 podrobně

Katalogové číslo odpadu	Název druhu biologicky rozložitelného odpadu	Kategorie odpadu	Produkce jednotlivých druhů odpadů [t]				
			2008	2009	2010	2011	2012
020101	Kaly z praní a z čištění	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
020103	Odpad rostlinných pletiv	O	9 620,00	5 050,00	0,00	0,00	148,00
020106	Zvířecí trus, moč a hnůj (včetně znečištěné slámy), kapalně odpady, soustředované odděleně a zpracováváné mimo místo vzniku	O	14 759,00	14 352,00	0,00	0,00	1 560,00
020107	Odpady z lesnictví	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
020201	Kaly z praní a z čištění	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
020203	Suroviny nevhodné ke spotřebě nebo zpracování	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
020204	Kaly z čištění odpadních vod v místě jejich vzniku	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
020301	Kaly z praní, čištění, loupání, odstředování a separace	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
020304	Suroviny nevhodné ke spotřebě nebo zpracování	O	0,00	8,03	10,93	16,67	8,75
020399	Odpady jinak blíže neurčené	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
020305	Kaly z čištění odpadních vod v místě jejich vzniku	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
020401	Zemina z čištění a praní řepy	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
020403	Kaly z čištění odpadních vod v místě jejich vzniku	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
020501	Suroviny nevhodné ke spotřebě nebo zpracování	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
020502	Kaly z čištění odpadních vod v místě jejich vzniku	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
020601	Suroviny nevhodné ke spotřebě nebo zpracování	O	0,00	0,00	1,42	1,06	0,82
020603	Kaly z čištění odpadních vod v místě jejich vzniku	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
020701	Odpad z praní, čištění a mechanického zpracování surovin	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
020702	Odpad z destilace lihovin	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

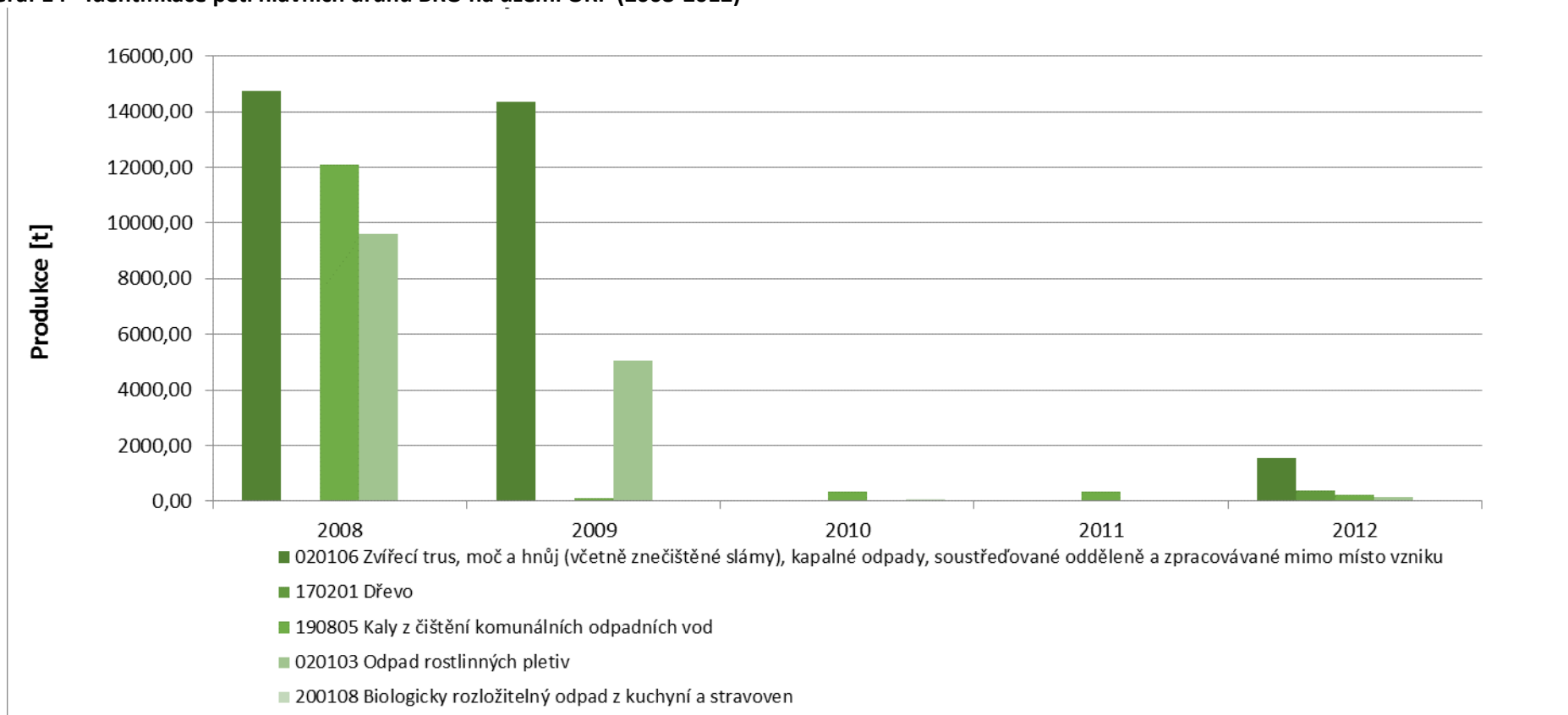
Katalogové číslo odpadu	Název druhu biologicky rozložitelného odpadu	Kategorie odpadu	Produkce jednotlivých druhů odpadů [t]				
			2008	2009	2010	2011	2012
020704	Suroviny nevhodné ke spotřebě nebo zpracování	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
020705	Kaly z čištění odpadních vod v místě jejich vzniku	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
030101	Odpadní kůra a korek	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
030105	Piliny, hobliny, odřezky, dřevo, dřevotřískové desky a dýhy, neuvedené pod číslem 030104	O	0,00	0,00	0,03	0,18	0,43
030301	Odpadní kůra a dřevo	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
030307	Mechanicky oddělený výmět z rozvlákňování odpadního papíru a lepenky	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
030308	Odpady ze třídění papíru a lepenky určené k recyklaci	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
030309	Odpadní kaustifikační kal	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
030310	Výmětová vlákna, kaly z mechanického oddělování obsahující vlákna, výplně povrchové vrstvy z mechanického třídění	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
030311	Kaly z čištění odpadních vod v místě jejich vzniku neuvedené pod číslem 030310	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
040101	Odpadní klišovka a štípenka	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
040107	Kaly neobsahující chrom, zejména kaly z čištění odpadních vod v místě jejich vzniku	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
040210	Organické hmoty z přírodních produktů (např. tuk, vosk)	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
040220	Ostatní kaly z čištění odpadních vod v místě jejich vzniku neuvedené pod 040219	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
040221	Odpady z nezpracovaných textilních vláken	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

Katalogové číslo odpadu	Název druhu biologicky rozložitelného odpadu	Kategorie odpadu	Produkce jednotlivých druhů odpadů [t]				
			2008	2009	2010	2011	2012
040222	Odpady ze zpracovaných textilních vláken	O	2,64	1,55	1,16	1,03	1,77
150101	Papírové a lepenkové obaly	O	379,74	246,23	203,80	208,75	196,91
150103	Dřevěné obaly	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
160306	Organické odpady neuvedené pod číslem 160305	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
170201	Dřevo	O	32,88	1,88	0,00	0,00	381,59
190503	Kompost nevyhovující jakosti	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
190603	Extrakty z anaerobního zpracování komunálního odpadu	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
190604	Produkty vyhnívání z anaerobního zpracování komunálního odpadu	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
190605	Extrakty z anaerobního zpracování odpadů živočišného a rostlinného původu	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
190606	Produkty vyhnívání z anaerobního zpracování živočišného a rostlinného odpadu	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
190805	Kaly z čištění komunálních odpadních vod	O	12 116,00	125,50	351,33	337,25	210,26
190809	Směs tuků a olejů z odlučovačů tuků obsahujících pouze jedlé oleje a jedlé tuky	O	1,80	2,40	2,40	1,20	9,90
190812	Kaly z biologického čištění průmyslových odpadních vod neuvedené pod číslem 190811	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
190814	Kaly z jiných způsobů čištění průmyslových odpadních vod neuvedené pod číslem 190813	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
190901	Pevné odpady z primárního čištění (z česlí a filtrů)	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

Katalogové číslo odpadu	Název druhu biologicky rozložitelného odpadu	Kategorie odpadu	Produkce jednotlivých druhů odpadů [t]				
			2008	2009	2010	2011	2012
190902	Kaly z čiření vody	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
190903	Kaly z dekarbonizace	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
191201	Papír a lepenka	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
191207	Dřevo neuvedené pod číslem 191206	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
200101	Papír a lepenka, s výjimkou papíru s vysokým leskem a odpadu z tapet	O	64,49	54,76	69,00	93,33	98,97
200108	Biologicky rozložitelný odpad z kuchyní a stravoven	O	42,54	40,35	53,27	43,75	41,20
200110	Oděvy	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
200111	Textilní materiály	O	1,45	1,40	0,76	0,58	9,25
200125	Jedlý olej a tuk	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
200138	Dřevo neuvedené pod číslem 200137	O	0,00	0,00	0,00	85,82	0,00
200201	Biologicky rozložitelný odpad	O	123,28	103,60	101,30	0,00	8,35
200301	Směsný komunální odpad	O	6 556,99	6 964,06	6 322,23	6 598,33	6 446,95
200302	Odpad z tržišť	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
200304	Kal ze septiků a žump	O	44,40	0,00	0,00	0,00	0,00
200307	Objemný odpad	O	462,93	474,82	472,24	196,53	169,31
Celková produkce BRO			44 208,13	27 426,59	7 589,87	7 584,47	9 292,47

Zdroj: Databáze GROUP ISOH (MŽP);

Graf 14 - Identifikace pěti hlavních druhů BRO na území ORP (2008-2012)

Zdroj: Databáze GROUP ISOH (MŽP);

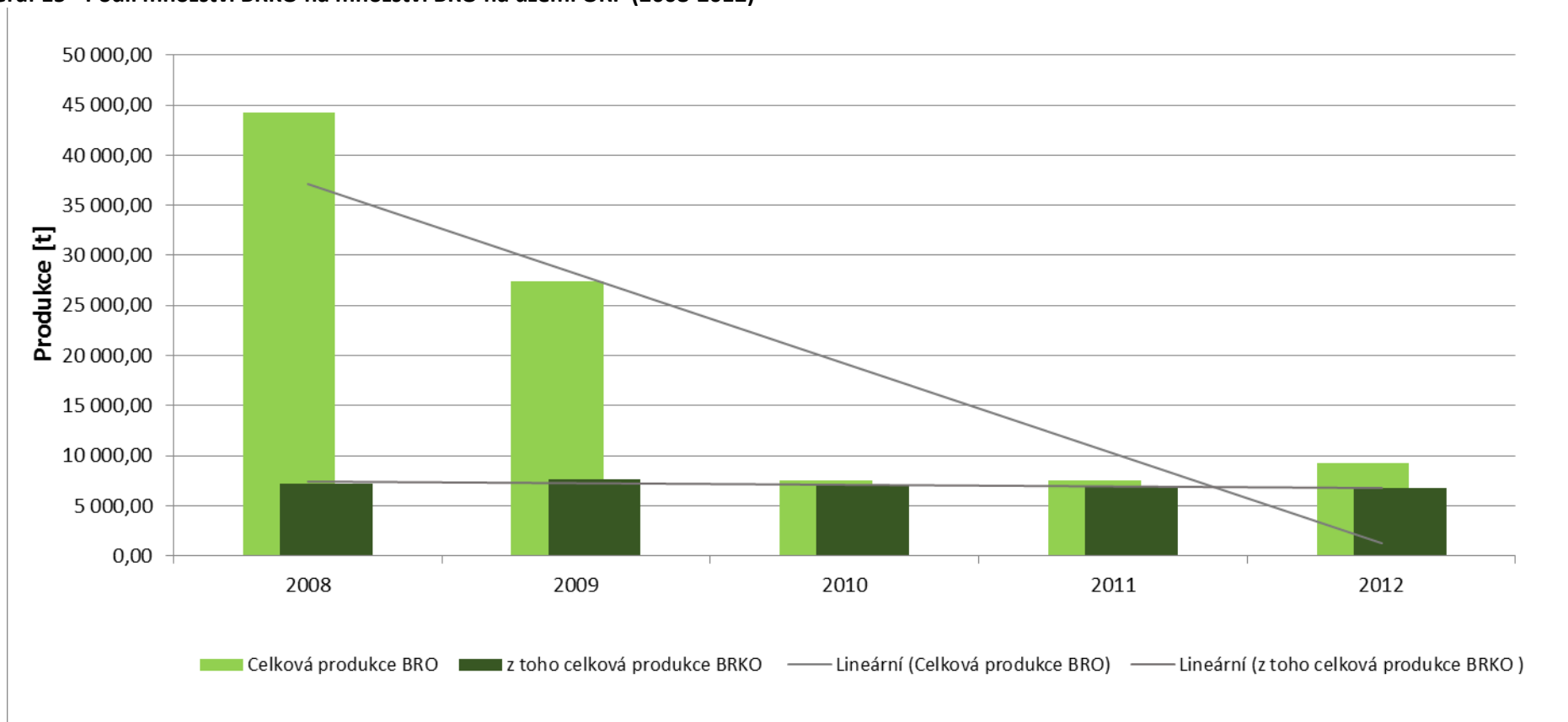
Graf byl sestaven na základě identifikovaných pěti množství nejvíce zastoupených druhů BRO za rok 2012 na území ORP (vyjma: 150101 papírové a lepenkové obaly, 200101 papír a lepenka, s výjimkou papíru s vysokým leskem a odpadu z tapet, 200301 směsný komunální odpad a 200307 objemný odpad).

Příloha 5 - Podíl biologicky rozložitelného komunálního odpadu (BRKO) na celkové produkci BRO na území ORP za období 2008-2012

Produkce BRO a BRKO [t]	2008	2009	2010	2011	2012	Meziroční změna [%] ↓			
						2008/2009	2009/2010	2010/2011	2011/2012
Celková produkce BRO	44 208,13	27 426,59	7 589,87	7 584,47	9 292,47	-37,96	-72,33	-0,07	22,52
z toho celková produkce BRKO	7 251,67	7 638,99	7 018,81	7 018,34	6 774,03	5,34	-8,12	-0,01	-3,48
Podílové ukazatele [%]	2008		2009		2010		2011		2012
Podíl BRKO na celkové produkci BRO	16,40		27,85		92,48		92,54		72,90
Měrné produkce odpadů [kg.obyv.-1]	2008		2009		2010		2011		2012
Počet obyvatel v území ORP	16 189		16 157		16 086		15 843		15 737
Měrná produkce BRO	2730,75		1697,51		471,83		478,73		590,49
Měrná produkce BRKO	447,94		472,80		436,33		442,99		430,45

Zdroj: Databáze GROUP ISOH (MŽP); ČSÚ (Počet obyvatel)

Graf 15 - Podíl množství BRKO na množství BRO na území ORP (2008-2012)

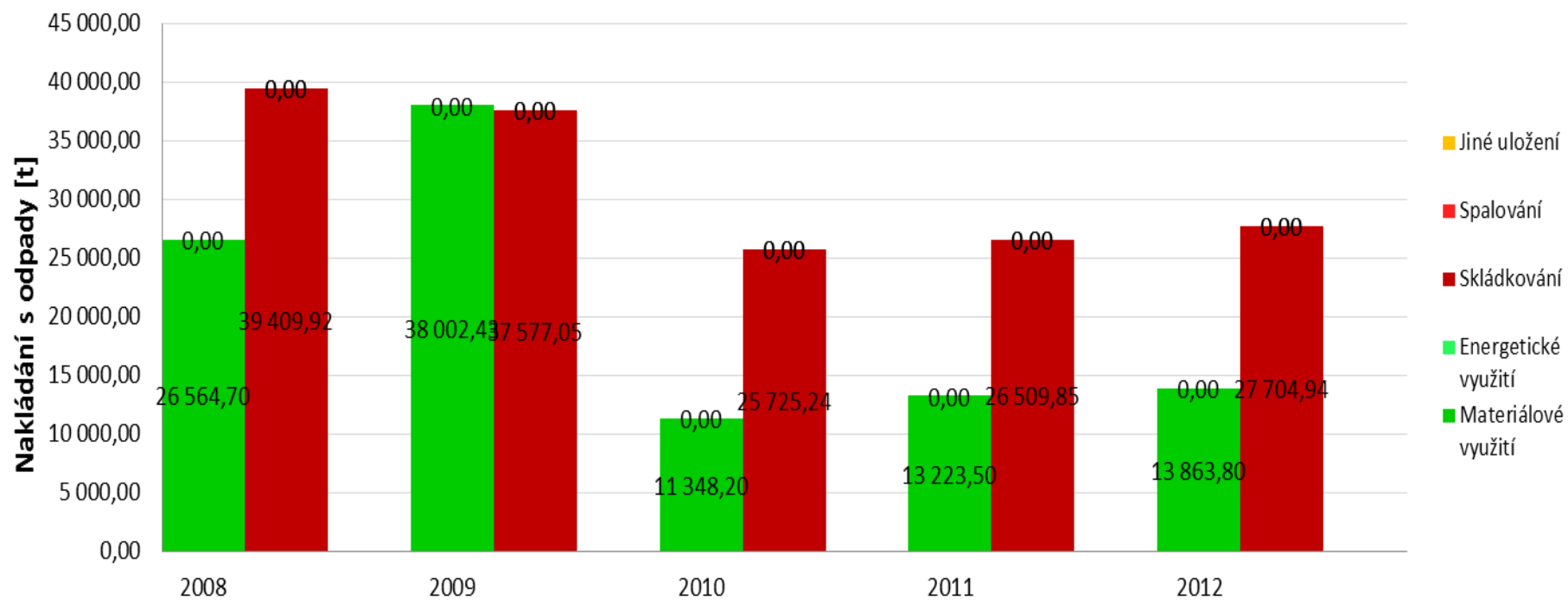
Zdroj: Databáze GROUP ISOH (MŽP);

Příloha 6 - Nakládání s odpady celkově na území ORP za období 2008-2012

Hmotnostní ukazatele a popis stavu plnění cílů POH ČR - difference oproti roku 2000		DZ pro produkci, využití a skládkování odpadů 2000	2008	2009	2010	2011	2012	Podíl nakládání s odpady v jednotlivých letech k DZ 2000 [%] ↓			
								2008	2009	2010	2011
Hlavní způsoby nakládání s odpady [t]											
Využití	Materiálové využití	13 978,22	26 564,70	38 002,43	11 348,20	13 223,50	13 863,80	190,04	271,87	81,18	94,60
		Podíl materiálového využití odpadů z celkové produkce [%] ↓									
		25,66	41,75	73,25	37,74	46,18	35,87				
	Energetické využití	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
		Podíl využití odpadů z celkové produkce [%] ↓									
		25,40	41,75	73,25	37,74	46,18	35,87				
Celkem vybrané způsoby využití		13 836,90	26 564,70	38 002,43	11 348,20	13 223,50	13 863,80	191,98	274,65	82,01	95,57
Celková produkce odpadů		54 483,83	63 628,23	51 881,03	30 066,74	28 635,43	38 649,13				
Odstranění	Skládkování	74 927,25	39 409,92	37 577,05	25 725,24	26 509,85	27 704,94	52,60	50,15	34,33	35,38
		Změna skládkování odpadů oproti DZ 2000 [%] →									
	Spalování							Meziroční změna [%] ↓			
								2008/2009	2009/2010	2010/2011	2011/2012
								0,00	0,00	0,00	0,00
	Jiné uložení							0,00	0,00	0,00	0,00
Celkem vybrané způsoby odstranění		39 409,92	37 577,05	25 725,24	26 509,85	27 704,94	-4,65	-31,54	3,05	4,51	

Zdroj: Databáze GROUP ISOH (MŽP);

Graf 16 - Nakládání s odpady celkově na území ORP (2008-2012)

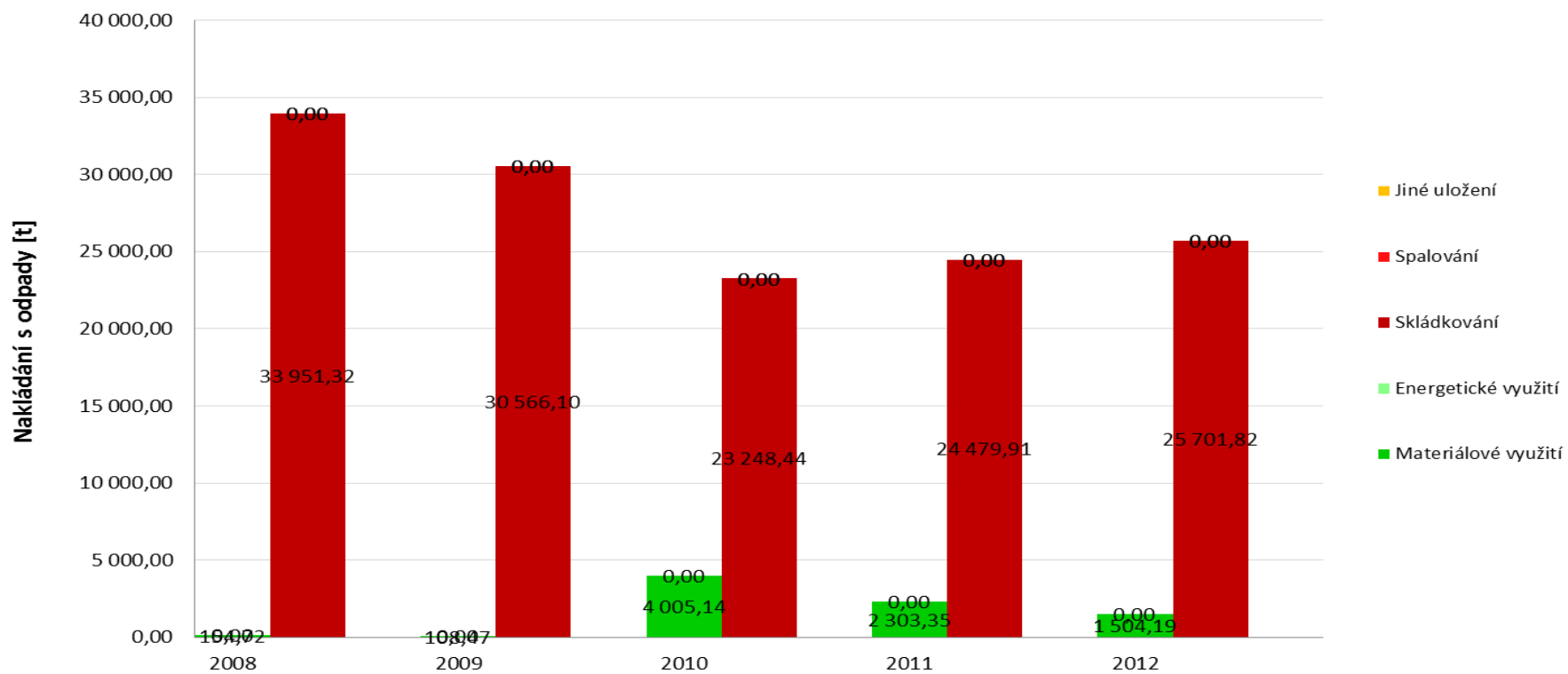
Zdroj: Databáze GROUP ISOH (MŽP);

Příloha 7 - Nakládání s komunálními odpady (KO) a se směsným komunálním odpadem (SKO) na území ORP za období 2008-2012

Hmotnostní ukazatele a popis stavu plnění cíle POH ČR - diference oproti roku 2000		Způsob nakládání	DZ pro produkci a využití KO 2000	2008	2009	2010	2011	2012	Podíl nakládání s odpady v jednotlivých letech k DZ 2000 [%] ↓				
									2008	2009	2010	2011	
Nakládání s odpady [t]													
KO	Využití	Materiálové využití	376,54	154,72	108,47	4 005,14	2 303,35	1 504,19	41,09	28,81	1 063,66	611,71	
		Podíl materiálového využití KO z celkové produkce KO [%] ↓							Změna materiálového využití KO oproti DZ 2000 [%] ↓				
			5,68	1,39	1,22	42,28	24,27	16,44	-58,91	-71,19	963,66	511,71	
		Energetické využití	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
		Celkem vybrané způsoby využití	346,07	154,72	108,47	4 005,14	2 303,35	1 504,19	44,71	31,34	1 157,31	665,57	
			Podíl celkového využití KO z celkové produkce KO [%] ↓							Meziroční změna [%] ↓			
		5,22	1,39	1,22	42,28	24,27	16,44						
	Celková produkce KO [t]			6 626,46	11101,81	8926,01	9473,62	9489,33	9148,23	2008/09	2009/10	2010/11	2011/12
	Odstranění	Skládkování		33 951,3	30 566,1	23 248,44	24 479,91	25 701,82	-9,97	-23,94	5,30	4,99	
		Spalování		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
Jiné uložení			0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
Celkem vybrané způsoby odstranění			33 951,3	30 566,1	23 248,44	24 479,91	25 701,82	-9,97	-23,94	5,30	4,99		
SKO	Využití	Materiálové využití		0,00	0,00	0,00	0,00	0,72	0,00	0,00	0,00	0,00	
		Energetické využití		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
		Celkem vybrané způsoby využití		0,00	0,00	0,00	0,00	0,72	0,00	0,00	0,00	0,00	
	Odstranění	Skládkování		27 678,9	26 025,8	21 811,73	22 512,96	22 975,94	-5,97	-16,19	3,21	2,06	
		Spalování		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
		Jiné uložení		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
		Celkem vybrané způsoby odstranění		27 678,9	26 025,8	21 811,73	22 512,96	22 975,94	-5,97	-16,19	3,21	2,06	

Zdroj: Databáze GROUP ISOH (MŽP); ČSÚ (Počet obyvatel)

Graf 17 - Nakládání s KO na území ORP (2008-2012)

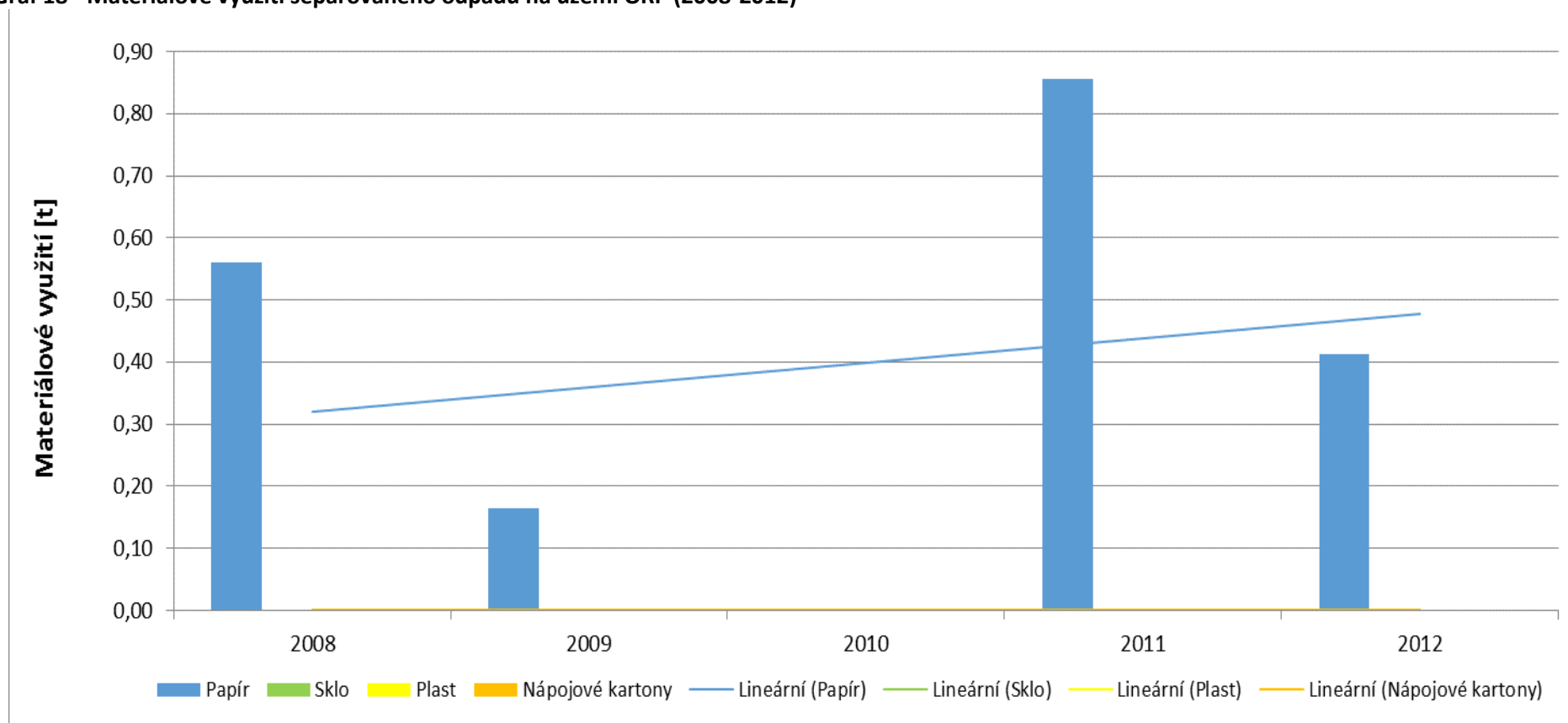
Zdroj: Databáze GROUP ISOH (MŽP);

Příloha 8 - Nakládání se separovaným sběrem na území ORP za období 2008-2012

Nakládání se separovaným sběrem [t]	Katalogové číslo tříděného odpadu	Způsob nakládání jednotlivými komoditami	2008	2009	2010	2011	2012	Meziroční změna [%] ↓			
								2008/2009	2009/2010	2010/2011	2011/2012
Papír	150101, 200101	Materiálové využití	0,56	0,17	0,00	0,86	0,41	-70,54	-100,00	0,00	-51,75
		Energetické využití	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0	0	0	0
		Odstranění	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0	0	0	0
Sklo	150107, 200102	Materiálové využití	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0	0	0	0
		Energetické využití	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0	0	0	0
		Odstranění	0,60	1,01	1,88	26,01	13,23	68,33	86,14	1283,51	-49,13
Plast	150102, 200139	Materiálové využití	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0	0	0	0
		Energetické využití	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0	0	0	0
		Odstranění	11,89	5,81	5,54	0,00	3,60	-51,14	-4,65	-100,00	0
Nápojové kartony	150105	Materiálové využití	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0	0	0	0
		Energetické využití	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0	0	0	0
		Odstranění	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0	0	0	0

Zdroj: Databáze GROUP ISOH (MŽP);

Graf 18 - Materiálové využití separovaného odpadu na území ORP (2008-2012)

Zdroj: Databáze GROUP ISOH (MŽP);

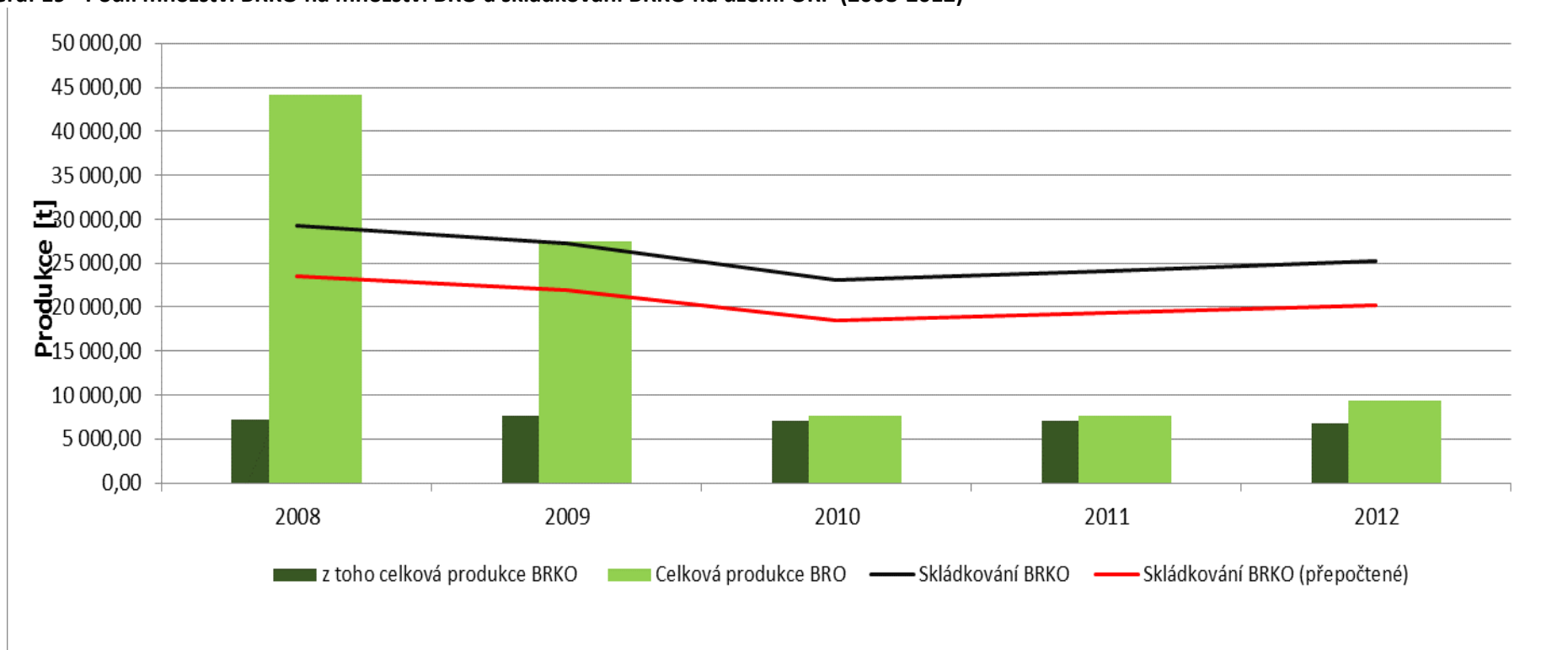
Příloha 9 - Nakládání s biologicky rozložitelným odpadem (BRO) a s biologicky rozložitelným komunálním odpadem (BRKO) na území ORP za období 2008-2012

Hmotnostní ukazatele a popis stavu plnění cíle POH ČR - difference oproti roku 1995		Způsob nakládání	DZ pro skládkování BRKO 1995	2008	2009	2010	2011	2012	Meziroční změna [%] ↓					
									2008/09	2009/10	2010/11	2011/12		
Nakládání s BRO a BRKO [t]														
BRO	Využití	Materiálové využití		21 299,56	19 502,17	100,00	5,98	1 709,13	-8,44	-99,49	-94,02	28480,79		
		Energetické využití		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0	0	0	0		
	Odstranění	Skládkování (původní hmotnost)		29 313,62	27 307,10	23 074,20	24 026,39	25 207,79	-6,84	-15,50	4,13	4,92		
		Spalování		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0	0	0	0		
		Jiné uložení		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0	0	0	0		
BRKO	Využití	Materiálové využití		120,25	100,17	100,00	5,82	1,13	-16,70	-0,16	-94,18	-80,55		
		Energetické využití		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0	0	0	0		
	Odstranění	Skládkování	Původní hmotnost odpadu		29 313,62	27 307,10	23 074,20	24 026,39	25 207,79	2009	2010	2011	2012	
			Hmotnost odpadu přepočtená na obsah biologicky rozložitelné složky v odpadu		12 878,06	23 538,83	21 927,60	18 528,58	19 293,19	20 241,86	170,27	143,88	149,81	157,18
			Měrné skládkování - pro porovnání s cílem POH (přepočteno na obsah biologicky rozložitelné složky v odpadu)		148,0	1454,00	1357,16	1151,85	1217,77	1286,26	917,00	778,27	822,82	869,09
			Měrné skládkování BRKO přepočtené na obsah biologicky rozložitelné složky [kg.obyv.-1] ↓											
		Procentuální změna měrného skládkování BRKO na obyvatele oproti DZ 1995 [%] →								817,00	678,27	722,82	769,09	
		Podíl skládkování a měř. skládkování k DZ 1995 [%] ↓												

							Meziroční změna [%] ↓				
							2008/09	2009/10	2010/11	2011/12	
		Spalování	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0	0	0	0
		Jiné uložení	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0	0	0	0

Zdroj: Databáze GROUP ISOH (MŽP), <http://isoh.cenia.cz/groupisoh/>

Graf 19 - Podíl množství BRKO na množství BRO a skládkování BRKO na území ORP (2008-2012)

Zdroj: Databáze GROUP ISOH (MŽP), <http://isoh.cenia.cz/groupisoh/>

6. Téma 4: Turistika a cestovní ruch

6.1. Analytická část definice a analýza řešených problémů

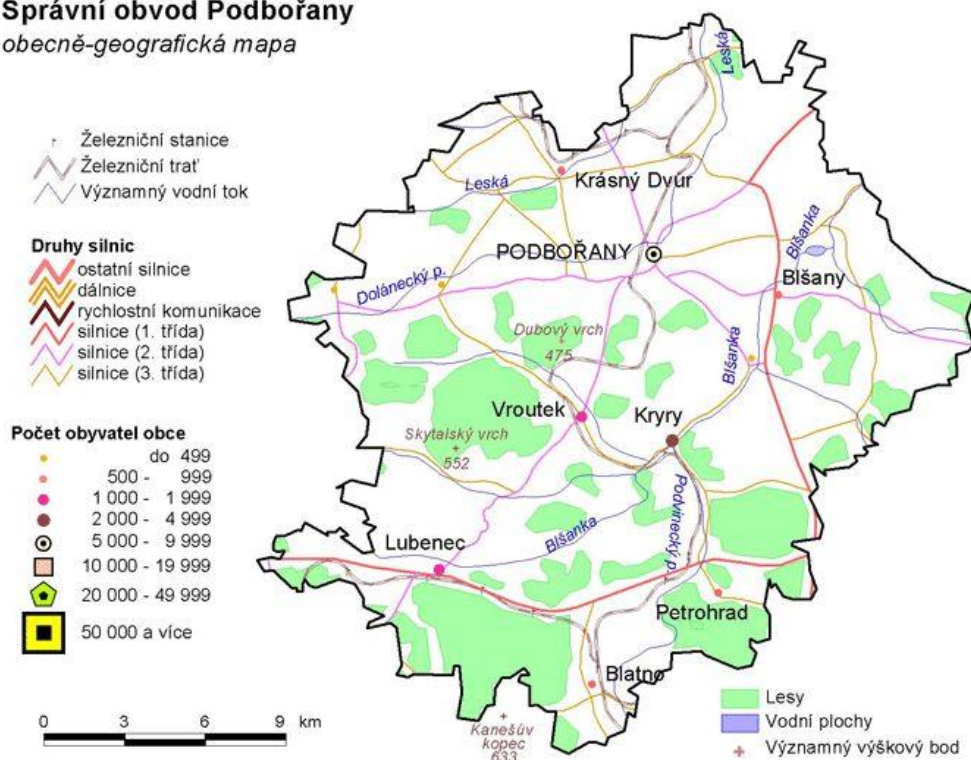
6.1.1. Základní vymezení turistické oblasti jako destinace cestovního ruchu

6.1.1.1. Poloha destinace

Správní obvod obce s rozšířenou působností Podbořany leží v jihozápadní části Ústeckého kraje. Jeho rozloha zaujímá téměř 338 km², což tvoří 6,3% Ústeckého kraje. Je nejméně osídleným správním obvodem v Ústeckém kraji, jeho hustota je 47 obyvatel /km². Obyvatelstvo žije převážně v menších obcích a v samotném sídle správního obvodu, městě Podbořany, je soustředěno necelých 40% obyvatelstva. Správní obvod Podbořany se nachází na samotné hranici Ústeckého kraje, kde sousedí s krajem Karlovarským, Středočeským a Plzeňským, dále ho obklopují ORP Kadaň, Žatec, Karlovy Vary, Kralovice a Rakovník. Nejbližší hraniční přechod se Spolkovou republikou Německo nalezneme zhruba 55 km severně od ORP, což umožňuje relativně dobrou dostupnost zahraničním turistům. Podbořansko je především zemědělským krajem, který je charakteristický pěstováním chmele.

Mapa č. 4: Obecně geografická mapa ORP Podbořany

Správní obvod Podbořany obecně-geografická mapa

Zdroj: ČSÚ Charakteristika SO ORP Podbořany a administrativní mapa SO ORP Podbořany

6.1.1.2. Vymezení destinace

V ORP Podbořany se nachází 11 obcí, z toho 4 se statutem města (Podbořany, Vroutek, Blšany, Kryry), 1 se statutem městyse (Nepomyšl) a 6 se statutem obce (Blatno, Krásný Dvůr, Lubenec, Petrohrad, Podbořanský Rohozec a Očihov). Na území správního obvodu žilo ke dni 1.1.2014 15 996 obyvatel. Mikroregion lze geograficky a fyzicky charakterizovat polohou v Žatecké pánvi s rovinatým nebo mírně zvlněným reliéfem. Ten se zvedá do vyšších nadmořských výšek na jižním a západním okraji Mikroregionu. Pro celou oblast je typický velmi nízký úhrn srážek, cca 450-500 mm za rok a špatné klimatické podmínky. Území odvodňuje několik vodních toků, z nichž nejvýznamnější je řeka Blšanka, pravostranný přítok řeky Ohře. Blšanka pramení v Doupovských horách, na území vojenského újezdu Hradiště. Ve správním obvodu Podbořany protéká obcemi Lubenec, Kryry, Očihov a Blšany, kde nadále pokračuje do správního obvodu Žatec. Velká část území v severní části má antropogenní charakter s vyšším podílem zemědělské půdy, vyvýšené okrajové části, zvláště v jižní části jsou zalesněné. Území Podbořanska se nachází v oblasti vnitřní periferie České republiky, tj. pás na okraji Ústeckého a Karlovarského kraje. Ke krajskému městu Ústí nad Labem není připojeno žádnou dopravní osou (silnice, železnice), ani osou přírodní (krajinný útvar, vodstvo).

6.1.1.3. Základní charakteristika cestovního ruchu v turistické oblasti

ORP Podbořany nepatří mezi území s celostátním nebo regionálním rekreačním potenciálem, které by disponovalo nějakým turistickým magnetem či unikátem. Podbořansko je typickým zemědělským krajem, který je znám pěstováním chmele. Pro oblast cestovního ruchu je však nutné region rozdělit do dvou krajinně odlišných částí.

Severní část „Podbořany – Podbořansko“ je ryze zemědělská s horšími klimatickými podmínkami s vláhovým deficitem. Z toho vyplývá, že obyvatelstvo bylo zcela závislé na zemědělské produkci a jejím zpracování. Po odsunu obyvatelstva německé národnosti se ztrácejí původní tradice, znalosti a vztah. Zemědělství je zdrojem obživy pro omezený počet obyvatel, řada z nich proto odchází do měst – sídlišť, někteří mimo region úplně. Řada sídel proto postupně zaniká a obce chátrají.

Výraznější potenciál v oblasti cestovního ruchu představuje jižní část „Lubenec – Lubenecko“, která se vyznačuje vysokým podílem zalesněné neznečištěné krajiny a členitým reliéfem. Území o průměrné nadmořské výšce 550 m nad mořem leží v rozvodnici říček Blšanka a Teplá, pravostranných přítoků řeky Ohře, které obtékají masív Doupovských hor. Z tohoto důvodu je pro ORP Podbořany typická jednodenní či víkendová rekreace pro návštěvníky z okolních měst. Nejvíce se oblast navštěvuje kvůli pěší turistice, cykloturistice a houbaření.

Zdaleka nejvýznamnější a nejnavštěvovanější památkou celé oblasti je Státní zámek Krásný Dvůr, který je hojně využíván nejen filmaři např. Jak básníkům chutná život, Konec starých časů atd., ale je znám především svým zámeckým parkem. Ten se řadí mezi nejstarší, založen roku 1783 (první svého druhu v Čechách) a nejkrásnější anglické parky ve střední Evropě. Jeho rozloha je cca 100 ha a z hlediska dendrologického zde najdeme přes 100 druhů dřevin, a to výhradně původní domácí nebo

zdomácnělé druhy. Roste zde řada prastarých dubů, buků, lip, jírovců, platanů, javorů a olší. Nejvýznamnější je tzv. Goethův dub (dnes již torzo), jehož věk se odhaduje na 1000 let. Patří tudíž mezi nejstarší stromy v Čechách.

Další památkou, která z hlediska cestovního ruchu stojí za zmínku, je Schillerova rozhledna v Kryrech. 27 metrů vysoká stavba viditelná z širokého okolí byla postavena spolkem místních rodáků žijících ve Vídni v roce 1905. V roce 2006, v době jejího 100 letého výročí, nechalo město Kryry celkovým nákladem 2 milionů korun rozhlednu zrekonstruovat dle původního projektu. Po zdolání 5 kamenných a 122 dřevěných schodů, se návštěvníkům otevře pohled na Doupovské hory, Krušné hory a České středohoří. Opraveny jsou také cestičky, vedoucí od kostela k rozhledně, takže výstup na ni je možný pěšky i autem.

V podstatě se dá říci, že cestovním ruchem se v ORP Podbořany, zabývají jednotlivé obce samostatně. Jedná se o region s nabídkou pouze letní turistiky, s možností prohlídky kulturně-historických památek, využívané na rodinné jednodenní, maximálně víkendové pobyty, pěší turistiku a cykloturistiku. Za nedostatečnou se dá považovat i nabídka ubytovacích kapacit a ostatního zázemí pro turisty.

Zdroj: ÚAP Podbořany, webové stránky státního zámku KD a města Kryry, vlastní šetření

6.1.1.4. Předpoklady destinace pro cestovní ruch

Celé území ORP Podbořany leží z hlediska geografického v rovinaté krajině, s horšími klimatickými podmínkami s vláhovým deficitem. Ekonomika celého regionu je založena na aktivitách v zemědělství, zejména pěstování chmele. Historicky tento region z pohledu cestovního ruchu, nikdy nebyl dominantním v rámci České republiky. Naopak – z hlediska turistiky byl Ústecký kraj po celá desetiletí kvůli těžbě hnědého uhlí (Chomutovsko–mostecká hnědouhelná pánev) na okraji zájmu.

Nejzávažnějším problémem Ústeckého kraje, potažmo ORP Podbořany, je asi jeho stále trvající špatný mediální obraz. V očích veřejnosti je region stále spojován s těžbou uhlí a s ní spojenou devastací krajiny a životního prostředí. Možnosti dalšího rozvoje cestovního ruchu v kraji jsou především ve zkvalitnění poskytovaných služeb, vybudování kvalitního informačního systému a především účinné propagaci.

ORP Podbořany je nejjihnějším výběžkem Ústeckého kraje a tudíž je nejdlehlším od krajského města. Často je také nazýván periferií kraje. Od první poválečné reformy v roce 1949 spadal „okres Podbořany“ pod Karlovarský kraj. V dnešní podobě začal okres Louny fungovat od roku 1960 v souvislosti s reformou veřejné správy. Z toho je zřejmé, že ORP Podbořany leží taktéž na periferii kraje Karlovarského. Z třetí strany k ORP Podbořany přiléhá Vojenský újezd Hradiště v Doupovských horách, jež zaujímá 332 km² a je největším vojenským újezdem v České republice. Z toho pramení i omezené možnosti pro rozvoj cestovního ruchu. I když právě vojenský újezd by mohl být paradoxně jednou z možností, kam se v oblasti cestovního ruchu ubírat. Atraktivita „zakázaného území“ jde ruku v ruce s nedotčeností přírody. Doupovské hory mají obrovskou přírodní hodnotu, která je zachována právě kvůli jejich nepřístupnosti. Několik posledních let se hovoří o případném vyhlášení Národního parku Doupovské hory. Celé Doupovské hory jsou chráněny jako významná ptačí oblast soustavy Natura 2000. K lednu 2016 by mělo dojít ke zmenšení vojenského újezdu cca o 15% a tudíž ke zpřístupnění této oblasti. Postupné zpřístupňování probíhá od roku 2005. Nejprve se jednalo pouze o pěší turistiku, později přibyla i cykloturistika.

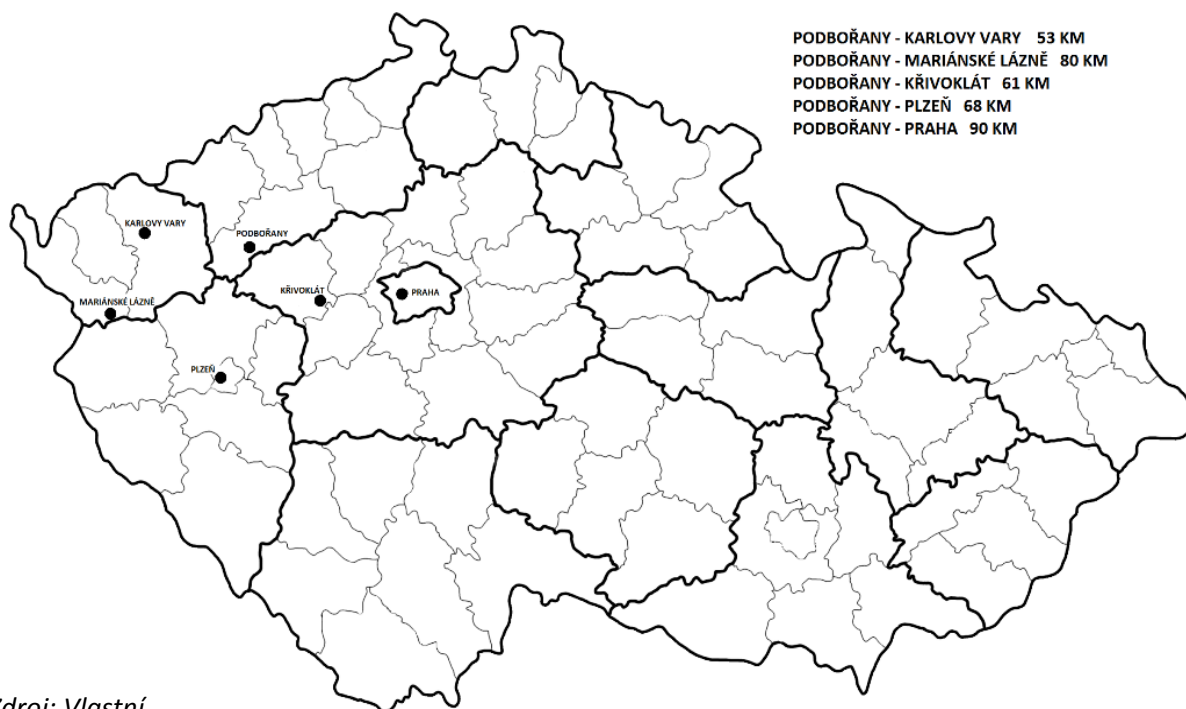
ORP Podbořany má v oblasti cestovního ruchu předpoklady v jednodenní či víkendové turistice. A to zejména v pěší turistice, cykloturistice a houbaření. Rozvoji taktéž pomůže podpora agroturistiky či ekoturistiky. Právě „vesnický“ potenciál dává příhodné možnosti pro zprovoznění např. vesnického víkendového bydlení, pobytů na farmách, možnosti vyzkoušet si, co obnáší náročná péče o zvířata. S tím je úzce spojena další oblast, která se ve své atraktivitě teprve otevírá a to – jízda na koních a péče o ně, výcvik jezdeckví a soužití s nimi.

6.1.1.5. Potenciál cestovního ruchu v turistické oblasti

Jak bylo řečeno výše, ORP Podbořany leží na spojnici krajů Ústeckého, Karlovarského, Plzeňského a Středočeského. Přesněji řečeno, doslova v průsečíku těchto čtyř krajů. Jeho poloha se tak na první pohled jeví jako nevýhoda, protože mikroregion Podbořanska působí jako „zapomenutá země“ bez budoucího potenciálu. Na pohled druhý však polohu mikroregionu můžeme chápat i jako jeho výhodu, neboť se tato lokalita nachází v dobré dojezdové vzdálenosti z větších měst (Praha, Rakovník, Karlovy Vary, Most, Chomutov aj.). Vezmeme-li z hlediska cestovního ruchu některá významná města, jsou vzdálenosti následující:

Podbořany – Karlovy Vary	53 km
Podbořany – Mariánské Lázně	80 km
Podbořany – Křivoklát	61 km
Podbořany – Plzeň	68 km
Podbořany – Praha	90 km

Mapa č. 5: Vzdálenosti významných lokalit od ORP Podbořany

Zdroj: Vlastní

Z výše uvedeného je patrné, že vzdálenosti do vybraných známých turistických destinací, jsou velice příznivé, max. do 100 km.

Stejně tak můžeme hovořit o dobré dostupnosti k hraničním přechodům s Německem. A právě dobrá dostupnost Spolkové republiky Německo může být další z výhod mikroregionu Podbořanska. Ať už v tom, že se tato destinace nachází v dobré dojezdové vzdálenosti pro zahraniční turisty, tak v tom, že přes region může řada českých turistů směřovat naopak do Německa. Podbořansko by se tak mohlo stát vítanou zastávkou při jejich cestě.

Vzdálenosti k hraničním přechodům:

Podbořany – Hora Sv. Kateřiny	55 km
Podbořany – Hora Sv. Šebestiána	52 km
Podbořany – Vejprty	48 km
Podbořany – Boží Dar	57 km

V neposlední řadě musíme zmínit dobrou vzdálenost do nejbližších turisticky zajímavých měst, které s ORP Podbořany přímo sousedí. Zde spatřujeme výrazný potenciál v oblasti cestovního ruchu. Jelikož oblast ORP Podbořany není prvoplánovou turistickou destinací, jsou její možnosti v „napojení“ a vzájemné spolupráci na turisticky atraktivní sousedící města. Podbořany by se tak mohly stát jakýmsi předskokanem a lákadlem do Kadaně, Klášterce nad Ohří a především Žatce.

Kadaň – historické město, které je důležitým kulturním a turistickým centrem severozápadních Čech. Od Podbořan je vzdáleno 22 km. Za vlády Karla IV. bylo povýšeno na královské město. Příjezd Karla IV. do Kadaně je dodnes poslední sobotu v srpnu každoročně oslavován historickou slavností známou jako Císařský den. Město Kadaň je držitelem rekordu „Nejužší ulice v České republice“, kterou se stala Katova ul. spojující Staré Město se Špitálským předměstím. Její délka je 51 m, v nejužším místě měří 66,1 cm a v nejširším 131,5 cm. Kromě toho se Kadaň pyšní mnoha historickými památkami – centrálním náměstím, dále pak městským opevněním, kláštery, několika kostely, hradem atd.

V Kadani se koná řada pravidelných kulturních akcí, které v dnešní době již přesahují rámec regionu. Zmíňme např. rockový festival Vysmáté léto, Dny evropského dědictví, Františkánské léto nebo Svatováclavské vinobraní.

Kláštepec nad Ohří – taktéž nazýván branou Krušných Hor. Od Podbořan leží 30 km. Také toto město se pyšní dochovaným historickým centrem s řadou měšťanských domů. Dominantou města je zámek s muzeem českého porcelánu. Právě výrobou českého porcelánu Kláštepec nad Ohří proslul. Na konci 18. století zde byla založena druhá nejstarší výroba porcelánu v českých zemích, která se pyšní bohatou historií. Ve zdejším muzeu je dochován šálek s podšálkem s nápisem „Vivat Bohmen“, který je považován nejen za nejstarší výrobek klášterecké porcelánky, ale dokonce za nejstarší dochovaný kus českého porcelánu vůbec. Dále můžeme v Klášterci najít zámek s rozsáhlým parkem v anglickém stylu. Rozloha parku je cca 10 ha a je zde kolem 220 druhů stromů z celého světa. Kromě mnoha dendrologických vzácných unikátů a neobyčejných dřevin z různých koutů světa, zde roste i vzácný „Strom štěstí“ pocházející z východní Asie, ze starobylého japonského druhu stromů Gingko. Do dnešních dob se zachoval jediný druh této dřeviny, nesoucí název Gingko Biloba. Jeho listy vznikly srůstem jehličí v plochu a tvoří zajímavý vývojový druh na rozhraní dřevin jehličnatých a listnatých.

Z hlediska problematiky cestovního ruchu, je však pro SO ORP Podbořany nejatraktivnějším město Žatec. Vzdálenost obou měst je cca 15 km. Královské město Žatec patří mezi nejstarší města ve střední Evropě. Jeho světová proslulost však spočívá v něčem jiném. Nejznámější značky domácích i zahraničních piv by nemohly vzniknout bez produktu, který Žatec proslavil, tedy bez Žateckého chmele. Žatecký chmel je fenomén, který ovlivňoval historii regionu po více jak 800 let a svou kvalitou a specifičností si vysloužil renomé po celém světě. Tradice chmelařství a pivovarnictví dala vzniknout celé čtvrti centra města, kde se zpracovával a skladoval chmel. Tato zóna technických památek v současnosti kandiduje na zařazení na seznam památek UNESCO. Projekt Chrám Chmele a Piva, který vznikl v autentických prostorách této zóny, představuje historii i současnost světoznámé Žatecké chmelařské oblasti. Tisíciletá tradice pěstování a zpracování chmele v Žatci je naprosto jedinečná. Žatec se může také pyšnit několika unikáty – nejmenší chmelničkou na světě, nejmenším pivovarem na světě nebo druhou největší synagogou v Čechách. Díky starobylé podobě města si ho oblíbili i filmaři. Natáčí se zde několik filmů nebo seriálů do roka. Jmenujme alespoň – Starci na chmelu, Holky z porcelánu nebo seriály České televize Náměstíčko a Nemocnice na kraji města. Žatec je také oblíbený mezi zahraničními filmaři, kteří ho využívají zejména pro natáčení historických filmů, jako jsou Bídníci, Oliver Twist, Doktor Živago nebo Edith Piaf. Bez nadsázky ho můžeme nazvat nejznámějším městem chmele nejen v České republice, ale i v kontextu celé Evropy.

Jako poslední z potenciálních možností zlepšení v oblasti cestovního ruchu v SO ORP Podbořany se jeví dostavba rychlostní komunikace R6/I/6, jež je součástí mezinárodní silniční sítě TEN-T a je po ní veden mezinárodní evropský tah Praha – Karlovy Vary – Cheb – Pomezí nad Ohří – Německo.

„Vybudování rychlostní silnice R6 výrazně přispěje ke zvýšení bezpečnosti a plynulosti dopravy, ke zkrácení přepravní doby směrem k našim západním hranicím a umožní lepší spojení mezi Českem a Německem. Rychlostní komunikace R6 odvede tranzitní dopravu mimo zastavěná území obcí, čímž se podstatně zlepší životní podmínky jejich obyvatel, sníží se riziko nehod chodců a cyklistů, dojde k poklesu imisní zátěže v obytných zástavbách, sníží se míra hlukového zatížení v obytných zónách, zlepší se možnost využití stávající silnice I/6 pro místní dopravu a zlepší se celková dostupnost regionu, což zvýší jeho atraktivitu pro investory i občany,“ uvádí v tiskové zprávě Ředitelství silnic a dálnic.

6.1.1.6. Obecné trendy cestovního ruchu a jejich předpokládaný dopad na cestovní ruch v turistické oblasti

Koncepce státní politiky cestovního ruchu na období 2007-2013 ve svých východiscích uvádí výčet forem cestovního ruchu, pro které má Česká republika dobré předpoklady. Situace se v základní orientaci nabídky České republiky během posledních let příliš nezměnila. Identifikované nosné prvky nabídky jsou platné i dnes, nicméně s tím, že uvnitř jednotlivých témat dochází ke zdůraznění některých jejich specifických aspektů. Nejvýznamnější formy cestovního ruchu, pro které má Česká republika nejlepší předpoklady, jsou:

- městský a kulturní cestovní ruch
- dovolená v přírodě
- sportovní a aktivní dovolená
- lázeňský cestovní ruch
- kongresový a veletržní cestovní ruch

Cestovní ruch v České republice zaměstnává více než 235 tisíc osob. Podle publikovaných statistik v TSA (satelitní účet cestovního ruchu), za rok 2011 činil podíl cestovního ruchu na HDP 2,7 % (přes 100 mld. Kč).

Česká republika disponuje historickým, přírodním a kulturním potenciálem pro rozvoj cestovního ruchu. Nachází se zde množství historických, kulturních a technických památek, včetně památek zapsaných do seznamu UNESCO. Tento potenciál však v současnosti není zcela využíván. Důvodem je především nízká kvalita základních i doplňkových služeb cestovního ruchu spojená s kvalitou a kvalifikovaností pracovní síly, která v tomto odvětví působí. Dále také problémy spolupráce a koordinace aktivit uvnitř destinací cestovního ruchu. Prozatím podstatným faktorem ovlivňujícím vyváženost cestovního ruchu v České republice je jeho výrazná koncentrace do hlavního města Prahy.

Vzhledem k tomu, že cestovní ruch patří k odvětvím s výrazným podílem na zaměstnanosti, je jeho rozvoj spojen s tvorbou nových pracovních míst, čímž přispívá ke snižování nezaměstnanosti a k řešení s ní souvisejících problémů.

Rozvoj cestovního ruchu v České republice pomocí moderních produktů cestovního ruchu vycházejících ze socio-kulturních specifik regionu, jejich přírodního bohatství a historického, kulturního a technického dědictví přispěje k socio-ekonomickému rozvoji regionu, který je zároveň šetrný vůči přírodním a jiným zdrojům, které jsou zájmem odvětví cestovního ruchu.

Významným trendem, který můžeme v oblasti cestovního ruchu vysledovat je snaha o individuální přístup. Subjekty strany nabídky se snaží o tvorbu produktů s podmínkami šitými na míru přímo jednotlivým spotřebitelům a soutěží v tom, kdo vyhoví požadavkům spotřebitelů lépe. O výběru konkrétní destinace nakonec častěji rozhodují atributy, které jsou nabízeny nad rámec běžných požadavků spotřebitelů (speciální druhy služeb a produktů).

Oproti minulosti hledají spotřebitelé něco víc než jen tradiční atributy spojené s dovolenou (slunce, koupání, odpočinek). Čím dál častěji přemýšlejí o nemateriálních hodnotách, o kvalitě svého života a také o tom, jaká by jejich dovolená měla být. Hledají autentické a ojedinělé prožitky a svoji identitu, snaží se o návrat ke kořenům. Výsledkem je pak velká touha co nejvíce toho v životě prožít, zúčastnit se něčeho zajímavého, naučit se nové věci a také toho co nejvíce procestovat. Narůstá touha být zatažen do dění v navštívené destinaci, okusit zde život na vlastní kůži, spřátelit se s místními lidmi, být alespoň na chvíli součástí jejich každodenního života.

Dalším trendem, který bude v budoucnu ovlivňovat oblast cestovního ruchu, je fakt, že lidé stále častěji cestují, aby se něčemu přiučili. Cena lidského času neustále roste a lidé mají pocit ztraceného času, pokud jen leží na pláži a nic nedělají. Proces poznávání a učení se novým věcem je trend, který plno lidí bere jako příjemnou investici, do jejich vlastního já.¹³

¹³ Zdroj: *Koncepce státní politiky ČR v ČR na období 2014-20*

6.1.1.7. Nejvýznamnější trendy ovlivňující turistickou oblast (zdraví, životní styl, agroturistika, poznávání, sport, relaxace)

Jedním z nejvýznamnějších trendů, který ovlivňuje významně cestovní ruch a svým potenciálem je nejvhodnějším pro oblast ORP Podbořany je návrat k přírodě a venkovu. Lidé stále častěji utíkají do přírody a na venkov. Stejně tak se častěji zajímají o své zdraví a fyzickou kondici. Snaží se proto svoji dovolenou trávit co možná nejvíce aktivně a zároveň jsou si vědomi nutnosti duševního odpočinku. Uvědomují si sílu přírody, vzhlíží k ní a snaží se, co nejvíce si ji užít. Část spotřebitelů také ráda experimentuje a zkouší nové produkty, atrakce nebo jídlo.

Jak bylo řečeno výše, pro celou oblast ORP Podbořany se v oblasti cestovního ruchu nabízejí největší možnosti v jednodenní či víkendové turistice a v zaměření se na rodiny s dětmi. Stále více rodičů, resp. dětí, se vrací od mnohahodinového vysedávání u počítače a internetu zpět k přírodě. Stále atraktivnější se pro děti stávají dobrodružství v přírodě a pobyty na dětských táborech. S tím úzce souvisí např. pobyt na farmě, kde si mohou děti samy vyzkoušet péči o zvířata, jejich krmení apod. Pro děti se takový pobyt stává opravdovým dobrodružstvím, které může být korunováno např. zážitkem, že si děti samy vyrobí sýr či domácí máslo. Většina rodičů je takovýmto trávením dovolené nebo prázdnin nadšená. Jednak proto, že se sami nostalgicky vrací do dětských let a vzpomínají na svoje dětství, jednak proto, že aktivity v přírodě jejich děti odtrhnou od vysedávání u počítače. V neposlední řadě je tu i prvek vzdělávací, kdy se děti naučí, jak se co vyrábí či pěstuje. Poznají také hodnotu lidské práce. Již teď v městysi Nepomyšl působí rodinná ekofarma „Stateček u Lněničků“, která nabízí několik druhů výchovných ekoprogramů a pobytů od základních a mateřských škol, přes střední školy až po samostatné návštěvníky, kteří do Nepomyšle zavítají. Popularita ekofarmy neustále narůstá, protože více a více lidí si chce „skutečný“ život na ekofarmě vyzkoušet na vlastní kůži. Kromě toho manželé Lněničkoví přijímají i dobrovolníky a brigádníky. O jejich nabídce viz kapitola Podmínky pro turistiku.

Další atraktivní oblastí, pro kterou má ORP dobré předpoklady a z hlediska cestovního ruchu ji lze vnímat velice perspektivně, je jízda na koních a péče o ně. I zde již působí první subjekt – Václav Staněk z Chmelištné. Jeho „Koňský dvorec Chmelištná“ je v ORP Podbořany dobře známý a i Václav Staněk nabízí řadu programů zejména pro děti, ale i pro zájemce o čínorodý život na koňské farmě. Spektrum jeho nabídky se pohybuje od denních programů, které zahrnují zážitkovou a vzdělávací část, přes pobytové akce pro skupiny, které jsou zaměřeny nejen na koně a jezdeckví, ale i farmaření, přírodu, turistiku nebo ruční řemesla. Taktéž jsou nabízeny rodinné pobyty na farmě a u koní.

6.1.2. Analýza nabídky cestovního ruchu v turistické oblasti

6.1.2.1. Kulturně historické památky (hrady, zámky, církevní památky, muzea, galerie, rodáci)

Hrady

Petrohrad (Petršpurk)

Skromné pozůstatky bývalého hradu se nacházejí na zalesněném návrší nad stejnojmennou obcí. Paradoxně právě zpustlost pozůstatků a zalesněný terén dodávají místu tajemno a přitažlivost. To vše přizívají tajemné zvěsti o ukrytých pokladech, které nebyly do dnešních dnů nalezeny. Místo je tak ideálním cílem turistů, kteří vyhledávají zapadlá tajemství zapomenutých hradů, bájně historiky apod.

Hrad byl postaven kolem roku 1360 a v současné době je chráněn jako kulturní památka České republiky. Tím, že se z hradu mnoho nedochovalo, není zcela jasné, jak vypadal. Dodnes je zachována sklepní část oválné věže nad přístupovou cestou, z níž je úžasný výhled do širokého okolí. Vzhledem k členitosti terénu byl hrad pravděpodobně rozdělen na vrchní a spodní část. U spodní části byla přistavěna oválná kaple Všech svatých. Dále je zde zachován příkop, přes který vede dřevěná lávka, která dává tušit, že zde kdysi byl padací most. V horní části vrchu stával palác. Ještě do roku 1846 se zde nacházely poměrně vysoké zdi hradních budov. Ty však vzaly za své, když se objevily zvěsti o ukrytém pokladu v hradních sklepeních. Hledači postupně podkopali všechny zdi, které buď spadly, nebo musely být strženy. Do dnešních dnů z hradu zbylo už jen torzo a pár obvodových zdí.

Křečov

Zřícenina šlechtického hradu ze 14. století stojí cca dva kilometry od Podbořanského Rohozce. Opuštěn byl na počátku 16. století. Z hradu se dochovaly jen malé zbytky a je chráněn jako kulturní památka České republiky. Hrad byl vystavěn v gotickém stylu. Jeho účelem byla obrana, ale sloužil i jako rezidence. Jeho původním majitelem byl pan Racek z Křečova. Hrad postupně vlastnili příslušníci různých rytířských rodů, z Nedvídkova, opět z Křečova a nakonec Údrčtí z Údrče. Poslední zpráva o tom, že byl Křečov obýván, pochází z roku 1494. Pak již přestal vyhovovat nárokům šlechty na dobové standardy bydlení a byl opuštěn. Podle pověsti existovalo na Křečově sklepení, v němž byly ukryty zásoby vína. Proto zde probíhaly vykopávky, které objekt poškodily. Dnes se dochovalo pouze torzo hradu.

Zámky

Státní zámek Krásný Dvůr

Národní kulturní památka, ležící ve stejnojmenné vesnici. Barokní zámek patří bezesporu mezi nejznámější a nejnavštěvovanější památky celého ORP Podbořany. Někdy bývá zařazován také mezi nejvýznamnější památky celého Ústeckého kraje. Na jeho atraktivitě mu přidává fakt, že zámek je velice často využíván českými i zahraničními filmaři. Natáčely se zde např. filmy *Jak básníkům chutná život*, *Konec starých časů*, pohádka *O víle Arnoštce* a mnoho dalších. Krásný Dvůr je unikátní i svým jedinečným anglickým parkem, pocházejícím z konce 18. století, který byl prvním svého druhu u nás a který je dodnes považován za jeden z nejkrásnějších v Čechách.

Nejstarší písemná zmínka o Krásném Dvoře pochází již z roku 1295. Roku 1649 koupil panství Heřman Černín z Chudenic. V majetku Černínů pak Krásný Dvůr zůstal až do roku 1945, kdy propadl státu. Hlavní přestavba zámku probíhala v letech 1720 – 1724. Zámek ve stylu vrcholného baroka byl přestavěn z původně renesanční tvrze, která zde stávala. Projekt vypracoval pražský architekt František Maxmilián Kaňka, osobní stavitel Františka Josefa Černína. Rod Černínů z Chudenic příležitostně obýval zámek Krásný Dvůr až do 2. světové války. Za okupace využívaly zámek nacistické úřady a chvíli sloužil také k rekreačním účelům říšského ministra zahraničí Joachima von Ribbentropa. V květnu 1945 byl tehdejší německý válečný lazaret na zámku, vystřídán štábem sovětských vojsk. V současnosti je veřejnosti prezentováno 18 zámeckých místností. Zajímavostí, kterou by málokdo čekal, je barokní soubor 42 psích portrétů od P. V. Bergera.

Na zámku se po celý rok koná řada kulturních akcí, které lákají návštěvníky z širokého okolí. Některé z nich se již staly tradičními, jako např. Jablečný den (vždy na začátku podzimu), Krásnodvorské koncerty pozdního léta na nádvoří zámku, Adventní jarmark nebo oživené prohlídky. Jak bylo řečeno výše, zámek je obklopen jedinečným anglickým parkem, který je samotnými turisty navštěvovanějším a atraktivnějším než zámek samotný. Rozloha parku je cca 100 ha a řadí se tak mezi největší nejen u nás, ale i ve střední Evropě. Založen byl již roku 1783 Janem Rudolfem Černínem, jako první svého druhu v Čechách. V té době se do Evropy začal šířit z Anglie nový sadovnický směr, podle kterého měla být přirozená krajina přivedena až k nejbližšímu okolí budov. Právě na podmínce přirozené, lidskou rukou uměle nemodelované krajiny, je založena podstata přírodně krajinářského parku. Podle tehdejší módy byl oživen řadou romantických staveb, které zkrášlují volné plochy nebo ukončují různé průhledy parkových partií. Jmenujme Panův templ, Gloriet, Goethův pavilon, Čínský pavilon, impozantní obelisk, jež je kopií obelisku z náměstí Piazza del Popolo v Římě a další zahradní stavby. Z hlediska dendrologického najdeme v parku přes 100 druhů dřevin, a to výhradně původní domácí nebo zdomácnělé druhy. Roste zde řada prastarých dubů, buků, lip, jírovců, platanů, javorů a olší. Nejvýznamnější je tzv. Goethův dub (dnes již torzo), jehož věk se odhaduje na 1000 let a patří tudíž mezi nejstarší stromy v Čechách.¹⁴

¹⁴ Zdroj: webové stránky státního zámku KD

Zámek Nepomyšl

Dalším ze zámků, který je pro svůj neobvyklý půdorys pro turisty zajímavý, je zámek v Nepomyšli. Původní tvrz byla přestavěna na zámek v první polovině 14. století. Další stavební úpravy probíhaly v pozdní gotice, renesanci, baroku. Atraktivitou zámku je jeho tvar mnohoúhelníku. Z vnější strany o šestnácti, z nádvoří o devíti stranách. Půdorys zámku dosud zachovává dispozici původní renesanční tvrze, z níž zůstal dodnes na nádvoří půlkruhový profilovaný portál a rovněž hlavní brána s půlkruhovým profilovaným portálem.

Zámek je zrekonstruován, v současné době však patří soukromému vlastníkovi a veřejnosti je nepřístupný. Zůstává tedy otázkou, jak by do budoucna probíhala případná spolupráce v oblasti cestovního ruchu či otevření pro veřejnost.

Církevní památky

V každé obci SO ORP Podbořany, kterých je 11, potažmo v každé části obce ve správním obvodu obce, kterých je 61, je kostel, kaplička nebo jiná podobná stavba. Pro naši analýzu však vybereme pouze ty objekty, které jsou ve SO ORP Podbořany opravdu významné či jinak zajímavé a perspektivní pro oblast cestovního ruchu. Pro turisty nebude zajímavý „obyčejný“ kostel, který je dnes v každé vesnici. Kostel, kaplička, boží muka či jiné sakrální stavby jsou pro turisty zajímavé pouze tehdy, pokud mají opravdu zajímavou historii, která je atraktivní i pro laiky nebo v nich působila nějaká populární historická osobnost. Zaujmout mohou také ty církevní stavby, které jsou zrekonstruované a živé. Tzn., scházejí se v nich lidé, konají se zde koncerty, přednášky, výstavy či poutní mše. Zakonzervovaný objekt, který si turista může prohlédnout pouze zvenku, nebude moc atraktivní. Za zmínku jistě stojí fakt, že v ORP Podbořany působí několik občanských sdružení, které byly prvotně založeny na podporu a obnovu kostelů v jednotlivých obcích a na jejich znovuzapojení do kulturního života obcí.

Kostel sv. Jakuba Většího ve Vroutku

Románský jednolodní tribunový kostel údajně z první poloviny 13. století, snad rok 1210, upravený a zaklenutý koncem 16. století, jehož založení je některými historiky datováno až k roku 1160. Dle ústně podávané legendy byl základní kámen stavby položen roku 1116 budoucím knížetem Soběslavem I., který byl v tomto roce držitelem žateckého údělu, tato legenda ale nemá historický základ. Ve věži kostela se nachází zvon z roku 1591, kdy Vroutek vlastnil rod Hrobčických z Hrobčic. Z nejstaršího liturgického vybavení kostela se do dnešních dnů zachoval původní gotický oltář z období kolem roku 1460. Tento oltář, který je majetkem Národní galerie v Praze, byl zrestaurován a je umístěn v zámecké kapli v Horšovském Týně. Při severozápadní straně kostela stávalo obytné stavení, sídlo tehdejší feudální vrchnosti, z jehož prvního podlaží se vcházelo po dřevěné lávce přímo na tribunu kostela. Oba objekty, tj. kostel a tvrz, tvořily původně celek velmožského sídla, které bylo opevněno příkopem a valem, možná i palisádovou hradbou. Kostel poskytoval svému okolí neobyčejné útočiště. Dveře uzavírající masivní zdi o síle 130 cm mohly pevně zajistit zásuvné závory. Obranné možnosti posilovala i skutečnost, že vstupy zpřístupňovaly dvě části budovy, které nebyly navzájem komunikačně spojené. Uvážíme-li osmisetleté trvání a pohnuté osudy kostela i obce, lze jistě mluvit o zázraku, že se nám tento skvost románské architektury zachoval do dnešních dnů.

Že není osud kostela místním lhostejný, dokazuje fakt, že Společnost přátel kostela sv. Jakuba Většího ve Vroutku, uspořádala veřejnou sbírku na ulití a instalaci druhého, menšího zvonu. Větší, již zmiňovaný původní zvon z roku 1591, byl ve značném stavu opotřebení a neměl již být využíván ke zvonění. Nový zvon odlila a instalovala rodinná firma P. R. Manouška, který je pokračovatelem významného českého zvonařského rodu.

V současné době je kostel přístupný po domluvě se starostou obce. Každoročně se jeho útroby otevírají při několika příležitostech. Několikrát do roka se zde konají koncerty kostelní a chrámové hudby. Kostel také každý rok zahajuje městské slavnosti, které jsou vždy na konci července známé pod názvem „Jakubské léto“. Pro návštěvníky je zde připravena výstava dobových fotografií, mše a koncert.¹⁵

Kostel sv. Jiljí v Libyni

Kostel sv. Jiljí, který leží v Libyni (Lubenec), je unikátní nejen tím, že je chráněn jako kulturní památka České republiky, ale především, že za svůj nynější osud vděčí skupině dobrovolníků. A to by mohlo být zajímavým turistickým lákadlem. Jak jsme zmínili výše, v ORP Podbořany bylo založeno několik občanských sdružení, která vznikla za účelem obnovy kostelů. Jedním z prvních bylo „Občanské sdružení za záchranu kostela sv. Jiljí.“ A tomuto sdružení se podařila věc takřka nevídaná. V roce 2007 převzalo sdružení od římskokatolické církve kostel v naprosto havarijním stavu. V podstatě ho tvořily pouze obvodové stěny bez střechy. O šest let později je kostel staticky zajištěn a zastřešen, má znovuvybudovanou a zastřešenou sakristii, má zrekonstruovaný gotický presbytář včetně fresky, masivní vstupní dveře a všechna okna s vitrážemi. Kompletně zrekonstruovaná je nově i podlaha s raně barokní hrobkou, do které je možné nahlédnout.

Aby si kostel po své obnově byl schopen vydělat na svoji běžnou údržbu, vymysleli členové výše jmenovaného občanského sdružení, že v kostele bude zřízeno unikátní vitrážové muzeum. Zamýšleným lákadlem pro turisty bude předvedení vitrážnictví jako řemesla od nejstarších dob po současnost. V jednotlivých oknech budou vitráže zachycující vývoj tohoto uměleckého řemesla od doby románské po současnost. Bez nadsázky světovým unikátem by se mohl stát prosvětlený vitrážový strop, představující křesťanskou symboliku.

I když rekonstrukce kostela není zcela dokončena, celoročně se zde pořádá řada kulturních a společenských akcí. Nejvýznamnější z nich je „Festivalový den“, který se koná vždy v září - středověká slavnost ve formě dobového jarmarku. Slavnost je známá po širokém okolí a kromě místních se do Libyně řada turistů sjíždí cíleně na tuto akci. Kromě toho občanské sdružení pořádá Dny otevřených dveří. Kostel je veřejnosti přístupný o víkendech. Po domluvě se členy občanského sdružení je možné si vyzvednout klíče a kostel navštívit v jakýkoli den samostatně.

Dalším z originálních způsobů, jak nalákat turisty a zároveň je donutit, aby se na toto místo chtěli vracet opakovaně, je možnost, stát se „adoptivním rodičem“ výše zmiňovaného vitrážového stropu. Každý člověk, který přispěje částkou 3000,- korun, bude mít své jméno navždy v borduře vitrážového stropu, ve skleněném kousku o rozměrech 20x10cm. I když je tato nabídka časově omezená do doby, než se najde dostatečný počet dárců, určitě je velice atraktivní. Kdo by nechtěl mít své jméno navždy zvěčněné v útrokách kostela, který zde stojí od 12. století.¹⁶

¹⁵ Zdroj: *webové stránky města Vroutek*

¹⁶ Zdroj: *www.skloart.cz*

Významné osobnosti

Franz Kafka

Jedinou osobností, která dosáhla opravdu světové proslulosti a jejíž jméno dodnes vyvolává značný zájem, je spisovatel světového významu Franz Kafka. Dodnes je Kafka považován za jednoho z nejlivnějších a nejoceňovanějších spisovatelů 20. století. Kafka se v tomto regionu nenarodil, ale v době své nemoci zde dlouhodobě pobýval u své sestry Ottly v Siřemi (Blšany).

Franz Kafka (1883-1924) pražský, německy píšící spisovatel židovského původu a jeden z nejlivnějších spisovatelů 20. století. Narodil se na Starém městě v Praze, kde později i žil. Jeho mateřštinou byla němčina, hovořil ale i česky a francouzsky. V roce 1906 Kafka promoval a stal se doktorem práv. Poté pracoval v několika pojišťovnách. V těchto letech publikuje své první texty a povídky. V roce 1917 začal trpět tuberkulózou. V práci dostává volno na zotavenou a odjíždí do obce Siřem, ke své sestře Ottle, která zde hospodaří se svým manželem. Jeho rodina tu vlastní několik stavení. Je to právě Siřem, kterou někteří literární historii považují za inspiraci Kafkova slavného románu Zámek.

Kafka je stoupencem filosofického a uměleckého směru existencialismu. Za nejdůležitější Kafkovy práce jsou všeobecně považovány romány Proces, Nezvěstný (též zvaný Amerika), Zámek a povídka Proměna. Stěžejní část Kafkova díla byla za jeho života téměř neznámá, proslulým se Kafka stal až po své smrti, zejména po 2. světové válce a dnes patří ke klasikům literatury 20. století. Považuje se také za největšího inovátora románové formy vyprávění.

Franz Kafka s největší pravděpodobností pobýval v domě čp. 35, který však byl po válce zbořen. V budoucnu nejednou označil období prožité v zapadlé vesničce na Podbořansku za jedno z nejhezčích období svého života.

Dodnes se každý rok na konci července koná setkání milovníků díla a osobnosti Franze Kafky pod názvem „Magická Siřem“. Kafkovská slavnost probíhá v budově sýpky. Právě tajemná budova zdejší sýpky, vévodící celému okolí, údajně posloužila autorovi jako inspirace při tvorbě jednoho z jeho nejslavnějších děl – Zámku.

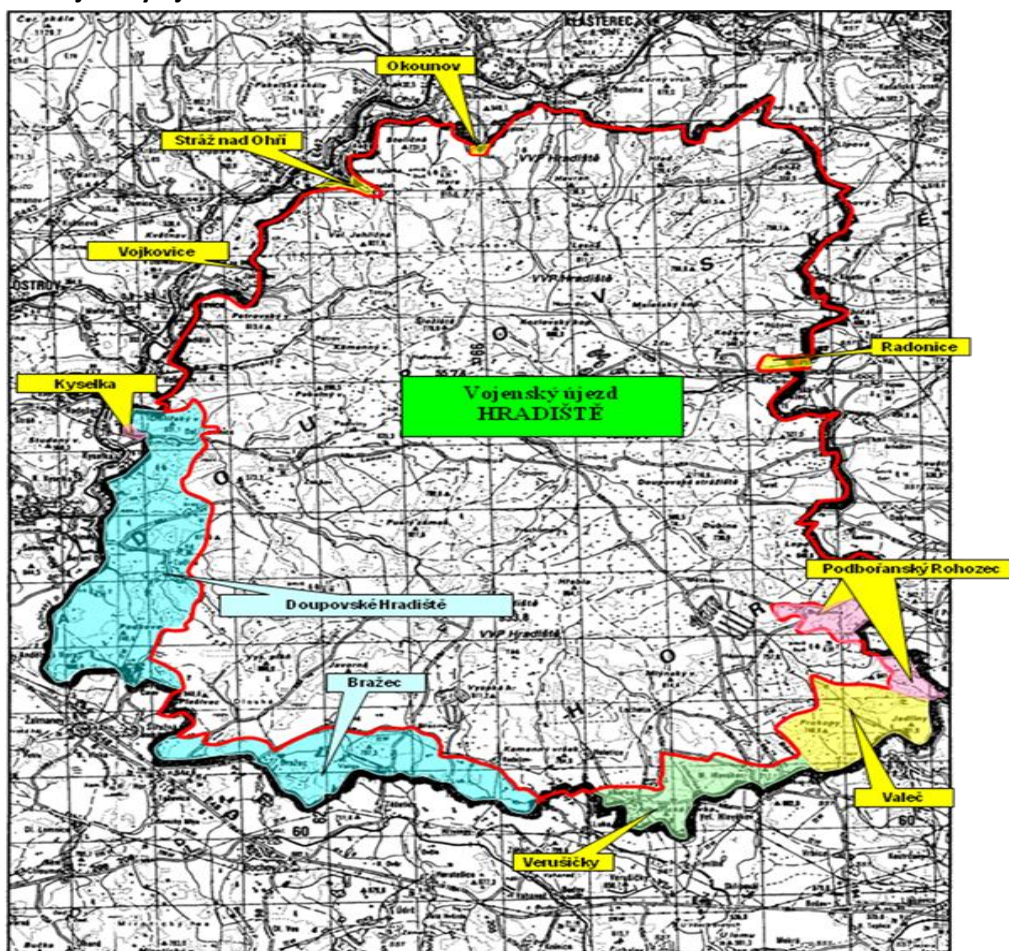
6.1.2.2. Přírodní atraktivity (chráněná území a objekty, naučné stezky)

Lokalita SO ORP Podbořany nikdy nebyla turistickým regionem v pravém slova smyslu. Region je převážně zemědělský, typický pěstováním chmele. Na rozdíl od sousedních ORP typu Kadaň, Žatec nebo Karlovy Vary, je ORP Podbořany pro turisty regionem nedotčeným a stále novým. Především co se týká přírodních atraktivit. Přesto má území co nabídnout. Paradoxně možná právě proto, že by zde nikdo nějakou přírodní atraktivitu nečekal a proto nejsou příliš známé. Přesto, že tu jsou. Jak jsme zmínili v jiné kapitole, může za to i geografická poloha regionu a jeho přímé sousedství s Vojenským újezdem Hradiště v Doupovských horách. Atraktivita „zakázaného území“ jde ruku v ruce s nedotčeností přírody. Doupovské hory mají obrovskou přírodní hodnotu, která je zachována právě kvůli jejich nepřístupnosti. Celé území je chráněno jako významná ptačí oblast soustavy Natura 2000. K lednu 2016 by mělo dojít ke zmenšení vojenského újezdu cca o 15% a tudíž ke zpřístupnění této oblasti. K postupnému zpřístupňování již dochází od roku 2005.

Rozloha vojenského újezdu je cca 33 161 ha. V rámci optimalizace bude vyjmuto cca 5080 ha. Na území vojenského újezdu se nachází 15 sídelních útvarů a samot s celkovým počtem obyvatelstva 573 osob. Dále je zde devět kulturních nemovitých památek evidovaných Ministerstvem kultury a dvě zvláště chráněná území evidovaná v Ústředním seznamu ochrany přírody. Optimalizací bude většina objektů vyjmuta z vojenského újezdu. Vznik nových obcí je de facto obnovením původních obcí, které byly vznikem vojenských újezdů zrušeny a staly se součástí vojenských újezdů, které po více než 60 let spravovala armáda. V neposlední řadě se Ministerstvo obrany snaží napravit křivdy způsobené vznikem vojenských újezdů a zrušením obcí v padesátých letech minulého století.

K obci Podbořanský Rohozec by měly být připojeny obce Bukovina a samoty Ořkov a Střelnice.¹⁷

Mapa č. 6: Vojenský újezd Hradiště

Zdroj: Ministerstvo obrany ČR

¹⁷ Zdroj: Ministerstvo obrany ČR

Památné stromy

Kromě toho je v SO ORP Podbořany několik památných stromů. Mezi nejvýznamnější se řadí Goethův dub (nyní již torzo) v zámeckém parku v Krásném Dvoře, jehož stáří se odhaduje na 1000 let a řadí se tudíž mezi nejstarší stromy v Čechách. Dále je to dub letní ve Velké Černoci, Petrohradě, Blatně, Podbořanském Rohozci. Lípa srdčitá, kterou se chlubí Nepomyšl a lípa kavkazská, která roste ve Vroutku.

Chráněná území

Soběchlebské terasy

Jedná se o evropsky významnou lokalitu a přírodní památku. Rozkládá se na ploše 2,4 ha. Jedná se o strmou erozní rokli v údolí Černockého potoka se svahy porostlými smíšeným lesem. Území v současné době hostí jednu z nejpočetnějších populací silně ohroženého druhu střevíčníku pantoflíčku (*Cypripedium calceolus*) v severozápadních Čechách. Vegetaci tvoří převážně lesní kultury s převahou borovice lesní a smrku ztepilého.

Dětaňský chlum

Dětaňský chlum jsou teplomilné doubravy na jižní straně kopce Chlum, nad obcí Dětaň, jižně od Nepomyšle. Její rozloha je 35,6 ha a je vyhlášenou přírodní rezervací již od roku 1967. Tato rezervace je významná výskytem mnoha lesních druhů teplomilných živočichů. Žije zde množství druhů brouků střevlíků, tesaříků, nosatců. Z dalších živočichů jsou zde běžní například pavouci, ploštice a sarančata. Z plazů zde byl zjištěn výskyt ještěrky obecné. Roste zde květena typická pro zdejší půdu. Hlavními dřevinami jsou dub zimní, dub žlutavý, dub mnohoplodý. Z bylin prvosenka jarní, mochna bílá, jaterník podléška, hrachor jarní atd.

Blatenský svah

Je přírodní rezervace o rozloze 13,78 ha. Leží asi 1 km západně od obce Blatno. Je chráněna od roku 1934, rozhodnutím tehdejšího vlastníka hraběte E. Czernina. Toto chráněné území je nejstarší v okrese Louny. Jedná se o zbytky starého suťového porostu na žulovém podkladu, smíšený les s až 200 let starými stromy. Některé mohutné duby a lípy jsou však mnohem starší. Rostou zde i habry, jilmy, javory, buky a břízy. Je zde také zastoupeno několik druhů jehličnanů – borovice lesní, jalovce a smrky.

Háj Petra Bezruče

Přírodní památka, která se nachází jižně od obce Petrohrad. Zalesněný kopec jihozápadně od zámeckého parku v Petrohradě. Zahrnuje Ovčí vrch a vrch Všech Svatých. Důvodem ochrany tohoto území je uchování významných stromů. Chráněné území navazuje na zámecký park a přechází v řídké zalesněné svahy kopce Všech Svatých, na jehož vrcholu je menší rotunda a zřícenina hradu Petrohrad.

Na svazích chráněného území jsou velké žulové balvany a skaliska. Řídký porost stromů má charakter upraveného parkového lesa s vynikajícími solitérami dubů, buků, lip. Některé stromy jsou staré 500 až 600 let. Dále zde najdeme habry, staré jilmy a na skalách porosty borovic. V zámeckém parku v Petrohradě se vyskytuje 122 druhů dřevin. Ceněná je populace páchníka hnědého, brouka vázaného na stromové dutiny a tlející dřevo, který je u nás vlivem velkoplošného kácení stromů ohrožen.

Vrch Rubín

Při výjezdu z Podbořan se tyčí kopec s plochým temenem a dominanta města – vrch Rubín. Od roku 1993 je chráněn jako významný krajinný prvek. Vrch byl osídlen téměř čtyři tisíce let, konkrétně od mladší doby kamenné do doby železné. Archeologické výzkumy činí z Rubínu významné centrum oblasti a některé nálezy, například železná kování slovansko-avarského typu, jsou největším souborem v České republice. Někteří badatelé dokonce ztotožňují Rubín s bájným Wogastisburgem, pod nímž zvítězil někdejší franský kupec a později panovník Sámó nad králem Dagobertem I. Na této významné kulturní památce se vyskytují teplomilné rostliny.

Nemovitě památky v SO ORP Podbořany

Na celém území SO ORP Podbořany je řada nemovitých kulturních památek, které jsou zapsány v ústředním seznamu Národního památkového ústavu. Nedokážeme však posoudit, nakolik mohou být tyto objekty atraktivní pro oblast cestovního ruchu. Zmíňme tedy ty nejhodnotnější.

V Podbořanech je památkově chráněna budova bývalé radnice čp. 1, katolický kostel sv. Petra a Pavla, evangelický pseudorománský kostel Božího spasitele, městský dům čp. 45, sloup se sousoším Nejsvětější Trojice nebo gotická vodní tvrz v Hlubanech.

Vroutek může nabídnout románský tribunový kostel sv. Jakuba Většího z první poloviny 13. století, kostel sv. Jana Křtitele, morový sloup se sousoším Piety a sousoší sv. Anny Samětřetí. V místní části Vidhostice je kostel sv. Martina a tvrz – tvrziště s příkopem s archeologickými stopami. V místních částech Lužec a Mlýnce jsou zámečky, které jsou v rukách soukromých majitelů a veřejnosti nepřístupné.

V Kryrech se nachází kostel Narození P. Marie, Schillerova rozhledna nebo Křížová cesta resp. sedm zastavení bolestí Panny Marie k rozhledně z roku 1764.

V Lubenci je památkově chráněna socha sv. Floriána u místního hřbitova, socha sv. Šebestiána u zdejšího kostela nebo budova bývalé porcelánky.

V Blatně najdeme kostel sv. Michala a sochu Panny Marie Immaculaty.

V Blšanech je památkově chráněn kostel sv. Michaela, dvě výklenkové kapličky, budova barokní fary, budova radnice s mansardovou střechou a věžičkou z téže doby nebo socha sv. Jana Nepomuckého. V místní části Soběchleby je kostel sv. Jiří, v Siřemi je památný kostel Neposkrvněného početí Panny Marie nebo socha sv. Rocha u kostela.

V Krásném Dvoře můžeme upozornit, kromě Státního zámku, o kterém se jiné části rozepisujeme dopodrobna, na sochu sv. Floriána, pamětní kříž nebo boží muka.

V Nepomyšli je opět kostel, tentokrát sv. Mikuláše, boží muka při silnici do Nepomyšle a v jiné části tohoto dokumentu již zmiňovaný zámek.

V Očihově se nachází kostel sv. Martina a kaplička. Zajímavostí, která stojí za zmínku je vojenská pevnost, tzv. řopík, pocházející z let 1936-38.

V Petrohradě se nachází zámek (veřejnosti běžně nepřístupný, sídlí v něm psychiatrická léčebna), kaple Všech Svatých, kaplička, dvě sochy sv. Jana Nepomuckého nebo budovy bývalého pivovaru.

V Podbořanském Rohozci najdeme kapli sv. Notburgy nebo zříceninu hradu Křečov.

S určitostí se dá říci, že v každé obci ORP Podbořany, kterých je 11, potažmo v každé části obce ve správním obvodu obce, kterých je 61, je kostel, kaplička, zámek, boží muka nebo socha sv. patrona. Otázkou však zůstává, nakolik se tyto objekty mohou stát atraktivními z hlediska cestovního ruchu. Většina kostelů a církevních památek je v dezolátním stavu, církev na jejich opravu nemá peníze. Ty církevní stavby, které jsou opravené či se opravují, si do svého majetku vzala nově vzniklá občanská sdružení a spolky. ORP Podbořany taktéž nedisponuje nijak významnými muzei či galeriemi. Jediné muzeum je v Podbořanech - Muzeum Volyňských Čechů. Nabízí čtyři stálé expozice. O historii a osudu Volyňských Čechů, jejich odchodu a následném návratu do vlasti. Další je expozice geologie, jejímž cílem je představit méně známou a přesto geologicky pestrou oblast Podbořanska. Expozice představuje vše zajímavé z hlediska mineralogie, geologie a paleontologie. Dalšími expozicemi jsou Květena Podbořanska a Pravěk a raný středověk Podbořanska. V prostorách muzea dále probíhají besedy a prezentace na různá témata a krátkodobé výstavy.

Naučné stezky

Naučná stezka okolím Lubence

Naučná stezka okolím Lubence obsahuje devět informačních tabulí, tj. devět zastávek na zhruba 5 km okruhu. Na informačních panelech se turisté a návštěvníci obce seznámí s historií, geologií, místní faunou a flórou. Stezka vede překrásnou a malebnou krajinou Lubenecka. Na trase naučné stezky bylo také vybudováno odpočívadlo pro turisty, jehož poloha skýtá překrásný výhled na rybník a blízký Ruský kopec.

Naučná stezka Jesenicko

Naučná stezka Jesenicko má 15 km. Stezka začíná a končí v Jesenici a vede přírodním parkem. Stezka má 13 přírodovědných a kulturně historických zastávek. Šestá zastávka je zřícenina hradu Petrohrad, zámku Petrohrad a Bezručova háje.

6.1.2.3. Podmínky pro turistiku (pěší turistika, cykloturistika, vodní turistika, hipoturistika)

Jak zde bylo již zmíněno, ORP Podbořany má v oblasti cestovního ruchu, vzhledem ke své geografické poloze i historii (zemědělská rovinatá oblast typická pěstováním chmele), největší předpoklady právě v turistice. A to zejména v jednodenní či víkendové turistice, konkrétně v oblasti pěší turistiky, cykloturistiky a houbaření. Výrazný potenciál nabízí rozvoj agroturistiky a ekoturistiky. ORP Podbořany může nabídnout „vesnický“ potenciál ve formě např. pobytů na farmách, jízdě na koních, péči o ně apod.

Stateček u Lněničků

Malá rodinná ekofarma hospodařící na 45 ha zemědělské půdy, první svého druhu na okrese Louny. Manželé Zdeňka a Martin Lněničkoví obhospodařují zhruba 22 ha orné půdy, na které pěstují zeleninu, bylinky, obiloviny a píce pro potřeby jejich zvířat, na necelých 16 ha jsou ovocné sady, z nichž nejstarší pamatují ještě první republiku a nejmladší jsou vysázené nově. Na zbývajících cca 8 ha trvalých travních porostů manželé sečou seno a pasou svoje zvířata – stádo koz bílých krátkosrstých, stádo ovcí, krav, dále pak býky, poníky, bílé české husy a jejich křížence s husou divokou, slepice, králíky, ale i včely.

Ekofarma nabízí několik typů ekovýchovných programů. Základním typem je tříhodinový program zaměřený na komplexní poznání farmy. Zájemci se během programu seznámí se základními principy ekozemědělství, s etologií a základy chovu zvířat chovaných na farmě, s agrotechnologickými postupy jednotlivých činností na farmě a s užívanou zemědělskou technikou, s postupy výroby různých druhů bioproduktů (máslo, sýr, tvaroh, mouka, vlněné výrobky) a se základy ekologie krajiny a vlivem zemědělství na druhou biodiverzitu. Většinu věcí si zájemci mohou vyzkoušet na vlastní kůži – styk se zvířetem, péči o zvíře, užívání agrotechniky, výrobu produktů apod. Kromě krátkodobých programů farma nabízí i programy celodenní nebo vícedenní. Mezi nabídku ekovýchovných programů dále patří terénní výukové programy v bezprostředním okolí farmy zaměřené na Naturu 2000 a na historii i současnost těžby a zpracování kaolinu. Kromě ekovýchovných programů pro základní a mateřské školy farma pořádá i programy a pobyty pro rodiny s dětmi.

Další činností je prodej ekoproduktů přímo ze statku. Farma prodává kravské mléko, máslo, selské sýry, korbáčiky, mozzarellu, ricottu, ale i drůbeží nebo skopové maso.¹⁸

Košský Dvorec Chmelištná

Rodinná farma zaměřená na výcvik a chov koní se nachází ve Chmelištné, 4 km od městyse Nepomyšl. Činnost Košského dvorce není jen o výcviku koní, rekreaci apod. Stále větší podíl zde mají aktivity, které spadají do dvou, vzájemně se dost prolínajících oblastí. Zooterapie a social farming se mnohdy liší pouze tím, zachází-li klient s rostlinou nebo zvířetem. Zooterapie je typickou náplní programů pro klienty z dětských domovů, nízkoprahových klubů a jiných sociálních zařízení. Klienti se díky kontaktu se zvířaty dostávají do citově nových a zajímavých poloh. Učí se zodpovědnosti za

¹⁸ Zdroj: www.statecek.webnode.cz

svěřené bytosti, dostávají reálnější reflexe díky zemité práci na farmě a právě to je hlavní náplní sociálního zemědělství – social farming. Hlavním cílem majitele farmy Václava Staňka je kontakt klientů s přírodou, zvířaty a venkovským prostředím. Hlavní cílovou skupinou jsou děti mateřských škol a prvního stupně základních škol, děti z dětských domovů, chovanci výchovných ústavů a handicapovaní lidé všech věkových skupin. Kromě toho majitel nabízí denní programy na farmě (zážitkový a vzdělávací program, doplněný svezením na koni, koňským představením, hrami, táborákem apod.), pobytové akce pro skupiny (zaměřené na koně a jezdeckví, farmaření, přírodu, turistiku nebo ruční řemesla), rodinné pobyty a návštěvy na farmě a u koní a v neposlední řadě výcvik koní a jezdců.¹⁹

Bouldering

Žulové skály u obce Petrohrad nabízejí poměrně novou a nesmírně atraktivní sportovní aktivitu – bouldering. Bouldering je druh lezení provozovaný bez lana na malých skalních blocích nebo nízkých skalách několik metrů nad zemí. Název pochází z anglického slova boulder („balvan“). V současnosti získává velkou popularitu hlavně u začínajících lezců, mj. i díky své nenáročnosti na vybavení a zkušenosti. Žulové skalní město ukryté v lesích cca 1,2 km od obce Petrohrad, je hodnotným lezeckým rájem. Stěny dosahují maximálně 18 m, většinou jsou však ještě nižší, do 10 m. Pro boulderisty je Petrohrad známým pojmem. Jde o známou lokalitu v Česku a dokonce se řadí do evropské boulderingové ligy. A tak na kameny občas zavítají i zahraniční lezci. Lokalita se všemi oblastmi je dokonale popsána v boulderových průvodcích. Např. Petrohrad – 1500 boulderů na české žule od autora Petra Resche (2006) a někteří ji dokonce označují za nejlepší (zároveň i největší) boulderingovou lokalitu v celé České republice. V posledních letech se zde konala boulderingová akce pod názvem „Petrohradské padání“, která je označována za otevřené mistrovství České republiky na přírodních kamenech.

Cyklostezka Podbořany - Čejkovice

Město Podbořany má vybudovanou novou cyklostezku, dlouhou cca 16 km. Městu Podbořany se podařilo dokončit nejdelsí komunikaci v okrese Louny určenou pouze pro cyklisty a chodce. Turisté se tak dostanou z Podbořan až k Nechranické přehradě, kde se mohou napojit na cyklostezku u Ohře. Původní plán byl, že cyklostezka bude v rámci mikroregionu postavena přes celé území ORP, až k Tisu u Blatna, kde se propojí s cyklostezkou u Horní Střely. To se však zatím nepodařilo.

Kromě toho ORP Podbořany nabízí několik cyklotras, které zasahují až do sousedních ORP Žatec, Karlovy Vary a Rakovník. Jedná se o Podbořany – Tuchořice 33,8 km, Ke Kounovským kamenným řadám 63,2 km, Jesenickou pahorkatinou 53,5 km, Podbořany – Rabštejn nad Střelou – Podbořany 75,3 km, okruh kolem Lubence 67,2 km, Podbořany – Kadaň – Podbořany 60,3 km a Podbořany – Žatec – Podbořany 54,2 km.

¹⁹ Zdroj: www.chmelistna.cz

Vodní turistika

Město Podbořany nabízí návštěvníkům nově zrekonstruované venkovní městské koupaliště. To zahrnuje velký bazén 50 x 25 m, dětský bazén 18 x 10 m, dětský koutek, dvě hřiště na plážový volejbal a občerstvení. Součástí městského koupaliště je sociální zařízení. Provozní doba je od června do září (dle počasí).

Obec Krásný Dvůr disponuje taktéž venkovním přírodním koupalištěm s kapacitou až 500 osob. Vodní nádrž s betonovým dnem o rozměrech 50 x 50 m se třemi skluzavkami (dvě dětské, jedna větší), dále je zde hřiště na plážový volejbal, travnaté odpočinkové plochy, sociální zázemí i občerstvení. V areálu se nachází prostor, kde je možné stanovat.

6.1.2.4. Ostatní atraktivity (rozhledny, rekreační oblasti, sportovní zařízení, aquaparky, zimní sporty)

Schillerova rozhledna Kryry

Nejnámější a největší rozhledna se nachází v Kryrech. Leží v nadmořské výšce 383 m nad mořem na místě bývalého hradu Kozihradý. Postavena byla v letech 1905-6 místním okrašlovacím spolkem, kterému pomohl spolek kryrských rodáků žijících ve Vídni. V roce 1905 se slavilo sté výročí úmrtí slavného německého básníka Friedricha Schillera, jehož památník měl být umístěn v přízemí rozhledny. Po něm také dostala rozhledna jméno. Podle dobových kamenů se na stavbu spotřebovalo 95 tisíc cihel, 60 fůr písku a 15 fůr žulového kamene. To vše prý na kostelní vrch dopravilo 298 koňských potahů. Rozhledna měla původně tři vyhlídkové plošiny. První byla dřevěná ve výšce 10 metrů, ta však musela být stržena. Druhá vyhlídková plošina je ve výšce 22 metrů a v současné době je jediná přístupná veřejnosti. Třetí plošina je ve výšce 27 metrů, v současné době však již není přístupná.

V květnu 2006, v době svého 100. výročí, získala rozhledna svoji původní podobu z roku 1906, kdy město Kryry provedlo nákladem 2 milionů korun celkovou rekonstrukci dle původního projektu. Rozhledna je přístupná veřejnosti od jara do podzimu o víkendech. Vystoupáte-li 5 kamenných a 122 dřevěných schodů, můžete se kochat pohledem na České středohoří, Doupovské a Krušné hory. Rozhledna se tak stala nedílnou součástí veřejného a kulturního života ve městě.²⁰

Gotický templ (rozhledna) v zámeckém parku v Krásném Dvoře

Unikátní stavba, jež je součástí anglického zámeckého parku, stojí na jeho nejvyšším místě, 368 m nad mořem, na okraji velké louky, která dnes slouží jako tréninkové golfové hřiště. Představuje tak významnou pohledovou dominantu. Stavba byla zahájena roku 1793 a na jejím návrhu se údajně významným způsobem podílel samotný hrabě Jan Rudolf Černín, zakladatel parku. Jedná se o centrální stavbu, jejíž půdorys je tvořen šesti trojbokými úseky, mezi kterými jsou vysoké čtyřboké pilíře. Stavba sloužila od počátku jako vyhlídka a později také jako připomínka úspěšného generála Karla Schwarzenberga, vítěze nad Napoleonem u Lipska v roce 1813. Bohužel v současné době je rozhledna veřejnosti nepřístupná z důvodu špatného technického stavu. I přesto si ji dovoluujeme

²⁰ Zdroj: www.kryry.cz

zařadit mezi nejkrásnější památky vhodné pro turistický ruch. Jak bylo řečeno v úvodu, louka, která obepíná rozhlednu, slouží jako golfové hřiště. Návštěvníci tak mohou spojit návštěvu zámeckého parku a rozhledny s tréninkem golfu. Po telefonické domluvě slouží golfové hřiště i pro veřejnost.

Rozhledna Vochlice v Libyni u Lubence

Kamenná rozhledna, jejíž výška je 15 metrů, leží na kopci Vochlice mezi osadami Libyně a Mlýnce ve výšce 449 m nad mořem. Počátky vzniku starodávné rozhledny jsou velmi nejasné. Nejspíše byla vybudována v druhé polovině 19. století jako zpestření rozsáhlého anglického parku zámku Mlýnce, který tehdy vlastnili bratři Bauernreutherové. Jiná verze uvádí, že rozhlednu postavili místní turisté v roce 1881, přičemž jako vzor si vzali věž z lubeneckého erbu. A je možné se setkat i s tvrzením, že věž byla postavena ve středověku, aby chránila solnou stezku. Na dlouhá léta, hlavně v období totality, upadla v zapomnění a její stav byl velice špatný. Naštěstí se v roce 2007 skupina místních dobrovolníků, především kolem nově založeného občanského sdružení „Za záchranu kostela sv. Jiljí“, rozhodla, již značně zchátralou věž přeměnit v elegantní rozhlednu. Oficiální otevření proběhlo v roce 2010. Rozhledna je otevřena od jara do podzimu o víkendech. Po telefonické domluvě v obchodě Skloart manželů Kantových v Lubenci, je možné si vyzvednout klíče a rozhlednu navštívit kdykoliv.

Kemp Krásný Dvůr

Chatový kemp „Na hřišti“ se nachází v areálu tělovýchovné jednoty, na okraji obce, v klidném, ničím nerušeném místě. Areál je oplocený a osvětlený. Ubytování je vhodné pro rodiny s dětmi, školní výlety, srazy, tábory, sportovní soustředění. V areálu se nacházejí tři travnatá hřiště, volejbalový kurt, ohniště s udírnou, restaurace. Je zde společné sociální zařízení. Poplatek za stan je 50 korun za noc, poplatek za chatku je 100-200 korun za noc.

6.1.2.5. Městské a obecní slavnosti, festivaly, trhy, jarmarky

Do této kapitoly bychom rádi zařadili nejvýznamnější městské a obecní akce, festivaly, trhy, jarmarky apod. celého regionu. Ačkoliv se na první pohled může zdát, že jsou tyto akce pořádány především pro místní obyvatele, není tomu tak. Popularita některých akcí dávno překročila hranice ORP Podbořany a řada turistů se do regionu cíleně vypravuje právě za konkrétní akcí.

Podbořanské letní slavnosti

Městské slavnosti centrálního města celého ORP jsou svým rozsahem jedny z největších. Konají se každoročně na konci června. Důležitým faktorem je fakt, že vstup na dvoudenní akci je zdarma. Do Podbořan každoročně zavítají největší hvězdy českého hudebního světa. Např. Petr Spálený, Václav Neckář, Divokej Bill, Brutus, Žlutý pes, Kreyson, Support Lesbiens a mnoho dalších. Široký prostor zde také dostávají místní sdružení a spolky. V dopoledních hodinách účinkují děti z místních mateřských a základních škol. Po celý víkend bývají otevřeny památky města (oba kostely, gotická tvrz v Hlubanech), probíhají výstavy městských kronik, dobových fotografií, besedy o historii města, jarmark šikovných rukou apod.

Svátek dobré nálady (neboli první máj) Kryry

Vyhlášená akce probíhá již 15 let ve městě Kryry. Také na tuto akci je vstup zdarma. Organizátoři akci popisují jako netradiční oslavu svátku Čarodějnic, Svátku práce, ale také jako slavnost jara, lásky, piva, hudby a dalších radostí života. Tomuto mottu zcela odpovídá charakter oslav. Tradičním vyvrcholením bývá recesistický prvomájový průvod s alegorickými vozy, kterému každoročně přihlíží několik stovek návštěvníků. Ti se netají tím, že oslavy navštěvují právě pro vzpomínky na časy minulé a povinné prvomájové průvody. Lidé se chtějí stále setkávat a mnozí z návštěvníků si datum 1. května každoročně vyhradí právě na tuto akci. Mnozí z nich se stávají přímými účastníky prvomájového průvodu, ať už v pěší formaci, nebo se svými vozy (veterány, trabanty), motorkami, traktory apod. Nedílnou součástí je celodenní kulturní program a stánkový prodej.

RFCH neboli Rock for Church(ill) Vroutek

Festival RFCH se původně zrodil v roce 2000 jako benefiční akce na podporu vzácného románského jednolodního tribunového Kostela sv. Jakuba Většího, údajně z první poloviny 13. století. Letos tedy půjde o 15. ročník. První tři roky se jednalo o jednodenní festival s převážně regionálními kapelami. Později se festival rozšířil na dva dny a do Vroutku se začaly sjíždět kapely zvučnějších jmen např. J.A.R. V posledních letech se popularita festivalu rozrostla natolik, že ho můžeme bez obav zařadit mezi přední desítku domácích Open Air Festivalů. Na dvou pódíích zní rock, taneční muzika, pop, reggae, ska, hip hop a další hudební styly. Jedná se také o jedinou akci regionu, které se z valné většiny neúčastní místní, ale návštěvníci přesporní. Na festival dojíždějí mladí lidé doslova z celé republiky. Koná se vždy poslední týden v srpnu a vstupné je na dva dny 750,- Kč, jednodenní pak 600,-Kč.

Festivalový den v Libyni (Lubenec)

Festivalový den v Libyni se koná každý rok na sklonku září. Nejedná se o komerční akci v pravém slova smyslu. Přesto, nebo možná právě proto ji navštěvuje více a více návštěvníků (letošní odhad cca 3 000 lidí). Organizátory jsou lidé z občanského sdružení Za záchranu kostela sv. Jiljí, kteří zachraňují stejnojmenný kostel ve vesnici Libyně (viz kapitola Kulturně historické památky). Festivalový den pořádají ze tří důvodů. Prvním z nich je zviditelnit kostel, druhým je dát příležitost si zahrát na veřejnosti žákům několika lidových škol umění z okolí, kteří jsou nezvykle nadaní a vyhrávají ve svých kategoriích krajské soutěže a třetím pobavit a stmelit místní obyvatele. Součástí je také středověký jarmark. Festival má vždy jednu „hvězdu“, i když ne komerční v pravém slova smyslu. V minulých letech to byl např. houslista Pavel Šporcl, houslové duo Femme2Fatale nebo klarinetista světové proslulosti Milan Řeřicha. Zvláštní kouzlo dodává celému dni právě komornost vesnice i zmiňovaného kostela.

Zahradní slavnost Petrohrad

Zahradní slavnost se koná každoročně ke konci června v areálu Psychiatrické léčebny v Petrohradě. Naprostá ojedinelost a kouzlo této slavnosti je v tom, že návštěvníci se po areálu pohybují společně s klienty léčebny. Často je tedy složité rozlišit, kdo je kdo. Otevřeny jsou i útroby léčebny, takže je možné si areál prohlédnout i uvnitř. Hlavním tahákem je každý rok přítomnost některé hudební hvězdy (Petr Kolář, ABBA Revival, Rangers apod.). Další program je pak tradiční - atrakce pro děti, stánky s občerstvením a suvenýry, vystoupení regionálních umělců apod.

Jablečný den – zámek Krásný Dvůr

Akce, kterou organizátoři nazvali „podzimní slavností úrody“, se koná každoročně na začátku podzimu na nádvoří zámku v Krásném Dvoře a je přesně tou akcí, na kterou se návštěvníci sjíždějí hodně zdaleka. Nádvoří lemují stánky s domácími produkty, převážně jablky. K dostání jsou zde především štrůdly, buchty, koláče, mošty, jablečná vína, ale i další ovocné, zeleninové a bioprodukty. Po celý den návštěvníci hlasují v anketě o nejlepší štrůdl a nejlepší jablečný produkt. V dalších částech zámku pak probíhá kulturní program, vystoupení zdejších dětí, ale i přednášky o zahradničení apod.

Adventní jarmarky

Adventní jarmarky jsou všeobecně akcemi, jejichž popularita za několik posledních let mnohonásobně vzrostla. Dnes se konají takřka v každé obci a městě ORP Podbořany. Jedná se o velice krásné a dojemné akce, které přispívají k sounáležitosti a setkávání lidí. Jeden z nejkrásnějších jarmarků probíhá v městysu Nepomyšl. Jeho atraktivita spočívá nejen v tom, že jsou zde pouze stánky se staročeskými a vánočními řemesly, výrobky a suvenýry. Návštěvníci zde mohou vyzkoušet řemeslo kovářské, vlastnoruční výrobu svíčky nebo paličkování. Další z jarmarků, který má jedinečnou atmosféru, je vánoční jarmark na zámku v Krásném Dvoře.

6.1.2.6. Návštěvnost vybraných atraktivit a objektů

Státní zámek Krásný Dvůr

Jak již bylo zmíněno výše, nejvýznamnější a turisticky nejvíce vyhledávanou památkou mikroregionu Podbořanska je Státní zámek Krásný Dvůr, ležící v obci se stejnojmenným názvem. Turisté mají možnost zámek navštívit v měsících Duben-Říjen, přičemž v prvním a posledním měsíci pouze o víkendech a svátcích. Zámecký park je přístupný celoročně a bezplatně. Počet jeho návštěv může být odhadem více jak dvojnásobně vyšší než návštěvnost samotného zámku. Tuto návštěvnost však není možné zjistit.

Tabulka 109: Počet návštěv státního zámku Krásný Dvůr v letech 2006-13

Krásný Dvůr	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Počet návštěv	9 939	11 943	12 496	11 034	9 889	9 980	9 314	12 521

Zdroj: NIPOS – Národní informační a poradenské středisko pro kulturu

Z tabulky je patrné, že návštěvnost zámku rostla do roku 2008. V roce 2009 nastal prudký pokles návštěvnosti, odrážející nepříznivou ekonomickou situaci v České republice, která se právě v tomto roce projevila nejvíce. Cestování, turismus (a výdaje s nimi spojené) jsou spotřebitelské statky, ve kterých se lidé dokáží omezit nejdříve v případě zhoršené finanční situace. V roce 2013 však návštěvnost vzrostla o více než 3 000 turistů na hodnotu 12 521 návštěv, což je mimo jiné nejvíce za celé sledované období. Pro lepší názornost si vývoj získaných hodnot zobrazíme ještě v grafické podobě.

Graf 20: Návštěvnost státního zámku Krásný Dvůr v letech 2006-2013

Zdroj: NIPOS – Národní informační a poradenské středisko pro kulturu

Z grafické podoby získaných dat je zřejmé, že trend návštěvnosti (zelená přímká) je ve sledovaném období spíše klesající. Tento trend je však zkreslen ekonomickou recesí, a proto do budoucna takto nepříznivý vývoj prozatím nepředpokládáme.

Muzeum Volyňských Čechů

Muzeum Volyňských Čechů se nachází v centru Podbořan ve starobylé barokní radnici. Toto muzeum je přístupné veřejnosti pouze po předchozí telefonické domluvě z důvodu nízkého zájmu. Muzejní expozice je rozdělena na 2 části. První je věnována Volyňským Čechům, jejich osudům a historii; v druhé části nalezneme expozici mineralogie, geologie a paleontologie Podbořanska.

Tabulka 110: Návštěvnost muzea Volyňských Čechů v Podbořanech

Rok	2012	2013	2014 (k 31.6.2014)
Počet návštěv	215	62	97

Zdroj: Sběr dat na MěÚ Podbořany

Přestože se výše vstupného za osobu se pohybuje od 5-15 Kč, návštěvnost muzea není příliš vysoká a tvoří ji z velké části školní skupiny. Důvodem takto nízké návštěvnosti může být zaměření expozice, která je určena pro velice omezenou skupinu osob (pamětníci, historikové, rodáci).

Schillerova rozhledna

Další významným objektem, který se nachází ve městě Kryry a u kterého bylo možné zjistit návštěvnost, je Schillerova rozhledna. Rozhledna byla rekonstruována roku 2006 a od roku 2007 byla zpřístupněna veřejnosti. Návštěvníci mohou rozhlednu navštívit v měsících Květen - Říjen každou sobotu a neděli od 12:00 do 16:00.

Tabulka 111: Počet návštěv Schillerovy rozhledny v Kryrech za období let 2007-2013

Rok	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Počet návštěv	991	1619	2045	2308	2628	2246	1790

Zdroj: Sběr dat na OÚ Kryry

Z tabulky je zřejmé, že zájem o rozhlednu od roku 2007 rostl, neboť tato atraktivita byla v území nová, a to až do roku 2011. Od následujícího roku docházelo k poklesu návštěvnosti. V roce 2014 očekáváme opět mírné zvýšení, neboť již do 18. 8. 2014 navštívilo rozhlednu 1560 návštěvníků.

Městské koupaliště města Podbořany

Městské koupaliště zahrnuje velký bazén (50 x 25 m), dětský bazén (18 x 10 m), dětský koutek, dvě hřiště na plážový volejbal a občerstvení. Součástí městského koupaliště je i sociální zařízení. Areál koupaliště se nachází v krásném zákoutí na okraji města. Koupaliště je dostupné v měsících Červen – Září.

Tabulka 112: Návštěvnost městského koupaliště Podbořany (2007 -2013)

Rok	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Počet návštěv	8 427	8 334	9 719	13 844	12 984	10 130	12 815

Zdroj: Sběr dat na MěÚ Podbořany

Městské koupaliště je hojně navštěvováno převážně místními obyvateli, nicméně je velmi příjemným zpestřením letní turistiky i pro návštěvníky ORP Podbořany. Počet návštěv městského koupaliště je závislý převážně na počasí v letních měsících, ale z hodnot v tabulce lze pozorovat, že ve druhé polovině sledovaného období byla tato návštěvnost vyšší, než v prvních třech měsících, což svědčí o zvýšení zájmu o toto koupaliště jako lokality pro vodní rekreaci.

V ORP Podbořany se nachází ještě koupaliště v obci Krásný Dvůr, u kterého se nám návštěvnost nepodařilo zjistit a není proto možné hodnoty porovnat.

6.1.2.7. Struktura ubytovacích zařízení a jejich vytíženost

V ORP Podbořany není k nalezení mnoho ubytovacích zařízení, což je dané jednak velikostí zmíněného území, tak také menší atraktivitou tohoto mikroregionu jakožto turistické destinace. Přehled těchto zařízení a jejich vývoje v letech 2000-2012 můžeme pozorovat v následující tabulce.

Tabulka 113: Hromadná ubytovací zařízení podle kategorie (2000-2012)

Stav k 31.12.	Hromadná ubytovací zařízení celkem	v tom						
		Hotel, motel, hotel ****	Hotel, motel, hotel ***	Hotel, motel, hotel **	Penzion	Kemp	Turistická ubytovna	Ostatní hromadná ubytovací zařízení jinde neuvedená
2000	4	.	.	1	.	1	2	.
2001	5	.	.	1	.	1	3	.
2002	9	.	1	1	.	1	4	2
2003	9	.	1	1	.	1	4	2
2004	9	.	1	1	.	1	3	3
2005	9	.	1	1	1	1	2	3
2006	7	.	1	1	1	1	-	3
2007	6	.	.	1	1	1	-	3
2008	6	.	.	1	1	1	.	3
2009	6	.	.	1	.	1	1	3
2010	4	1	1	2
2011	3	1	2
2012	8	1	1	1	1	1	1	2

Zdroj: ČSÚ

Ze získaných dat lze usoudit, že struktura a počet hromadných ubytovacích zařízení se mění téměř každým rokem. Obdobně jako v ostatních regionech Ústeckého kraje převažuje nižší kategorie ubytovacích zařízení. Nejvíce těchto zařízení (9) zde bylo mezi lety 2002-2005, což se odráželo jak na jejich návštěvnosti, tak také na počtu přenocování (viz tabulka níže) v ORP Podbořany. V roce 2011 zde byl zjištěn nejmenší počet ubytovacích zařízení (3), což je však odrazem snižující se poptávky v předchozích letech. Následující rok došlo ke zprovoznění dalších 5 ubytovacích zařízení; z nichž každé zařízení zastávalo jinou komfortní úroveň ubytování.

Následující tabulka zobrazuje aktuální nabídku ubytovacích služeb v ORP Podbořany (v roce 2014), včetně typu ubytovacího zařízení a kapacity.

Tabulka 114: Struktura ubytovacích zařízení v jednotlivých obcích v roce 2014

Obec	Název ubytování	Charakteristika	Typ	Kontakt
Blatno	Bílý Dům (Blatno 53)	- kapacita 20 lůžek - možnost stravování - v okolí možnost sportovního vyžití, rybolov, jízda na koních	ubytovna	blondyna.lenka@seznam.cz tel.: 602 242 424
Blšany	Hotel&Motorest V Údolí u Zlatého potoka	- kapacita 33 lůžek (dvoulůžkové, třílůžkové pokoje i apartmány) - bezbariérový přístup - nabídka stravování	*** hotel a motorest	Sylva a František Kotíkovi Tel.: +420 415 212 616 Mobil: +420 724 999 169 E-mail: recepce@hotelblsany.cz Web: http://www.hotelblsany.cz
Krásný Dvůr	turistická ubytovna (č. p. 68)	- kapacita 40 lůžek - provozovatel Obec Krásný Dvůr	ubytovna	Zajícová Jana mobil: 728 708 698
Krásný Dvůr	Kemp "Na Hřišti"	- kapacita 32 lůžek (8x čtyřlůžková chata) - v areálu možnost stravování - možnost návštěvy zámku a zámeckého parku	kemp	E-mail: jindrich.zednik@email.cz Mobil: 607 808 383 (J. Zedník) 724 176 606 (S. Göhlerová)
Kryry	Penzion U Šilhánků	- kapacita 12 lůžek (dvoulůžkové i třílůžkové pokoje) - možnost návštěvy Schillerovy rozhledny	penzion	Penzion u Šilhánků, Jarní zahrada 524, Kryry tel.: 415 216 022 mobil: 777 737 535 e-mail: vinarna@silhanek.cz
Lubeneč	Penzion Jana	- kapacita 5 lůžek	penzion	Mobil: 737 321 113
Lubeneč	Penzion Klára (Karlovarská 193, Lubeneč)	- kapacita 7 lůžek	penzion	Kontaktní osoba: Jiřina Chlupová Mobil: 737 561 175 e-mail: KlaraPenzion@seznam.cz
Podbořany	Penzion u Komára (Cyrila a Metoděje 63, Podbořany)	- kapacita 10 lůžek - možnost stravování	penzion	Email: vankat@orv.cz ubytovani@orv.cz Mobil: 602 484 515 Web: http://www.orv.cz/openzionu.html

Obec	Název ubytování	Charakteristika	Typ	Kontakt
Podbořany	Hotel Národní Dům (Nádražní 261, Podbořany)	- kapacita 30 lůžek - možnost stravování	*** hotel	Mobil: 723 688 003 e- mail: michaelgalus@seznam.cz web: http://www.narodni-dum.cz/
Podbořany	Dům Keramiky	- kapacita 10 lůžek	ubytovna	Tel.: 415 215 334 e-mail: dumkeramiky@seznam.cz
Podbořany	Hotel Slunce	- kapacita 100 lůžek (1-6 lůžkové pokoje) - možnost stravování	hotel	Mobil.: 605 860 482 777 286 199
Podbořany	SOŠG	- možnost ubytování při Domově mládeže v období prázdnin	internát	Tel.: 415 237 728
Vroutek	Černíkův Dvůr, Vidhostice	- kapacita 7 lůžek - možnost stravování dle dohody - možnost prohlídky statku	penzion	Mobil: 776 884 788 - Černík ml. 723 791 604 - Černík st.

Zdroj: Sběr dat u provozovatelů

V tabulce je zobrazen přehled ubytovacích zařízení v ORP Podbořany v roce 2014. K dispozici je pro turisty 13 ubytovacích zařízení, z nichž nejvíce zastoupené jsou penziony a ubytovny. 5 ubytovacích zařízení turisté naleznou v přirozeném centru ORP - městě Podbořany, v Krásném Dvoře a Lubenci 2 ubytovací zařízení a v ostatních obcích vždy po jednom ubytovacím zařízení. Bez možnosti ubytování se na území ORP nacházejí 4 obce (Očihov, Petrohrad, Podbořanský Rohozec a Nepomyšl). Ve městě Podbořany je také možnost se v letních měsících (červenec, srpen) ubytovat v internátním zařízení místní střední odborné školy a gymnázia. Celková kapacita ubytovacích zařízení v ORP Podbořany je 306 lůžek.

Tabulka 115: Návštěvnost hlavních ubytovacích zařízení a počet přenocování v ORP Podbořany

ORP Podbořany	Návštěvnost ubytovacích zařízení	Počet přenocování
2000	3 094	10 153
2001	3 726	10 487
2002	4 171	19 487
2003	6 063	28 806
2004	7 942	29 462
2005	6 297	30 798
2006	5 363	24 961
2007	5 345	24 800
2008	4 722	20 362
2009	2 624	6 658
2010	2 022	9 558
2011	x	x
2012	5 598	16 954

Zdroj: Veřejná databáze, ČSÚ

Návštěvnost hlavních ubytovacích zařízení v ORP Podbořany v průběhu let značně kolísá. Nejvyšší hodnoty bylo dosaženo v roce 2004 (necelých 8 000 návštěv), nejnižší naopak v roce 2010 (2 022 návštěv). Průměrná délka ubytování se zde pohybuje mezi 3-5 dny, což značí, že ORP Podbořany je lokalita volená spíše pro krátkodobé pobyty. Co se týče počtu přenocování, hodnoty rostly od počátku sledovaného období do roku 2005; od roku 2006 hodnoty mírně poklesly. Největší propad však nastal v roce 2009, což bylo opět odrazem špatné ekonomické situace v ČR. V posledních letech dochází k nárůstu počtu přenocování. Tato data však nemůžeme porovnat v souvislé řadě, neboť údaje za rok 2011 nejsou známy. Trend posledních let naznačuje, že můžeme se zvyšováním počtu přenocování v ORP Podbořany počítat i nadále a o to více, když v následujících letech budou představitelé obcí Podbořanska rozvíjet a podporovat cestovní ruch.

Analýza návštěvnosti ORP Podbořany v kontextu ČR

V následující části porovnáme návštěvnost ORP Podbořany z hlediska cestovního ruchu celé České republiky a Ústeckého kraje, kterého je Podbořansko součástí.

Tabulka 116: Počet příjezdů a přenocování v ČR, ÚK a ORP Podbořany

	ČR		Ústecký Kraj		ORP Podbořany	
	2000	2012	2000	2012	2000	2012
Počet příjezdů	10 863 772	13 646 913	393 459	359 571	3 094	5 598
Počet přenocování	44 199 616	39 567 512	2 128 242	1 015 631	10 153	16 954

Zdroj: ČSÚ, Návštěvnost ubytovacích zařízení

Tabulka ukazuje počet příjezdů a přenocování v ČR, Ústeckém kraji a ORP Podbořany v letech 2000 a 2012. Počet příjezdů se v roce 2012 v ČR zvýšil o 26% oproti datům z roku 2000. Naopak se snížila délka pobytu z průměrné hodnoty 4 dny (v roce 2000) na 3 dny (v roce 2012).

Z tabulky je také vidět, že Ústecký kraj není příliš vyhledávanou destinací České republiky a počet příjezdů do tohoto kraje tvoří pouhých 2,64% (v r. 2012) z celkových příjezdů ČR. Ústecký kraj je již historicky vnímán, jako kraj průmyslový, a proto turisticky méně atraktivní. Dokonce i počet příjezdů do Ústeckého kraje se snížil o 9% hodnoty z roku 2000 a počet přenocování klesl v roce 2012 na pouhých 50% hodnoty z roku 2000.

Data nám potvrzují, že ORP Podbořany není cílovou destinací turistů mířících do Ústeckého kraje, protože počet příjezdů v roce 2012 odpovídá pouze 1,6 % hodnoty z celkových příjezdů Ústeckého kraje. Pozitivním faktem pro Podbořansko se jeví změny v hodnotách v roce 2012, kdy zatímco hodnoty příjezdů a počtu přenocování v Ústeckém kraji poklesly, v ORP Podbořany došlo k jejich zvýšení, a to až o 45% v počtu příjezdů a o 40% v počtu přenocování hodnot z roku 2000. Počet příjezdů do ORP Podbořany je v kontextu celé České republiky téměř zanedbatelný a tvoří pouhých 0,041% hodnoty počtu příjezdů v ČR v roce 2012.

6.1.2.8. Finanční analýza cestovního ruchu

Finanční analýza vychází z dat poskytnutých odborným týmem projektu MOS (výdaje obcí za roky 2003-2012) a zároveň tato data korespondují s monitorem státní pokladny. Analýza zahrnuje investiční a neinvestiční výdaje položek: vnitřní obchod (§2141), cestovní ruch (§2143), zájmová činnost a rekreace (§3429).

Tabulka 117: Neinvestiční a investiční výdaje za cestovní ruch v ORP Podbořany (2003-2012)

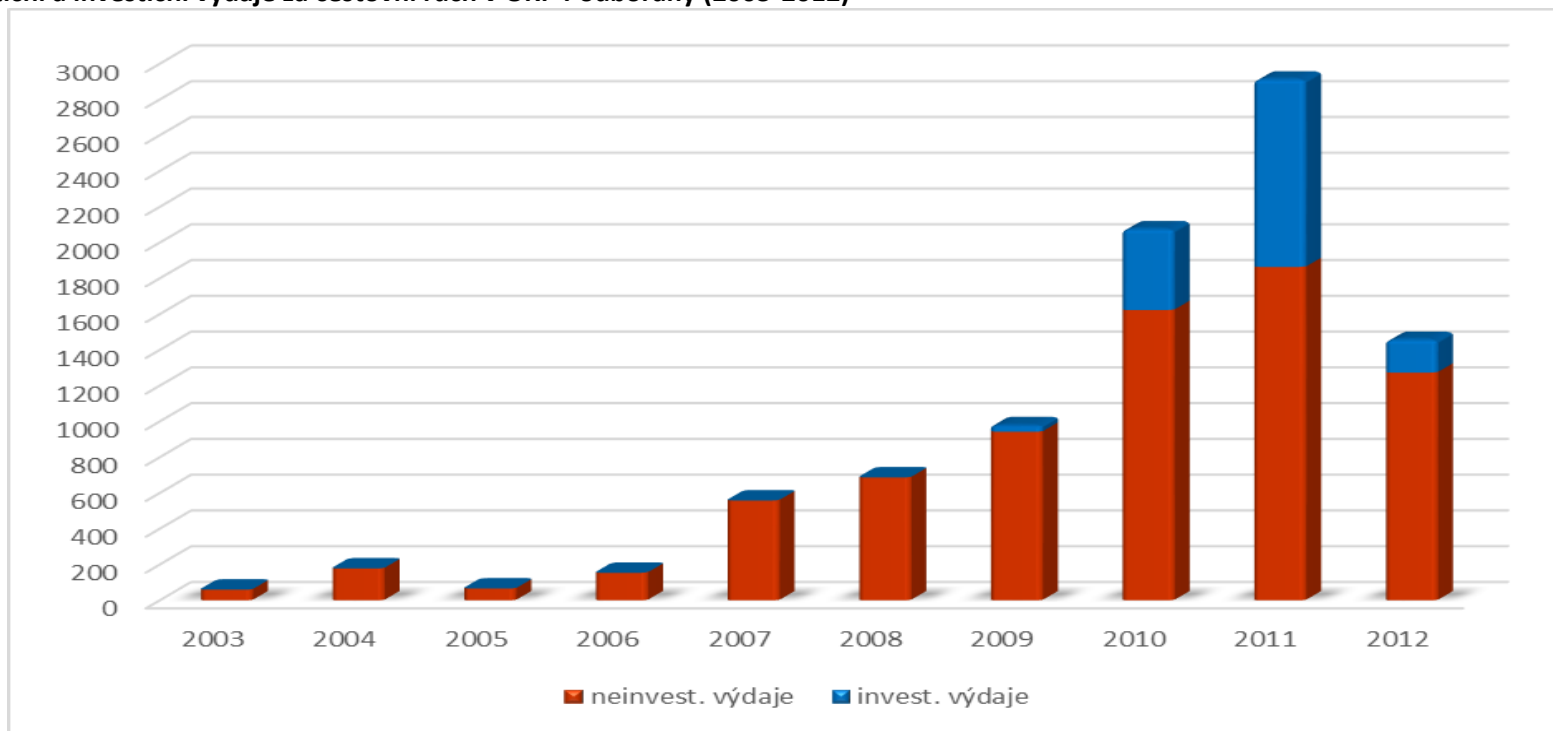
Rok		2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Pododdíl/paragraf	Výdaje	výsledek v tis. Kč.	výsledek v tis. Kč.	výsledek v tis. Kč.	výsledek v tis. Kč.	výsledek v tis. Kč.	výsledek v tis. Kč.	výsledek v tis. Kč.	výsledek v tis. Kč.	výsledek v tis. Kč.	výsledek v tis. Kč.
vnitřní obchod – 2141	neinvest. výdaje	0	0	0	0	19,2	240,26	257,59	275,22	310,69	322,96
	invest. výdaje	0	0	0	0	0	0	35,89	0	0	0
cestovní ruch - 2143	neinvest. výdaje	0	0	0	0	0	0	14,00	439,03	1,07	0
	invest. výdaje	0	0	0	0	0	0	0	452,39	0	0
zájmová činnost a rekreace - 3429	neinvest. výdaje	59,88	178,3	65,92	153,9	539,19	446,88	670,82	908,91	1552,37	950,6
	invest. výdaje	0	0	0	0	0	0	0	0	1048,53	183,7
Celkem	neinvest. výdaje	59,88	178,3	65,92	153,9	558,39	687,14	942,41	1623,16	1864,13	1273,56
	invest. výdaje	0	0	0	0	0	0	35,89	452,39	1048,53	183,7
Celkem		59,88	178,3	65,92	153,9	558,39	687,14	978,3	2075,55	2912,66	1457,26

Zdroj: Data ze SMO

Z tabulky je patrné, že největší výdaje v oblasti cestovního ruchu za sledované období byly vynaloženy za podskupinu „zájmová činnost a rekreace“, a to převážně jako výdaje neinvestiční. Tyto výdaje v průběhu let (s mírnými výkyvy) rostly. Výdaje byly vynaloženy na platy zaměstnanců, povinná pojištění, ostatní neinvestiční transfery, nákupy zboží a materiálu na opravy, drobný dlouhodobý hmotný majetek aj. V roce 2011 a 2012 byly realizovány také investiční výdaje v podskupině „zájmová činnost a rekreace“, které zahrnovaly především opravy a renovace stávajících objektů a odpočinkových zón, vedené jako dlouhodobý investiční hmotný majetek. V podskupině „vnitřní obchod“ byly realizovány neinvestiční výdaje od roku 2007, a od tohoto roku kontinuálně rostly. Jedná se o výdaje za propagační materiály (brožury, letáky, plakáty na konkrétní akce, mapy atd.). Investiční výdaj z roku 2009 byl

vynaložen na projekt malovaných map. V samotné podskupině cestovního ruchu (§2143) nebyly během sledovaného období realizovány větší výdaje, vyjma roku 2010, kdy město Lubenec vynaložilo neinvestiční výdaje na propagační majetek a investiční výdaje na realizaci projektu z Cíle 3 v Euroregionu Krušnohoří (konkrétně se jedná o vybudování „Česko – německého turistického a informačního centra Lubenec“).

Graf 21: Neinvestiční a investiční výdaje za cestovní ruch v ORP Podbořany (2003-2012)

Zdroj: Data ze SMO

Z grafu je patrné, že neinvestiční výdaje na oblast cestovního ruchu v průběhu sledovaného období rostly a v posledních 3 letech se zvýšily také výdaje investiční. Většina těchto výdajů byla vynaložena na opravu a rekonstrukci sportovních a rekreačních objektů a výrobu propagačních materiálů. Nepodařilo se však analyzovat všechny položky, které svým charakterem ovlivňují cestovní ruch (realizace cyklostezky, pořádání obecních slavností aj.).

6.1.3. Charakteristika potenciálu a možnosti rozvoje MOS cestovního ruchu

6.1.3.1. Infrastruktura

Silniční doprava

ORP Podbořany procházejí dvě silnice I. třídy, a to I/6 Praha – Karlovy Vary – Pomezí nad Ohří a I/27 Dubí – Most – Plzeň – Železná Ruda. Dále jsou zde trasy silnic II. a III. třídy. Silnice II. třídy č. 221 Podbořanský Rohozec – Podbořany – Svojetín probíhá regionem od západu na východ. Trasa silnice č. 224 Vejprty – Kadaň – Podbořany – Očihov a č. 226 Pšov – Podbořany – Lubenec – Žlutice procházejí zhruba ve směru kolmém na tento směr. Zbývající silnice III. třídy jsou obslužné komunikace zajišťující dostatečné propojení jednotlivých obcí s centry. Část obcí je natolik vzdálená od železnice, že jediným možným spojením je pouze silnice. Protože se většinou jedná o silnice II. a III. třídy, ač jediné, není jejich údržba prováděna v takové míře, aby byl jejich technický stav úměrný jejich regionálnímu významu pro místní obyvatelstvo. I když v minulých letech byly provedeny částečné rekonstrukce, stále některé silnice vyžadují výraznější investice do jejich oprav.

Vlaková doprava

Mikroregionem procházejí železniční trati Plzeň – Žatec, Rakovník – Bečov nad Teplou a Kadaň – Radonice u Kadaně. Z osobních vlaků jsou ve všední dny obsazeny hlavně ranní a odpolední spoje. Po trati Plzeň – Žatec, projíždějí rychlíky a spěšné vlaky, které spojují Plzeňsko se severními Čechami. Rychlíkovou zastávkou jsou Podbořany, Kryry a Blatno. Osobní vlaky zastavují i v dalších obcích.

Autobusová doprava

Dálkové spojení je v mikroregionu pouze na trase Aš – Praha, které realizuje společnost Autobusy Karlovy Vary, a.s. přes obce Lubenec a Petrohrad, a to 2krát denně. Ostatní dálkové spoje jsou realizovány s přestupem v Žatci, kam jezdí spoje téměř každou hodinu ve všední den. Místní linky jsou realizovány Autobusovou dopravou s.r.o. Podbořany, a to ve směrech Podbořany – Krásný Dvůr – Čeradice – Žatec, Podbořany – Libořice – Žatec, Podbořany – Velká Černoc, Žatec – Podbořany – Lubenec – Ležky, Žatec – Podbořany – Blatno, Podbořany – Kryry - Kolečov, Podbořany – Valeč – Podbořany, Podbořany – Nepomyšl – Podbořanský Rohozec. Autobusová doprava Podbořany s.r.o. zajišťuje spojení do hlavního města na trase Podbořany – Žatec – Louny – Praha. Dalšími přepravci mezi městem Podbořany a blízkým či vzdáleným okolím jsou Dopravní podnik Ústeckého kraje, a.s. (Kadaň – Podbořany – Praha), Autobusy KAVKA (Podbořany – Žatec – Louny – Praha.) Všechny tyto spoje jsou obsluhovány v obou směrech. Lze konstatovat, že je zajištěna nezbytná dopravní obslužnost každé obce. Jedná se především o dopravu do škol, úřadů, zdravotnických zařízení a zaměstnání, včetně dopravy zpět. Spojení obcí s městem Podbořany je ve všední den dostatečné,

kromě spojení v brzkých ranních a pozdních hodinách (potřebné pro dojíždějící pracovníky ve třísměnném a nepřetržitém provozu.) Také o víkendech a svátcích není počet spojů dostačující. V mikroregionu (ani v jeho správním středisku – Podbořanech) není provozována žádná forma městské hromadné dopravy.

6.1.3.2. Lidské zdroje pro cestovní ruch (odbornost – střední a vysoké školy)

SO ORP Podbořany patří mezi nejméně osídlené správní obvody Ústeckého kraje. Jeho hustota je 47 obyvatel/km². Většina obyvatel žije v menších obcích, v centrálním městě Podbořanech pak žije cca 40% obyvatelstva. Geografická poloha i historie regionu jej předurčovala k zemědělství, zejména pěstování chmele. Práce v zemědělství byla po celá desetiletí obživou pro celé generace obyvatel. Na to navazuje i nižší vzdělanost a slabší sociální úroveň obyvatelstva. Mladí a vzdělaní lidé odcházejí do větších měst. Již nyní je v regionu zřejmá nedostatečná jazyková vybavenost a úroveň vzdělání. O to těžší je disponovat kvalitním lidským potenciálem v této oblasti. Vzhledem k dostatečné kapacitě stavebních parcel, které jsou za značné podpory radnic cenově velice dostupné, se v posledních několika letech výrazně zlepšila ochota mladých lidí, zůstat v tomto regionu. Mladé rodiny stavějí rodinné domy a z hlediska „zalidněnosti“ se blýská na lepší časy. S tím souvisí velice dobrá alokace mateřských škol a základních škol.

Co se týká středního školství, nachází se v Podbořanech Gymnázium a Střední odborná škola, které byly sloučeny. Střední odborná škola nabízí pět čtyřletých oborů s maturitou – mechanizace a služby, strojírenství, gastronomie, obchodník a ekonomika a podnikání (se zaměřením na cestovní ruch). Absolvent oboru cestovní ruch by se na trhu práce měl uplatnit jako ekonom, finanční referent, referent marketingu apod. a to zejména v podnikatelských aktivitách v cestovním ruchu a v dalších souvisejících službách. Dále odborná škola nabízí dvouleté nástavbové studium v oboru podnikání. Zájemci o studium si mohou vybrat z několika učebních oborů – instalatér, automechanik, zámečnick, zemědělec, kuchař – číšník, prodavač, stravovací a ubytovací služby. Škola je také zapojena do řady programů. Leonardo da Vinci – program, nabízející studentům stáže v zahraničí (Slovensko, Německo, Maďarsko, Malta, Polsko), projekt UNIV3 – podpora procesů uznávání, projekt Přírodovědné a technické vzdělávání Ústeckého kraje. Gymnázium nabízí klasické osmileté studium zakončené maturitou. Vysokoškolské studium v ORP možné není.

6.1.3.3. Marketing cestovního ruchu

Na území ORP je 11 obcí a všechny jsou členy Dobrovolného svazku obcí Podbořansko, v jehož rámci obce spolupracují na dobré úrovni. Cílem svazku je zabezpečení úzké spolupráce mezi obcemi, řešení společných problémů, zpracování společného programu rozvoje regionu, společná ochrana životního prostředí a to vč. rozvoje turistického ruchu. Z hlediska nadregionální úrovně je ORP Podbořany členem destinační agentury Dolní Poohří, jejímiž zakladateli jsou Ústecký kraj a města Kadaň, Žatec a Louny. Město Podbořany využívá jejich služeb za účelem propagování všech obcí Podbořanska. Kromě jiných mezi činnosti agentury patří i pozitivní prezentace regionu vč. výstavní, veletržní a publikační činnosti. Agentura úzce spolupracuje s projektem „Brána do Čech“ a portálem www.kudyznudy.cz. Dále obce ORP spolupracují s Regionální rozvojovou agenturou Ústeckého kraje, a.s., jejíž hlavní činností je podpora a koordinace hospodářského a sociálního

rozvoje na území Ústeckého kraje. Obce Blatno, Krásný Dvůr, městys Nepomyšl a město Podbořany jsou členy SESO (Severočeské sdružení obcí), jehož cílem je napomáhat vzájemné informovanosti mezi obcemi, koordinovat jejich akce přesahující rámec obvodu jedné obce a vytvářet podmínky pro součinnost ve všech oblastech.

Obce Krásný Dvůr, Lubenec a město Podbořany jsou členy Euroregionu Krušnohoří/Erzgebirge, jež je dobrovolným zájmovým sdružením měst a obcí okresů Chomutov, Most, Louny, Teplice a Litoměřice a jiných právnických osob, zaměřených na vzájemnou pomoc a spolupráci obcí a měst a dalších partnerů v severočeské oblasti, vymezené územím jmenovaných okresů, obcí a měst v okresech Mittelsachsen a Erzgebirgskreis ve Spolkové republice Německo, případně dalších, které o spolupráci v rámci sdružení požádají.

Z hlediska mezinárodní spolupráce fungují velice dobře vazby města Podbořany s německými partnerskými městy, zejména Ehrenfriedersdorf, Anaberg, Spalt a italským městem Russi. Obec Lubenec spolupracuje s německým městem Gornsdorf. Společnými silami zajistili opravu fasády kostela sv. Vavřince v Lubenci (částečně z česko-německého fondu budoucnosti).

Město Podbořany vydalo několik knih a publikací. Mezi nejvýznamnější patří kniha Podbořany – dějiny města a okolní obcí (2001), která zaznamenává vývoj města, jeho vznik, dobu jeho největšího rozmachu i poklesu v době války. Dále byly vydány knihy Geologie Podbořanska, Vegetace Podbořanska nebo Tajuplné Podbořansko. Bylo vydáno několik brožur o významné skupině obyvatel Podbořan – Volyňských Češích jako Češi na Volyni nebo Volyňští Češi – emigrace a návrat. V českém i anglickém jazyce byla vydána publikace Na památku zmizelých židovských rodin z Podbořan. Město Podbořany dále vydalo DVD Proměny města. Většina obcí SO ORP vydává klasické pohlednice.

6.1.3.4. Management cestovního ruchu

Management cestovního ruchu v rámci Dobrovolného svazku obcí Podbořanska i jednotlivých obcí samostatně v podstatě neexistuje. Jak bylo řečeno výše, obce řeší jednotlivě i společně především marketing cestovního ruchu a to ve formě společných kulturních a společenských akcí, propagačních předmětů, brožur, letáků, prezentací na veletrzích apod. Nedá se však hovořit o managementu jako řízení, působení na určitou soustavu a ovládání její činnosti. Jak jsme zmínili výše, chybí zde jednotné informační středisko s kompetentními personálními zdroji, které disponují uceleným přehledem o problematice cestovního ruchu s důrazem na jeho využití v rámci ORP, znalostmi o současném trhu a jeho specifikách, marketingových principech a problematice marketingového managementu v souladu s principy trvale udržitelného rozvoje destinace.

6.1.3.5. Charakteristika stávající meziobecní spolupráce

Obecně se dá říci, že cestovní ruch si řeší každá obec samostatně. Přesto, pokud je potřeba, všechny obce v ORP Podbořany, dostatečně komunikují. ORP však nemá centrální informační středisko nebo systém. Na území ORP Podbořany je 11 obcí a všechny z nich jsou členy „Svazku obcí Podbořansko“. V rámci tohoto svazku obce spolupracují, nicméně jsou zde velké rezervy, zejména v oblasti cestovního ruchu. Na jednotlivé akce je možné v rámci svazku zapůjčit stany nebo sedací sety. Za krok správným směrem považujeme pořádání obecních a městských slavností. Ty přispívají k sounáležitosti místních občanů ke svému městu a potažmo i lepším vztahům k představitelům města.

Důležité také je, že ve většině obcí a měst ORP Podbořany, je vstup na tyto akce zdarma. V minulých letech město Podbořany pořádalo ve spolupráci se soukromým subjektem hudební festival Experiment, kde se platilo vstupné cca 300 korun. Při účasti těch nejznámějších hudebních skupin (Kryštof, Support Lesbiens, No Name apod.) se jednalo o vstupné nijak vysoké, přesto 70-80% návštěvníků festivalu bylo přespolních, protože pro místní to bylo příliš drahé. Za nedostatečnou taktéž považujeme meziobecní spolupráci při využívání moderních technologií jako je internet apod. Naopak, některé obce ORP se vracejí k obecnímu rozhlasu, protože ho místní lidé chtějí. Střední a starší generace obyvatel stále odmítá moderní komunikační prostředky (internet, facebook, sms) a dávají přednost klasickým informačním kanálům. Některé obce se proto vracejí ke klasickému vydávání „obecních novin“, které informují o konkrétním dění v obci. V minulých letech byly tyto tiskoviny zrušeny. Poptávka ze strany občanů však obce nutí vrátit se k jejich opětovnému vydávání. Velký potenciál vidíme ve vybudování společného informačního střediska a koordinaci propagace kulturních akcí jednotlivých obcí.

6.1.4. Analýza cílových skupin, analýza rizik

Tabulka 118: Analýza cílových skupin

Č.	Název dotčené skupiny	Očekávání dotčené skupiny	Rizika spojená se skupinou	Způsob komunikace	Opatření
1.	Čeští turisté, návštěvníci	<ul style="list-style-type: none"> - atraktivita - dopravní dostupnost vybraných lokalit - možnost ubytování a stravování - cenová dostupnost - dobrá informovanost a přehlednost o zajímavých místech (mapy, brožury) - možnost parkování - bezpečnost v dané oblasti - čistota okolí a prostředí - ochotný personál (ubytování, stravování, památky) - přítomnost turistických tras či cyklostezek - možnost netradičního vyžití (př. ekofarmy, hipoturistika, motokáry) - vzhled a zachovalost atraktivit - dostupnost záchranných integrovaných složek - dostatek veřejných sociálních zařízení 	<ul style="list-style-type: none"> - vandalismus, znečištění životního prostředí a celková neukázněnost - vysoké nároky - nezáměr o místní atraktivitu - návštěvnost jen bezplatných atraktivit (bez vstupného – zámek jen zvenčí) - neochota hradit služby - šíření špatných referencí o území 	<ul style="list-style-type: none"> - webové stránky, brožury, mapy - média - osobní reference 	<ul style="list-style-type: none"> - větší informovanost (brožury, letáky, média) - příjemný personál - značení turistických tras - přístupnost atraktivit (co nejvíce toho nabídnout) - zajištění bezpečnosti - cenové zvýhodnění různých skupin (rodiny, studenti, důchodci) - nabídka doprovodných programů - zajištění parkování
2.	Zahraniční turisté, návštěvníci	<ul style="list-style-type: none"> - viz čeští turisté a návštěvníci - nabídka výkladu i informačního materiálu (tabule, brožury, mapy) v cizím jazyce - stejná cenová hladina nabízených atraktivit a služeb jako pro české turisty - jazyková vybavenost personálu 	<ul style="list-style-type: none"> - viz čeští turisté a návštěvníci - jazyková bariéra - jiné sociální a kulturní návyky 	<ul style="list-style-type: none"> - viz čeští turisté a návštěvníci s nabídkou v cizím jazyce - použití neutrálního jazyka (angličtina) 	<ul style="list-style-type: none"> - viz čeští turisté a návštěvníci - dobrá jazyková vybavenost personálu i místních obyvatel - informovanost o zdejších sociálních a kulturních návycích v cizím jazyce

Č.	Název dotčené skupiny	Očekávání dotčené skupiny	Rizika spojená se skupinou	Způsob komunikace	Opatření
3.	Provozovatelé ubytovacích a stravovacích zařízení	<ul style="list-style-type: none"> - dostatečná poptávka po jejich službách - bezproblémoví návštěvníci - solventnost návštěvníků - spolehlivý personál - dobré reference od bývalých návštěvníků - dobrá součinnost místních úřadů 	<ul style="list-style-type: none"> - nedostatečná kvalita i kvantita poskytovaných služeb - neadekvátní ceny - nedostatečná jazyková vybavenost personálu - neochota k vyhovění nestandardních požadavků - neplacení místních poplatků 	<ul style="list-style-type: none"> - webové stránky - e-mail - telefon - propagační materiály - osobní reference 	<ul style="list-style-type: none"> - místní šetření ze strany úředníků (hygienické kontroly, ČOI, živnostenský úřad) - podpora místních úřadů - legislativa
4.	Obce, města	<ul style="list-style-type: none"> - dostatečná návštěvnost v území - bezproblémoví návštěvníci - dostatečná nabídka služeb - atraktivita a estetické prostředí ve městech a obcích - dobré reference od návštěvníků - opakované návštěvy v území - možnost získání finančních prostředků na podporu cestovního ruchu (např. dotace) 	<ul style="list-style-type: none"> - nedostatečná podpora cestovního ruchu - nezajištění dopravní dostupnosti i obslužnosti - finanční prostředky (nedostatek a nezajištění) - nedostatečná spolupráce s poskytovateli služeb - nespolečenská spolupráce obcí - nereálná očekávání 	<ul style="list-style-type: none"> - webové stránky - e-mail - propagační materiály - osobní reference - komunikace s ostatními obcemi - vzájemná komunikace s dobrovolnými spolky 	<ul style="list-style-type: none"> - zajištění finančních prostředků - budování turistické infrastruktury - podpora dobrovolných spolků - revitalizace obcí - podpora drobného podnikání - dostatečné zajištění propagačních a informačních materiálů - zřízení informačního střediska - vzájemná spolupráce s organizátory kulturních akcí
5.	Místní obyvatelé	<ul style="list-style-type: none"> - nenarušitelnost životního stereotypu návštěvníky - zachování veřejného pořádku 	<ul style="list-style-type: none"> - sabotování kulturních a společenských akcí - nespokojenost a stížnosti na pořádání kulturních akcí - neochota poradit a pomoci - majetkoprávní 	<ul style="list-style-type: none"> - osobní kontakt - místní média 	<ul style="list-style-type: none"> - dobrá informovanost OZV - zajištění bezpečnosti v obci - udržování veřejného pořádku

Č.	Název dotčené skupiny	Očekávání dotčené skupiny	Rizika spojená se skupinou	Způsob komunikace	Opatření
			vyrovnání při výstavbě turistické infrastruktury		
6.	Provozovatelé atraktivit a kulturních akcí	<ul style="list-style-type: none"> - dostatečná poptávka (návštěvnost) - zisk - bezproblémová a poctiví návštěvníci - opakované návštěvy - dobré reference - popularita - propagace a mediální podpora 	<ul style="list-style-type: none"> - výskyt „černých pasažérů“ - nezájem - nenaplněná očekávání návštěvníků - špatná organizace - špatná správa atraktivit - slabá propagace 	<ul style="list-style-type: none"> - webové stránky - e-mail - telefon - propagační materiály - osobní reference - místní média 	<ul style="list-style-type: none"> - dostatečná propagace - vysoká atraktivnost nabídky - příznivé ceny - zajištění doplňkových služeb - vzájemná spolupráce s obcemi
7.	Kraj	<ul style="list-style-type: none"> - zlepšení atraktivity území - dobrá spolupráce s obcemi - zajištění dobré dopravní obslužnosti 	<ul style="list-style-type: none"> - nedostatek financí - upřednostnění rozdílných lokalit v rámci kraje - nezájem o dané území 	<ul style="list-style-type: none"> - představitelé obcí - webové stránky 	<ul style="list-style-type: none"> - společné tvoření plánu rozvoje cestovního ruchu - pravidelná setkání - kontroly
8.	Stát, EU	<ul style="list-style-type: none"> - optimalizace výdajů na cestovní ruch - účelné vynaložení poskytnutých finančních prostředků - propagace ČR v zahraničí 	<ul style="list-style-type: none"> - finanční prostředky (zamítnutí dotací) - náročná administrativa při získávání dotací - legislativa 	<ul style="list-style-type: none"> - legislativa - komunikace s představiteli obcí a krajů 	<ul style="list-style-type: none"> - zmírnění administrativní náročnosti - prosazování společných zájmů - pravidelná setkávání zástupců obcí - důkladné zpracování koncepce cestovního ruchu
9.	Média	<ul style="list-style-type: none"> - náměty - dobrá informovanost o dění v území - přístup na atraktivity a pořádané kulturní akce - vstřícný přístup pořadatelů 	<ul style="list-style-type: none"> - špatná reklama, neobjektivita - neúplná informovanost šíření - nepravdivých informací - nedodržení dohodnutých podmínek při tisku 	<ul style="list-style-type: none"> - vzájemná výměna informací - telefon - e-mail - osobní kontakt 	<ul style="list-style-type: none"> - dostatečná informovanost - pravidelná komunikace - stanovení podmínek - serióznost média

Zdroj: Vlastní šetření (brainstorming)

Z analýzy cílových skupin logicky vyplývá, že nejdůležitější skupinou jsou turisté (návštěvníci). Dále to jsou provozovatelé atraktivit a ubytovacích a stravovacích zařízení a v neposlední řadě to jsou obce a města a obyvatelé, kteří v nich žijí. Turisté očekávají dostatečný počet atraktivit v území, které jsou v dobrém technickém stavu. Nutností je také rozumné vstupné. Dále turisté požadují stravovací a ubytovací zařízení v dostatečné kvalitě i kvantitě. Od provozovatelů a majitelů atraktivit pak požadují dostatečnou kvalitu jimi nabízených služeb (sociální zařízení, možnost občerstvení, možnost parkování apod.). Provozovatelé a majitelé atraktivit a ubytovacích a stravovacích zařízení naopak očekávají, že turisté budou ochotni a schopni za tyto služby adekvátně zaplatit. Stejně tak, že se budou opakovaně vracet a budou šířit dobré reference. Dostatečnou návštěvnost i solventnost návštěvníků pak očekávají dotčené obce a města. Se spokojeností a opakovanými návštěvami území souvisí i zvýšená atraktivita regionu, kterou obce vítají. Nabízí se jim možnost čerpání finančních prostředků (dotací) z kraje, státu, potažmo EU a tím lepší možnost udržování atraktivit a památek v dobrém technickém stavu. Místní obyvatelé pak očekávají především nenarušitelnost životního stereotypu a zachování veřejného pořádku.

Ze strany návštěvníků hrozí nezájem o atraktivitu a služby, vandalismus, krádeže, ničení majetku apod. K dalším rizikům patří, že nebudou ochotni za poskytnuté služby platit. Ze strany provozovatelů atraktivit a ubytovacích a stravovacích zařízení pak hrozí zejména nízká kvalita i kvantita nabízených služeb, neadekvátní ceny a také nedostatečná jazyková vybavenost a ochota personálu. Rizika ze strany obcí jsou především v nedostatečné podpoře cestovního ruchu obecně, nedostatečné spolupráci s poskytovateli služeb i obcemi navzájem. Největší riziko ovšem hrozí v nedostatku finančních prostředků na provozování a údržbu atraktivit. Místní obyvatelé pak mohou obce zatěžovat uměle vytvořenými stížnostmi a nespokojeností, sabotážemi kulturních a společenských akcí a neochotou vůči turistům. K opatřením v první řadě patří dostatečná přístupnost a nabídka veškerých možných atraktivit, cenová zvýhodnění různých skupin (př. studenti, důchodci), dostatečná nabídka doprovodných programů, zajištění bezpečnosti. Obce by měly dostatečně spolupracovat s provozovateli atraktivit, poskytovateli služeb i organizátory kulturních a společenských akcí. Dále by se měly snažit o budování turistické infrastruktury, revitalizaci obcí, podporu drobného podnikání a dostatečnou propagaci území.

Tabulka 119: Analýza rizik

Č.	Skupin a rizik	Název rizika	Hodnocení rizika			Název opatření ke snížení významnosti rizika	Vlastník rizika
			P	D	V = P.D		
1.	Finanční riziko	Nedostatek financí na běžný provoz a údržbu atraktivit, ubytovacích a stravovacích zařízení	2	5	10	<ul style="list-style-type: none"> - plánování rozpočtu - optimalizace nákladů - využití příspěvků, darů a veřejných sbírek - změna provozovatele nebo vlastníka 	<ul style="list-style-type: none"> - vlastník objektu - obec
		Nedostatek financí na investice (modernizace)	4	3	12	<ul style="list-style-type: none"> - využití dotačních titulů - využití příspěvků, darů a veřejných sbírek a sponzorů - pořádání doplňkových akcí a služeb (jiné finanční zdroje) 	<ul style="list-style-type: none"> - vlastník objektu - obec - kraj, stát
		Nedostatek financí na budování turistické infrastruktury	5	4	20	<ul style="list-style-type: none"> - využití dotačních titulů - sponzoři - plánování rozpočtu - plán rozvoje cestovního ruchu - spolupráce s občanskými sdruženími a dobrovolnickými organizacemi 	<ul style="list-style-type: none"> - obec - kraj, stát
		Nedostatek financí na propagaci	4	5	20	<ul style="list-style-type: none"> - sponzoři - spolupráce s občanskými sdruženími a dobrovolnickými organizacemi (rozvoz letáků...) - využití dotačních titulů - meziobecní spolupráce 	<ul style="list-style-type: none"> - obec - provozovatel
		Nedostatek financí na vybudování nových atraktivit a turistických atrakcí	5	3	15	<ul style="list-style-type: none"> - využití dotačních titulů - sponzoři či investoři - vytváření investičních příležitostí ze strany obce (dobré podmínky pro investory) - plán rozvoje cestovního ruchu - meziobecní spolupráce 	<ul style="list-style-type: none"> - obec - kraj, stát - soukromý investor

Č.	Skupin a rizik	Název rizika	Hodnocení rizika			Název opatření ke snížení významnosti rizika	Vlastník rizika
2.	Organizační riziko	Nízká návštěvnost atraktivit	3	5	15	<ul style="list-style-type: none"> - doplňkové služby a doprovodné programy - propagace - příznivá cena vstupného - orientace na poptávku - dobrá správa atraktivit 	<ul style="list-style-type: none"> - obec - kraj, stát - provozovatel
		Špatná propagace atraktivit a turistických zajímavostí	4	5	20	<ul style="list-style-type: none"> - zlepšení marketingu (propagace – letáky) - zřízení informačního střediska - poutavá propagace - využití všech médií - netradiční propagace (slevové kupóny, dárkové poukázky...) 	<ul style="list-style-type: none"> - obec - kraj, stát - provozovatel
		Nepřizpůsobení se poptávce (špatná otevírací doba, absence občerstvení)	2	4	8	<ul style="list-style-type: none"> - orientace na poptávku - kniha přání a stížností 	<ul style="list-style-type: none"> - provozovatel - vlastník
		Špatná dostupnost (nevyznačené stezky, zalesněné cesty)	3	3	9	<ul style="list-style-type: none"> - využití VPP, technických služeb - spolupráce s občanskými sdruženími a dobrovolnickými organizacemi 	<ul style="list-style-type: none"> - obec - kraj, stát
		Narušení veřejného pořádku	3	3	9	<ul style="list-style-type: none"> - OZV - posílení technických služeb - navýšení počtu odpadových nádob - smluvní opatření 	<ul style="list-style-type: none"> - provozovatel - vlastník - obec
		Dopravní obslužnost	3	3	9	<ul style="list-style-type: none"> - zlepšení dopravní obslužnosti a infrastruktury - posílení autobusových spojů v případě konání kulturních akcí 	<ul style="list-style-type: none"> - obec - kraj, stát
		Špatná organizace kulturních akcí	2	4	8	<ul style="list-style-type: none"> - špatná volba termínu (konání více akcí na území) - dobrý výběr pořadatele 	<ul style="list-style-type: none"> - provozovatel
		Nedostatečná atraktivita památek a kulturních akcí	3	5	15	<ul style="list-style-type: none"> - zajištění atraktivního programu - doplňkové služby - příznivá cena vstupného 	<ul style="list-style-type: none"> - provozovatel - vlastník

Č.	Skupin a rizik	Název rizika	Hodnocení rizika			Název opatření ke snížení významnosti rizika	Vlastník rizika
		Administrativní náročnost spojená s pořádáním kulturních akcí	4	4	16	- vzájemná spolupráce pořadatel a obec - změna legislativy - součinnost úřadů (hasiči, policie...)	- obec
		Špatná spolupráce s obcí (pořádání kulturních či sportovních akcí – nepovolení)	3	4	12	- vzájemná spolupráce pořadatel a obec - poskytnutí VPP či technických služeb - snaha vytvářet kompromisy - smluvní opatření	- obec - provozovatel
3.	Právní riziko	Legislativa (ochrana životního prostředí...)	4	3	12	- změna legislativy	- obec - kraj, stát
		Majetkoprávní vyrovnání pozemků i nemovitostí (př. pro výstavbu...)	4	5	20	- řádná projektová dokumentace - jasné vymezení vlastnických práv - předběžné plánování (využití katastru)	- obec - kraj, stát
		Nevymezené kompetence (obec x stát x soukromník)	3	5	15	- vzájemná spolupráce (stát x obec) - přenesení a vymezení určitých kompetencí - smluvní opatření	- obec - kraj, stát
		Nevyhovující OZV	2	3	6	- stanovení výjimek či dodatků - soulad s místními zvyklostmi	- obec - provozovatel
		Nedodržení legislativy (př. bezpečnost na kulturních akcích...)	2	4	8	- přísnější postihy (pořádkové pokuty) - kontroly - adekvátnost legislativy (reálnost plnění)	- obec - provozovatel
4.	Technické riziko	Špatný technický stav atraktivit, ubytovacích a stravovacích zařízení	3	4	12	- využití dotačních titulů - sponzoři - spolupráce s občanskými sdruženími a dobrovolnickými organizacemi - meziobecní spolupráce - tvorba rezerv na plánování investic - průběžné opravy	- obec - provozovatel - vlastník

Č.	Skupin a rizik	Název rizika	Hodnocení rizika			Název opatření ke snížení významnosti rizika	Vlastník rizika
5.		Špatný technický stav dopravní infrastruktury	2	3	6	<ul style="list-style-type: none"> - využití dotačních titulů - průběžné opravy - meziobecní spolupráce - tvorba rezerv na plánování investic 	<ul style="list-style-type: none"> - obec - kraj, stát
		Chátrání atraktivit (památníky, boží muka atd.)	4	3	12	<ul style="list-style-type: none"> - využití dotačních titulů - meziobecní spolupráce - sponzoři - průběžná údržba 	<ul style="list-style-type: none"> - obec - vlastník - kraj, stát
	Věcné riziko	Vandalismus, krádeže	5	5	25	<ul style="list-style-type: none"> - zvýšení bezpečnostního dohledu (obchůzky, kamerový systém) - zabezpečení památek (oplocení) - přísnější postihy (pořádkové pokuty, přestupková řízení) 	<ul style="list-style-type: none"> - obec - provozovatel - vlastník
		Absence doplňkových služeb (občerstvení, sociální zařízení atd.)	2	4	8	<ul style="list-style-type: none"> - spolehlivá organizace - orientace na poptávku - smluvní stanovení podmínek pořadatelů 	<ul style="list-style-type: none"> - provozovatel - vlastník
		Nezajištění dostatečné bezpečnosti při konání kulturních a sportovních akcí	2	3	6	<ul style="list-style-type: none"> - posílení záchranné složky v průběhu konání akce - smluvní stanovení podmínek pořadatelů - kontroly u vstupu - výstražné cedule - přísnější postihy (pořádkové pokuty) 	<ul style="list-style-type: none"> - provozovatel
	Slabý zájem o pořádání kulturních a společenských akcí na území	1	4	4	<ul style="list-style-type: none"> - nabídka prostor a prostranství - nízký pronájem prostor - příspěvky na realizaci akce - vzájemná spolupráce (obec x pořadatel) - zajištění parkování pro návštěvníky ze strany obce 	<ul style="list-style-type: none"> - obec - provozovatel 	

Č.	Skupin a rizik	Název rizika	Hodnocení rizika			Název opatření ke snížení významnosti rizika	Vlastník rizika
		Personální rizika (nedostatečná kvalita personálu)	4	5	20	<ul style="list-style-type: none"> - pracovní a finanční motivace - zajištění školení a jazykových kurzů - zaměstnanecké benefity - postihy 	<ul style="list-style-type: none"> - provozovatel - vlastník
		Nedostatečná kvalita stravovacích a ubytovacích služeb	4	4	16	<ul style="list-style-type: none"> - místní šetření ze strany úředníků (hygienické kontroly, ČOI, živnostenský úřad...) - přísnější postihy (pokuty,...) - legislativa (stanovení norem,...) 	<ul style="list-style-type: none"> - provozovatel - vlastník
		Nedostatečná kapacita stravovacích a ubytovacích zařízení	3	4	12	<ul style="list-style-type: none"> - orientace na poptávku - podpora drobného podnikání (obec x pronajímatel – levný pronájem) 	<ul style="list-style-type: none"> - provozovatel - vlastník

Zdroj: Vlastní šetření

V analýze rizik rozlišujeme pět druhů rizik – finanční, organizační, právní, technické a věcné. Jednoznačně největším rizikem je riziko finanční. Pokud vlastníci a provozovatelé atraktivit, obce, kraj a stát nedisponují dostatečnými finančními prostředky, nabalují na sebe všechna další následná rizika. Největším rizikem je nedostatek financí na běžný provoz a údržbu atraktivit, ubytovacích a stravovacích zařízení, nedostatek financí na investice (modernizaci) a nedostatek financí na budování turistické infrastruktury. Na tuto situaci následně navazuje riziko technické – chátrání atraktivit a památek, jejich neutěšený technický stav, chátrání ubytovacích a stravovacích zařízení a chátrání turistické infrastruktury. S tím souvisí nízká návštěvnost těchto atraktivit. Ve věcném riziku bychom upozornili na nedostatečnou kvalitu i kvantitu ubytovacích a stravovacích zařízení, na nízkou kvalitu personálu z hlediska jazykového vybavení a profesionality, neochotu nabídnout doplňkové služby. Organizační riziko je riziko, které je ze strany vlastníků atraktivit a poskytovatelů služeb nejvíce ovlivnitelné. Ať už jde o špatnou propagaci atraktivit a turistických zajímavostí, nepřizpůsobení se poptávce (špatná otevírací doba, absence občerstvení), špatná organizace kulturních akcí, nedostatečná dopravní dostupnost, špatná spolupráce s obcí nebo narušení veřejného pořádku.

6.1.5. SWOT analýza oblasti cestovního ruchu

Tabulka 120: SWOT analýza pro téma turistika a cestovní ruch

Silné stránky	Slabé stránky
1. přítomnost významné kulturní památky – státní zámek Krásný Dvůr s jedinečným anglickým parkem	1. slabá atraktivita regionu
2. vhodné území pro jednodenní rekreaci	2. historicky špatný mediální obraz území (Ústecký kraj – těžba nerostných surovin a průmysl)
3. vysoký podíl zalesněné neznečištěné krajiny v jižní části regionu	3. málo atraktivit v území
4. dobrá alokace území z hlediska dopravní vzdálenosti do větších měst	4. slabá nabídka stravovacích a ubytovacích služeb
5. přítomnost chalupářů - zamezení chátrání obytných objektů	5. nízká konkurenceschopnost ORP oproti atraktivnějšímu okolí (Karlovy Vary, Kadaň, Žatec)
6. dobrá spolupráce Mikroregionu	6. absence možné zimní rekreace
7. přítomnost významné boulderingové oblasti – Petrohrad	7. špatná dostupnost území z hlediska veřejné dopravy
8. dobrá spolupráce dobrovolných spolků a organizací	8. absence vodních toků pro vodní turistiku
9. četnost pořádání městských kulturních akcí (hudební festivaly, slavnosti)	9. slabá propagace území
10. pořádání tradičních staročeských slavností (masopusty, staročeské máje, jarmarky)	10. nízká jazyková vybavenost personálu ubytovacích a stravovacích zařízení
11. značené turistické trasy	
Příležitosti	Hrozby
1. podmínky pro rozvoj agroturistiky, hipoturistiky a cykloturistiky	1. zastínění území atraktivnějšími destinacemi
2. dobudování existující cyklostezky	2. chátrání místních památek
3. zlepšení marketingu cestovního ruchu	3. střet rozvoje cestovního ruchu s ochranou přírody
4. využití dotačních titulů na opravu památek a rozvoje cestovního ruchu	4. nedostatek financí
5. oprava a propagace významných místních památek	5. možná výstavba úložiště jaderného odpadu
6. zpřístupnění vojenského prostoru Doupov pro sportovní a rekreační účely	6. znečištění životního prostředí v rámci rozvoje těžebního průmyslu (kaolin)
7. vybudování naučných stezek	7. rušení stávajících služeb v důsledku slabé poptávky
8. podpora přeshraniční spolupráce	8. odliv obyvatel do okolních větších měst
9. dostavba rychlostní silnice R6 (lepší dopravní dostupnost)	

Zdroj: Vlastní šetření

Ze SWOT analýzy vyplývá, že sledované území má několik velice silných stránek. Nejvýznamnější z nich je přítomnost národní kulturní památky – státního zámku Krásný Dvůr s jedinečným anglickým parkem. Ten se řadí mezi největší a nejkrásnější ve střední Evropě. Pokud návštěvníci zavítají do ORP Podbořany, valná většina z nich právě kvůli Krásnému Dvoru. ORP Podbořany disponuje vysokým podílem zalesněné neznečištěné krajiny v jižní části regionu, která je velice vhodná pro jednodenní rekreaci, jako je pěší turistika, houbaření nebo cykloturistika. Zbytek území, vzhledem ke své historické a geografické poloze (rovinaté území s tradicí v zemědělství, především pěstováním chmele), je vhodný taktéž pro turistiku, zejména pěší turistiku a cykloturistiku. Nový potenciál se otevírá ve formě ekofaremu a hipoturistiky. Dále území disponuje významnou

boulderingovou oblastí Petrohrad, která je uváděna jako jedna z největších a nejkrásnějších v celé České republice.

V SO ORP Podbořany funguje velice dobře spolupráce obcí v rámci celého území. Všech 11 obcí je členy Dobrovolného svazku obcí a pravidelně se setkávají na jednáních. S tím souvisí i výborná činnost dobrovolnických spolků a sdružení, které jsou nedílnou součástí kulturního a společenského života v území. Významně se podílejí na znovuoobnovování tradičních staročeských slavností a zvyků (staročeské máje, masopusty, jarmarky). Stejně tak obce pořádají svoje městské a obecní slavnosti, které posilují sounáležitost lidí k regionu. Další silnou stránkou území je dobrá alokace z hlediska dopravní vzdálenosti do větších měst. Všechny vzdálenosti vč. vzdáleností k hraničním přechodům do Spolkové republiky Německo jsou max. do sta kilometrů. Mezi slabé stránky sledovaného území patří především slabá atraktivita regionu i malá četnost atraktivit. ORP Podbořany může těžko konkurovat daleko atraktivnějším městům, se kterými sousedí (Karlovy Vary, Kadaň, Žatec). S tím souvisí i historicky velice špatný mediální obraz celého Ústeckého kraje. Ten byl prezentován především těžbou nerostných surovin a průmyslem. Cestovní ruch byl po celá desetiletí na okraji zájmu. Jak bylo popsáno výše, ORP Podbořany může nabídnout především jednodenní rekreaci v rámci pěší turistiky, cykloturistiky apod. Regionu chybí možnost zimní rekreace (nemožnost lyžování, zimních sportů), stejně tak je zde absence vodních toků pro vodní turistiku. Na celém území není jediná větší řeka nebo významnější kemp. Další ze slabých stránek je nižší jazyková i profesionální vybavenost personálu ubytovacích a stravovacích služeb. Právě odliv především mladých lidí do větších měst, je jednou z hrozeb, které regionu hrozí. Ti odcházejí nejen za vzděláním, ale i lepšími životními podmínkami ve městech. Ruší se pak služby, které v regionu chybí. Zastínění území atraktivnějšími destinacemi je skutečností, se kterou se region musí vyrovnat. Stejně tak s chátráním místních památek, které souvisí s nedostatkem financí. K potenciálním hrozbám dále patří stále otevřená možnost vybudování úložiště jaderného odpadu (Lubenec) i možná těžba kaolinu (Buškovice) a s tím související znečištění životního prostředí. Mezi příležitostmi, které se regionu nabízejí, jsou především příznivé podmínky pro rozvoj agroturistiky, hipoturistiky a cykloturistiky. Dále je to dobudování již existující cyklostezky a zlepšení marketingu cestovního ruchu. Západní části území se nabízí zpřístupnění části vojenského prostoru Doupov pro sportovní a rekreační účely. Nedotčenost přírodního bohatství vojenského prostoru disponuje obrovským potenciálem. V neposlední řadě se ORP nabízí možnost využití dotačních titulů na opravu památek a rozvoje cestovního ruchu. Další příležitostí území je dostavba rychlostní silnice R6 (Praha – Karlovy Vary – Cheb – Pomezí nad Ohří – Německo), jež by zlepšila dopravní dostupnost území.

6.1.6. Souhrn výsledků analýz (analytické části)

Území ORP Podbořany se nachází v jihozápadní části Ústeckého kraje. Je nejméně osídleným správním obvodem v Ústeckém kraji, jeho hustota je 47 obyvatel/km². Správní obvod Podbořany se nachází na samotné hranici Ústeckého kraje, kde sousedí s krajem Karlovarským, Středočeským a Plzeňským, dále ho obklopují ORP Kadaň, Žatec, Karlovy Vary, Kralovice a Rakovník. Nejbližší hraniční přechod se Spolkovou republikou Německo nalezneme zhruba 55 km severně od ORP, což umožňuje relativně dobrou dostupnost zahraničním turistům. Podbořansko je především zemědělským krajem, který je charakteristický pěstováním chmele.

V ORP Podbořany se nachází 11 obcí, z toho 4 se statutem města (Podbořany, Vroutek, Blšany, Kryry), 1 se statutem městyse (Nepomyšl) a 6 se statutem obce (Blatno, Krásný Dvůr, Lubenec, Petrohrad, Podbořanský Rohozec a Očihov). Na území správního obvodu žilo k 1.1.2014 15996 obyvatel. Mikroregion lze geograficky a fyzicky charakterizovat jako rovinatou krajinu s velmi nízkým úhrnem srážek, cca 450-550 mm za rok a špatnými klimatickými podmínkami. Území Podbořanska se nachází v oblasti vnitřní periferie České republiky, tj. pás na okraji Ústeckého a Karlovarského kraje. Ke krajskému městu Ústí nad Labem není připojeno žádnou dopravní osou (silnice, železnice), ani osou přírodní (krajinný útvar, vodstvo).

Všech 11 obcí je členem Dobrovolného svazku obcí Podbořansko, v jehož rámci spolupracují na dobré úrovni. Představitelé obcí se scházejí na pravidelných jednáních, na kterých řeší aktuální potřeby regionu.

ORP Podbořany nepatří mezi území s celostátním nebo významně regionálním potenciálem, které by disponovalo nějakým turistickým magnetem či unikátem. Podbořansko je typicky zemědělským krajem, který je znám pěstováním chmele. Trpí také historicky špatným mediálním obrazem území (Ústecký kraj – těžba nerostných surovin a průmysl) a především slabou atraktivitou regionu a malou nabídkou památek a ostatních zajímavostí. ORP Podbořany má velmi těžkou pozici ve srovnání se sousedními regiony – Kadaň, Klášterce nad Ohří, Žatec, Karlovy Vary. Ve své nabídce může těžko konkurovat těmto turisticky významnějším destinacím. Dále se region musí vyrovnat s absencí zimní a vodní rekreace. Jeho možnosti se tak jeví v jednodenní či víkendové turistice. Podbořansko může využít svého „vesnického“ potenciálu v nabídce turistiky, pěší turistiky, cykloturistiky a houbaření. Nové možnosti se regionu otevírají v moderních trendech jako je ekoturistika a hipoturistika. Již teď v městyse Nepomyšl působí rodinná ekofarma „Stateček u Lněničků“, která byla založena jako první na okrese Louny. V oblasti hipoturistiky nabízí svoje služby koňská farma „Koňský dvorec Chmelištná“ nedaleko Podbořanského Rohozce. Turistické možnosti nabízí i jižní část regionu, která disponuje vysokým podílem zalesněné neznečištěné krajiny (okolí Blatna). Jednou z mála jedinečností, kterou se ORP Podbořany může pochlubit, je přítomnost významné boulderingové oblasti – Petrohrad. Ta je uváděna jako jedna z největších a nejkrásnějších v celé České republice.

Velký potenciál nabízí dokončení cyklostezky, na které se všechny obce regionu dohodly v roce 2004 a která by měla vést napříč celým územím. Za finančního přispění všech obcí byla vypracována projektová dokumentace. V současné době je dokončen pouze úsek ve městě Podbořany, ostatním obcím prozatím brání v dokončení nedostatek finančních prostředků. Dokončení cyklostezky by nejen významně podpořilo cestovní ruch v regionu, nabízela by se také možnost v napojení na přilehlé cyklostezky v sousedních regionech. S nedostatkem financí souvisí i chátrání místních památek. Právě zmiňovaná nízká atraktivita regionu je jednou z jeho nejslabších

stránek. Vyplývá z toho logicky nižší návštěvnost regionu, na kterou navazuje nedostatečná nabídka ubytovacích a stravovacích služeb. Nabídka služeb, vč. doplňkových se vyznačuje nižší kvalitou. Velkou hrozbou nadále zůstává rušení stávajících služeb v důsledku slabé poptávky. Ke stále otevřeným hrozbám patří možné vybudování úložiště jaderného odpadu (Lubeneč) a možná těžba kaolinu (Buškovice).

Zdaleka nejvýznamnější a nejnavštěvovanější památkou celé oblasti je Státní zámek Krásný Dvůr se svým jedinečným anglickým parkem. Ten se řadí mezi nejstarší a nejkrásnější anglické parky ve střední Evropě a první svého druhu v Čechách. Jeho rozloha je cca 100 ha a roste zde přes 100 druhů dřevin. Nejvýznamnější je tzv. Goethův dub (dnes již torzo), jehož věk se odhaduje na 1000 let a patří tudíž mezi nejstarší stromy v Čechách. Krásný Dvůr je hojně využíván filmaři např. Jak básníkům chutná život, Konec starých časů atd.

Další atraktivní památkou je Schillerova rozhledna v Kryrech. 27 metrů vysoká stavba byla postavena roku 1905. Dnes je rozhledna zrekonstruovaná dle původního projektu a turistům nabízí pohled na Doupovské hory, Krušné hory a České středohoří.

V regionu je založeno několik občanských sdružení, která se starají o rekonstrukce a znovuobnovení některých památek (kostely, památníky). Ve většině obcí je velice dobrá spolupráce dobrovolnických spolků a organizací, jejichž činnost významně přispívá k oživení a zatraktivnění regionu. Je zde silná tradice obecních a městských slavností, stejně jako znovuobnovování staročeských tradic (staročeské máje, jarmarky, masopusty). Další z příležitostí regionu je plánované částečné zpřístupnění vojenského prostoru Doupov, k němuž by mělo dojít od ledna 2016. Nedotčenost přírodního bohatství skýtá veliký potenciál. Dostavba rychlostní silnice R6 (Praha – Karlovy Vary – Cheb – Pomezí nad Ohří – Německo), o které se mluví několik let, by významně zlepšila dopravní dostupnost regionu.

V problematice cestovního ruchu má ORP Podbořany velice těžkou pozici. Nezbytnou nutností je celkové zlepšení a zkoordinování marketingu všech obcí ORP, zlepšení propagace území a dostatečná kvalita i kvantita nabízených služeb.

6.2. Návrhová část pro oblast volitelného tématu – turistika a cestovní ruch

6.2.1. Stanovení vize, cílů a problémů při MOS v oblasti cestovního ruchu

6.2.1.1. Struktura návrhové části

Návrhová část je součástí Souhrnného dokumentu, který byl zpracován v rámci projektu "Systémová podpora rozvoje meziobecní spolupráce v ČR v rámci správních obvodů obcí s rozšířenou působností". Byla zpracována realizačním týmem ve spolupráci se zástupci obcí SO ORP s podporou motivujících starostů.

V předchozích krocích byla zpracována analytická část pro téma „Turistika a cestovní ruch“, na jejímž základě byly připraveny Nástinů opatření. Návrhová část staví na všech dosud realizovaných aktivitách. Cílem návrhové části je reagovat na konkrétní potřeby území zjištěné analýzami a zároveň sloužit jako nástroj pro zefektivnění procesů v území. Pro rozvoj meziobecní spolupráce je nutné nastavit společnou vizi, dále rozpracovanou do úrovně cílů v nadefinovaných problémových oblastech v oblasti cestovního ruchu.

Provedená analýza je stěžejním, nikoli však jediným vstupem pro definování návrhové části. Formulace vize byla navržena realizačním týmem jako podklad pro další diskusi zástupců dotčených obcí. Metodou brainstormingu a následnou diskusí o jednotlivých variantách byla zformulována vize meziobecní spolupráce ve správním obvodu ORP. Vize je formulována jako žádoucí budoucí stav meziobecní spolupráce. Je souhrnná pro spolupráci obcí v ORP pro všechna řešená témata, nikoli pouze pro téma cestovního ruchu.

Na základě analytické části (zejména SWOT analýzy) a následně zpracovaných Nástinů opatření a s ohledem na definovanou vizi byly realizačním týmem navrženy problémové okruhy, které byly podrobeny ověření ve fokusních skupinách. Fokusní skupiny byly složeny ze zástupců 10 obcí z území ORP Podbořany. Jejich odborné názory byly klíčové pro upřesnění výstupů, které vzešly z analýzy dat, a obohatily tak pohled na téma cestovního ruchu.

Stěžejním bodem návrhové části je definování cílů ve vymezených problémových tématech. Cíle byly podrobně popsány a byla navržena opatření k realizaci cílů. Pro sledování úrovně naplňování definovaných cílů byla nastavena sada indikátorů umožňující periodicky monitorovat pokrok při plnění cílů a případně přijímat opatření ke zlepšení žádoucího výsledku.

Návrhová část Souhrnného dokumentu je strukturována standardně dle principů strategického řízení. Základní „střechou“ návrhové části je vize. Jejím formulováním je deklarováno, že území ORP bude usilovat o její naplnění. Následně se vize rozpadá do problémových okruhů, které budou naplňovány prostřednictvím sady několika málo cílů.

Jednotná vize poskytuje celkový rámec všem subjektům zapojeným do činnosti vymezeného území. Měla by udržet společné směřování všech zapojených subjektů od nejvyšších úrovní hierarchie až po nejnižší úroveň. Umožní lépe přenášet pravomoci na výkonné pracovníky a zároveň zajistit jednotnou filosofii, pro kterou jsou dílčí činnosti vykonávány. Bez vize by chyběl jasně vyjádřený směr, kterým se chceme vydat. Vize je formulována jako budoucí stav, kterého chceme realizací strategického řízení dosáhnout. Jedná se o společnou představu, jak by měly obce v území v budoucnu spolupracovat. Respektuje přání a potřeby místních občanů.

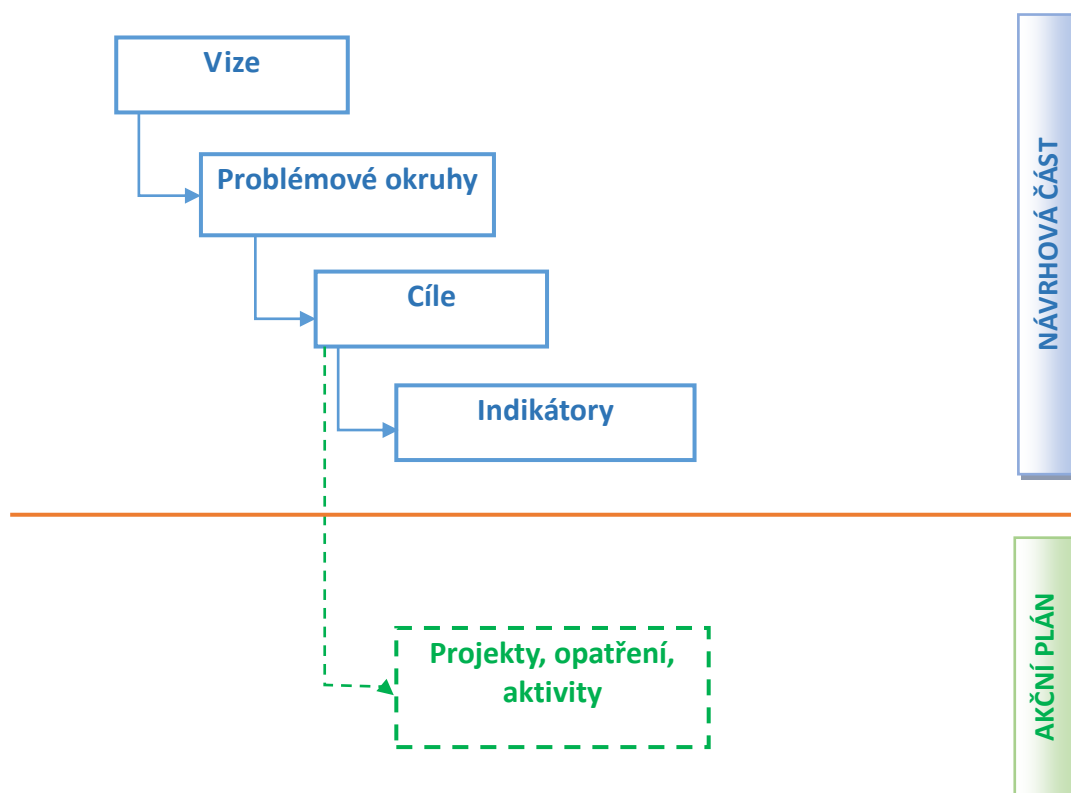
V podmínkách projektu je vize souhrnná pro spolupráci obcí v ORP pro všechna řešená témata, nikoli pouze pro téma turistika a cestovní ruch. Vzhledem k zaměření projektu směřuje ke všem

povinným tématům a ke zvolenému volitelnému tématu. Staví na silných stránkách identifikovaných ve SWOT analýze.

Vedle určení budoucího směřování vývoje může vize také sloužit jako marketingový nástroj území. Je doplněna o slogan, který bude využíván pro propagaci území jako celku dovnitř (občanům, politikům, školám, podnikatelům) a navenek (turistům, potenciálním investorům, složkám veřejné správy).

První verze struktury problémových okruhů byla vytvořena realizačním týmem na základě provedených analytických kroků a zpracovaných Nástinů opatření. Návrh problémových okruhů byl ověřen ve fokusních skupinách. Následně byly vytvořeny popisy cílů. Byli určeni garanti (správci) jednotlivých cílů, kteří zpracovali návrhy popisů, které byly podrobeny vnitřnímu připomínkovému řízení. Realizační tým jednotlivé cíle vzájemně porovnal, sjednotil jejich strukturu a úroveň detailnosti. Byl kladen důraz na vzájemnou provázanost cílů a jejich doplňkovost. Součástí tohoto procesu bylo také nastavení indikátorů, jimiž bude plnění cílů sledováno a hodnoceno.

Grafické znázornění vztahů mezi vizí, problémovými oblastmi, cíli a indikátory je zobrazeno v následujícím obrázku.

Struktura problémových oblastí a cílů v tématu „Turistika a cestovní ruch“ je uvedena v níže uvedeném schématu.

Vize meziobecní spolupráce:

Mikroregion Podbořansko je ORP, která má fungující síť školských zařízení, stará se o duševní a kulturní rozvoj dětí a mládeže, a nabídkou svých služeb a volnočasových aktivit dbá na jejich individuální potřeby. Efektivně, ekologicky a ekonomicky nakládá s odpady, především díky zvyšování podílu separace znovu využitelných složek odpadu. S podporou komunitního plánování vytváří ucelené sociální zázemí v souladu s potřebami obyvatel. Obce Podbořanska intenzivně využívají svého potenciálu pro rozvoj cestovního ruchu a společně budují kvalitní infrastrukturu pro aktivní využití volného času.

Turistika a cestovní ruch	Nedokončená cyklostezka propojující území ORP Podbořany				Nedostatečný marketing území ORP Podbořany			Nevyužitý potenciál území		
	Zjistit aktuálnost vypracované projektové dokumentace a současný postoj všech obcí k jejímu obsahu	Zajistit vypořádání veškerých majetkoprávních vztahů na pozemcích týkajících se budoucí cyklostezky na území ORP Podbořany	Dokončit vybudování cyklostezky na území ORP Podbořany	Zajistit zahrnutí cyklostezky napříč územím ORP Podbořany do strategických dokumentů Ústeckého kraje	Vybudovat turistické informační centrum	Sjednotit formu propagace a zkoordinovat poskytování informací o cestovním ruchu a ostatních aktivitách všech obcí DSO Podbořanska na společných webových stránkách	Zajistit vydání společné informační brožury pro návštěvníky ORP	Podpořit rozvoj hipoturistiky, agroturistiky a ekofaremu	Zrevitalizovat vodní plochy a budovat nové	Využít naleziště minerální vody

Návrhová část byla zpracována ve druhém pololetí roku 2014.

6.2.2. Vize a problémové oblasti (okruhy)

Podbořansko – Spojme se pro dobré věci

Vize:

*Mikroregion Podbořansko je ORP, která má fungující síť školských zařízení, stará se o duševní a kulturní rozvoj dětí a mládeže, a nabídkou svých služeb a volnočasových aktivit dbá na jejich individuální potřeby. Efektivně, ekologicky a ekonomicky nakládá s odpady, především díky zvyšování podílu separace znovu využitelných složek odpadu. S podporou komunitního plánování vytváří ucelené sociální zázemí v souladu s potřebami obyvatel. **Obce Podbořanska intenzivně využívají svého potenciálu pro rozvoj cestovního ruchu a společně budují kvalitní infrastrukturu pro aktivní využití volného času.***

Problémový okruh 1 - Nedokončená cyklostezka propojující území ORP Podbořany

Věcné argumenty

V rámci DSO Podbořanska byla v minulosti vytvořena projektová dokumentace pro výstavbu cyklostezky, spojující obce mikroregionu. Každá obec si výstavbu úseku cyklostezky, vedoucího skrze její administrativní území, řeší samostatně dle dostupných financí. Město Podbořany již v průběhu roku 2014 dokončilo výstavbu svého úseku Podbořany – Čejkovice. Ostatní obce a města s realizací výstavby svých úseků doposud kvůli finanční náročnosti projektu nezačaly. Postoupením realizace projektu do kompetence DSO Podbořanska, či sjednocením postupu při výstavbě cyklostezky zbylých obcí by přispělo k urychlení realizace projektu.

Dokončení cyklostezky ve všech dotčených obcích by přilákalo více turistů k návštěvě území a pomohlo by k zatraktivnění celé oblasti, a to obzvláště pokud by v návaznosti na cyklostezku došlo ke zřízení doplňkových (občerstvovacích a ubytovacích) služeb. Navíc by v rámci výstavby cyklostezek mohla být zřízena naučná stezka jako je tomu v Podbořanech, kde je téměř v každé místní části, kterou se projíždí, zřízena informační tabule se zajímavostmi o dané lokalitě.

Příčiny problému

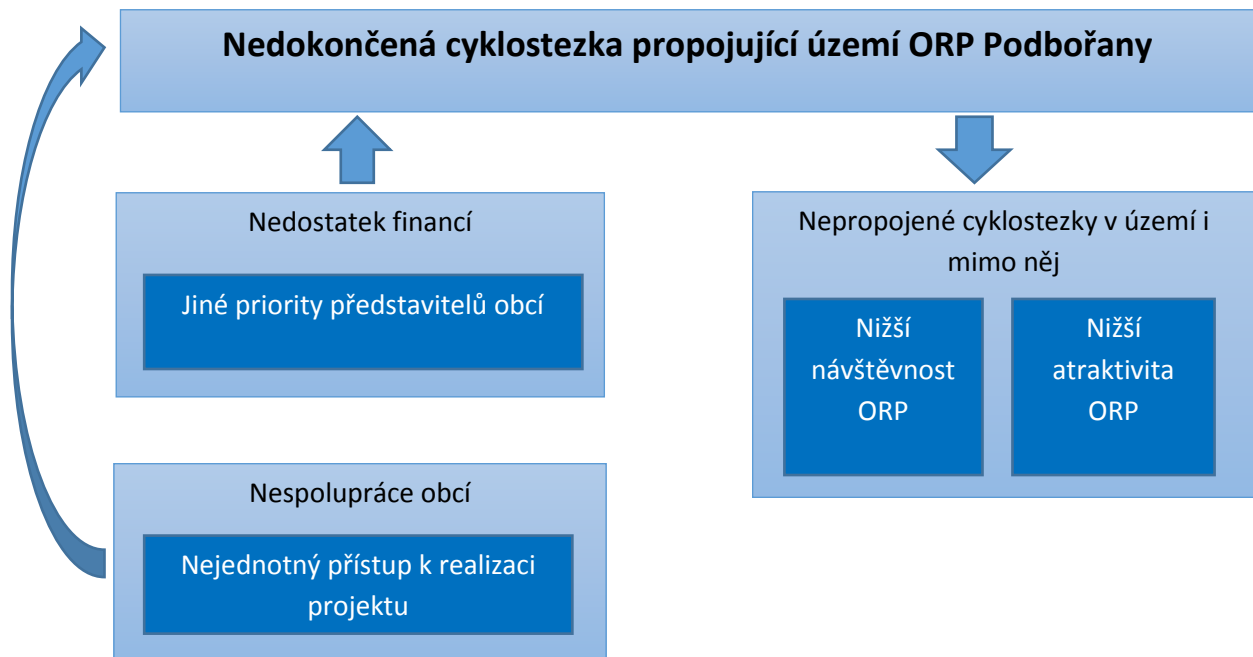
Výstavba a dokončení celé cyklostezky je velmi náročná. Nejen finančně, ale i administrativně a právně. Finanční zatíženost obcí je v dnešní době nadměrná a představitelé obcí využívají peníze z rozpočtu obce na investiční akce s vyšší prioritou, které uspokojí stěžejní potřeby obyvatel (opravy komunikací, chodníků, technická vybavenost, odpadové hospodářství aj.). Administrativa při přípravě výstavby a majetkoprávní vyrovnání pozemků, přes které by cyklostezka vedla, jsou velmi časově i finančně náročné.

Předem nestanovená odpovědnost za realizaci, absence časového harmonogramu projektu a celkově slabá ochota obcí spolupracovat v této záležitosti, také tvoří bariéru úspěšné realizace dostavby cyklostezky na celém území ORP.

Důsledky neřešení problému

Dostavba cyklostezky by vedla ze zvýšení atraktivity území, jak pro stávající občany, tak pro cykloturisty z okolních ORP. V dnešní době není zřízena celá cyklostezka a turisté nemohou navštěvovat a poznávat celý mikroregion Podbořansko na kole.

Pokud se nesjednotí přístup k realizaci navrženého projektu cyklostezky a nestanoví se časový harmonogram realizace, může se stát, že stávající projekt nebude v dohledné době dokončen a náklady vynaložené na tento projekt přijdou vniveč.

Problémový okruh 2 - Nedostatečný marketing území ORP Podbořany

Věcné argumenty

Mikroregion Podbořany není příliš turisticky vyhledávanou lokalitou. Informovanost turistů o možnostech cestovního ruchu na území se omezuje z velké části pouze na státní zámek Krásný Dvůr, ale málokdo ví, jaké atraktivity a akce se dají v území ještě navštívit. Pro zvýšení návštěvnosti je důležité zvolit vhodný způsob propagace, a to nejlépe území jako celku (mapa ORP s vyznačenými památkami a případným popisem, ubytovacími a stravovacími zařízeními, případně také s kontakty). Tvorba jednotných propagačních materiálů se jeví jako finančně méně náročnou variantou, než prezentace každé obce jednotlivě.

S přihlédnutím na popularitu moderní komunikace je nezbytná také prezentace atraktivit, akcí a ucelených informací v ORP na webových stránkách mikroregionu Podbořanska (www.podboransko.cz), kde jsou již některé z informací uváděny. Stránky je však potřeba zaktualizovat, zmodernizovat a doplnit tak, aby obsahovaly všechny potřebné a hledané informace o území.

Velkým nedostatkem sledujeme také absenci informačního centra, které by usnadnilo turistům orientaci v území. Turistické informační centrum s proškoleným zaměstnancem by bylo schopno podávat ucelené informace o památkách, pamětihodnostech, turistických zajímavostech, právě probíhajících či budoucích akcích (městské slavnosti, hudební festivaly, výstavy aj.), ale i o dopravních spojích, stravovacích a ubytovacích službách, možnostech parkování apod. Samozřejmě by měly být veškeré propagační materiály (mapy, brožury, turistické známky, knihy atd.). Podmínkou fungování takového centra je nezbytná spolupráce a ochota všech obcí se na tomto projektu podílet.

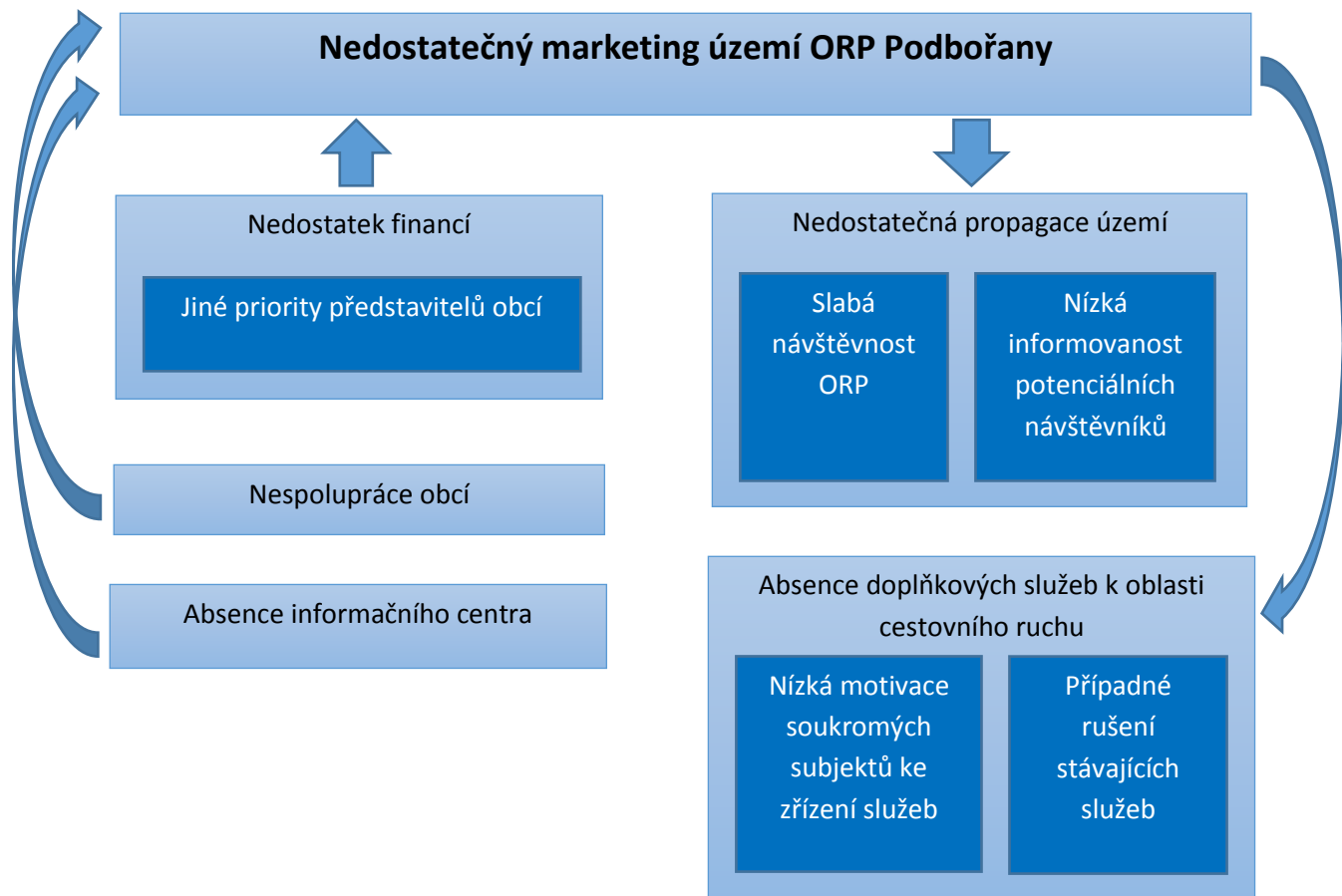
Příčiny problému

Hlavním problémem je autonomní a nekoordinovaná činnost obcí v oblasti cestovního ruchu, kde se každá obec propaguje dle svého uvážení a schopnosti financování. Chybí zde management cestovního ruchu (či pracovní skupina), který by koordinoval a zajišťoval jednotnou propagační činnost obcí a to jak v území, tak i mimo něj.

Příčina absence informačního centra spočívá v potřebě financí na zřízení a provoz tohoto centra, což do současné doby z důvodu malé návštěvnosti území nepovažovali představitelé obcí za prioritní. S rostoucím počtem kulturních akcí a počtem atraktivit v území je třeba zkoordinovat jejich propagaci, nasměrovat turisty přijíždějící do území, případně jim poradit s dopravním spojením, ubytovacími a stravovacími službami atd. Na základě těchto zjištěných potřeb se zřízení informačního centra jeví jako vhodné řešení.

Důsledky neřešení problému

Nekoordinovaný marketing a nedostatečná propagace území má za následek nízkou návštěvnost mikroregionu a slabou informovanost turistů, přijíždějících do území. Nedostatečná informovanost turistů o dostupnosti služeb, programu kulturních akcí a alokaci památek a atraktivit může zapříčinit, že návštěvníci nebudou dostatečně motivováni k opakované návštěvě území, což se negativně projeví také v jejich ústních referencích.

Problémový okruh 3 - Nevyužitý potenciál území

Věcné argumenty

Území ORP Podbořany se vyznačuje nepříliš velkým rekreačním potenciálem. Tato oblast je specifická především tradičním pěstováním chmele, rostlinnou a živočišnou výrobou, ale také svou neznečištěnou krajinou v okolí Lubenecka. V území najdeme hned několik příležitostí pro využití zdejšího potenciálu, a to v oblasti agroturistiky, hipoturistiky, ale i alternativních přírodních zdrojů a zajímavostí. V oblasti se nachází podzemní prameniště minerální vody, rozléhající se pod obcemi Očihov – Mukoděly – Vroutek, které není dosud turisticky využíváné. Další zajímavostí, která by přilákala potenciální návštěvníky území, je chov hospodářských zvířat. Biofarmy, agroturistika a hipoturistika jsou pro turisty velkým lákadlem a jejich podpora a rozvoj v území by přinesly zvýšenou návštěvnost území o milovníky těchto specifických druhů turistiky.

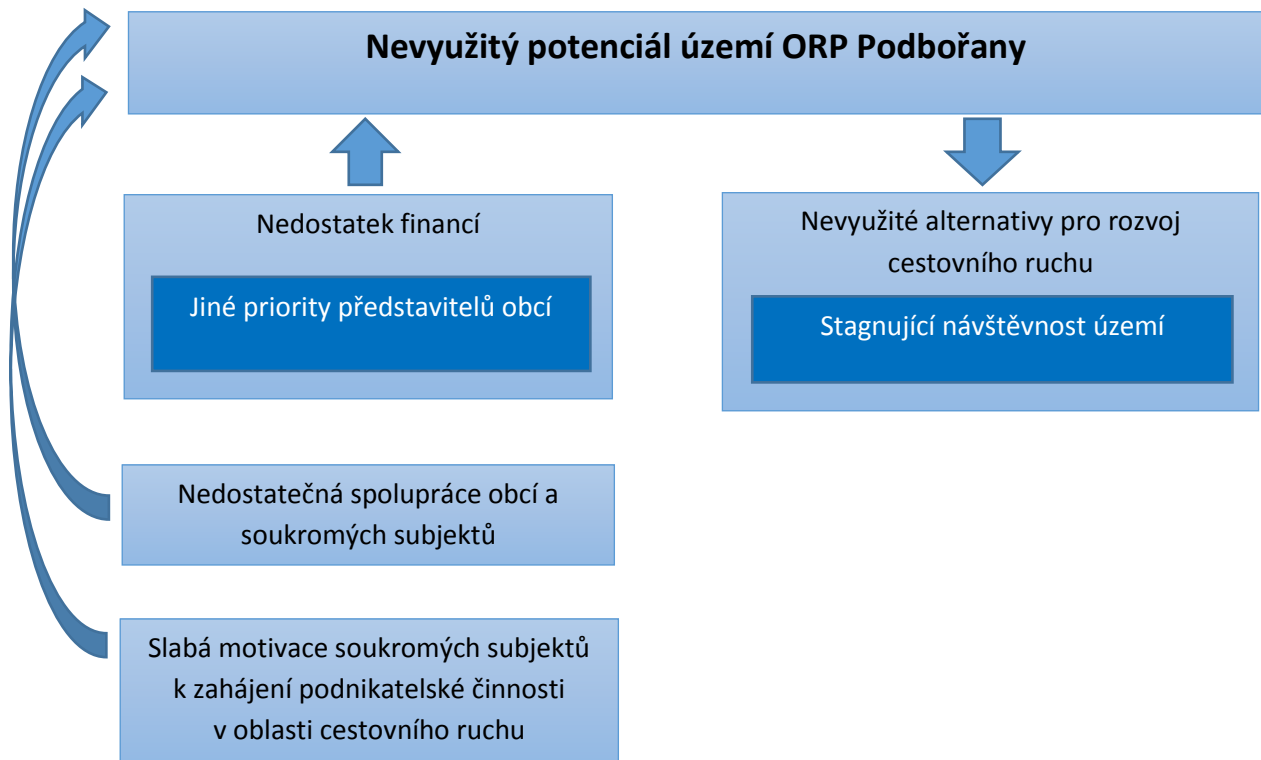
Příčiny problému

Oblast mikroregionu Podbořanska se potýká s nízkou návštěvností území z důvodu nedostatku atraktivit a doplňkových služeb, což brání rozvoji cestovního ruchu. Hlavní příčinou, proč zde není plně využíván potenciál území z hlediska cestovního ruchu, je slabá kooperace obcí se soukromými subjekty. Představitelé obcí kladou důraz na financování projektů s vyšší prioritou, jako je zajištění základních potřeb obyvatel (technická infrastruktura, odpadové hospodářství aj.) a podpora cestovního ruchu je až na druhém místě. Soukromé subjekty, které mají zemědělské objekty a farmy v osobním vlastnictví, se naopak málo angažují ve službách rozvíjejících cestovní ruch.

To vše souvisí s horší životní úrovní a historicky špatným mediálním obrazem celého regionu, který je v kontextu celé České republiky stále chápán jako neatraktivní a nemající co nabídnout. Majitelům dotčených objektů a farem tak chybí historická tradice a disponují neznalostí v nabízení těchto produktů. Jsou zde mizivé zkušenosti s marketingem a v neposlední řadě také strach začít s podnikáním v této oblasti.

Důsledky neřešení problému

Jak již bylo zmíněno, mikroregion Podbořany neoplývá velkým množstvím atraktivit a turistických zajímavostí, které by lákaly potenciální návštěvníky do území. Využití tradičního potenciálu mikroregionu (rozvojem agroturistiky, hipoturistiky a jiných možností) se jeví jako vhodnou příležitostí, jak nalákat do území více turistů, kteří budou vyhledávat specifické a tradiční cíle. V opačném případě, pokud k rozvoji potenciálu území nedojde, není možno očekávat zvýšení atraktivity území jakožto turisticky vyhledávané destinace a následné zvýšení návštěvnosti území.

6.2.3. Popis cílů v jednotlivých oblastech

Problémový okruh 1	Nedokončená cyklostezka propojující území ORP Podbořany
Cíl 1.1	Zjistit aktuálnost vypracované projektové dokumentace a současný postoj všech obcí k jejímu obsahu
Popis cíle	<p>Na území ORP se nachází 11 obcí. Všechny jsou členy DSO Podbořansko. V roce 2004 se představitelé obcí dohodli na společné spolupráci při zadání zpracování projektu „Cyklostezky“. Projektová dokumentace byla vypracována externí firmou a financována společně všemi obcemi. Na jejím základě mohly všechny obce realizovat výstavbu na svém administrativním území, což se však doposud nestalo. Finanční náročnost je jedním z hlavních důvodů, proč není projekt cyklostezky do dnešních dnů dokončen. V současné době je zrealizována část projektu městem Podbořany v délce 16 km. Vybudování cyklostezky napříč územím nabízí možnost napojení na již vybudované cyklostezky okolních ORP. Vzhledem k tomu, že projektová dokumentace byla zpracována v roce 2004, je pravděpodobné, že došlo ke změně požadavků ze strany představitelů obcí na trasu cyklostezky, ke změně vlastnických práv k pozemkům učených pro výstavbu cyklostezky, k dalším změnám v majetkoprávních vztazích obecně, ke změnám v otázce věcných břemen, ke změnám v krajinných prvcích apod. Cílem tedy je, zjistit současný postoj obcí k již vypracované projektové dokumentaci, její stávající aktuálnost, zanést nové či jiné požadavky obcí do této dokumentace a v konečném důsledku vyhodnotit její použitelnost. V krajním případě by mělo dojít k vypracování nové projektové dokumentace.</p>
Hlavní opatření	<p>A1 Smluvní opatření</p> <ul style="list-style-type: none"> – Vypracování návrhu smlouvy (popř. jiné vhodné formě dohody) všech obcí o společném postupu ohledně analýzy zpracované projektové dokumentace – Zpracování aktuálnosti údajů ve stávající projektové dokumentaci (majetkoprávní vztahy k dotčeným pozemkům, hranice území, věcná břemena, chráněná území, krajinné prvky apod.). Bude-li každá obec řešit individuálně v rámci svých personálních zdrojů či se najme odborník na zpracování této analýzy. Vymezení kompetencí při jednáních s katastrálním úřadem a jinými institucemi. – Uzavření dohody o společném a jednotném postupu všech obcí DSO – Uzavření dohody o zahrnutí vybudování cyklostezky do strategických plánů rozvoje obce a do rozpočtových výhledů jednotlivých obcí <p>B1 Finanční opatření</p> <ul style="list-style-type: none"> – Vypracování finančního rozpočtu na vypracování nové projektové dokumentace <p>C1 Věcná opatření</p> <ul style="list-style-type: none"> – Stanovení termínu společného jednání všech představitelů obcí o zahájení prací na tomto cíli – Vyvolání společného jednání o zapracování nových či jiných požadavků obcí na projektovou dokumentaci, žádostí o změnu údajů, technické aspekty výstavby cyklostezky, jejich postoj ke stávající zpracované projektové dokumentaci apod.
Název indikátorů k hodnocení cíle	<p>1/1.1 Počet obcí, které se vypořádaly s vypracovanou projektovou dokumentací</p>
Správce cíle	Tajemnice DSO Podbořanska

Problémový okruh 1	Nedokončená cyklostezka propojující území ORP Podbořany
Cíl 1.2	Zajistit vypořádání veškerých majetkoprávních vztahů na pozemcích týkajících se budoucí cyklostezky na území ORP Podbořany
Popis cíle	V roce 2004 se představitelé obcí DSO Podbořanska dohodli na společné spolupráci při zadání zpracování projektu „Cyklostezky“. Projektová dokumentace byla vypracována externí firmou a financována společně všemi obcemi. Na jejím základě mohly všechny obce realizovat výstavbu na svém administrativním území, což se však doposud nestalo. Finanční náročnost je jedním z důvodů, proč není projekt cyklostezky do dnešních dnů dokončen. V současné době je zrealizována část projektu městem Podbořany v délce 16 km. Při její výstavbě se město Podbořany potýkalo se situací, že řada pozemků určených pro výstavbu cyklostezky, patřila soukromým vlastníkům či jiným institucím (Pozemkový fond ČR, Lesy ČR apod.). Město Podbořany tak bylo vystaveno zdlouhavému procesu směny či výkupu požadovaných pozemků. I to je jeden z důvodů, proč ostatní obce s výstavbou svých úseků ani nezačaly. Pro úspěšné dokončení výstavby cyklostezky napříč celým územím ORP Podbořany je nutné, (po schválení odsouhlasené trasy cyklostezky viz Cíl 1.1), zajistit definitivní vypořádání majetkoprávních vztahů tak, aby se dotčené pozemky dostaly do vlastnictví obcí.
Hlavní opatření	<p>A1 Smluvní opatření</p> <ul style="list-style-type: none"> – Vypracování návrhu smlouvy (popř. jiné vhodné formě dohody) všech obcí o společném postupu ohledně analýzy zpracované projektové dokumentace – Uzavření dohody o společném a jednotném postupu všech obcí DSO <p>A2 Právní opatření</p> <ul style="list-style-type: none"> – Vypracování návrhů smluv o směně či prodeji pozemků se současnými vlastníky a konzultace těchto smluv s právní kanceláří <p>B1 Legislativní opatření</p> <ul style="list-style-type: none"> – Vypracování soupisu problémových pozemků vč. jejich vlastníků a určení kdy a dokdy s nimi bude zahájeno jednání <p>C1 Věcná opatření</p> <ul style="list-style-type: none"> – Určení termínu společného jednání všech představitelů obcí o zahájení prací na tomto cíli – Ustanovení odpovědných osob (např. pracovník majetko-právního odboru MěÚ Podbořany) za jednání se současnými vlastníky dotčených pozemků – Určení termínu, dokdy budou dokončena všechna jednání týkající se problémových pozemků
Název indikátorů k hodnocení cíle	1/1.2 Vypořádání majetkoprávních vztahů na pozemcích dotčených výstavbou cyklostezky
Správce cíle	Tajemnice DSO Podbořanska

Problémový okruh 1	Nedokončená cyklostezka propojující území ORP Podbořany
Cíl 1.3	Dokončit vybudování cyklostezky na území ORP Podbořany
Popis cíle	<p>Na území ORP Podbořany se nachází 11 obcí a všechny jsou členy DSO Podbořansko. V roce 2004 se představitelé obcí dohodli na společné spolupráci při zadání projektu „Cyklostezky“. Projektová dokumentace byla vypracována externí firmou a financována společně všemi obcemi. Na jejím základě mohly všechny obce realizovat výstavbu na svém administrativním území, což se však doposud nestalo. Finanční náročnost je jedním z důvodů, proč není projekt cyklostezky do dnešních dnů dokončen. V současné době je realizována část projektu městem Podbořany v délce 16 km. Vybudování cyklostezky napříč územím nabízí možnost napojení na již vybudované cyklostezky okolních ORP. Po zaujmutí stanovisek obcí k již vypracované projektové dokumentaci a vypořádání majetkoprávních vztahů k pozemkům určených pro výstavbu cyklostezky, je konečně možné projekt cyklostezky obnovit a zrealizovat. Nezbytná je zde spolupráce všech obcí v rámci DSO. Dokončení výstavby cyklostezky napříč celým územím ORP Podbořany je jedním ze stěžejních cílů projektu meziobecní spolupráce a zcela jistě přispěje ke zvýšení atraktivity území ORP a následně k jeho vyšší návštěvnosti ze strany turistů. Cíl 1.3 je logickým následkem po splnění cílů 1.1 a 1.2.</p>
Hlavní opatření	<p>A1 Smluvní opatření</p> <ul style="list-style-type: none"> – Vypracování návrhu společné smlouvy (či jiné formě dohody) o společném a jednotném postupu všech obcí DSO – Podání žádosti o čerpání příspěvku na vybudování cyklostezky např. SFDI <p>B1 Finanční opatření</p> <ul style="list-style-type: none"> – Vypracování a předložení rozpočtů finančních nákladů jednotlivých úseků cyklostezky ze strany obcí <p>C1 Věcná opatření</p> <ul style="list-style-type: none"> – Určení termínu společného jednání všech představitelů obcí o zahájení prací na tomto cíli – Určení koordinátorů (zástupců jednotlivých obcí), jež budou průběžně monitorovat plnění prací na cyklostezce na pravidelných schůzkách (např. 1x za čtvrt roku) – Projednání možnosti využití a zapojení veřejně prospěšných pracovníků v jednotlivých obcích (možné výrazné ušetření finančních prostředků) – Určení reálného termínu dokončení vybudování cyklostezky napříč územím ORP (např. 7/2016)
Název indikátorů k hodnocení cíle	1/1.3 Počet dokončených km cyklostezky
Správce cíle	Tajemnice DSO Podbořanska

Problémový okruh 1	Nedokončená cyklostezka propojující území ORP Podbořany
Cíl 1.4	Zajistit zahrnutí cyklostezky napříč územím ORP Podbořany do strategických dokumentů Ústeckého kraje
Popis cíle	<p>Na území ORP se nachází 11 obcí a všechny jsou členy DSO Podbořansko. V roce 2004 se představitelé obcí dohodli na společné spolupráci při zadání zpracování projektu „Cyklostezky“. Projektová dokumentace byla vypracována externí firmou a financována společně všemi obcemi. Na jejím základě mohly všechny obce realizovat výstavbu na svém administrativním území, což se však doposud nestalo. Finanční náročnost je jedním z hlavních důvodů, proč není projekt cyklostezky do dnešních dnů dokončen. V současné době je zrealizována část projektu městem Podbořany v délce 16 km. Vybudování cyklostezky napříč územím nabízí možnost napojení na již vybudované cyklostezky okolních ORP. Zahrnutí cyklostezky napříč územím ORP Podbořany do strategických dokumentů Ústeckého kraje, je logickým vyústěním veškerých prací na tomto problémovém okruhu. Dokumenty Program rozvoje ÚK 2014-20, Strategie rozvoje cestovního ruchu ÚK 2010-15 a Koncepce rozvoje cykloturistiky 2013-17, jsou základními koncepčními dokumenty, které kraj v rámci svých kompetencí zpracovává. Území ORP Podbořany není dosud v těchto základních dokumentech zmiňováno, či je zmiňováno ve spojitosti s žádnou či velmi slabou sítí cyklotras a cyklostezek. Zahrnutí cyklostezky propojující území ORP Podbořany (včetně stávajících cyklotras) do těchto strategických dokumentů kraje, které již jsou nebo budou zpracovávány v dalších letech, zcela jistě přispěje ke zvýšení atraktivity zmiňovaného území, potenciálnímu zvýšení návštěvnosti území a zvýšení prestiže ORP Podbořany.</p>
Hlavní opatření	<p>A1 Smluvní opatření</p> <ul style="list-style-type: none"> – Uzavření dohody o společném a jednotném postupu všech obcí při práci na tomto cíli <p>A2 Legislativní opatření</p> <ul style="list-style-type: none"> – Zpracování podkladů pro jednání s Ústeckým krajem (katastrální mapa, trasa cyklostezky, grafické podklady atd.) <p>B1 Věcná opatření</p> <ul style="list-style-type: none"> – Ustanovení pracovní skupiny popř. odpovědné osoby, která vyvolá jednání s odpovědným zástupcem Ústeckého kraje o zahrnutí cyklostezky napříč územím ORP Podbořany a ostatních cyklotras do strategických dokumentů Ústeckého kraje – Určení časového termínu, dokdy dojde k uskutečnění setkání – Informování představitelů obcí o výsledcích jednání popř. o dalším postupu
Název indikátorů k hodnocení cíle	1/1.4 Strategické dokumenty Ústeckého kraje (Zahrnuto/Nezahrnuto)
Správce cíle	Starosta města Podbořany

Problémový okruh 2	Nedostatečný marketing území ORP Podbořany
Cíl 2.1	Vybudovat turistické informační centrum
Popis cíle	<p>Na území ORP Podbořany se nachází 11 obcí, které jsou zároveň členy DSO Podbořansko. Propagaci svých aktivit a akcí si řeší každá obec autonomně, dle svého uvážení a schopností financování. Některé obce informují o svých akcích s týdenním předstihem na svých webových stránkách, jiné využívají pouze výlepu plakátů, některé z obcí se propagaci svých aktivit nevěnují vůbec. Na území chybí informační centrum, které by sjednotilo, zkoordinovalo a především zkvalitnilo podávání ucelených a kompletních informací o veškerém dění na území ORP. Absence takového centra značně ztěžuje návštěvníkům přijíždějícím do území orientaci v nabídce aktivit, společenských, kulturních a sportovních akcí. Fungování takového centra by zcela jednoznačně přispělo ke zkvalitnění propagace území, zlepšení jeho celkového mediálního obrazu a následně jeho vyšší atraktivitě. S tím souvisí potenciální vyšší návštěvnost území, protože kvalitní informace pro návštěvníky přispívají k šíření dobrých referencí o území. Proškolený zaměstnanec centra by měl být schopen podat užitečné informace o dopravních spojích, ubytovacích a stravovacích službách, možnostech parkování atd. Součástí by byl prodej veškerých informačních materiálů - mapy, brožury, pohledy, turistické známky, knihy. Pro zlepšení turistického ruchu na území ORP Podbořany a zkvalitnění nabízených služeb se jeví fungování informačního centra jako nezbytné.</p>
Hlavní opatření	<p>A1 Smluvní opatření</p> <ul style="list-style-type: none"> – Vypracování návrhu smlouvy o spolupráci všech dotčených obcí na vybudování centra – Vypracování návrhu smlouvy o spolufinancování projektu (na vybudování a posléze na úhradu fixních nákladů) <p>B1 Finanční opatření</p> <ul style="list-style-type: none"> – Vypracování projektové dokumentace na vybudování informačního centra – Vypracování rozpočtu na vybudování turistického centra tj. výška prvotní investice – Vypracování rozpočtu na následné stálé finanční náklady na provoz informačního centra (energie, zaměstnanci atd.) <p>C1 Věcná opatření</p> <ul style="list-style-type: none"> – Určení termínu společného jednání všech představitelů obcí o termínu zahájení projektu – Určení termínu společného jednání všech představitelů obcí o určení vhodného objektu (místnosti) pro zřízení informačního centra
Název indikátorů k hodnocení cíle	2/2.1 Turistické informační centrum (Vybudováno/Nevybudováno)
Správce cíle	Místostarosta města Podbořany

Problémový okruh 2	Nedostatečný marketing území ORP Podbořany
Cíl 2.2	Sjednotit formu propagace a zkoordinovat poskytování informací o cestovním ruchu a ostatních aktivitách všech obcí DSO Podbořanska na společných webových stránkách
Popis cíle	<p>Na území ORP Podbořany se nachází 11 obcí a všechny jsou členy DSO Podbořansko. V provozu jsou webové stránky www.podboransko.cz, které o akcích v ORP Podbořany informují. Informace zde jsou však nepravidelné, nahodilé a neúplné. Pro návštěvníky hledající ucelené informace jsou tyto stránky nedostačující. Propagaci svých obecních akcí a aktivit si řeší každá obec autonomně, bez spolupráce s ostatními obcemi. Některé obce volí propagaci akcí na svých webových stránkách s týdenním předstihem, některé volí formu celoročního kalendáře, některé se propagaci na internetu nevěnují vůbec. Některé z obcí ORP volí formu pouze výlepu plakátů či obecního rozhlasu. Pro zvýšení návštěvnosti území ORP, potažmo atraktivity území, je nezbytné koordinované a ucelené podávání informací o dění v celém území ORP na společných webových stránkách (www.podboransko.cz). Stránky je potřeba zmodernizovat a zatraktivnit tak, aby se hledané informace staly pro návštěvníky snadno dostupnými a přehlednými. Vzhledem k samozřejmosti používání moderních komunikačních prostředků, se dá předpokládat potenciální zvýšení návštěvnosti a atraktivity území. Pokud návštěvník najde hledané informace v dostatečné kvalitě, jsou pravděpodobné opakované návštěvy území a šíření dobrých referencí.</p>
Hlavní opatření	<p>A1 Smluvní opatření</p> <ul style="list-style-type: none"> – Vypracování návrhu pracovní smlouvy se správcem webových stránek (bude-li řešeno z vlastních personálních zdrojů např. MěÚ Podbořany či bude uzavřena nová smlouva s novým zaměstnancem), určení podmínek výkonu jeho práce atd. – Vypracování návrhu společné smlouvy všech obcí o spolufinancování finančního ohodnocení pracovníka <p>B1 Finanční opatření</p> <ul style="list-style-type: none"> – Vypracování rozpočtu na mzdové náklady pracovníka odpovědného za správu webových stránek (IT odborníka) <p>C1 Věcná opatření</p> <ul style="list-style-type: none"> – Určení termínu společného jednání všech představitelů obcí o termínu zahájení projektu – Určení termínu společného jednání všech představitelů obcí s IT odborníkem o finální podobě webových stránek, zapracování připomínek obcí, jejich návrhů a požadavků – Stanovení a dohodnutí se na jednotné vizi ohledně vzhledu, fungování, obsahu informací a prezentace společných internetových stránek – Stanovení pracovníka (nejlépe totožný s bodem A.1), který bude odpovědný za aktivní účast DSO Podbořansko v propagaci Destinační agentury Dolní Poohří, jehož je ORP Podbořany členem a jejichž služeb město Podbořany využívá zejména za účelem propagování všech obcí Podbořanska
Název indikátorů k hodnocení cíle	2/2.2 Společné webové stránky DSO Podbořansko
Správce cíle	Tajemnice DSO Podbořanska

Problémový okruh 2	Nedostatečný marketing území ORP Podbořany
Cíl 2.3	Zajistit vydání společné informační brožury pro návštěvníky ORP (turistické atraktivity, přírodní památky, ubytovací a stravovací služby, dopravní spojení, kontakty, mapa apod.)
Popis cíle	<p>Na území ORP Podbořany se nachází 11 obcí a všechny jsou členy DSO Podbořansko. Propagaci svých aktivit a problematiku cestovního ruchu si řeší každá obec autonomně, dle svého uvážení a finančních možností. Většina z nich poskytuje informace ohledně svých atraktivit na obecních webových stránkách, informace jsou však nahodilé, neúplné a jejich poskytování je nekoordinované. Některé z obcí vydávají klasické pohlednice nebo letáčky. Pro zvýšení atraktivity území a potenciálnímu zvýšení návštěvnosti ze strany turistů, je nezbytné mít tyto informace ucelené, v jednotné brožuře, společné pro všechny obce ORP. Měla by obsahovat nejen informace o atraktivitách, přírodních památkách, ubytovacích a stravovacích službách, dopravním spojení, kontaktech na provozovatele a poskytovatele služeb, ale i mapy apod. Najde-li návštěvník všechny informace na jednom místě, zcela jistě to přispěje ke zkoordinování jeho pohybu na území ORP. V neposlední řadě to přispěje k šíření dobrých referencí o území, jeho opakovaným návštěvám a tím k celkovému zlepšení mediálního obrazu území v očích návštěvníků a turistů.</p>
Hlavní opatření	<p>A1 Smluvní opatření</p> <ul style="list-style-type: none"> – Vypracování návrhu společné smlouvy všech obcí o spolufinancování výdajů na výrobu a vydání informační brožury – Vypracování návrhu společné smlouvy (či jiné formě dohody) o výběru nejvhodnějšího dodavatele popř. dohoda a zapracování jiných kritérií a požadavků jednotlivých obcí <p>B1 Finanční opatření</p> <ul style="list-style-type: none"> – Vypracování rozpočtu finančních nákladů na výrobu a vydání informační brožury – Podání žádosti o čerpání dotačních prostředků na vydání informační brožury <p>C1 Věcná opatření</p> <ul style="list-style-type: none"> – Určení termínu společného jednání všech představitelů obcí o zahájení prací na tomto cíli – Vyvolání společného jednání o zapracování požadavků, návrhů a připomínek jednotlivých obcí do informační brožury, o její formě, obsahu, vzhledu (obec může vyslat pracovníka, který bude mít tento cíl ve své kompetenci) – Dohoda všech obcí o tom, kde a za jakých podmínek bude informační brožura k dispozici (zdarma či symbolická cena apod.)
Název indikátorů k hodnocení cíle	2/2.3 Společná informační brožura (Vydána/Nevydána)
Správce cíle	Tajemnice DSO Podbořanska

Problémový okruh 3	Nevyužitý potenciál území
Cíl 3.1	Podpořit rozvoj hipoturistiky, agroturistiky a ekofarem
Popis cíle	<p>Území ORP Podbořany zaujímá rozlohou cca 338 km², což tvoří 6,3% rozlohy Ústeckého kraje. Je nejméně osídleným správním obvodem, jeho hustota je 47 obyvatel/km². Na území ORP leží 11 obcí a všechny jsou členy DSO Podbořansko. Celé území je typickým zemědělským rovinatým krajem, který je znám především pěstováním chmele. Podbořansko nepatří mezi území s celostátním nebo regionálním rekreačním potenciálem, které by disponovalo významným turistickým magnetem či unikátem. V oblasti cestovního ruchu má předpoklady v jednodenní či víkendové turistice. A to zejména v oblasti hipoturistiky, agroturistiky a rozvoji ekofarem. Právě venkovský potenciál dává regionu příhodné možnosti pro zprovoznění např. vesnického víkendového bydlení, pobytech na farmách, možnosti vyzkoušet si, co obnáší náročná péče o zvířata. Úzce s tím je spojena další oblast, která se ve své atraktivitě teprve otevírá a to – jízda na koních a péče o ně, výcvik jezdeckví a soužití s nimi. Jelikož obce samotné nejsou provozovateli či poskytovateli této nabídky, v rámci meziobecní spolupráce je vhodné podpořit a poskytnout vhodnou formu propagace těm soukromým subjektům, které typ této turistiky nabízejí. Je potřeba taktéž otevřít otázku stávající i budoucí spolupráci na tomto poli, aby došlo k zatraktivnění regionu a tím potenciální vyšší návštěvnosti území.</p>
Hlavní opatření	<p>A1 Smluvní opatření</p> <ul style="list-style-type: none"> – Uzavření dohody o společném a jednotném postupu všech obcí DSO <p>B1 Finanční opatření</p> <ul style="list-style-type: none"> – Vypracování návrhu rozpočtu na možný finanční příspěvek či poskytnutí grantu (např. za účast na městských slavnostech či jiné akci pořádané městem) <p>C1 Věcná opatření</p> <ul style="list-style-type: none"> – Určení termínu společného jednání všech představitelů obcí o zahájení prací na tomto cíli – Vyvolání jednání o setkání s provozovateli a poskytovateli hipoturistiky, agroturistiky a ekofarem a diskuse o jejich představách či požadavcích a všeobecně o formě spolupráce mezi nimi a obcemi – Vyvolání jednání o konkrétní pomoci subjektům podnikajícím v hipoturistice, agroturistice a ekofarmám (prezentace na webových stránkách obcí, zařazení do propagačních materiálů obcí, propagace a účast na obecních akcích, propagace na akcích mimo území ORP, kterých se obce účastní, exkurze pro mateřské školy, školy apod.) – Vyvolání jednání o možném vybudování obecní hipostezky napříč územím ORP např. paralelně s cyklostezkou
Název indikátorů k hodnocení cíle	3/3.1 Počet subjektů podpořených v oblasti hipoturistiky, agroturistiky a ekofarem
Správce cíle	Tajemník města Podbořany

Problémový okruh 3	Nevyužitý potenciál území
Cíl 3.2	Revitalizace a vytváření vodních ploch
Popis cíle	<p>Na území ORP Podbořany se nachází 11 obcí a všechny jsou členy DSO Podbořansko. Celé území je typickým zemědělským rovinným krajem, který je znám především pěstováním chmele. Podbořansko nepatří mezi území s celostátním nebo regionálním rekreačním potenciálem, které by disponovalo významným turistickým magnetem či unikátem. V oblasti cestovního ruchu má předpoklady v jednodenní či víkendové turistice. Kromě pěší turistiky, cykloturistiky nebo houbaření se regionu otevírají možnosti ve využití rybníků a vodních ploch. Rybaření a rybolov má v ORP Podbořany velkou tradici a těší se značnému zájmu nejen místních, ale i přijíždějících návštěvníků. Na území ORP Podbořany se nachází cca 35-40 přírodních a umělých vodních nádrží a zamokřených ploch, které jsou ve vlastnictví obcí a nejsou nijak využívány. Právě vesnický potenciál řešeného území nabízí nové možnosti např. ve vybudování turistických kempů, prázdninových táborů pro děti, pořádání rybářských závodů, pobytů apod. Pro realizaci tohoto záměru je však nutné většinu vodních ploch zrevitalizovat, či případně nově vytvořit. Revitalizace vodních ploch a jejich následné využití v turistice, zcela jistě přispěje k zatraktivnění území a potenciální vyšší návštěvnosti ze strany přijíždějících návštěvníků.</p>
Hlavní opatření	<p>A1 Legislativní opatření</p> <ul style="list-style-type: none"> – Zadání vypracování projektové dokumentace – Podání žádosti o vydání stavebního povolení (bude-li se jednat o obnovu či revitalizaci vodního díla) – Ohlášení vodoprávnímu úřadu, bude-li se jednat pouze o vodohospodářskou úpravu či údržbové práce malého rozsahu (bez zásahu do stabilizace) – Zajištění povolení k akumulaci povrchových vod a schválení manipulačního řádu – Podání žádosti o čerpání dotačních prostředků na revitalizaci vodních ploch např. Ústecký kraj (Fond vodního hospodářství), Ministerstvo ŽP - Operační program životního prostředí <p>B1 Finanční opatření</p> <ul style="list-style-type: none"> – Vypracování rozpočtu na revitalizaci vybraných vodních ploch <p>C1 Věcná opatření</p> <ul style="list-style-type: none"> – V rámci meziobecní spolupráce vyvolat jednání o rozhodnutí, které z vodních nádrží a zamokřených ploch jsou vhodné pro oblast cestovního ruchu a které z nich mají potenciál pro budoucí využití – V rámci meziobecní spolupráce vytvořit pracovní skupinu složenou ze zástupců obcí a odborného pracovníka (např. z vodoprávního úřadu MěÚ Podbořany), která by koordinovala a převzala odpovědnost za postup prací na tomto cíli – Uzavření dohody o společné a jednotné propagaci vybraných vodních ploch pro zvýšení atraktivity a tím potenciální zvýšení návštěvnosti celého území ORP (zařazení do společné informační brožury DSO, propagace na webových stránkách jednotlivých obcí apod.)
Název indikátorů k hodnocení cíle	3/3.2 Revitalizace vodních ploch a budování nových
Správce cíle	Starostka obce Očihov

Problémový okruh 3	Nevyužitý potenciál území
Cíl 3.3	Využít naleziště minerální vody
Popis cíle	<p>Na území ORP Podbořany se nachází 11 obcí. Na území dvou z nich – Očihov a Vroutek (Mukoděly), jsou naleziště přírodní minerální vody. I když dotčené obce o nalezištích ví, nejsou do dnešních dnů nijak využívány. Hlavní předností této přírodní minerální vody je zastoupení zdraví prospěšných látek v optimálním množství a složení pro lidský organismus každého věku. Hydrogenuhličítá minerální voda je určena pro pitnou léčbu, jako součást balneoterapie chronických onemocnění trávicího (zařivacího) traktu. Poměr jednotlivých iontů a celková koncentrace jsou příhodné pro léčbu onemocnění slinivky břišní, onemocnění jater zvláště spojených s cholestázou, stejně jako chronických gastritid a chorob spojených s chronickými průjmy. Voda je vhodná pro běžnou konzumaci pro diabetiky, hypertoniky, kardiaky a lidi trpící osteoporózou. Svým složením je analogická s minerálními vodami Praga, Ondrášovka nebo Hanácká kyselka. V minulosti proběhly pokusy o její čerpání a distribuci, i když především ze strany soukromého investora. V současné době je zájem ze strany obcí o udělení průzkumných vrtů a stanovení potenciálních možností využití těchto nalezišť. Zvláště velký potenciál se zde jeví v oblasti léčebných účinků.</p>
Hlavní opatření	<p>A1 Legislativní opatření</p> <ul style="list-style-type: none"> – Zadání vypracování hydrogeologického posudku – Zadání vypracování projektové dokumentace na hydrogeologický vrt – Podání žádosti o stavební povolení vč. nakládání s podzemními vodami na vodoprávní úřad MěÚ Podbořany (vč. vyjádření Povodí Ohře s.p. a souhlas stavebního úřadu o umístění stavby) – Zajištění kontaktu na báňský úřad, pokud bude vrt hlubší než 30m – Zajištění kontaktu na Ministerstvo zdravotnictví, pokud se najde minerální pramen <p>B1 Finanční opatření</p> <ul style="list-style-type: none"> – Vypracování rozpočtu na hydrogeologický vrt <p>C1 Věcná opatření</p> <ul style="list-style-type: none"> – V rámci meziobecní spolupráce vyvolat jednání všech obcí o společné a jednotné propagaci minerální vody a jejím možném využití pro zvýšení atraktivity a tím zvýšení návštěvnosti celého území ORP (zařazení do společné informační brožury, propagace na jednotlivých webových stránkách obcí apod.) – V rámci meziobecní spolupráce vyvolat jednání všech obcí o možné výstavbě pítek pro turisty
Název indikátorů k hodnocení cíle	<p>3/3.3 Počet zahájených projektů týkající se nalezišť minerální vody</p>
Správce cíle	Starostka obce Očihov

6.2.4. Indikátory

Problémový okruh 1	Nedokončená cyklostezka propojující území ORP Podbořany		
Číslo indikátoru	1		
Název indikátoru	POČET OBCÍ, KTERÉ REALIZUJÍ VÝSTAVBU CYKLOSTEZKY		
Měrná jednotka	Počet		
Správce měřítka	Tajemnice DSO Podbořansko		
Roky	2013	2017	2020
Plán		5	11
Skutečnost	1		
Popis měřítka:	Stěžejním cílem projektu meziobecní spolupráce je dostavba cyklostezky propojující území ORP Podbořany. Jedině tak je možné docílit zvýšení atraktivity území a potenciálního zvýšení návštěvnosti ze strany turistů. Dokončená cyklostezka by měla dosahovat 66,5 km. Na území ORP je 11 obcí a každá z těchto obcí by měla realizovat vlastní část úseku cyklostezky. Indikátor umožňuje sledovat, kolik obcí výstavbu cyklostezky realizuje. Hodnota by v čase měla vzrůstat.		
Metodika a výpočet:	Absolutní počet obcí, které fyzicky realizují výstavbu cyklostezky		
Zdroj čerpání dat:	Poskytnuté údaje od jednotlivých obcí ORP		

Cíl 1.1	Zjistit aktuálnost vypracované projektové dokumentace a současný postoj všech obcí k jejímu obsahu		
Číslo indikátoru	1/1.1		
Název indikátoru	POČET OBCÍ, KTERÉ SE VYPOŘÁDALY S VYPRACOVANOU PROJEKTOVOU DOKUMENTACÍ		
Měrná jednotka	Počet		
Správce měřítka	Tajemnice DSO Podbořansko		
Roky	2013	2017	2020
Plán		5	11
Skutečnost	1		
Popis měřítka:	Pro úspěšné dokončení výstavby cyklostezky propojující území ORP Podbořany je nezbytné, aby se všech 11 obcí vypořádalo s již vypracovanou projektovou dokumentací. Zjistily její aktuálnost a použitelnost, zanesly jiné či nové požadavky a zaujaly k ní stanovisko. Např. trasa cyklostezky, majetkoprávní vztahy k dotčeným pozemkům, hranice území, věcná břemena, krajinné prvky atd. Indikátor umožňuje sledovat počet obcí, které se vypořádaly s vypracovanou projektovou dokumentací. Hodnota by v čase měla vzrůstat až celkovému počtu 11 obcí.		
Metodika a výpočet:	Počet obcí ORP, které se vypořádaly s vypracovanou projektovou		

	dokumentací
Zdroj čerpání dat:	Poskytnuté údaje od jednotlivých obcí ORP

Cíl 1.2	Zajistit vypořádání veškerých majetkoprávních vztahů na pozemcích týkajících se budoucí cyklostezky na území ORP Podbořany		
Číslo indikátoru	1/1.2		
Název indikátoru	VYPOŘÁDÁNÍ MAJETKOPRÁVNÍCH VZTAHŮ NA POZEMCÍCH DOTČENÝCH VÝSTAVBOU CYKLOSTEZKY		
Měrná jednotka	Počet		
Správce měřítka	Tajemnice DSO Podbořansko		
Roky	2013	2017	2020
Plán		5	11
Skutečnost	1		
Popis měřítka:	Pro úspěšné dokončení výstavby cyklostezky propojující území ORP Podbořany je potřeba, aby všech 11 obcí ORP zajistilo vypořádání veškerých majetkoprávních vztahů na pozemcích týkajících se výstavby budoucí cyklostezky na území ORP. Např. směny a odkupy dotčených pozemků, nájemní smlouvy, zřízení věcných břemen atd. Indikátor umožňuje sledovat, kolik obcí zajistilo vypořádání veškerých majetkoprávních vztahů na těchto pozemcích. Hodnota by v čase měla vzrůstat až k číslu 11.		
Metodika a výpočet:	Počet obcí ORP, které zajistily vypořádání veškerých majetkoprávních vztahů na pozemcích týkajících se výstavby budoucí cyklostezky na území ORP Podbořany		
Zdroj čerpání dat:	Poskytnuté údaje od jednotlivých obcí ORP		

Cíl 1.3	Dokončit vybudování cyklostezky na území ORP Podbořany		
Číslo indikátoru	1/1.3		
Název indikátoru	POČET DOKONČENÝCH KM CYKLOSTEZKY		
Měrná jednotka	Km		
Správce měřítka	Tajemnice DSO Podbořansko		
Roky	2013	2017	2020
Plán		30	66,5
Skutečnost	16		
Popis měřítka:	Celková délka cyklostezky propojující území ORP Podbořany má mít 66,5 km. Dosud je dokončeno 16 km. Indikátor umožňuje sledovat, kolik km z celkové délky cyklostezky bylo v následujících letech dokončeno. Hodnota by v čase měla vzrůstat až k číslu 66,5 km.		
Metodika a výpočet:	Počet dokončených km cyklostezky v rámci celého území ORP Podbořany		

Zdroj čerpání dat:	Poskytnuté údaje od jednotlivých obcí ORP
---------------------------	---

Cíl 1.4	Zahrnout cyklostezku napříč územím ORP Podbořany do strategických dokumentů Ústeckého kraje		
Číslo indikátoru	1/1.4		
Název indikátoru	STRATEGICKÉ DOKUMENTY ÚSTECKÉHO KRAJE		
Měrná jednotka	Ano/ne (zahrnuta/nezahrnuta)		
Správce měřítka	Starosta města Podbořany		
Roky	2013	2017	2020
Plán	0	3	3
Skutečnost	0	3	3
Popis měřítka:	Zahrnutí cyklostezky propojující území ORP Podbořany do tří základních koncepčních dokumentů Ústeckého kraje zcela jistě přispěje ke zvýšení atraktivity zmiňovaného území, potenciálnímu zvýšení návštěvnosti území a zvýšení prestiže ORP Podbořany. Indikátor umožňuje sledovat, byla-li cyklostezka propojující území ORP Podbořany zahrnuta do tří základních koncepčních dokumentů Ústeckého kraje. Hodnota by měla vzrůstat k číslu 3. Ideální je, aby neklesala.		
Metodika a výpočet:	Fyzické zjištění, byla-li cyklostezka napříč územím ORP Podbořany zahrnuta do strategických dokumentů Ústeckého kraje		
Zdroj čerpání dat	Program rozvoje ÚK, Strategie rozvoje cestovního ruchu ÚK, Koncepce rozvoje cykloturistiky ÚK		

Problémový okruh 2	Nedostatečný marketing území ORP Podbořany		
Číslo indikátoru	2		
Název indikátoru	POČET PŘÍJEZDŮ A PŘENOCOVÁNÍ V ORP PODBOŘANY		
Měrná jednotka	% (počet příjezdů; počet přenocování)		
Správce měřítka	Tajemnice DSO Podbořanska		
Roky	2013	2017	2020
Plán		105% (5983;17539)	117% (6667;19544)
Skutečnost	100 % (5698;16704)		
Popis měřítka:	Pomocí údajů o příjezdech a přenocováních v ORP Podbořany snadno zjistíme, jestli se návštěvnost území zvyšuje, stagnuje či snižuje. Indikátor umožňuje sledovat, jestli se marketing ORP potažmo atraktivita regionu zlepšuje. Ideální by bylo vzrůstání hodnoty v jednotlivých letech.		
Metodika a výpočet:	Procentuální navýšení údajů dle jednotlivých let z databáze Českého statistického úřadu oproti roku 2013		
Zdroj čerpání dat:	Veřejná databáze ČSÚ		

Cíl 2.1	Vybudovat turistické informační centrum		
Číslo indikátoru	2/2.1		
Název indikátoru	TURISTICKÉ INFORMAČNÍ CENTRUM		
Měrná jednotka	Ano/ne (vybudováno/nevybudováno)		
Správce měřítka	Místostarosta města Podbořany		
Roky	2013	2017	2020
Plán		1	1
Skutečnost	0		
Popis měřítka:	Pro rozvoj cestovního ruchu v ORP Podbořany je nezbytné vybudování Turistického informačního střediska, které by poskytovalo komplexní informace a služby v oblasti cestovního ruchu. Jen tak se dá předpokládat zvýšení atraktivity území a zvýšení návštěvnosti ze strany turistů. Hodnota by měla dosáhnout čísla 1.		
Metodika a výpočet:	Fyzickým šetřením zjistíme, bylo-li turistické informační centrum vybudováno či ne		
Zdroj čerpání dat:	Místní šetření		

Cíl 2.2	Sjednotit formu propagace všech obcí DSO, zaktualizovat a zatraktivnit společné webové stránky DSO Podbořansko		
Číslo indikátoru	2/2.2		
Název indikátoru	SPOLEČNÉ WEBOVÉ STRÁNKY DSO PODBOŘANSKO		
Měrná jednotka	Návštěvnost webových stránek		
Správce měřítka	Tajemnice DSO Podbořansko		
Roky	2013	2017	2020
Plán		330	380
Skutečnost	280		
Popis měřítka:	Pro zvýšení návštěvnosti ORP Podbořany v oblasti cestovního ruchu a tím spojené zvýšené atraktivity území, jsou aktivní, průběžně aktualizované webové stránky, které návštěvníkům poskytují ucelené informace, nutností. Indikátor umožňuje sledovat, jestli se návštěvnost webových stránek zvyšuje či nikoliv. Ideální by bylo, aby hodnota v čase vzrůstala.		
Metodika a výpočet:	Týdenní návštěvnost webových stránek		
Zdroj čerpání dat:	Webové stránky DSO Podbořansko		

Cíl 2.3	Zajistit vydání společné informační brožury		
Číslo indikátoru	2/2.3		
Název indikátoru	SPOLEČNÁ INFORMAČNÍ BROŽURA		
Měrná jednotka	Ano/ne (vydána/nevydána), ks		
Správce měřítka	Tajemnice DSO Podbořansko		
Roky	2013	2017	2020
Plán		1 500	3 000
Skutečnost	0		
Popis měřítka:	Vydání a distribuce společné informační brožury (turistické atraktivity, přírodní památky, ubytovací a stravovací služby, dopravní spojení, kontakty, mapy apod.) přispěje k podpoře cestovního ruchu na území ORP. Informační brožura je významným průvodcem návštěvníků území. Účinnost je měřena počtem vydaných a rozdaných brožur.		
Metodika a výpočet:	Počet vydaných ks		
Zdroj čerpání dat:	Poskytnuté údaje od DSO Podbořansko		

Cíl 3.2	Zrevitalizovat vodní plochy a budovat nové		
Číslo indikátoru	3/3.2		
Název indikátoru	REVITALIZACE VODNÍCH PLOCH A BUDOVÁNÍ NOVÝCH		
Měrná jednotka	Počet		
Správce měřítka	Starostka obce Očihov		
Roky	2013	2017	2020
Plán		3	6
Skutečnost	0		
Popis měřítka:	<p>Na území ORP Podbořany se nachází cca 35-40 přírodních a umělých vodních nádrží a zamokřených ploch, které jsou ve vlastnictví obcí a nejsou nijak využívány. Ty nabízejí nové možnosti např. ve vybudování turistických kempů, prázdninových táborů pro děti, pořádání rybářských závodů, pobytů apod. Pro realizaci tohoto záměru je však nutné většinu vodních ploch zrevitalizovat. Revitalizace vodních ploch a jejich následné využití v turistice zcela jistě přispěje k zatraktivnění území a potenciální vyšší návštěvnosti ze strany přijíždějících návštěvníků. Indikátor umožňuje sledovat počet zrevitalizovaných vodních ploch na území ORP popř. počet vybudovaných nových. Hodnota by v čase měla vzrůstat.</p>		
Metodika a výpočet:	Počet zrevitalizovaných vodních ploch popř. počet vybudovaných nových na území ORP		
Zdroj čerpání dat:	Poskytnuté údaje od jednotlivých obcí ORP		

Cíl 3.3	Využít naleziště minerální vody		
Číslo indikátoru	3/3.3		
Název indikátoru	POČET ZAHÁJENÝCH PROJEKTŮ TÝKAJÍCÍ SE NALEZIŠŤ MINERÁLNÍ VODY		
Měrná jednotka	Počet		
Správce měřítka	Starostka obce Očihov		
Roky	2013	2017	2020
Plán		1	2
Skutečnost	0		
Popis měřítka:	<p>Na území ORP Podbořany se nachází několik nalezišť přírodní minerální vody, jež nejsou do dnešních dnů nijak využívána. Hlavní předností této minerální vody je zastoupení zdravích prospěšných látek v optimálním množství a složení pro lidský organismus každého věku. V minulosti proběhly pokusy o její čerpání a distribuci, i když pouze ze strany soukromého investora. V současné době je zájem ze strany obcí o udělení průzkumných vrtů a stanovení potenciálních možností využití těchto nalezišť. Zvláště velký potenciál se zde jeví v oblasti léčebných účinků. Indikátor nám umožňuje sledovat, byly-li zahájeny nějaké projekty týkající se nalezišť minerální vody.</p>		

Metodika a výpočet:	Počet zahájených projektů týkajících se nalezišť minerální vody na území ORP
Zdroj čerpání dat:	Poskytnuté údaje od jednotlivých obcí ORP

6.3. Pravidla pro řízení strategie

6.3.1. Systém monitorování a hodnocení realizace strategie

Pro řízení strategie bude ustaven **manažer strategie**. Manažer zodpovídá za celkovou koordinaci všech aktivit souvisejících s jejím řízením. Je zodpovědný za to, že se se schválenou strategií bude pracovat, že zodpovědné subjekty budou usilovat o její naplnění a že se bude vyhodnocovat, zda se daří přispívat k plnění stanovených cílů.

Manažer strategie je výkonnou a koordinační jednotkou, ale pro výkon své činnosti potřebuje součinnost orgánů, které mohou rozhodovat. Tím je **řídící skupina**. Řídící skupina činí klíčová rozhodnutí při naplňování strategie, zejména týkající se jejích změn a úprav, ale také schvalování akčního plánu. Řídící skupina schvaluje vyhodnocení strategie a přijímá opatření vyplývající ze závěrů hodnocení.

Složení řídící skupiny	
Manažer strategie	Tajemník DSO Podbořany
Člen	Starosta obce Blatno
Člen	Starosta města Blšany
Člen	Starosta obce Krásný Dvůr
Člen	Starosta města Kryry
Člen	Starosta obce Lubenec
Člen	Starosta městysu Nepomyšl
Člen	Starosta obce Očihov
Člen	Starosta obce Petrohrad
Člen	Starosta obce Podbořanský Rohozec
Člen	Starosta města Podbořany
Člen	Starosta města Vroutek

Pro řízení strategie jsou důležití **správci cílů**. Správce cíle není osoba, která by měla za úkol daný cíl samostatně zrealizovat. Jeho rolí je hlídat, aby se na plnění cíle nezapomnělo. Je to osoba, která bude v území iniciovat kroky směřující k plnění cíle, bude komunikovat s ostatními subjekty v území, bude dbát nad tím, aby se do budoucích akčních plánů dostávaly konkrétní kroky, které přispějí k plnění cíle, bude kontrolovat, že do příslušného rozpočtu budou zahrnuty prostředky určené k plnění cíle. Ostatní subjekty v území však mají společnou povinnost spolu s gestorem aktivně usilovat o plnění cíle. Správce cíle také bude v následujících letech sledovat prostřednictvím indikátorů, zda je cíle dosahováno. V další budoucí spolupráci bude tuto informaci poskytovat ostatním městům a obcím a společně budou hledat další řešení k přiblížování se stanovenému cíli.

Správci cílů		
Číslo cíle	Název cíle	Správce cíle
1.1	Zjistit aktuálnost vypracované projektové dokumentace a současný postoj všech obcí k jejímu obsahu	Tajemnice DSO Podbořanska
1.2	Zajistit vypořádání veškerých majetkoprávních vztahů na pozemcích týkajících se budoucí cyklostezky na území ORP Podbořany	Tajemnice DSO Podbořanska
1.3	Dokončit vybudování cyklostezky na území ORP Podbořany	Tajemnice DSO Podbořanska
1.4	Zahrnout cyklostezku napříč územím ORP Podbořany do strategických dokumentů Ústeckého kraje	Starosta města Podbořany
2.1	Vybudovat turistické informační centrum	Místostarosta města Podbořany
2.2	Sjednotit formu propagace všech obcí DSO, zaktualizovat a zatraktivnit společné webové stránky DSO Podbořansko	Tajemnice DSO Podbořanska
2.3	Zajistit vydání společné informační brožury	Tajemnice DSO Podbořanska
3.1	Podpořit rozvoj hipoturistiky, agroturistiky a ekofarem	Tajemník MěÚ Podbořany
3.2	Zrevitalizovat vodní plochy a budovat nové	Starostka obce Očihov
3.3	Využít naleziště minerální vody	Starostka obce Očihov

Gestoři indikátorů jsou osoby, které zodpovídají za zjištění hodnot indikátoru v souladu se stanovenou definicí a metodikou výpočtu. Dodávají podklady příslušnému správci cíle.

Gestoři indikátorů		
Číslo indikátoru	Název indikátoru	Gestor indikátoru
1	Počet obcí, které realizují výstavbu cyklostezky	Tajemnice DSO Podbořanska
1/1.1	Počet obcí, které se vypořádaly s vypracovanou projektovou dokumentací	Tajemnice DSO Podbořanska
1/1.2	Vypořádání majetkoprávních vztahů na pozemcích dotčených výstavbou cyklostezky	Tajemnice DSO Podbořanska
1/1.3	Počet dokončených km cyklostezky	Tajemnice DSO Podbořanska
1/1.4	Strategické dokumenty Ústeckého kraje	Starosta města Podbořany
2	Počet příjezdů a přenocování v ORP Podbořany	Tajemnice DSO Podbořanska
2/2.1	Turistické informační centrum	Místostarosta města Podbořany
2/2.2	Společné webové stránky DSO Podbořansko	Tajemnice DSO Podbořanska
2/2.3	Společná informační brožura	Tajemnice DSO Podbořanska
3	Nové atraktivity v území	Starostka obce Očihov
3/3.1	Počet subjektů podpořených v oblasti hipoturistiky, agroturistiky a ekofarem	Tajemník města Podbořany
3/3.2	Revitalizace vodních ploch a budování nových	Starostka obce Očihov
3/3.3	Počet zahájených projektů týkající se naleziště minerální vody	Starostka obce Očihov

Strategie bude naplňována především projekty zařazenými do každoročně schvalovaného akčního plánu (viz kapitola 6.3.3 souhrnného dokumentu). Projekty zařazené do akčního plánu by pak měly naplňovat stanovené cíle.

Naplňování strategického dokumentu musí být měřeno a pravidelně vyhodnocováno. Pro jednotlivé cíle byly nastaveny indikátory a k nim nastavená metodika – tj. způsob sledování a vyhodnocování daného indikátoru. Ke každému indikátoru je také nastaven jeho správce (gestor), který je zodpovědný za sledování jeho vývoje a porovnání s cílovou hodnotou.

Tabulka uvádí hlavní zodpovědnosti v procesu implementace strategie.

Činnost v rámci implementace	Zodpovědná osoba/subjekt	Termín
Koordinace implementačních aktivit	manažer strategie	průběžně
Návrh projektů do akčního plánu	správci cílů	každoročně v 1.-3. čtvrtletí
Výběr projektů do akčního plánu	řídící skupina	každoročně dle termínů přípravy rozpočtu
Předložení akčního plánu ke schválení na následující rok	manažer strategie	každoročně dle termínů přípravy rozpočtu
Vyhodnocení indikátorů za předchozí rok	gestoři indikátorů	každoročně v 1. čtvrtletí
Vyhodnocení plnění akčního plánu za předchozí rok	manažer s využitím podkladů od gestorů indikátorů a správců cílů	každoročně v 1.-2. čtvrtletí
Projednání vyhodnocení indikátorů a plnění akčního plánu za předchozí rok	řídící skupina	každoročně v 2. čtvrtletí

6.3.2. Systém změn strategie

V průběhu realizace Strategie může dojít k objektivní potřebě dílčí změny tj. ve formě úpravy cíle, či indikátoru. Tato potřeba může být způsobena jak vnějšími (např. rozhodnutí vlády, či EU), tak vnitřními (potřeba změny vyvstane při průběžném monitorování cílů Strategie) faktory. Rozhodnutí, zda je nutné některé části Strategie upravit bude následovat každoročně po vyhodnocení indikátorů za předchozí rok a po vyhodnocení akčního plánu. Pokud se ukáže, že realizací projektů nedošlo k uspokojivému vývoji příslušného indikátoru, je nutné blíže zanalyzovat příčiny takového vývoje. Nejedná-li se o neočekávané vnější vlivy (povodeň, hospodářská krize apod.), pak může být příčina buď na straně chybně nastaveného cíle či přiřazeného indikátoru, anebo na straně nefunkčnosti projektu vzhledem ke stanovenému cíli. V obou případech je nutné, aby správce cíle navrhl opatření ke změně. Může se jednat buď o návrh vhodnějšího typu projektu do akčního plánu, nebo o přeformulování cíle. Takovou změnu je nutno důkladně prodiskutovat s dotčenými subjekty (ideálně v rámci fokusní skupiny) a následně změnu navrhnout řídící skupině. Řídící skupina rozhodne o schválení či neschválení změny.

6.3.3. Akční plán

Akční plán je dokumentem, jehož cílem je upřesnit strategický plán v krátkodobém časovém horizontu. Akční plán ze strategického plánu vychází a určuje, jakými konkrétními kroky či projekty budou naplňovány příslušné cíle uvedené ve strategickém plánu. Akční plán se zpracovává vždy na následující rok.

U každé aktivity musí být zřejmé, k naplnění jakého cíle přispívá. Sestavování akčního plánu musí být v souladu se strategickým plánem, ale také s připravovaným rozpočtem na následující rok²¹. Projekty zařazené do akčního plánu musí být kryty rozpočtem nebo jiným (externím) zdrojem financování. Pokud nebude k projektům vybraným do akčního plánu jednoznačně přiřazen zdroj financování, budou z akčního plánu vyřazeny.

Proces přípravy akčního plánu je třeba vnímat jako **proces dlouhodobý a opakovaný**, postupující celým kalendářním rokem. Příprava akčního plánu probíhá souběžně s přípravou rozpočtu (dobrovolného svazku obcí nebo rozpočtů jednotlivých měst a obcí). Nejprve dochází ke sběru podnětů na realizaci projektů od jednotlivých měst a obcí. Následně dochází k výběru těch aktivit, které je z věcného, časového a finančního hlediska možné realizovat v příštím roce. Nakonec dochází k přijetí rozhodnutí o přehledu konkrétních aktivit zařazených do akčního plánu pro následující rok.

V prvním pololetí roku, který následuje pro realizaci akčního plánu, by mělo dojít k jeho vyhodnocení.

Příklad harmonogramu procesů při přípravě, realizaci a vyhodnocení akčních plánů

Čtvrtletí	Rok 2015				Rok 2016				Rok 2017				Rok 2018	
	1.	2.	3.	4.	1.	2.	3.	4.	1.	2.	3.	4.	1.	2.
Akční plán na r. 2016														
Příprava														
Realizace														
Vyhodnocení														
Akční plán na r. 2017														
Příprava														
Realizace														
Vyhodnocení														

²¹ V případě, že se meziobecní spolupráce odehrává na bázi dobrovolného svazku obcí, musí být akční plán v souladu s rozpočtem svazku. Pokud probíhá spolupráce na smluvním základě, pak je potřeba, aby všechny aktivity uvedené v akčním plánu byly financovatelné (a tedy zahrnuté v rozpočtu) z rozpočtů jednotlivých zapojených obcí.

6.4. Závěr, postup zpracování a kontakty

6.4.1. Shrnutí

V oblasti turistiky a cestovního ruchu z analytické části vyplynuly tři problémové okruhy. Prvním z nich je nedokončená cyklostezka propojující území ORP Podbořany. Druhým je nedostatečný marketing území a třetím nevyužitý potenciál území. K výše zmíněným problémovým okruhům byly stanoveny cíle. Problémový okruh nedokončená cyklostezka propojující území ORP Podbořany budou řešit čtyři cíle, které spolu logicky souvisejí a navazují na sebe. Nejprve je zapotřebí zjistit aktuálnost vypracované projektové dokumentace a současný postoj všech obcí k jejímu obsahu, následuje vypořádání veškerých majetkoprávních vztahů na pozemcích týkajících se budoucí cyklostezky na území ORP Podbořany a konečně samotné vybudování cyklostezky. Gestorem těchto cílů byla stanovena tajemnice DSO Podbořansko, která se z titulu své funkce problematice cyklostezky věnuje dlouhodobě. Nad rámec tohoto byl stanoven čtvrtý cíl a to, aby cyklostezka byla zahrnuta do tří základních strategických dokumentů Ústeckého kraje. Gestorem tohoto cíle byl stanoven starosta největšího města mikroregionu – Podbořan, který vznik tohoto cíle sám inicioval. Naplňování těchto cílů bude sledováno pomocí sady indikátorů. Jejich měrnými jednotkami jsou počet obcí a vybudovaných kilometrů. K druhému problémovému okruhu, kterým je nedostatečný marketing území ORP Podbořany byly stanoveny tři cíle, které jsou ze všech cílů relativně nejsnáze splnitelné a zároveň nejméně finančně náročné. Cíl vybudování turistického informačního centra je logický v největším správním městě mikroregionu a tudíž se jeho gestorem stal místostarosta města Podbořany. Dalšími cíli jsou sjednocení formy propagace a zkoordinování poskytování informací o cestovním ruchu a ostatních aktivitách všech obcí DSO na společných webových stránkách a vydání společné informační brožury pro návštěvníky ORP. Gestorem těchto cílů byla zvolena tajemnice DSO Podbořanska. Také naplňování těchto cílů bude sledováno prostřednictvím sady indikátorů. Měrnými jednotkami u těchto indikátorů jsou návštěvnost webových stránek, počet ks vydaných informačních brožur a místní šetření, došlo-li k vybudování turistického informačního centra. Ke třetímu problémovému okruhu, kterým je nevyužitý potenciál území byly stanoveny tři cíle, které se snaží o využití potenciálu, které území ORP nabízí. Prvním z nich je rozvoj hipoturistiky, agroturistiky a ekofaremu, druhým je revitalizace a budování nových vodních ploch a posledním využití nalezišť minerální vody. Tyto cíle se jeví jako nejnáročnější. Gestory těchto cílů byli zvoleni tajemník města Podbořany a starostka obce Očihov. Měrnými jednotkami u sady indikátorů, které měří naplňování těchto cílů, jsou počet podpořených subjektů, počet zrevitalizovaných či nově vybudovaných vodních ploch a počet zahájených projektů týkajících se nalezišť minerální vody.

6.4.2. Popis postupu tvorby strategie

Tvorba návrhové části strategie byla zahájena během měsíce srpna, kde byla jako první pracovníkem pro analýzy a strategie společně s asistentkou projektu zformulována vize mikroregionu a odsouhlasena všemi starosty na zasedání DSO Podbořanska. Dalším krokem bylo během měsíce září z výsledků analytické části stanovit problémové okruhy, které mohou být v oblasti cestovního ruchu řešeny pomocí meziobecní spolupráce zúčastněných obcí. Tyto okruhy byly navrženy tematickým expertem ve spolupráci s pracovníkem pro analýzy a strategie a asistentkou projektu, následně odsouhlaseny a připomínkovány ze strany starostů na setkání představitelů obcí v polovině měsíce září. Stanovené problémové okruhy byly projednány s tajemnicí DSO Podbořanska, která se propagací mikroregionu v oblasti cestovního ruchu dlouhodobě zabývá, dále s motivujícími starosty a následně byly nastíněny cíle, které by mohly být vhodným řešením stanovených problémových okruhů. Tyto cíle byly předneseny na setkání pracovní skupiny, skládající se ze starostů obcí ORP Podbořany, připomínkovány a odsouhlaseny v polovině měsíce října. Na základě zvolených cílů byla během měsíce listopadu nastavena vhodná měřítko (indikátory), kterými bude v budoucnu měřena naplněnost cílů. Na schůzi zástupců obcí, která proběhla v druhé polovině měsíce listopadu, byly tyto indikátory projednány a následně byli z řad starostů zvoleni gestoři jednotlivých cílů, kteří se postarají o kontrolu při budoucím plnění navržených záměrů.

6.5. Přílohy

7. Závěr, kontakty

Účelem strategie území správního obvodu ORP Podbořany bylo v první řadě analyzovat současnou situaci a potřeby území v oblastech školství, sociálních služeb, odpadového hospodářství a turistiky a cestovního ruchu. V provedených analýzách byl identifikován stávající stav, silné stránky a nedostatky území (SWOT), dále byla provedena finanční analýza, analýza cílových skupin a analýza rizik. Na základě výsledků analýz za všechny výše zmiňované oblasti byly stanoveny hlavní okruhy problémů, které budou moci být řešeny prostřednictvím meziobecní spolupráce.

Za oblast školství byly zvoleny 2 problémové okruhy. Prvním je absence zařízení pro děti 0-3 let věku, který bude řešen pomocí zřízení tohoto zařízení a vytvoření adekvátního počtu pracovních míst v zařízení pro děti 0-3 let věku. Druhým problémovým okruhem je malé zapojení škol do přeshraniční spolupráce. Tento nedostatek bude řešen pomocí výměny informací mezi jednotlivými obcemi při navázání přeshraniční spolupráce a při případném podávání žádostí o dotace. Stanovené cíle a míra jejich naplnění budou sledovány pomocí sady indikátorů. Každý cíl má zvoleného svého gestora, který bude v budoucnu dohlížet na plnění daného cíle.

Za oblast sociálních služeb byly stanoveny 2 problémové okruhy. Prvním je absence komunitního plánu sociálních služeb a druhým okruhem je nedostatečná síť sociálních služeb na území ORP Podbořany. Absence komunitního plánu bude řešena vytvořením tohoto plánu sociálních služeb pro celé území ORP, což současně povede ke zlepšení stanovené problémové oblasti č. 2. Nedostatečná síť sociálních služeb bude řešena pomocí 3 cílů. Prvním je společné využívání nouzových bytů všemi obcemi, což může v území ORP částečně nahradit azylové domy, či krizové bydlení. Druhým cílem je společná propagace již existujících sociálních služeb tak, aby se dostaly do povědomí co největšímu počtu obyvatel ORP Podbořany. Třetím úkolem pro zlepšení sítě sociálních služeb je oslovení obecně prospěšných společností (OPS) a soukromých subjektů s nabídkou o zahájení spolupráce za zvýhodněných podmínek tak, aby zde mohly vzniknout služby korespondující s poptávkou obyvatel. Stanovené cíle a míra jejich naplnění budou sledovány pomocí sady indikátorů. Každý cíl má zvoleného svého gestora, který bude v budoucnu dohlížet na plnění daného cíle.

V oblasti odpadového hospodářství byly jako hlavní problémové okruhy identifikovány: Absence zařízení na separaci odpadu; Nízký podíl separovaného odpadu oproti průměrným hodnotám ČR a Vysoké ceny svozu komunálního a separovaného odpadu. Absence zařízení na separaci odpadu bude řešeno jeho vytvořením na místní skládce Vrbička a také podporou svozu na nově vybudované zařízení všech obcí ORP Podbořany. Problémem nízkého podílu separovaného odpadu se budou svým řešením zabývat tři konkrétní cíle zavedením pytlového sběru tříděného odpadu do všech obcí, optimalizací sběrné sítě separačních nádob a osvětou obyvatel o systému sběru odpadu. Vysoké ceny za svoz komunálního a separovaného odpadu budou řešeny pomocí výběru jednotného dodavatele pro svoz těchto komodit včetně společné administrace těchto činností a spolupráce obcí při přípravě strategie k nakládání s odpadem. Stanovené cíle a míra jejich naplnění budou sledovány pomocí sady indikátorů. Každý cíl má zvoleného svého gestora, který bude v budoucnu dohlížet na plnění daného cíle.

Za oblast turistiky a cestovního ruchu z analytické části vplynuly tři problémové okruhy. Prvním je nedokončená cyklostezka propojující území ORP Podbořany, který budou řešit čtyři cíle. Nejprve je zapotřebí zjistit aktuálnost vypracované projektové dokumentace a současný postoj všech obcí k jejímu obsahu, následuje vypořádání veškerých majetkoprávních vztahů na pozemcích, přes které je cyklostezka situována a konečně samotné vybudování cyklostezky. Nad rámec tohoto byl stanoven čtvrtý cíl a to, aby cyklostezka byla zahrnuta do tří základních strategických dokumentů

Ústeckého kraje. Druhým problémovým okruhem je nedostatečný marketing území, který bude eliminován pomocí vybudování turistického informačního centra, sjednocením formy propagace a zkoordinováním poskytování informací o cestovním ruchu a ostatních aktivitách všech obcí DSO na společných webových stránkách a následném vydání společné informační brožury pro návštěvníky ORP. Třetím problémovým okruhem je nevyužitý potenciál území, jehož řešení nabízejí především 3 cíle. Prvním z nich je rozvoj hipoturistiky, agroturistiky a ekofaremu, druhým je revitalizace a budování nových vodních ploch a posledním využití nalezišť minerální vody. Jako u předchozích oblastí budou stanovené cíle a míra jejich naplnění sledovány pomocí sady indikátorů. Každý cíl má zvoleného svého gestora, který bude v budoucnu dohlížet na plnění daného cíle.

Kontakty:

Kontakty	Jméno:	E-mail:
Koordinátor strategie	Petr Slach	slach@podborany.net
Pracovník pro analýzy a strategie	Ing. Lucie Berousková	berouskova@podborany.net
Asistentka projektu	Hana Huňatová, DiS.	hunatova@podborany.net
Tematický expert	Simona Gaschová	gaschova@podborany.net

8. Seznam příloh

8.1. Seznam tabulek

Tabulka 1: Základní informace o strategii	5
Tabulka 2: Obce správního obvodu dle abecedního pořadí.....	7
Tabulka 3: Relevantní významné strategické dokumenty.....	9
Tabulka 4: Charakteristika území ORP	12
Tabulka 5: Demografický vývoj obyvatel v území ORP.....	13
Tabulka 6: Stručná charakteristika školství v území ORP	15
Tabulka 7: Stručná charakteristika oblasti "kultura a sport" v území ORP	16
Tabulka 8: Stručná charakteristika "zdravotnictví" veřejného i soukromého charakteru v území ORP.....	18
Tabulka 9: Ekonomická aktivita obyvatel území ORP.....	20
Tabulka 10: Charakteristika dojíždění do škol a zaměstnání.....	20
Tabulka 11: Charakteristika domácností	21
Tabulka 12: Charakteristika nezaměstnanosti v území ORP	21
Tabulka 13: Charakteristika trhu práce v území ORP	22
Tabulka 14: Územní a strategické plánování.....	30
Tabulka 15: Popis klíčových aktérů	36
Tabulka 16: SWOT analýza	37
Tabulka 17: Definice správního obvodu ORP z pohledu předškolního a základního vzdělávání	41
Tabulka 18: Počty škol/školských zařízení v jednotlivých obcích ORP	43
Tabulka 19: Pracovníci ve školství SO ORP Podbořany	43
Tabulka 20: Počet ZŠ za ORP	47
Tabulka 21: Počet malotřídních ZŠ v jednotlivých obcích ORP	48
Tabulka 22: ZŠ zřizované v ORP obcemi	49
Tabulka 23: Součásti základních škol v jednotlivých obcích ORP	49
Tabulka 24: Počty tříd a žáků v ZŠ zřizovaných obcí ve školním roce 2012/2013 v ORP	50
Tabulka 25: Počet úplných a neúplných ZŠ v ORP.....	51
Tabulka 26: Údaje o pracovnících ZŠ zřizovaných obcemi v ORP.....	51
Tabulka 27: Ostatní pedagogičtí pracovníci škol v ORP.....	52
Tabulka 28: Počet škol a žáků na jednoho přepočteného pracovníka v ORP.....	52
Tabulka 29: Počet absolventů ZŠ v ORP	53
Tabulka 30: Přehled škol pro žáky se speciálním vzdělávacími potřebami v ORP	54
Tabulka 31: Základní údaje o základním vzdělávání ve správním obvodu (1 i 2 stupeň ZŠ) v obcích ORP	54
Tabulka 32: Popis ZŠ v ORP za školní rok 2012/2013	55
Tabulka 33: Očekávaný vývoj počtu žáků ZŠ ve správním obvodu v ORP	56
Tabulka 34: Celkové počty MŠ dle zřizovatele v ORP.....	57
Tabulka 35: MŠ zřizované obcí	59
Tabulka 36: Údaje o pedagogických pracovnících v MŠ zřizovaných obcemi	60
Tabulka 37: Popis MŠ v ORP v školním roce 2012/2013	61
Tabulka 38: Očekávaný vývoj počtu dětí v MŠ v ORP.....	63
Tabulka 39: Školní družiny a školní kluby v ORP zřizované obcemi	64
Tabulka 40: Údaje o pedagogických pracovnících ŠD a ŠK v ORP	64
Tabulka 41: Počet ZUŠ podle zřizovatelů dle obcí v ORP	65

Tabulka 42: Údaje o pedagogických pracovnících ZUŠ v ORP	65
Tabulka 43: Přehled středisek volného času podle zřizovatele v ORP	66
Tabulka 44: SVČ zřizované obcemi v ORP	66
Tabulka 45: Údaje o pracovnících SVČ v ORP	67
Tabulka 46: Školní jídelny zřizované obcemi v ORP	67
Tabulka 47: Údaje o pracovnících ve školních jídelnách dle zřizovatelů v ORP	68
Tabulka 48: Kapacity jednotlivých oddělení VÚ Pšov.....	68
Tabulka 49: Kapacity výchovného ústavu, střední školy a školní jídelny Buškovice	69
Tabulka 50: Celkové provozní výdaje ve správním obvodu na ZŠ, MŠ a jiná zařízení zřizovaných obcemi.....	69
Tabulka 51: Finanční prostředky poskytnuté ze státního rozpočtu na přímé výdaje ve školství školám a školským zařízením zřízených obcemi v ORP v tis. Kč	70
Tabulka 52: Ukazatele nákladovosti na přímé náklady ve vzdělávání v roce 2013 v ORP	70
Tabulka 53: Financování z RUD v jednotlivých obcích ORP v roce 2013	71
Tabulka 54: Nezbytné investiční potřeby obcí v ORP týkající se ZŠ do roku 2023	72
Tabulka 55: Analýza cílových (dotčených) skupin	73
Tabulka 56: Analýza rizik - registr rizik v oblasti.....	77
Tabulka 57: Přehled mateřských škol na území ORP Podbořany a jejich kapacity	86
Tabulka 58: Počet jednotlivých typů zařízení sociálních služeb sídlících na území ORP (Registr MPSV) za rok 2012	104
Tabulka 59: Počet jednotlivých typů zařízení sociálních služeb působících v rámci ORP (resp. poskytujících služby pro obyvatele ORP) - Skutečný stav 2014	105
Tabulka 60: Zařízení sociálních služeb se sídlem mimo ORP, která v ORP působí	105
Tabulka 61: Počet jednotlivých typů sociálních služeb – Registr MPSV 2012.....	107
Tabulka 62: Počet jednotlivých typů sociálních služeb působících v rámci ORP (resp. poskytující služby pro obyvatele ORP) – Skutečný stav 2014.....	108
Tabulka 63: Počet zařízení sociálních služeb dle zřizovatele.....	109
Tabulka 64: Přehled financování zařízení sociálních služeb v roce 2012	110
Tabulka 65: Kapacita zařízení sociálních služeb	111
Tabulka 66: Terénní a ambulantní služby pro seniory a osoby se zdravotním postižením – příjmy z úhrad uživatelů a výdaje v roce 2012.....	112
Tabulka 67: Počet uživatelů (klientů) v zařízeních sociálních služeb v roce 2012.....	113
Tabulka 68: Počet nákladů na uživatele sociálních služeb v zařízeních sociálních služeb v r. 2012....	113
Tabulka 69: Běžné výdaje obcí na sociální služby v ORP Podbořany (v tis. Kč)	114
Tabulka 70: Analýza cílových (dotčených) skupin	115
Tabulka 71: Analýza rizik	119
Tabulka 72: Přepočtené ceny a produkce směsného komunálního odpadu v ORP Podbořany (v r. 2013).....	150
Tabulka 73: Přepočtené ceny a produkce separovaného odpadu v ORP Podbořany (v r. 2013)	151
Tabulka 74: Přehled nakládání s jednotlivými druhy odpadů v obcích SO ORP Podbořany	155
Tabulka 75: Možnosti separace jednotlivých složek odpadu v obcích ORP Podbořany (současný stav)	162
Tabulka 76: Sběrné dvory na území ORP	164
Tabulka 77: Sběrná místa na území ORP.....	165
Tabulka 78: Výkupny odpadů na území ORP.....	168

Tabulka 79: Třídící linky v blízkosti území ORP	170
Tabulka 80: Koncová zařízení (třídící linky pro separovaný odpad, využívané obcemi území ORP)...	171
Tabulka 81: Zařízení pro nakládání s BRO na území ORP	172
Tabulka 82: Zařízení pro nakládání s BRO v blízkosti územní jednotky ORP	173
Tabulka 83: Koncová zařízení (zařízení pro nakládání s BRO z obcí řešeného území ORP), současný stav	173
Tabulka 84: Sklárky odpadů provozované na území ORP, současný stav	176
Tabulka 85: Nejbližší sklárky odpadů v blízkosti územní jednotky ORP, současný stav	176
Tabulka 86: : Další zařízení pro nakládání s odpady v území ORP a v blízkosti územní ORP, současný stav	177
Tabulka 87: Produkce OO a NO za období 2008-2012	178
Tabulka 88: Celková a měrná produkce ostatních, nebezpečných a všech odpadů, jejichž původcem je obec, rok 2012	179
Tabulka 89: Produkce odpadů dle jednotlivých skupin Katalogu odpadů	180
Tabulka 90: Celková produkce komunálních odpadů na území ORP za období 2008-2012	184
Tabulka 91: Celková a měrná produkce komunálního a směsného komunálního odpadu, jehož původcem je obec, rok 2012	184
Tabulka 92: Separovaný sběr odpadů na území ORP za období 2008-2012	186
Tabulka 93: Celková a měrná produkce separovaného sběru odpadu, jehož původcem je obec (evidovaná a dopočtená produkce vytríděných odpadů), rok 2012	186
Tabulka 94: Měrná produkce separovaného sběru odpadu ze systému organizovaného obcí, rok 2012	187
Tabulka 95: Produkce odděleného sběru využitelných komodit KO podle velikostních skupin obcí v kraji, rok 2013.....	188
Tabulka 96: Pět hlavních druhů BRO na území ORP.....	189
Tabulka 97: Podíl biologicky rozložitelného komunálního odpadu (dále jen BRKO) na celkové produkci BRO na území ORP za období 2008-2012.....	190
Tabulka 98: Celková a měrná produkce biologicky rozložitelného komunálního odpadu a odpadu kat. č. 20 02 01 - biologicky rozložitelný odpad, jehož původcem je obec, rok 2012	191
Tabulka 99: Nakládání s odpady na území ORP za období 2008-2012	192
Tabulka 100: Nakládání s KO a SKO na území ORP za období 2008-2012	194
Tabulka 101: Nakládání se separovaným sběrem na území ORP za období 2008-2012.....	196
Tabulka 102: Nakládání s BRO a BRKO na území ORP za období 2008-2012.....	197
Tabulka 103: Náklady na odpadové hospodářství v letech 2010-2012 v území ORP	199
Tabulka 104: Analýza cílových (dotčených) skupin	200
Tabulka 105: Analýza rizik (registr rizik v oblasti odpadového hospodářství)	204
Tabulka 106: Měrná produkce separovaného odpadu v porovnání s měrnou produkcí Ústeckého kraje a České republiky.....	218
Tabulka 107: Přepočtené náklady na svoz komunálního odpadu ORP Podbořany za rok 2013 a porovnání s daty produkce ČR v roce 2012	220
Tabulka 108: Přepočtené náklady na svoz separovaného odpadu ORP Podbořany za rok 2013 a porovnání s daty produkce ČR v roce 2012	220
Tabulka 109: Počet návštěv státního zámku Krásný Dvůr v letech 2006-13.....	290
Tabulka 110: Návštěvnost muzea Volyňských Čechů v Podbořanech	291
Tabulka 111: Počet návštěv Schillerovy rozhledny v Kryrech za období let 2007-2013	291

Tabulka 112: Návštěvnost městského koupaliště Podbořany (2007 -2013)	291
Tabulka 113: Hromadná ubytovací zařízení podle kategorie (2000-2012)	292
Tabulka 114: Struktura ubytovacích zařízení v jednotlivých obcích v roce 2014.....	293
Tabulka 115: Návštěvnost hlavních ubytovacích zařízení a počet přenocování v ORP Podbořany	295
Tabulka 116: Počet příjezdů a přenocování v ČR, ÚK a ORP Podbořany.....	295
Tabulka 117: Neinvestiční a investiční výdaje za cestovní ruch v ORP Podbořany (2003-2012)	297
Tabulka 119: Analýza cílových skupin	303
Tabulka 120: Analýza rizik	307
Tabulka 118: SWOT analýza pro téma turistika a cestovní ruch	312

8.2. Seznam grafů

Graf 1: Celkový počet obyvatel správního obvodu v letech 2005 až 2012	14
Graf 2: Podíl nezaměstnaných osob v obcích ORP Podbořany v roce 2013.....	23
Graf 3: Vývoj počtu pracovníků ve školství	46
Graf 4: Počty dětí MŠ dle zřizovatele	59
Graf 5: Počet vybraných typů zařízení sociálních služeb sídlících v rámci ORP.....	144
Graf 6: Počet vybraných typů zařízení sociálních služeb působících v rámci ORP (resp. poskytujících služby pro obyvatele ORP).....	144
Graf 7: Počet vybraných typů sociálních služeb v rámci ORP.....	145
Graf 8: Podíl zařízení sociálních služeb v ORP dle zřizovatele	145
Graf 9: Podíl financování zařízení sociálních služeb v ORP.....	146
Graf 10: Podíl příjmů z úhrad uživatelů na celkových výdajích v rámci terénních a ambulantních služeb pro seniory a osoby se zdravotním postižením	146
Graf 11: Počet uživatelů (klientů) ve vybraných zařízeních sociálních služeb v roce 2012.....	147
Graf 12 - Celková produkce odpadů, produkce OO a NO na území ORP (2008-2012)	243
Graf 13 - Podíl KO a podíl SKO na celkové produkci odpadů na území ORP (2008-2012)	248
Graf 14 - Identifikace pěti hlavních druhů BRO na území ORP (2008-2012).....	255
Graf 15 - Podíl množství BRKO na množství BRO na území ORP (2008-2012)	257
Graf 16 - Nakládání s odpady celkově na území ORP (2008-2012)	259
Graf 17 - Nakládání s KO na území ORP (2008-2012).....	261
Graf 18 - Materiálové využití separovaného odpadu na území ORP (2008-2012).....	263
Graf 19 - Podíl množství BRKO na množství BRO a skládkování BRKO na území ORP (2008-2012)....	266
Graf 20: Návštěvnost státního zámku Krásný Dvůr v letech 2006-2013	290
Graf 21: Neinvestiční a investiční výdaje za cestovní ruch v ORP Podbořany (2003-2012)	298

8.3. Seznam mapových podkladů

Mapa č. 1: Administrativní členění správního obvodu.....	11
Mapa č. 2: SO ORP Podbořany	31
Mapa č. 3: Rozmístění spaloven na území ČR v roce 2012	175
Mapa č. 4: Obecně geografická mapa ORP Podbořany.....	267
Mapa č. 5: Vzdálenosti významných lokalit od ORP Podbořany	270
Mapa č. 6: Vojenský újezd Hradiště	280